L.56.h

LIST OF GAELIC BOOKS

And Works on the Highlands

PUBLISHED AND SOLD BY

MACLACHLAN & STEWART,

BOOKSELLERS TO THE UNIVERSITY,

64 SOUTH BRIDGE, EDINBURGH.

A liberal discount allowed on orders for exportation or for private circulation.

	s.	*d.*
M'Alpine's Gaelic and English Pronouncing Dictionary, with Grammar, 12mo, *cloth,*	9	0
... Ditto ditto *half bound calf,*	10	6
... Gaelic and English, separately, *cloth,* ...	5	0
... English and Gaelic, separately, *cloth,* ...	5	0
M'Leod and Dewar's Gaelic Dictionary, 8vo, *cloth,*	10	6
Alleine's Alarm to the Unconverted, ...	1	6
... Saint's Pocket-Book, *cloth,* 1s. *sewed,*	0	6
Almanac for 1875, in Gaelic, ...	0	6
Assurance of Salvation, 18mo, *sewed,*	0	6
Baxter's Call to the Unconverted, 18mo, *cloth,* ...	1	6
... Saint's Rest, translated by Rev. J. Forbes,	2	6
Beith's Catechism on Baptism, 18mo, *sewed* ...	0	1
Bible in Gaelic, 8vo, *strongly bound in calf,* ...	7	6
Do. Quarto edition of 1826, *morocco,*	25	0
Boston's Fourfold State, 12mo, *cloth,*	4	0
Bonar's (Rev. Dr H.) Christ is All, 18mo, *sewed,*	0	3
... God's Way of Peace, ...	1	0
Buchannan (Dugald) of Rannoch's Life and Conversion, with his Hymns, 18mo, *cloth,* ...	2	0
... The Hymns, separately, 18mo, *sewed,* ...	0	3
Bunyan's Come and Welcome, 18mo, *cloth,* ...	2	0
... World to Come, or Visions from Hell, *cloth,*	1	6
... Grace Abounding, 18mo, *cloth,*	2	0
... Pilgrim's Progress, (*three parts*) *cloth,* ...	2	6
... Do. do. (*two parts*) 12mo, 1840,	2	0
... Water of Life, 18mo, *cloth,*	1	0

	s.	d.
Bunyan's Sighs from Hell, 18mo, *cloth*, ...	2	0
... Heavenly Footman, 18mo, *cloth*, ...	1	0
... Holy War, 18mo, (*in the Press*), ...	2	6
Burder's Village Sermons, 18mo, *cloth*, ...	1	6
Campbell (Donald) on the Language, Poetry, and Music of the Highland Clans, *with Music*,	7	6
Catechism, Shorter, 1d. Gaelic and English,	0	2
... Mother's, 1d. Gaelic and English,	0	2
... Shorter, with Proofs, ...	0	1½
... Brown's Shorter, for Young Children,	0	1
Confession of Faith, fcap. 8vo, *cloth*, ...	2	6
Dairyman's Daughter, *sewed*, ...	0	4
Dàn an Deirg agus Tiomna Ghuill, (Dargo and Gaul) with a new Translation, Notes, and Introduction, by C. S. Jerram, ...	2	6
Dewar's (Rev. Dr.) The Gaelic Preacher, 8vo, ...	0	4
Doctrine and Manner of the Church of Rome, ...	0	3
Doddridge's Rise and Progress, 12mo, *cloth*, ...	3	0
Dyer's Christ's Famous Titles, 18mo, *cloth*, ...	2	6
Earle's Sacramental Exercises, 18mo, *cloth*, ...	1	6
Edwards' (Rev. Jonathan) Sermon, *sewed*, ...	0	2
Elegy on Dr Macdonald of Ferrintosh, 12mo, ...	0	6
English Poems, with Gaelic Translations, arranged on opposite pages, 12mo, *Part 2*, ...	1	6
Finlayson (Rev. R.) Brief Sketch of the Life of, by Rev. J. Macpherson, 18mo, *cloth*, ...	1	0
Flavel's Token for Mourners, 18mo, *cloth*, ...	1	0
Forbes' (Rev. J.) Baptism and the Lord's Supper,	0	4
... An Lochran: Dialogues regarding the Church,	0	6
... Long Gheal: The White Ship; a Spiritual Poem,	0	4
Gael (The), a Monthly Gaelic Magazine, 6s. a-year, or each No.	0	6
Gaelic First Book, 18mo, 2d.; Second do. ...	0	4
Gaelic Spelling-Book, 18mo, *cloth*	0	6
Gaelic Tracts, 50 different kinds, *sorted*, for ...	2	6
Gaelic Tracts, 8 sorts, ... 100 for	1	0
Grant's (Rev. Peter) Hymns, 18mo, *cloth*, ...	1	6
Guthrie's Christian's Great Interest, 18mo, *cloth*,	2	0

National Library of Scotland
B000501553

FOIS SHÌORRUIDH

NAN

NAOMH.

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/foisshrruidhnann1876baxt

THE

SAINTS' EVERLASTING REST:

OR,

A TREATISE ON THE BLESSED STATE OF THE SAINTS IN THEIR ENJOYMENT OF GOD IN HEAVEN.

BY THE REV. RICHARD BAXTER.

TRANSLATED BY THE

REV. JOHN FORBES, MINISTER OF SLEAT.

EDINBURGH:
MACLACHLAN AND STEWART,
64 SOUTH BRIDGE.
1876.

FOIS SHÌORRUIDH NAN NAOMH:

NO,

SOLUS AIR STAID BHEANNAICHTE NAN NAOMH
A' MEALTUINN DHÉ AIR NÈAMH.

LE MR. RICHARD BACSTER.

EADAR-THEANGAICHTE
LE IAIN FOIRBEIS, MINISTEAR SHLÉIT.

ADVOCATES' LIBRARY EDINBURGH

EDINBURGH:
MACLACHLAN AND STEWART,
64 SOUTH BRIDGE.
1876.

NA CÌNN-INNSIDH

Taobh.

RoIMH-RADH, ... v

CAIBDEIL I.—Tòiseachadh do'n Obair, agus beagan Cùnntais mu Nàdur Fois nan Naomh, ... 1

CAIB. II.—An t-Ullachadh mòr airson Fois nan Naomh, ... 22

CAIB. III.—Oirdhearcas Fois nan Naomh, ... 33

CAIB. IV.—Comharradh na Muinntir sin do'm bheil an Fhois so air a h-ullachadh, ... 55

CAIB. V.—Truaighe na Muinntir sin a chailleas Fois nan Naomh, ... 76

CAIB. VI.—Truaighe na Muinntir sin a chailleas, cha n-è mhàin Fois nan Naomh, ach Toil-ìnntinn na beatha so, agus a bhitheas gu bràth a' fulang Dóruinn na h-Ifrinn, ... 92

CAIB. VII.—Ar Féum air a bhi gu dìchiollach ag ìarraidh Fois nan Naomh, ... 109

CAIB. VIII.—Cionnus a dh-aithnicheas sinn ar Còir air Fois nan Naomh, ... 137

CAIB. IX.—Is è Dleasanas Sluaigh Dhé muinntir eile a mhisneachadh gus an Fhois so ìarraidh, ... 164

Taobh.

Caib. X.—Cha n-fhaighear Fois nan Naomh air thalamh,.. 195

Caib. XI.—Mòr luach Caithe-beatha Nèamhaidh a choimhead, no àiteachadh air thalamh,............ 222

Caib. XII.—Caochladh Seòladh a chum Caithe-beatha Nèamhaidh a choimhead air Thalamh,........ 249

Caib. XIII.—Nàdur a' Mheòrachaidh Nèamhaidh, agus an t-Àm, an t-Ait, agus an t-Ullachadh ìnntinn, a ta freagarrach air a shon,........................... .. 277

Caib. XIV.—Mar nithear Meòrachadh Nèamhaidh le Smuaineachadh, leis na h-Aignidhean, le Féin-labhairt, agus le Urnuigh,.............................. 295

Caib. XV.—Meòrachadh Nèamhaidh air a chuideachadh le Nithibh faicsinneach, agus air a dhìon an aghaidh a' Chridhe sheachranaich,........ 318

Caib. XVI.—Còmhradh Diadhaidh a' Mheòrachaidh Nèamhaidh, no Meòrachadh Nèamhaidh air a dheanamh, no air a chleachdadh,.............................. 342

An Comh-dhùnadh,......... 370

ROIMH-RADH.

RUGADH Maighstear RICHARD BACSTER, Ughdair "*Fois nan Naomh*," ann am baile Roudoin 'an Sasunn, air a' bhliadhna 1615, agus chaochail è ann an Lunuinn air a' bhliadhna 1691. Ach is cothromach a dh-fhaodar a ràdh mu thimchioll a' mhinisteir dhiadhaidh so, mar thathas ag ràdh mu fhìrean mòr eile, "Air dhà 'bhi marbh tha è fathast a' labhairt."

Chaidh Mr. BACSTER òrduchadh, aréir riaghailt na h-Eaglais Sasunnaich, chum an soisgeul a shearmonachadh, 'nuair a bha è trì bliadhna fichead a dh'aois; agus ghluais è an déigh sin mar theachdair naomh, fìrinneach, dìchiollach, ionnsuichte, comharraichte air taobh Chriosd. Shaothraich è gu seasmhach, agus bheannaich an Tighearn a shaothair gu mòr ann an searmonachadh an t-soisgeil araon ann am baile Lunuinn agus anns na dùchaibh mu-n-cuairt. Bha è air a shuidheachadh ann an Cidderminster, far an d'fhan è sea bliadhna deug, no gus a' bhliadhna 1660. So fìrean a fhuair a shàrachadh ann an tomhas mòr le easlaint, agus fòs air iomadh dòigh le trioblaidibh agus le aisith na rìoghachd ann an làithibh a chuairt air thalamh, gidheadh shoirbhich obair an Tighearna gu h-iongantach 'n a làmhan.

'Nuair a thàinig air Mr. BACSTER Cidderminster fhàgail, bu duilich e-féin agus luchd-àiteachaidh a' bhaile sin a' dealachadh ri 'chéile. Mu'n do thòisich è air searmonachadh 'n am measg, bha 'm baile air a thruailleadh gu mòr le aineolas agus mi-dhiadhachd. Cha d'fhuair è os-ceànn teaghlach, no 'dhà eadar dà cheànn sràide, anns an robh aoradh Dhé air a chumail gach là; ach tre bheannachd Dhé air a shaothair, cha b'fhad an déigh sin, gus an tàinig atharrachadh mòr air an t-sluagh, agus gus am facas toradh taitneach na fìor dhiadhachd a' fàs suas gu pailt ann an iomadh teaghlach. Air an là 'dh'fhàg è Cidderminster cha n-fhaighteadh os-ceànn teaghlach no 'dhà ann an cuid de shràidibh a' bhaile anns nach robh aoradh Dhé air a chumail gu riaghailteach. An àit fuaim na h-aingidheachd agus na mi-naomhachd air "là an Tighearna," bha nis "an fhuaim aoibhneach, ait" air feadh a' bhaile. Dh-fhaodadh gach neach, a ghabhadh seachad air an t-sàbaid, iomadh ceud teaghlach a chluinnntinn a' séinn, ag ùrnuigh, a' léughadh nan Sgriobtuir agus leabhraichean maith eile, 'nuair nach robh ìad cruinn aig "aoradh follaiseach an Tighearna" anns an eaglais.

Is pailt a bheannaich Dia saothair Mhaighstir BACSTER do mhuinntir Chidderminsteir. Mheudaich àireamh an luchd-comanachaidh fo shearmonachadh an teachdaire dhìleis so gu *sea ceud*, agus thubhairt e-féin 'nach robh dà anam dheug ameasg na h-àireimh sin mu nach fhaodadh deadh dhòchas a bhi aige, oir bha an caithe-beatha diadhaidh a' còrdadh ri 'n aideachadh'. Agus glòir do Dhia, faodar an spiorad diadhaidh, a chaidh àrach mar sin, a lorgachadh amach fathast ann an cuid de'n t-sluagh, araon anns a' bhaile sin agus 'n a choimhearsnachd. Hò! b'fheàrr gu'n robh è na's mò! agus air feadh gach àite anns am faighear ìarmad de 'n spiorad sin beò fathast, gheibhear cuimhne thàingeil, thaitneach air Mr. BACSTER, agus ainmichear è le urram agus gràdh.

Is iomadh diadhair mòr, agus duine tuigseach, eòlach, ainmeil, ionnsuichte aig an robh barail àrd agus mòr mheas air Mr. BACSTER 'n a lìnn, araon mar sgrìobhadair agus mar shearmonaiche comasach, soilleir, dìleas. B'ānn diubh sin an t-Ard-easbuig Usher; an t-Easbuig Wilkins; Dr. Barrow; Dr. Bates; Dr. Calamy; Dr. Manton; Mr. Iain Ianeway; Mr. Tómas Doolittle; Mr. Flabhel; Mr. Iòseph Alleine; Sir Nathaniel Barnardiston, &c. Thubhairt cuid diubh sin gu'n "tàinig è na b'fhaisge air dòigh sgrìobhaidh nan Abstol na thàinig duine sam-bith eile 'n a lìnn; gu'm bu leòr do aon lìnn duine cho comharraichte ri Mr. BACSTER a thoirt do'n t-saoghal; nach robh eagal air á mi-thlachd duine sam-bith, agus nach robh sùil aige ri onoir o neach air-bith." B'iongantach, ann an tomhas air-leth, a chomas searmonachaidh, a' fosgladh, a' dearbhadh 's a' daingneachadh gach pùing le argumaidibh soilleir, làidir, bunaichte air fìrinnibh nan Sgriobtuir, agus air réusan an duine, a' bualadh astigh gu dìreach air cridheachan a luchd-éisdeachd le saighdibh géur na fìrinn, a' deargadh orra gu domhain, teànn, a' dùsgadh nan ciontach, a' rùsgadh an cionta dhoibh, a' toirt pheacach mi-chùramach gu mothachadh air an cionta agus air an truaighe, agus gu sìth 'us slàint ìarraidh ann an Criosd. Is gānn a b'urrainn anam air-bith, mur robh è "mar nathair bhodhar," éirigh o theagasg shoilleir, bheò an teachdaire spioradail so, gun drùigheadh air. Glòir do Dhia, is iomadh anam dorch, seachranach a fhuair solus, agus sòlas, agus a chaidh a threòrachadh gu "carraig na slainte" le teagasg ghlic an aodhaire ghlic so. "Tha briathra nan daoine glice mar bhioraibh." *Ecles.* 12. 11. Mar sin bha briathran an fhìrein so do chridheachan mhìltean. Bha ìad mar chlaidheamh géur dà fhaobhair ann an làimh gaisgich gun fhìamh, a' sgathadh 's a' gearradh sìos truaillidheachd a' chridhe. Bha e-féin air a làn-bheothachadh leis an Spiorad Naomh, agus an lorg sin bu mhìannach, taitneach leis a bhi gu tric a' taomadh amach soluis nèamhaidh air cridheachan peacach, dorch, fuar, marbh, 'g an lìonadh le blàs agus beatha, agus mar sin, a' leaghadh sìos nan cridheachan bu chruaidhe 'n an tuamaibh reòta, le beò ghràdh blàth do Dhia.

Sgrìobh Mr. Bacster mòran leabhraichean. Is iongantach, ann an tomhas air-leth, an comas sgrìobhaidh a fhuair è. Cha lugha na *ochd fichead leabhar 's a h-ochd* a thàinig amach o pheànn an diadhair so; agus fhad 's a bhitheas Eaglais Chriosd air thalamh, is ionmhas làn, taitneach dhì a chuid leabhraichean diadhaidh; oir gheibhear cuisle bheò, neartmhor, nèamhaidh a' bualadh anns gach aon diubh. Is ainmig leabhar air-bith, ach am Bìobull fèin, anns am faighear uiread de spiorad na fìor dhiadhachd, no tuigse, gràdh, eòlas, dìlseachd agus solus cho mòr 's a gheibhear ann an oibribh an ùghdair so. Tha ìad a' treòrachadh gu pailt a chum "diadhachd fhìor-ghlan agus neo-shalach" àrach ameasg dhaoine. Bha 'us tha ìad air am meas glé luachmhor, agus air am beannachadh do mhìltibh, 'am fad 's am fagus.' Tha ìad éifeachdach a chum peacaich mhi-chùramach a dhùsgadh, a chum na h-aineolaich a theagasg, a chum na h-amharusaich a dhaingneachadh, a chum sòlas a thoirt do na h-airsneulaich, a chum sluagh mi-dhiadhaidh ìompachadh, agus a chum sluagh diadhaidh a thogail suas ann an naomhachd.

Sin anis teisteanas dhaoine diadhaidh, urramach, ach, do'm b'aithne Mr. Bacster, air-féin agus air 'oibribh diadhaidh. Bha è ainmeil air feadh na rìoghachd, araon mar shearmonaiche agus mar sgrìobhadair, ionnus gu'm bu "toil leis an rìgh féin urram a chur air." Shearmonaich è an làthair Rìgh Teàrlach II. Chuir an rìgh sin onoir air, agus thug è dreuchd dhà, agus an déigh sin chaidh dreuchd àrd eile a thairgse dhà fo làimh an rìgh, nach b'àill leis a ghabhail.

Is comharraichte, prìseil an leabhar "*Fòis nanNaomh.*" Is è so do réir barail dhaoine glice, diadhaidh an t-aon a's luachmhoire de leabhraichean Mhaighstir BACSTER. Sgrìobh è an obair so 'nuair a bha è mu dheich bliadhna fichead a dh'aois. Is ānn mar ùrachadh, mar shòlas, agus mar neart d'a anam féin a sgrìobh è "*Fois nan Naomh*," 'us dùil aige, gach là fad iomadh mìos, ri gairm a' bhàis, am feadh a bha è 'g a sgrìobhadh; oir bha è air an àm sin a' fulang fo easlaint, agus anns an stàid sin làn-shuidhich è a smuaintean agus 'aignidhean air Dia, agus air sonas agus glòir nan naomh air nèamh. "Is ì so," ars' e-féin, "obair 'bu tarbhaiche do m' anam na na h-uile nithe eile 'dh'ionnsuich mì riamh." Ach b'ì toil an Tighearna mhaith neart aiseag dhà an déigh sin, geda b'ainmig a bha è aon là saor o easlaint, agus a làithean a shìneadh a chum tuilleadh seirbhis a dheanamh do'n eaglais air thalamh; a' beannachadh eadhon easlaint an fhìrein so gu pailt d'a anam féin, agus fòs do mhìltibh eile; oir "a ta fhios againn gu'n comh-oibrich na h-uile nithe," eadhon easlaint, "chum maith, do'n dream aig am bheil gràdh do Dhia." Shearmonaich è "*Fois nan Naomh*" ann an Cidderminster, agus an déigh sin chaidh an obair a chlò-bhualadh air tùs, air a' bhliadhna 1660.

Chithear ann am "*Fois nan Naomh*" dearbh chomharradh air ìnntinn naoimh, nèamhaidh,—ìnntinn a fhuair sealladh mòr air an t-sìorruidheachd. Is gānn a gheibhear, ann an obair duine sam-bith eile, sealladh cho mòr, cho làn, agus cho soilleir de'n t-saoghal shìorruidh 's a gheibhear anns an leabhar so. Chum ar tàladh suas gu nèamh, thug an t-ùghdair nèamhaidh so dhuinn sealladh air "an ionad naomh" a ta shuas,—sealladh air sonas, glòir agus àrd aoibhneas an t-sluaigh bheannaichte a ta nis an làthair Dhé air nèamh,—sealladh anns am bheil nithe nèamhaidh air am fosgladh do shùil an fhìor Chriosduidh, agus air an riochdachadh amach dhà air dòigh cho soilleir, cho làidir, cho cìnnteach, drùighteach, beò 's a bheir air amharc air uile nithibh boillsgeach, siùbhlach, dìomhain an t-saoghail so, mar neo-ni ann an coimeas ris "na nithibh a ta shuas," agus an cur cho suarach 's a chuireas seànn duine mireag, no cluith na cloinne bige. Air an làimh eile, chum eagal slàinteil a dhùsgadh suas ann an sluagh gun chùram, thog è am brat de uamhasaibh goirt, garg na h-ifrinn, a' nochdadh an teine shìorruidh, a' foillseachadh truaighe agus bròin an t-sluichd, agus a' leigeil-ris fulang agus dóruinn shìorruidh an t-sluaigh mhallaichte anns na lasraichean làidir nach mùchar a chaoidh, air dòigh ach beag, cho soilleir, eagalach, drùighteach as geda bhitheadh ifrinn féin fosgailte nis fo shealladh ar sùilean. O! na'n smuainicheadh muinntir gu cùramach, tric air an t-sealladh uamhasach a thugadh dhoibh an so air fulangas searbh nan aingidh ann an ifrinn, nach bu leòr sin, shaoileamaid, gu bacadh 'us casgadh a chur air gach olc ameasg dhaoine feòlmhor, mi-chùramach, truagh.—(Faic Caib. V.)

Fois nèamhaidh! O càit am faighear ni eile cho luachmhor! Fois shìorruidh! O càit am faighear saoibhreas air-bith eile cosmhuil ri sin! Dearbh chìnnteas air an fhois bheannaichte sin aig gach anam gràsmhor! Cia luachmhor, sòlasach sin do gach fìrean! Cia féumail do na h-uile smuaineachadh agus labhairt air an fhois ghlòrmhoir so! Agus sin an fhois a gheibhear air a fosgladh dhuinn ann an teagasg àrd an leabhair so. Tha è air a lìonadh le còmhradh nèamhaidh. Is meadhon éifeachdach è chum anamanan a threòrachadh gu staid na naomhachd. Beannaichidh Dia an còmhnuidh gach meadhon a ta freagarrach a chum a ghlòir féin, agus sonas sìorruidh dhaoine 'chur air aghaidh, agus bheannaich è cheana am meadhon so—an leabhar so—ann an tomhas air-leth do mhòran. Is iomadh neach sean 'us òg, saoibhir agus bochd, àrd agus ìosal, do'n robh an leabhar iongantach so air a bheannachadh gu pailt, agus aig am bheil ri ràdh, le tàingealachd agus gàirdeachas, So am meadhon beannaichte leis an robh mise air mo thoirt, fo làimh Dhé, gu smuaineachadh gu ceart air fois shìorruidh m'anama. Is è thubhairt balachan òg, diadhaidh ann an àit àraid, aois dà bhliadhna dheug, do'm b'àbhaist a bhi 'léughadh "*Fois nan Naomh*," 'us è nis dlùth do'n bhàs, "Dhomh-sa leabhar Mhaighstir Bacster, chum gu'n léugh mi beagan fathast mu'n t-sìorruidheachd, mu'n léid mi stigh do'n t-saoghal shìorruidh."

Sgrìobh Mr. Bacster leabhar comharraichte, maith eile do'n ainm "*Gairm do 'n t-Sluagh Neo-ìompaichte*," agus thubhairt e-fèin 'nach robh aon air-bith eile, ach "*Fois nan Naomh*," de na leabhraichean lìonmhor a sgrìobh è, air a bheannachadh cho mòr le Dia do anamaibh dhaoine, ris an leabhar sin—leabhar a tha, gus an là an diugh, air a bheannachadh do mhòran.

B'ionmhuinn leis a' mhinistear dhiadhaidh, Mr. Flabhel, an t-ùghdair nèamhaidh so; bha ìad beò le 'chéile anns an aon lìnn. Is àrd an teisteanas a thug è air, ach cha n-'eil ì na's àirde na b'fhìach è. "Is beag," arsa Mr. Flabhel, "nach 'eil Mr. Bacster air nèamh cheana. Tha è beò 's a shùil gach là air nèamh, a' feitheamh gu suilbhir, sòlasach ri fois shìorruidh nan naomh maille ri Dia ann an glòir; agus air 'fhàgail beagan làithean ann ar measg-ne, mar dhearbhadh mòr, soilleir air a' mhòr chumhachd agus air an aoibhneas a ta ann am beatha neartmhoir an fhìor chreidimh."

FOIS SHIORRUIDH NAN NAOMH.

CAIBDEIL I.

Tòiseachadh do'n Obair, 'us beagan Cùnntais mu Nàdur Fois nan Naomh.

" Uime sin dh'fhàgadh fois fa chomhair sluaigh Dhé."
EABH. IV. 9.

ANN an tuiteam Adhaimh, chàill sinn, cha n-è mhàin ar tlachd ann an Dia agus a làn mhealtuinn, ach maran-céudna gach uile eòlas spioradail air, agus gach fìor thogradh an déigh an t-sonais sin a chàill sinn. Tha Mac Dhé a' teachd agus a' tairgse a ghràis a chum ar saoradh, agus a' foillseachadh sonais agus glòire spioradail agus sìorruidh dhuinn, ach gheibhear gu ro thric daoine mì-thoileach air gabhail ris tre chreidimh. Mar dhuine bochd nach creideadh gu'm b'urrainn sùim cho mòr ri ceud pùnd Sasunnach a bhi aig neach eile, a chionn nach robh riamh uiread aige-féin, is gānn a chreideas daoine, air an là an diugh, gu'm bheil sonas ānn cho mòr 's a chàill ìad, agus a dh-fhaodas ìad 'fhaotuinn fathast tre chreidimh ann an Chriosd. 'Nuair a b'àill le Dia làithean fois' a thoirt do na h-Israelich, ann an tìr na fois', bu dorra dhà ìadsan a thoirt gu sin a chreidsinn na fois ullachadh air an son, no buaidh a thoirt air an naimhdean. Agus an déigh dhoibh seilbh 'fhaotuinn air fois Chanàain, mar fhoillseachadh agus mar eàrlas beag air an fhois sin a ta fada nan cìan na's glòrmhoire agus na's maireannaiche, eadhon an fhois a gheibhear ann an Criosd, fathast cha chreideadh ìad dad tuilleadh ach na bha fo'n sùil 'us fo'n làimh, ag ràdh, leis a' gheòcair aig a' chuilm, " Gu cìnnteach cha n-'eil sonas ānn a's feàrr na so!" No, ma bha sùil aca ri ni sam-bith o'n Mhesiah, cha robh ìad ag ìarraidh uaith, ach amhàin an sonas tìmeil a mheudachadh. Tha 'n t-Abstol a' labhairt, anns a' chuid a's mò de'n Litir a chum nan Eabhruidheach, an aghaidh na droch mhèinn so, 's a' dearbhadh gu soilleir, làn gu'm b'ì àrd chrìoch nan uile dheas-ghnàth agus nam faileas eile fo'n Lagh, sluagh a threòrachadh a dh-ionnsuidh Chriosd, brìgh nan nithe sin uile: agus gu'n robh fois nan sàbaid, agus Canâan féin a' teagasg do chloinn Israeil sealltuinn an déigh na foise maireannaich, eadhon fìor shonas.

So anis an co-dhùnadh gus am bheil an t-Abstol a' teachd anns a' cheànn-theagaisg, an déigh dhà caochladh dearbhadh a thoirt air na nithibh a bha bho thoiseach a' treòrachadh a dh-ionnsuidh na foise so. Anns a' cho-dhùnadh so gheibhear am bõnn air am bheil uile shòlas a' chreidmhich air a stéidheachadh, crìoch a dhleasanais agus 'fhulangais gu léir, beatha agus sùim nan uile gheallaidhean, agus nan uile shochairean a ta aige mar Chriosduidh fo'n t-soisgeul. Ciod a's taitniche do dhaoine, 'nuair a bhitheas ìad a' fulang fo àmhghar cuirp, air an sgìtheachadh le dleasanais muin-air-mhuin, na fois? Bheir fois, cha n-è mhàin sòlas, ach mòr mhisneachd dhuinn gach là. Tha ar beothalachd ann an deanamh ar dleasanais uile, ar foighidin ann am fulang âmhghair, ar comas air onoir a thoirt do Dhia, spionnadh ar gràidh, ar gràsan uile, seadh, eadhon bith ar creidimh agus ar Criosdachd a' sruthadh o chreidsinn agus o smuaintibh naomh mu thimchioll ar fois'. Agus anis, a léughadair, co-air-bith thu, òg no sean thu, saoibhir no bochd thu, guidheam ort, cuiream ìmpidh ort, ann an ainm an Tighearna, a ghairmeas tu gu cùnntas gu h-aithghearr, a bheir breth ort agus a chuireas tu anns an staid shìorruidh sin nach gabh atharrachadh gu bràth, na tilg uait na nithe so an déigh dhuit an léughadh, amhàin ag ràdh gu'm bheil ìad fìor; ach socraich do chridhe orra, agus gabh Dia ann an Criosd, agus esan 'n a aonar, mar d' fhois, agus suidhich do chridhe air-san os-ceànn nan uile. Nise gu'n deònaicheadh an Dia beò, cuibhrionn agus fois a shluaigh naoimh féin, na h-ìnntinnean feòlmhor so againn-ne a dheanamh cho spioradail agus na cridheachan talmhaidh so againn-ne cho nèamhaidh as gu'n dean sinn e-féin a ghràdhachadh le tlachd 'us taitneas, fad uile làithean ar beatha, ionnus nach bi mis' a sgrìobh, no thus' a léughas an leabhar so, air ar pilleadh gu bràth o shligh so na beatha, "air eagal air bhi do ghealladh dol a steach d'a shuaimhneas air 'fhàgail againn, gu'n tigeadh aon neach agaibh a dhéidh-làimh air." *Eabh.* 4. 1.

Is ì Fois nan Naomh staid a's sona air an ruig an Criosduidh. So an staid anns am bi na Naoimh air an deanamh foirfe, no ìomlan, a' làn-mhealtuinn Dhé gu bràth, do-réir a chomais gus an togar suas an anamanan aig a' bhàs. So an staid gus an tig araon an anamanan agus an cuirp gu fìor làn, air là mòr a' Bhreitheanais dheireannaich an déigh na h-aiseirigh.

Féumar smuaineachadh an toiseach air nithibh a ta ann an nàdur na foise so; agus ainmichidh sinn cuid diubh sin anis:—Is daoine bàsmhor a ta nis ag ìarraidh na foise so; oir tha an fhois so cheana aig ainglibh agus aig spioradaibh glòraichte dhaoine, ach tha na deamhnan agus an sluagh mallaichte air am fàgail gun dòchas idir ri fois:—Tha na naoimh a' ròghnachadh Dhé mar an crìoch agus an sonas: ach ge-b'-e neach a ghabhas ni sam-bith eile mar a shonas, tha è mach ás a' cheud chéum de'n t-sligh:—Tha ìad fada, fada bho'n chrìch so: is è sin cor truagh nan uile bho 'n là a thuit ìad. Tha Criosd a' teachd le 'ghràs ath-nuadhachaidh, 's a' faotuinn gach duine—seadh, na h-uile dhaoine—a' gluasad gun stad agus a' greasad a dh-ionnsuidh sgrios shìorruidh—a' deanamh cabhaig' gu ifrinn; gus an toir è orra stad le mothachadh a thoirt doibh air an cunnart, ag ìompachadh an cridheachan agus a' pilleadh céum am beatha gu dìleas d'a ionnsuidh féin. Gabh anis a' chrìoch so agus a h-òirdhearcas mar nithe aithnichte a thàtar ag ìarraidh. Cha ghluaisear neach sam-bith gu maith neo-aithnicht' ìarraidh. Féumar smuaineachadh araon air an astar a tha sluagh o'n fhois so agus air fìor eòlas mu'n astar sin. Iadsan nach d'aithnich riamh gu'm bheil ìad gun Dia aca, agus air an t-sligh gu ifrinn, cha d'aithnich ìad fathast an t-sligh gu nèamh. Ma thuigeas duine gu'n do chàill è Dia agus 'anam féin, nach glaodh è mach, *Tha mì càillte?* Carson a tha àireamh cho beag ag amas air an fhois so? Cha n-àill leo a chreidsinn gu'm bheil ìad, do thaobh còir, fad ás uaipe, agus do thaobh cleachdaidh, a' breabadh 'n a h-aghaidh. Cò a dh'ìarr riamh ni, gun fhios aige gu'n do chàill sè è? " Cha 'n ānn aig a' mhuinntir a ta slàn a ta féum air an léigh, ach aig a' mhuinntir a ta euslan." *Mata* 9. 12. Féumaidh sinn smuaineachadh mar-an-céudna air àrd Chumhachd gluasaid—cumhachd a ghluaiseas sinn gus an fhois so ìarruidh, air-neo seasaidh sinn balbh, gun aon chéum a dheanamh d' a h-ionnsuidh. Nis is ānn o Dhia a ta an cumhachd so, oir mur gluais Dia sinn, cha n-urrainn sinn-féin gluasad a dh-ionnsuidh ar fois'. Is cuid ro fhéumail de ghliocas a' Chriosduidh, a bhi 'géilleadh do Dhia, a bhi 'g a earbsadh féin ris, a bhi air 'fhaotuinn anns an t-sligh 's am bheil Dia ag imeachd, agus far am bheil a Spiorad gu tric a' gluasad; an aire 'thoirt nach dealaich sinn ri Dia, nach fàilnich ar dùil ri cuideachadh ùr gach là, agus nach dì-chuimhnich sinn, uair sam-bith, gu'm bheil mòr fhéum againn an còmhnuidh air cumhachd an Spioraid. Cho luath 's a thòisicheas sinn ri earbsa 'chur ann ar stòras féin, ann ar tuigse féin, no ann ar rùn féin, a chum gluasad gu naomh ann an céum ar dleasanais, tha sinn an sin ann an cunnart tuiteam air falbh o Dhia. " Cha 'n 'eil sinn foghainteach uainn-féin chum ni sam-bith a smuaineachadh mar uainn-féin : ach is ann o Dhia a ta ar foghainteachd." 2 *Cor*. 3. 5. "As m'éugmhais-sa," arsa Criosd, " cha 'n urrainn sibh aon ni a dheanamh." *Eòin* 15. 5.

Arìst féumaidh ìadsan a ta 'g ìarraidh na foise so, bonnachair (*principle*) na beatha spioradail a bhi aca 's an taobh astigh dhiubh. Cha n-ānn mar chlachan a tha Dia a' gluasad dhaoine. Tha è 'buileachadh beatha orra, cha n-ānn a chum an deanamh comasach air gluasad ás éughmhais a chuideachaidh féin, ach a chum ùmhlachd a thabhairt dà-féin. Agus a bhàrr air sin, féumaidh gach anam, a ta ag ìarraidh na foise so, gnàth-ìarraidh d'a h-ionnsuidh gu riaghailteach, seasmhach, dùrachdach, gnìomhach. Esan a dh-fholaicheas a thàlant, gheibh è tuarasdal an t-seirbhisich lùnndaich. Cha n-'eil gach rathad a' treòrachadh a dh-ionnsuidh na foise so, ach an Tì a rinn le 'mhaitheas an fhois òrduchadh, rinn è le 'ghliocas agus le 'àrd ùghdarras an rathad d'a h-ionnsuidh òrduchadh mar-an-céudna. Theagamh gur ìad ar ròidean féin a's glice, a's maisiche, a's dìriche agus a's taitniche leinn-ne; ach is ì an iuchair, a dh'òrduich Dia féin, a's feàrr a dh'fhosglas a'ghlas. O! nach iomadh anam aineolach, baoth-chreideach a tha ri saothair agus cosdas airson na foise so, agus an déigh sin uile gheibhear a shaothair uile dìomhain! Cia lìonmhor ìadsan aig am bheil éud do thaobh Dhé, ach cha n-ānn aréir eòlais, aineolach air fìreantach Dhé, 's a' dol mu-n-cuairt ag ìarraidh am fìreantachd féin a chur suas, cha n-àill leo strìochdadh do fhìreantachd Dhé agus cha n-aithnich ìad gur "è Criosd crìoch an lagha, chum fìreantachd do gach neach a chreideas." *Ròm.* 10. 2-4.

Is è Criosd an dorus, an aon sligh a dh-ionnsuidh na foise so. "Ach is cumhann an dorus, agus is aimhleathan an t-slighe." *Mata* 7. 14. Féumaidh sinn "spàirn chruaidh a dheanamh," ma's àill leinn "a dhol a stigh:" "oir a ta mi ag ràdh ribh," arsa Criosd, "gu'n ìarr mòran dol a stigh agus nach urrainn ìad," *(Lūc.* 13. 24,) a' cìallachadh le sin gu'm bheil rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt. *Mata* 11. 12. Ni mò a bheirear sinn gu fois nan naomh 'ma thòisicheas sinn anns an spiorad, ach a' crìochnachadh anns an fheòil.' *Gal.* 3. 3. Is è mhàin an neach a "bhitheas seasmhach chum na crìche, a thèarnar." *Mata* 24. 13. Cha d'fhuair aon anam riamh fois maille ri Dia, aig nach robh a mhìann air a shocrachadh air Dia os-cionn gach ni eile 's an t-saoghal. "Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas; is ann an sin a bhios bhur cridhe mar an céudna." *Mata* 6. 21. Gheibhear fuigheall ar seànn nàduir a' lagachadh 's a' bacadh ar deadh mhìann gu mòr, ach cha n-urrainn sin buadhachadh thairis air. Féumar a' cheart aire 'thoirt gu'm bheil droch-bhuaidhean ar nàduir a' dol calgdhìreach an aghaidh ar deadh mhìann, gu'm bheil ar deadh bhuaidhean lag, agus gu'm bheil sinn an còmhnuidh astar fada bho 'n fhois. Air an aobhar sin, féumaidh sinn spàirn dhìchiollach a dheanamh, chum a' chrìoch a ruigheachd. Bithidh na nithe sin uile air an cnuasachadh gu cùramach, tric leis gach Criosduidh a ta nis ag ìarraidh còir air fois nèamhaidh.

Dhìrich sinn suas na chéuman sin do thaobh-muigh na cùirte, seallamaid anis air taobh-stigh " a' bhrait-roinn." Faiceamaid ciod ìad na nithe a ta air am filleadh anns an fhois so, cho maìth ris na nithe a roimh-bheachdaichear mu 'timchioll. Och! cia beag is aithne dhomh-sa de ghlòir na foise so! Bha nithe anns a' bhoillsgeadh a fhuair Pòl dhì, nach b'urrainnear agus nach fhaodar a labhairt. Na'n do labhair è ann an cànain nèimh, air na nithibh a chunnaic è air nèamh, gun neach ānn a thuigeadh an cànain sin, ciod a b' fheàirrd sluagh è? Gu'n deanadh an Tighearn 'fhoillseachadh dhomh-sa ciod is còir dhomh 'fhoillseachadh dhuibh-se! Gu'n deònaicheadh Dia solus a dh-fheuchas an oighreachd so dhuibh-se agus dhomh-sa! Cha n-ānn mar a nochdadh do Bhalàam òirdhearcas nam bùth aig Iacob, agus nam pàilliunn aig Israel, far nach robh cuibhrionn aige, agus o'n robh a sgrios féin gu teachd! Cha n-ānn mar a' nochdadh "tìr a' gheallaidh" do Mhaois, a fhuair sealladh an àite seilbh, agus a chunnaic an tìr do'n neach deachaidh è riamh astigh! Ach mar bha an neamhnuid air a foillseachadh do'n cheannaiche anns an t-soisgeul, nach do stad gus an do reic è na bha aige, agus cheannaich sè ì! agus mar bha nèamh air 'fhosgladh do Stephen beannaichte, do'n robh è gu dhol astigh gu grad: chunnaic esan glòir air an robh è gu seilbh 'fhaotuinn dhàféin! So anis na nithe a gheibhear anns an fhois nèamhaidh:—eadhon Sgur de mheadhonaibh nan gràs:—Làn shaorsa bho gach olc:—An céum a's àirde de iomlanachd phearsantail nan naomh, araon do thaobh cuirp agus anama:—Dlùth mhealtuinn Dhé, am maith a's àirde:—Agus gnàth oibreachadh milis aig uile chomasaibh cuirp agus anama ann am mealtuinn so Dhé.

1. Anns an fhois nèamhaidh " sguirear de mheadhonaibh nan gràs." 'Nuair a ruigear an cala, sguiridh sinn a sheòladh. 'Nuair a gheibh an t-oibriche a thuarasdal, tuigear gu'n d'rinn è 'obair. 'Nuair a ruigeas sinn ar ceànn-uidhe, fàgaidh sinn an t-sligh. " Ma's faidheadaireachda 'ta ann, théid iad air cùl; ma's teangaidh, sguiridh iad; ma's eòlas, cuirear" mar-an-céudna, cho fad 's a bha nàdur nam meadhon ànn, " air cùl è." 1 *Cor*. 13. 8. Cha bhi ùrnuigh ānn ni's mò, do bhrìgh

nach bi féum oirre, ach bithear a' làn-mhealtuinn nan uile nithe maith a b'àbhaist duinn a bhi 'g ìarraidh ann an ùrnuigh. Cha bhi féum air trasgadh, air guil, no caithris ni's mò, oir bithidh sinn saor o gach peacadh agus buaireadh. Thig crìoch air searmonachadh; sguiridh ministearachd an duine. Cha bhi féum air na sàcramaidean. Tha an luchd-oibre air an gairm, do bhrìgh gu'm bheil am foghar air a chruinneachadh, an cogull air a losgadh, agus an obair crìochnaichte; bithidh an sluagh neo-ìompaichte gun dòchas, agus na naoimh gun eagal, gu sìorruidh.

2. Tha "làn shaorsa bho gach olc" anns an fhois nèamhaidh, seadh o gach olc a bha riamh ag ìadhadh umainn fad ar turuis, agus a dh-fhéumas ar leantuinn, fhad 's a bhitheas sinn dealaichte bho'n àrd mhaith. A bhàrr air sin, tha saorsa againn o lasraichean agus o thruaighean sìorruidh fo'm bheil ìadsan, a rinn tàir air Criosd agus air a ghràs, a' fulang gun stad, agus sin am peanas eagalach air an robh sinne airidh araon do thaobh ar breith agus toilltinneas ar deanadais, cho maith riutha-san! Ann an nèamh cha n-'eil "ni air-bith a shalaicheas," no ni neo-ghlan. Tha ìad *sin* uile air "an taobh a muigh." (Faic *Taisb.* 21. 27. agus 22. 15.) Cha n-'eil bròn, no doilgheas, no ni sam-bith mar sin air nèamh. An sin, cha n-'eil aoduinn ghlas, corp fānn, uilt laga, naoidheanachd gun treòir, aois chrìon, chrōm, droch galar, càil aimhleasach, tinneas cràiteach, eagal, goirteachadh, no seargadh, no ni sam-bith do'n ainm olc. Rinn sinne guil agus caoidh 'nuair a bha an saoghal ri gàirdeachas; ach pillear ar bròn gu gàirdeachas, agus ar gàirdeachas cha bhuin neach air bith uainn'. *Eòin.* 16. 20, 22.

3. Gheibhear anns an fhois so, "an céum a's àirde de iomlanachd phearsantail nan naomh, faraon do thaobh cuirp agus anama." Air meud an glòir, bu bheag dhoibh è, mur biodh an cuirp agus an anamanan air an deanamh comasach agus freagarrach air son glòir'. "Cha 'n fhaca sùil, agus cha chuala cluas, agus cha d'thàinig ann an cridhe duine, na nithe sin a dh'ulluich Dia dhoibh-san aig am bheil gràdh dhà." 1 *Cor.* 2. 9. Cha n-'eil an t-sùil fheòlmhor comasach air na nithe sin 'fhaicinn, no

a' chluas an cluinntinn, no an cridhe so an tuigsinn. Ach air nèamh, tha an t-sùil, a' chluas agus an cridhe air an deanamh comasach; mur biodh, ciamar eile 'dheanadh ìad am mealtuinn? Mar a's coimhlionta an léirsinn, is ānn a's taitniche cuspair àillidh do'n t-sùil. Mar a's coimhlionta a' chàil, is ānn a's mìlse am biadh. Mar a's ceòlmhoire a' chluas, is ānn a's taitniche an ceòl. Mar a's coimhlionta an t-anam, is ānn a's aoibhniche na h-aoibhneasan sin, agus a's glòrmhoire dhuinn a' ghlòir sin.

4. Is ì nis a' chuid àraid de'n fhois so, sinn "a bhi 'dlùth mhealtuinn Dhé, am maith a's mò." Agus an so, a léughadair, na gabh iongantas mur bi fios agam-sa, agus mur ruig mo thuigse, ach amhàin air beagan de na nithibh a ta air am filleadh ann mo bhriathraibh. Mur robh "è soilleir fathast" do Eòin, an deisciobul ionmhuinn, "ciod a bhitheas sinn," ach amhàin a ràdh gu gnàthaichte, "gu'm bi sinn cosmhuil ri Criosd, 'nuair a dh'fhoillsichear è," (1 *Eòin* 3. 2.) na gabh iongantas mur aithne dhomh-sa ach beag. Agus o nach aithne dhomh ach beagan mu thimchioll Dhé, cha n-urrainn mòr fhios a bhi agam ciod è sin Dia a mhealtuinn! Ma's beag m' eòlas air spioradaibh, cia beag m' eòlas air Athair nan spiorad, no air an staid anns am bi m' anam féin, an déigh a thogail suas gu mealtuinn Dhé? 'Nuair a sheasas mì ag amharc air tòrr sheangan, 'us mì 'g am faicinn uile fo mo shùil; cha n-aithne dhoibh-san mise, mo bhith, mo nàdur, no mo smuaintean, ged is mì an co-chréutair; cia beag, matà, is aithne dhuinn-ne de'n Chruthaidhear mhòr a tha, le aon sealladh a shùl, gu soilleir a' faicinn nan uile dhaoine! Cha n-'eil an diugh aig na naoimh, a tha "ag amharc mar ann an sgàthan," ach boillsgeadh, no sealladh beag leis am bheil sinn air ar deanamh comasach air beagan smuaintean gānn, dorch 'fhaotuinn air na nithibh sin a chithear an déigh so ann an glòir. Ma labhras mì ri duine saoghaltach air naomhachd agus air aoibhneasaibh spioradail nan naomh air thalamh, cha tuig è mì, oir cha n-urrainnear gràs aithneachadh gu soilleir ás éugmhais gràis; nach mòr na's lugha na sin a b'urrainn è mo thuigsinn, na'n ìnnsinn dhà mu thimchioll na glòire so! Ach tha na's mò mhisneachd agam gu labhairt ris na

naoimh, oir thug gràs dhoibh eòlas dorch agus blasad beag air glòir. Ged thòisicheadh daoine agus ainglean ri labhairt air àrd shonas na staide beannaichte so, ciod eile a b'urrainn ìad a ràdh na's mò na so ann an aon fhocal, *Is è so dlūthlàn-mhealtuinn Dhé.* O! cia mòr an làn aoibhneas a ta air a thairgse do'n chreidmheach le Criosd anns an aon rānn so, "Athair, is àill leam an dream a thug thu dhomh, gu'm bi iad maille rium, far am bheil mi chum gu'm faic iad mo ghlòir a thug thu dhomh." *Eòin* 17. 24. Tha gach focal dhiubh sin làn beatha agus aoibhneis. B'aobhar iongantais glòir Sholaimh do bhàn-rìgh Shéba, ag ràdh ris "Is sona do dhaoine, is sona ìad so do sheirbhisich, a sheasas a' d' fhianuis an còmhnuidh, ag éisdeachd ri d' ghliocas. 1 *Rìgh* 10. 8. Ach cia tuilleadh 'us sona ìadsan a sheasas an còmhnuidh an làthair Dhé, a' faicinn a ghlòire agus glòir' an Uain. Dhoibh-san "bheir Criosd ri itheadh de chraoibh na beatha agus de'n mhana fholuichte," seadh, "ni è ìad 'n am puist ann an teampull a Dhé, agus cha téid iad ni's mò amach ás: agus sgrìobhaidh è ainm a Dhé orra, agus ainm caithreach a Dhé, a's è Ierusalem Nuadh a thig a nuas o nèamh o a Dhia, agus sgrìobhaidh e 'ainm nuadh féin orra," seadh tuilleadh fòs, ma's urrainn tuilleadh a bhi ànn, "bheir e dhoibh comas suidhe maille ris air a righ-chaithir." "Is ìad so iadsan a thàinig á h-àmhghar mòr; agus nigh iad an trusgain, agus rinn ìad geal ìad ann am fuil an Uain. Uime sin tha iad an làthair rìgh-chaithreach Dhé, agus a' deanamh aoraidh dhà a là agus a dh'oidhche 'n a theampull; agus gabhaidh an tì a ta 'n a shuidhe air an rìgh-chaithir còmhnuidh 'n am measg. Beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon na rìgh-chaithreach iad agus treòraichidh è iad gu beò-thobraichibh uisge; agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh." *Taisb.* 2. 7; *Caib.* 3. 12, 21; *Caib.* 7. 14-17. O shaoghail dhoill, bhréugaich, mheàllta! Feuch dhuinn a leithid sin de ghlòir, ma's urrainn thu! Is è so caithir ar Dé far am bheil "pàilliun Dhé maille ri daoinibh, agus ni esan còmhnuidh maille riu, agus bithidh iadsan 'n an sluagh dha, agus bithidh Dia féin maille riu, agus 'n a Dhia dhoibh. Shoillsich glòir Dhé e, agus is e an t-Uan a's solus da." *Taisb.* 21. 3. 23. "Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò: ach bithidh rìgh-chaithir Dhé agus an Uain innte; agus ni a sheirbhisich seirbhis da. Agus chi iad 'aghaidh; agus bithidh 'ainm-san air clàr an eudain. Tha na briathra so dileas agus fìrinneach. Agus na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr." *Taisb.* 22. 3, 4, 6. Their sinn anis le Mephiboset, "Gabhadh" an saoghal "an t-iomlan, oir thig ar Tighearn ann an sìth." 2 *Sam.* 19. 30.

"Deanaibh gàirdeachas," uime sin, "anns an Tighearn sibhse 'fhìreana." *Salm* 33. 1. Agus abraibh le Daibhidh "Is e an Tighearn cuibhrionn m'oighreachd. Thuit mo roinn dhomh-sa ann an ionadaibh aoibhneach; seadh, *tha* oighreachd thaitneach agam. Chuir mi an Tighearn romham a ghnàth: a chionn gu bheil e air mo dheas làimh, cha ghluaisear mi. Uime sin ni mo chridhe aoibhneas, agus ni mo ghlòir gairdeachas: gabhaidh m'fheòil mar an ceudna fois ann an dòchas. Oir cha'n fhàg thu m'anam anns an uaigh: cha leig thu le t'aon naomh truaillidheachd fhaicinn. Feuchaidh tu dhomh slighe na beàtha: tha lànachd aoibhneis a'd' làthair-sa: tha mòr shubhachas aig do dheas làimh gu sìorruidh." *Salm* 16. 5-11. Nach bu ladurna dhuinn-ne smuaineachadh, no labhairt air na nithibh glòrmhor sin, mur labhradh Dia féin ruinn orra roimhe so? Cha bu dàna dhomh smuaineachadh air àrd-ìnbhe nan naomh anns a' bheatha so féin, mur bitheadh è air a dheanamh aithnichte dhomh le fìrinn shoilleir Dhé. Nach bu mhi-chìatach dhuinn labhairt umainn-féin mar "Chlānn Dé—a' labhairt ris—ann an co-chomunn ris—a' gabhail còmhnuidh ànn, agus esan annainn-ne," mur b'ì so càinnt Dhé féin! Ciamar bu dàna dhuinn aon uair smuaineachadh idir gu'm bheil sinn "a' dealrachadh mar a' ghrìan,"—gur "comh-oighreachan sinn maille ri Criosd,"—gu'n "toir sinn breth air an t-saoghal,"—gu'm bheil sinn "a' suidhe air rìgh-chaithir Chriosd,"—gur "aon sinn ànn-san agus anns an Athair?" Seadh, ciamar bu dàna dhuinn sinn-féin àrdachadh mar sin, mar biodh làn ùghdarras againn o bhéul agus fo làimh-sgrìobhaidh Dhé féin? Agus "an dubhairt e agus nach dean e? agus an do labhair e agus nach coimhlion se e? *Air.* 23. 19. Seadh anis mar is fìor an Tighearn Dia, " Mar so nithear do'n duine air an toil le" Criosd " urram a chur." *Est.* 6. 11. Biodh deadh mhisneachd agad, a Chriosduidh, is goirid an ùin gus am bi Dia agus tusa fagus d' a chéile, cho fagus agus is urrainn thu a dheadh-mhìannachadh. Gabhaidh tu còmhnuidh 'n a theaghlach. Nach leòr sin? "Is feàrr a bhi ri dorsaireachd ann an tigh Dhé, na bhi chòmhnuidh ann am pàilliunaibh aingidheachd." Seasaidh tu gu sìorruidh 'n a làthair, timchioll a rìgh-chaithreach, astigh 'n a sheòmar maille ris. Am b' àill leata bhi na's fhaisg' air? Bithidh tu mar leanabh dhà, agus bithidh esan 'n a Athair dhuit. Bithidh tu 'n ad' oìghre air a rìoghachd: seadh, tuilleadh fòs, 'n ad' chéile d'a Mhac. Ciod tuilleadh a b' urrainn thu 'mhìannachadh? Bithidh tu 'n ad' bhāll de chorp a Mhic; agus bithidh am Mac 'n a Cheànn dhuit. Is aon thu maille ris-san a's aon maille ris an Athair, mar ghuidh è o'n Athair air do shon, " Chum gu'm bi iad uile 'n an aon; chum mar a ta thusa, Athair, annam-sa, agus mise annad-sa, gu'm bi iadsan mar an ceudna 'n an aon annainne; chum gu'n creid an saoghal gu'n do chuir thusa uait mi. Agus thug mise dhoibh-san a' ghlòir a thug thusa dhomh-sa, chum gu'm bi iad 'n an aon, mar a ta sinne 'n ar n-aon; mise annta-san, agus thusa annam-sa, chum gu'n deanar coimhlionta iad ann an aon; agus a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gu'n do chuir thusa uait mi, agus gu'n do ghràdhaich thu iadsan, mar a ghràdhaich thu mise." *Eò.* 17. 21-23.

5. Anns an fhois so tha "gnàth-oibreachadh milis aig uile chomasaibh agus aig uile bhuaidhean an anama agus a' chuirp ann am mealtuinn so Dhé." Cha n-ionann so as fois cloiche a sguireas de ghluasad cho luath 's a ruigeas ì a h-àite-tàimh. Atharraichear an corp, ionnus nach fuil 'us feòil è ni's mò, oir cha n-fheudar le feòil agus fuil rìoghachd Dhé a shealbhachadh, ach le corp spioradail." 1 *Cor.* 15. 50. "Cha 'n e an corp a bhitheas a ta sinn a' cur. Ach a ta Dia a' toirt cuirp dhà mar bu toil leis, agus do gach uile shiol a chorp féin." *Rānn* 37, 38. Ma tha gràs ag atharrachadh a' Chriosduidh o'n staid 's an robh è roimhe, cho mòr as

gu'm bi aige ri ràdh "Cha mhì anis an duine 'bu mhì roimhe," cia mòr a's mò na sin a dh-atharraicheas glòir sinn? Mar is àrd corp spioradail os-ceànn na gréine ann an glòir, seach mìll fheòla lag, chronail, éucaileach, àrdaichear sinne agus gach ceud-fàdh a ta annainn, Ardaichidh Dia ar ceud-fàidh (*senses*) gun teagamh. Meudaichidh è ar comas, agus do réir sin àrdaichidh è sonas nan ceud-fàdh sin; agus lìonaidh è suas ar n-uile thuigse ás a lànachd féin. Carson a bhitheadh an corp air a thogail suas, mur faigheadh è cuid ann an glòir? Mar bha cuid aige ann an tabhairt ùmhlachd agus ann am fulang, is amhuil sin a bhios cuid aige ann an sonas,—duais luchd-ùmhlachd. Cheannaich Criosd an duine gu h-iomlan, air an aobhar sin, gheibh an duine uile—an t-anam agus an corp—beannachd sìorruidh na ceannachd so. Nis is ì obair shìorruidh nan naomh,—sluagh beannaichte,—seasamh an làthair rìgh-chaithir Dhé agus an Uain, a' moladh Dhé fad saoghal nan saoghal. Lìonar an sùilean agus an cridheachan le eòlas àrd air a ghlòir. Lìonar am beòil le 'mholadh. Gabhaibh air aghaidh, uime sin, O sibhs' a naoimh! a' deanamh bhur dleasanais, fhad 's a bhios sibh air thalamh. Ionnsuichibh, O! ionnsuichibh obair nan naomh, oir is "cìatach cliù" Dhé ann am béul nan naomh. Deanaibh ùrnuigh, ach molaibh Dia gun stad. Molaibh è an làthair a shluaigh. Is ì so an obair shìorruidh a bhios agaibh-se. Molaibh è 'nuair a bhios a naimhdean ri magadh agus càineadh air. Molaidh sibh è fathast, agus bithidh iongantas orra-san ruibh, air an là 's am bi ìad-féin ri caoidh. O! cia beannaichte obair nan daoine glòraichte, a' seasamh an làthair Dhé agus an Uain, gu bràth a' séinn amach gu h-ait, "Is airidh thusa, a Thighearna, air glòir, agus urram, agus cumhachd fhaotuinn." *Taisb.* 4. 11. "Is airidh an t-Uan a chaidh mharbhadh, air cumhachd, agus saoibhreas, agus gliocas, agus neart, agus urram, agus glòir, agus moladh fhaotuinn. Shaor thu sinne do Dhia le t'fhuil féin, ás gach uile thréibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach; agus rinn thu rìghrean dhinn agus sagairt do ar Dia." *Taisb.* 5. 12, 9, 10. "Alelùia; Slàinte, agus glòir, agus urram, agus cumhachd do'n Tighearn ar Dia-ne." *Taisb.* 19. 1. "Alelùia:

oir a ta an Tighearn Dia uile-chumhachdach a' rìoghachadh." *Taisb.* 19. 6. O Chriosduidhean, so an fhois bheannaichte! fois a ta, mar gu'm b' eadh, gun fhois; oir cha sguir ìad "a là no dh' oidhche," a ràdh "Naomh, naomh, naomh, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a bhitheas." *Taisb.* 4. 8. Agus ma's ì so obair ghlòrmhor a' chuirp, O cia maiseach, àrd, obair òirdheirc an anama! Is ìad buaidhean 'us comasan an anama a's mò gu mòr, 's an lorg sin, bithidh a dheanadais na's comasaiche agus a thoil-ìnntinn na's mìlse. Bithidh an iomairt féin aig ceud-fàdhaibh a' chuirp, a' faotuinn 's a' mealtuinn an cuspairean féin; agus 'iomairt féin aig an anam a' mealtuinn a chuspair féin, ag aithneachadh, a' cuimhneachadh, a' gràdhachadh, 's a' deanamh gàirdeachais le taitneas mòr, do-labhairt.

Is taitneach eòlas dheth-féin. Is feàrr réusan na mothachadh dorch. Is feàrr taitneas a' chàileadair, a theagaisgeas eòlas mu nithibh dìomhair nàduir, na taitneas a' gheòcair, a' mhisgeadair, an duine neo-ghlain, 's an druiseir. Ach is òirdheirc an fhìrinn uile. Cia mòr, matà, taitneas an t-sluaigh aig am bheil eòlas àrd air Dia na fìrinn? Cia òirdheirc a' bhuaidh tuigse an anama! Le so cuairtichidh è an talamh: tomhaisidh è na nèamhan, cìan astar na gréine, na gealaich, agus nan réult: ìnnsidh è iomadh bliadhna roimh-làimh, gach dubhar spéurail *(eclipse)*, gu-ruig a' mhionaid. Ach is è an céum a's àirde de òirdhearcas an anama, eòlas air an Dia neo-chrìochnach, a rinn na nithe sin uile, ach is beagan eòlais a gheibhear 's a' bheatha so, ach mòran, mòran an déigh so. O gliocas agus maitheas an Tighearna bheannaichte! Chruthaich è an tuigse, agus chuir è ìnnte aomadh 'us togradh nàdurrach an déigh na fìrinn, mar a cuspair,—an déigh na prìomh fhìrinn mar a prìomh chuspair. A nis, a Chriosduidh, 'nuair a sheallas tu suas ùin fhada gu nèamh, gheibh thu boillsgeadh de Chriosd. Nach saoil thu, air uairibh, gu'n robh thu maille ri Pòl anns "an treas nèamh, ma's anns a' choluinn, no ás a' choluinn," agus gu'm faca tu nithe "do-labhairt?" Nach abair thu le Peadar, "A mhaighstir, is maith a bhi an so?" O nach robh mo chòmhnuidh air a' bhéinn so! O faicean gu bràth na tha mì 'faicinn anis! Nach do lean thu riamh a' fad-amharc air "Gréin na fìreantachd," gus an robh do shùilean air am bualadh le deàrsadh na glòire iongantaich a ta ànn? Agus nach robh gach ni eile, fo'n deàrsadh sin, dubh 'us dorch dhuit? gu h-àraid air làithibh d' fhulangais airson Chriosd, an t-àm air am faigh a phobull gu tric sealladh na's mò dheth, nach fhaca tu riamh aon "a' coiseachd ann am meadhon an teine" maille riut, 's "a choslas mar mhac Dhé?" *Dàn.* 3. 25. Creidibh mì, a Chriosduidhean, seadh, creidibh Dia sibhs' a's mò eòlas air Dia ann an Criosd anis, cha n- eil è ach mar neo-ni ann an coimeas ris an eòlas a gheibh sibh. Is gānn is airidh è idir air eòlas a ghairm dheth. Mar a sguireas na cuirp so, is amhuil sin a sguireas an t-eòlas so airson eòlais na's coimhlionta: "Ma's eòlas, cuirear air cùl e. Oir a ta eòlas againn ann an cuid, agus tha sinn ri fàidheadaireachd ann an cuid. Ach an uair a thig an ni a ta ìomlain, cuirear air cùl an ni sin nach 'eil ach ann an cuid. 'Nuair a bha mi a'm' leanaban, labhair mi mar leanaban, thuig mi mar leanaban, reusonaich mi mar leanaban: ach air fàs domh a'm' dhuine, chuir mi na nithe leanabaidh air cùl. Oir tha sinn a' faicinn 'san àm so gu dorcha tre ghloine; ach an sin chi sinn aghaidh ri h-aghaidh: 'san àm so is aithne dhomh ann an cuid; ach an sin aithnichidh mi eadhon mar a ta àithne orm." 1 *Cor.* 13. 8–12. Na gabh iongantas, uime sin, a Chriosduidh, gur "ì a' bheatha mhaireannach eòlas air Dia agus air Iosa Criosd." Is è Dia agus Criosd a mhealtuinn "a' bheatha mhaireannach," agus is è eòlas toil-ìnntinn an anama. Cuiridh ìadsan, aig am bheil an tlachd amhàin ann an nithibh talmhaidh, an comhairle ris an fheòil, agus is bochd an sonas leo eòlas air Dia. Ach "Tha fhios againn gur ann o Dhia a tha sinn, agus tha'n saoghal uile 'na luidhe 'san olc. Agus tha fhios againn gu'n d'thàinig Mac Dhé, agus gu'n d'thug e tuigse dhuinn, chum gu'm b'aithne dhuinn esan a ta fìor: agus tha sinne ann-san a ta fìor, ann a Mhac Iosa Criosd. Is e so an Dia fìor, agus a' bheatha mhaireannach." 1 *Eòin* 5. 19, 20.

Bithidh obair bheò, mhaireannach, shòlasach, tharbhach aig do chuimhne anns an staid bheannaichte so, Togar suas an duine naomh gu àirde mhòir o'm faod è sealltuinn 'n a dhéigh agus roimhe ; agus air dhà a bhi 'beachdachadh air nithibh a bha 's a ta, dùisgear suas, 'n a anam beannaichte, meas 'us mothachadh do-smuainichte air a staid. A' seasamh dhuinn air a' bhéinn sin o'm faic sinn, 's an aon àm, araon am fàsach agus tìr Chanàain ; a' seasamh dhuinn air àirde nèimh, a' sealltuinn sìos air an talamh 's a' beachd-smuaineachadh air an t-sealladh ghlòrmhor a chithear, le tuigse, le mothachadh 'us breth shoilleir, ghlan 'us làn, nach buailear gach anam le àrd aoibhneas gu éigheachd amach 's an uair sin, "An ì so an oighreachd a chosd luach cho daor ri fuil Chriosd ?" O cia ard ! O cia iongantach ! O cia gràsmhor ! O cia beannaicht' an luach 's an gràdh trì-bheannaichte, a fhuair amach an luach, 's a dheònaich è ! An ì so crìoch mo chreidimh ? An ì so crìoch air obair an Spioraid ? An è so an caladh gus am bheil mi air mo shéideadh le oiteagan gràis ? An ann gu so 'tha m' anam air a thàladh le Criosd ? O thus', a thuruis bheannaichte, agus trì-bheannaicht' a cheànn ! An è so glòir nan daoine naomh mu'n robh na Sgriobtuirean a' labhairt agus ministearan a' searmonachadh cho liuthad nì ? Nach soilleir a chì mi nis gur deadh sgéul an soisgeul,—seadh sgéul sìth',—sgéul mòr aoibhneis do gach sluagh gu dearbh ! An tàinig mo chaoidh, mo thrasgadh, m' irioslachd, mo chéuman trōm gu so ? An tàinig m' ùrnuigh, mo chaithris 'us m' eagal roimh pheacadh, gu so ? An tàinig m' àmhghar uile, buaireadh Shàtain, fanaid 'us tarcuis an t-saoghail, gu so ? Ah ! mo dhroch nàdur a bha cho fada 's cho dìan a' diùltadh beannachd cho mòr ! Anam neo-airidh ! an è so an turus air an tàinig thu cho mì-thoileach ? An robh thu sgìth dhe do dhleasanas ? An robh an saoghal ro mhaith leat gu dealachadh ris ? An robh thu duilich na h-uile nithe a thréigsinn, na h-uile nithe àicheadh, agus ni sam-bith 'fhulang airson so ? An robh thu leisg bàsachadh, gu teachd an so ? O chridhe mhealltaich, is beag nach do mheall thu sìos mì gu lasraichean sìorruidh ! Is beag nach tug thu òrm mo ghlòir a chāll ! O m' anam ! nach 'eil nàir ort anis, teagamh a chur riamh anns a' ghràdh sin a thog suas gu so thu ? amharus a bhi agad mu dhìlseachd do Thighearna,—amharus agad air a ghràdh, 'nuair bu chòir dhuit amharus a bhi agad ort-féin? Nach 'eil nàir ort gu'n robh thu riamh air d' fhaotuinn a' mùchadh toil a Spioraid, a' mì-mhìneachadh nam freasdal 's a' gearan air na slighibh sin a threòraich thu gu àit cho glòrmhor? Tha làn fhios agad anis gu'n robh d' Fhear-saoraidh 'g a do theàrnadh 'nuair a bha è 'casgadh do mhìann, cho maith 's an uair a bha è 'g a dheònachadh dhuit; 'nuair a bha è 'briseadh do chridhe, cho maith 's an uair a bha è 'g a shlànachadh. Neorthaing dhuit, 'Fhéin neo-airidh, airson do chrùin so; ach do Iehòbhah agus do'n Uan bitheadh a' ghlòir gu bràth."

Ach O! cia làn, cia fagus, cia milis an toil-ìnntinn, an gràdh sin! "Is gràdh Dia: agus an tì a tha 'fantuinn ann an gràdh, tha e 'n a chòmhnuidh ann an Dia, agus Dia ann-san." Is è gearan an anam' bhochd an diugh, "Hò! nach robh tuilleadh gràidh agam do Chriosd!" Air là do ghlòire gràdhaichidh tu è gu làn. An diugh cha n-aithne dhuit ach beag, cho gràdhach 's a tha è; agus uime sin, cha n-'eil do ghràdh dhà ach beag. Air an là sin, buailidh do shùil do chridhe, a' sìor-bheachdachadh air àilleachd iomlain Chriosd; bithidh tu air do ghnàth-lìonadh le beò ghràdh. A Chriosduidhean, nach 'eil anis cuimhne air fios a ghràidh a' beothachadh gràidh annaibh? Nach 'eil sibh air bhur leaghadh? nach 'eil bhur cridheachan fuar, reòt' a' blàthachadh ri cuimhneachadh air caoimhneas Chriosd agus air grìan-sholus a mhaitheis. Nach mò na sin gu mòr bhur gràdh, 'nuair a bhitheas sibh beò air a ghràdh, uile Ann-san, neach a's è "na h-uile?" Gu cìnnteach is obair agus duais gràdh. Cia àrd an t-sochair gu'm bheil Dia a' ceadachadh dhuinn e-féin a ghràdhachadh, agus gu'n gràdhaichear è leo-san a ghràdhaich anamìann 'us peacadh air thoiseach air! A bhàrr air sin, bheir è gaol airson gaoil, ni-h-eadh ach mìle uiread na's mò. A Chriosduidh, lìonar suas thu gu do bhéul le gràdh air an là sin, ach air meud a' ghràidh a bheir thu, gradhaichear thu deich mìle cuairt na's mò. Faic gàirdeana Chriosd a' fosgladh air a' chrànn-chéusaidh agus rathad air 'fhosgladh do'n t-sleagh a dh-ionnsuidh a chridhe, agus nach fhosgail a làmhan agus a chridhe dhuit-sa ann an glòir? An do thòisich a ghràdh dhuit mu'n tug thusa gràdh dhà-san, agus nach mair è nis? An tug è gràdh dhuit-sa, nàmhuid dhà? thus' a pheacaich? thusa, do'm bu ghràin thu-féin, nach d' aidich è thu, 'nuair a bha thu 'g ad' àicheadh féin? agus nach gràdhaich è thu thar tomhas 'nuair is mac dhà thu? Seadh thusa, aon de na fìor naoimh? thus' a thug beagan gràidh airson gràidh. An Tì a ghuil ann an gràdh os-ceànn seànn Ierusaleim 'us ì dlùth d'a sgrios, cia mòr an gràdh leis an dean è gàirdeachas thairis air an "Ierusalem Nuadh" 'n a gloir? A Chriosduidh, creid è, smuainich air; bithidh tu gu sìorruidh air do chaidreachadh ann an àrd uchd a ghràidh sin—an gràdh a bha 's a bhitheas tre shìorruidheachd,—an gràdh a thug Mac Dhé bho nèamh gus an talamh, bho'n talamh gus a' chrànn-chéusaidh, bho'n chrànn-chéusaidh gus an uaigh, bho'n uaigh gu glòir—an gràdh, a bha sgìth, acrach, air a bhuaireadh, air a chur an dìmeas, air a sgiùrsadh, air a bhualadh, air a lot, air a mhaslachadh le smugaidean, air a chéusadh, air a shàthadh leis an t-sleagh,—an gràdh sin a rinn trasgadh, a rinn ùrnuigh, a rinn teagasg. a rinn slànachadh, a rinn guil, a shil fallas mòr, a dhòirt 'fhuil, a bhàsaich! Sin an gràdh a chaidricheas tusa gu sìorruidh! 'Nuair a choinnicheas làn ghràdh cruthaichte agus gràdh iomlan neo-chruthaichte a chéile, cha n-ānn cosmhuil ri coinneachadh Iòseiph agus a bhràithrean a' guil air muinealaibh a chéile, ach a' gràdhachadh agus ri gàirdeachas gun bhrōn idir. Ach anis clisgidh cùirt Shàtain, 'nuair a chluinnear gu'm bheil bràithrean Iòseiph air teachd, agus gu'm bheil na naoimh air ruigheachd uchd Chriosd gu sàbhailt, fad ás o ifrinn gu sìorruidh. Cha n-ionann so ri gràdh Dhaibhidh agus Ionatain, a' briseadh amach 's a' seargadh às ann an caoidh trōm, truagh. Aithnich so, a chreidmhich, mar do shòlas sìorruidh, 'nuair a chaidricheas na gàirdeanan ud thu aon uair, cha n-urrainn peacadh, no ifrinn do spìonadh á sid gu bràth. Cha n-ānn ri créutair neo-sheasmhach a tha do ghnothach-sa, ach ris an Tì "maille ris nach 'eil atharrachadh, no sgàile tionndaidh." Cha n-ionann a ghràdh-san dhuit-sa, agus do ghràdh-sa dhà-san air thalamh, ainmig agus fuar, suas 'us sìos, anūll 's anāll. An Tì nach do bheagaich a ghràdh dhuit, 'nuair a bha thu gu naimhdeil, dearmadach 'g a ragdhiùltadh, an sguir a ghràdh dhuit anis, an déigh dhà do dheanamh fìor ghràdhach, àillidh? An Tì a bheir ort a bhi seasmhach ann do ghràdh dhà, ionnus gu'm faod thu a ràdh nach bi "trioblaid, no àmhghar, no géur-leanmhuinn, no gorta, no lomnochduidh, no cunnart, no claidheamh comasach do ghràdh a sgaradh o Chriosd," cia mòr na's seasmhaiche na sin a bhitheas e-féin. Is maith a dh-fhaodas tu 'ràdh le Pòl, "Tha dearbh-bheachd agam, nach bi bàs, no beatha, no aingil, no uachdaranachda, no cumhachda, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd, no àirde, no doimhne, no creutair sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a ta ann an Iosa Criosd ar Tighearn." *Ròm.* 8. 38, 39. Nach éigh sinn amach anis fo iongantas an Abstoil "Ciod a their sinn ris na nithibh sin?" Is dìomhaireachd an gràdh neo-chrìochnach so do chomas crìochnach. Cha n-iongantach ged "is mìann leis na h-ainglibh a bhi 'beachdachadh" air an dìomhaireachd so. Agus ma's è mìann nan naomh an so, "a thuigsinn ciod è leud, agus fad, agus doimhne, agus àirde gràdh Chriosd, a chaidh thar gach uile eòlas," is ì fois shìorruidh nan naomh, mealtuinn Dhé le gràdh.

Is ì so an toil-ìnntinn gus am bheil na h-uile nithe maith a' treòrachadh, agus anns am bheil ìad a' crìochnachadh, eadhon an tlachd do-smuainichte a tha aig an t-sluagh bheannaichte ann am faicinn, ann an aithneachadh agus ann an gràdhachadh Dhé, agus ann a bhi air an gràdhachadh leis. Is ì so "a' chlach gheal nach àithne do neach air bith, ach do'n tì a gheibh ì. *Taisb.* 2. 17. Is cìnnteach, is è so "an t-aoibhneas anns nach 'eil comh-roinn aig coigreach." Tha uile shlighean tròcaireach Chriosd a' treòrachadh gu aoibhneas nan naomh, 's a' crìochnachadh ànn. Ghuil è, bha è brònach, dh'-fhuiling è, chum gu'n deanadh ìadsan gàirdeachas. Cuiridh è a Spiorad d'an ionnsuidh gu bhi 'n a Chomhfhurtair dhoibh. Lìonmhoraichidh è geallaidhean doibh, foillsichidh è an sonas doibh, "chum gu'm bi an aoibhneas làn." Fosglaidh è tobar nan "uisgeachan beò" dhoibh, chum gu'm bi tuilleadh tairt orra, agus gu'm bi è "'sruthadh suasànnta chum na beatha maireannaich." "Smachdaichidh è ìad a chum fois a thabhairt doibh." *Salm* 94. 12. Bheir è orra "gàirdeachas a dheanamh ànn-féin a ghnàth," agus their è riutha rìst "Deanaibh gàirdeachas." Cha n-fhàg è gu bràth ìad ann an cor cho ìosal as nach bi aca aobhar gàirdeachais na's mò na aobhar bròin. Faic, a Chriosduidh, mòr chùram an Tighearna mu do shòlas an so! Ach O! cia mòr an t-aoibhneas a bhitheas agad 's an àit sin far am bi an t-anam làn-ullaichte airson aoibhneis, agus aoibhneas ullaichte le Criosd aig an anam! Is ì ar n-obair agus ar gnothach an sin, aobhneas gu sìorruidh! Creid sin, O m' anam! Bithidh aoibhneas nan naomh, 'n a thomhas, na's mò na pìan nan daoine mallaichte; oir is è pìan chréutairean a ta 'n am pìan-san "a dh'ulluicheadh do'n diabhul agus d'a ainglibh:" ach is è ar n-aoibhneas-ne "aoibhneas ar Tighearna." *Mata* 25. 41, 21. Glòir co-ionann ris "a' ghlòir a thug an t-Athair do'n Mhac, thug am Mac dhoibh-san," eadhon "suidhe maille ris air a rìgh-chaithir, amhuil fòs mar tha e-féin air a shuidheachadh maille ris an Athair air a rìgh-chaithir-san." Thus' anis, anam bhochd, a ta 'g ùrnuigh airson aoibhneis, a' feitheamh ri aoibhneas, a' gearan air d'easbhuidh aoibhneis, fo fhadachd airson aoibhneis, bithidh làn aoibhneas agad air an là sin, uiread 's is urrainn thu 'ghabhail, agus na's mò na smuainich, no 'dh'ìarr do chridhe riamh. An diugh gluais gu cùramach, dean caithris a ghnàth, agus leig le Dia do làithean agus do thomhas aoibhneis a roinn amach dhuit. Ma dhaoite gu'm bheil è 'g an cumail uait gus àm bi d' fhéum na's mò. B'fheàrr dhuit do shòlas a chàll na do theàruinteachd. Geda bhàsaicheadh tu làn eagail agus bròin, cha mhair sin ach mionaid. Teichidh d' eagal 'us do bhròn. Crìochnaichidh ìad uile ann an lànachd d' aoibhneis—ann an aoibhneas do-mheasraichte.—Mar "ghàirdeachas a' chealgair," cha mhair eagal an fhìrein "ach car tiota."

"Oir 'fhearg cha mhair ach mionaid bheag,
'N a dheadh-ghean beatha tà:
Tràth oidhche fòs ged robh ann bròn,
Thig aoibhneas leis an là."—*Salm* 30. 5.

O cia beannaicht' a' mhaduinn ! cia beannaichte là glòrmhor nan naomh ! 'Anam bhochd, iriosail, fhannaichte, nach bu mhòr d' aoibhneas anis, na'n cluinneadh tu guth o nèamh ag ìnnseadh dhuit mu ghaol Dhia, mu mhaitheanas do pheacaidh, 'us è 'g a do dheanamh cìnnteach air do chuid anns na h-aoibhneasaibh sin ! Ach cia mòr d' aoibhneas 'nuair a bhitheas làn fhios agad air do chòir orra le bhi 'g an làn-mhealtuinn, 'us tu air do thogail suas gu nèamh, ach beag gun fhios duit, ainglean 'g a do ghiulain a dh-ionnsuidh Chriosd, 'us Criosd, mar gu'm b' eadh, 'g a do ghabhail air làimh, 'g a do threòrachadh a dh-ionnsuidh na h-oighreachd ceannaichte, 'g a d' fhàilteachadh a dh-ionnsuidh na foise, 'g a do nochdadh neo-lochdach an làthair Athar, agus a' tabhairt dhuit d' àite timchioll a rìgh-chaithreach ! Nis a chreidmhich bhochd, ciod a their thu ris an là sin ? Nach bi thu ach beag, ullamh gu seasamh air d' ais ag ràdh " Ciod è so ! Mise, a Tighearna ! Mise ! neach cho neo-airidh a rinn dearmad air do ghràs, dìmeas air d 'fhuil agus tàir air do ghràdh ! Am faigh mis' a' ghlòir so? Cha n-airidh mì idir gu'n goirteadh mac dhìom ! Ach is ì so toil a' ghràidh ! O m' anam ! air an aobhar sin, gabh astigh d'a aoibhneas ?

Agus cha n-ānn agads' amhàin a bhitheas an t-aoibhneas so. Gheibhear an t-aoibhneas cho maith ris a' ghràdh so, aig uile luchd-àiteachaidh nèimh. An robh aoibhneas air nèamh air là d' ìompachaidh, agus nach bi aoibhneas an sin air là do ghlòrachaidh ? Nach fàiltich na h-aingil thu do nèamh, agus nach dean ìad comh-ghairdeachas airson do theachd sàbhailt ? Is ìad a ni. Seadh, ni Criosd gàirdeachas. 'Nuair a gheibh sinne aoibhneas, chì Criosd crìoch a ghnothaich, crìoch a shaothair, crìoch 'fhulangais agus a bhàis. 'Nuair a bhitheas è " air a ghlòrachadh 'n a naomhaibh, agus iongantach ànnta-san uìle a ta 'creidsinn." " chì e do shaothair 'anama agus bithidh e toilichte." *Isà.* 53. 11. Is è so foghar Chriosd, 'nuair a bhuaineas è toradh mòr a shaothair. An sin, cha bhì aithreachas air idir airson na dh'fhuilig è, ach ni è gàirdeachas thairis air a phobull, —an oighreachd a cheannaich è,—agus ni ìadsan gàirdeachas ànn·san. Seadh, gabhaidh an t-Athair féin gàirdeachas ann ar gàirdeachas-ne. Geda "chuir sinne doilgheas air a Spiorad," agus geda "sgìthich sinn è le ar n-éuceartaibh," gidheadh bithidh gàirdeachas air ann ar maith. O nach ealamh a chì a shùil anis an struidhear ("am mac struidhiel") bochd a' pilleadh, eadhon "fad uaith"! O faic mar a 'ruitheas è 'g a choinneachadh, a' gabhail truais dheth, a' tuiteam air a mhuineal agus 'g a phògadh, a' cur uime na culaidh a's feàrr, a' cur fàinne air a làimh agus brògan air a chosaibh, a' marbhadh an laoidh bhiadhta chum itheadh agus a bhi subhach!' *Lùc.* 15. 20-23. Gu dearbh is sona a' choinneamh ì so, ach mar neo-ni ann an coimeas ri caidreachadh agus gàirdeachas na coinnimh mòire, deireannaich sin. Seadh, fathast, mar tha Dia a' gràdhachadh agus ri gàirdeachas, gabhaidh è dha-féin an fhois mar bheir è fois dhuinn-ne. O cia fad an t-sàbaid shìorruidh 'nuair a lân-chrìochnaichear obair saoraidh, naomhachaidh, teàrnaidh agus glòrachaidh gu bràth "Tha 'n Tighearna Dia ann ad' mheadhon cumhachdach; ni e do thèarnadh; ni e gairdeachas os do cheann le luaghair; gabhaidh e fois 'n a ghràdh; ni e gàirdeachas os do cheann le seinn." *Seph.* 3. 17.

Och, och mise! is beag nach 'eil eagal air mo chridhe meat tuilleadh a ràdh. Thàr leam gu'n cluinn mì guth an Uile-chumhachdaich ag ràdh rium "Cò e so a tha 'dorachadh comhairle le briathraibh gun eòlas?" Ach O Thighearna, maith do d' sheirbhiseach, cha do bhean mise ri nithibh neo-fhoillsichte. Is muladach leam mo thuigse 'bhi cho trōm, mo smuaintean a bhi cho bochd, m' aignidhean a bhi cho marbh, mo bhriathran cho ìosal agus cho neo-fhreagarrach airson glòir' cho mòr. Amhàin "le éisdeachd na cluaise chuala mì." Hò! faiceadh do sheirbhiseach thu agus seilbhicheam an t-aoibhneas so; an sin, tuigidh mì na's freagarraiche agus bheir mì glòir na's mò dhuit. "Gabhaidh mì gràin dhiom-féin," mar tha mì an dràst. Aicheadhaidh agus tilgidh mì uam mo neo-iomlanachd uile. "Chuir mi an céill nithe nach do thuig mi, nithe tuilleadh 'us iongantach air mo shon-sa, nach b' aithne dhomh." *Iob* 42. 3–6. Gidheadh "chreid mi, agus uime sin labhair mi." Ciod, a Tighearna, a gheibh thu bho'n duslach ach luaineachas? no bho thruaillidheachd, ach truailleadh? Ged is è lag-obair agus mì-urram toradh mo thruaillidheachd-sa, gidheadh cuirear teine bho d' altair féin, agus òrduichear obair leat. Cha do sheall mis' air taobh astigh d' àirce-sa. Cha do shìn mì amach mo làmh d'a h-ionnsuidh, gun thusa leam. "Glan" air falbh uam gach smal dhiubh sin "ann am fuil an Uain." Féumaidh gach seirbhis a nithear dhuit an so a bhi neo-iomlan, no gun deanamh idir. 'Athair nèamhaidh, gabh 'us éisd mo thagair air sgàth do Mhic, a thubhairt "Tha 'n spiorad togarach, ach a ta 'n fheòil anmhuinn." *Mata* 26. 41.

Caibdeil II.

An t-Ullachadh mòr airson Fois nan Naomh.

Cha n-'eil an rathad gu Pàrras anis air a dhùnadh suas mar bha è fhad 's a bha an lagh 's am mallachd a' rìgheachadh. Uime sin, a Chriosduidhean ionmhuinn, a' faicinn gu'm "bheil slighe nuadh agus bheò air a coisrigeadh dhuinne, tre 'n roinn-bhrat, sin r' a ràdh tre fhuil Chriosd," trid am faod sinn le "dànachd a dhol a steach do'n ionad a's naomha, thig mi am fagus le làn dearbh-bheachd." *Eabh.* 10. 19–22. A' faicinn gu'm bheil an "claidheamh lasarach" air a thoirt air falbh, seallamaid arìst astigh ann am pàrras ar Dé: agus a chionn nach "meas toirmiste" so, agus gu'm bheil è "maith a chum bidh" agus "taitneach" do na sùilibh spioradail, "agus 'n a chraoibh r'a mìannachadh a dheanamh neach" fìor "ghlic" agus fìor shona, gabhaidh mì, tre chòmhnadh an Spioraid, agus ithidh mì dheth mi-féin, agus aréir mo chomais, bheir mì dhuibhse dheth, chum gu'n ith sibh. Tha "sgàil-thigh," no "fosglan" an teampuill so, (an t-ionad a's ro naomha) anabarrach glòrmhor, agus theirear "Sgìamhach" ris an dorus aige. An so tha ceithir nithe, mar cheithir oisnean an sgàil-thighe so.—An so tha teachd agus foillseachadh àrd-ghlòrmhor Chriosd, Mac Dhé:—Obair mhòr sin Iosa Criosd a' togail suas nan corp againn o'n ùir 'us è 'g an aonadh arìst ris na anamaibh aca :—An gluasad follaiseach, mòr aig a' bhreitheanas, na Naoimh féin; an toiseach, air an làn-shaoradh 's air am fìreanachadh, 's an déigh sin ìad a' toirt breith air an t-saoghal, maille ri Criosd, agus crùnadh greadhnach, maiseach nan naomh 'us ìad a' faotuinn na rìoghachd.

1. Is maith a dh-fhaodar a ràdh gu'm bi teachd agus foillseachadh anabarrach glòrmhor Chriosd, a chum glòir a shluaigh. Oir is ānn air an sgàth-san a thàinig è do'n t-saoghal, a dh'fhuilig è, a bhàsaich è, a dh'éirich è rìst, agus a chaidh è suas air nèamh ; agus is ānn air an sgàth-san a thig è rìst. Chum na crìche so 'thig Criosd arìst a ghabhail a shluaigh d'a ionnsuidh-féin, chum far am bheil esan gu'm bi ìadsan mar-an-céudna.' *Eò.* 14, 3. Cha n-ānn air litir-dhealachaidh a dh'fhalbh am fear-nuadh-pòsda. Cha d'fhàg è sinn le rùn gun philleadh tuilleadh. Dh'fhàg è iomadh urras againn, chum ar deanamh cìnnteach gu'n "tig è rìs." Tha 'fhocal againn, a gheallaidhean againn, a shàcramaidean againn, "a' foillseachadh a bhàis gus an tig e ;" a Spiorad againn, a chum ar treòrachadh, ar naomhachadh agus ar comhfhurtachadh, "gus an tíg e." Tha cuimhneachan tric a ghaoil againn uaith, a' dearbhadh dhuinn, nach dìchuimhnich è a ghealladh, no sinne. Chithear a theachdairean, gach là, a' roimh-ìnnseadh a theachd, mar dh'ìnnis e-féin è roi-làimh. Chithear 'an crann-fige a' cur amach a dhuilleagan, agus an lorg sin aithnichidh sinn gur fagus an sàmhradh.' Ged their an saoghal aimhreiteach, "A ta mo Thighearn a' cur dàil 'n a theachd," gidheadh "togadh" na naoimh "suas an cìnn ; oir a ta an saorsa am fagus." O mo chomh-Chriosduidhean ! ciod a dheanamaid mur tigeadh ar Tighearn arìst ? Ciod an càs anns am faighteadh sinn ! Ciod è ! ar fàgail an so "ameasg mhadadh-alluidh" agus "ameasg leòmhan,"—"siol nan nathraiche-nimhe." Nach do cheannaich è gu daor sinn, agus am fàg è an so sinn a' peacachadh, a' fulang, ag osnaich, a' bàsachadh gach là, gun teachd d'ar n-ionnsuidh ni's mò ? Cha n-fhaod è 'bhith. Is cosmhuil an teagamh so ri ar deanadas neo-bhàigheil féin do thaobh Chriosd, gun chùram annainn mu theachd d'a ionnsuidh, 'nuair a gheibh sinn sinn-féin blàth ann an achlais an

t-saoghail. Ach cha n-ānn mar sin idir a tha Criosd a' deanamh d'ar taobh-ne. An Tì a thàinig a dh-fhulang, gun teagamh thig è 'dheanamh buaidh-chaithream. An Tì a thàinig a cheannach, gu cìnnteach thig è a ghabhail seilbh air a chuid féin. Càit eile am biodh ar dòchas uile? Ciod a b'fhìach ar creidimh, ar n-ùrnuighean, ar deòir agus ar feitheamh? Ciod a b'fhìach uile fhoighidin nan naomh? Nach "bu sinn a's truaighe de na h-uile dhaoinibh?" 1 *Cor*. 15. 19. A Chriosduidhean, nach tug Criosd òirnn an saoghal uile a thréigsinn agus a bhi air ar tréigsinn leis an t-saoghal uile? Agus na h-uile 'fhuathachadh agus a bhi air ar fuathachadh leis na h-uile? agus sin uile air a sgàth-san, a chum gu'm mealamaid e-féin 'n an àite-san uile? Agus, an saoil sibh, an déigh so uile, am fàg 's an tréig e-féin sinn? Gu-ma fad a leithid de smuain o gach cridhe! Ach carson nach do chòmhnaich è maille ri 'shluagh an so? Carson nach robh an obair air a crìochnachadh air an talamh? Tuigidh tusa carson, O anam ghràsmhòir. Nach fhéumadh è seilbh a ghabhail air glòir air ar son? Nach fhéumadh è eadar-ghuidhe 'dheanamh ris an Athair, air ar son, a' tagair le 'fhulangais, a bhi air a lìonadh an Spiorad a chum a chur a dh-ionnsuidh a phobuill, leis ùghdarras 'fhaotuinn, a naimhdean a cheànnsachadh? Is goirid ar cuairt air an talamh. Na'n do thuinich è air an talamh, ciod a b'fhìach a mhealtuinn beagan làithean, agus an sin bàsachadh? Tha cuideachd na's mò aige air nèamh gu còmhnachadh maille riutha, eadhon spioradan mhòran ghinealach. Is àill leis sinne 'bhi beò an so, "a réir creidimh 'us cha 'n ann a réir seallaidh."

O mo chomh-Criosduidhean! cia mòr an là sin air am bi sinne, a tha 'n ar prìosanaich aig a' pheacadh, aig peacaich agus aig an uaigh, air ar fuasgladh amach leis an Tighearn féin. Cha n-ānn mar bha ceud theachd Chriosd a bhitheas a dhara teachd. Thàinig è air tùs ann am bochduinn, ann an dìmeas, gu bhi air a mhaslachadh, air a bhualadh, 's air a chéusadh. Ach, O shaoghail mhi-chùramaich, cha n-ānn gu bhi air a chur suarach agus air a dhearmad leat-sa a thig è rìst. Gidheadh bha glòir comharraichte 'n a cheud teachd. Aig a cheud teachd rinn "cuideachd mhòr do armailtibh neamh luaidh air àm a bhreith "a' moladh Dhé" air a shon, ach O cia àrd glaodh aoibhneach nan aingeal agus nan naomh aig a dhara teachd, ag éigheachd amach "glòir do Dhia anns na h-àrdaibh agus air thalamh sìth, deadh-ghean do dhaoinibh." Aig a cheud teachd, threòraich "réult" daoine glice o chrìochaibh iomallach na talmhainn gu "teachd a thabhairt aoraidh do naoidhean nèamhaidh ann am prasaich, ach féuch ciamar a ghluaiseas glòir a dhealrachaidh an saoghal uile gu uachdaranachd Chriosd aidheachadh aig a dhara teachd! A' marcachd air asail, 'us Hosanna 'g a séinn dà leis gach béul, chaidh è roimhe asteach do Ierusalem, ach féuch! ciod an t-sìth 's a' ghlòir leis an tig è dh-ionnsuidh an "Ierusaleim Nuaidh!" Ma thubhairt sluagh 'us è ann an "cruth seirbhisich, Ciod e ghnè dhuine so, gu bheil na gaotha féin agus an fhairge ùmhal dha?" Ciod a their ìad 'nuair a chì ìad è nis a' teachd 'n a ghlòir agus na nèamhan 's an talamh a' tabhairt ùmhlachd dhà? "An sin ni uile thréubhan na talmhainn bròn." Is dona 'thig do aon air-bith de na naoimh, ach is maith a thig do gach peacach neo-ìompaichte, smuaineachadh agus labhairt air an là sin le bròn. Nach glaodh na h-aingidh, 'nuair a chì ìad è, "Sid è, rinn sinne tàir air 'fhuil. Dhiùlt sinn a ghràs agus a chomhairle. Cha b' àill leinn géilleadh d' a uachdaranachd idir?" Agus nach glaodh na naoimh le aoibhneas do-smuainichte, "Sid è, shaor 'fhuil sinne. Ghlan a Spiorad sinne. Cheànnsaich a lagh sinne. Dh'earb sinn ás, agus cha meall è sinn. Dh'fheith sinn fada ris, ach anis chithear nach b' ānn gu dìomhain a dh'fheith sinn ris! O thruaillidheachd mhallaichte! a dh'-iarradh òirnn pilleadh ris an t-saoghal agus ris na nithibh a ta làthair, ag ràdh "c'arson a dh'fheitheamaid air an Tighearn ni's faide?" Nise chithear so, "Is beannaichte ìadsan uile a ta 'feitheamh air-san." A Chriosduidhean, nach bu chòir dhuinn anis an ùrnuigh so a chur suas gu h-ìnntinneach, "Thigeadh do rìoghachd?" "Tha an Spiorad agus a' bhean-nuadh-phòsda ag ràdh, Thig. Agus abradh an tì a chluinneas," agus a léughas, "Thig." Tha ar Tighearn féin ag ràdh "Gu deimhin ta mì a' teachd an aithghearr. Amen. Seadh, thig, a Thighearn Iosa." *Taisb.* 22. 17. 20.

2. Is è 'n dara ni a tha 'treòrachadh nan naomh gu Pârras, obair mhòr sin Chriosd a' togail suas nan corp againn, 'us è 'g an aonadh arìst ris an anam. O nach iongantach éifeachd a' chumhachd 's a' ghràidh neo-chrìochnaich! "Seadh, is iongantach sin gu dearbh," arsa béul béumach, searbh an ás-creidimh, "ma tha è fìor? Ciod! am fàs na cnâmhan 's an duslach prōnn, sgapta, sgaoilte sin 'n an duine beò arìst? Tagram le urram anis airson Dhia, agus airson a' chumhachd sin leis am bheil mo dhòchas éirigh o'n uaigh. Cò a chuir crìochan ri cuan mòr nan uisgeachan? Cò ás a tha lìonadh 'us traoghadh buan an làin-mhara (*tide*)? Cia lian uair is mò am meall glòrmhor soluis sin, a' ghrìan, na'n talamh? Nach 'eil è cho furasda na mairbh a thogail ris an talamh agus nèamh a dheanamh uile de neo-ni? Na seall idir ris na cnàmhan marbh, agus ris an dus, no air dorradas airbith, ach amhairc air a' ghealladh. Cuir na cuirp sin gu toilichte 'n am prìosan nach fhad a chumas ìad. "Laidheamaid sìos 'an sith" agus gabhamaid ar fois. Cha dhorchadas sìorruidh, no cadal bith-bhuan a bhitheas ānn. Ma's è "rùsgadh" a tha 'cur eagail ort, is ānn a tha è chum d'éudachadh na's feàrr. Ma's è do thilgeil amach air an dorus a tha 'cur eagal ort, cuimhnich, an uair a "sgaoilear o chéile tigh talmhaidh* a' phàilliuin so, gu'm bheil agad aitreabh o Dhia, tigh nach do thogadh le làmhaibh" dhaoine, tigh "sìorruidh anns na nèamhaibh." 2 *Cor.* 5. 1-4. Càirich gu suilbhir anns an uaigh am meall "truaillidheachd" so, oir gun teagamh gheibh thu è rìst "ann an neo-thruaillidheachd." Càirich sìos gu saor "an corp talmhaidh, nàdurra" so, gheibh thu rìst "è 'n a chorp nèamhaidh, spioradail." Geda chàiricheadh tu sìos è le mòr "eas-urram," gheibh thu "è ann an gloir." Geda dhealaichear uaith thu tre "anmhuinneachd," togar suas arìst "è ann am" mòr "chumhachd, ann an tiota, 'am priobadh na sùl, ri guth na trompaide deireannaich, oir séididh an trompaid, agus éiridh na mairbh neo-thruaillidh, agus caochlaidh-

---

* Is è sin an corp air a sgaradh o'n anam leis a' bhàs. Ach gheibh anam an fhìrein àit-còmhnuidh sìorruidh air nèamh.—*Eadar.*

ear sinne." 1 *Cor.* 15. 42-52. "Eiridh na mairbh ann an Criosd air tùs. An déigh sin, ìadsan a bhios beò agus a dh'fhàgar, togar suas ìad maille riu-san anns na neulaibh, an còdhail an Tighearna 's an athar." 1 *Tes.* 4, 16. Dean caithream anis, a Chriosduidh, anns na geallaidhean sin. Is goirid gus an dean thu caithream 'n an coimhlionadh dhuit.

"So féin an là a dh'òrduich Dia,
'S am bi sinn suilbhir ait."—*Salm* 118. 24.

An uaigh nach b'urrainn ar Tighearn a chumail ìnnte cha n-urrainn ì sinne 'chumail. Dh'éirich è air ar sonne, agus leis a' chumhachd chéudna, bheir è comas éirigh dhuinn-ne. "Oir ma chreideas sinn gu'n d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich e rìs, amhuil sin mar an ceudna an dream a choidil ann an Iosa, bheir Dia maille ris." An urrainn an Ceànn a bhi beò agus an corp, no na buill fantuinn marbh? Nis, a Chriosduidh, Hò! grad-sgrìobh na briathran so air do chridhe, "*Do bhrìgh gu bheil mise beò*," arsa Criosd, "*bithidh sibhse beò mar an céudna.*" *Eò.* 14. 19. Cho cìnnteach 's a tha Criosd beò; bithidh sinne beò. Cho cìnnteach 's a dh'éirich Criosd, éiridh sinne. Mur fìor sin, bithidh na mairbh càillte. Mur fìor sin, ciod è ar dòchas? Ach tha bōnn dòchais cìnnteach againn-ne. A thuilleadh air a' bheatha so, tha "beatha" eile againn, a "ta folaichte maille ri Criosd ann an Dia;" agus "'nuair a dh'fhoillsichear Criosd, neach a's è ar beatha-ne, an sin bithidh sinn mar-an-céudna air ar foillseachadh maille ris ann an glòir." *Col.* 3. 3. Na seallamaid gu bràth ris an uaigh, ach beachdaicheamaid air an aiseirigh a ta air a taobh thāll. Seadh, bitheamaid "daingean, neo-ghluasadach, a' sìor-mheudachadh ann an obair an Tighearna, air dhuibh fios a bhi agaibh nach 'eil bhur saothair dìomhain anns an Tighearn." 1 *Cor.* 15. 58.

3. Is è cuid de 'n trìall shòlasach, bhìnn so gu fois nan naomh, an gluasad soilleir, mòr aig am breitheanas, far am bi iad-féin, an toiseach, air an làn-shaoradh agus air am fìreanachadh, agus an déigh sin, a' toirt breith air an t-saoghal maille ri Criosd. Féumaidh gach òg agus sean, na stàitean mòra agus na cinnich uile a bha riamh ānn o là mòr a' chruthachaidh gus an là sin,

teachd an so, agus am bìnn 'fhaotuinn. O cia uamhasach! O cia aoibhneach an là! Uamhasach dhoibh-san a dhì-chuimhnich teachd an Tighearna! Aoibhneach do na naoimh a bha gu seasmhach a' feitheamh agus aig an robh dòchas ris an là so 'fhaicinn. Air an là sin, chì an saoghal "maitheas agus gèur-cheartas Dé, geur-cheartas" 'n an aghaidh-san a bhios càillte, "ach maitheas" d'a shluagh taghte féin. *Ròm.* 11. 22. Féumaidh gach aon "cùnntas a thoirt air a stiùbhardachd." Cùnntar dhuit an sin gach tàlant a fhuair thu, eadhon tìm, slàint, réusan, tròcairean, àmhgharan, meadhonan, rabhadh. Fosglar suas agus aìnmichear gu follaiseach an làthair ainglean agus dhaoine, peacaidhean d'òige a dhì-chuimhnich thu, agus gach peacadh uaigneach a rinneadh leat. Chì peacaich an Tighearn Iosa, air an d'rinn ìad tàir, a' diùltadh ùmhlachd d'a fhocal, a' càineadh a mhinistearan, 's a' fuathachadh a sheirbhiseach, anis 'n a shuidhe air caithir-breitheanais a' toirt breith orra-féin. Eighidh an coguisean ciontach amach 'n an aghaidh féin. Gairmidh ìad gu'n cuimhne an uile dhroch gnìomhran féin. Càit anis an seall am peacach truagh? Cò is urrainn smuaintean oillteil a chridhe ghoirt a thuigsinn? Nis cha n-urrainn an saoghal a chuideachadh. Cha n-urrainn a sheànn chōmpanaich. Cha n-urrainn 's cha n-àill leis na naoimh a chuideachadh. Is è mhàin an Tighearn Iosa a's urrainn, ach so an truaighe, cha n-àill leis an cuideachadh anis. Bha uair ānn, a pheacaich, air am b'àill le Criosd do chuideachadh, ach cha b'àill leat-sa. Bu bhuidhe leat-sa Criosd anis, ach cha n-àill leis-san thusa. Is dìomhain air an là sin éigheachd "ris na sléibhtibh agus ris na creagaibh, Tuitibh oirnne agus folaichibh sinn o ghnùis an tì a ta 'n a shuidhe air an rìgh-chaithir;" oir is è Tighearn nam beànn 's nan creag do nàmhuid, agus is ānn ri 'ghuth-san a dh-éisdeas ìad, agus cha n-ānn idir ri do ghuth-sa. "Tha mi a' sparradh ort uime sin am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a bheir breth air na beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach, agus ann a rìoghachd:" (2 *Tim.* 4. 1.) thus' thu-féin a chur a smuaineachadh gu làn-chùramach air na nithibh sin.

Ach carson a bhiodh eagal ort-sa, O anam iriosail, ghràsmhoir? An Tì nach do chàill aon Noah anns an dìle mhòir, an Tì nach d'fhàg aon Lot ann an Sòdom; ni-h-eadh, nach deanadh ni sam-bith an aghaidh an droch bhaile sin, gus an tàinig Lot amach ás, an dìchuimhnich è thusa air an là sin? "Is àithne do 'n Tighearn na daoine diadhaidh a shaoradh o bhuaireadh, agus na daoine eucorach a choimhead gu là a bhreitheanais chum peanas a dheanamh orra." Is aithne dhà aon là a dheanamh 'n a uamhas glé mhòr d' a naimhdibh, agus 'n a aoibhneas glé mhòr d' a phobull féin. "Cha 'n 'eil dìteadh sam bith do'n dream sin a ta ann an Iosa Criosd, a tha 'gluasad cha'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid. Cò a chuireas coire sam bith á leth daoine taghta Dhé?" Am faod an lagh an dìteadh? Cha n-fhaod idir: "Oir shaor lagh Spioraid na beatha, ann an Iosa Criosd, ìadsan o lagh a' pheacaidh agus a' bhàis." An dean an coguis an dìteadh? Cha dean. Oir "tha an Spiorad féin a' deanamh fianuis maille ri 'n spiorad-san gur ìad clann Dhé. Is e Dia a dh'fhìreanaicheas. Cò a dhìteas" ìad? *Ròm.* 8. 1, 2, 16, 33, 34. Mur dean ar Breitheamh glòrmhor, mòr ar dìteadh cò a dh-fhaodas a dheanamh? An Tì a thubhairt ris a' bhan-adhaltranaich, "An do dhìt duine air bith thu? cha mhò tha mise 'g a d' dhìteadh," nach abair è ruinn-ne air dòigh na's fìrinniche na thuirt Peadar ris-féin, "Ged dh'àicheidheadh," no ged dhìteadh "na h-uile dhaoine thu," cha dean mise sin. Air dhuit-sa "mis' aideachadh am fianuis dhaoine, aidichidh mise thusa mar an céudna am fianuis m' Athar a ta air nèamh." *Mata* 10. 32.

O cia do-labhairt an t-aoibhneas, ar Tighearn aig am bheil làn ghràdh dhuinn, agus do'm bheil mòr ghràdh againn-féin, a bhi 'n a Bhreitheamh òirnn! An eagal le duine breth a thoirt air le caraid fìor ghràdhach? An eagal le mnaoi a dhol fo bhreith a cōmpanaich féin? Féuch, a Chriosduidh, thàinig Criosd anuas, agus dh'fhuilig è, agus ghuil è, agus dhòirt è 'fhuil, agus bhàsaich è air do shon-sa,—agus an dean è nise do dhìteadh? Thugadh breth air-féin, dhìteadh e-féin, chéusadh e-féin air do shon-sa,—agus an dean e-féin thus' a dhìteadh anis? Nach do chrìochnaich è a' chuid a's mò de'n obair cheana, chum do shaoradh, d' ath-ghineamhuinn, do naomhachadh agus do shlànachadh,—agus an atharraich è sin uile nis? Ro mhaith ! ro mhaith ! matà, air meud uamhasan an là sin, cha n-eagal dhuinn-ne—cha n-'eil cunnart ànnta dhuinn-ne. Criothnaicheadh na diabhulan agus na h-aingidh fòpa, ach léumaidh sinne le aoibhneas. Is ann againn-ne 'bhios am mothachadh géur, àrd air ar tròcair agus air ar sonas féin, 'nuair a chì sinn a' chuid a's mò de shluagh an t-saoghail so air chrith le trōm uamhas, agus sinn-féin ri caithream àrd-aoibhneach ; 'nuair a chluinneas sinn ìad air an dìteadh gu lasraichean sìorruidh, agus sinn-féin air n-éigheachd 'n ar n-oighreachan air an rìoghachd,—seadh, mo chreach ! ìadsan a bha 'chòmhnuidh 's an aon bhaile ruinn, 's an aon tigh ruinn, a' dol do'n aon eaglais ruinn, 'us air am meas na's urramaiche na sinne anns an t-saoghal, anis, anis, anis air an sgaradh uainn gu sìorruidh le òrdugh Fir-rànnsachaidh nan cridheachan. Tha na nithe sin uile, àrd ghreadhnachas agus crith-eagal an là mhòir sin air an sgrìobhadh gu drùighteach leis an Abstol anns na briathraibh so :—" Do bhrìgh gur ceart an ni do Dhia, àmhghar ìocadh dhoibh-san a ta 'cur àmhghair oirbh ; agus dhuibh-se a ta fo àmhghar, fois maille ruinne, 'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o nèamh, maille r'a ainglibh cumhachdach, ann an teine lasarach, a' deanamh dioghaltais air an dream aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd. Muinntir air an deanar peanas le sgrios sìorruidh o làthair an Tighearna, agus o ghlòir a chumhachd ; 'nuair a thig e gu bhi air a ghlòrachadh 'n a naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e anntasan uile a ta 'creidsinn 'san là sin, (do bhrìgh gu'n do chreideadh ar fianuis-ne 'nur measg-sa.") 2 *Tes.* 1. 6-10.

Tuilleadh fathast. Cha bhi idir geilt-crith òirnn-ne ri breitheanas an là sin. An àite sin is ānn a nìtear sinn-féin 'n ar breitheamhan : oir bheir Criosd " commisean" d'a phobull féin gu suidhe maille ris, a' moladh a bhreitheanais fhìor. " Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir *na naoimh* breth air an t-saoghal ?" Ni-h-eadh, ach " air ainglibh ?" 1 *Cor.* 6. 2, 3. Cò a chreideadh sin ? nach bu dànadas sin a ràdh, mur biodh an onoir mhòr ud air a h-òrduchadh dhoibh le Criosd féin? Ach nach d'innis Enoch so o chìan? "Agus rinn Enoch mar an ceudna, an seachdamh pearsa o Adhamh, fàidheadaireachd orra sin, ag ràdh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le deich mìle d'a naomhaibh, a dheanamh breitheanais air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'n am measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghnìomhara mi-dhiadhaidh a rinn iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile bhriathar cruaidhe, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'n a aghaidh." *Iud.* 14, 15. Mar sin, cuirear onoir air na naoimh, "agus bithidh uachdaranachd aig na fìreanaibh anns a' mhaduinn." *Salm* 49.14. O dhaoine mi-chùramach an t-saoghail, "nach bi sibh glic, nach tuig sibh so, nach toir sibh fainear bhur crìoch dheireannach." Hò! nach smuainich sibh anis mar a ni sibh, 'nuair a chì sibh "na nèamhan a' dol thairis le toirm mhòir, agus na dùilean a' leaghadh ás le dìan-theas, agus an talamh mar an céudna agus na h-oibre a ta air, air an losgadh suas!" An sin, bithidh gach nì 'n a theine mu bhur cluasaibh agus gach glòir talmhaidh a' caitheamh ás. Oir "tha na nèamha agus an talamh a tha nis ann, leis an fhocal sin féin air an tasgaidh suas, agus air an gleidheadh fa chomhair teine air cheann là a' bhreitheanais, agus sgrios dhaoine ain-diadhaidh. Uime sin do bhrìgh gu'm bi na nithe so uile air an sgaoileadh as a chéile, ciod a' ghnè dhaoine bu chòir a bhi annaibh, ann an caithe-beatha naomh, agus diadhachd, le sùil a bhi agaibh ris, agus luathachadh chum teachd là Dhé, anns am bi na nèamha, air dhoibh bhi ri theine, air an sgaoileadh o chéile, agus anns an leaghar na dùile le dìan-theas?" 2 *Pead.* 3. 7, 11, 12.

4. Is è an t-uidheamachadh mu-dheireadh airson fois nan naomh, ìad a bhi air an crùnadh gu maiseach, greadhnach, 's an rìoghachd 'fhaotuinn. Oir mar tha Criosd, an Ceànn, air 'ùngadh araon 'n a Rìgh agus 'n a Shagart, mar sin fodha-san, nithear a phobull araon 'n an rìghrean agus 'n an sagartan do Dhia gu rìgheachadh, agus gu bhi 'g a mholadh gu sìorruidh. *Taisb.* 5. 10. "An crùn fìreantachd a bha air a thasgadh fa'n comhair, bheir an Tighearn, am breitheamh cothromach, dhoibh 's an là ud." "Bha ìad firinneach gu bàs," air an aobhar

sin, " bheirear dhoibh crùn na beatha." Agus aréir an tomhais anns an do ghnàthaich ìad gu maith an tàlantan 's a' bheatha so, bithidh an onoir air a meudachadh an déigh so. Cha n-è tiodal faoin a gheibh ìad, ach fìor uachdaranachd. " Bheir Criosd dhoibh comas suidhe maille ris-féin air a rìgh-chaithir." " Bheir e dhoibh cumhachd os-ceànn nan Cinneach," mar fhuair e-féin o'n Athair, agus " bheir e dhoibh réult na maidne." Bheir an Tighearn féin seilbh dhoibh air an còir, 'g am moladh 'us 'g am fàilteachadh leis na briathraibh so, " Is maith, a dheadh sheirbhisich fhìrinnich; bha thusa firinneach ann am beagan do nithibh, cuiridh mise os ceànn mòran do nithibh thu: imich a steach do aoibhneas do Thighearna."

Agus crùnaidh è air a chaithir ìad leis an fhàilteachadh naomh, shoilleir, bheannaichte so, "Thigibh, a dhaoine beannaichte m'Athar-sa, sealbhaichibh mar oighreachd an rìoghachd a ta air a deasachadh dhuibh o leagadh bunaite an domhain." Is beatha agus aoibhneas gach focal dhiubh sin. " Thigibh." So anis sìneadh amach na slait-òir rìoghail a' toirt barantais dhuinn teachd fagus do ghlòir. " Thigibh" anis cho fagus 's is àill leibh. Na bitheadh eagal òirbh á breitheanas a' Bhetsemich; oir " tha an naimhdeas air a chur air cùl" gu léir. Cha n-ionann "Thigibh" so 's a b' àbhaist duinn a chluinntinn ag ràdh "Thigibh, togaibh bhur crann-céusaidh agus leanaibh mise." Bu mhilis sin, ach is è so a's mìlse gu mòr,—" Thigibh a dhaoine beannaichte." Is beannaichte sinn da rìreadh, 'nuair a ghairmear " beannaichte" sinn le béul sin nam beannachd! Oir geda bha sinn air ar meas, leis an t-saoghal, mar dhaoine mallaichte, agus geda bha sinn ullamh gu sinn-féin a mheas mallaichte, gidheadh " is beannaichte" gu cìnnteach " iadsan a bheannaicheas esan ; agus is mallaichte ìadsan a mhallaicheas è ; agus a bheannachadh-san cha n-urrainnear atharrachadh."—" A dhaoine beannaichte m' Athar-sa," beannaichte ann an gràdh an Athar agus a' Mhic, oir " is aon" ìad. Dhearbh an t-Athair a ghràdh dhoibh 'n an taghadh, 'n an tabhairt do Chriosd, ann an cur Chriosd g' an saoradh, agus ann an gabhail na h-éirig a phàidh Criosd air an son : agus tha gràdh Chriosd air a làn-dhearbhadh dhoibh leis an fhocal mhòr "sealbhaichibh." Cha luchd-daorsa ìad na's fhaide, no idir seirbhisich, no clănn fo aois, ach "oighreachan" uile "air Dia tre Chriosd." *Gal.* 4. 7. Agus "oighreachan air an rìoghachd." *Séum.* 2. 5. Agus "comh-oighreachan maille ri Criosd." *Ròm.* 8. 7.—"An rioghachd:" cha lugha na rìoghachd ar còir-ne. Is è tiodal freagarrach Chriosd féin a bhi 'n a "Rìgh nan rìgh" agus 'n a "Thighearn nan tighearn." Ach gheibh sinne 'bhi 'n ar rìghrean agus "rìgheachadh maille ris." *Taisb.* 20. 6. Tha mealtuinn na rìoghachd so mar sholus na gréine. Tha ì uile aig gach aon neach, gun a lughdachadh do neach eile.—"Air a deasachadh dhuibh." Is è Dia Alpha agus Omega* ar beannachaidh. Is è an gràdh sìorruidh a shuidhich stéidh na rìoghachd so, agus a dheasaich ì air ar son-ne, agus a dheasaich sinne air a son, an déigh sin. So comhairle agus òrdugh Dhia air an deasachadh, a bha gu bhi air an coimhlionadh le Criosd a' deanamh tuille deasachaidh.—"Dhùibh-se." Cha n-ānn amhàin do na creidmhich gu coitchionn, ach do gach aon dìbh-se gu pearsantail,—"O leagadh bunaite an domhain." Cha n-ann amhain o uair a' gheallaidh an deigh tuiteam Adhaimh, ach o shìorruidheachd!

Mar so chì sinn an Criosduidh a' dol astigh gu sàbhailt do Phàrras, agus air a ghiùlain le urram 'us onoir a dh-ionnsuidh fois'. Beachdaicheamaid anis, a' dol céum na's fhaide, a' dìreadh céum na's àirde anns an ath Chaibdeil, air àitibh-còmhnuidh, agus air dlighibh nan naomh, agus faiceamaid am bheil glòir sam-bith eile ānn cosmhuil ris a' ghlòir so.

Caibdeil III.

Oirdhearcas Fois nan Naomh.

Thigeamaid anis beagan na's faisge, agus faiceamaid òirdhearcas comharraichte na foise so. Ho! gu'n deanadh an Tighearn ar folach ann an còsaibh na creige, agus sgìath chaomh a ghràis a sgaoileadh thairis òirnn, fhad 's a bhitheas sinn a' dlùth-bheachdachadh air an t-sealladh àrd so! Is "seilbh cheannaichte" an fhois so;—Saor thiodhlac;—Còir àraid nan naomh;—Co-chomunn ri naoimh agus ainglibh;—A h-aoibhneas bāll-dìreàch o Dhia féin;—Bithidh ì deadh-thràthail;—Freagarrach;—Iomlan;—Sìorruidh.

---

* *Alpha* agus *Omega.* Sin a' cheud agus an litir mu-dheireadh de'n Abideil Ghréugaich, leis am bheilear a' ciallachadh anns an Sgriobtuir an toiseach 's an deireadh; no sìorruidheachd agus iomlanachd Dhé.—*Eadar.*

1. Is onoir fìor àraidh do fhois nan naomh gu'n goirear "seilbh cheannaichte" dhì. *Eph.* 1. 14. Sin anis toradh na fola sin a chaidh dhòrtadh—fuil Chriosd, Mac Dhé: seadh, àrd thoradh, crìoch, iomlanachd 'us éifeachd na fola sin. Gràdh a's mò na so cha n-'eil ānn, am fear-gaoil a leigeil sìos a bheatha. O cia taitneach dhuinn sùilean ar n-anamanan a bhi 'sìor-amharc air ar Fear-saoraidh, beò mhothachadh agus ùr chuimhne 'bhi againn air a ghràdh a dh'fhuilich agus bhàsaich air ar son! Cia làn an t-aoibhneas gun chrìch a bhitheas air ar cridheachan a' cuimhneachadh gur ānn tre chuan gràidh na fola so a shnàmh sinn anāll tre ainneart an t-saoghail, tre ribichibh Shàtain, tre mhealladh na feòla, tre chorruich Dhé do'n tug sinn oilbheum, tre dhìteadh na coguise ciontaich, tre theagamhan 'us eagalan trōm, draghail a' chridhe mhì-chreidich, agus a ràinig sinn làthair Dhé gu sàbhailt! An diugh tha Criosd ag éigheachd "O sibhse uile tha 'gabhail an rathaid, amhaircibh agus faicibh am bheil bròn sam bith cosmhuil ri mo bhròn-sa." *Tuir.* 1. 12. An diugh, is gānn a dh-éisdeas sinn ri 'ghuth brònach, no 'bheir sinn fainear a lotan. Ach air an là sin, mothaichidh sinn agus lasaidh ar n-anamanan foirfe le gràdh airson gràidh! Cia iongantach am beachd leis an amhairc na naoimh shaorta gu bràth air am Fear-saoraidh—am fear-ceannaich agus an luach maille ris an t-seilbh! An sin cha n-ath-nuadhaichear ar bròn le sealltuinn air lotaibh a ghràidh. An Tì a thubhairt ris a' bhan-pheacaich mhòr ud, an déigh dhà éirigh o'n uaigh, "A' bhean c'ar son a ta thu 'gul?" (*Eò.* 20. 15.) is aithne do'n Tì sin gràdh agus aoibhneas a bheothachadh suas annainn gun bhròn, gun deòir, gun neul, gun stoirm air-bith. An Tì a dh'fhàg cuilm na sàcramaid aig 'eaglais féin a chuimhneachadh a bhàis, bheir è òirnn an luach beann-

aicht', a thugadh air a son, a làn-mhealtuinn, mar "smior 'us saill." Agus ma's aoibhneas an diugh a chluinntinn o bhéul féin "Is è so mo chorp-sa a ta air a thabhairt air bhur son-sa, agus is ì so m' fhuil a ta air a dòrtadh air bhur son-sa," cia àrd an t-aoibhneas a bheirear an uair a chluinnear Criosd ag ràdh, Is ì a' ghlòir so toradh mo chuirp agus m' fhola! Ma bhitheas ni sam-bith aig neach, a bha air a cheannach dhà le caraid dìleas, a thug a bheatha air a shon, nach luachmhor leis è? Ma dh-fhàgas caraid againn comharradh air a ghràdh, aig uair a bhàis, nach cùramach a ghleidheas sinn è, a' cuimhneachadh air a' charaid sin, cho tric 's a sheallas sinn ris, mar gu'm biodh 'ainm féin sgrìobht' air. Agus mar sin, nach dean bàs ar Tighearna ar seilbh air glòir a mhìlseachadh gu bràth. Mar a sgrìobhas sinn sìos a' phris a chosd bathar dhuinn, amhuil sin sgrìobhamaid an luach, eadhon fuil luachmhor Chriosd, air ar fìreantachd* agus air ar glòir. Rìaraich fulangais Chriosd an ceartas mòr sin nach gabhadh rìarachadh gun fhuil. Ghiùlain è am peanas mòr a thoill peacaich. Dh'aisig è iad a dh-ionnsuidh na beatha sin a chàill ìad, agus a dh-ionnsuidh na staide sona sin o'n do thuit ìad. Tha tlachd an Athar anns an t-saorsa a choisinn Criosd, cho mòr 'us gu'n tug è dhà cumhachd gus a phobull taghta féin àrdachadh, agus a' ghlòir sin, a thugadh dhà-féin, a thabhairt doibh-san, agus sin uile "a réir a dheadh-ghean féin" agus "comhairle a thoile féin." *Eph.* 1. 9, 11.

2. Is nèamhnuid eile ann an crùn nan naomh, gur saor thiodhlac è. Is ìad an dà nèamhnuid sin, eadhon *ceannaichte* agus *saor—a nasgaidh*—na slabhruidhean òir a ta 'deanamh suas nan cuairteag *(wreaths)* a ta air àrd-chinn nam post ann an teampull Dhé! *Rì.* 7. 16, 17. Bu daor è do Chriosd ach saor dhuinn-ne. 'Nuair a bha Chriosd a' ceannach an tiodhlaic so, cha b'fhìach airgiod 'us òr ni sam-bith dhà. Cha b'uarrainn ùrnuighean 'us deòir fulang,—no nì sam-bith ach fuil Chriosd, —ach is è mhàin saor ghabhail ar ceannach-ne. Tha è againn saor, "gun airgiod agus gun luach." Cha n-e

---

* *Fìreantachd.* Ionracas, neo chiontas: iomlanachd, maitheas agus tròcair Dhé: ùmhlachd Chriosd do'n lagh: caithe beatha glan, agus sonas nan daoine diadhaidh.—*Eadar.*

fìachan a phàidheadh idir, gabhail gu taingeil ri fuasgladh saor uatha, gun aon sgillinn idir a dhìoladh. Tha na h-uile nithe saor, no a nasgaidh an so. Am Mac air a thabhairt gu saor leis an Athair. Na fìachan air am pàidheadh gu saor leis a' Mhac. Am pàidheadh leis a' Mhac air a ghabhail gu saor le Dia, ged is maith a dh-fhoadadh è sin ìarraidh o'n chalpa—o na ciontaich. Tha faraon an t-Athair agus am Mac a' tairgse na beatha ceannaichte so dhuinn a nasgaidh, ma ghabhas sinn ì gu toileach. Tha ìad a' cur h-ugainn an Spioraid gu saor, a chum ar deanamh comasach air a gabhail. Agus nach saor sin uile ? O cia àrd an t-iongantas buan-mhaireannach a ghlacas na naoimh a' meòrachadh air an t-saorsainn fhìal so ! "Ciod a chunnaic an Tighearn annam-sa," deir gach aon diubh, "gu'm measadh è mis' iomchuidh airson inbhe cho àrd !—Mise truaghan bochd, tìnn, suarach a sgeadachadh le dealradh na glòire so !—Mise durrag shnàigeach air m'àrdachadh gu onoir cho mòr so !—Mise a bha, o cheànn ghoirid, ag osnaich, a' guil 's a' bàsachadh, anis air mo lìonadh le gàirdeachas cho làn 's a chumas mo chridhe ! Seadh, air mo thogail ás an uaigh far an robh mì 'grodadh, o'n duslach agus o dhorchadas, far an robh mì mar neach air dìchuimhne, agus anis air m' àrdachadh an so an làthair rìgh-chaithir Chriosd !—Mise air mo shaoradh o bhraighdeanas, maille ri Mordecāi, agus air mo shuidheachadh làimh ris an rìgh, agus air mo thogail maille ri Dāniel ás an t-slochd, gu bhi air m' àrdachadh mar fhear-riaghlaidh air prionnsachan 'us mòr-roinnean ! Cò a thomhaiseas gràdh gun tomhas ?" Cia milis, àrd am fōnn ! an t-anam iriosal a bha roimhe 'g a fhéin-dhìteadh, 'g a mheas féin neoairidh air aon òirlich de'n talamh air an robh è ag imeachd, neo-airidh air deò-anail, air itheadh, no òl, anis air 'àrdachadh gu glòir !—Neach nach gabhadh car ùine air-féin teachd gu bòrd an Tighearna, do bhrìgh gun robh è neo-airidh,—neach a's gānn a ghabhadh air-féin a dhol ameasg nan naomh neo-iomlan, no 'labhairt riutha air talamh,—neach a's gānn a ghabhadh air-féin léughadh, no éisdeachd, no aslachadh, no m' Athair a ràdh ri Dia ! An neach sin 'g a fhaicinn féin air a spìonadh suas do nèamh ann am mionaid, agus air a ghlacadh ann an làmhan

Chriosd. Ho! smuainich anis air ìoghnadh iongantach, aoibhneach an anama sin! "Esan leis nach b'àill fiù a shùil a thogail suas gu nèamh, ach a' seasamh fad air ais, a' bualadh 'uchd 's ag ràdh, A Dhia, dean tròcair orm-sa 'ta am pheacach," anis air 'àrdachadh gu nèamh! Esan do'm iongantas ciamar a ghiùlain foighidin Dhia leis cho fada, agus a cheadaich è dhà 'bhi beò! Cia mòr 'iongantas anis, a' faicinn gu'm bheil a shlàint shìorruidh cìnnteach dhà, ged shaoil leis gu'm fàgadh a neo-airidheachd è gun tròcair. Ah! a Chriosduidh, cha n-'eil aon fhocal an sid air d'airidheachd-sa, no air do neo-airidheachd. Na'm b' ann air sgàth airidheachd a ghabhteadh astigh do nèamh sinn, dh-fhaodamaid suidhe sìos a' guil maille ri Eòin "do bhrìgh nach d'fhuaradh aon neach airidh. Ach is airidh Leòmhan* tréibh Iudah, agus bhuadhaich e." *Taisb.* 5. 4. Sin anis ar còir air an oighreachd. Agus an sin bheir sinn an ìobairt a dhiùlt Daibhidh a thabhairt, eadhon moladh airson "an ni sin a fhuair sinn a nasgaidh." 2 *Sam.* 24. 24. So anis ar barantas. "A nasgaidh fhuair sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh." Ach ged is daor a cheannaich Criosd, a nasgaidh bheir è.

Bu mhòr an t-iongantas an tiodhlac so 'fhaotuinn a nasgaidh gun deadh thoilltinneas idir annainn-féin; ach is ann an aghaidh ar toilltinneis féin, agus an aghaidh gach oidhirp a's tric a thug sinn air sinn-féin a sgrios, a ta sinn 'g a fhaotuinn! Is iongantach an nì smuaineachadh air an eadar-dhealachadh anabarrach sin a gheibhear eadar na nithibh a thoill sinn agus na nithibh a gheibh sinn,—eadar an staid anns an robh sinn agus an staid anns am bi sinn!—a' sealltuinn sìos orra-san a ta air am pìanadh ann an ifrinn, 's a' faicinn an eadar-dhealachaidh anabarraich a rinn gràs eadar sinne agus ìadsan!—a' faicinn na h-oighreachda duibhe sin, do'n d'rugadh sinne, ag eadar-dhealachadh cho mòr o'n oighreachd gus am bheil sinne air ar n-uchd-mhacachadh! O mar bhuaileas gràdh gach aoin dhìnn aig smuaineachadh, "Sid an t'-àit gus am b'àill leis a' pheacadh mis' a thoirt; ach so an t-àit gus an tug Criosd mì! B'è am bàs ud 'tuarasdal a' pheacaidh.' ach is ì so 'a' bheatha mhaireannach, tre Iosa Criosd ar Tighearn!' 'Cò a rinn eadar-dhealachadh orm-sa o nach eile?' 1 *Cor.* 4. 7. An robh mo chridhe-sa do thaobh nàduir na's easgaidh do Chriosd na cridheachan an t-sluaigh chàillte, no idir air a ghluasad na's feàrr air tùs gu éisdeachd ri tagair an Spioraid? An tòisichinn-sa riamh ri gràdh a thoirt do Dhia, mur gràdhaicheadh Dia mis' air tùs? Am bithinn-sa riamh air mo dheanamh 'toileach,' mur deanadh e-féin 'toileach' mì? Nach bithinn-sa mar chàch, mur deanadh e-féin m' eadar-dhealachadh uatha? Nach bithinn-sa nis anns na lasraichean ud, na'n robh mì air m' fhàgail amhàin do mo rathad agus do mo thoil féin? Nach stadainn ann an Sòdom gus am beireadh na lasraichean òrm, mur deanadh Dia, 'n a thròcair, mo 'ghreasad a mach ás?' O gun teagamh is iongantas sìorruidh so dhomh-sa, crùn cho saoibhir, àillidh a bhi air a shocrachadh air ceànn peacaich cho suarach! O iongantas do-labhairt!—mise a bha cho mì-thorach, mi-thaingeil, air m' àrdachadh cho àrd!—Mise, créutair cho truaillidh, ceannairceach air teachd gu aoibhneas cho luachmhor, buan-mhaireannach! Ach neor-thaing dhomh-féin, neor-thaing do mo dhleasanas, do mo shaothair féin, na's lugha na sin do dhearmad 'us leisg." Is aithne dhuinn co dhà a bhuineas a' ghlòir, agus a gheibh a mholadh airson so gu bràth. Gu dearbh is ânn a chum na crìche so a rinn an Gliocas neo-chrìochnach uile riaghailt na slaint' a chumadh amach do'n duine ann am molltair na *ceannachd* agus *na nasgaidheachd* so, chum gu'm biodh gràdh agus aoibhneas an duine air an deanamh iomlan; gu'm biodh onoir a' ghràis, a rinn a theàrnadh, air a h-àrdachadh gu ro mhòr, chum nach biodh dol-amach aoin seach aon diubh sin air a choinneachadh, air a leasachadh, no air a bhacadh le *deadh-thoilltinneas* créutair, agus gu'm fosgladh dorus nèimh air an dà lùdan sin, eadhon *ceannachd* agus *nasgaidheachd.* Mar sin, matà, rachadh *toilltinneach* a sgrìobhadh air dorus na h-ifrinn, ach *an t-saor thiodhlac* air dorus nèimh.

---

* Sin Criosd laidìr mar leòmhan, agus uile-chumhachdach gu buaidh a thoirt air a naimhdean féin, agus air naimhdean a shluaigh.—*Eadar.*

3. Is còir àraid leis na naoimh, an fhois so. Cha bhuin ì do neach air-bith eile de chloinn nan daoine. Ged bu sholus an Eiphit uile, cha bu laghaid solus nan Israel-

each sin. Ach faic ìadsan a' mealtuinn an t-soluis uile, agus an coimhearsnaich ann an tiugh dhorchadas, thigeadh dhoibh an lorg sin géur mhothachadh a bhi aca air an sochair. Dùisgidh tròcair shònruichte mothachadh na's mò na tròcair choitchionn. Na'n d'fhuair Phāraoh thairis cho sàbhailt ri Israel, cha bhiodh cuimhne cho iomraiteach air a' *Mhuir Ruaidh.* Mur biodh a' chuid eile de'n t-saoghal air a bhàthadh, agus Sòdom 'us Gomòrrah air an losgadh, cha b'iongantas teàrnadh Noah, agus cha bhitheadh iomradh cho mòr air saoradh Lot. 'Nuair a chithear neach air a shoillseachadh, agus neach eile air 'fhàgail dorch; neach air 'ath-leasachadh, agus neach eile 'n a thràill d'a ana-mìann féin, aomaidh sin na naoimh gu éigheachd amach "A Thighearn, c'ar son a dh'fhoillsicheas tu thu-féin dhuinne, agus nach dean thu sin do'n t-saoghal?" 'Nuair a chuirear am fàidh a dh-ionnsuidh na h-aon bhantraich, ged nach ban-Israeleach ì, agus a ghlanadh aon Naamain, Sirianach, ameasg nan lobhar uile, (*Lūc.* 6. 25-27); chithear an tròcair sin na's comharraichte. Gu cìnnteach bithidh géur-mhothachadh aig an dà sheòrsa sluaigh, an uair a bhitheas "dithis 's an aon leabaidh," agus "dithis anns a' mhachair," agus a "ghabhar aon diubh, agus a dh'fhàgar am fear eile." *Lūc.* 17. 34, 36. Seallaidh na naoimh anuas air an loch-losgaidh, agus fo ghéur mhothachadh air an sonas féin, 's a' gabhail fìor thlachd ann an oibribh cothromach Dhé, dòirtidh an gàirdeachas amach agus seinnidh ìad an t-òran bìnn so, "Is cothromach thusa, O Thighearn, a ta, agus a bha, agus a bhitheas, do bhrigh gu'n d'thug thu breth air an dòigh so." *Taisb.* 16. 5.

4. Buinidh an fhois àluinn so do na naoimh uile; oir is comunn de spioradaibh beannaicht' ìad. Is comunn naomh foirfichte, araon na naoimh agus na h-ainglean, air am bheil Criosd 'n a Cheànn. So "co-chomunn nan naomh" air an deanamh foirfe. Mar bha sinn cuideachd ann an saothair, ann an dleasanas, ann an cunnart, 's ann an àmhghar, bithidh sinn cuideachda' mealtuinn na duaise agus na saorsa mòire so. Mar rinneadh tàir agus dimeas òirnn roimhe, aidichear agus àrdaichear sinn anis 'an cuideachd a chéile. Sinne, a chaidh tre là dubhachais,

gheibh sinn là subhachais agus là mòr a' ghàirdeachais maille ri 'chéile. Iadsan a fhuair géur-leanmhuinn agus prìosan maille ruinn, bithidh ìad sin maille ruinn ann an lùchairt an t-sòlais. Nach bu tric a bha ar n-osnaichean mar aon fhuaim, ar deòir a' sileadh mar aon tuil, agus ar mìann diadhaidh mar aon ùrnuigh! Ach anis is aon cheòl bìnn ar moladh uile. Is aon eaglais ar n-eaglaisean uile. Is aon chorp sinn-féin uile: oir is "aon" sinn uile ann an Criosd, eadhon "mar a ta E-féin agus an t-Athair 'n an aon." *Eò.* 17. 21. Ach féumaidh sinn an aire 'ghabhail nach bi sinn ag ìarraidh na buaidh sin anns na naoimh, a gheibhear amhàin ann an Criosd féin 'n a aonar. Ach ma's aoibhneas laghail dhuinn anis smuaineachadh roi-làimh air "suidhe sìos maille ri Abraham, agus Isaac, agus Iacob ann an rìoghachd nèimh," nach mò gu mòr na sin, làn shealladh agus làn sheilbh! Cia sòlasach anis a bhi 'meòrachadh air an là sin anns am bi sinn a' togail an òrain maille ri Maois, a' togail nan salm-molaidh maille ri Daibhidh, agus "á séinn òrain an Uain" maille ris "a' mhuinntir shaorta" gu bràth! An sin, chì sinn "Enoch a' gluasad maille ri Dia;" chì sinn crìoch a dhìlseachd iongantaich aig Noah; crìoch a dheadh-bhéus aig Iòseph; crìoch 'fhoighidin aig Iob; crìoch 'ìonracais aig Heseciah; agus "crìoch an creidimh" aig na naoimh uile. Chì sinn, cha n-è mhàin, ar seànn luchd-eòlais, ach na naoimh uile ás gach lìnn, aghaidhean nach fhaca sinn riamh 's an fheòil, aithnichidh sinn an sin ìad, agus bithidh an cuideachd sòlasach dhuinn. Seadh, bithidh na h-aingil, cho maith ris na naoimh, 'n an luchd-eòlais beannaichte dhuinn. Iadsan a tha an dràst gu toileach 'n an "spioradan frithealaidh" dhuinn, bithidh ìad an sin 'n an cōmpanaich dhuinn ann an aoibhneas. Iadsan a rinn gàirdeachas cho mòr air nèamh, aig uair ar n-ìompachaidh, nì ìad gàirdeachas maille ruinn gu subhach ann ar glòrachadh. Air an là sin their sinn le Daibhidh,

> "'S fear-comuinn mì 'us cōmpanach
> Do 'n dream d'an eagal thu."—*Salm* 119. 63.

An sin thig sinn "Gu sliabh Shioin, agus gu caithir an Dé bheò, an Ierusalem nèamhaidh, agus cuideachd do-àireamh do ainglibh, gu làn-choimhthional agus eaglais nan ceud-ghin, a tha sgrìobhta 'sna nèamhaibh, agus gu Dia breitheamh nan uile, agus gu spioradaibh nam fìrean air an deanamh foirfe, agus gu Iosa eadar-mheadhonair a' choimhcheangail nuaidh, agus chum folà a' chrathaidh, a tha 'labhairt nithe a's feàrr na fuil Abeil." *Eabh.* 12. 22. Ach tha sinn air teachd a dh-ionnsuidh an ìonaid sin cheana, do thaobh còir, eàrlais agus ceudthoraidh : ach an sin, thig sinn gu làn sheilbh 'fhaotuinn. Ma's sonas a bhi beò maille ris na naoimh 'n an staid neo-iomlain 's a' bheatha so far am faighear nithe searbh a' pheacaidh 'n an comunn, cho maith ri nithe milis na naomhachd, cia mòr an sonas a bhi maille riutha 'n an staid iomlain far am bheil na naoimh uile gu léir 'n am fìor naoimh! Is òirdhearcas comharraichte dhuinn-ne ann ar fois nèamhaidh, gur sinne "luchd aon bhaile ris na naomhaibh agus muinntir-teaghlaich Dhé." *Eph.* 2. 19.

5. So anis buaidh àraid eile ann ar fois-ne : gheibh sinn a h-aoibhneas *bāll-dìreach* o Dhia féin. An dràst, cha ruigear air dad sam-bith bāll-dìreach, ach tre dhara làimh, treas làimh, no iomadh làimh, o'n talamh, o'n duine, o'n ghréin 's o'n ghealaich, o fhrithealadh nan aingeal, agus o'n Spiorad 'us o Chriosd. Ged nach 'eil droch bhlăs a' pheacaidh, no neo-iomlanachd pheacach air sruth na firinn mar thig è h-ugainn tre làimh nan aingeal, gidheadh gheibhear blăs neo-iomlanachd nan créutairean dheth. Mar thig è o'n duine, gheibhear an dà bhlăs sin air, eadhon blăs a' pheacaidh agus neo-iomlanachd a' chréutair. Ach nach "beò agus cumhachdach focal Dé" ànn-féin "chum eadar-sgaradh!" *Eabh.* 4. 12. Ach gu tric, cha n-eadar-sgair è an cridhe, 'nuair is lag an làmh a ta 'g a làimhseachadh. Cia mòr lànachd 'us luach gach focail de'n t-soisgeil bheannaichte! Gu leòr, shaoileamaid, gus an t-anam a's mairbhe a bhioradh, a ghluasad agus 'uile smuaintean agus 'aignidhean a làn-ghlacadh ; ach gidheadh, cia tric, mo chreach! a thuiteas an soisgeul air a' chluais mar uisg air cruaidh chloich! Is nèamhaidh nithe Dhà, a ta sinne 'làimhseachadh, ach is talmhaidh ar dòigh làimhseachaidh orra. Is gānn ni ris am bean sinn air nach fàgar lorg ar meòir 'n ar déigh. 'Nuair a labhras Dia féin am focal, air chinte, is focal eadar-sgaraidh agus leaghaidh

è. Is maith is aithne do'n Chriosduidh o 'fhiosrachadh féin, gur è an t-aoibhneas a's băll-dìriche a gheibh è o Dhia féin, aoibhneas a's mìlse; seadh, an t-aoibhneas anns an lugha 'gheibhear de'n duine, agus a's dìriche a thig o'n Spiorad. Is iad na Criosduidhean a's trice a bhios ag ùrnuigh 's a' meòrachadh gu h-uaigneach, daoine a's mò beatha agus aoibhneas, do bhrìgh gu'm bheil ìad a' faotuinn am beatha spioradail na's dìriche bho làimh Dhia féin. Ach na leigeamaid dhìnn idir a bhi 'g éisdeachd, a' léughadh 's a' comh-labhairt ri 'cheile. Na deanamaid dearmad idir air meadhonaibh nan gràs, no air aon sam-bith de òrduighean Dé. Bitheamaid gu seasmhach aig aoradh follaiseach Dhé ann an "Tigh na h-ùrnuigh" air gach Sàbaid. Is ì sligh a' Chriosduidh a bhi 'gnàthachadh nam meadhon gu fritheilteach, ach bitheadh è beò os an ceànn. Gheibhear aoibhneas tre na meadhonaibh sin. Ach is ānn "'an làthair Dhé" féin a gheibhear "lànachd aoibhneis" gun mheadhon idir. Ann an nèamh gheibh sinn solus gun choinnil agus là buan gun ghréin, oir "cha'n 'eil feum aig a' bhaile air a' ghrèin, no air a' ghealaich a dhealrachadh ann; oir shoillsich glòir Dhé e, agus is e an t-Uan a's solus da. Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha 'n 'eil feum aca air coinnil, no air solus na gréine; oir bheir an Tighearn Dia solus dhoibh: agus rìghichidh ìad gu saoghal nan saoghal." *Taisb.* 21. 23; agus *Caib.* 22. 5. An sin, soillsichear ar n-ìnntinn agus ar tuigse gun Sgriobtuir, agus riaghlar sinn gun lagh sgrìobhta: oir foirfichidh an Tighearn a lagh ann ar cridheachan, agus bithidh sinn uile air ar làn-theagasg le Dia. An sin, gheibh sinn aoibhneas nach d'fhuair sinn riamh roimhe bho gheall-adh, o chreidimh, no bho dhòchas. Bithidh againn comanachadh gun sàcramaid, gun "toradh so na fìonain air an là sin a dh'òlas Criosd e nuadh maille ruinn ann an rìoghachd 'Athar." *Mata* 26. 29. An sin, ùraichidh è sinn le fìon sòlasach 'us toil-ìnntinn gun mheadhon idir. Is è 'bhi ann an uireasbhuidh gun chuideachadh idir, cor truagh nan aingidh ann an ifrinn. Is è 'bhi ann an uireasbhuidh 'us cuideachadh againn tre mheadhonaibh chréutairean, ar cor air an talamh. Is è 'bhi ann an uir-easbhuidh, 'us cuideachadh 'fhaotuinn, gun mheadhon idir, bāll-dìreach o Dia féin, cor nan naomh air nèamh. Is è 'bhi gun uireasbhuidh idir, ceart chòir Dhé féin.

6. So òirdhearcas eile anns an fhois so:—bithidh ì *deadh-thràthail.* An Tì aig am bheil sùil ri "toradh an fhìon-lios" aig *an àm* shuidhichte, ni è a phobull "mar chraoibh suidhichte làimh ri sruthaibh uisge, a bheir a mach a toradh 'n a h-aimsir." Agus bhéir è dhoibh an crùn 'n a *àm féin.* An Tì leis am maith "focal a labhairt ann an *deadh àm* ris an neach a ta airsnealach," nach toir è aoibhneas dhuinn aig an *ám* a's freagarraiche? *Isà.* 50. 4. 'Iadsan nach 'eil sgìth do mhaith a dheanamh, mur fannaich ìad, buainidh ìad ann an *àm* iomchuidh.' *Gal.* 6. 9. An Dia sin "a tha 'toirt araon an uisge thoisich agus an uisge dheireannaich eadhon d'a naimhdibh, "'n a àm féin," agus "a' gleidheadh sheachduinean suidhichte an fhogharaidh air ar son," agus ag innseadh dhuinn anns a' chùmhnant gu'm bi ānn là 'us oidhche 'n an àm, nach toir è, mar-an-céudna, am foghar glòrmhor féin do na naoimh 'n a àm? *Ier.* 5. 24. An Tì a ghrad-choimhlion a ghealladh do chloinn Israeil, gun dàil aon là, no uair a chur 'n an saoradh amach á tìr na h-Eiphit, air a' cheart àm a gheall è, ach "air an là sin féin" thug è mach ìad "aig ceànn nan ceithir cheud agus nan deich bliadhna thar fhichead," (*Ecsod.* 12. 41.) an cuir è dàil ann an là glòrachaidh a shluaigh? Is è nach cuir. Nach deadh-thràthail camhanach an là 'us "grìan na fìreantachd" ag èirigh suas òirnn, an déigh oidhche fhada, dhorch an t-saoghail so? Nach deadh-thràthail dachaidh bhlàth, an déigh turus fada, sgìth tre iomadh cunnart? Nach deadh-thràthail buaidh agus sìth, an déigh cogadh fiadhaich, gàbhaidh, borb anns an d'fhuair sinn iomadh lot? Tha daoine beò ann an sgìos gun stad. Tha na naoimh gu h-àraid glé sgìth de nithibh nach urrainn an saoghal a mhothachadh. Cuid sgìth de ìnntinn dhāll: cuid sgìth de chridhe cruaidh: cuid de'n teagamhan 's an eagalan féin gach là: cuid de easbhuidh aoibhneis spioradail, agus cuid de mhothachadh air corruich Dhia. Agus nach deadh-thràthail do'n Chriosduidh fuasgladh 'fhaotuinn o gach dragh dhiubh sin, an déigh dhà bhi 'g a ìarraidh, a' feitheamh ris, 's ag ùrnuigh air a shon fad iomadh bliadhna? Is è gearan

a' Chriosduidh air uairibh, "O nach robh agam Canàan anns an fhàsach! O nach robh agam òrain Shioin ann an tìr choimhich! O nach robh agam caladh ann am meadhon a' chuain! O nach robh agam fois o theas an là! O nach robh agam nèamh mu'm fàg mì 'n talamh." Agus nach bu deadh-thràthail, taitneach sin uile?

7. Agus bithidh an fhois so *freagarrach*. Bheir nàdur nuadh nan naomh air an spioradan làn-chòrdadh ris an fhois so. Gu dearbh cha n-eil ni eile 'n an naomhachd ach sradag air a toirt ás an "eileamaid" so,—an còrdadh ris an fhois,—agus air a lasadh 'n an cridheachan, le Spiorad Chriosd: agus bithidh an lasair naomh sin, a ta bho Dhia, a' sìor-aomadh a dh-ionnsuidh an àite ás an tàinig ì. Cha b' urrainn rìoghachdan 'us crùintean tìmeil fois ullachadh do na naoimh. Cha b'ānn le nithibh cho truaillidh sin a bha ìad air an saoradh. Mar sin, cha truaillidh, bochd an nàdur idir. Is àill le Dia ìad aoradh spioradail a thabhairt dhà,—aoradh freagarrach d'a bhith spioradail féin, agus a chum sin a dheanamh, bheir è dhoibh fois spioradail a' freagairt d'an nàdur spioradail. Làn eòlas air Dia agus air Criosd, tlachd aoibhneach anns a' ghràdh mhòr sin taobh-air-thaobh, gàirdeachas sìorruidh ann am mealtuinn ar Dé, agus buan shéinn a chliù. Is nèamh sin do na naoimh. An sin bithidh sinn beò ann ar "n-eileamaid" féin. An so, tha sinn mar ìasg ann am soitheach 'us beagan uisg' aig' ànn,—uiread 's a chumas beò è. Ach cìod è sin ann an coimeas ris a' chuan? Tha deò-anail beag againn an so fo àile nan spéur, ach ciod è sin ann an coimeas ris na h-osagaibh ùrachaidh a gheibhear air "sliabh Shioin?" An so tha gath-soluis againn o'n ghréin a chum ar dorchadas a shoillseachadh, agus gath blàth chum ar cumail o reothadh; ach an sin, bithidh sinn beò ann an solus, agus ath-bheothaichear sinn le teas na gréine gu sìorruidh. Bithidh mìann nan naomh aréir an nàduir; agus is è mìann ar nàduir air 'ath-nuadhachadh do'm bheil an fhois so a' freagairt. Fhad 's a bhios ar mìann truaillidh, seachranach, is mòr an tròcair a dhiùltadh: is feàrr a ghearradh ás gu léir na idir a rìarachadh. Ach is ann de "shuidheachadh" an Tighearna féin an sluagh spioradail, agus "uisgichidh"

è ìad 'us bheir è orra fàs. Cuiridh è acras 'us tart òirnn an déigh fìreantachd, a chum ar deanamh sona le làn rìarachadh a thabhairt duinn. Nis, a Chriosduidh, so an fhois a tha réir do chridhe. Gheibh thu ìnnte gach ni a's urrainn do chridhe bochd a mhìannachadh. Gheibh thu ìnnte na nithe sin airson an robh thu cho fad ag ùrnuigh 's a' saothrachadh. B' ânnsa leat Dia ann an Criosd a bhi agad na 'n saoghal uile. Matà, tha ìad agad an sin. Ciod nach tugadh tu airson "dearbhbheachd air gràdh Dhé? Tha sin agad 's an fhois so, gun amharus. Mìannaich, a Chriosduidh, ciod is urrainn thu, ìarr ciod is àill leat, agus bheìrear dhuit è, cha n-è mhàin gu leth na rìoghachd, ach faraon an rìgh 's an rìoghachd a mhealtuinn. Anns a' bheatha so cha n-eil againn ach mìann 'us ùrnuigh, ach anns a' beatha sin, is è 'bhitheas againn rìarachadh 'us toil-ìnntinn. Tha 'n fhois so mar-an-céudna fìor fhreagarrach ri uireasbhuidh nan naomh. Gheibhear ìnnte gach uile ni air am bheil féum aca. Cha n-è sòlas tròm, tiugh, cruthaichte, a bhitheas, cosmhuil ri àrmachd Shauil air Daibhidh, 'n a eallach, 'us cha n-ānn 'n a chuideachadh dhoibh. Is è Chriosd agus naomhachd iomlan air am bu mhò am féum, agus deònaichear sin dhoibh gu pailt.

8. Tuilleadh fathast, bithidh an fhois so *sàr iomlan.* An sin bithidh againn aoibhneas gun bhròn, agus fois gun sgìos. Cha bhi aon bhoinne truaillidheachd againn ameasg ar gràsan, no idir fulang maille ri sòlas. Cha n-'eil aon 's an acarsaid ud de na tonnaibh fuar, garbh, buaireasach sin leis am bheil sinn an so air ar luasgadh sìos 'us suas. An diugh, gheibhear slàn sinn, am màireach tìnn,—an diugh ann am meas, am màireach ann an dìmeas,—an diugh càirdean againn, am màireach gun charaid idir. Cha n-è sin amhàin, ach gheibh sinn, anns a' bheatha so, fìon mìn, milis agus fìon-géur, searbh anns an aon chopan. Ma "thogas taisbeana chum an treas nèamh sìnn" buailidh teachdair Shàtain sinn gu grad, agus gheibh sinn "sgolb 's an fheòil" a chum ar n-ìsleachadh. Ach cha n-'eil atharrachadh sam-bith mar sin ann an nèamh. Ach mar "thilgeas gràdh diongmhalta an t-eagal amach," is amhuil a "thilgeas" aoibhneas "diongmhalta" am bròn

amach, agus tilgidh sonas iomlan amach gach cuimhne air truaighe, agus gheibh sinne fois o gach olc 'us o gach fulangas peacaidh.

Cha n-fhaod seòrsa peacaidh sam-bith a dhol astigh do nèamh air chor sam-bith, " cha téid air chor sam-bith a steach ann ni air bith a shalaicheas, no a dh'oibricheas gràineileachd, no a ni breug: ach iadsan a mhàin a tha sgrìobhta ann an leabhar beatha an Uain." *Taisb.* 21. 27. Carson a bhàsaich Criosd na'n gabhadh nèamh astigh anamanan neo-iomlan? " Is ann a chum na crìche so a dh'foillsicheadh Mac Dhé chum gu'n sgriosadh e oibre an diabhuil." 1 *Eò.* 3. 8. Cha b' ānn a chum ar fàgail salach, a rinn fuil agus spiorad Chriosd so uile. " Ciod è," arsa Pòl, " comunn an t-soluis ris an dorchadas? agus ciod an réite a ta aig Criosd ri Belial?" Nis, a Chriosduidh, 'nuair a ruigeas tu nèamh, cha pheacaich thu ni's mò. Nach sgéul aoibhneach sin dhuit-sa, a bha cho fada ri " ùrnuigh agus caithris" an aghaidh a pheacaidh? Tha fios agam na'm faigheadh tu do roghainn gu'm b'fheàrr leat a bhi saor o pheacadh na'n saoghal uile. Gheibh thu do roghainn matà. An cridhe cruaidh sin, agus na smuaintean brucach, draghail sin a bha 'g a do leantuinn aig gach dleasanas, fàgaidh tu ìad ad' dhéigh gu sìorruidh. Cha chuir aineolas dragh air do thuigse gu bràth. Bithidh gach rānn de'n Sgriobtuir a bha roimhe dorch ort, anis air a dheanamh làn shoilleir dhuit. Na h-uile nithe, a bha roimhe, mar shaoil leatsa, a' comh-àicheadh a chéile, bithidh ìad air an deanamh làn-réidh, làn-shoilleir dhuit. Is è an Criosduidh, a's bochda 'tha an dràst air nèamh, diadhair a's coimhlionta, agus a's ionnsuichte gu mòr na'n Criosduidh a's mò air talamh. O cia sona an là sin, 'nuair nach bi mearachd idir ānn gu bràth, 'nuair a lìonar ar tuigse le Dia féin nach fhàg dorchadas idir annainn! Bithidh gnùis Dhé 'n a sgriobtuir dhuinn, anns an léugh sìnn an fhìrinn uile. Is iomadh duine diadhaidh anns a' bheatha so, a rìnn le éud gun eòlas, muinntir éile a mhi-threòrachadh, a mhealladh 's a thruailleadh, nach urrainn an cur ceart arìst, 'nuair a chì è a mhearachd féin. Is tric air an là an diugh a gheibhear barailean mearachdach aig sluagh maith, air bheag eòlas, agus tha ìad sin glé chunnartach. Ach air nèamh bithidh sinn uile a' comh-chòrdadh 's an aon fhìrinn, mar aon maille ri Dia neach a's E-féin an fhìrinn. Fòs gheibh sinn fois o gach peacadh toile, peacadh aignidh 'us còmhraidh. Dealaichidh sinn gu bràth ris a' bhith cheannairceach sin, "*a' Mhi-thoil*," a ta fathast ag ìarruidh ar tarruing air falbh o Dhia. Cha shàraichear 's cha bhuairear sinn le mothachadh, no faicinn cumhachd truaillidheachd sam-bith, no le pròis, no "paisean," no lùnndaireachd, no mì-fhaireachadh, no coimheachas ri Dhia 'us ri nithibh Dhé, no gluasad mì-chothromach, no aigneadh fuar, no gràdh lag, no ciùrradh an Spioraid, no gnìomh sgainnealach, no còmhradh mì-naomh: o na nithe sin uile gheibh sinn fois gu brath! An sin, còrdaidh ar toil ri toil Dé, mar a fhreagras aghaidh do aghaidh ann an sgàthan. Is E-féin ar lagh agus ar riaghailt, 'us cha chlaon sinn uaith-san gu bràth. *Eabh.* 4. 10.

Air thalamh dh'fhuilig sinn an lorg ar peacachaidh, ach air nèamh sguiridh gach peacadh agus fulang gu léir. Gheibh sinn fois o na teagamhan sin uile a bha againn mu ghràdh Dhia. Cha n-abrar ni's mò, mar thuirt Dochdadair Iain Preston gu cothromach, "Is cosmhuil teagamhan ris a' chluaran, is droch luibh è, ach gheibhear a' fàs è ann an talamh maith." Cha chluinn sinn càinnt 'us ceist mar so ni's mò, "Ciod a nì mì chum fios 'fhaotuinn air mo staid? Ciamar a dh-aithnicheas mì gur è Dia m' Athair?—gu'm bheil mo chridhe ceart?—gu'm bheil mo chòmhradh fìor—mo chreidimh treibhdhireach? Tha eagal òrm nach 'eil mo pheacaidhean air am maitheadh,—gur cealgaireachd m' oibrean uile,—gu'n diùlt Dia mì—nach 'eil è 'g éisdeachd m' ùrnuigh." Tìonndaidhear so uile gu moladh an sin. Gheibh sinn fois o gach mothachadh air corruich Dhia. Cha bhi eagal ifrinn idir air nèamh. Air uairibh, "chuimhnich" an t-anam gràsmhor "air Dia, agus bha è fo bhuaireas, rinn è gearan agus chlaoidheadh è, agus dhiùlt è sòlas a ghabhail; luidh fearg Dhé air gu teann, agus chlaoidh Dia è le 'thonnaibh uile." Ach dearbhar dhuinn air an là sin, ged "dh'fholaich Dia a ghnùis uainn car tiota;" fathast "le caoimhneas sìorruidh nì e tròcair òirnn." *Isà.* 54. 8. Gheibh sinn fois o uile bhuairidhean Shàtain. O cia trōm an doilgheas do Chriosduidh ìarraidh air a Thighearn àicheadh, agus ged nach géill è idir do'n droch bhrosnachadh sin, nach pìan d'a anam ìarrtas cho oillteil! dōruinn d'a chridhe è 'bhi air a ghluasad le smuaintibh cho toibheumach: air uairibh le smuaintean cruaidh mu Dhia,—smuaintean mì-mheasail mu Chriosd. —smuaintean mì-chreidmheach mu'n Sgriobtuir,—droch smuaintean mu fhreasdal Dhé: air a bhrosnachadh, air uairibh, gu pilleadh ris na nithibh a ta làthair, a' cluith ri maghar dubhanach a' pheacaidh, a' léum gu taitneas na feòla, agus air amaibh a' tuiteam ann an glamair dubh na h-aindiadhachd féin! O nach math is aithne dhuinn foill ar cridheachan féin, ìad cho ealamh ris an spong gu teine 'ghabhail, cho luath 's a bheanas aon de na sradaibh sin riutha! Tha comas aig Sàtan ar brosnachadh "anns an fhàsach," ach cha n-fhaod è 'dhol astigh do'n "bhaile naomh." Faodaidh è ar "cur air binnein an teampuill" anns an "Ierusalem" thalmhaidh, ach cha n-fhaod è teachd fagus do'n "Ierusalem Nuadh." Faodaidh è ar "toirt chum beinne ro àird," ach cha n-urrainn è "Sliabh Shioin" a dhìreadh gu bràth: agus geda b'urrainn, is beag a b'fhìach "uile rìoghachdan an domhain agus an glòir" le anam a fhuair seilbh air rìoghachd ar Tighearna. *Mata* 4. 1-8. Is beag gu dearbh! Mar sin, is dìomhain do Shàtan a bhi ri brosnachadh tuilleadh. Fòs sguiridh gach brosnachadh a bheir an saoghal agus an fheòil. Och! cia lìonmhor ar cunnartan 's an t-saoghal so gach uair! Is ribe gach ceud-fàdh 'us bāll. Is ribe dhuinn gach créutair, gach tròcair 'us dleasanas. Is gānn a dh-fosglas sinn ar sùilean, gun chunnart olc a smuaineachadh; farmad againn riuth-san a ta os ar cionn, dìmeas 'g a dheanamh orra-san a's ìlse na sinn-féin; a' sànntachadh cuid muinntir eile; le an-iochd 'us àrdan a' deanamh tàire air créutairean bochd, luideagach. Ma chithear bòichead pearsa, dùisgidh ana-mìann. Ma chithear ciorram air neach, nithear tàir 'us fanaid air, no gabhar gràin deth.

Nach ealamh a dh-éisdeas an cridhe ri cùl-chàineadh, fala-dhà dhìomhain, 'us càinnt rapach! Nach sinn a dh-fhéumadh ar droch càil a chaithris 's a cheànnsachadh gach uair! Am bheil thu sgìamhach, bòidheach?

Lasaidh sin d' àrdan annad. Am bheil thu ciorramach, cām, no crùbach? Fàgaidh sin thu gearanach. Am bheil tàlant ìnntinn agad, ealamh, comasach air ionnsachadh? Séididh sin suas thu, ag ìarraidh do mholadh, 'us tàir a dheanamh air muinntir eile nach 'eil cho barraichte riut-féin! Am bheil thu aineolach? Cia tric a bheir sin ort tàir a dheanamh air nithibh nach tuig thu, agus nach aithne dhuit! Am bheil ùghdarras, no cumhachd agad os-ceànn muinntir eile? Cia tric a gheibhear thu 'g a mhì-ghnàthachadh, do thoil féin mar lagh dhuit, taitneas dhaoine eile air a chur suarach leat; 'us gach nì 'g a iomairt leat, a chum do thoil 'us do chùisean féin a chur air aghaidh, gun sùim mu mhaith chàich! An ìochdaran thu? Cia ullamh thu gu labhairt air àirde muinntir eile, a' toirt breith air an gnìomhraibh gu farmadach, aréir do dhroch bharail féin! Am bheil thu saoibhir gun bhi ro uallach ás? Am bheil thu bochd gun bhi mì-thoilichte? Am bheil thu 'deanamh do dhleasanais, no 'deanamh Slànuigheir de do dhleasanas? Leis na ribichean sin tha è buailteach dhuinn a bhi air ar glacadh. Cha d'rinn Dia ìad a chum sinne 'ribeadh leo, ach rinn ar truaillidheachd féin ìad 'n an ribichean dhuinn. Is è sinn-féin—ar droch nàdur féin—painntearan a's miosa dhuinn. Ach so ar sòlas mòr, fuasglaidh an fhois so sinn uatha sin gu léir. Cha n-fhaigh Sàtan, no smuain olc a dheanamh seirbhis dà, astigh do'n ionad naomh! An sin, bithidh gach smuain glan, 'us àrd-mholar ar Fear-saoraidh mòr leis na h-uile.

Agus bithidh sinn saor, dealaichte bho uile ghéur-leanmhuinnibh 'us o dhroch gréadhadh t-saoghail. An sin, freagrar ùrnuighean "nan anamanan fo'n altair," agus "dìolaidh Dia am fuil orra-san a ta 'n an còmhnuidh air an talamh." *Taisb.* 6. 9, 10. An diugh, àm ar crùnaidh le droighionn; an sin, àm ar crùnaidh le glòir. An diugh, "Iadsan uile leis an àill am beatha a chaitheamh gu diadhaidh ann an Iosa Criosd, fuiligidh ìad géur-leanmhuinn." Ach an sin, "Iadsan a dh'fhuilig maille ri Criosd, glòraichear ìad maille ris." *Ròm.* 8. 17. An diugh, "fuathaichear sinn air sgàth Chriosd," ach an sin, "nithear iongantach è 'n a naomhaibh" a bha mar sin air am fuathachadh. Air an talamh, "is bāll-amhairc sinn do'n t-saoghal, agus do ainglibh, agus do dhaoinibh, mar shalachar an t-saoghail, mar anabas nan uile nithe." 1 *Cor.* 4. 9. "Cuiridh daoine ás an cuideachd sinn, bheir ìad càinnt mhaslach dhuinn, agus tilgidh ìad amach ar n-ainm mar olc." Ach air an là sin, dùr-amhaircidh ìad òirnn ann an glòir. Ach tilgear ìadsan amach á cuideachd nan naomh, agus dealaichear uainn ìad àill air nàill. An diugh, is gànn a gheibh sinn ùrnuigh a dheanamh ann ar teaghlaichean, no cliù a shéinn do Dhia, gun bhéum 'fhaotuinn uatha, ma chluinneas ìad ar guth. O nach ìad a bhios air an cràdh 'nuair a chì ìad sinne ri gàirdeachas agus a' moladh, 'us ìad-féin ri donnalaich 'us caoidh! Thusa nach urrainn, an diugh, do làmh a chur ri obair Dhé, gun deadh-ghean an t-saoghail a chāll, smuainich agad-féin gu'n co-oibrich gach aon air nèamh leat gu toileach, a chridhe 's a ghuth ag aonadh maille riut ann an aoibhneas agus moladh sìorruidh. Gus a sin, 'sealbhaich d' anam ann am foighidinn.' Fuilig tàir 'us masladh airson Chriosd. Ceangail suas ìad mar chrùn air do cheànn. Meas ìad 'n an saoibhreas a's mò gu mòr na stòras an t-saoghail uile. Oir "is ceart an ni do Dhia, àmhghar ìocadh dhoibh-san a ta 'cur àmhghair oirbh; agus dhuibh-se a ta fo àmhghar, fois maille ri Criosd." 2 *Tes.* 1. 6, 7.

An sin, gheibh sinn fois o na roinnean agus o na diùbhrasan nàireach sin a bha eadarainn-féin mu eaglaisibh. Nach gràdhach a chòrdas mìltean maille ri 'chéile air nèamh, a bha 'mi-chòrdadh air thalamh! Cha n-'eil còmhsti an sin, do bhrigh nach fhaighear àrdan, no aineolas, no truaillidheachd air-bith ànn. Cha bhi smuain, an sin, air meudachadh aon phàirtidh, no air beagachadh pàirtidh eile, le briathraibh 'us céumaibh carach, ìnnleachdach. Ma bhitheas nàire, no bròn air nèamh, bithidh sinn brònach 'us fo nàire ri cuimhneachadh air a' ghiulain aimhreiteach so air talamh; mar bha bràithrean Iòseiph a' cuimhneachadh 'n a làthair air an droch gréadhadh a rinn ìad air roimhe sin. Mo nàire! Nach leòr leinn an saoghal uile 'bhi cogadh 'n ar n-aghaidh, gun sinn-féin a bhi ri cogadh an aghaidh a chéile? Moladh do làithibh na gèur-leanmhuinn a thug gu tric air Criosduidhean dlùthachadh ri 'chéile ann an gràdh. Ach ged robh carraid againn an so car tiota pronnaidh grìan-sholus na saorsa gach ainneart 'us aimhreit gu duslach. O cia sona là fois nan naomh ann an glòir, far, mar nach 'eil ānn ach aon Dia, aon Chriosd, aon Spiorad, nach bi againn uile ach aon chridhe, *aon eaglais*,* aon obair gu sìorruidh !

Gheibh sinn fois o chompàirt ann an deuchainnibh ar bràithrean. Is " ospadal," no tigh-bhochd an eaglais air thalamh. Cuid innt' ag osnaich fo thuigse dhorch,—cuid fo chridhe gun mhothachadh,—cuid a' fannachadh fo lag-chuis gun toradh,—cuid air an ciùrradh le 'n droch giùlain féin,—cuid ag éigheachd fo bhochduinn,—cuid air am pìanadh le anmhuinneachd,—cuid a' caoidh an iomadh cālldachd. Ach nach è doilgheas a's mò na sin uile, ar càirdean dàimheil, gràdhach 'fhaicinn a' teicheadh o fhìrinn Chriosd, a' dearmad Chriosd, a' dearmad an anamana féin, gun dùsgadh idir amach á clò-chadal a' pheacaidh. Seall air athair, no màthair, bràthair, no piuthar, fear-pòsda, no bean-phòsda, leanabh, no caraid ain-diadhaidh ; agus smuainich nach 'eil teagamh nach bi ìad sin a' losgadh ann an ifrinn gu bràth, ma bhàsaicheas ìad anns an staid neo-ìompaichte so anns am bheil ìad. Smuainich air an t-soisgeul air a dhiùltadh le daoine—anamanan bochd, mì-thoileach air am fàgal falamh, dāll, dorch, 'us ìad a' cur ás an t-soluis a dheanadh an treòrachadh gu slàint ! Ach bithidh là mòr ar fois-ne saor o na nithe sin uile. " Crìochnaichear làithean a' bhròin, agus, " O Thighearna," bithidh do shluagh uile 'n am fìreanaibh ; sealbhaichidh iad am fearann gu sìorruidh ; am meangan a shuidhich thu, obair do làmha, chum gu'm bi thu air do ghlòrachadh." *Isà.* 60. 20, 21.

An sin, gheibh sinn fois o gach fulangas cuirp a ta againn an dràst. Faodaidh so a bhi beag ann an sealladh muinntir a tha nise beò ann an socair 'us ann am pailteas : ach do'n anam, a ta gach là air 'fhàsgadh 'us air a chràdh le trioblaid, is milis smuaineachadh air nèamh. Och cia lionmhor ! cho lionmhor ri làithean 'us uairean, trioblaidean na beatha bàsmhoir so fo'm bheil sinn beò an diugh! Dh'fhàg ar Fear-saoraidh na boinnean searbh sin againn ri òl, chum ar gràineachadh o'n olc le droch bhlas na dibhe seirbhe, chum ar pilleadh gus an deoch mhilis, bheò, ghlan ìarraidh agus òl á amhuinn an t-sòlais; agus mar sin, ar glanadh 's ar gealachadh airson crùin na beatha. An diugh buailidh bròn astigh air gach ceud-fàdh, a' pìanadh a' chuirp 's a' ciùrradh a' chridhe. Nach 'eil gach bāll o'n cheànn gus a' chois gu tric a' fulang? Ach fàgaidh sinn gach pìan 'us peacadh, gach dus 'us feòil uile gu léir 'n ar déigh. O suaimhneas beannaichte na rìoghachd sin far nach 'eil nì ach sìth mhilis gun sgur! O sin àit na slàinte, gun oich, gun acain, gun aon neach tìnn ànn! O cia beannaicht' an tìr anns am bheil na h-uile 'n an rìghrean! Cia naomh an coimhthional anns am bheil na h-uile 'n an sagartan! Cia saor an stàit anns nach 'eil òglaich idir ach òglàich an Ard Rìgh! Cha bhi duine bochd, sgìth an sin! Cha bhi acras, no tart an sin! Cha bhi neach luideagach, no lomnochd an sin! Cha bhi reothadh, crith-fhuachd, no cruaidh theas an sin! Cha bhi ar n-aghaidhean glas, no dubhach an sin! Cha bhi aimhreit, no sgaradh eadar càirdean an sin! Cha bhi tigh-aire, no tigh-bròin, no caoidh, no deòir an sin: oir "tìormaichidh Dia gach déur o ar sùilibh an sin!" O m' anam giùlain anis le anmhuinneachd do phàilliuin thalmhaidh. Cha mhair so ach mionaid bheag. Tha fuaim casan an Fhir-shaoraidh eadhon aig an dorus.

---

* Is ì an *fhìor Eaglais*, fìor phobull Dhia, ciod-air-bith meur de luchd-aideachaidh d' am buin ìad.—EADAR.

Fòs gheibh sinn fois o gach dleasanas a ta an diugh 'g ar sgìtheachadh. Cluinnear gach fear-riaghlaidh, pàrant 'us ministear coguiseach, dleasanach a' gearan an diugh "O 's ann òrm-sa 'tha 'n t-eallach trōm." Tha caochladh dleasanas aig gach staid 'us aois, agus gheibhear gach Criosduidh cùramach a' gearan, "O m' eallach! Och is trōm m' eire! Och is è mo lag-chuis féin a tha 'g a dheanamh trōm!" Ach tilgidh an fhois, a ta 'feitheamh òirnn, an t-eallach so dhìnn.

Aon uair fathast, gheibh sinn fois o na trioblaidibh drăghail sin uile a dh-fhéumas a bhi 'g ar leantuinn an so gus an tig an là air an nochdar sinn an làthair Dhé. An diugh, gheibhear boinnean trioblaid ann ar mìann, ann ar dòchas, ann ar fadachd, 'us ann ar feitheamh spioradail, ach sguiridh sin. Air an là sin, gheibh sinn an t-ionmhas an còmhnuidh, gach uair a sheallas sinn ann ar cisteig. Gheibh sinn Criosd an còmhnuidh ann ar cridhe, gun dol idir ni's mò o mheadhon gu meadhon 'g a iarraidh, oir crìochnaichear gach uile mheadhon dhuinn ann an làn mhealtuinn uile bheannaichte.

9. Is è 'n t-séud mu-dheireadh ann ar crùn, *Fois Shìorruidh.* Dh-easbhuidh so, is beag nach bu neo-ni na nìthe ud uile. Bu bhoinne searbh ann ar gàirdeachas, eadhon smuaineachadh air dealachadh ris an *fhois* so. B'ifrinn air nèamh smuaineachadh air a call aig àm air-bith, dìreach mar bu sheòrsa nèimh è do'n mhuinntir mhallaichte anns an t-slochd, na'n robh dòchas aca ri faighinn ás uair-eigin. Tha bàsmhorachd sgrìobhte air gach toileachas fo'n ghréin. Caillear ar toil-ìnntinn anns gach cuspair taitneach 'g a fhaicinn a' bàsachadh ann ar làimh! Ach, O a Shìorruidheachd bheannaichte! far am bi againn beatha agus toil-ìnntinn bhuan gun chùram, gun eagal bàis! far am bi sinn "'n ar puist ann an teampull ar Dé, agus cha téid sin ni's mò a mach ás." *Taisb.* 3. 12. Am feadh bu sheirbhisich sinn, thugadh àite dhuinn fo aonta, agus sin fad là goirid ar beatha;" "ach fanaidh am mac 'san tigh gu bràth." *Eò.* 8. 35. Ann ar pàrras talmhaidh, Eden, bha rathad *amach ás*, ach cha d'fhuaradh riamh rathad *astigh* ànn arìst. Ach anns a' phàrras shìorruidh so tha rathad *astigh*, gun rathad idir *amach* ás arìst. *Lùc.* 16. 26. "O m' anam tilg uait do smuaintean faoin mu thaitneasaibh na beatha so. Tilg uait do ghreim de'n talamh 'us de'n fheòil. Smuainich tric, smuainich làn air brìghmhorachd an aon fhocail so—*Sìorruidheachd.* Dè so! a bhi beò, seadh beò gun bhàsachadh gu bràth! Dean gàirdeachas, seadh gàirdeachas gu bràth! O bu shona dhuibh-se anamanan mallaicht' ann an ifrinn shìos, na'm faigheadh sibh fuasgladh an déigh do cheud mìle bliadhna 'dhol seachad! O bu truagh dhuibh-se, a naoimh air nèamh, na'n cailleadh sibh bhur seilbh air glòir, an déigh do iomadh ceud mìle saoghal a dhol seachad. Anns an fhocal so *Sìorruidh—Sìorruidh—Sìorruidh* (a' sìor-ruith,) tha dóruinn iomlan nan deamhnan, agus glòir iomlan nan naomh. O na'n smuainicheadh am peacach air an fhocal so,

shaoilinn gu'n tugadh è air léum amach á cadal a pheacaidh! O na'n smuainicheadh an t-anam gràsmhor air, shaoilinn gu'm beò-neartaicheadh sin è fo'n àmhghar a's dóruinniche!—Agus O Tighearn, am bi Mise mar sin beò gu sìorruidh? Matà, bheir mì fòs gràdh gu sìorruidh. Am bi mo ghàirdeachas neo-bhàsmhor? agus nach bi mo thàing-mholadh neo-bhàsmhor mar-an-céudna? Is cìnnteach, mur càill mì mo ghlòir gu sìorruidh, nach sguir mì idir de do mholadh-sa gu sìorruidh. Ni thu mi-féin agus mo ghlòir iomlan agus buan-mhaireannach, mar sin is leat-sa mì, agus cha leam-féin mì, agus is è mo ghlòir-sa do ghlòir-sa. Agus do bhrìgh gu'm b'è do ghlòir féin d' àrd chrìoch ann mo ghlòir-sa, is è sin mo chrìoch-sa, mar-an-céudna, an déigh dhuit mo chrùnadh leis a' ghlòir sin air nach tig crìoch idir. "A nis do'n Rìgh shìorruidh, neo-thruaillidh, neo-fhaicsinneach, do Dhia a ta mhàin glic, gu robh urram agus glòir, gu saoghal nan saoghal. Amen." 1 *Tim.* 1. 17.

Mar so dh'oidhirpich mì boillsgeadh a nochdadh dhuibh de'n ghlòir a tha ri teachd. Ach is geàrr mo bhriathran-sa air òirdhearcas na glòire sin! A léughadair, ma's creidmheach sìmplidh, iriosal thu, a' feitheamh le fadachd, 's a' deanamh saothair airson na foise so, is goirid gus am faic agus am mothaich thu gur fìrinn so uile, agus gheibh thu sealladh cho soilleir de'n staid bheannaichte so 's a bheir ort truas mòr a ghabhail de na créutairean truagh sin leis nach àill an fhois so ìarraidh, no 'ghabhail. Chì thu nach d'ìnnseadh leam-sa an so, an deicheamh mìle cuid de òirdhearcas na fois' a ta 'feitheamh air na naoimh. Ach an dràst, deanadh am beagan a chuala tu d' ìarrtas agus do dhìchioll a bheothachadh. Eirich; tog ort; oibrich; ruith agus dean spàirn; cathaich agus cum romhad; oir is cìnnteach, glòrmhor an duais a ta romhad. Coimhlionaidh Dia a ghealladh. Feuch màta, nach măg, nach meal 's nach mìll thusa d'anam féin le dàil, no leisgeul. Ciod a shaoileas tu, a b'fheàrr do Chriosduidhean, ann an cuairt am beatha 's an dleasanais, na glòir na foise so a chumail an còmhnuidh ùr, blàth 'n an smuaintibh? Cia naomh am fōnn anns am biodh an spioradan, na'n leanadh ìad a' beò-mheòrachadh tre chreidimh air glòir nèimh? Am biodh an cridhe cho trōm, dorch? an gnùis cho dùbhach? an sòlas cho talmhaidh, gānn? Am biodh eagal fulang, no bàsachadh orra? Nach ann a bhitheadh gach là 'n a bhliadhna dhoibh, gus an amaiseadh ìad air an fhois? An Tighearn a shlànachadh ar cridheachan feòlmhor, air eagal nach "téid sinn a steach d'a shuaimhneas, airson ar mì-chreidimh." *Eabh.* 3. 19.

Caibdeil IV.

Comharradh na Muinntir sin do'm bheil an Fhois so air a h-ullachadh.

Am feadh a bha mì shuas air a' bhéinn, a' searmonachadh air òirdhearcas Fois nan Naomh, mhothaich mì gu'm bu mhaith dhomh a bhi an sin. Air an aobhar sin dh'fhuirich mì car fad ānn, agus mur bitheadh gur beag, bochd mo bhreithneachadh air mòrachd na cùise, dh-fhanainn ānn mòran na's fhaide. Cò a ghabhadh sgìos a bhi 'beachdachadh air tìr cho sona? Na'n cluinneadh coigreach mu 'n àrd ghlòir do-labhairt so, cha b' iongantach geda theireadh è, O cò è an créutair mòr, àraid, dealrach airson an deachaidh a' ghlòir anabarrach ud ullachadh? Gu cìnnteach is créutair fìor luachmhor è! Ach cò è nis an créutair àraid sin? Cha n-'eil ach slige* bhochd, làn duslaich air a bheothachadh le anam réusanta, neo-fhaicsinneach, agus air a cheartachadh le cumhachd neo-fhaicsinneach gràis ath-nuadhachaidh. Sin, matà, an créutair a gheibh seilbh air a' ghlòir do-labhairt ud. Shaoileadh tu gur éudar gur è créutair fior airidh agus fior luachmhor a ruigeas air a leithid a ghlòir. Matà, cha n-'eil è idir airidh, no luachmhor. Ma's airidh è air nì sam-bith, is ānn air dìteadh a ta è airidh; oir bhuaileadh è roimhe gu sgrìos, mur bitheadh è air a ghlacadh le gràdh, agus air a philleadh air ais leis an Tì sin a's è "na h-uile." *Col.* 3. 11. Agus air dhà gabhail gu caidreach ris an Tì sin, agus e-féin a shocrachadh air-san, gheibh è ànn-san agus trìd-san a' ghlòir ud uile. Is ìad gu h-àraid a' mhuinntir airson am bheil an fhois so air a h-ullachadh—"sluagh Dhé" air an taghadh le Dia o shìorruidheachd,—air an tabhairt do Chriosd mar am Fear-saoraidh,—air an ath-bhreith,—fo ghéur mhothachadh air olcas agus truaigh' a' pheacaidh,—air dìomhanas a' chréutair,—agus air làn phailteas Chriosd,—an toil air a h-ath-nuadhachadh,—ìad 'g an ceangal féin ann an cùmhnant ri Criosd, agus a' buanachadh anns a' cheangal so gus a' chrìoch.

---

* Is è a chorp féin, no peacach sam-bith eile, a tha an t-Ughdair diadhaidh a' ciallachadh leis an "t-slige," an so.

1. Is ìad "sluagh Dhé," ìadsan a ta air an taghadh le Dia o shìorruidheachd. Tha è soilleir o'n Sgriobtuir agus o fhiosrachadh, nach 'eil ànnta ach àireamh bheag de'n chinne-daoine. Is "tréud bheag" ìad agus "dhoibhsan is e deadh thoil an Athar an rìoghachd a thoirt." *Lùc.* 12. 32. Tha an àireamh na's lugha na tha an saoghal a' smuainachadh; ach cha n-'eil ìad cho gānn 's a shaoileas anamanan fānn aig am bheil amharus nach 'eil Dia toileach a bhi 'n a Dhia dhoibh, 'nuair a gheibh sìad ìad-féin mì-thoileach a bhi 'n an sluagh dhâ-san.

2. Tha 'mhuinntir so air an tabhairt le Dia d'a Mhac, gu bhi air an saoradh leis o'n staid chàillte, agus air an àrdachadh leis gu glòir. Thug Dia na h-uile nithe d'a Mhac, ach cha n-ānn mar thug è a "shluagh taghta" dhà. Thug Dia "cumhachd dhâ air gach feoil, na h-uile a thug thu dhâ chum gu'n tugadh esan dhoibh a' bheatha mhaireannach." *Eò.* 17. 2. Tha 'n t-eadar-dhealachadh so air a mhìneachadh dhuinn gu soilleir leis na Abstol ag ràdh "Chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thuig se e gu bhi 'n a cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais." *Eph.* 1. 22. Cha n-ānn air an dòigh àraid anns am bheil Criosd 'n a éirig airson a shluaigh féin, a tha è "'na éirig airson nan uile." 1 *Tim.* 2. 6.

3. Is buaidh mhòr, àraid anns a' mhuinntir so, gu'm bheil ìad air an ath-bhreith—air am "breith a rìs." *Eò.* 3. 3. B'u cho do-dheante do mhuinntir a bhi 'n an sluagh do Dhia, gun ath-ghineamhuinn, 's a bhi 'n an cloinn do dhaoine gun ghinealach. Do bhrìgh gur naimhdean do Dhia sinn, mar bheirear sinn o'n bhroinn, féumaidh sinn a bhi air ar n-ùr-bhreith,—an ìnntinn a

bhi air a h-atharrachadh le Spiorad Dhé, a chum a bhi air ar deanamh 'n ar mic do Dhia, air-neo fantuinn 'n ar naimhdean dhà. Faodaidh ath-leasachadh beatha a bhi air 'oibreachadh ann an duine, ach cha theàrnadh, cha shlàint spioradail sin idir, gus am bi an ùr-bhreith air a h-oibreachadh 'n a anam.

4. Foillsichear a' bheatha nuadh so ann an "sluagh Dhé" le géur mhothachadh mu nithibh naomh. Gheibh ìad mothachadh air oleas a' pheacaidh. Bheirear am peacach gu aithneachadh agus a mhothachadh gur è am peacadh sin, anns an robh a thlachd, ni a's gràineile na losgunn, no nathair, agus olc a's mò na plàigh, no gorta, gur briseadh è air lagh fīrinneach an Dé a's ro àirde, eas-onoir do Dhia, agus sgrios do'n pheacach féin. Anis cha n-fhuaim gun bhrìgh leis achmhasan an aghaidh a' pheacaidh na's fhaide, deargaidh anis gach focal mu pheacadh air a chridhe, agus gabhaidh è cronachadh. B'àbhaist dà iongantas a bhi air carson a bhathas a deanamh a leithid a thoirm an aghaidh a' pheacaidh? Carson nach gabhadh duine beagan toil-ìnntinn ann an nì toirmisgte? Cha do thuig è roimhe gur ànn an lorg droch bhith a' pheacaidh a b'éigin do Chriosd bàsachadh, agus a bhitheas saoghal gun Chriosd air am pìanadh gu bràth ann an ifrinn. Ach cha n-'eil a' chùis mar sin anis; oir dh'fhosgail Dia a shùilean anis a dh-fhaicinn gràinealachd a' pheacaidh.

5. Gheibhear faireachadh aca air an truaighe féin an lorg a' pheacaidh. Iadsan a bha roimhe 'léughadh nam bagairtean a ta lagh Dhé a' labhairt an aghaidh pheacach, mar sgéul air cogadh fad-ás, chì ìad anis gur ìad na bagairtean sin an sgéul féin. Gheibh ìad am bìnn féin ànnta. Chì ìad an ainmean féin sgrìobt' anns a' mhallachd, no cluinnidh ìad an lagh ag ràdh, bāll-dìreach, ris gach aon diubh, mar thuirt Natan, "Is tusa an duine." 2 *Sam.* 12. 7. Roimhe so, bha corruich Dhé do'n pheacach, mar stoirm do dhuine ann an tigh tioram, dìonach, no mar chràdh an duine thìnn do'n duine shlàn ag amharc air, ach anis mothaichidh è gu'm bheil è air a dhìteadh,—gur duine marbh è air a dhìteadh leis an lagh, agus na'n robh bìnn an lagha air a h-oibreachadh amach 'n a aghaidh, gu'm bitheadh è càillte gu sìorruidh.

Is ì so obair an Spioraid air a gintinn, ann an tomhas éigin, anns na h-uile a ta air an ath-nuadhachadh. Ciamar a thigeadh peacair a dh-ionnsuidh Chriosd a dh-ìarraidh maitheanais, nach d'fhuair e-féin riamh ciontach, no air a dhìteadh?—no 'dh-ìarraidh beatha gun e-féin fhaotuinn marbh gu spioradail. "Cha'n 'eil féum aca-san a ta slàn air an léigh, ach aca-san a ta tinn." *Lùc.* 5. 31. 'Nuair a chithear an leigheas no, an ìoc-shlaint, cho luath ris a' ghalar, caisgear roinn mhòr de thrioblaid an duine thìnn. Agus faodaidh mothachadh aoibhneach air tròcair a thoirt air neach mothachadh air a thruaighe féin a dhì-chuimhneachadh na's luaithe.

6. Tha mothachadh aig a' mhuinntir so air dìomhanas agus air easbhuidheachd a' chréutair. Is fear-iodhol-aoraidh gach duine do thaobh nàduir. Dh'fhalbh ar cridheachan o Dhia ann an tuiteam Adhaimh, agus riamh o'n là sin, is è an créutair bu dia dhuinn. Is è so peacadh mòr ar nàduir. Bheir gach duine neo-ìompaicht' a' chòir 's a' ghlòir a bhuineas do Dhia 'n a aonar, agus an t-àit a's àirde 'n a chridhe, do'n chréutair. Cha n-'eil teagamh nach abrar Tighearn agus Slànuighear ri Dia agus Criosd, ach an déigh sin uile, gheibhear fìor dhùil a' chréutair ris a' chréutair, agus bheirear dhà an onoir bu chòir a thoirt do Dhia féin. Is ìad taitneas, buannachd 'us onoir, trìonaid an duine nàdurraich, agus is è Féin feòlmhor an triùir sin 'n an aon. B'è ìarraidh a bhi "mar dhée" ar ceud pheacadh, agus sin am peacadh a's mò a ta air a ghintinn ann ar nàdur o ghinealach gu ginealach. 'Nuair a tha Dia ag ìarraidh ar treòrachadh, treòraichidh sinne sinn-féin. 'Nuair a tha Dia ag ìarraidh ar riaghladh, cha n-àill leinn-ne ach ar riaghladh, féin. Gheibh sinn coire do'n lagh a thug Dia dhuinn. B'àill leinn 'atharrachadh, no, na'm faodamaid, a dheanamh air dòigh eile—lagh ùr a dheanamh aréir ar càil féin. Is àill le Dia cùram a ghabhail dhìnn, agus mur gabh, bitidh sinn càillte, ach is feàrr leinn-ne ar cùram féin. 'Nuair bu chòir dhuinn ar cuid ìarraidh air Dia gach là, is feàrr leinn a bhi beò air ar cuid féin. 'Nuair bu chòir dhuinn strìochdadh d'a fhreasdal, is ann a gheibhear sinn ri gearan air, 's a' smuaineachadh gu'n deanadh sinn-féin cùisean òrduchadh na's feàrr na rinn Dia. 'Nuair bu

chòir dhuinn smuaineachadh air gràdh, ùmhlachd 'us onoir a thoirt do Dhia, is ānn a gheibhear sinn a' smuaineachadh air gràdh, ùmhlachd 'us onoir do ar nàdur feòlmhor féin. An àit a bhi ag ìarraidh sùil Dhé a bhi òirnn, is ānn b'àill leinn sùilean 'us eisimeil nan uile dhaoine 'bhi òirnn-fèin, agus buidheachas, cliù 'us moladh 'fhaotuinn o na h-uile dhaoine. Mar sin, is sinn-féin, do thaobh nàduir, ar n-iodhol-aoraidh féin. Ach sìos tuitidh an Dagon so 'n a chriomagan, cho luath 's a dh-ath-nuadhaicheas Dia an t-anam. Is è àrd chrìoch na h-oibre mòire sin,—obair an ath-nuadhachaidh,—an cridhe a thoirt air ais a dh-ionnsuidh Dhé féin. Dearbhaidh Dia air a' pheacach nach urrainn an créutair a bhi 'n a Dia dhà, chum a dheanamh sona,—nach urrainn è bhi 'n a Chriosd dhà, chum a shaoradh o thruaighe, agus 'aiseag a dh-ionnsuidh Dhé,—a shonas. Ni Dia so cha n-ānn amhàin le teagasg 'fhocail, ach mar-an-céudna le teagasg a fhreasdail. So anis an t-aobhar gu'm bheil trioblaid ghoirt a' freagairt cho tric ann an obair an ìompachaidh. Eignichear sluagh gu éisdeachd ri argumaid a ruigeas am beò, 'nuair a dheanadh ìad dìmeas air na briathraibh a's comasaiche. Faic peacach a rinn dia de nithibh aimsireil, onoir, creideas agus saoibhreas, 'nuair a leigeas Dia nàire, no masladh trōm air, a thilgeas sè è ann an staid chruaidh ás nach urrainn na nithe sin fuasgladh a thoirt dà, no 'ghearras è air falbh uaith ìad gu léir, nach tric a chuidicheas cronachadh mar sin ann an toirt a' chridhe gu mothachadh ! Ma's è sōgh a's dia do dhuine, maille ris gach nì a mhìannaicheas a shùil luasganach, a chluas dhéigheil, a chàil shānntach 's a chridhe collaidh, agus gun dean Dia ìad sin uile a ghearradh air falbh uaith, no am fàgail 'n an searbhadas agus 'n am burmaid dhà, nach tric a bheir buille mar sin an cridhe cruaidh gu mothachadh ! 'Nuair a thilgeas Dia duine ann an tinneas cràiteach a' gearradh a chridhe le lotaibh, 's a' dùsgadh a choguis féin 'n a aghaidh, agus ag ràdh ris, mar gu'm b' eadh, " Feuch an urrainn creideas, saoibhreas, no sōgh do chuideachadh anis? An urrainn ìad do choguis leoìnte a shlànachadh? do chorp a chumail suas fo chrith a' bhàis? no d' anam a chumail o ghairm a' bhàis? thu-féin a theàrnadh o'n fheirg shìorruidh ? no d' anam a shaoradh o lasraichibh sìorruidh ? Anis éigh gu h-àrd riutha sin, agus faic an seas ìad dhuit an àite Dhé agus Chriosd?" O mar dh-oibricheas so gu dlùth, teànn air a' pheacach ! Mothaichidh 'us aidichidh an fheòil féin anis maille ris gach càil gur dìomhanas an créutair.

7. Fòs mothaichidh " sluagh Dhé" lànachd agus àrd òirdhearcas Chriosd, agus am féum mòr air Criosd. Tha ìad mar dhuine gortach a' mothachadh a mhòr fhéum air biadh, no mar dhuine ciontach air a dhìteadh, a' mothachadh 'fhéum air maitheanas, no mar dhuine glaiste ann am prìosan airson fhiachan, a' mothachadh 'fhéum air neach a phàidheas air a shon. Is ann anis a mhothaicheas am peacach 'eallach tròm, do-ghiùlain féin, agus a chì è nach 'eil aon ānn a's urrainn a thoirt deth, ach Criosd. Tuigidh è gu'm bheil è air éigheachd 'n a cheannairceach leis an lagh, agus nach 'eil aon ānn ach Criosd a's urrainn fuasgladh a thoirt dà bho thòireachd an lagha. Tha è mar dhuine air a ruagadh le leòmhan, agus a dh-fhéumas bàsachadh mur faigh è dìdean gu grad. Gheibhear è nis anns an ìmcheist so : " Féumaidh mì an dara cuid," " their è, a bhi air m' fhìreanachadh le Criosd, no air mo dhìteadh gu siorruidh,—a bhi air mo theàrnadh le Criosd, no air mo losgadh le teine na h-ifrinn gu sìorruidh,—Criosd mo thoirt a dh-ionnsuidh Dhé, no a bhi air mo thilgeil amach o làthair Dhé gu bràth." Cha n-iongantach geda dh-éigheadh è mach, mar a rinn am martarach, " Criosd féin, Criosd féin, gun aon air-bith ach Criosd." Cha n-òr, ach aran a shàsaicheas neach acrach. Cha toir nì sam-bith ach maitheanas sòlas dhà-san a ta air a dhìteadh. " Tha na h-uile nithe air am meas leis anis, mar aolach, chum gu'n cosinn è Criosd, agus na nithe a bha" roimhe " 'n am buannachd air am meas" anis " 'n an call airson Chriosd." *Philip.* 3. 7, 8. 'Nuair a chì am peacach a thruaighe féin, agus nach urrainn a chomas féin, no " na h-uile nithe" eile 's an t-saoghal a theàrnadh, tuigidh è nach 'eil tròcair theārnaidh ānn amach á Criosd. Chì è ged nach urrainn e-féin, no créutair sam-bith a theàrnadh, gur urrainn Criosd. Ged nach urrainn duileagan-fìgis beaga, bochd ar droch fhìreantachd féin ar lòmnochd a chòmhdach,

gidheadh is mòr, is leòr fìreantachd Chriosd chum ar n-anamanan a sgeadachadh. Cha n-urrainn ar fìreantachd féin aon phùng de cheartas an lagh' a rìarachadh, ach rìaraichidh agus sìthichidh fìreantachd Chriosd a h-uile pùng dheth. Tha Criosd a' deanamh eadarghuidhe ris an Athair airson a' pheacaich, agus an lorg àrd inbhe an Eadar-mheadhonair ghlòrmhoir sin, agus luach a dheadh-thoilltinneis, deònaichidh an t-Athair dhà gach ìarrtas. Roimhe so, cha b'aithne do'n pheacach òirdhearcas Chriosd, na's feàrr na's aithne do dhuine dăll solus na gréine, ach tha è nis a'faicinn a ghlòir'.

8. Fo'n ghéur mhothachadh so atharraichear an toil. Cho luath 's a chithear olc a' pheacaidh leis an tuigse, pillidh an toil air falbh uaith, le fuath agus gràin. Ach cha n-atharraichear ìarrtas dligheach na toile, ni mò a dh-fhuathaicheas ì cuspair laghail, neo-thoirmisgte sambith. Tha atharrachadh so na toil' a' co-sheasamh ann a bhi 'gabhail gràin de gach smuain, focal agus gnìomh olc, no de gach nì nach 'eil aréir toil Dé, ciod-air-bith è. Cha n-è mhàin gu'm faicear anis aimhleas truagh a' pheacaidh, ach nithear caoidh air a shon. Cha n-urrainn an t-anam amharc air a chionta mòr an aghaidh Dhé, no idir air a' chăll uamhasach a thug è air-féin, gun bhruithadh cridhe. Gach neach a chì gu soilleir gu'n do chéus è Criosd gu bàs, agus gu'n d'rinn sè e-fèin a mharbhadh, bithidh è gu cìnnteach ann an tomhas éigin "air a bhioradh 'n a chridhe." Mur urrainn è guil, is urrainn a chridhe osnaich a dheanamh. Mothaichidh a chridhe an ni a ta an tuigs' a' faicinn. Tréigear anis agus tilgear amach dìomhanas a' chréutair ás a' chridhe le gràin. Gidheadh cha n-fhaodar tàir, no dìmeas a dheanamh air ceart ghnàthachadh a' chréutair. Faigheadh è an t-àit 's an onoir a's dligheach dhà, ach gabh an aire nach fhaigh è gu bràth àit agus onoir Dhé anns a' chridhe. O na dean idir dia dheth. An è Criosd an t-sligh, far an è an créutair a' chrìoch? Am bheil sinn ag ìarraidh gu Criosd a chum ar deanamh réidh ri Dia, 'nuair is è an créutair a's ànnsa leis na cridheachan againn na Criosd? Is è an créutair is Dia agus is Criosd ann an anam gach duine nach eil air a'th-nuadhachadh. Am bheilear a' creidsinn ann an Criosd, far am bheil ar

fìreantachd féin, no nì sam-bith eile mar Shlànuighear dhuinn? Air do'n chridhe làn dearbhadh 'fhaotuinn air peacadh agus truaighe, agus a bhi air a philleadh air falbh o aoradh a' chréutair, agus o gach féin-fhìreantachd, cha n-fhàg Dia an t-anam sin gun 'ath-nuadhachadh: oir far am bheil an obair glan, bithidh ì làn. Cha n-urrainnear pilleadh gu glan idir o'n chréutair, a dh-ionnsuidh Dhé, tre rathad sam-bith eile, ach tre Chriosd féin: mar sin cha chreidsinn glan, no fìor idir ann an Criosd, creidsinn air-bith a ni duine, fhad 's a bhios a chridhe fo bhuaidh a' chréutair. Is aon obair gach peacadh agus gach iodhol-aoraidh a thréigsinn, agus Criosd a cheart-ghabhail h-ugainn. Agus làn-choimhlionaidh Dia an obair so, far an tàrmaichear ì leis. Agus aig a' cheart àm sin dhì-leanaidh an toil ri Dia agus ri Criosd. Air do'n pheacach a làn-mhothachadh nach fhaighear sonas ann an cuspair sam-bith eile, gheibh è nis a shonas ann an Dia. Agus air dhà a mhothachadh fòs gur è Criosd 'n a aonar a tha comasach agus toileach sìth a dheanamh ri Dia air a shon, gabhaidh è ris gu fìor ghràdhach mar a Shlànuighear. B'è searmonachadh Phòil "aithreachas a thaobh Dhé agus creidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Criosd." Agus tha "a' bheatha mhaireannach" a' co-sheasamh, anns a' cheud àit, ann an "eòlas a bhi againn air an aon Dia fhìor, agus," anns an dara h-àit, "air Iosa Criosd a chuir è uaith." *Eò.* 17. 3. Is è an Tighearn a ghabhail mar ar Dia, a' chuid nàdurrach de'n chùmhnant; ach is è Criosd a ghabhail mar ar Fear-saoraidh, a' chuid os-nàdurrach, no a' chuid a's àirde na nàdur,—a' chuid mhiorbhuileach,—de'n chùmhnant. Is fìor fhéumail a' cheud chuid an toiseach, agus tha ì air a filleadh anns an dara cuid. Cha chreidimh fìreanachaidh idir Criosd a ghabhail gun ghràdh, gun chaidreadh cridhe. Cha n-ānn amhàin mar thoradh a dh-oibricheas gràdh do Chriosd, ach le Criosd 'fhàilteachadh 's a ghràdhachadh bāll-dìreach: oir is è an creidimh glan, Criosd a ghabhail h-ugad le d' uile anam. "An tì a ghràdhaicheas athair no màthair ni's mò na Criosd, cha'n airidh air é;" n mò a bhitheas è air 'fhìreanachadh leis. *Mata* 10. 37. Gabhaidh creidimh è mar a Shlànuighear agus mar a Thighearn; oir is àill leis a bhi air a ghabhail anns an dà dhàimh sin, air-neo cha ghabhar idir è. Aidichidh creidimh, cha n-è mhàin fulangais Chriosd, agus gabhaidh è maitheanas agus glòir, ach aidichidh è uachdaranachd Chriosd, a' strìochdadh dhì mar shligh na slàinte.

9. So comharradh brìghmhor eile air "sluagh Dhé:"—Théid ìad anis astigh gu toileach ann an cùmhnant, no ann an co-cheangal ri Criosd. Cha robh am peacach riamh ann an cùmhnant teànn, sòlasach ri Criosd gus anis. Tha è air a dheanamh cìnnteach le saor thairgseachan Chriosd gu'm bheil Criosd ag aontachadh leis, agus tha e-féin anis ag aontachadh le Criosd gu toileach. Mar sin, tha còrdadh air a làn-dheanamh eatorra. Anns a' chùmhnant so tha Criosd 'g a thoirt féin le 'shòlasaibh uile do'n pheacach, agus am peacach 'g a thoirt féin suas do Chriosd gu bhi air a theàrnadh 's air a riaghladh leis. Agus anis their an t-anam gu suidhichte, "Bha mì ro fhada air mo dhâll-threòrachadh le feòil 'us ana-mìann, leis an t-saoghal agus leis an diabhul. Theabas mo léir-sgrios leo. Bithidh mì nis gu léir fo riaghladh mo Thighearna, a cheannaich mì le 'fhuil féin, agus a bheir mì 'dh-ionnsuidh a ghlòire féin."

10. Agus buanaichidh "sluagh Dhé" anns a' chùmhnant so gus a' chrìoch. *Mata* 24. 13. Faodaidh gu'n tachair do'n chreidmheach peacadh a dheanamh gidheadh cha dean am fìor chreidmheach a Thighearn àicheadh gu bràth,—cha diùlt è ùmhlachd a thoirt dà uair air-bith, cha bhi aithreachas air airson a' chùmhnaint a rinn è ri Criosd, agus cha n-urrainnear a ràdh gu ceart gu'm bheil an cùmhnant sin air a bhriseadh, fhad 's a mhaireas an creidimh air am bheil è air a shuidheachadh. Faodaidh ìadsan, nach d'rinn ach amhàin cùmhnant beòil a dh-easbhuidh làn toil a' chridhe, "fuil a choimhcheangail a shaltair fo'n cosaibh, mar ni mì-naomha," (*Eabh.* 10. 29.) le dealachadh riuth-san a ta air taobh muigh na h-eaglais, ach cha n-urrainn an "sluagh taghta" a bhi air am mealladh mar sin. *Mata* 24. 24. Ged is cìnnteach am *buanachadh* so do na fìor chreidmhich. gidheadh tha è air a dheanamh 'n a chumha dhoibh air slàint. seadh air am beatha agus air toradh

a ghiùlain leo gu buanaichte, sìor-mhaireannach, agus air mairsinneachd am fìreanachaidh, ach cha n-ānn air mairsinneachd an ceud fhìreanachaidh. Faic *Eòin* 15. 4, 6, 9.; *Caib.* 8. 31. *Taisb.* 2. 25, 26.; *Caib.* 3. 11, 12. *Col.* 1. 23. *Ròm.* 11. 22. Gu-ma beannaichte gu bràth làmh sin a ghràidh a sgrìobh agus a shéulaich an gealladh saor leis am bheil a ghràs agus an rìoghachd air an deanamh cìnnteach d'a shluagh.

Sin anis na h-àrd bhuaidhean brìghmhor, àraid a gheibhear aig sluagh so Dhé: ach cha n-'eil an òirdhearcas uile, agus gach comharradh eile leis an aithnichear ìad, air an làn-ìnnseadh fathast.

Ach, a léughadair, guidheam ort anis, ma tha srad de dhòchas a' Chriosduidh, no réusan duine agad, thoir breth ort-féin, mar aon air an toirear breth gu h-aithghearr, leis an Dia Uile-chothromach. Freagair anis gu fìrinneach na ceistean so a chuirear riut. Cha n-ì idir a' cheist luachmhor cò aca 'tha, no nach 'eil cuimhne agad cuin, no ciamar a thòisich obair an Spioraid annad, no cuin, no ciamar a bha thu air d'ìompachadh. Theagamh nach gabh sin ìnnseadh le làn chìnnteas. Ach is beag is fhiù sin, ma tha fios agad gu'm bheil an obair mhaith a' gabhail air a h-aghaidh 'n ad' anam. Ach ceasnaich thusa thu-féin anis, agus feòraich dhiot-féin gu cùramach mar so:—Am bheil làn mhothachadh agam-sa air trōm thruailleadh m' anama gu léir? air trōm aingidheachd m' uile bheatha? air gràinealachd a' pheacaidh? Nach do bhris mì air a' chùmhnant? nach 'eil mì an lorg sin toilltinneach air bàs sìorruidh airson a' pheacaidh a's lugha? Am bheil mì 'tuigsinn gur fìor agus cothromach an lagh, agus gu'm bheil mi-féin air mo dhìteadh leis gu bàs? Am bheil mì 'tuigsinn nach urrainn créutair sam-bith mo shaoradh, sonas a thoirt domh, no bith truagh a' pheacaidh a ghlanadh uam? Am bheil mothachadh agam gur ānn o Dhia féin amhàin a thig sonas, agus gur è Criosd an t-sligh gu Dia?—gu'm féum mì 'bhi air mo thoirt a dh-ionnsuidh Dhé tre Chriosd, no 'bhi càillte gu sìorruidh? Am faca mì mo mhòr fhéum air Criosd a mhealtuinn, agus air an làn phailteas a ta ann-san a chum m' uireasbhuidh uile a lìonadh suas? Am faca mì òirdhearcas na "neamhnuid" so a's fhìach a h-uile nì a ta agam "a reic a chum a ceannach?" An robh mis' ag ìarraidh slàinte do m' anam mar dhuine tartmhor ag ìarraidh dibhe? An robh mo pheacadh 'us mo thruaighe 'n an gràin agus 'n an eallach do m' anam? Am bheil mì ri guil 'us caoidh 'us osnaich airson sin? Am bheil mis' ag àicheadh m' fhìreantachd féin gu léir? Am bheil gach dia-bréige, gach iodhol 'us dòchas ri créutair air an tilgeil amach á mo chridhe, agus am bheil mo chridhe nis 'n a sheirbhiseach dìleas do Dhia agus do Chriosd?

Seadh, a léughadair, am bheil thus' a' gabhail ri Criosd mar do Shlànuighear, a' feitheamh ri fìreanachadh, teàrnadh agus glòir uaith-san amhàin? Am bheil d' anam agus do bheatha air an riaghladh le lagh Chriosd. An fheàrr leat gnàth-ghéilleadh do lagh Chriosd na do ghairmibh na feòla? An ànnsa leat toil Chriosd na do chreideas, do bhuannachd, do thaitneas, no eadhon do bheatha? Am bheil an t-àit a's àirde aig Criosd ann do chridhe, agus ged nach urrainn thu a ghràdhachadh cho mòr 's a b'àill leat, gidheadh gur mò do ghràdh dhà-san na do chuspair sam-bith eile? Am bheil thu chum na crìche so, gu toileach a' deanamh co-cheangail ris, agus 'g a do "lìrigeadh" féin suas dà? Am bheil thu gu mòr-chùramach, caithriseach, oidhirpeach a' saothrachadh a chum an co-cheangal so a choimhead gu fìrinneach, agus geda thuiteadh tu ann am peacadh, nach bris thu do bhargan, nach tréig thu do Thighearn, agus nach toir thu thu-féin suas do chumhachd sam-bith eile, ged gheibheadh tu an saoghal uile? Ma's è sin gu cìnnteach do staid, is aon thu de "shluagh Dhé," a ta ainmichte anns a' cheànn-theagaisg, agus cho cìnnteach 's a tha gealladh Dhé fìor, tha an fhois bheannaichte so air a fàgail fa do chomhair-sa. Amhàin gabh an aire gu'm "fan thu ann an Criosd." *Eò.* 15. 4. Gabh an aire gu'm bi thu "seasmhach chum na crìche." *Mata* 24. 13. Cuimhnich "ma philleas neach sam-bith air ais, cha bhi aig Criosd tlachd ann." *Eabh.* 10. 38.

Ach mur faighear dad de'n obair so annad-sa fathast, ciod-air-bith a their do chridhe meallta, ciod-air-bith cho làidir 's a tha do dhòchas bréugach, chì thu air do chosd, mur bacar è le làn ìompachadh d' anama, nach buin *fois nan naomh* dhuit-sa. 'O bi glic, matà, tuig so, thoir fainear do chrìoch dheireannach!' Am feadh a ta fathast d' anam ann do chorp, agus "luach ann do làimh," agus fàth-chothrom agus dòchas romhad, fosgail do chluas 'us crōm do chridhe ri comhairle Dhé, chum gu'm faigh thu fois maille ri "sluagh Dhé" ann an "oighreachd nan naomh 's an t-solus." *Col.* 1. 12.

Tha è fìor shoilleir o'n Sgriobtuir gu'm bi an fhois so air a mealtuinn le "sluagh Dhé." Tha sin air a dhearbhadh dhuinn ann an caochladh àit de'n fhìrinn. Tha an sluagh so air an "roimh-òrduchadh" airson na foise so, agus an fhois so air a roimh-òrduchadh air an son-san. "Cha nàir le Dia gu'n goirear an Dia-san dheth: oir dh'ulluich e dhoibh baile." *Eabh.* 11. 16. Is ìadsan "soithichean na tròcair, a dh'ulluich e roimhlàimh chum a ghlòire." *Ròm.* 9. 23. "Ann an Criosd fhuair ìad oighreachd, air dhoibh bhi air an roimh-òrduchadh a réir rùin an tì a ta 'g oibreachadh nan uile nithe a réir comhairle a thoile féin." *Eph.* 1. 11. "Agus an dream a roimh-òrduich e, ghlòraich e mar an céudna." *Ròm.* 8. 30. Cò is urrainn an fhois so a thoirt o "shluagh Dhé," a ta air a h-ullachadh dhoibh le comhairle Dhia féin. Tha ìad aréir an Sgriobtuir "air an saoradh" airson na foise so. "Tha dànachd againn chum dol a steach do'n ionad a's naomha, tre fhuil Iosa." *Eabh.* 10. 19. Théidear asteach an diugh tre chreidimh agus ùrnuigh, agus le làn sheilbh an déigh so. Seinnidh na naoimh "òran nuadh" air nèamh "Dhàsan a shaor iad do Dhia le 'fhuil féin, ás gach uile shluagh agus chinneach, agus a rinn rìghrean agus sagairt dhiubh do Dhia." *Taisb.* 5. 9, 10. Carson, a bha fuil Chriosd air a dòrtadh? carson a dh'fuilig è? no ciamar a "chì è do shaothair 'anama," mur 'eil "fois air a fàgail fa chomhair sluaigh Dhé?" Tha 'n fhois so air a gealltuinn doibh gu tric anns an Sgriobtuir. Mar dhealraicheas na spéuran àrd le réultaibh, tha focail na fìrinn a' dealrachadh le geallaidhean gràsmhor Dhé d' a shluagh. Tha Criosd ag ràdh riutha "Na biodh eagal ort, a thréud bhig; oir is ì deadh thoil bhur n-Athar an rìoghachd a thoirt duibh." "Agus a ta mise ag òrduchadh dhuibh rìoghachd, mar a dh'orduich m' Athair dhomh-sa; chum gu 'n ith agus gu 'n òl sibh air mo bhòrd-sa ann am rìoghachd." *Lūc.* 22. 29, &c. Tha uile mheadhonan nan gràs, obair an Spioraid air an anam, deanadas gràsmhor nan naomh 'n ar measg, gach gairm gu aithreachas agus creidsinn, gu trasgadh agus ùrnuigh, gu bualadh agus ìarraidh, gu spàirn agus saothair a dheanamh, gu ruith agus cathachadh, a' dearbhadh gu'm bheil "fois air a fàgail fa chomhair sluaigh Dhé."

Carson eile 'thogadh an Spiorad mìann cho làidir an déigh nèimh, agus gràdh cho mòr do Chriosd annainn, mur faigheamaid an nì air am bheil ar mìann 's ar gràdh? An Tì a "threòraicheas ar cosan air sligh na sìthe," nach toir è sinn gu cìnnteach a dh-ionnsuidh "na sìthe?" *Lūc.* 1. 7, 9. Faic cho dlùth 's a tha na meadhonan agus an crìoch d'a chéile! "Tha rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt agus luchd na h-ainneirt, 'g a glacadh le làmhachas làidir." *Mata* 11. 12. "Iadsan a leanas Criosd anns an ath-ghineamhuinn, suidhidh iad maille ris air caithir a ghlòire féin." *Mata* 19. 28. Tha sinn air ar deanamh làn chìnnteach leis an Sgriobtuir gu'm bheil "toiseach," "roi-bhlas," "geall-daingnich" agus "séulachan" na foise so aig na naoimh anns a' bheatha so. "Tha rìoghachd Dhé an taobh a stigh dhiubh." *Lūc.* 17. 21. "Ged nach fhac' ìad Criosd, gidheadh, air dhoibh creidsinn ànn agus a ghràdhachadh, tha ìad a' deanamh mòr ghàirdeachais le h-aoibhneas air dol thar labhairt (do-labhairt) agus làn do ghlòir: a' faotuinn crìche an creidimh, eadhon slàinte do'n anamaibh." 1 *Pead.* 1. 8, 9. "Tha iad a' deanamh gàirdeachais 'an dòchas glòire Dhé." *Ròm.* 5. 2. 'Tha Dia 'g an séulachadh le Spiorad naomh sin a' ghẹallaidh, neach is e geall-daingnich na h-oighreachd aca, agus nach toir è *làn sheilbh* dhoibh?' *Eph.* 1. 13, 14. Gheibhear fòs anns an Sgriobtuir ainmean "muinntir a chaidh a steach cheana do'n t-suaimhneas" so, eadhon Enoch, Abraham, Làsarus, an gaduiche 'chaidh chéusadh maille ri Criosd, agus feadhain eile. Agus ma tha fois ānn dhoibh sin, air chìnnte, tha fois ănn do na creidmhich uile. Ach cha ruigear a leas a bhi 'càrnadh suas tuille dearbhaidh o'n Sgriobtuir air a' chùis; oir is ì crìoch nan Sgriobtuir uile, ar treòrachadh a dh-ionnsuidh na staide beannaichte so. Is è an Sgriobtuir a' bhànn-sgrìobhta anns an léugh sinn ar còir air oighreachd na fois.'

Aréir an Sgriobtuir, is ānn amhàin airson "sluaigh Dhé" 'n an aonar, a tha 'n fhois so air a fàgail. Cha bhuin ì do mhuinntir sam-bith eile, ach dhoibh-san amhàin. Mar sin, cha n-'eil cuid, no còir ìnnte aig a' chuid eile de'n t-saoghal. "As éugmhais naomhachd cha n-fhaic neach air bith an Tighearn." "Mur beìrear duine a rìs cha'n fheud e rìoghachd Dhé fhaicinn." "An tì nach 'eil a' chreidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic e beatha; ach a ta fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh air." "Cha 'n 'eil aig fear-strìopachais air bith, no aig neach neo-ghlan, no aig duine sanntach, a ta 'n a fhear-iodhol-aoraidh, oighreachd ann an rìoghachd Chriosd agus Dhé." *Eph.* 5. 5. "Cuirear na h-aingidh gu h-ifrinn, na cinnich uile nach cuimhnich Dia." *Salm* 9. 17. "Bithidh iad uile air an dìteadh, nach do chreid an fhìrinn, ach aig an robh tlachd anns an éucoir." 2 *Tes.* 2. 12. "Thig an Tighearn Iosa ann an teine lasarach a dheanamh dìoghaltais air an dream aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil umhal do shoisgeul ar Tighearn Iosa Criosd; muinntir air an deanar peanas le sgrios shiorruidh o làthair an Tighearna, agus o ghlòir a chumhachd." 2 *Tes.* 1. 7-9. Na'm b' àill leis na h-aindiadhaich pilleadh mu'n do bhàsaich ìad, agus gabhail gu toileach ri Criosd mar an Slànuighear agus an Rìgh, agus a bhi air an teàrnadh leis aréir a dheadh òrdùigh féin, dh-fhaodadh ìad a bhi air an teàrnadh. Thairg Dia beatha dhoibh gu saor, ach cha b' àill leo-san a gabhail. Is è taitneas na feòla a b' ànnsa leo na glòir nan naomh. Thairg Sàtan aon diubh sin dhoibh, agus thairg Dia an aon eile dhoibh. Fhuair ìad an roghainn dhiubh sin gu saor, ach b'fheàrr leo "sòlas a' pheacaidh a mhealtuinn rè seal" na fois shìorruidh maille ri Criosd. Agus nach ceart an nì gu'n diùltar dhoibh anis an nì nach b'àill leo 'ghabhail roimhe so, geda bha Dia 'g a sparradh orra gu dùrachdach, agus 'g an tàladh astigh gu dìan, gidheadh cha b'àill leo-san? Càit, uime sin, an coir dhoibh a bhi ach "a muigh" maille ris na "madruidh?" Ged nach géill an t-aingidh gus am buadhaich mòr chumhachd gràis air, gidheadh is fìor a dh-fhaodar a ràdh gu'm faod è bhi air a theàrnadh, ma's àill leis teàrnadh aréir òrdugh Dhé. Cha leisgeul idir do dhuine sam-bith a ràdh nach 'eil è comasach e-féin a theàrnadh. Ma rànnsaichear a' chùis gu h-onorach, chithear gur ānn o aingidheachd a' chridhe, agus o mhì-thoil a' chridhe a tha am mì-chomas, no an leisgeul olc so a' sruthadh. A dhuine! nach 'eil thu comasach air ith 'us òl a dheanamh? nach 'eil thu comasach air cur 'us buain a dheanamh? seadh, nach 'eil thu comasach gach nì a chì thu féumail a dheanamh airson do chuirp, 'nuair is àill leat? Agus an Tì a thug comas dhuit gach nì féumail ìarraidh 's a dheanamh airson do chuirp, nach tug è dhuit mar-an-céudna comas gach nì féumail—teàrnadh, beatha, fois—ìarraidh 's a ghabhail do d' anam, ma's àill leat? Cha n-'eil teagamh air. Uait do dhroch leisgeul matà. Cha n-fheàrr è na leisgeul an adhaltrannaich a their nach urrainn è gràdh a thoirt d' a mhnaoi féin, no leisgeul an duine ghàmhlasaich a their nach 'eil è comasach a bhi réidh ri coimhearsnach, no bràthair. Ann an ifrinn cuiridh peacaich a' choire gu léir air an toil féin gu bràth. An sin labhraidh an coguis fo dhōruinn gu réusanach 'n an aghaidh féin. Bu mhòr an t-sìth d'an coguisibh, 's am faothachadh d'an dōruinn, cha b' ifrinn ifrinn doibh, na'm b'urrainn ìad a ràdh, is è Dia a ta ri 'choireachadh airson so, agus cha n-è *sinn-féin*. Ach neartaichidh sìor chuimhne air an droch thoil "an teine nach mùchar," a' bìadhadh "cnuimh" sin na coguis nach bàsaich a chaoidh. *Marc.* 9. 44.

Is ì toil Dé nach faigh a shluagh an fhois so a lànmhealtuinn gus an ruig ìad an saoghal eile. Cò is còir na créutairean a riaghladh, ach Dia féin a rinn ìad? Am bheil thu 'faighneachd carson nach 'eil an fhois so againn air thalamh? Bu cho math dhuit a ràdh, carson nach 'eil earrach 'us foghar gun gheamhradh againn, no carson a tha an talamh so fodhainn 's an ìarmailt os ar cionn? Féumaidh na h-uile nithe teachd gu'n làn inbheachd, a' chuid 's a' chuid. Bu leanabh an duine a's treise, air tùs. Bu chnò an daraga 's àirde, uair-eigin. B'éigin do'n sgoilear a's ionnsaichte tòiseachadh leis an Abideil. Is ì 'bheatha so ar leanabanachd. Ciamar a thigeadh dhuinn ìarraidh a bhi làn mhòr anns a' bhroinn, no air ar breith aig àirde duine? Na'n robh ar fois an so, bu ghānn féum air freasdalaibh Dhé. Bithidh glòir aig Dia ann an saoradh mìorbhuileach na h-Eaglais, agus ann an tuiteam a naimhdean; agus an dealaich è ris a' ghlòir sin le àrd shonas a thoirt do dhaoinibh ann an cuairt na beatha so? Na'n robh sinn uile sona, neo-chiontach, iomlan, càit am bitheadh féum air na h-oibribh glòrmhor sin,—ar naomhachadh, ar fìreanachadh, agus ar slàint ri teachd? Mur bitheadh easbhuidh nì sam-bith òirnn, cha dlùthaicheamaid cho mòr ri Dia, ni mò a ghairmeadh sinn air cho dùrachdach. Na'n robh againn gach nì a b' àill leinn, is beag a dh-ìarramaid air Dia! Cha bhitheadh àrd òrana molaidh air an toirt rìamh do Dhia le Maois, aig an Fhairge Ruaidh agus anns an fhàsach, agus arìst le Deborah, Hannah, Daibhidh 'us Heseciah, na'n robh an sonas 'n an làimh féin. Agus, a Chriosduidh, nach minig a thug do chunnart 'us do théinn ort àrd mholadh a thoirt do Dhia? Bithidh an cliù 's a' ghloir a's àirde aig Dia 's an t-saoghal so airson na saorsa, na réite, agus na slaint' a tha è 'tabhairt tre Chriosd, agus nach ì truaighe dhaoine a b' aobhar air sin? Far nach fhaigh Dia fath-chothrom air tròcair a nochdadh, caillidh an duine an sonas a thig o thròcair a mhealtuinn. Far nach fhaigh Dia a mholadh, cha n-fhaigh duine sòlas. O cia milis an sòlas a gheibh na naoimh airson an ùrnuighean! Ciamar a dh-aithnicheamaid cho teò-chridheach 's a tha ar n-Athair nèamhaidh, mur rachadh, mar rinneadh air an struidhear, plaoisg nan sòlas talmhaidh a dhiùltadh dhuinn? Cha mhothaicheamaid gu bràth cho blàth-chritheach 's a tha Criosd, mur faigheamaid sinn-féin sgìth agus trōm-luchdaichte, acrach agus tartmhor, bochd agus brùite. Is taitneach do'n t-saighdear, no do'n fhear-astair, sealltuinn air ais air a dhol-ás o gach cunnart, is è nise sàbhailt. Agus mar sin is taitneach do gach aon de na naoimh air nèamh sealltuinn air ais air na cunnartaibh mòr' o'n deachaidh è ás,—air a chuid peacaidh agus bròin air talamh,—air' eagal agus a dheòir,—air a naimhdean agus 'aimhreitean, 'easbhuidhean 's a thrioblaidean. Ni sin a ghàirdeachas na's aoibhniche. Uime sin, labhraidh na naoimh bheannaichte ann am moladh an Uain, air an saoradh leis ás gach cinneach, teangaidh agus sluagh agus mar sin, ás gach peacadh, truaighe agus easbhuidh, 'us ìad anis air an deanamh 'n an rìghrean agus 'n an sagartan do Dhia. Ach mar bitheadh nì sam-bith aca ach toil-ìnntinn 'us fois air talamh, cò ás a dheanadh ìad gàird eachas an déigh sin?

Cha n-'eil sinn idir comasach air fois a mhealtuinn air thalamh. Ciamar a b'urrainn làn toil-ìnntinn agus fois a bhi aig anam cho lag ann an gràs, cho buailteach do pheacadh, cho dlù-naisgte ri ban-chompanaich cho truaillidh ris an fheòil? Ciod è sin fois anama, ach a bhi saor o gach peacadh, o gach neo-iomlanachd agus o naimhdean? Ciamar a gheibheadh anam fois, a ta gach là air a phlàigh-bhuaireadh leis na h-uilc sin uile? Carson a chluinnear Criosduidhean cho tric ag éigheachd amach le Pòl "Och is duine truagh mì! cò a shaoras mi?" Carson a tha ìad a' dìan-ruith a dh-ionnsuidh a' chomharraidh, a' greasad a chum gu'm faigh ìad an duais, 's a' deanamh spàirn gu dol astigh, ma's comasach ìad air an fhois ud a mhealtuinn anns a' bheatha so? Ni mò is urrainn ar cuirp an fhois ud a mhealtuinn an dràst. Cha n-ìad so na cuirp ghrìan-ghlan a bhitheas ànnta 'nuair a "chuireas an corp truaillidh so neo-thruaillidheachd uime, agus an corp bàsmhor so neo-bhàsmhorachd uime." Is eallaich agus prìosain ar cuirp dhuinn an diugh, làn anmhuinneachd agus easbhuidh, sinn a' frithealadh dhoibh an còmhnuidh, 'g an càramh, 'us 'g an eiridinn. Ciamar a b'urrainn anam neo-bhàsmhor fois 'fhaotuinn ann an dachaidh cho euslainteach agus cho cronail? Is cìnnteach, féumaidh na cuirp thìnn, sgìth, ghràineil sin a bhi air an geal-ghlanadh mu'm bi ìad comasach air fois naomh a mhealtuinn. Cha leòr uile nithe na beatha so gu fois a thoirt. Och! och! cha n-urrainn an saoghal uile fois a thoirt duinn. Iadsan aig am bheil an tomhas a's mò dheth, is ìad a's mò dragh,—a's truime cual. Gach fear a's mò toileachas agus aoibhneas ris an t-saoghal, éighidh è mach mu dheireadh, "Is dìomhanas agus buaireadh è uile." Geallaidh daoine nèamh dhoibh-féin air thalamh, ach cho luath 's a thig ìad 'g a mhealtuinn, teichidh è uatha. Esan aig am bheil meas air oibribh Dhé, faodaidh è 'fhaicinn gu soilleir gur è an crìoch uile gach dia-bréige 'phronnadh sìos, ar fàgail sgìth dhinn-féin, agus ar fois ìarraidh ann an Dia féin amhàin. Nach tric a bhuaileas è sinn far am mò ar toil-ìnntinn? Ma shuidhicheas tu do chridhe ro theànn, eadhon air aon de do leanabanaibh, is tric a thig sin gu bròn dhuit. Ma chuireas tu làn earbsa, no làn dòchas ann an caraid, a' smuaineachadh nach atharraich è, agus nach meall è ort, gheibh thu sin gu tric mar sgiùrsair dhuit. An àit, no staid fois' sin? Agus a chionn nach leòr na nithe a ta againn 's a' bheatha so chum ar fois, cha n-'eil Dia, ged is leòr è, air a mhealtuinn leinn an so, ach ann an tomhas beag. Oir cha n-ānn an so a dh'ullaich è seòmar-làthaireachd a ghlòire. Sgaoil è brat-folaich eadar e-féin agus sinne: mar chréutairean tha sinn fada uaith, mar bhàsmhoraich laga na's fhaide, agus mar pheacaich na's ro fhaide bho Dhia. Cluinnidh sinn, an dràst 's arìst, focal sòlais uaith, agus gheibh sinn dìleab a ghràidh, chum ar cridheachan agus ar dòchas ùrachadh 's a chumail beò, ach cha n-è sin ar sonas làn. Ciamar anis a b'urrainn aon anam d' an cuibhrionn Dia,—cuibhrionn gach anam' a theàrnar leis,—fois 'fhaotuinn an so air astar cho anabarrach fad-ás uaith, agus 'g a mhealtuinn cho beag 's cho ainmig?

Ni mò 'tha sinn air an *àm so* freagarrach airson fois': oir féumaidh sinn a bhi air ar deanamh *airidh* air fois mu'n ruig sinn oirre. Cha toir Criosd an crùn do neach air-bith ach neach a ta airidh. Cha n-'eil sinn freagarrach airson a' chrùin gus am "buadhaich" sinn. Cha n-'eil sinn freagarrach airson "na duaise" gus an "ruith" sinn an "reis." Cha n-'eil sinn freagarrach airson ar "peghinn" 'fhaotuinn gus an oibrich sinn "anns a ghàradh-fhìona." Cha n-'eil sinn freagarrach airson "uachdaranachd" 'fhaotuinn "air deich bailtibh," gus am "buannaichear deich pùind:" no cha n-'eil sinn freagarrach gu "imeachd asteach do aoibhneas ar Tighearna" gus am faighear sinn 'n ar "deadh sheirbhisich fhìrinneach." Cha n-atharraich Dia céum a cheartais gu fois a thoirt duit, gus an oibrich thu airson crúin na glòire—gus am "buadhaich" thu. Tha làn aobhar air ar fois "fhàgail fa chomhair" na beatha ri teachd. Gabh an aire, matà, a Chriosduidh, ciamar a dh-ìarras tu fois air talamh. Gabh an aire nach fhaighear thu ri gearan an aghaidh Dhé, airson do thrioblaid, do shaothair 'us d' easbhuidhean 's an fheòil. Am bheil thu air do sgìtheachadh le bochduinn, le easlaint, le naimhdean guineach agus càirdean mì-chaoimhneil? Féumaidh sin a bhi an so. Am bheil thu sgìth dhe gràinealachd nan aimsir, peacadh luchd-aideachaidh, 'us cruadhachadh nan aingidh? Féumaidh sin a bhi, gus an ruig thu d' fhois. Am bheil thu sgìth dhe do pheacaidhean agus dhe do dhroch cridhe féin? Tuilleadh 'us tuilleadh sgìos dhuit. Ach fo'n sgìos 'us fo'n airtneal so uile, am bheil thu làn-toileach a dhol a dh-ionnsuidh Dhé, d' fhois? agus do chogadh, do réis 'us d'obair a chrìochnachadh? Mur 'eil, dean tuilleadh gearain air do chridhe féin, agus fàs na's sgìthe gus am bi an fhois so na's taitniche leat.

Cha n-'eil agam ach aon nì eile ri ràdh ann an co-dhùnadh a' chaibdeil so; agus is è so è:—Tha sonas agus glòir do-smuainichte—sonas agus glòir nach gabh tuigsinn—aig anamaibh nan creidmheach, eadhon fad na h-ùine a dh-fhàgar ìad dealaicht' o'n cuirp. Ciod a's soilleire na briathran Phòil air a' cheànn so? "Tha sinn a ghnàth deadh-mhisneachail," arsa Pòl, "air dhuinn fios a bhi againn am feadh a ta sinn aig an tigh (no air chuairt) anns a' choluinn gu bheil sinn air choigrich (no air falbh) o'n Tighearn: oir a ta sinn a gluasad a réir creidimh, agus cha'n ānn a réir seallaidh. Tha deadh mhisneach againn, (tha mì ag ràdh) agus bu ròghnuiche leinn gu mòr a bhi air choigrich (air falbh) ás a' choluinn, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn." 2 *Cor.* 5. 6-8. No, gabh an dearbhadh so eile bho'n Abstol naomh:—"Tha mi air mo theannachadh eadar dhà ni, air dhomh a bhi-togarrach air siubhal, agus a bhi maille ri Criosd, oir is e so a's ro fheàrr." *Philip.* 1. 23. Mur bitheadh sùil aig Pòl ri Criosd a mhealtuinn gus an tig an aiseirigh, carson a bha è "air a theannachadh," no "togarrach air siubhal?" Nach ānn a bhitheadh è duilich "siubhal" air a' cheart bhōnn sin féin? oir am feadh a bha è fathast anns an fheòil, bha è 'mealtuinn Chriosd ann an tomhas. Is làn shoilleir focail Chriosd féin air an labhairt ris a' ghaduiche.

" Bithidh tu maille rium-sa an diugh ann am pàrras." *Lùc*. 23. 43. Tha Criosd ag ìnnseadh dhuinn, arist gu soilleir, ann an comh-samhlachd an duine shaoibhir agus Làsaruis, gu'm bheil an t-anam a' dol bàll-dìreach gu sonas, no gu truaighe an déigh a bhàis. *Lùc*. 16. 19-31. Ann an toirt dearbhaidh dhuinn air aiseirigh nam marbh, tha Criosd ag ràdh " Cha'n e Dia, Dia nam marbh, ach nam beò." Air an aobhar sin, bha anamanan Abrahàim, Isaaic agus Iacoib beò maille ri Dia aig an àm a labhair Criosd na briathran sin. *Mata* 22. 32. Mur faigheadh " na mairbh bheannaichte, a gheibh bàs 's an Tighearn," sonas na's àirde na fois anns an uaigh, bu cho sona brùid, no clach riuth-san. *Taisb*. 14. 13. Cha bu bheannachd ach mallachd an cor. Nach è 'bhi beò tròcair bu mhò dhoibh, a' deanamh seirbhis do Dhia 'us maith do dhaoinibh—a' mealtuinn shòlas na beatha so, co-chomunn nan naomh, chomhfhurtachd nan òrduighean agus mòran do Chriosd—na 'bhi a' grodadh anns an uaigh. Ach tha àrd shonas a' feitheamh air na naoimh an déigh am bàis : mur bitheadh, ciamar eile a theirear "Tha sibh air teachd gu spioradaibh nam fìrean air an deanamh foirfe." *Eabh*. 12. 22, 23.

Is cìnnteach, bithidh corp an fhìrein, cho maith ri 'spiorad, air a dheanamh foirfe aig an aiseirigh. Nach 'eil an Sgriobtuir ag ìnnseadh dhuinn gu'm bheil Enoch agus Elias air an togail suas cheana gu glòir ? Agus an abair sinn nach 'eil ach ìadsan amhàin a' sealbhachadh na glòire sin ? Nach fhaca Peadar, Séumas agus Eòin, Maois maille ri Criosd air a' bhéinn ? Ach, deir an Sgriobtuir, bhàsaich Maois. Is cìnnteach nach mealladh Criosd ìad le Maois 'fheuchainn doibh, mur faigheadh è seilbh air glòir gus an tig an aiseirigh. Agus nach dearbhadh focail Stephein cho làidir 's is urrainnear ìarraidh, " A Thigearn Iosa glac mo spiorad." *Gnìomh*. 7. 59. Is cìnnteach, mà ghlacas an Tighearn an Spiorad, nach 'eil è 'n a chadal, no marbh, no air a chur gu neoni, ach maille ri Criosd far am bheil è, agus a' faicinn a ghlòire. Gheibhear an dearbhadh céudna ann am briathraibh an duine ghlic, " Pillidh an spiorad chum Dhé, a thug uaith e. *Ecles*. 12. 7. Mur ruigear glòir gus an tig an aiseirigh, ciamar a theirear ' gu'm bheil a' bheatha mhaireannach againn,—gur è eòlas air Dia a' bheatha mhaireannach,—gu'm bheil a' bheatha mhaireannach aig an neach a tha 'creidsinn anns a' Mhac, agus gu'm bheil rìoghachd Dhé 's an taobh astigh dhinn?' Cha bu bheatha mhaireannach a bhi dealaichte bho Chriosd agus o ghlòir, gus an tig an aiseirigh. Nach 'eileas ag ìnnseadh dhuinn gu'm bheil bailtean Shōdoim agus Ghomŏrrah (sluagh nam bailtean sin) anis “a' fulang dìoghaltais teine shìorruidh, (*Iudas* 7.) Agus mar tha na h-aingidh cheana mar sin a' fulang ann an teine sìorruidh, is cìnnteach, tha anamanan na fìrean beò ann an sonas sìorruidh. 'Nuair a fhuair Eòin an sealladh glòrmhor “bha è” iomadh uair “'s an spiorad,” agus “aingeal 'g a thoirt leis anns an spiorad.” 'Nuair “a thogadh Pòl chum an treas nèamh, cha b' fhios dà an anns a' choluinn, no ás a' choluinn.” Tha sin a' cìallachadh gu'm bheil spioradan comasach air nithe glòrmhor mar sin 'fhaicinn, a dh-easbhuidh nan corp 'g an cuideachadh. Nach 'eil sin air a chìallachadh arìst le briathraibh Eòin ag ràdh “Chunnaic mi fo'n altair, anama na muinntir a mharbhadh airson focail Dé?” *Taisb.* 6. 9. Tha Criosd ag ràdh “Na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbhas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh,” a' cìallachadh gu soilleir gu'm bi an t-anam beò an déigh dhà bhi air a dhealachadh o'n chorp, ma's ann le ainneart dhaoine, no le bàs nàdurrach. Bha anam Chriosd beò 'nuair a bha a chorp marbh air a' chrānn, agus mar sin, bithidh na h-anamanan againn-ne beò mar-an-céudna. Tha so soilleir o ghealladh Chriosd do'n ghaduiche, “Bithidh tu maille rium-sa an diugh ann am pàrras.” Agus arìst o ghuth Chriosd air a' chrānn, “Athair, a ta mi 'tìomnadh mo spioraid a'd' làmhaibh-sa.” Bha spioradan na muinntir sin, “a bha eas-ùmhal ri lìnn Noah, ann am prìosan,” is è sin, beò agus a' fulang; is cìnnteach matà, gu'm bi spioradan nam fìrean beò an déigh dhoibh dealachadh ri 'n cuirp, agus a' mealtuinn làn shonais. 1 *Pead.* 3. 19, 20. Uime sin, matà, cho luath 's a dh-fhàgas anamanan fìrinneach prìosan na feòla, léidichidh ainglean ìad, is è Criosd agus uile spioradan foirfichte nam fìrean a's cōmpanaich dhoibh;

nèamh an àit-còmhnuidh ; agus Dia an sonas. 'Nuair a thig gairm a' bhàis, faodaidh ìad sin a ràdh, le dànachd agus tre chreidimh maille ri Stephen naomh, " A Thighearn Iosa, glac mo spiorad, 'g a thìomnadh, mar a rinn Criosd, do làmhan an Athar !"

Caibdeil V.

Truaighe na Muinntir sin a chailleas Fois nan Naomh.

Ma tha thus', a léughadair, aineolach air Criosd agus air nàdur 'us beatha dhiadhaidh a shluaigh a chaidh ainmeachadh roimh so, agus ma bhitheas tu beò 's ma gheibh thu bàs anns an staid sin, ceadaich dhomh ìnnseadh dhuit nach ruig thu gu bràth air aoibhneas nèimh, agus nach blais thu idir air fois shìorruidh nan naomh. Their mì riut, matà, mar thuirt Ehud ri Eglon, " Tha teachdaireachd agam o Dhia ad' ionnsuidh." *Breith.* 3. 20. Agus cho cìnnteach 's a tha focal Dhia fìor, cha n-fhaic thu gnùis Dhé gu bràth le sòlas. Tha è air àithneadh dhomh a' bhìnn so a thoirt amach ort. Gabh ì mar is àill leat. Teich uaipe ma's urrainn thu. Tha fios agam gu'm faod thu teicheadh le ùmhlachd a thoirt gu toileach do Chriosd a tha toileach d' aideachadh mar aon de 'shluagh, agus cuid a thoirt duit ann an oighreachd nan naomh. Ma bheir mo "theachdaireachd" a dh-ionnsuidh an t-sonais sin thu, cha bhi idir fearg òrm, mar bha air Iōnah, nach 'eil corruich Dhé air a dòrtadh amach gu do sgrios. Is ānn a bheannaicheas mì an là sin air an d'rinneadh mì am' theachdair cho féumail dhuit-sa. Ach ma chaitheas tu do bheatha ann an staid neo-ìompaichte, cho cìnnteach 's a tha an ìarmailt os do cheànn, agus an talamh fo do chasaibh, glaisear amach thu bho fhois nan naomh, agus gheibh thu do chuibhrionn anns an teine shìorruidh. Ach thar leam gu'n éirich thu òrm anis, ag ràdh " Cuin a dh'fheuch Dia leabhar na beatha dhuit-sa, agus a dh'innis è dhuit cò a bhitheas agus cò nach bi air a theārnadh." Stad beag ort. Cha n-'eil mì 'labhairt riut-sa air d' ainm. Cha n-'eil mì ach amhàin a' labhairt air sluagh neo-ìompaichte co-air-bith ìad, agus ort-sa ma's aon diubh sin thu ; 's ag ìnnseadh na fìrinn doibh. Ni mò tha mì 'gabhail orm-féin a ràdh cò a nì aithreachas, agus cò nach dean ; no idir a ràdh nach dean thus' aithreachas gu bràth. B'fheàrr leam gu mòr ìnnseadh dhuit ciamar a dh-fhaodas tu-féin a bhi sona, mur càill thu sonas le dàil a chur anns a' chùis. B'fheàrr leam do thàladh gu comhairl' a ghabhail mu'm bi è ro anmoch, na idir a ràdh riut nach 'eil dòchas gu'm pìll thu dh-ionnsuidh Dhé, le aithreachas. Ach mur 'eil cor d'anam' a' freagairt do'n iomradh a chuala ta air pobull Dhia anns an Leabhar so, is cìnnteach nach ceist chruaidh leat 'fhaighneachd dhìot, am bi thu air do theàrnadh ? Cha ruigear a leas a dhol suas gu nèamh a dh-ìarraidh fios cò nach bi 'us cò a bhitheas air a theàrnadh. Gabh focail so Dhé a tha ag ìnnseadh so gu dìreach, soilleir :—" ás éugmhais naomhachd cha n-fhaic neach air-bith an Tighearn." " Iadsan a tha glan 'n an cridhe chì ìad Dia." " Mur beirear duine a rìst cha 'n fhaod e dhol a stigh do rìoghachd Dhé." Cha ruigear a leas a dhol suas gu nèamh a dh-ìarraidh fios o Chriosd air an nì sin a dh'innis e-féin agus na h-Abstoil air an talamh, agus a dh'fhàg ìad sgrìobht' aig an t-saoghal uile. Agus ged nach aithne dhomh-sa smuaintean do chridhe, agus nach urrainn mì an lorg sin cor d' anam' ìnnseadh, gidheadh ma bhitheas tu-féin toileach, dìchiollach, faodaidh tu fios 'fhaotuinn co dhiubh is oighre air nèamh thu, no nach eadh.

Is è bu mhìann leam gu h-àraid, ma tha thusa fathast truagh, gu'n tuigeadh tu do chor, agus gu'n " teicheadh tu airson do bheatha." Ach cionnus a théid thu ás, ma ni thu dìmeas air Criosd agus air slàinte ?' Ma ni, tha è cho do-dheante dhuit a bhi air do theàrnadh 's a tha è do na deamhnaibh féin. Tha sin air 'ìnnseadh mu do leithid, gu soilleir le Dia anns an Sgriobtuir. Faic anis do chor truagh. Shaoilinn gu'n dean sealladh dheth, do lìonadh le iongantas 'us uamhas. " 'Nuair a chunnaic" Belsasar " meòir làimhe duine a' sgriobhadh air a' bhalla, chaochail a ghnùis agus rinn a smuaintean a bhuaireadh, air chor as gu'n robh uilt a leasraidh air am fuasgladh agus bhuail a ghlùinean an aghaidh a chéile." *Dàn*. 5. 5, 6. Agus nach 'eil crith-eagal ort-sa 'us làmh Dhia féin air a sìneadh amach a d' aghaidh, agus a ghuth air feadh nan Sgriobtuir a' bagairt do ghearradh amach o rìoghachd na ghlòire sìorruidh? O'n is è mo mhìann gu'n gabhadh tu so gu cridhe, nochdaidh mì dhuit nàdur 'us an-tromachadh do chāll, mur ruig thu nèamh.

I. Ann an cāll nèimh,—caillidh na h-aingidh iomlanachd phearsantail nan naomh,—Caillidh ìad Dia féin agus gach gràdh taitneach dhà,—agus caillidh ìad co-chomunn nan aingeal agus nan naomh.

1. Caillidh na h-aingidh thruagh an iomlanachd ghlòrmhor sin a bhios anamanan agus cuirp nan naomh a' mealltuinn gu bràth air nèamh. Caillidh ìad an sàr dhealradh cuirp sin a's àillidh na gnùis na gréine aig àrd mheadhon-là. Ged thogar cuirp nan aingidh na's spioradaile na bha ìad air talamh, cha dean sin dhoibh ach dóruinn na's geòire. B'fheàrr leo an sin gach bāll a bhi marbh; an corp uile a bhi mar chairbh ghrod anns an duslach, gun chomas pìan fhaireachadh idir. Caillidh ìad an iomlanachd bhéusach sin a gheibhear aig an t-sluagh bheannaichte. Caillidh ìad gach deadh thogradh ìnntinn, gach aomadh suilbhir a dh-ionnsuidh Dhé, agus làn ionracas 'n an uile dheanadasaibh. An àit sin, is è 'bhitheas aca an toil choirbte sin, am fuath mòr sin do mhaith, an grâdh dìan sin do'n olc, agus a' bhoil-ìnntinn sin a bha aca air talamh. Cha n-'eil teagamh nach bi an tuigse nis air a fosgladh suas gu mòr; oir sguiridh gach obair mheallaidh anis, agus chì ìad, air an cosd, mealltaireachd an amaideis. Ach tha 'us bithidh an droch gnè cho olc 's a bha ì riamh. Bu mhìann leo peacachadh fathast na'm urrainn ìad, na'm faigheadh ìad fàth chomas. Bithidh eadar-dhealachadh na's mò eadar na béistean truagh sin, agus na Criosduidhean glòraichte, na tha eadar an losgunn snàigeach air an làir, agus a' ghrìan anns na spéuraibh. Cha robh an duine saoibhir idir air 'àrdachadh cho mòr le purpur, eudach grìnn agus biadh sōghail, 'nuair a bha Làsarus air a shìneadh làn chréuchd aig a dhorus.

2. Caillidh na h-aingidh gach dàimh 'us co-chomunn

sòlasach ri Dia. O'n " nach bu taitneach leo eòlas Dé a chumail," ach ag ràdh ris, " Imich uainn : oir cha'n àill leinn eòlas do shlighean," is gràineil le Dia ìadsan " a chumail" 'n a theaghlach. Cha leig è 'stigh gu bràth ìad do oighreachd nan naomh. Cha cheadaich è idir dhoibh seasamh 'n a làthair, ach " aidichidh è dhoibh, cha b'aithne dhomh riamh sibh ; imichibh uam, a luchd-deanamh na h-éucorach." Ach tagraidh ìad gu dàna nis còir air Criosd agus air nèamh, mar gu'm bu naoimh chreideach, threibh-dhireach ìad. Their am mìonnadair, am misgeadair, an strìopadair 's an spìocair, " Nach è Dia m' Athair-sa, cho maith 'us d' Athair-sa ?" Ach an uair a chuireas Criosd sgaradh eadar a shluagh féin agus a naimhdean, eadar a chàirdean dìleas agus na sodalaich mhealltach ud, ciod an sin, a thig dhe'n tagair dhànadais so ? Chì ìad nach è Dia an Athair, do bhrìgh nach b' àill leo-san a bhi 'n an cloinn dà-san. Cha b' àill leo spiorad Dhia còmhnuidh a ghabhail ànnta ; air an aobhar sin, cha chòmhnuich na h-aingidh ann an àros Dé. Is ìadsan amhàin a ghluaiseas maille ri Dia air thalamh, a bhitheas beò, sona maille ris air nèamh. O is beag is aithne do'n anam aig nach 'eil fios air cāll an anama sin a chailleas a chòir air glòir Dhia ! Nach bu tōll dubh, dorch an talamh so na'n cailleadh è solus na gréine ! Nach blìanach ghràineil an corp 'nuair a chailleas è an t-anam ! Ach is neo-ni na nithe sin uile ann an coimeas ri cāll Dhé. Mar is è mealtuinn Dhia nèamh nan naomh, is è càll Dhia, ifrinn nan daoine mi-dhiadhaidh. Agus mar is è mealtuinn Dhia, mealtuinn nan uile nithe, is è cāll Dhia cāll nan uile nithe.

3. Fòs caillidh na h-aingidh gach togradh gaolach taitneach a dh-ionnsuidh Dhé. Caillidh ìad sàr eòlas air ; sealladh aoibhneach air a ghnùis ghlòrmhoir ; an taitneas do-labhairt sin a gheibhear 'n a ghràdhachadh ; mothachadh air a ghràdh neo-chrìochnach dhuinn-ne ; sìor aoibhneas nan naomh, agus na h-aimhnichean sòlais leis am bheil è 'g an rìarachadh. Am beag na nithe sin a chāll uile ? Cha n-'eil obair rìgh, ann an rìaghladh a rìoghachd, cho àrd seach obair na tràill' a's suaraiche, 's a tha an obair nèamhaidh so seach obair rìgh thalmhaidh. Bheir Dia do dhaoinibh obair freagarrach ri 'n nàdur.

A pheacaich thruaigh, cha robh do chridhe riamh suidhichte air Dia ri do bheò; cha robh è riamh air a bhlàthachadh le gràdh Dhia; cha robh fadachd riamh air an déigh Dhia; cha robh tlachd agad labhairt, no cluinntinn mu Dhia; b'fheàrr leat fantuinn gu bràth air an talamh, na'm b'urrainn thu, na cuid a ghabhail ann am bìnn mholadh glòrmhor Dhia. An ceart, matà, gu'm faigheadh tusa, no do leithid, àit maille ris an luchd-ciùil nèamhaidh? Cha ghabh è deanamh idir, idir.

4. Caillidh an sluagh mi-dhiadhaidh cuideachd bheannaichte nan aingeal agus nan naomh glòraichte. An àit a bhi 'n an cōmpanaich do na spioradaibh sin, agus air an àireamh maille ris na rìghribh aoibhneach sin, is ann a bhitheas ìadsan ann an cuideachd gharg na h-ifrinn maille ri cōmpanaich dhréineach, ghràineil. Cha b'è 'bhi 'deanamh tàir air na naoimh, 'g an càineadh, 'g am fuathachadh, agus a' deanamh gàire-fanaid riutha 'n an trioblaidibh, an céum gu ruigheachd air sonas. Ach anis, a pheacaich, tha thu air do dhùnadh amach ás a' chuideachd sin o'n d'rinn thusa thu-féin a dhùnadh amach air tùs, agus tha thu dealaichte bho'n t-sluagh sin de nach b'àill leat cuideachd a dheanamh. Cha n-fhuiligeadh tu ìad ann do thigh, ann do bhaile, no, ach gānn, 's an rìoghachd. Theireadh tu, mar thuirt Ahab mu Eliah, gu'm bu luchd-buairidh 's an tìr ìad; agus mar chaidh a ràdh an aghaidh nan Abstol, gu'n robh ìad " a' cur an t-saoghail bun os ceànn." Ma thachair aimhreit sam-bith, bu luath a choiricheadh tu ìadsan airson sin. 'Nuair a ghairm am bàs ìad, no 'bha ìad air am fògradh ás an tìr, bu mhaith leat air falbh ìad. Bu shàrachadh dhuit ìad a bhi gu dìleas a' cronachadh do pheacaidh. Bu draghail an còmhradh naomh le do choguis, 'us fios agad gu'n robh ìad fad air thoiseach ort-féin. B'an-shocaìr leat an guth a chluinntinn ri ùrnuigh, no moladh an àit air-bith. An iongantach, matà, thu 'bhi dealaichte uatha an déigh sin? Is fagus an là air nach cuir ìad dragh ort ni's mò. 'Bithidh doimhne mhòr air a cur eadar ìadsan agus thusa'. *Lūc.* 16. 26. 'An àm do na naoimh a bhi air an sàrachadh le fanaid, le uireasbhuidh, le trioblaid, le cràdh agus, ann an tomhas, le neo-iomlanachd an nàduir féin anns a' bheatha so, ìs

è teisteanas an Spioraid Naoimh mu'n timchioll, " nach b'airidh an saoghal orra." *Eabh.* 11. 36-38. Agus mar " b'airidh an saoghal" air an cuideachd air talamh, is cìnnteach nach airidh è air an cuideachd ann an glòir air nèamh.

II. Ach tha fios agam gu'm bi mòran ullamh gu ràdh, gu'n gabhadh seachnadh dhoibh air na nithibh àrda sin anns an t-saoghal so, agus carson nach gabhadh ìad seachnadh anns an t-saoghal ri teachd? Ach a chum a thuigsinn gu'm bi cāll nèimh ro ghoirt doibh, thugadh ìad sin fainear na nithe so:—Bithidh an tuigse air a soilleireachadh chum fios a thoirt doibh air an cāll,—Bithidh ìad comasach air an cāll a làn-bhreithneachadh,—Labhraidh an coguisean féin na's geòire riutha air an cāll,—Cha bhi an aignidhean cadalach na's fhaide,—agus cha mheàll an cuimhne ìad.

1. Air an là sin bithihh tuigse nan daoine mi-dhiadhaidh air a soilleireachadh a chum luach na chàill ìad a leigeil ris doibh. An diugh, cha n-'eil an cāll so a' cur bròin sam-bith orra, do bhrìgh nach do ghabh ìad eòlas riamh air òirdhearcas Dhé, ni mò tha guth aca air cāll na h-oibre agus na cuideachd naoimh, do bhrìgh nach b'aithne dhoibh riamh an luach. Am fear a chailleas séud nach mò leis na clachag chumanta, is beag a chùram air a shon, gus am faic è mòr luach an àilleagain a chàill è: agus an sin ni è caoidh air a shon. Their è, " Och is mis' a chàill an nì luachmhor!" Ach cha bhi tuigse an t-sluaigh mhallaichte air a naomhachadh idir, geda bhitheas ì air a fosgladh suas gus am mìle mearachd 'fhaicinn. Saoilidh ìad an diugh gur feàrr onoir, saoibhreas, taitneas, slàint 'us beath' an t-saoghail so, na nithe glòrmhor an t-saoghail ri teachd. Ach an uair a bhitheas ìad truagh an déigh do na nithe sin am fàgail, agus a chì ìad gu soilleir gur fìor na nithe de nach b'àill leo sùim a ghabhail, atharraichear am beachd. Cha chreideadh ìad gu'm bàth an t-uisg, gus an robh ìad ann am builsgean na fairge; no gu'n loisg an teine, gus an robh ìad air tuiteam ànn. Ach creididh ìad gu grad, 'nuair a dh-fhairicheas ìad. Chì ìad, tre làn fhiosrachadh, gur bréugach a' bhoil-ìnntinn sin a thug orra tàir a dheanamh air Dia, tàir air aoradh Dhia agus

tàir air pobull Dhia. Meudaichear an eòlas chum am bròn a mheudachadh. Na truaghanan bochd ! bu shona dhoibh fo choimeas, na'n robh an tuigse air a gearradh uatha gu léir, 'us ìad air am fágail cho aineolach ri amadan no brùid. Bu laghaid am buaireadh, mur b'aithne dhoibh na's mò ann an ifrinn, na b'aithne dhoibh air talamh. Bu shona leo gun fhios a bhi aca idir gu'm bheil a leithid a dh-àit ri nèamh ānn ! An diugh dh-fhaodadh ìad, na'm b'àill leo, eòlas 'fhaotuinn a bheireadh gu fois nèimh ìad, ach o'n nach gabh ìad an t-eòlas sin tre éisdeachd, no léughadh, gabhaidh ìad fathast àill air nàill, eòlas a bhitheas 'n a chonnadh do'n teine leis am bi ìad air an losgadh. Tha ìad an diugh ann an cadal marbh, a' bruadair gur ìad-fèin sluagh a's sona 's an t-saoghal ; ach O ! mar dh-atharraichear am barail ann an tiota, 'nuair a dhùisgeas am bàs ìad, agus a chì ìad an sin an cor truagh le nàire !

2. Meudaichear an tuigse 's an comas breithneachaidh gu mòr,—a thuigsinn ciod è luach na glòire sin a chàill ìad. Tuigidh ìad anis gu soilleir, searbh, ciod è sin corruich Dhia, boil-ghoraich a' pheacaidh, dóruinn nam peacach. Tuigidh ìad anis cia cruaidh, cia géur, cia goirt, cràiteach truaighean na h-ifrinn, seach na chualas riamh mu'n timchioll air talamh. Faic ciontach a' gluasad gu sgàlan na croiche, gu bhi air a ghrad-chrochadh, O cia teànn, làidir, géur mhothachadh an duine sin anis air luach a bheatha, seach am mothachadh a b'àbhaist a bhi aige, 'nuair a bha è mach á cunnart a' bhàis ! Ach is mò gu mòr na sin géur bhreithneachadh nan aingidh mhallaichte air an cāll, 'nuair a chì sìad ìad-fién air an glasadh amach gu bràth o shonas sìorruidh. Mar chumas soitheach mòr na's mò na slige, is amhuil a ghabhas tuigse mheudaichte nan aingidh, tuilleadh fios air an cāll, gus an dóruinn a neartachadh, 's a theannachadh, seach an tuigse bheag a bha aca 's a' bheatha so.

3. Agus buailidh an coguis orra nis na's treise na rinn ì riamh. Labhraidh ì ruitha cho dìreach, cruaidh ri guth tàirneanaich 'us dealanaich, ni a mheudaicheas an dóruinn gu h-anabarrach. Their gach aon diubh nis, "Och 'us och ! so mo chāll ! mo thruaighe shìorruidh

nach gabh leigheas! Is è easbhuidh an fhéin achmhasain so is àrd aobhar do'm mì-chùram anns a' bheatha so. Is gànn a chreideas ìad an diugh gu'm bheil truaighe cho mòr ānn idir; agus is dorra na sin a thoirt orra 'chreidsinn gu'm bheil ìad-féin a' ruith a dh-ionnsuidh na truaighe so. Is beag aca gach searmoin, bagairt 'us rabhadh. Cha ghabh ìad comhairle bho aon de mhinistearan Chriosd, a dh-ìnnseas dhoibh gu soilleir, dìleas gu'm bheil ìad ann an cunnart. Labhradh è riutha air a' ghlòir sin a chailleas ìad, agus air an truaighe 's an dóruinn fo'm bi ìad a' fulang, ach cha ghabh ìad rabhadh, cha chreid ìad gu'm bheil ìad cíontach. Is ānn a shaoileas ìad gur peacaich uamhasach, àraid eile, agus cha n-ìadsan idir, a tha am fear-teagaisg a' ciallachadh. Cha n-'eil ni sam-bith eile 's an t-saoghal a's dorra na créutair aingidh a thoirt gu thuigsinn gu'm bheil è aingidh, olc, no 'fhaicinn gu'm bheil è fo dhìteadh 'us fo chorruich Dhia. Faodaidh daoine mi-dhiadhaidh a ta 'n an coigrich do'n ùr-bhreith, agus aig am bheil fuath do naomhachd, làn fhios a bhi aca gu'm bheil ìad fathast ann an staid chàillte, ach an àit sin a chreidsinn, is ānn a gheibhear ìad a' smuaineachadh gu'm faic ìad Dia, gu'm bi ìad air an teàrnadh, agus gu'm bheil ìad cho maith 'us cho naomh ri aon air-bith de na naoimh. Nach ainmig a chluinnear aon diubh ag éigheachd amach an déigh a chor truagh a rùsgadh gu soilleir, "Is mis' an duine," no idir ag aideachadh, ma bhàsaicheas ìad anns a' chor sin, gu'm bi ìad càillte gu sìorruidh. Ach cho luath 's a ghrad-thilgear sìos ìad gu tìr an dorchadais, far am bi ìad air an léireadh fo gharbh theas nan lasair dearg, 'us fuadaichte air falbh gu bràth o làthair Dhia; an sin, creididh ìad gu h-ealamh gu'm bheil ìad fo thrōm chorruich Dhia: an sin, rànaidh, béucaidh, bùiridh ìad amach, a' rag-aideachadh mar so, "Och mo thruaigh mì! Mìle mallachd air mo ghòraich! Mo chreach! Mo léir-chreach! Och, och mo chāll gun leigheas!"

4. Agus an sin, bithidh an aignidhean na's glòire na bha ìad riamh. Cha bhi aon diubh cadalach, neo-thuigseach na's fhaide. In diugh, is beag aig a' chridhe chruaidh cluinntinn mu nèamh, no ifrinn. Ged nochdas sinn glòir 'us truaighe shìorruidh do dhaoine, gheibhear

ìad mar dhaoine marbh. Tha ar focail dhoibh mar chlachan a thilgear air balla cruaidh, teànn, a' tuiteam air an ais arìst 'n ar n-aghaidh. Labhair riutha air nithibh uamhasach, ach fathast gheibhear rag-mharbh ìad. Rànnsaich an lot, ach cha n-fhairich ìad do làmh. Labhair riutha gu drùighteach, ach fathast gheibhear ìadsan mar ilbhinn. Is luaithe 'chlisgeas an talamh trōm na ìadsan. Ach an uair a dhùisgear suas na h-anamanan marbh sin, O nach géur am faireachadh! nach làidir an aignidhean! nach grathail gath an uamhais! nach trōm, domhainn, dòmhail am bròn 's an uair sin! Dearg-léumaidh ìad 'n an aghaidh féin! Béucaidh ìad fo bhorb chuthach an aghaidh an gòraich 's an t-saoghal so! Is beag caoidh na mnà gaolaich an déigh bàis a cōmpanaich; no caoidh na màthar a's gràdhaiche an déigh bàis a cloinne ann an coimeas ri caoidh nan truaghan sin, an déigh dhoibh còir air nèamh a chāll gu bràth. O nis na créutairean fiadhaich, truagh sin 'g an dìteadh féin, 'g am pìanadh féin, gach aon a réubadh a chridhe féin, 'us è mar fhear-dìoghaltais Dhé, 'n a aghaidh féin. B'ìad-féin amhàin màthair-aobhair thoilltinneach an dóruinn, agus mar sin, is ìad-féin anis an crochadairean féin 'g am marbhadh féin, gun chomas bàsachadh. Cha dean eadhon Sàtan, nach robh ri 'choireachadh airson an gòraich cho mòr ri 'n toil féin, am pìanadh anis cho garg, searbh, trōm, 's a nì an coguisean eòlach féin. Bu shona leo na'm bu charraigean balbh ìad anis, gun mhothachadh air ni sam-bith. Bu shona leo bhi nis cho beag mothachadh 's a b'àbhaist dhoibh a bhi fo éisdeachd ùrnuigh, searmoin 'us rabhaidh anns a' bheatha so! Ach theirig an amaideachd anis, agus gheibh ìad a toradh truagh.

5. A bhàrr air sid uile, bithidh cuimhne làn aca nis air gach nì. Bu bhuidhe leo na'm b'urrainn ìad an cāll anabarrach a dhì-chuimhneachadh, ach cha n-urrainn idir. Bu thròcair mhòr leo nis a bhi mar neo-ni,—a bhi mach á bith, ach cha n-fhaighear sin. Gu bràth mairidh an tuigse, an coguis, an aignidhean agus an cuimhne beò, chum am pìanadh. Na comasan ìnntinn sin 'bu chòir dhoibh a ghnàthachadh roimhe ann an deanamh seirbhis a threòraicheadh gu sonas ìad, bithidh ìad sin

anis 'n an dóruinn shìorruidh dhoibh. Leo sin bu chòir dhoibh a bhi fad làithean am beath' a' beathachadh air gràdh 'us gràs Dhia, agus ag òl á lànachd a shòlais, ach leo sin bithidh ìad anis gu bràth a' beathachadh air corruich Dhia, agus ag òl searbh uisge na dóruinn. An diugh, cha n-fhaic ìad fàth-chothrom, no àit air-bith aca-féin gu smuaineachadh, no cuimhneachadh, no labhairt air nithibh sìorruidh, ach ann an ifrinn, cha bhi obair sam-bith eile aca, ach cuimhneachadh a ghnàth air an cionta, an cāll 's an truaighe! Cia tric a b'àill le Dia teagasg " na beatha maireannaich" a sgrìobhadh dhoibh air puist an dorsan, air an làmhan 's air an cridheachan agus ìadsan sin a chuimhneachadh agus labhairt air, 'an àm dhoibh laidhe sìos agus éirigh suas, an àm dhoibh suidhe 'n an tigh agus ìmeachd air an t-sligh,' ach dhiùlt ìadsan comhairle so Dhé, agus an lorg sin sgrìobhaidh Dia am bìnn fo'n sùilean ann an àit an daorsa, ionnus gu'm faic ìad ì ciod-air-bith taobh a sheallas ìad. Is pìan gun stad dhoibh smuaineachadh air meud na glòir' a chàill ìad. Na'm bu chāll sin a b' urrainn ìad a leasachadh, no 'dheanamh suas air dòigh sam-bith, cāll slàinte, cāll saoibhreis, cāll chàirdean, no eadhon cāll beatha, bu bheag sin. Ach O " glòir cho ro anabharrach agus sìor-mhaireannach a chāll!"

Is dóruinn gharbh dhoibh a chuimhneachadh gu'n robh àm ānn air am faodadh ìad a' ghlòir so 'fhaotuinn —" ăm," their gach aon diubh, " air an robh coltas orma-sa, cho maith ri feadhain eile, ruigheachd air an rìoghachd. Na'n d'rinn mise mo dhleasanas gu glic, ceart, fad mo chuairt anns an t-saoghal, dh-fhaodadh seilbh a bhi agam anis air an oighreachd. An àit a bhi air mo phìanadh ameasg nan diabhlan mallaichte sin, dh-fhaodainn a bhi nis ameasg nan naomh beannaichte shuas an sid ann an glòir. Chuir an Tighearn 'beatha agus bàs romham', ach rōghnaich mis' am bàs, 'us thoill mì dóruinn. Chuireadh romham 'an duais,' agus na'n robh mì air ruith gu maith, dh-fhaodainn a faotuinn. Na'n 'd'rinn mì spàirn', bheirinn buaidh. Na'n do 'chathaich' mì gu tréun, bha mì air mo 'chrùnadh' anis." Is dóruinn dhoibh a chuimhneachadh nach è mhàin gu'm faodadh ìad an crùn 'fhaotuinn, ach gu'n robh ìad coslach ri 'fhaotuinn. Lotaidh so gach aon diubh ag ràdh " bha uair ànn air an robh oiteagan an Spioraid ullamh chum mo chuideachadh. Bha rùn òrm fàs diadhaidh, Criosd a dhlù-leantuinn, 's an saoghal a thréigsinn. Is beag nach do rùnaich mì Dia a làn-leantuinn. Bha mì eadhon a' tréigsinn nan ana-mìann gràineil sin a rinn mo chreach. Thréig mì mo sheànn chòmpanaich, agus bha mì 'dol le sluagh Dhé: gidheadh phìll mì air m' ais, chàill mì mo ghreim, bhris mì mo ghealladh. 'Is beag nach robh mì air m' aomadh gu bhi am' Chriosduidh', ach mhùch mise gach aomadh maith. Bu làidir oibreachadh mo chridhe, 'nuair a chluinninn ministear gu dìleas a'sparradh na fìrinn orm! O bu choslach mis' uair-eigin ri neach a' dol do nèamh! Is beag nach d'ràinig mì nèamh, ach thuit mì air an t-sligh, agus chàill mì è. Na'n 'deachaidh mis' air m' aghaidh a ghabhail eòlais air an Tighearn', bhithinn anis beannaicht' ameasg nan naomh." Is dóruinn anabarrach dhoibh cuimhneachadh air na fàth-chothroman a chàill ìad. "Cia lian," their gach truaghan, "seachduin, mìos agus bliadhna 'chàill mì, a dh-fhaodadh, na'n robh mis' air féum a dheanamh dhiubh, mo dheanamh sona! Bu mhis' an truaghan nach gabhadh ùin gu smuaineachadh air an obair sin airson an robh m' ùin uile air a buileachadh orm!—Mise nach gabhadh ùin, ameasg mo shaothair uile, gu saothrachadh airson sìorruidheachd! Nach robh ùin gu leòr agam gu ith 'us òl 'us cadal, carson nach robh ùin agam gu m' anam a theàrnadh? Nach robh ùin agam gu sùgradh 'us còmhradh dìomhain, carson nach robh ùin agam gu ùrnuigh? Nach robh ùin agam greim a dheanamh air mo chòir shaoghalta, 'us nach robh ùin agam greim a dheanamh air còir nèamhaidh? O cia luachmhor ùin! Uair-eigin bha ùin gu leòr agam-sa, ach cha n-'eil anis! Uair-eigin cha robh fios agam ciod a dheanainn de m' ùin mhòir, ach och! dh'fhalbh ì nis; cha bheir mì oirre ni's mò! Ho! nach robh agam anis aon de na bliadhnachan ud! Is mis' a dheanadh an t-aithreachas grad! Is mis' a dheanadh an ùrnuigh dhùrachdach! Is mis' a dh-éisdeadh gu dìan! Is mis' a chitheadh mo chor gu luath! Is mis' a bhitheadh beò gu diadhaidh!

Ach tha è ro anmoch anis! Och 'us och! ro anmoch anis!"

Mòr-mheudaichear an dosgainn,—a' cuimhneachadh cia tric a bhathas 'g an comhairleachadh gu pilleadh ri Dia. Their gach aon, "Bu mhìann leis a' mhinistear a thoirt òrm teicheadh o na pìantaibh so. Nach gràdhach, iochdmhor, dìan, dùrachdach a ghuidh è òrm! ach cha d'rinn mis' ach magadh air. Nach tric a dhearbh è òrm mo chionta! ach mhùch mise gach mothachadh. Nach tric a dh'fheuch è mo dhroch cridhe dhomh! ach b'fhuathach leam-sa fios a ghabhail air olcas mo chridhe. O sid am fear a bhitheadh aoibhneach, na'm fac' è mis' a' pilleadh gu toileach a dh-ionnsuidh Chriosd! Chomhairlich mo chàirdean diadhaidh mì, dh'innis ìad dhomh ciod a thigeadh dhe mo mhì-thoil agus dhe mo dhearmad mu-dheireadh, ach cha do ghabh mise sùim dhiubh. Is fhada 'bha Dia féin a tagair rium!—a Spiorad a' sìor-strì ri mo chridhe, mar gu'm bu duilich leis diùltadh a ghabhail dhìom!—Criosd arìst a' seasamh aig dorus mo chridhe, agus a' bualadh, sàbaid an déigh sàbaid, agus ag éigheachd rium 'fosgail, a pheacaich, do chridhe do d' Shlànuighear agus thig mis' astigh agus gabhaidh mì mo shuipeir maille riut agus thusa maille riumsa! Carson a tha thu cho màirnealach? Cia fhad a dh-fhanas smuaintean dìomhanais air taobh stigh do chridhe? Nach àill leat maitheanas? nach àill leat naomhachd? nach àill leat sonas? Ciod a thig dhe do chridhe." Och! och! diombadh garg an anama mhallaichte air-féin 'nuair a chuimhnicheas è air na gairmean nèamhaidh sin! "Ah mise! sgìthich mì foighidin Chriosd! Dia néimh 'g am ghairm gu dìomhain, agus sgìth a dh-éigheachd rium 'Pìll! Pìll! Dean aithreachas!' Is mis' a thoill an dóruinn so! Is cuthach garg dhomh anis cuimhneachadh air foighidin Dhia rium. Is cràdh géur so leis am bheil mì air mo thrōm-bhuaireadh air dòigh nach urrainnear a chasgadh gu bràth! 'Nuair a ghairm an Tighearn òrm, ag ràdh, 'Cuin idir is àill leat a bhi glan?' Thuirt mo chridhe, no mo chleachdadh '*Cha n-àill gu bràth.*' Gheibhear mì nis ag éigheachd 'Cia fhad gus am fuasglar mì ás an dóruinn so?' ach cha chluinn mì ach guth a' cheartais chéudna sin ag ràdh ' Cha n-fhuasgail gu bràth, gu bràth'."

Fòs gearrar an cridheachan gu domhain le cuimhneachadh cho furasda 's a bha è dhoibh a dhol ás o'n truaighe so uile. Cha d'ìarradh riamh orra beànntan atharrachadh, no rìoghachdan a cheànnsachadh, no an tiodal a's lugha de'n lagh a choimhlionadh, no ceartas a riarachadh airson an easaontais uile. Bu "shocrach a' chùing agus b'eutrom an t-uallach" a b'àill le Criosd a chur orra. Agus b'è sin aithreachas a dheanamh, gabhail ris-féin gu toileach, mar an Slànuighear, gach sonas goirid, faoin àicheadh; an Tighearn a ghabhail mar an cuid àrd mhaith; an saoghal 's an fheòil àicheadh; strìochdadh do uachdaranachd chiùin, ghràsmhoir Chriosd; an sligh 's an ìnnleachd féin a thréigsinn, agus gluasad ann an slighibh naomh, taitneach an Tighearna. "Ah !" deir an truaghan truagh fo dhóruinn, "nach ceart a thoill mì an cràdh so uile, cha b'fhiù leam saothair idir a dheanamh chum a sheachnadh? Càit an robh mo thuigse 'nuair a thuirt mì 'maighstear cruaidh' ris an Tighearn, a' smuaineachadh gur daorsa shearbh a sheirbhis mhaith, agus nach faighear saorsa ach amhàin ann an seirbhis an diabhuil agus na feòla? Nach bu mhiosa mise mìle cuairt na duine fo'n dearg chuthach, 'nuair a choirich mì sligh naomh Dhia, mar riaghailt ro theànn, ro phungail; 'nuair bu ro theànn leam lagh Chriosd, agus ro mhòr leam na rinn mi-féin airson na beatha ri teachd? Ciod a b'fhìach càll nan uile nithe 'fhulang airson Chriosd? nach bu bheag, nach bu shocrach gach obair eile, ann an coimeas ris an dóruinn theth so a dh-fhuiligear leam gu sìorruidh? Nach pàidheadh nèamh, a chàill mis', airson gach càlldachd eile. Och ! phàidheadh 'us cha bhitheadh cuimhne ni's mò air fulang, no air bròn. Na'n ìarradh Criosd òrm anis mòran 'fhulang, a bhi beò fo uamhas 'us fo bhròn gun sgur, am bàs 'fhulang ceud uair, nach deanainn sin? O carson, matà, nach do ghéill mì dhà, 'nuair nach d'ìarr è uam ach amhàin ' Creid agus bi sàbhailt. Iarr m' aghaidh agus mairidh d' anam beò. Tog do chrànn-céusaidh, agus lean mise, agus bheir mì dhuit a' bheatha mhaireannach'? O nach bu ghràsmhor an tairgse sin! O nach bu shocrach an cumha sin! Och! och! bu mhis' an truaghan mallaichte nach gabhadh è!

Bithidh ìad air an ro phìanadh, a' cuimhneachadh mar reic ìad an sonas sìorruidh air droch luach. Ciod is luach anis do shòlasaibh dubh a' pheacaidh ann an coimeas ri luach an dìol-thuarasdail dhlighich? Buailidh an t-eadar-dhealachadh anabarrach so ìad le uamhas do-labhairt! smuainichidh ìad air taitneas salach na feòla, air ceò-mholadh dhaoine, no air mìll òir a bha 'n an làimh, agus an déigh sin air glòir sìorruidh! gach truaghan a' caoidh, "So na bh'agam-sa airson m' anama—so mo dhia 'us dòchas mo shonais!" Cò is urrainn a chur an céill mar ni na smuaintean searbh, garg, géur sin an cridheachan a réubadh ás a chéile? Béucaidh àrd gach aon amach "Och! bu mhis' an truaghan truagh! Nach do reic mì m' anam air luach salach? Nach do dhealaich mì ri mo Dhia airson beagan smùir 'us salachair? Mar Iùdas, nach do reic mì mo Shlànuighear air beagan airgid? Cha robh ann mo dhòchas ri nèamh, ach bruadar taitneach; dhùisg mì nis, 'us leagh è ás. Is domblas anis mo chriomag, is burmaid mo chopan. Bhlais mì orra sin, 'us bhàsaich ìad uam gu grad. Agus an è so na th'agam uile airson an ionmhais ro phrìseil? Nach ana-cneasda, eagalach a' mhalairt a rinn mì? Ciod a' b' fheàirrd mì, ged choisninn an saoghal uile, agus m'anam a chāll? Ach, mo chreach! is beag an roinn de'n t-saoghal a b'fheàrr leam-sa na còir air glòir!" Hò! nach ānn a smuainicheadh peacaich air so, 'nuair a gheibhear ìad a' snàmh ann am pōll-thaitneas na feòla, agus a' strì gu bhi saoibhir, àrd 's an t-saoghal! a' dìan-léum gun fhios, gun athadh, air easaontas agus a' peacachadh an aghaidh tagair an coguis féin!

Garbh-theannaichear, an dóruinn,—ri fhaicinn gur ìad-féin a thug sgrios orra-féin. Na'm b'urrainn ìad a ràdh gu'n robh ìad air an éigneachadh gu peacadh a dheanamh, b' fhaochadh sin féin d' an coguisibh stoirmeil, garg; no na'n robh ìad air am peanasachadh airson cionta neach eile, no na'm b'è neach eile a b'àrd aobhar d'an sgrios, bu shòlas leo sin. Ach a' faicinn gur ì an toil féin a ròghnaich an sgrios agus nach b' urrainn neach sam-bith eile an éigneachadh gu peacachadh an aghaidh an toil' féin; gearraidh sin ìad mar ìarunn géur, dearg, teth! Deir an truaghan mallaicht' a sgrios e-féin, "Och! Och! nach robh naimhdean gu leòr agam 's an t-saoghal, ach bu mhise mo dhearg nàmhuid féin. Cha tug Dia riamh do'n diabhul, cumhachd cho mòr thairis orm, 's a dh-éignicheadh mì gus am peacadh a's lugha 'dheanamh. Cha b'urrainn an diabhul ach amhàin mo bhrosnachadh. Is ì mo thoil féin a ghéill. Is mi-féin a rinn an t-olc. Cha b' fhìach leam ach làmh a chur 'n am anam féin, agus m' fhuil féin a dhòrtadh! Cha robh nàmhuid riamh agam cho olc rium-féin. Dhiùlt mì gach maith a thairg Dia riamh do m' anam. Bha è gu tric a' càrnadh tròcair air tròcair dhomh, a' toirt fuasglaidh an déigh fuasglaidh dhomh, chum mo chridhe 'tharruing d'a ionnsuidh féin; seadh, rinn è mo chronachadh gu mìn, thug è osnaich òrm fo luchd m' eas-ùmhlachd: agus gheall mì gu pailt gabhail ris, air uair mo thrioblaid, ach mo thruaighe! cha robh mo chridhe riamh làn-toileach seirbhis a dheanamh dhà." Cnàmhaidh so cridheachan nan ciontach ud, a' mothachadh gur ìad-féin amhàin a dh'aobharaich an sgrios féin, a' buanachadh gu toileach, dàna 'n an ceannaircich an aghaidh Dhia, agus 'n an deònairean *(volunteers)* ann an seirbhis Shàtain.

Doimhnichear lot an coguis gu mòr,—ri cuimhneachadh air a' chosdas mhòr 's an t-saothair gus an deachaidh ìad, a chum cur ás dhoibh-féin. Ciod an obair mhòr anns nach do chuir ìad an làmh, chum an sgrios féin a dheanamh cìnnteach, a' mùchadh an Spioraid,—a' cur an aghaidh gach cumhachd tròcair agus breitheanais,—ag àicheadh fìrinn Dhé,—a' cìosnachadh cumhachd réusain 's a' bàthadh guth na coguis. Na nithe sin uile dh'ìarr 'us rinn ìad. Geda bha ìad an còmhnuidh ann an cunnart fulang fo chorruich Dhia, 'us fios aca gu'm faodadh è an leagail anns an dus, agus an tilgeil sìos gu ifrinn ann am mionaid, gidheadh cha do chaisg sin an droch céum. O saothair mhòr nam peacach gu bhi mallaichte! Is maith a dh-fhaodadh ìad a bhi measarra, slàinteil, socrach air cosdas na's lugha, ach is feàrr leo geòcaireachd, misg, bochduinn, nàire 'us easlaint. Dh-fhaodadh ìad a bhi toilichte, sìtheil, taitneach, ach is feàrr leo sànnt agus féin-ghlòir leis gach cùram, saothair, cosdas, eagal 'us iomagain a ta 'n an lòrg. Cia tric a gheibhear daoine 'g am buaireadh féin le feirg, farmad 'us ìarraidh dìoghaltais. Cia tric a tha mòran 'g an truailleadh féin le neo-ghloine, ni a mhilleas an cuirp, an cuid 's an cliù, ach is feàrr leo gach droch shaothair dhiubh sin 'fhulang uile, na sonas ìarraidh d'an anamaibh! O nach oillteil gaor nan créutairean truagh sin a' caoidh an amaideachd ann an ifrinn! gach truaghan a' béucadh, a' bùireadh 's a' glaodhaich, "Och! och! mo shaothair 's mo chosdas gu mi-féin a mhallachadh! Cha bu leòr leam mallachd a nasgaidh, ach a cheannach daor! Shaoil leam gu'm faodainn a bhi air mo theàrnadh air beag saothair, carson a rinn mì saothair cho mòr a chum mi-féin a sgrios? Nach è mo dhamnadh féin a bha mis' ag oibreachadh amach gu dìchiollach, dìan, 'nuair a bha Dia ag àithneadh dhomh mo shlàinte féin a làn-oibreachadh amach? Na'n d'oibrich mis' airson nèimh, mar rinn mì airson ifrinn, bha mì nis air nèamh gun teagamh. Bu trōm leam céum na diadhachd, bu shearbh leam guth idir air féin-àicheadh, is è bu taitniche leam saothrachadh ann an obair Shàtain agus a' bhàis. Na'n do ghràdhaich mise Criosd, mar ghràdhaich mì m' ailghios, mo bhuannachd 'us m' onoir féin; na'n d'ìarr mise Criosd, a' socrachadh mo chridhe air-san, cho dìchiollach, tric 's a rinn mì air na nithibh sin; O bu shona dheth an diugh mì! Ach nach ceart-thoilltinneach dhomh-sa fulang fo lasraichibh na h-ifrinn!—mis' a cheannaich an dóruinn so cho daor!—mise nach gabhadh fois 'us glòir nèimh a bha air an tairgse dhomh a nasgaidh! Och, Och! Och 'us Och mise!"

O gu'n deònaicheadh Dia thus' a threòrachadh, a léughadair, gu làn-smuaineachadh air na nithibh sin an diugh, chum nach bi agad ri cuimhneachadh orra gu bràth, mar do phìanadair féin ann an dosgainn do-smuainichte na h-ifrinn! Na abair idir nach 'eil anns na smuaintibh eagalach so ach obair a' mhic-mheanmna, no deilbh fhaoin na h-ìnntinn. Léugh smuaintean an "duine shaoibhir, air dhà bhi ann am pìantaibh." *Lùc.* 16. 22-31. Is anamanan réusantach a bhitheas a' mealtuinn fois na glòire air nèamh; agus is anamanan réusantach a bhitheas a' fulang dóruinn na truaighe ann an ifrinn. Is daoine fathast ìad, agus mar dhaoine mothaichidh agus gluaisidh ìad gu bràth.

CAIBDEIL VI.

Truaighe na Muinntir sin a chailleas, cha n-è mhàin Fois nan Naòmh, ach Toil-ìnntinn na beatha so, agus a bhitheas gu bràth a' fulang Dóruinn na h-Ifrinn.

"Aig an diadhachd tha gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd." 1 *Tim.* 4. 8. Agus ma "dh-ìarras sinn air tùs rìoghachd Dhé agus fìreantachd Dhé," an déigh sin, "cuirear ruinn na h-uile nithe" eile a's lugha na ìad sin. Ach aig ain-diadhachd, no daoine mi-dhiadhaidh cha n-'eil "gealladh" idir air sonas. Caillidh ìad araon gach toil-ìnntinn spioradail agus aimsireil. Tha so air a bhagairt 'n an aghaidh, do bhrìgh nach d'ìarr ìad "air tùs rìoghachd Dhé agus 'fhìreantachd-san." Caillidh ìad an nì sin nach d'ìarr agus an nì sin a dh'ìarr ìad. Bheirear uatha am beagan a ta aca cheana. Bu bheag aca căll nèimh na'm maireadh toilìnntinn na beatha so dhoibh. Ach cha mhair sin idir. Na'n do "thréig ìad na h-uile nithe airson Chriosd," gheibheadh ìad arìst na h-uile nithe ànn-san, agus bhitheadh è dhoibh mar "na h-uile anns na h-uile." Ach anis o-na thréig ìad Criosd airson nithe eile, caillidh ìad Criosd, agus gach ni a bha ìad ag ìarraidh, —eadhon toil-ìnntinn na beatha so,—agus gheibh ìad dóruinn na h-ifrinn.

I. Caillidh ìad uile thoil-ìnntinn an t-saoghail so:— Caillidh ìad am beachd an-dàna, faoin air còir ann am fàbhar Dhia, agus ann an toilltinneas Chriosd,— Caillidh ìad an dòchas uile,—sìth mhealltach an coguis uile,—An sùgradh feòlmhor uile—agus an taitneas collaidh uile.

1. Caillidh ìad am beachd, no an creidimh an-dàna,

faoin air còir ann am fàbhar Dhia, agus ann an toilltinneas Chriosd. Is ann leis a' chreidimh mhealltach sin a tha ìad an diugh 'g am misneachadh, 'g an neartachadh 'us 'g an dìon féin o gach uamhas a dh-fhaodadh an glacadh a dh-easbhuidh a' phruip bhochd so. Ach càit am faigh ìad fois o'n téinn, 'nuair a sguireas an creidimh faoin—an dāll-cheò—an dòchas baoth so? Faodaidh duine, a tha glé dhlùth do thubaist mhòir, a chreidsinn gu làidir gu'm bheil è sàbhailt, agus a bhi cho subhach ri neach nach 'eil ann an cunnart idir. Na'm bu leòr gu duine 'dheanamh sona, a thoirt air a chreidsinn gu'm bheil, no gu'm bi è sona, bhitheadh sonas mòran na's pailte na gheibhear è. Is è fìor chreidimh gràs treòrachaidh na muinntir ìompaichte, mar sin, is è creidimh faoin, olc treòrachaidh na muinntir neo-ìompaichte. Carson a tha mòran beò gu toilichte, gun mhaitheanas peacaidh aca, 'nuair a dh-fhaodadh ìad làn mhaitheanas 'fhaotuinn? Tha dìreach ìad a bhi bhi 'smuaineachadh gu'm bheil am peacaidhean air am maitheadh cheana. Na'm b' urrainn thu fhaighneachd de na truaghanaibh ann an ifrinn, dè an tubaist a thug ānn ìad, fhreagradh mìltean—a' mhòr chuid diubh, "Rinn sinn sinn-féin cìnnteach gu'n robh sinn sàbhailt, gus an d'fhuair sinn sinn-féin càillte, mallaichte. Dh-ìarramaid an ath-ghineamhuinn agus beò chumhachd na diadhachd mòran na's dùrachdaiche na rinn sinn, ach shaoil leinn gu'm fhìor Chriosduidhean sinn cheana. Mheàll sinne sinn-féin sìos a dh-ionnsuidh na dóruinn so, 'us cha n-'eil leigheas air anis." A léughadair, ceadaich dhomh ìnnseadh dhuit gu dìleas, nach 'eil anns a' chreidimh an-dàna sin leis am bheil na mìltean de chréutairean mi-chùramach, mì-naomh, neo-ìslichte a' smuaineachadh gu'm bheil ìad ann an staid shàbhailt, agus ás am bheil ìad gu tric a' deanamh uaill, ach cùisbhréige, a chrìochnaicheas ann an sgrios anamanan. Cha n-'eil faileus de'n chreidimh so ann an ifrinn. B'ì ìnnleachd Shàtain sluagh a cheò-dhalladh, chum gu'n leanadh ìad è gun eagal, ach cho luath 's a gheibh è an glasadh ann an ifrinn, bheir è an dall-cheò dhe 'n sùilean, agus chì ìad an sin càit am bheil ìad.

2. Fòs caillidh ìad an dòchas uile. Geda bha cor-

ruich Dhia gu tric a' bagairt 'n an aghaidh anns a' bheatha so, bha dòchas fathast aca gu'n rachadh ìad ás. Is gànn misgeadair, no mionnadair, no fear-magaidh truaillidh, ris an labhair sinn, aig nach fhaighear dòchas gu'm bi è air a theàrnadh an déigh sin uile. O thus' a shaoghail shona, na'n robh teàrnadh cho cumanta ris an dòchas so! Ni-h-eadh, ach cōnsaichidh an luchd-dòchais làidir so air a' chùis ri Criosd féin aig caithir a bhreitheanais. An sin, tagraidh ìad ris, ag ràdh "a Thighearna, nach d'ith 's nach d'òl sinn a'd' làthair-sa? nach d'rinn sinn fàidheadaireachd a'd' ainmsa? nach do thilg sinn amach deamhain a'd' ainmsa?" Ach cha n-aidich ìad idir gu'n d'rinn ìad dearmad air Criosd, 'nuair a bha è "ocrach, tartmhor, lomnochd, no ann am prìosan." Bithidh so uile air a rag-àicheadh leo, gus an éigh è bréugach ìad leis a' bhìnn-dìtidh a bheirear amach 'n an aghaidh. Och! nach truagh cor nan daoine sin 'nuair a dh-fhéumas ìad "soraidh leibh" a-ràdh ri'n dòchasaibh uile! "Nuair a bhàsaicheas an droch dhuine, théid ás d'a dhòchas; agus teirgidh dùil luchd-eu-ceirt." *Gnàth.* 11. 7. "Fàilnichidh sùilean nan aingidh; agus dol ás cha bhi aca; agus bithidh an dochas mar thoirt suas an deò." *Iòb* 11. 20. "A' toirt suas an deò!" is freagarrach, ach uamhasach, an sàmhladh sin air duine aingidh a' toirt suas a dhòchais. Is ann le mòr phìan a dhealaicheas an t-anam ris a' chorp, amhuil sin, is ann le mòr phìan a dhealaicheas an t-aingidh ri 'dhòchas. Dealaichidh an t-anam ris a' chorp ann an tiota, an déigh dhà fantuinn ànn le taitneas fad iomadh bliadhna; agus dìreach mar sin dealaichidh a dhòchas ris an aingidh. Cha phìll an t-anam gu bràth tuilleadh a ghabhail còmhnuidh maille ris a' chorp, anns an t-saoghal so; agus cha phìll dòchas an aingidh gu sìorruidh. Air là miorbhuileach na h-aiseirigh, bithidh an t-anam agus an corp arìst air an aonadh ri 'chéile, ach cha bhi aiseirigh idir aig dòchas an t-sluaigh mhallaichte. Thar leam gur è sealladh a's muladaiche 's an saoghal so, créutair mi-dhiadhaidh 'fhaicinn a' bàsachadh, 'us 'anam 's a dhòchas a' dealachadh gu bràth ri 'chéile! Cia brònach an t-atharrachadh staide fo'n nochdar è ann an saoghal eile!

Na'm b'urrainn thu nis fhaighneachd de'n anam gun dòchas "Am bheil do dhùil ri teàrnadh anis cho làidir 's a b'àbhaist dhì 'bhi? Nach muladach am freagairt a bheireadh è! Hò! nach robh peacaich air an dùsgadh gu smuaineachadh air so mu'm bi è ro anmoch!

A léughadair, na gabh fois gus an urrainn thu "réusan a thoirt airson an dòchais a ta annad"—réusan bunaichte air focail-gheallaidh a' Bhìobuill. Am bheil do dhòcas a' glanadh do chridhe? a' beothachadh do shaothair ann an obair na diadhachd? Am bheil do dhòchas a' dol am moid, agus do pheacadh a' dol an lughad? Agus am bheil d' ùmhlachd a' sìor-fhàs na's cothromaiche? Ma's ānn mar sin a tha do dhòchas ag oibreachadh annad, gabh air d' aghaidh ann an neart an Tighearna, cum gu daingean do dhòchas, agus "gu bràth cha chuir è gu nàir' thu." Ach mur 'eil aon dearbhadh fallain, soilleir agad gu'm bheil obair gràis a' dol air a h-aghaidh air d' anam, tilg uait do dhòchas. Bi na éu-dòchas nach teàrnar thu gu bràth "mur beirear arìst thu," no nach fhaic thu Dia "as éugmhais naomhachd," no nach bi cuid agad ann an Criosd mur "gràdhaich thu è ni's mò na athair, no màthair, no do bheatha." Is è an t-éu-dòchas so aon de na priomh chéumaibh gu nèamh. 'Nuair a théid duine dhe 'n rathad, ciod a' cheud ni a dh-fhéumar a dheanamh chum a chur air arìst? Ciod ach tuiteam ann an éu-dòchas nach ruig è ceànn a thuruis gu bràth, air an rathad a ghabh è, ma bhitheas a dhachaidh 's an Aird-an-ear, agus esan a' gabhail a dh-ionnsuidh na h-Aird-an-ìar. Fhad 's a tha dòchas aige 'bhi ceart, buailidh è roimhe, agus fhad 's a mhaireas a dhòchas mar sin, is ānn a's fhaide 's a's fhaide théid è air seachran; agus an uair a dh-fhalbhas a dhòchas nach fhaigh è dhachaidh gu bràth air an rathad ud, mur pìll è air ais, an sin pillidh è, agus faodaidh dòchas ceart a bhi aige gu'n ruigear an dachaidh. Sin dìreach mar tha thus', a pheacaich. Tha thu air do bhreith amach ás an t-sligh gu nèamh. Bha 'us tha thus' a' gabhail air d' aghaidh, fad iomadh bliadhna, air do rathad féin, 'an dòchas gu'm bi thu air do theàrnadh, a chionn, mar their thu-féin, nach 'eil thu cho olc ri feadhain eile. Ach mur tilg thu uait an dòchas sin, agus mur fhaic thu gu'n robh thu rè na h-ùine so gu léir, amach ás an t-sligh gu nèamh, cha phìll thu gu bràth, agus cha bhi thu air do theàrnadh. Cha n-'eil ni eile 's an t-saoghal a's dòcha d'anam a chumail amach á nèamh na do dhòchas mealltach gu'm bheil teàrnadh agad, am feadh a tha thu mach á sligh na slàinte. Faic mar dh-an-tromaichear truaigh' an t-sluaigh mhallaichte, maille ri càll nèimh, caillidh ìad gach dòchas leis am bheil iad 'g an suas-phrŏpadh féin an diugh.

3. Fòs caillidh ìad an t-sìth mhealltach coguis sin uile, a ta 'g an deanamh cho socrach an dràst. Cò a shaoileadh, ri faicinn cho sìtheil 's a tha mìltean de dhaoine mi-dhiadhaidh beò an dràst, gur goirid an ùin gus am féum ìad laidhe sìos ann an lasraichean sìorruidh? Gheibhear ìad cho beag eagal á ifrinn ris a' chreidmheach a's diadhaidh, agus mar a's tric, is lugha iomagain an ìnntinn na iomagain na muinntir sin a theàrnar. O bu sibh na daoine sona, na'm maireadh an t-sìth so! "Oir an uair a their iad, Sìth agus tèaruinteachd, an sin thig sgrios obann orra, mar shaothair air mnaoi thorraich; agus cha téid ìad ás." 1 *Tes.* 5. 3. O a Shìth an-iochdmhor a chriochnaicheas ann an cogadh cho uamhasach! Do thaobh nàduir is "gearasdan" do Shàtan anam gach duine. Is sìth gach uile ni do anam an duine sin, gus an tig Criosd air le geilt chaismeachd breitheanais agus ifrinn, 'g a bhualadh le buillean bagairt agus buillean eagail, gus an éignichear è gu géilleadh do thròcair, agus Criosd féin a ghabhail mar 'Uachdaran. Air an uair sin 'tilgidh è Sàtan amach, a' toirt buaidh air, agus a' toirt uaith 'armachd anns an robh a dhòigh, agus a' roinn na creiche.' *Lùc.* 11. 22. Mar sin daingnichidh è sìth mhaireannach dhà-féin. Mur 'eil agad-sa fathast ach a cheud seòrsa sìth' a dh'ainmich sinn, na creid gu bràth gu'm mair ì dhuit. An urrainn sìth mhaireannach a bhi aig d'anam, is tu ann an naimhdeas ri Criosd? An urrainn sìth a bhi aig duine, is Dia féin a' cogadh 'n a aghaidh? Cha n-'eil rùn na's feàrr agam dhuit na gu'm buaileadh Dia astigh air do chridhe mi-chùramach, gu'n tilgeadh è

mach do shìth mhealltach, agus gu'n leagadh è sìos thu aig cosaibh Chriosd, ag ràdh " A Thighearna, ciod is àill leat mise a dheanamh?" agus gu'm faigheadh tu mar sin sìth mhaith agus chìnnteach nach toirear uait gu bràth, eadhon tòiseachadh do shìthe sìorruidh nach tréig thu idir, mar thréigeas sìth ghnogach an t-saoghal.

4. Caillidh ìad an sùgradh feòlmhor uile. Their ìad-féin mu'n " gàire" faoin, " Is cuthach e ; agus mu shùgradh, Ciod a nì e ?" *Ecles.* 2. 2. Cha b'fheàrr è na " fuaim droighnich fo phoit." *Ecles.* 7. 6. Cha robh ànn ach lasair a mhair car tiota, chaidh è seachad gu grad, agus cha tìll è tuilleadh. Is searbh leo an diugh focal air bàs 'us breitheanas. Mùchaidh sin an sùgradh! Cha n-fhuilig ìad aon smuain air am peacadh 's air an cunnart féin. Ut, ut! cha n-fhuilig ; tromaichidh sin an spiorad! Cha n-fhaodar idir guil, no caoidh airson peacaidh, no "ìad-féin irioslachadh fo làimh chumhachdaich Dhé." Ni ìad gàire ri bròn diadhaidh. Ruagaidh ìad air falbh cùram le faoin òran ; seadh, sgiùrsaidh ìad uatha gach smuain air na nithibh tìamhaidh sin. Na abair diog rintha mu mheòrachadh air Dia, no ùrnuigh ; is leòr sin gu'm fàgail truagh, no gu'n cur ás an cìall! Anamana bochd! Cia truagh bhur beatha, 'nuair nach bi ni idir agaibh ach dubh bhròn,—cruaidh sgàineadh cridhe a' sìor-theannachadh 'ur bròin a dh-easbhuidh aoibhneas mòr nan naomh, 's a dh-easbhuidh bhur seànn aoibhneas goirid féin! An saoil sibh 'bheil aon chridhe mear, aon ghnùis aoibhneach, no aon teangaidh shùgraidh ann an ifrinn? Their sibh an diugh, " Is feàrr beagan sùgraidh na mòran bròin." Ach nach b'fheàrr dhuibh gu mòr beagan bròin diadhaidh, a bheir aoibhneas sìorruidh, na bhur sùgradh faoin uile ; oir is ì crìoch an t-sùgraidh sin bròn.

5. Fòs caillidh ìad gach taitneas collaidh uile. Caillidh ìad gach uile ni bu taitnich' agus bu luachmhoire leo,—an ni bu nèamh dhoibh. Caillidh ìad an ni sin bu dia dhoibh, cho maith ri Dia féin. O tuitidh an duine mòr-chuiseach, glòir-mhìannach sìos o àirde gach onoir! Cha n-aithnichear a dhus 's a chnàmhan ameasg dus 'us chnàmh nam " baigear" a's bochda, ni mò a bheirear urram, no fàbhar d' a anam seach ìadsan. Cia lìon-

mhor duine mòr, uasal, ionnsuicht' a ghlaisear amach o làthair Chriosd ! Càit anis am bi an tighean maiseach, mòra, cosgail ? càit am bi an leapaichean mìn, àluinn ? càit am bi an làmhsaidean socrach, grìnn ? càit am bi an liosan snasmhor, craobhach ? càit am bi an cluaintean taitneach, an coilltean uaine, 's am foghar pailt ? Cò anis a chòmhdaicheas 's a fhrithealas am bùird ? Thréig sin ìad uile. Cha n-'eil an "duine saoibhir" air a sgeadachadh an sin ni's fhaide, le "purpur 'us lìon-eudach grìnn," no idir "a' caitheamh a bheatha gach là gu sōghail." Cha n-'eil modh, no onoir do dhuine sam-bith an sin. Bithidh ìad a' caitheamh an ùine ri mulad agus caoidh, 's cha n-ānn ri spòrsalachd. Och cia mòr an t-atharrachadh ! Mairidh teas an ana-mìann gun chomas idir a shăsachadh. Oilltichidh an cridheachan ri faicinn aghaidhean a chéile, a' mallachadh an là sin 'bu là coinnimh dhoibh ! Hò ! nach smuainicheadh peacaich an diugh, "an téid taitneas a' chuirp leinn gu ifrinn ! Nach dóruinn theànn dhuinn cuimhneachadh air an sin ? An fheàrr leinn cōmpanas 's an olc na fìor chàirdeas ? C'uime reiceamaid gàirdeachas cho mòr, cho maireannach, cho do-mheasraichte air blasad taitneis gun fhiù ? Thigibh ! O Thigibh ! sinne 'pheacaich mar ri chéile, deanamaid anis ùrnuigh mar ri chéile, ìarramaid maitheanas o Dhia, cuidicheamaid a chéile gu nèamh. O na faightear sinne gu bràth tuilleadh a' truailleadh, a' mealladh 's a' sgrios a chéile." O na'n tuigeadh daoine ciod a tha ìad ag ìarraidh le rìarachadh na feòla ? Cha n-'eil ach am buaireadh a mheudachadh 's am pàinntearan féin a theannachadh.

II. An-tromaichear an truagh chor le cāll fois nan naomh, le cāll an toil-ìnntinn aimsireil, agus a bhàrr air sin, na's mò gu mòr le fulang dóruinn na h-ifrinn. Chithear truimead anabarrach na dóruinn sin, le thoirt fainear gu'm bheil ì air a h-òrduchadh le Dia fèin o thoiseach a' pheacaidh,—Tha àit agus staid na dòruinn sin air an òrduchadh le Dia,—Is ì an dóruinn sin obair dìoghaltais Dhé,—Tha tlachd aig an Uile-chumhachdach ann an òrduchadh na dóruinn sin,—Bithidh Sàtan agus peacaich féin 'n an luchd-dìoghaltais aig Dia,—Agus bithidh an dóruinn coitchionn, gun lasachadh, gun chrìch.

1. Is è Dia féin a dh'òrduich dóruinnean na h-ifrinn. Cha bu lugha na Dia féin a fhuair oilbheum o pheacaich, air an aobhar sin, cha lugha na Dia a ni peanas orra airson am peacaidhean. Dh'ullaich è na dóruinnean sin airson a naimhdean. Bithidh a mhòr chorruich a' sìor-chur ás doibh; anail a chorruich a' beothachadh nan lasair, mar éire do-iomchair d' an anamaibh. Na'm bu chorruich créutair ì, is ann a b'fhasa dhoibh a giùlain. An-aoibhinn dhà-san a thuiteas fo bhuillean an Uile-chumhachdaich! "Is ni eagalach tuiteam ann an làmhaibh an Dé bheo." *Eabh.* 10. 31. Bu neo-ni an saoghal uile a bhi 'n an aghaidh, agus na h-uile chréutairean cruinn 'g am pìanadh, ann an coimeas ri so. B'fheàrr leo roimhe fearg a chur air Dia, na fearg a chur air uachdaran, custamair, maighstear, caraid, nàbuidh, no air am feòil féin, ach anis b'fheàrr leo mìle cuairt a bhi air am fuathachadh leis an t-saoghal uile, na fàbhar Dhia a chāll. Ah! is "teine dìan-loisgeach" a chorruich! Ma lasas ì òirnn ach mionaid, seargaidh sinn ás mar fhéur! Cia luath a chrìonas ar neart gu laigse, agus a philleas ar bòichead gu mì-dhreach! Na's luaithe na loisgeas an lasair conlach thioram, caithidh corruich Dhé na h-aingidh thruagh sin. Air thalamh cha n-fhuiligeadh ìad prìosan, no tàire, crann-losgaidh, no croich, no teine, no fraoch-fanaid, airson Chriosd, cionnus matà, 'dh-fhuiligeas ìad anis lasair corruich Dhé 'g an caitheamh ás gu sìorruidh?

2. Tha àit agus staid na dóruinn air an òrduchadh le Dia, chum a cheartas a ghlòrachadh. Is ānn a chum a chumhachd féin a ghlòrachadh a chruthaich è na saoghail. Tha cruth maiseach nan uile chréutairean, a rinn a làmh, a' foillseachadh a ghliocais. Tha freasdal Dé air a nochdadh dhuinn ann an cumail suas nan uile nithe. 'Nuair a lasas eadhon aon srad de chorruich Dhia air an tálamh, bàthar an saoghal uile, ach amhàin *ochdnar.* Loisgear Sōdom, Gomōrrah, Admah agus Seboim le teine bho nèamh. Dùnar cuid ann am béul na mara. Fosglaidh an talamh a bhéul agus sluigear sìos feadhain eile. Sgriosaidh a' phlàigh a mìltean. Nach soilleir an fhìanuis air corruich Dhia, cor brònach nan Iudhach air an là an diugh! Ach is ānn airson na beatha ri

teachd, a tha tròcair agus ceartas glòrachaidh Dhia air an rùnachadh, agus gu bhi air am foillseachadh anns an tomhas a's àirde. An sin glòraichidh Dia a thròcair, air dòigh nach urrainnear a thuigsinn an diugh leis na naoimh féin a bhitheas 'g a mealtuinn : agus foillsichidh è fòs a cheartas air dòigh a dhearbhas do na h-uile gur è sin ceartas Dhé da rìreadh. Cha mheasar lasraichean bith-bhuan na h-ifrinn tuilleadh as teth airson nan anamanan ceannairceach ; agus an déigh a bhi 'g an losgadh tre mhìltibh de mhìltibh bhliadhnachan, cha n-aithreach leis an t-olc a thainig orra. An-aoibhinn do'n anam a chuirear suas mar sin 'n a bhāll-amais gu bhi air a bhualadh le corruich an Uile-chumhachdaich ! agus mar phreas a' sìor-losgadh ann an lasraichibh a dhìoghaltais, nach fhaodar a smàladh ás gu sìorruidh !

3. Bithidh dóruinn an t-sluaigh mhallaichte anabarrach goirt, do bhrìgh gu'm bheil ì air a dòrtadh orra le dìoghaltas Dhé. Is uamhasach corruich, ach cò a sheasas dìoghaltas ! Their an Dia mòr, " Sin sibhse mo chréutairean ceannairceach. Is tric a rinn sibhse tàir air m' fhoighidin-sa. Pàidhidh sibh anis air a shon. Cuimhnichibh cia tric a ghairm mis' oirbh, cia tric a chrōm mì sìos a' tagair ribh, agus cia tric a ghuidh mì oirbh sonas a ghabhail, ach cha b'àill leibh-se. An robh sibh am barail gu'n ceadaichinn dhuibh a bhi 'magadh òrm gu bràth ?" Dìoghlaidh è orra gach tàir' a rinn ìad air a thròcair, agus gach dearmad a rinn ìad air Criosd agus air gràs. Hò ! faiceadh daoine so anis. Hò ! thugadh ìad taitneas do Dhia ann an casgadh an sgrios féin, mu'm bi è ro anmoch !

4. Fòs cuimhnich " cha n-'eil idir tlachd air-bith aig Dia ann an sgrios nan aingidh." B'fheàrr leis gu ro mhòr ìad a philleadh d'a ionnsuidh féin agus gabhail ri Criosd agus tròcair. Ach an uair gheibhear ìad gu rag-cheannairceach a' diùltadh ùmhlachd a thoirt do Dhia, gabhaidh è tlachd ann an oibreachadh a cheartais 'n an aghaidh. Tha Dia ag ràdh, " Annam-sa cha'n 'eil dìan chorruich ;" ach, deir è, an déigh sin, " Cò a chuireadh an droighionn agus an dris a'm' aghaidh anns a' chath ? rachainn trompa, loisginn ìad le

chéile." Och nach truagh cor nan créutairean sin! "Cha ghabh an tì a rinn ìad truas diubh; agus cha nochd é caoimhneas dhoibh." *Isà.* 27. 4, 11. "Mar a rinn an Tighearn gàirdeachas os an ceànn a dheanamh maith dhoibh; mar sin ni an Tighearn gàirdeachas os an ceànn gu'n sgrios, agus gu'n toirt gu neo-ni." *Deut.* 28. 63. Is truagh do na h-anamaibh a bheir air Dia gàirdeachas a dheanamh 'n am peanas! "Ni è mar-an-céudna gàire ri 'n sgrios: ni è fanaid 'nuair a thig an eagal, 'nuair a thig eagal orra mar fhàsachadh, agus a thig léir-sgrios orra mar iomaghaoith; 'nuair a thig téinn agus cràdh-cridhe orra." *Gnàth.* 1. 26, 27. Is uamhasach an ni thar càinnt 'us smuain, 'nuair nach faighear aon air nèamh, no air talamh, a chuidicheas ach Dia, agus nach dean esan ach gàirdeachas ri "téinn" nan créutairean truagh sin! Cha n-ānn idir gu litireil a "tha Dia a' deanamh gàire agus fanaid" ri truaighe nam peacach ceannairceach. Is ann amhàin aréir gnàth-labhairt dhaoine 'tha na focail sin air an labhairt anns an Sgriobtuir, ag ìnnseadh cho teànn 's a bhuineas Dia ris a' pheacach, ni nach gabh ìnnseadh air dòigh eile na's freagarraiche le càinnt dhaoine.

5. Bithidh Sàtan agus peacaich féin 'n an luchd-dìoghaltais aig Dia,—'g am pìanadh aréir òrdugh a cheartais. Is è Sàtan a rinn na peacaich sin a bhuaireadh, a mhealladh 's a chumail o Chriosd, agus trōm-phìanaidh è ìad anis airson géilleadh dhà. Sin amhàin an duais a bheir è dhoibh airson na seirbhis a rinn ìad dhà gu tric. Dhiùlt 'us thréig ìad Dia agus Criosd; agus rinn ìad dearmad air an anamanan féin: oir is ì comhairle Shàtain a b'ànnsa leo na sin uile. Air an aobhar sin, cuirear ìad fo dhroch cùing an droch mhaighsteir féin. Na'n robh ìad cho fìrinneach ann an deanamh seirbhis do Chriosd 's a bha ìad ann an deanamh seirbhis do Shàtan, gheibheadh ìad duais na's feàrr. Is ceart, matà, ìad a bhi 'n am pìanadairean orra-féin, a chum gu'm faic ìad mar sin, gu'm b' ìad-féin a sgrios ìad-féin, agus nach urrainn ìad a choireachadh ach ìad-féin amhàin airson na dóruinn a ta ìad a' fulang anis.

ADVOCATES' LIBRARY

6. Agus bithidh dóruinn nan aingidh *coitchionn.* Mar bha cuid aig gach bāll anns a' pheacadh, bithidh cuid aig gach bāll ann an dóruinn. Is è an t-anam bu mhò cuid ann am peacachadh, mar sin is è a's mò cuid ann am fulang. Is è an t-anam a's mò luach na 'n corp, mar sin bithidh a dhóruinn fada na's truime na dóruinn a' chuirp. Mar bheir aoibhneas an anama barrachd air taitneas collaidh, bheir pìantan an anama barrachd air pìantaibh a' chuirp. Chá n-è mhàin anam, ach anam peacach a dh-fhéumas fulang. Cha ghabh teine mur bi an connadh tioram; ach an uair a bhitheas an connadh tioram, loisgidh è gu garg ! Bithidh an cionta féin do na h-anamaibh mallaichte, mar spòng fo fhùdar, a' glacadh lasraichean na h-ifrinn d' an ionnsuidh gu dìan. Agus fuiligidh an corp a chuid féin cuideachd. An corp ud a bha roimhe sin air a choimhead cho cùramach, mùirneach, air 'eiridinn cho caoin, agus air 'eideadh cho grìnn, ciod a thàinig air anis ! Is ìosal a thuit a shealladh uaibhreach ! Is beag sùim nan lasraichean ud d' a sgeimh 'us d'a mhaise ! Na sùilean ud, a b'àbhaist a bhi toilichte leis gach sealladh àillidh, cha n-fhaic ìad nì anis ach crith-uamhas, corruich Dhia a' taomadh anuas orra, na naoimh ud air an d'rinn ìadsan tàir', anis air an àrdachadh a dh-ionnsuidh na glòire sin a chàill ìad-féin, 'us iad-féin anis gun chōmpanach idir, ach deamhnan 'us spioradan mallaichte do-àireamh. Seallaidh ìad anāll anis 'us their ìad, " An ānn gu so a thàinig gach cuilm, cluith 'us ròic a bh'againn ?" Na cluasan ud a bha cleachdte ri ceòl 'us fōnn nan òran, cha chluinn ìad ach sgread 'us glaodh òillteil dhaoine mallaichte, clānn a' sìor-mhallachadh am pàrantan a threòraich ìad anns an olc, le droch eisempleir ; fir-phòsd' a' mallachadh an aghaidh nam ban-pòsda, maighstearan an aghaidh sheirbhiseach, ministearan an aghaidh pobuill, uachdarain an aghaidh ìochdaran, 'us gach aon ag éigheachd ris an aon eile, " Is tus' a thug an truaighe so òrmsa, cha do sheòl thu mo dhleasanas dhomh—cha do chaisg thu mo pheacadh—cha do labhair thu dìleas rium, —cha d'innis thu mo chunnart dhomh. Ah ! mise !" Sin anis cŏmpanas nan anam 's nam corp mallaichte ann an truaighe na dóruinn !

7. Mairidh an dóruinn sin *gun lasachadh* idir. So ni a ghéuraicheas an gath pìanaidh gu h-anabarrach. Ma chuir ifrinn eagal riamh orra, no ma bha an coguis fo thrioblaid, uair air-bith 's an t-saoghal so, gheibheadh ìad fear-sòlais aig an làimh. B'è sin caraid feòlmhor, gnothach tìmeil, fearas-chuideachd, no sùgradh faoin. Dh-fhuadaicheadh ìad air falbh gach bròn le ith 'us òl, cluith 'us cadal. Ach dh'fhalbh anis gach fear-sòlais dhiubh sin. Bha an cridheachan cruaidh, an-dàna, mì-chreidmheach 'g an dìon mar bhalla-cloiche an aghaidh gach trioblaid ìnntinn. Cha deanadh rabhadh sam-bith drùigheadh orra. Is è Sàtan féin a b' fhear-sòlais doibh. Is tric a thuirt è riutha, mar thuirt è ri màthair 'a chinne-daoine, "An dubhairt Dia, 'cha n-ith sibh? gu cìnnteach cha'n fhaigh sibh bàs.' Am bheil Dia ag ìnnseadh dhuibh gu'n laidh sibh ann an ifrinn? Pugh, cha dad idir sin. Tha Dia tròcaireach. Ma tha ifrinn ānn idir, carson a bhitheadh eagal oirbh? Nach robh fuil Chriosd air a dòrtadh air bhur son? Nach Criosduidhean sibh? Carson, matà, 'bhitheadh cùram oirbh? Cha n-eagal idir dhuibh." Aréir sin, mar is è Spiorad Chriosd is Comhfhurtair, no fear-sòlais do na naoimh, is è Sàtan comhfhurtair nan aingidh. Is cùramach am meirleach air eagal gu'n dùisg è sluagh, fhad 's a bhios è gu carach a' "robigeadh" an tighe, a cheart cho cùramach sin tha Sàtan air eagal gu'n dùisg è am peacach. Fhad 's a bhitheas ìnntinn a' pheacaich dāll-mharbh, cha n-abair Sàtan aon ghuth ris, brosgul, no sòlas. Càit anis, matà, an téid am peacach truagh a dh-ìarraidh sòlais? Iadsan a chuir a chas anns an ribe, agus a gheall a theàrnadh, thréig ìad è nis, agus tha ìad-féin air an tréigsinn. Theich a shòlas gu léir. Ach tha an Dia cothromach sin, do'n tug esan gu tric tàmailt 'us tàire, nis a' làn-choimhlionadh dhà gach bagairt a labhair è riamh 'n a aghaidh.

8. Agus bithidh dóruinn nan aingidh *sìorruidh*—mairidh ì gu bràth. Tha ì uamhasach air gach dòigh eile, ach is è sin—a sìorruidheachd—a' chuid a's uamhasaiche dhì. An déigh do iomadh mìle bliadhna—mìltean do mhìltibh—a dhol seachad, bithidh dóruinnean an t-sluaigh mhallaichte cho ùr agus cho pìantail

dhoibh 's a bha ìad air a' cheud uair a dh'fhairich ìad lasair na h-ifrinn. Bu shocair leo na'n robh dòchas idir ri crìoch a theachd air an dóruinn, ach O! cia cruaidh ri smuaineachadh gu'm mair ì "*gu bràth!*" Anns a' bheatha so, cha robh ìad riamh sgìth dhe'n pheacadh, nis cha bhi Dia sgìth dhe bhi 'g am pìanadh. Cha d'rinn ìad riamh fìor aithreachas airson am peacaidh, anis cha bhi aithreachas air Dia airson an dóruinn. Bhris ìad lagh an Dé shìorruidh, agus air an aobhar sin, fuiligidh ìad peanas sìorruidh. Bha fios aca gu'n do dhiùlt ìad rìoghachd shìorruidh a ghabhail, agus biodh fios aca nis gu'm bi ìad air an glasadh amach áisde gu sìorruidh. Pheacaich an anamanan neo-bhàsmhor, agus air an aobhar sin, fuiligeadh ìad pìan neo-bhàsmhor. Bu shona leo ìad-féin anis, na'n robh ìad fathast 'n an laidhe anns an uaigh, no na'm faodadh ìad laidhe sìos innte rìst. O mar dh-éigheas ìad ris a' bhàs, "O bhàis! càit an deach thu nis? nach tig 's nach geàrr thu ás mo bheatha thruagh? O b'fheàrr gu'n cuireadh am pìan so mis' amach á bith! O b'fheàrr nach bithinn idir ānn! O faigheam bàs! O pilleadh mo dheò gu neo-ni!" Mar sin, bithidh na h-osnaichean searbh a dh-fhàisgear ás gach cridhe fo'n dôruinn shìorruidh. B'fhada leo gach searmoin 'us ùrnuigh a chual' ìad 's an t-saoghal so. Och! och! nach fhada dhoibh anis smuaineachadh air an dôruinn gun chrìch! Nach bu ghoirid mionaid bheag an taitneis ann an coimeas ri sìorruidheachd chìan am bròin! Cha robh 'n an taitneas feòlmhor ach mionaid, ach mairidh am peanas gu brāth!

O pheacaich, cuimhnich gu'm bheil d' ùin ach beag air ruith. Tha thu nis a' seasamh aig dorus na sìorruidheachd 's am bàs a' feitheamh gus an dorus sin 'fhosgladh agus thus' a thogail astigh. Caidil romhad beagan oidhcheachan, gabh mu-n-cuairt beagan làithean air an talamh, agus an ùin glé ghoirid, no mu'n saoil thu, bithidh d' aimsir, do smuaintean, do chùram agus do thaitneas uile air an slugadh suas leis an t-sìorruidheachd 'us ruigidh tu-féin staid, sona no dona, nach atharraichear fad lìnn nan lìnn. Mòr aoibhneas nèimh, agus mòr dhóruinn na h-ifrinn, cha n-urrainnear aon diubh sin a thuigsinn. Ach dóruinn shìorruidh! sin dóruinn nach gabh breithneachadh.

Ach thar leam, a pheacaich uilc, rag gu'n cluinn mì thus' ag ràdh ann do chridhe, "Ma bhitheas mì càillte, bitheadh, cha n-'eil comas air. Is feàrr leam mo chunnart a sheasamh na géilleadh do ìarrtas an Sgriobtuir. Cha bhi mì na's miosa dheth na mo choimhearsnaich agus sluagh eile. Ma bhitheas peanas ānn, cha n-'eil air ach a ghiùlain mar a's feàrr is urrainnear." Och! a chréutair bhochd, guidheam ort anis, mu'n diùlt thu tròcair ás 'us ás, thu éisdeachd chùramach a thoirt do bheagan cheistean a chuireas mì, agus smuaineachadh orra mar dhuine réusanach. Cò thus' gu'n ghiùlaineadh tu corruich Dhé? An dia thu, no duine? Ciod è do neart-sa? Nach 'eil è mar neart céir, no conlaich an aghaidh an teine, mar mhōll an aghaidh na gaoith', no mar dhus an aghaidh garbh shéideadh na cuairt-ghaoith'? Ged robh do neart mar ìarunn, do chnàmhan mar umha, do bhōnn mar an talamh, agus do chumhachd mar na nèamhan, sgriosar thu fo anail a chorruich. Ach cò thusa? Criomag chriadha fo dheò, air do bheathachadh le tròcair an Tì sin a tha thus' a' diùltadh, agus air do chumail beagan làithean o bhi air do chagnadh le durragaibh bréun! Sin thus' a thruaghain; gidheadh cha nàire leat a ràdh nach 'eil eagal ort á corruich an *Uile-chumhachdaich!* Amadain! carson, matà, a chritheas tu 'nuair a chì, no 'chluinneas tu comharraidhean uamhasach a chumhachd agus a chorruich? Ciod a their thu ri fuaim atmhoir an tàirneanaich a' réubadh nan spéur, no ri garbh ghathan an dealanaich a' spoltadh 's a sgoltadh nan creag 's nan crānn, no ris "a' phlàigh a ghluaiseas ann an dorchadas," a' sgrios dhaoine mu-n-cuairt duit? Na'm faca tu plàighean na h-Eiphit, no an talamh a' fosgladh a bheòil 's a' sìos-shlugadh Dhātain agus Abīraim, no 'Eliah a' toirt teine bho na nèamhaibh a losgadh suas nan ceannard agus nan leth-cheud', nach cuireadh aon de na seallaidhean sin trōm gheilt air do chridhe? Ciamar, matà, a sheasadh tu fo phlàighean na h-ifrinn? Carson a bhitheas eagal ort 'nuair a thig goirteas beag sam-bith air do chorp? Déide, lòinidh, alt-ghalar, teasach, cāll làimhe, no coise, no tuiteam fo bhochduinn 'us nàire Ach is beag am peanas na pìantan sin, geda a bhiodh ìad uile air an càrnadh air aon neach, ann an coimeas ri dóruinn na h-ifrinn. Carson a chuireas teachd a' bhàis eagal cho mòr ort? O cia fuar leat a bhuaileas è do chridhe! Nach bu phàrras an uaigh ann an coimeas ri àit na dóruinn nach 'eil anis a' cur cùraim ort-sa? Nach dóruinneach, do-iomchair leat bāll de do chorp a losgadh 's an teine? Ciod a theirear, matà, ri fulang gu bràth, deich mìle cuairt na's mò ann an teas na h-ifrinn? Carson a chuireas iomradh, no smuain air ifrinn, iomagain, gluasad, buaireadh, no eagal air d' ìnntinn? Mur fuilig thu eadhon sin gun uamhas, cionnus a sheasadh tu dóruinn an àite sin? Carson a tha an "duine saoibhir" a' goirt-ghearan ri Abraham, gu'm bheil è "air a phìanadh ann an ifrinn?" No carson a chithear do dhroch cōmpanaich a' cāll am misneachd aig uair a' bhàis, agus aig an àm sin a' sgur de'n droch càinnt?

An do labhair thu riamh ri duine fo éu-dòchas? Nach bu mhì-shòlasach a bhriathran? Nach bu trōm a bheatha leis? Cha n-fhaigheadh è maith, no fois ann an ni sam-bith a bha aige; chàill a bhiadh 's a dheoch am blăs milis dhà; bu draghail leis a chàirdean 'fhaicinn; bha è sgìth dhe 'bheatha, agus fo eagal a' bhàis. Ma's urrainnear truaigh' an t-sluaigh mhallaichte 'fhulang, carson nach fhuilig daoine na's socraiche gach roimh-bhlăs dhiubh sin air ifrinn? Ciod a theireadh tu na'm faiceadh tu Sàtan ann an cruth eagalach a' seasamh ri do thaobh? Nach fàilnicheadh do chridhe le trōm uamhas, agus nach seasadh d'fhalt air a cheànn? Agus ciamar a sheasas tu gu sìorruidh am far nach bi cuideachd air-bith agad, ach diabhlan agus sluagh mallaichte 'g a do phìanadh 's a' fulang maille riut?

Faighnicheam so dhìot aon uair fathast,—Ma's ni cho beag leat-sa corruich Dhia, carson a bha ì cho mòr le Mac Dhia féin? 'Nuair a ghabh an Tì sin, a bha fìor neo-chiontach, os-làimh na fiachan a phàidheadh air ar son-ne, a' seasamh ann ar n-àit, agus a' giùlain a' pheanais a thoill sinne; thug a' chorruich sin air Criosd "fallas mar bhraonaibh mòra fola a' tuiteam sìos air an talamh." Ghlaodh Tighearn na beatha, fo bhruthadh na corruich sin, "A ta m' anam ro bhrònach eadhon gu bàs:" agus arìst air a' chrānn-chéusaidh, "Mo Dhia, mo Dhia, c'arson a thréig thu mi?" Is cìnnteach na'm b'urrainn neach air-bith am fulangas sin a ghiùlain le socair, gu'm b'è Iosa Criosd an neach sin. Oir bha neart eile aige-san nach 'eil idir agad-sa, gus am fulangas ud a ghiùlain. An-aoibhinn duit, a pheacaich, airson do mhi-chùraim gun chìall! An saoil thu-féin am bi an ni sin, a bha cho trōm do Chriosd, so-iomchair dhuit-sa. Faic bha Mac Dhé air a chur "ann an cruaidh ghleachd anama," agus ann am "fallas fola," amhàin fo mhallachd an lagha, ach thusa, créutair lag, gòrach, cha ni sam-bith leat tuiteam araon fo mhallachd an lagh' agus an t-soisgeil, agus mar sin a bhi 'toilltinneach air peanas na's mò gu mòr.' *Eabh.* 10. 29. Gu'n deanadh an Tighearn maith d' ìnntinn a cheartachadh le aithreachas.

Agus anis, a léughadair, faigheam do rùn. Ciod a tha thus' a' cur romhad a dheanamh? Ciod am féum a tha thu 'dol a dheanamh de'n teagasg so uile? Am bi é neo-tharbhach dhuit, no an àill leat gabhail ris gu fìor dhùrachdach? Is iomadh rabhadh o Dhia, a chuir thu suarach agus a thilg thu uait; agus an tilg thu so uait. Gabh an aire nis, cha bhi Dia an còmhnuidh a' strì riut-sa le rabhadh agus bagradh. Tha nis an làmh dhìoghaltais air a togail suas, agus tha buillean trōm a' teachd, ach an-aoibhinn dhà-san air an tuit ìad! An tilg thu uait an Leabhar so, ag ràdh nach 'eil dad ànn ach labhairt air ifrinn 'us damnadh. Is ann mar sin is àbhaist dhuit a bhi ri gearan air gach searmonaiche dìleas. Ach am b'fheàrr leat nach ìnnseamaid na nithe mòra sin dhuit idir? An ìarradh tu òirnn a bhi ciontach do fhuil d' anama, le fantuinn 'n ar tosd, agus Dia féin ag àithneadh dhuinn gu teànn na nithe sin a dheanamh aithnichte dhuit-sa? Am bi thu-féin càillte le socair, tosdachd 'us dearmad, agus am b'fheàrr leat sinne 'bhi càillte maille ruit, na fearg a chur ort, le labhairt na fìrinn riut? Faodaidh thus' a bhi ciontach ann an an-iochdmhorachd cho uamhasach sin, ach "nar leigeadh Dia" gu'm faighear sinne cho ciontach, dàll-amaideach, aingidh riut-sa. Is maith a tha fios againn gu'm fuathaichear sinn le daoine, 'nuair a gheibhear sinn a' searmonachadh, no 'sgrìobhadh gu dìleas mar so. Tha gaol air moladh ag ìadhadh gu nàdurrach ann am broilleach gach duine, agus air eagal moladh, no deadh-ghean dhaoine feòlmhor a chāll, le mì-thlachd a chur orra, is gānn luchd-teagaisg a labhras riu air dòigh a dh-fhaodas a bhi mì-thaitneach leo. Ach smuainich thus' am bheil, no nach 'eil na nithe so fìor? Mur 'eil ìad fìor théid mise leat gu grad a dhìteadh neach sam-bith a gheibhear a' cur eagail air sluagh, gun aobhar. Ach ma's ìad na bagairtean sin briathran Dhia, nach bu tus' an truaghan nach 'eil ag éisdeachd riutha, 'g an toirt fainear, agus 'g an gabhail gu cridhe! Ma's aon thusa de "shluagh Dhé," gheibh thu an teagasg so uile 'n a shòlas, agus cha n-ānn idir 'n a uamhas duit. Ach ma tha thu fathast ann an staid neo-ìompaichte, thigeadh dhuit, aréir mo bheachd-sa, uiread a sgàth a bhi ort cluinntìnn mu nèamh 's a tha ort cluinntinn mu ifrinn, mur leòr dhuinn amhàin ainm nèimh agus na slàinte. Tha sinn a' searmonachadh nèimh agus tròcair dhuit, a chum a thoirt ort ìad sin ìarraidh agus a ghabhail gu toileach: agus tha sinn a' searmonachadh ifrinn dhuit a chum a thoirt ort an t-àit sin a sheachnadh. Mur biodh dòchas idir gu'm faod thus' a dhol ás o'n dôruinn ud, bu dìomhain a bhi 'g ìnnseadh mu ifrinn dhuit, ach fhad 's is beò thu, bithidh dòchas ri do theàrnadh. Uime sin, matà, féumar gach meadhon a ghnàthachadh gu dìan, dìleas a chum thus' a dhùsgadh amach á suain-ghalar a' pheacaidh.

Och nan ochan! cò an cridhe is urrainn a smuaineachadh, no cò an teangaidh is urrainn a chur-an-céill, ciod ì dóruinn nan anamanan sin a ta nis a' fulang fo chorruich Dhé? Air là do dhóruinn, a pheacaich, éighidh tu ri Criosd, "O trocair! O tròcair! O ghabh truas dhìom! O iochd air m' anam bochd!" Ach, O dhuine, tha mis' anis ann an ainm an Tighearn Iosa ag éigheachd riutsa, "O dean tròcair! O dean iòchd air d' anam féin!" An dean Dia iochd ort-sa leis nach àill iochd a dheanamh ort-féin? Ma chì eadhon d' each slochd roimhe, is gānn is urrainn thu 'thoirt air léum ànn ; agus an grad-thilg thusa thu-féin cho dùr sìos do ifrinn, an déigh do d' chunnart a bhi air ìnnseadh dhuit roi làimh ? “Cò a's urrainn seasamh roimh fhearg an Tighearna ? agus cò a dh'fheudas fuireach ann an dìan-theas a chorruich ?” *Nah.* 1. 6. Shaoilinn gur leòr na chuala tu nis. Ach tilg uat do pheacadh mallaichte—a sgriosas an t-anam—agus lìrig thu-féin gu léir suas do Chriosd. Rùnaich so, agus dean è gu grad, chum gu'm faic mise do ghnùis *ann am fois* ameasg nan naomh. Gu'n deònaicheadh Dia do threòrachadh gus an co-cheangal so a dheanamh ris, gun dàil aon mhionaid eile 'chur anns a' chùis ! Ach ma chruadhaicheas tusa do chridhe gu bàs, agus nach bi teàrnadh air do shon, na abair air là mòr eile, nach d'fhuair thu rabhadh dìleas, agus nach robh caraid agad, a bha gu dùrachdach ag ìarraidh do shaoradh o ifrinn nam mallachd.

CAIBDEIL VII.

Ar féum air a bhi gu dìchiollach ag ìarraidh Fois nan Naomh.

Ma bhitheas Fois cho cìnnteach, glòrmhor aig na Naoimh, carson nach 'eil sluagh 'g a h-ìarraidh na's dìchiollaiche ? Shaoileadh neach, ma chuala duine sam-bith, agus ma chreid è mar fhirinn gu'm faodar glòir cho anabarrach mòr 'fhaotuinn, gu'm bitheadh fìor mhìann làidir air a bheothachadh suas 'n a chridhe an déigh onoir cho àrd, gur gānn a chuimhnicheadh è air ith, no òl, no gnothach air-bith eile, ach a' sìor-labhairt air an onoir so,—a' sìor-fheòrachadh cionnus a ruigear air an àrd ionmhas so. Ach an àit sin, is ānn a gheibhear sluagh, a ta 'cluinntinn mu thimchioll an ionmhais so gach là, 's ag aideachadh a bhi 'creidsinn ànn mar àrd phùng de'n creidimh, cho mi-chùramach, mi-shùimeil 's a deanamh cho beag saothair mu 'thimchioll, as ged nach cluinneadh ìad riamh gu'm bheil a leithid idir ānn, no ged nach bitheadh ìad a' creidsinn aon smid' de na tha ìad a' cluinntinn mu 'n fhois so.

Is ìad an sluagh sin gu h-àraid—Luchd-na-h-ìnntinn-saoghalta,—Am mòr-shluagh mi-naomh,—Luchd-aideachaidh foirmeil, no na Fuar-chràbhaich,—agus eadhon a' Mhuinntir dhiadhaidh féin.

1. Tha aire Luchd-na-h-ìnntinn-saoghalta air a slugadh suas cho mòr le nithibh aimsireil, ionnus nach 'eil toil, no ùin aca gus an fhois so ìarraidh. O pheacaire amaideach! cò a rinn bhur dalladh? Dh'fhàg an saoghal sibh cho dàll ris na brùidean. Spìon è uaibh bhur cìall gu mòr. Cha n-'eil ach ruith 'us léum, cha n-'eil ach strì 'us éud an déigh nithe nach fiù, gun ghuth idir air fois shìorruidh! B'è sin na h-ìnnleachdan, 's an dìan chùram aig sluagh gu éirigh suas céum na's àirde na muinntir eile 's an t-saoghal so, gun aon ghuth air onoir rìoghail nan naomh! Faic ìotadh lonach dhaoine an dèigh gach taitneis fheòlmhoir, ach tha moladh Dhé 'us aoibhneas nan aingeal air am meas leo mar eallach trôm! Ciod nach dean ìad gu fìor dhìchiollach, chum an ainm 's an clànn féin àrdachadh, 's an seilbh a mheudachadh, ged, ma dh-fhaoite, nach beir aon trà air trà eile dhoibh, ach cha smuainich ìad car aon uair' ciod a thig dhiubh air là mòr a' bhreitheanais a tha nis a' teannadh orra gu dlùth! Nach moch a dh-éireas ìad, nach anmoch a théid ìad a chadal, nach dìan an saothair, ag oibreachadh o bhliadhna gu bliadhna chum ìad-féin 's an teaghlaichean a chumail suas ann an creideas, gus an tig uair am bàis, gun smuain idir càit am bi ìad an déigh sin! Is è their na daoine sin "Nach fhaod sinn a bhi air ar teàrnadh gun dragh cho mòr sin?" Is moch a thogas ìad an seirbhisich gu'n obair, ach is ainmig a ghairmeas ìad astigh ìad gu ùrnuigh, no léughadh na fìrinn! Ciod a rinn, no ciod a ni an saoghal so airson na muinntir sin a tha 'g a ghràdhachadh cho mòr, 'g a ìarraidh cho dùrachdach, 's a' fulang uiread air a shon, 'nuair a tha Criosd agus nèamh air an dearmad leo gun sùim idir dhoibh? Is goirt ar rathad astigh do'n t-saoghal; is goirt ar saothair agus ar cuairt ànn, ach is goirte na sin uile, ar rathad amach ás. O dhaoine gun chìall, cò a dhàll sibh! am mair sùgradh 'us sògh dhuibh gu bràth? An urrainn òr 'us glòir an t-saoghail seasamh mar chàirdean tarbhach dhuibh, 'nuair a's mò bhur

féum? An éisd ìad ribh air uair 'ur téinn? An toir ìad freagairt, no fuasgladh aig uair a' bhàis? An téid ìad leibh do'n t-saoghal eile, am brìob ìad am Breitheamh, an saor ìad sibh o pheanas, an ceannaich ìad àit dhuibh ameasg nan diadhair beannaichte? Carson nach fhaigheadh an "duine saobhir" aon sileag uisge 'dh-fhuarachadh a theangaidh? *Lŭc.* 16. 24. An fheàrr criomagan milis 'us onoir thaitneach, ghoirid na beatha so na fois shìorruidh? Am pàidh ìad cāll an ionmhais a mhaireas? Am faod dòchas idir a bhi ri aon de na nithibh sin? A shaoghail ghràineil, mhealltaich! Is tric a chualas do sheirbhisich ro dhìleas a' cruaidh-ghearan ort mu dheireadh, ag ràdh "Och! Och! mheàll an saoghal mì! Tha mi càillte! Bhreug è mì air là mo shoirbheachaidh, ach thilg è uaith mì air là mo théinn. Na'n d'rinn mise seirbhis do Chriosd, cho dìchiollach, dìleas 's a rinn mì do'n t-saoghal, cha n-fhàgadh Esan mì mar so gun dòchas, gun sòlas." Mar sin gearainidh ìad gu goirt, gidheadh cha ghabh peacaich eile comhairle.

2. Anis is lìonmhor Sluagh mì-naomh, agus is beag saothair a ni ìad airson slàinte. Is gānn an cùram mu dhleasanasaibh cumanta na diadhachd, eadhon o'n lethmuigh. Ma gheibhear an soisgeul air a shearmonachadh fagus d'an àit-còmhnuidh, theagamh gu'n téid ìad còrr uair a dh-éisdeachd, air sgàth an fhasain. Ach is beag an leisgeul a chumas aig an tigh ìad. Ma bhitheas frasag uisg' ānn, is leòr an leisgeul sin. Ma bhitheas an Tigh-aoraidh beagan mhìltean uatha, is maith an leisgeul sin leo. Cuid eile cha n'eil aodach aca, mar their ìad-féin, agus is mòr an leisgeul sin. Ach biodh an là fliuch no tioram, fuar no teth, gheibh ìad aodach 'us cas-bheirt a bheir ìad, iomadh mìle, gu féill, no còdhail, no àit air-bith de'n dùthaich, a dh-ìarraidh solair d' an cuirp. Cuid eile gu cronail a' smuaineachadh gu'm bheil ìad a' deanamh fàbhair do'n mhinistear 'nuair a thig ìad a dh-éisdeachd an t-soisgeil air a shearmonachadh, ged is ann dhoibh-féin a tha am fàbhar sin uile. Air uairibh, cha n-fhaicear ach aon, no dithis ás gach teaghlach ann an Tigh Dhé air an t-sàbaid. Ach mo chreach! is lìonmhor ìadsan nach

fhaicear anns an "Tigh-aoraidh" eadar dà cheànn na bliadhna! Tha ìad sin a' cruadhachadh an cridheachan an aghaidh àithne Dhé, 's a' fàs cho feòlmhor, mi-chùramach ris na brùidean féin. Aidichidh an sluagh sin uile, 'nuair a labhrar riutha, gur è an Sgriobtuir lagh Dhé leis am bi ìadsan air an aideachadh, no air an dìteadh aig a' bhreitheanas; agus aidichidh ìad fòs gur "beannaichte an duine sin aig am bheil tlachd ann an lagh an Tighearna, agus a smuainicheas air a laghsan a là agus a dh'oidhche." *Salm* 1. 2. Ach cha chuir ìad dragh orra-féin caibdeil dheth a léughadh aon uair 's an là. Cuid a bheir am Bìobull leò do'n eaglais air an t-sàbaid, ach tuilleadh féum cha dean ìad dheth; cha sheall ìad ànn fad na cuid eile de'n t-seachduin. Tha è air àithneadh dhoibh "ùrnuigh a dheanamh gun sgur," seadh a bhi ri ùrnuigh a ghnàth, ach gidheadh cha n-fhaighear ìad ag ùrnuigh gach là an làthair an teaghlaichean, no idir ann an uaigneas. B'fheàrr le Dăniel a bhi air a thilgeil ameasg nan leòmhan, na sgur a dh-ùrnuigh gach là 'n a thigh féin, far am faodadh a naimhdean a chluinntinn, ach is feàrr leis an t-sluagh so ìad-féin 'fhàgail gu bràth mar chreach do Shàtan, an leòmhan béucach, na slàint ìarraidh dhoibh-féin. No, ma nì ìad ùrnuigh còrr uair, gheibhear ì cho fuar, neo-spioradail, ionnus gur è diùltadh 'us cha n-è freagairt a tha ì 'toilltinn o Dhia. Esan a dh-ìarras ainmig, mi-chùramach, is coma leis, ach beag, co dhuibh a gheibh, no nach fhaigh è an ni a ta è 'g ìarraidh. Cha n-airidh idir air nèamh, eadhon leo féin, ìadsan nach ìarr fois nèimh a ghnàth gu dùrachdach.

Na'n comharraichteadh le *cailc* no *cil* dorus gach tigh 's an tìr, ag ìarraidh gu'n dòirteadh Dia anuas a chorruich air na teaghlaichean sin nach 'eil gu dùrachdach a' cumail aoradh Dhé 'n an tighean gach là, gheibhteadh an dùthaich 's a bailtean mar àit air a mhilleadh leis a' phlàigh, an sluagh marbh astigh, agus comharradh bhreitheanais amuigh. Is aobhar eagail gu'm biodh deich tighean air an comharrachadh amach airson a' bhàis, an àit gach aoin a rachadh ás. Is beag an àireamh dhaoine a gheibhear 's an dùthaich, a' buileachadh cairteil na h-uaire gach là air ùrnuigh ri Dia airson an anamanan féin agus an teaghlaichean. Och! is beag an cùram mu fhois shìorruidh d' an anamaibh! Cha dean na lùnndairean dearmadach sin nì sam-bith, chum an sonas féin a chur air aghaidh. mur cuir ìad aréir cleachdaidh, an dràst 's arist, an làmh ri dleasanas fhollaiseach, a chum an creideas féin a chumail suas ameasg nan coimhearsnach. Iarr orra leabhraichean maith a léughadh, stéidh an creidimh ionnsachadh ás a' Cheist-leabhar, là naomh an Tighearn' a chaitheamh ann an ùrnuigh, an soisgeul éisdeachd air a shearmonachadh, am focal a bheòchumail 'n an smuaintibh a ghnàth, gach focal agus smuain dìomhain, talmhaidh a thilgeil uatha; seadh, comhairlich sin doibh, 'us bithidh è dhoibh mar chùing ro thrōm agus sgìth; mar nach b' fhìach fois na glòire saothair cho mòr a dheanamh air a son.

3. Faic anis an "Luchd-aideachaidh foirmeil," no na "Fuar-chràbhaich:" gheibhear ìad so a' deanamh uile dhleasanais na diadhachd o'n leth-muigh, ach cha n-urrainn thu an toirt gu bràth gu thuigsinn ciod è nàdur na diadhachd sin a gheibhear a' glan-oibreachadh astigh air a' chridhe. Searmonaichidh, éisdidh, no léughaidh an sluagh so gu grìnn. Labhraidh ìad air nèamh, ni ìad ùrnuigh 'n an teaghlaichean, cuidichidh ìad leis gach aobhar maith, agus is toigh leo a bhi air am meas 'n an sluagh diadhaidh, ach gu bràth cha n-fhaighear an cridheachan a shocrachadh air na dleasanasaibh fìor spioradail. Cha n-fhaigh ìad blăs idir air na h-oibribh naomh so,—gnàth ùrnuigh dhùrachdach agus meòrachadh diadhaidh ann an uaigneas, —féin-cheasnachadh treibh-dhireach,—ìnntinn nèamhaidh,—caithris thairis air an cridheachan, air an càinnt 'us air an céumaibh féin,—an fheòil a chlaoidh 's a h-ana-mìann a chumail fodha,—an naimhdean a ghràdhachadh agus maitheanas a thoirt doibh gu toileach,—am bràithrean a chur air thoiseach orra-féin—an cuid 's an gnìomh gu léir a chur aig cosaibh Chriosd, ag amharc air a sheirbhis agus air 'fhàbhar mar na nithe sin a's àirde luach—ìad-féin ullachadh airson a' bhàis, gu toileach a' fàgail an cùisean uile fo chùram Chriosd.

Sin nithe nach dean an cealgadair gu sìorruidh—cha dean è aon diubh. Faodaidh an cealgadair faoin-cridheach gabhail ris an t-soisgeul le gàirdeachas, ach ciod è dhe sin, 'nuair nach dean an teachdaireachd ach amhàin beantuinn ri uachdar 'anama gun dol idir astigh ànn. Cha leig è idir leis an t-sìol mhaith greim domhain, teànn 'fhaotuinn 'n a anam. Faodaidh am focal a bharail atharrachadh, ach cha n-'eil idir a chridhe faoin air a leaghadh agus air a chumadh ás-ùr ann am mōlltair an fhocail; cha n-'eil Criosd agus a làn chumhachd air an cur suas 'n a chridhe. Gheibhear a' chuid a's mò de dhiadhachd a' chealgadair sin a' ruith air barail dhaoine, agus cha chluinnear mar a's trice ach guth barail 'n a iomairt agus 'n a chòmhradh. Gu tric is deasbair aineolach, dàna, féin-spéiseil è, agus cha duine sìmplidh, iriosal a dh-òlas astigh an fhìrinn le gràdh agus ùmhlachd. Gheibhear è gu tric a' deanamh tàire air daoine eile, agus air an teagasg: ach is ainmig a chluinnear e-féin uair sam-bith a' labhairt gu h-iriosal, ciùin, cùramach mu nithibh mòra Chriosd. Feuchaidh è gu soilleir gur ānn 'n a eanchainn a gheibhear a cuid diadhachd uile, agus cha n-ānn idir 'n a chridhe. Séidear anùll 's anall è leis gach gaoth-bhuaireadh, mar mholl, no mar iteag, do bhrìgh nach 'eil a chridhe air a stéidheachadh air Criosd tre ghràs. Cha chluinnear è ann an còmhradh uaigneach ri neach air-bith, gu h-iriosal ri caoidh airson truaillidheachd agus olcais a chridhe féin, no idir ag aideachadh le bròn, cho beag gràdh 's a gheibhear ànn do Chriosd. Is ìad na barailean claon a ta 'n a cheànn, 's an comunn do'm buin è, culaidh-shòlais a's mò dhà na dearbh-bheachd air " cridhe glan."

Faodar an ni céudna a ràdh mu thimchioll a' chealgadair shaoghalta. Mùchaidh am fear-aideachaidh so fàs an t-soisgeil 'n a chridhe féin, le droighionn, ìarrtas agus " ro chùram an t-saoghail." *Mata* 13. 22. Tha làn fhios aige nach urrainn è idir a bhi air a theàrnadh a dh-easbhuidh a bhi diadhaidh, agus air an aobhar sin, léughaidh è, éisdidh è, ni è ùrnuigh agus tréigidh è nis a sheànn chòmpanaich agus a sheànn chéuman; gidh-a bhreith, is è Dia an t-àrd mhaith; ach cha dubhairt eadh dlù-leanaidh è ris na nithibh a ta làthair. Aréir a chridhe agus 'aignidhean sin riamh. Gheibhear a' chuid a's mò de aignidhean an duine so suidhichte air an t-saoghal, agus cha n-ānn idir air Dia, agus an lòrg sin, is è an saoghal is dia dhà. Cha téid è fada le barailean 'us iomairt ùir, cosmhuil ris a' chealgadair eile, am "faoin-chridheach," a dh'ainmich sinn; gidheadh dlù-leanaidh è ris a' bharail sin, ciod-air-bith ì, a's feàrr a fhreagras a chum a bhuannachd shaoghalt' a chur air aghaidh. Agus mar neach aig am bheil a mhisneachd air a lagachadh le droch galar, tha ìnntinn an duine so air a milleadh le plàigh an spioraid shaoghalta. Is ainmig agus fānn a gheibhear è ri ùrnuigh gu h-uaigneach; is beag ceasnachadh a ni è air a nàdur féin; is beag a smuaineachadh air Dia; is beag a chaithris air a chridhe féin; is fuar a ghràdh do Dhia, is tearc a ghluasad maille ri Dia; cha dean è gàirdeachas ann an Dia, agus cha n-ìarr è d'a ionnsuidh! Aontaichidh na cealgadairean sin, agus mòran eile, leat gu réidh anns na nithibh a bhuineas do leth-muigh na diadhachd, ach cha téid ìad aon chéum leat gu dleasanasaibh naomh a' chridhe.

4. Agus gheibhear eadhon a' Mhuinntir dhiadhaidh féin leisg ann an ìarraidh na foise sìorruidh. Och! ged is mòr ar solus, is beag ar blàs! ged is mòr ar n-aidmheil, is beag ar gnìomh! Cò a tha 'ruith le cabhaig, mar airson nèimh! Nach 'eil sinn a' seasamh fuar, balbh! Nach dìomhanach a gheibhear sinn ri obair! Nach 'eil sinn a' caitheamh na h-ùine ri bruidhinn, cluith 'us fearas-chuideachd! Nach cealgach a gheibhear sinn a' deanamh seirbhis Dhé! Nach 'eil sinn gu tric ag éisdeachd, mar nach bitheamaid ag éisdeachd; ag ùrnuigh, mar nach bitheamaid ag ùrnuigh; 'g ar ceasnachadh féin, a' smuaineachadh air Dia, agus a' cronachadh peacaidh, mar nach bitheamaid a' deanamh sin; a' mealtuinn Chriosd, mar nach bitheamaid 'g a mhealtuinn! Am bheil sinn a' gnàthachadh nithe nèimh agus nithe an t-saoghail, mar a theagaisg na h-Abstoil dhuinn? O ciod an doille reòta a rinn ar cridheachan a mheileachadh! Ged tha sinn a' bàsachadh le fios duinn, cha ghluais sinn; ged tha sinn 'n ar seasamh aig dorus sonais, no truaighe sìorruidh, cha toir sinn sin fainear;

am bàs a' bualadh aig ar dorus, ach cha chluinn sinn è; Dia agus Criosd ag éigheachd ruinn, "An diugh ma chluinneas sibh mo ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe;" seadh, 'oibrichibh, am feadh is là è, oir tha 'n oidhche a' teachd 'nuair nach urrainn aon duine obair a dheanamh.' Nis togaibh oirbh, buailibh air bhur gnothach, deanaibh saothair airson bhur beatha, gairmibh gach neart 'us uair gu féum, mur dean sibh anis é, cha dean sibh gu bràth è. Ach O! is gānn a ghluaiseas sinne. Is gānn a dhùisgeas sinn á clò-chadal a' mhi-chùraim! Nach luath cabhag bàis 'us breitheanais a' teachd h-ugainn! Nach 'eil ìad a' teannadh òirnn gach mionaid! Is beag nach 'eil sinn 'n an làimh, ach gidheadh cha n-fhaicear sinn a' greasad—a' greasad—a' greasad ar céum. A Thighearn. nach marbh, talmhaidh, ifrinneach an ni cridhe cruaidh! Càit am faighear an duine sin a's Criosduidh dùrachdach da rìreadh? Tha eagal òrm gur priobaid an staid shìorruidh le daoine anns gach àit. Is beag saothair a tha ìad a' deanamh air a son anis. Cha n-'eil ìad ag amharc air an staid sin mar ghnothach am beatha. Mur bithinn féin tìnn fo'n ghalar chéudna, is mis' a lìonadh ìng an leabhair so le deòir! ciod an osnaich leis an dòirteadh mo ghearan amach! ciod am bròn cridhe leis an deanainn caoidh thairis air a' mharbhachd choitchinn so!

Am faighear luchd-riaghlaidh a' deanamh an oibre féin gu diadhaidh ann ar measg? Am bheil ìad éudmhor air taobh Dhé? Am bheil ìad a' suas-thogail a thighe? Am bheil ìad gu toileach, dìleas a' cur onoir air Dia? Am bheil ìad a' cuideachadh leis an fhocal, a' casgadh peacaidh agus pheacach, na buaireadairean sin a tha nis a' toirt gach uilc 'us truaigh' òirnn? Am bheil ìad a' deadh-ghnàthachadh an cumhachd, an saoibhreis, an onoir agus an ùghdarrais uile, a chum aobhar Chriosd a chur air aghaidh, mar dhaoine a dh-fhéumas cùnntas "a thoirt air an stiùbhardachd" gu h-aithghearr?

Nach gānn a gheibhear eadhon ministearan a tha da rìreadh dùrachdach 'n an obair! Nach neo-iomlan a' chuid a's feàrr dhiubh anns a' chùis so? Am bheil sinn, "ann an làn-dearbhadh an Spiorad," ag éigheachd amach an aghaidh eas-ùmhlachd dhaoine do'n t-soisgeul, agus a' labhairt an aghaidh a' pheacaidh, mar an teine-sgrios a gheibhear anns gach dùthaich agus baile, 's ag éigneachadh sluaigh gu teicheadh uaith airson am beatha? Am bheil sinn, mar mhuinntir aig am "bheil fios air uamhas an Tighearna, a' cur ìmpidh air daoinibh?" Am bheil sinn a' sparradh air sluagh gabhail ri Criosd, ris an ath-ghineamhuinn, ri creidimh agus naomhachd, a' làn-chreidsinn nach urrainn beatha 'bhi gu bràth aig daoine 'dh-easbhuidh sin? Am bheil ar cridheachan a' tiomachadh ris a' mhòr-shluagh aineolach, mhi-chùramach, rag-mhuinealach? 'Nuair a sheallas sinn riutha anns an aoduinn, am bheil ar cridheachan a' leaghadh le eagal os an ceànn, nach fhaic sinn an gnùis gu bràth ann am fois? Am bheil sinn, mar bha Pòl, a' guil 's ag ìnnseadh dhoibh cho feòlmhor, talmhaidh, truaillidh 's a tha an cridheachan? Am bheil sinn 'g an "teagasg gu follaiseach agus o thigh gu tigh," air gach àm, agus "le iomadh deur?" Am bheil sinn a' guidhe orra air sgàth slàint' an anamanan? No, am faighear sinn ag ìarraidh cliù dhaoine, agus taitneas a thoirt do luchd-éisdeachd tiolpach, gogaideach, mar gu'm b'è an gnothach agus an dleasanas a's luachmhoire a ta aig ministear ri dheanamh, sgéul mìn, bìnn ìnnseadh, a thaitneas ri cluasaibh dhaoine, fhad 's a bhitheas è 'labhairt, gun sùil tuilleadh a thoirt an déigh an t-sluaigh gus an tig an ath shearmoin? Nach tric a gheibhear gliocas feòlmhor, no fìamh créutair a' bàthadh ar beò-dhùrachd! Nach blìan ar searmoinean air cinn-theagaisg fìor dhrùighteach! Nach mìn, socrach a làimhsicheas sinn na peacaidhean eagalach sin a tha agus a bhitheas a' làimhseachadh anamanan an t-sluaigh cho an-iochdmhor, sgriosail! A dh-aon fhocal, tha easbhuidh dìan-dhùrachd annainn-ne gu tric a' geas-thàladh anamanan dhaoine gu "foirmeileachd" fhuair, agus 'g an aomadh gu bhi ag éisdeachd le gnàth mhì-chùram a sgriosas ìad. Gu'n deònaicheadh Dia peacadh mòr so na ministearachd a mhaitheadh anns an ni so; agus, gu h-àraid, mo chuid-sa dheth!

Agus am bheil an sluagh—am pobull féin—na's beò-dhùrachdaiche na luchd-rìaghlaidh, no ministearan? Ciamar a bhitheadh? A léughadair, seall amhàin riut-féin agus fuasgail a' cheist so. Feòraich ri do choguis—ri do chridhe féin, agus ma cheadaicheas tu dhà labhairt, ìnnsidh è an fhìrinn dhuit. An do shocraich thusa do chridhe air fois shìorruidh mar ghnothach mòr do bheatha anns an t-saoghal so ? An robh thu ri caithris agus saothair le d' uile dhìchioll " chum nach glac neach air bith do chrùn ?" An robh thus' a' deanamh cabhaig', air eagal gu'm bi thu ro anmoch, agus gu'm beir am bàs ort, mu'm bi d' obair deante ? An robh thus' a' dìan-ruith ameasg gach ana-cothroim, " a dh-ionnsuidh a' chomharraidh," eadhon " duais àrd-ghairme Dhé ann an Iosa Criosd," gun stad ' 'g ad' shìneadh féin chum nan nithe a ta romhad ?' Am fianuis do choguis air d' éigheachd, air d' osnaich agus air do dheòir dhìomhair ? Am fianuis do theaghlach gu'n robh thu 'g an teagasg ann an eagal Dé, agus gu dìleas, dìchiollach a' toirt rabhaidh dhoibh gun dol gu " àit na dóruinn ?" Am fianuis do mhinistear gu'n cual' è thus' ag éigheachd " Ciod is còir dhomh a dheanamh chum gu'n teàrnar mi ?" a' dòrtadh amach do ghearain an aghaidh do thruaillidheachd, 's ag ìarraidh na sligh' a dh-ionnsuidh an Tighearna ? Am fianuisean do choimhearsnaich gur àbhaist duit a bhi gu glic a' cronachadh chréutairean mì-dhiadhaidh, 's a' saothrachadh a chum anamanan do nàbuidhean a theàrnadh ? Thugadh na fianuisean sin uile breth an diugh eadar Dia agus thusa, am bheil, no nach 'eil thusa gu beò-dhùrachdach ag ìarraidh na foise nèamhaidh. Aithnichidh tu air an tomhas oibre a rinn è, co aca 'bha, no nach robh do sheirbhiseach leisg 'n a ghnothach, an uair nach robh do shùil air, mar sin, seall ri d' obair féin anis, agus aithnich an robh thu-féin leisg ann an gnothach d' anama. Am bheil do ghràdh do Chriosd, do chreidimh, d' éud agus do ghràsan eile, lag, no làidir ? Ciod è d' aobhar gàirdeachais ? Ciod è do dhearbh-bheachd ? Am bheil gach ni dòigheil, òrdail 's an taobh-stigh dhiot ? Am bheil thu ullamh airson a' bhàis, na'n gairmeadh è ort anis ? Am bheil agad " beannachd" an t-sluaigh ris am b' àbhaist dhuit a bhi 'conaltradh ? Thoir breth ort-féin aréir nan nithe sìn, agus chithear leat gu grad, co dhiubh bu leisgean, no oibriche dìleas, dùrachdach tarbhach thusa.

O a shìth bheannaichte, cia mòr ar dearmad ort! O a rìoghachd ghlòrmhor, cia mòr ar dìmeas ort! Is beag is aithne do dhaoine mi-chùramach, ciod è mòr luach na foise sin a tha nis cho suarach leò. Na'm b'aithne dhoibh idir è, is cìnnteach dh-ìarradh ìad ì na's dìchiollaiche. Is è mo dhòchas, a léughadair, gu'm bheil thus' a' tuigsinn gur eagalach an ni dhuit-sa nis a bhi dearmadach mu do shìth shìorruidh, agus gu'n robh thu-féin cheana trōm-chiontach do thaobh na cùise so. Is è mo dhòchas cuideachd nach leig thu leis a' mhothachadh, a fhuair thu air a' chùis, bàsachadh air d'ìnntinn. Na'n abradh an dochdadair riut, 'us tu tìnn, "ma leanas tu air òl aon chùngaidh-leighis àraid a bheir mise dhuit, cha n-'eil teagamh idir agam nach leighisear do ghalar," nach gabhadh tus' a chomhairle gu luath? Mar sin matà, tha mis' anis ag ìnnseadh dhuit, ma ghabhas tu an aon ìoc-shaint so 'n a h-aonar do d' anam, cha n-'eil teagamh idir agam-sa nach bi thu air do theàrnadh. Anis matà, crath dhìot do lùnndaireachd, agus cuir umad d' uile neart; tog ort agus bi a' d' Chriosduidh amuigh 's amach, agus gheibh thu sonas. Chaidh thu fad air seachran o Dhia, ach ìarr è nis le d' uile chridhe, agus cha n-'eil teagamh nach fhaigh thu è. Agus ged bu mhì-chaoimhneil thu ri Criosd, ìarr è gu toileach, thoir làn ùmhlachd dhà, agus ma nì thu sin, bithidh do theàrnadh cho cìnnteach dhuit, as geda bhiodh è agad cheana. Ach ged is làn toilltinneas Chriosd, ged is saor a ghealladh, agus ged is mòr tròcair Dhé, is beag is fheàirrd thusa sin gu bràth, mur dean thu ach amhàin labhairt orra gun an gabhail h-ugad 's an coimhead gu beò-dhùrachdach; seadh, ma sheasas tu leisg, dìomhanach, 'nuair bu chòir dhuit oibreachadh gu dìan, caillidh tu an crùn, eadhon "crùn na beatha." Buail air an obair, matà, gu dùrachdach, grad, agus beannaich Dia gu'm bheil ùin agad fathast gu obair a dheanamh. Agus a chum a dhearbhadh dhuit, nach 'eil mise 'g a do chur thuige gun aobhar, ainmichidh mì nis caochladh cùis-theagaisg gu do bheothachadh agus do ghreasad air aghaidh. Dùisg suas do spiorad, agus, mar thuirt Maois ri Israel, "Socraich do chridhe air na focail uile air am bheil mise a' toirt fianuis dhuit air an là an diugh: oir cha ni dìomhain e dhuit, a chionn gur e do bheatha e." *Deut.* 32. 46, 47. Hò! gu'm fosgladh an Tighearn do chridhe, agus gu'n teannaicheadh è nis a chomhairle féin gu h-éifeachdach air d' ìnntinn.

Thoir fainear, is àrd-luachmhor an t-ionmhas a tha sinn ag ìarraidh, air an aobhar sin, is réusanach an ni gu'n deanamaid dìchioll air 'fhaotuinn, freagarrach ri luach an ionmhais sin. Is mòr an obair a ta againn ri dheanamh, agus is goirid, neo-chìnnteach ar là, agus is lìonmhor, dìchiollach ar naimhdean; air an aobhar sin, is còir dhuinn dìchioll a dheanamh a bhios freagarrach ris gach gairm agus cunnart dhiubh sin. Cha n-urrainn tuigse dhaoine idir a bhreithneachadh cho mòr 's a tha crìoch a' Chriosduidh 'n a ìarrtas 'us 'n a oidhirpibh uile. Càit am bheil ni eile cho òirdheirc, cho luachmhor, cho urramach, cho féumail ri glòrachadh Dhé, ri slàint ar n-anamanan féin agus anamanan dhaoine eile, le teicheadh o dhóruinn na h-ifrinn, agus le seilbh 'fhaotuinn air glòir nèimh? Agus an urrainn duine sam-bith a bhi air a ghreasad ro mhòr an déigh nithe cho prìseil? An urrainn è an ìarraidh ro dhùrachdach, an gràdhachadh ro bhàth, no saothrachadh ro dhìchiollach air an son? Nach 'eil fhios againn, mur buadhaich ar n-ùrnuighean, gu'm bi ar saothair dìomhain agus sinn-féin càillte gu sìorruidh?

Is mòr, iomadh-ghnèitheach obair a' Chriosduidh anns a' bheatha so. Féumaidh 'anam a bhi air 'ath-nuadhachadh; féumaidh a thruaillidheachd a bhi air a cur gu bàs; cleachdadh, buaireadh agus buannachd aimsireil a bhi air an cìosnachadh; an fheòil air a claoidh: féumaidh beatha, creideas 'us càirdean a bhi air an àicheadh; féumaidh a' choguis a bhi tre bhonnachair ceart air a sìtheachadh, agus féumar dearbh-chìnnteas 'fhaotuinn air maitheanas agus teàrnadh. Geda bheir Dia dhuinn na beannachdan sin uile gun deadh-thoilltinneas air-bith annainn-féin, gidheadh cha bhuilich è òirnn aon diubh, mur ìarr sinn ìad gu toileach, dùrachdach, dìchiollach. A bhàrr air sin, féumar mòr eòlas a chruinneachadh, òrduighean a ghnàthachadh agus dleasanais a dheanamh. Tha sothair ùr ri dheanagus dleasanais a dheanamh. Tha saothair ùr r dheanamh anns gach lìnn, air gach bliadhna, air gach là, anns gach àit gus an tig sinn, agus anns gach gnothach a bhitheas againn ris gach uile neach, agus anns gach cor anns am bi sinn. Tha dleasanais againn ri dheanamh gun stad, do fhearaibh-pòsda, do mhnathan, do chloinn, do sheirbhisich, do nàbuidhean, do chàirdean agus do naimhdean. Ciod ì do bhreth féin anis? Daoine aig am bheil obair cho mòr sin air an làmhan, nach còir dhoibh mòr shaothair a dheanamh, no, an saoil thu, an è an gliocas a bhi leisg, agus dàil a chur anns an obair?

Tha ùin a' teicheadh 'n a deànn. Fathast beagan làithean 's cha bhi sinn ānn ni's mò. Is lìonmhor galar a tha 'n tòir òirnn, ullamh gu greim a dheanamh òirnn agus ar gearradh ás. Féumaidh sinne 'ta nis a' searmonachadh, agus sibhse 'ta nis ag éisdeachd, a' bruidhinn 's ag imeachd, a bhi gu goirid air ar giùlain air falbh, agus air ar càramh ann an duslach "an tighe chaoil," agus air ar fàgail aig na durragaibh ann am fuar dhorchadas, agus ann an dubh thruaillidheachd. Is beag nach 'eil sinn ànn cheana. Cha n-'eil fhios againn am faigh sinn aon searmoin, no sàbaid, no là, no uair eile. Cia dìchiollach, matà, bu chòir dhoibh-san a bhi aig am bheil ùin cho geàrr 'us obair cho mòr!

Agus tha naimhdean guineach againn a' sìor-dheilbh ìnnleachdan 's a' saothrachadh a chum ar sgrios. Nach dìchiollach Sàtan leis gach seòrsa brosnachaidh ag ìarraidh ar glacadh! Uime sin, "Bithibh stuama, deanaibh faire; do bhrìgh gu bheil bhur nàmhaid an diabhul, mar leòmhan beuchdach, ag imeachd mu'n cuairt, a' sireadh cò a dh'fheudas e 'shlugadh suas. Cuiribh-sa 'n a aghaidh, air dhuibh bhi daingean 's a' chreidimh." 1 *Pead.* 5. 8. Nach dìchiollach uile "theachdairean Shàtain!" luchd-teagaisg bréige, luchd-fochaid, géurleanmhuinnich, agus truaillidheachd ar cridhe féin, nàmhaid a's miosa, a's dìchiollaich' a ta againn! An dean cogadh fānn, lag an aghaidh nan naimhdean sin an gnothach dhuinn? Nach bu chòir dhuinn a bhi na's gnìomhaich', dìchiollaich', tapaidh a chum sinn-féin a shàbhaladh, na gheibhear ar naimhdean a chum ar milleadh?

Thigeadh dhuinn fòs ar dìchioll a mheudachadh 'nuair a bheir sinn fainear gach tàlant 'us tròcair a ta againn, agus ar dàimh ri Dia, maille ris gach trioblaid leis am bheil è 'g ar cronachadh. Is mòr agus is lìonmhor tàlant a fhuair sinne. Càit am bheil sluagh eile fo nèamh a fhuair teagasg na's soilleire, comhairlean na's drùightiche, no rabhaidhean na's trice, na fhuair sinne, ann an àm agus ann an an-àm?—searmoinean, gus am bheil sinn sgìth dhiubh; agus sàbaidean gus am bheil sinn 'g am mì-naomhachadh? Leabhraichean maith cho pailt 's gur gànn tha fhios againn cò a' cheud fhear a léughas sinn? Càit am bheil sluagh eile aig an robh Dia cho fagus doibh? no 'chunnaic uiread de Chriosd air a chéusadh fo'n sùilibh? no do'n robh glòir nèimh agus dóruinn na h-ifrinn air an deanamh cho soilleir? Carson nach luathaicheadh sluagh mar sin an céum gu nèamh! Nach fhaodadh ìad éirigh suas air iteig leis na sgìathan sin! Nach bu chòir dhoibh seòladh luath, 'us sruth, grìan 'us gaoth leo! Cha bheag an tomhas gràis a fhreagras do leithid sin a shluagh, agus cha leòr dhoibh idir dìchioll beag ann an seirbhis Dhé.

Tha ar beatha 's ar turus uile làn thròcairean. Saoibhreas na mara, saoibhreas an fhearainn, saoibhreas nèimh agus na talmhuinn air an taomadh òirnn gu tròcaireach le Dia. Tha sinn air ar beathachadh, agus air ar còmhdach le tròcair. Tròcairean lìonmhor againn astigh 's amuigh. Cha n-'eil crìoch air ar tròcairibh. Innis an àireamh ma's urrainn thu; innis an toiseach àireamh nan réult agus na gainimh mìne air tràigh a' chuain! Ma tha eadar-dhealachadh idir eadar ifrinn agus talamh, seadh, no eadar nèamh agus talamh, gu cìnnteach tha iomadh tròcair againn-ne. Ma's tròcair fuil Chriosd, Mac Dhé, gun teagamh thug Dia tròcair dhuinn-ne. Cha ro mhòr agus cha ro mhaith le Dia na tha e-féin a' deanamh air ar son-ne, agus am mòr leinn-ne gach saothair a ni sinn air a shon-san? 'Nuair a choimeasas mì mo bheatha mhāll, neo-tharbhach féin ris na tròcairean lìonmhor, prìseil a thug Dia dhomh, fàsaidh nàir 'us tosd òrm, agus fàgaidh è gun leisgeul mì.

Ach nach ionmhuinn ar dàimh ri Dia? An sinne clānn Dé? Ma's sinn, gu cìnnteach, is còir dhuinn gràdh làidir, blàth, làn, agus fìor ùmhlachd a thabhairt dà os-ceànn gach nì 'us neach eile? An sinne "céile Chriosd," agus nach toir sinn beò ghràdh agus làn ùmhlachd dhà. 'Ma's Athair ma tà, càit am bheil 'onoir? agus ma's maighstir è, c'àit am bheil 'eagal?' *Mal.* 1. 6. 'Tha sinn a' gairm Maighstir agus Tighearn dheth-san, agus tha sinn ag ràdh gu maith.' *Eò.* 13. 13. Ach mur bi ar dìchioll freagarrach ris an dàimh sin, tha sinn 'g ar dìteadh féin, 'nuair a their sinn gur sinne clānn agus seirbhisich Dhé. Faic an t-saothair mhòr 's an obair chruaidh a ni seirbhisich gach là, chum am maighstearan tìmeil a thoileachadh, agus nach 'eil sin a' dubh-dhìteadh na muinntir leis nach àill saothair agus obair cho cruaidh a dheanamh airson a' Mhaighstir mhòir, shìorruidh! Gu cìnnteach, cha n-'eil maighstear idir ānn cho maith ris-san, agus cha n-fhaigh seirbhisich air-bith eile duais cosmhuil ris an duais a bheir Dia d'a sheirbhisich dhìleas, dhìchiollach féin.

Agus an uair a gheibhear sinn a' dol amach o rathad Dhé, no ri cadal, no moille air an rathad, buailidh è sinn gu tric leis an slait-smachdachaidh, chum ar pilleadh air ais, agus ar cur arìst anns an t-sligh mhaith. Is ealamh a fhreagras gach bāll 'us créutair, 'nuair a dh-òrduicheas Dia do aon air-bith dhiubh, sinne a chasgadh, no 'chronachadh. Air uairibh, nithear na tròcairean a's mìlse leinn 'n am bròn duinn. Cha bhi Dia gun slait dhuit, ged dheanadh è sgiùrsair dhiot-féin a chum thu-féin a smachdachadh. Faic do chorp tìnn ag acain 's ag osnaich; thu air do shàrachadh le cridhe duilich; no do choguis chiontach féin 'g a do théumadh mar scorpion 'n a d' uchd. Co dhiubh nis a's fhusa leat d'obair, na spuir ghoirt mar sin a chur riut? Co dhiubh a's feàrr leat a bhi air do chlaoidh le trioblaid, na d' obair a dheanamh gu dìchiollach? Bithidh, gun teagamh, iomadh trioblaid 'us àmhghar anns a bheatha so gu tric, aig a' mhuinntir a's mò a nì,—aig na seirbhisich a's dìchiollaiche, ach tha dà thobar sòlais aca-san nach 'eil idir aig an leisgean: gheibhear sìth coguis aca, agus dearbh chìnnteas air an dìchioll 's an dìlseachd ann an seirbhis Chriosd, agus cho fad 's a bhitheas an sòlas dùbailt sin aca, cha bhi copan na trioblaid idir cho searbh dhoibh.

Chum ar dìchioll a mheudachadh ann an obair an Tighearna, is còir dhuinn a thoirt fainear ciod ìad na nithe lìonmhor a ta againn a chum ar cuideachadh; ciod ìad na fìrinnean a tha sinn ag aideachadh, agus a bhi làn chìnnteach nach urrainn sinn cŭs, no tuilleadh 's a' chòir a dheanamh gu bràth. Nach 'eil an saoghal gu léir againn mar sheirbhisich a chum ar cuideachadh ann an seirbhis Dhé?—a' ghrìan, a' ghealach agus na réultan a' feitheamh dhuinn, le solus agus buaidh, a chum ar cuideachadh? An talamh leis an uidheam mhòr a ta air,—clach, fiodh, luibh, toradh, eun agus beathach,—an cuan 's a chréutairean iongantach gun àireamh,—an t-àile, a' ghaoth, an t-uisg, na neòil, an sneachd, an reothadh, teas, tigh 'us teine,—nach 'eil ìad sin uile a' feitheamh dhuinn, agus a' cuideachadh leinn aig an obair? Seadh, nach 'eil eadhon ainglean na glòir' a' feitheamh dhuinn, mar "spioradan frithealaidh." Agus nì a's mò na sin uile, nach 'eil foighidin Dhé féin a' feitheamh ruinn.; Criosd leis an t-sìth a cheannaich 'fhuil, a feitheamh ruinn, an Spiorad Naomh a' feitheamh agus a' strì ris gach cridhe seachranach? Agus nach 'eil ministearan an t-soisgeil ag ullachadh 's a' feitheamh, a' searmonachadh 's a' feitheamh, ag ùrnuigh 's a' feitheamh ri peacaich gun chùram? Nach uamhasach an cionta, matà, dearmad a dheanamh air an obair, agus ainglean 'us daoine, seadh, an Tighearn glòrmhor féin cho fagus duinn, agus ìad, mar gu'm b'eadh, ullamh gus a' choinneal a chumail ruinn, agus sinn-féin gun a bhi 'deanamh dad idir! Guidheam òirbh, a Chriosduidhean, ge-b'-e uair a bhitheas sibh ag ùrnugh, a' cronachadh luchd-uilc, no ri dleasanas air-bith, cuimhnichibh-se cia lìonmhor, comasach bhur luchd-cuideachaidh, agus thugaibh féin breth am bheil è sàbhailt dhuibh dàil a chur anns an obair mhòir so, no 'bhi 'g a deanamh gu fuar, fănn, rag, leisg, an dràst 's arìst?

Is ìad na fìrinnean mòra a tha sinn ag aideachadh, gur è Dia féin an t-àrd mhaith,—gu'm bheil ar sonas uile ann an gràdh Dhé, agus, air an aobhar sin, gur còir dhuinn sonas ìarraidh, agus meas a chur air Dia os-ceànn nan uile nithe,—gur è Dia féin amhàin ar Tighearn, agus, air an aobhar sin, gu'm bheil againn ri seirbhis a dheanamh dhà, air thoiseach air na h-uile,—gu'm féum sinn Dia a ghràdhachadh le ar n-uile chridhe, ar n-uile anam agus neart,—gur è ar gnothach mòr 's an t-saoghal so, Dia a ghlòrachadh, agus slàint 'fhaotuinn. Am faicear an teagasg sin anis ann ar cleachdadh? No am faighear ar gnìomh-obair ag àicheadh nan nithe a tha ar briathran ag aideachadh?

Ach, ciod-air-bith cho mòr 's a bheothaichear an obair leis gach bōnn-firinn agus luchd-cuideachaidh, tha sinn làn-chìnnteach nach urrainn sinn cŭs a dheanamh gu bràth. Geda dheanamaid "na h-uile nithe, is seirbhisich neo-tharbhach sinn." *Lùc.* 17. 10. Ach tha sinn cìnnteach gu'm bheil sinn a' deanamh ro bheag de gach dleasanas. Cha n-urrainn duine sam-bith seirbhis ro mhòr, no ùmhlachd ro mhòr a thoirt do Dhia. Ma's ānn do bhaoth-chreidimh agus air seirbhis do ìnnleachdan a dheilbh sinn-féin, a gheibhear sinn ag oibreachadh gu h-éudmhor, dìan, faodar a ràdh gu'm bheil sinn "anabharrach fìreanta;" ach fhad 's a leanas sinn riaghailt an Fhocail, cha n-urrainn sinn a bhi ro "fhìreanta" gu bràth. Nach ana-cneasda, gàmhlasach an saoghal a their gur neònach, amaideach an ni, sluagh a bhi glé dhìchiollach, fìrinneach, dìleas ann an deanamh seirbhis do Chriosd! Ach is fagus an là air an aidich na saoghaltaich sin gu luath, nach urrainnear seirbhis ro mhòr, no gràdh ro mhòr a thoirt do Dhia; agus nach urrainn duine sam-bith a bhi ro dhìchiollach airson 'anam féin a theàrnadh. Faodaidh sinn obair ro mhòr a dheanamh gu tric do'n t-saoghal, ach cha n-urrainn sinn idir obair ro mhòr a dheanamh do Dhia.

Faic so anis:—Is è nàdur gach gràis ar dìchioll a mheudachadh,—is saothair chàillte gach leisg-obair a nithear anns an t-sligh gu nèamh,—tha mòran ùine luachmhor air a mhi-ghnàthachadh cheana,—agus is ānn aréir ar saothair a bhitheas ar luach-saothrach. Thoir fainear, matà, nàdur 'us aomadh gach gràis. Ma tha gràdh glan agad do Dhia, cha shaoil thu idir ro mhòr, no ro dhraghail, ni sam-bith a's urrainn thu 'dheanamh chum a sheirbhis a chur air aghaidh, agus a thoileachadh na's mò. Tha gràdh beò, togarrach, gnìomhach, cùramach. Ma tha gràdh agad do Criosd, coimhididh tu 'àithntean, agus cha n-abair thu gu bràth, mar leisgeul dhuit-féin, gu'm bheil ìad ro theànn, no ro chruaidh ort. Ma tha creidimh agad, beothaichidh agus misnichidh è thu an còmhnuidh. Ma tha dòchas na glòir' agad, bithidh è dhuit mar an dual-mòr *(main-spring)* do'n uaireadair, cuiridh è gach cuidhle 'n a d' anam air ghluasad. Ma tha eagal Dé ort, dùisgidh è thu agus fuadaichidh è air falbh do leisg. Ma tha éud agad, lasaidh è, agus ithidh è suas thu. Ciod-air-bith tomhas anns am bheil thu air do naomhachadh, no do chridhe air a ghlanadh, is ānn dìreach aréir an tomhais sin a gheibhear thu beò-dhùrachdach agus dìchiollach, gnìomhach ann an obair Dhé.

Ach ìadsan a ni leisg-obair, caillidh ìad an saothair. Tha mòran, cosmhuil ri Agripa, ach "beag" 'n an Criosduidhean. Ach chì ìad sin mu dheireadh, gu'm bi ìad ach *beag* air an teàrnadh. 'Nuair a bhitheas dithis a' ruith ann an geall-réis, caillidh am fear a's maille céum araon an duais agus a shaothair. Ma tha duine a' togail cudthroim, abair clach mhòr, no bolla-mine, féumaidh è neart gu leòr a chur ris, mur cuir, bu cho math dhà gun fheuchainn idir ris. Nach lìonmhor dleasanais a tha Criosduidhean a' cāll, a dh-easbhuidh an làn dheanamh,—an deanamh ás 'us ás ! "Iarraidh mòran dol a stigh, ach cha'n urrainn ìad." *Lŭc.* 13. 24. Ach is dòcha gu'm b'urrainn ìad, na'n d'rinn ìad "spàirn chruaidh." Uime sin, dean-sa dìchioll beagan na's mò, agus cuir neart beagan na's mò ris an obair, air eagal gu'n càill thu na rinn thu cheana.

A bhàrr air sin, nach 'eil mòran ùine luachmhòir air a cāll cheana ? Dh'fhalbh làithean leanabachd agus òige bho chuid dhìnn, agus o chuid eile, leth an aois, agus is goirid, neo-chìnnteach na làithean a ta romhainn. Nach mòr an ùin a chaith sinn ri cadal, ri bruidhìnn gun toradh, ri cluith, agus ri smuaintibh 'us cùram saoghalta ! Nach beag obair a tha deante ! Cha bheirear air na làithean a dh'fhalbh gu bràth ; mar an corp a chàraichear 's an "tigh chaol gun léus," cha till ìad tuilleadh! Nach còir dhuinn, matà, am beagan làithean a ta romhainn a ghlacadh agus a chur gu buil mhaith? Ma chaidleas am fear-astair, no ma's māll a choiseachd air toiseach an là, féumaidh è nis a chéum a luath-ghreasad 's an fheasgar, air-neo cha ruig è ceànn a thuruis.

Bi cìnnteach gu'm bi do dhuais aréir do shaothair. An sìol a chuirear 's an talamh, bàsaichidh è ànn, agus cha n-fhaicear è ni's mò, gidheadh chithear a thoradh taitneach, trōm 's an fhoghar. Mar sin bithidh saothair mhaith an diadhair dhìchiollaich. Oibrich thusa, matà, an diugh; oir ciod-air-bith a ni thu nis, no 'dh-fhuiligeas tu airson Chriosd, pàidhidh fois shìorruidh air a shon uile. Cha ghabhar aithreachas gu bràth airson saothair, no cruaidh-oibre tre'n téidear airson crùin-glòire. Cha n-abaira on neach aig uair a' bhàis, "B'fheàrr nach d'rinn mì saothair cho mòr, b'fheàrr nach robh mì ri ùrnuigh cho tric, b'fhearr nach robh mì cho teànn-phùngail, no b'fheàrr dhomh cùisean a ghabhail cho socrach ri sluagh eile." Ut, ut! cha n-abair, ach seallaidh a' mhuinntir naomh air an ais, le aoibhneas, air gach saothair 'us trioblaid, a' moladh àrd chumhachd Dhé a rinn ìadsan a shaoradh o gach "trioblaid agus téinn." Is maith a dh-fhaodas sinn uile a ràdh le Pòl, "Tha mi a' meas nach airidh fulangais" agus saothair "na h-aimsir a ta làthair a bhi air an coimhmeas ris a' ghlòir a dh'fhoillsichear annainn." *Ròm.* 8. 18. Cha n-'eil 'n ar saothair an diugh ach mionaid, ach mairidh ar fois gu sìorruidh. Cò anis nach dlù-chleachdadh a neart uile car aon uair a chum, le obair na h-aon uaire sin, a bhi 'n a phrionnsa fad a bheatha? "Cha n-'eil Dia mì-chothromach, gu'n dì-chuimhnicheach è obair agus saothair ar gràidh." *Eabh.* 6. 10. Nach bi ar "deòir uile air an tiormachadh air falbh," agus gach bròn, a bhuail sinn ann an cuairt ar dleasanais, air a dhì-chuimhneachadh air là na foise glòrmhoir' shuas?

Nis is maith na nithe prìseil so a thoirt fainear, eadhon gur è "spàirn chruaidh a dheanamh" an dòigh a dh'òrduich Dia féin a chum ruigheachd air slàint,—gu'm bheil, no gu'm bi an dòigh so air a h-aideachadh gu taitneach leis na h-uile dhaoinibh,—gu'm bheil na Criosduidhean a's feàrr ri caoidh aig uair a' bhàis airson an dearmaid,—agus gu'm bheil mòran a' cāll an còir air nèamh, do bhrìgh nach 'eil ìad a' deanamh cruaidh spàirn, agus nach ruigear nèamh gu bràth air dòigh sam-bith eile a's socraiche na sin.

Is è 'n Dia uile-ghlic féin a ta nis ag ìnnseadh dhuinn gu'm féumar "spàirn chruaidh a dheanamh" leis gach uile neach a chum ruigsinn air teàrnadh. Tha gliocas Dhé a' faicinn so iomchuidh: agus cò aig a's feàrr a tha fios air an dìchioll a dh'fhéumar a dheanamh air an t-sligh gu nèamh, na aig Dia nèimh? 'Nuair a chluinnear daoine feòlmhor a' gearan an aghaidh so mar òrduigh ro theànn, cò a tha ìad a' coireachadh, Dia no seirbhisich Dhé? Ma tha coire sam-bith ānn, féumaidh ì bhi aig an Tì sin a tha 'toirt na h-àithne, agus cha n-ann againn-ne idir a tha nis a' toirt ùmhlachd dhì. Their na daoine sin ruinn, an sibhs' a's glice na daoine eile? mar sin, a' gabhail gu dàna orra-féin a bhi na's glice na Dia féin. Cionnus a chordas am beachd 's am briathran, ri lagh 'us briathraibh Dhé? Mar so deir an Tighearn:—"Tha rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt agus luchd na h-ainneirt 'g a glacadh le làmhachas làidir." *Mata* 11. 12. "Deanaibh spàirn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a ta mi ag ràdh ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad." *Lūc.* 13. 24. "Ge b'e ni a gheibh do làmh r'a dheanamh, dean e le do dhìchioll; oir cha 'n'eil obair, no ìnnleachd, no eòlas, no gliocas anns an uaigh, d'am bheil thu a' dol." *Ecles.* 9. 10. "Làn-obrichibh bhur slàinnte féin le h-eagal agus ball-chrith." *Philip.* 2. 12. "Deanaibh tuilleadh dìchill chum bhur gairm agus bhur taghadh a dheanamh cìnnteach." 2 *Pead.* 1. 10. "Agus ma's ann air èigin a theàrnar am fìrean, c'àit an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus am peacach e-féin?" 1 *Pead.* 4. 18. Labhradh na daoine sin gach sgleò a's àill leo an aghaidh "ainneirt" dhiadhaidh agus "cruaidh spàirn" nan naomh; is leòr leam-sa so a chum am bréugnachadh, nach 'eil Dia idir ag ràdh mar tha ìadsan ag ràdh, agus nach è am beachd-san, beachd Dhé air an obair so. Dh'àithn Dia dhomh-sa mòran a dheanamh, agus ged nach fhaicinn aobhar sam-bith eile airson a dheanamh, bu leòr an t-aobhar leam a thoil mhaith féin. Cò bu chòir lagh a dheanamh air ar son, agus àithneadh dhuinn a choimhead, ach an Tì a rinn sinn? Agus cò bu chòir an rathad gu nèamh a chomharrachadh amach dhuinn, ach an Tì a's urrainn ar toirt gu nèamh? Agus cò bu chòir cumha na slaint' a dhean amh ruinn, ach an Tì sin a ta nis a' tabhairt beannachd na slàinte dhuinn? Mar sin, labhradh an saoghal, an diabhul 's an fheòil an aghaidh cruaidh spàirn nan daoine dìchiollach, naomh; ach is è mo fhreagairt-sa, *Dh'àithn Dia féin è.*

Cha robh riamh, agus cha bhi duine idir ānn nach aidich gu toileach, air aon là mor, gu'm bu ghlic, ceart saothair mhòr nan naomh. Agus cò nach deanadh saothair agus nach gabhadh an rathad a bhitheas fathast air an àrd-mholadh leis gach duine? Is maith "tha fhios againn gu'n labhrar anns gach àit an aghaidh" na "cruaidh spàirn" so. Ach ceadaichibh dhomh ìnnseadh dhuibh gu'm bheil a' chuid a's mò 'labhras 'n a h-aghaidh ag aontachadh leatha 'n an ìnntinn, agus a' chuid nach 'eil an diugh ag aontachadh leis an obair mhaith so, is goirid gus an tig an là air an aidich ìad ì ann an saoghal eile. Ma théid ìad do nèamh, féumaidh an ìnntinn a bhi air a h-atharrachadh mu'n ruig ìad an t-àit sin. Ma théid iad do ifrinn atharraichear am beachd, àill air n-àill an sin. Is toigh leat an diugh a bhi beò aréir barail 'us beachd a' mhòr shluaigh, carson matà, nach bitheadh tu nis de'n bharail sin a gheibhear fathast aig na h-uile? Sibhse nis a bhios ag ràdh gur 'ro dhraghail, cruaidh leibh saothair nan daoine diadhaidh,' carson a bheireadh sibh breth 'n an aghaidh, agus sibh cìnnteach gur goirid an ùin gus an atharraich gach aon dibh a' bhreth sin. Hò! b'fheàrr gu'n robh sibh cho glic anns a' chùis so, ris a' mhuinntir a ta nis ann an ifrinn!

Gheibhear eadhon na Criosduidhean a's feàrr a trōm-chaoidh, air là mòr am bàis, cho dearmadach 's a' bha ìad. Their gach aon diubh, "O! b'fheàrr gu'n robh mise mìle cuairt na's naomha, na's nèamhaidh, na's dìchiollaiche, airson m'anama! Geda bha 'n saoghal 'g a mo dhìteadh airson a bhi 'deanamh saothair rò mhor, tha mì nis air mo dhìteadh le mo choguis féin airson cho beag saothair 's a rinn mì. B'fhasa leam gu mòr giùlain le béumaibh magaidh an t-saoghail, na le buillibh dìtidh na coguis. B'fheàrr leam a bhi air mo chàineadh leis an diabhul airson a bhi gu tric ag ìarraidh slàinte do m' anam, na bhi air mo chronachadh le Dia airson a bhi 'g a dhearmad." Nach ìad a bhitheas air an luasgadh 's air an leòn le cuimhneachadh air an iomadh fàilinn féin, ged bu ro naomh 'us ro dhiadhaidh leis an t-saoghal ìad. Is ann le easbhuidh tuilleadh dìchioll a tha sonas nèimh air a chāll gu tric le mòran. Oir 'ged chual' ìad am focal, ged ghabh ìad ris air ball le gàirdeachas, ged rinn ìad mòran do nithibh, ged dh'éisd ìad teachdairean Chriosd gu toileach,' (*Mata* 13. 20. ;) gidheadh bàsaichidh ìad, sgriosar ìad; do bhrìgh nach d'rinn ìad saothair agus spàirn leanmhuinneach. Hò! dùisgeadh sin anis sluagh amach ás am mi-chùram! Nach iomadh fear 'us té a chaidh iomadh céum le Criosd 's a thréig è an déigh sin, 'nuair thàinig àm an dearbhaidh—an t-àm gus an càil agus an dòchas saoghalta, feòlmhor àicheadh!

Rùnaich Dia nach ruig neach sam-bith nèamh air rathad air-bith eile na's socraiche na'n rathad a dh'òrduich e-féin. Gheibhear fois an còmhnuidh an déigh mòr shaothair a dheanamh. "As éugmhais naomhachd cha'n fhaic neach air-bith an Tighearn." Cha deanar dìchioll treibh-dhireach gu bràth, a dh-easbhuidh beò-dhùrachd. Mur 'eil thu beò-dhùrachdach, naomh cha Chriosduidh idir thu. Is è beò-dhùrachd naomh, cha n-è mhàin céum àrd ann an creidimh a' Chriosduidh, ach a bhith 's a bheatha. Cha n-ionann idir basbairean, no bocsairean ag ìadhadh ri 'chéile air sgàlan-cleasachd agus saighdearan dìleas a' cur cath' airson am beatha, mar sin matà, cha n-ionann cealgadairean as Criosduidhean beò-dhùrachdach. Na'm b'urrainn daoine 'bhi air an teàrnadh gun dìchioll, dìan, beò-dhùrachdach mar so, cha ghabhadh ìad sùim idir dheth, bu bheag aca gach saothair. Cha deanadh gach òirdhearcas àrd a ta ann an slighibh Dhé féin an tàladh gu bràth d'a ionnsuidh. Ach anis air dhuit-sa 'fhaicinn gu'n d'òrduich Dia nach faigh neach air-bith fois an déigh a bhàis, mur dean è dìchioll beò-dhùrachdach an dràst—anns a' bheatha so—nach è do ghliocas, matà, dìan shaothair a dheanamh air a son le d'uile dhìchioll?

Ach, a lèughadair, ceadaich dhomh nithe prìseil eile, seadh, nithe iongantach, a chur romhad, a chum d'aomadh, ma's urrainnear, gu bhi dìan, dùrachdach ann an ìarraidh fois do d'anam. Cuimhnich so matà,—Tha Dia féin làn-dhùrachdach anns gach uile ni mu do thimchioll-sa; agus carson anis nach bitheadh tusa làn-dhùrachdach anns gach ni do thaobh Dhé? Anns gach àithn, anns gach bagairt, agus anns gach gealladh, a tha Dia a' toirt dhuit, bha agus tha è, gu cìnnteach, a' rùnachadh a' cheart ni sin a tha è nis a' labhairt. Nach robh è dùrachdach anns gach breitheanas a thug è riamh air sluagh anns an t-saoghal so?—ann am bàthadh nan cùl-dìleach,—sluagh an t-seànn saoghail,—leis an tuil? ann an sgrios Shōdoim agus Ghomōrrah le teine? agus ann an sgapadh nan Iudhach? Agus an àm so, matà, gu leisg-obair a dheanamh do Dhia? Bha Criosd làn-dhùrachdach ann an ceannach saorsa dhuinn le 'fhuil. B'fheàrr leis sluagh a theagasg na biadh, no deoch. Faic Criosd a' buanachadh ann an ùrnuigh rè na h-oidhche: a sìor-dheanamh maith. Chuir a shaothair mhòr iongantas air a chàirdean; b'amaideachd a bheò-dhùrachd le cuid diubh. Ach O! faic fulangas mòr Chriosd! Thraisg è dà fhichead là, bha è air a bhuaireadh, air a bhrath, air a mhaslachadh le smugaidean, air a bhualadh, air a chrùnadh le droighionn, air a chur ann am fallas mòr fola, air a chéusadh, air a bhruanadh, air a chur gu bàs: cha b' obair bheag sin uile! Agus nach tigeadh dhuinn-ne nis a bhi beò-dhùrachdach ann an oibreachadh amach ar slàinte féin? Tha 'n Spiorad Naomh làn-dhùrachdach 'g ar gairm gu sonas. Nach tric, dìan, toileach, ìarrtasach a chéum a' sìor-strì ruinn, agus "doilgheas" air an uair a dhiùltas sinn a thairgse ghràsmhor! Agus nach tigeadh dhuinn-ne nis a bhi dìan-dhùrachdadh ann an toirt ùmhlachd 'us éisdeachd do ghairmibh mìn, ciùin an Spioraid? Tha Dia dùrachdach ann an éisdeachd ar n-ùrnuighean, agus ann am buileachadh a thròcair òirnn. 'Nuair a thilgear sinn ann an anshocair, bithidh anshocair air-san. Eisdidh è gu grad ris gach acain, ochain 'us osnaich, agus gleidhidh è gach déur, a shileas a phobull, 'n a shearraig féin. An ath uair a bhitheas tu fo thrioblaid, ìarraidh tu éisdeachd dhùrachdach do d' ùrnuigh, ach ciamar is urrainn sùil a bhi agad ri àrd thròcair, fhad 's a gheibhear thu blìan, fānn, fuar, māll ann an seirbhis Dhé?

Tha ministearan Chriosd dùrachdach ann an earail agus ann an teagasg. Tha ìad ag ìarraidh an Tighearna agus 'g ad' ìarraidh-sa. Is mò leo gu mòr (le cuid mhòir co dhiubh,) slàint d' anama-sa na idir am maith aimsireil féin. Ged mharbhadh sìad iad-féin le obair, ged chuirteadh gu bàs mar mhartaraich ìad, agus ged gheibheadh ìad iomadh tàire airson searmonachadh an t-soisgeil, measaidh ìad sin uile mar thròcair, ma gheibhear è 'n a mheadhon a' cur glòir Dhé agus teàrnadh d' anama-sa air aghaidh. Agus am b'àill leat-sa daoine eile a bhi cho cùramach, iomaganach mu thimchioll do shlàinte, agus thu-féin cho dearmadach? Nach dùrachdach, dìchiollach uile chréutairean Dhia, a' deanamh seirbhis dhuit!—a' ghrìan le cabhaig a' cuairteachadh an t-saoghail air do shon! Uisg nan spéur a' sileadh anuas air do shon! tobraichean a' sruthadh air do shon; aimhnichean a' sìor-ruith air do shon; earrach agus foghar 'n an àm air do shon; do dhamh 'us d' each a' cruaidh-oibreachadh air do shon gach là! Faic anis cho fìor dhùrachdach 's a tha ìad sin a' deanamh seirbhis dhuit! Agus am faighear thusa,—thu-féin amhàin,—dearmadach, mi-chùramach, mi-dhùrachdach ann an seirbhis Dhé? Ma gheibhear, is truagh do chor.

Tha seirbhisich an t-saoghail agus an diabhuil glé dhùrachdach, 'n an obair féin. Tha ìad ag oibreachadh gu teànn, dìan, dìchiollach, mar nach b'urrainn ìad gu leòr a dheanamh. Is mòr an cabhag, mar gu'm b' fhada leo gus an ruig ìad ifrinn. Bheir ìad dùbhlan do mhinistearan, do shearmoinibh agus do gach meadhon gràis eile, agus gabhaidh ìad air an aghaidh gun stad. Agus am faighear ìadsan na's dìchiollaiche chum am mallachadh féin, na gheibhear thusa chum do theàrnadh féin? Nach 'eil maighstear na's feàrr, obair na's taitniche, misneachd na's mò, agus duais na's feàrr agad-sa? Bha uair ānn air an robh thusa dùrachdach ann an deanamh seirbhis do Shàtan agus do'n fheòil, mur 'eil a' chùis mar sin fathast. Nach bu dùrachdach thus' a' leantuinn cleasachd, droch cuideachd agus céum a' pheacaidh! Agus nach bi thu nis, matà, cho dìan, dùrachdach sin air taobh Dhé? Tha thu gus an là an diugh dùrachdach mu nithibh na beatha so. 'Nuair a bhitheas tu tìnn, no ann am pìan, nach dùrachdach a ni thu do ghearan féin? Ma tha thu bochd nach dìchiollach, cruaidh a shaothraicheas tu airson do bheathachaidh? Ach nach ì obair do theàrnaidh gu mòr a's luachmhoire na sin? Cha n-'eil fala-dhà ann an nèamh, no ann an ifrinn. Tha làn shonas aig na naoimh air nèamh, agus làn truaighe aig an t-sluagh mhallaichte ann an ifrinn. Cha n-'eil moladh māll air nèamh, no caoidh mhāll 'an ifrinn. Tha gach neach fìor dhùrachdach an sin. 'Nuair a ghairmear thus', a léughadair, gu bàs agus breitheanas, O! sin an t-àm air an smuainich thu gu dìan, domhain, géur air sìorruidheachd! Thar leam gu'm bheil mì cheana 'g ad' fhaicinn air do bhualadh le uamhas, ag ràdh "O ciamar a bha mise cho fada coma do na nithibh sin!" Thar leam gu'n cluinn mì thu nis ag éigheachd amach an aghaidh do dhoille, do mhi-dùrachd agus do ghòraich.

Agus anis, a léughadair, air dhomh na h-argumaidean mòra, fìor sin, nach gabh àicheadh, a chur romhad, tha mì, ann an ainm Dhé, nis ag ìarraidh do rùin—An àill, no nach àill leat ùmhlachd a thoirt? Tha mì cìnnteach gu'm bheil do choguis féin anis fo mhothachadh air do dhleasanas. An dàna dhuit, matà, do chleachdadh mi-chùramach, olc a leantuinn na's fhaide, a' dol an aghaidh guth do réusain, a' dol an aghaidh àithne Dhé, 's an aghaidh solus do choguis féin? An dàna dhuit a bhi beò cho mi-shùimeil, a' peacachadh cho ladurna, agus ag ùrnuigh cho ainmig 's a b'àbhaist dhuit roimhe so? An dàna dhuit a bhi fathast a' mi-naomhachadh na Sàbaid, a' deanamh dearmaid 'us tàir' air aoradh Dhé, 's a bhi leisg, mi-chùramach mu do staid shìorruidh, mar bha thu roimhe so? No am bheil thu nis a' cur romhad "leasraidh" d' ìnntinn "a chrioslachadh suas," agus do chridhe a làn-shuidheachadh air obair do shlàinte, a' seasamh amach an aghaidh gach ana-cothroim agus gach fochaid 'us béum o'n t-saoghal, agus a' cur dhìot ‘gach lethtroim, agus a' pheacaidh sin a ta gu furas ag ìadhadh umad, agus a' ruith le foighidin na réis a chuireadh romhad?' *Eabh.* 12. 1. Tha mì an dòchas gur è sin do làn rùn. Ach o'n is maith is aithne dhomh-sa an ragaireachd a ta ann an cridhe an duine, agus o-na tha mì fìor dhùrachdach ag ìarraidh gu'm maireadh d'anam-sa beò, guidheam ort, aon uair fathast, a' cheart aire 'thoirt do na ceistibh a chuirear riut an so, agus tha mi nis ag àithneadh dhuit o Dhia, Na mùch guth do choguis, agus na diùlt faireachadh, ach freagair ìad gu fìrinneach, agus thoir ùmhlachd gu toileach. Nise, matà, na'm faigheadh tusa, bho bheatha dhiadhaidh, saoibhreas, onoir, no àrd inbhe 's an saoghal so, fuasgladh o easlaint, no bhi beò gu bràth ann an làn phailteas de gach nì taitneach air thalamh, nach atharraicheadh tu do chaithe-beatha agus nach deanadh tu saothair dhùrachdach ann an seirbhis Dhé? Ach nach ì Fois nan naomh sonas a's òirdheirce na sin uile? Na'n cuirteadh gu bàs thu airson a bhi an diugh a' briseadh na Sàbaid, a' dearmad aoradh teaghlaich, ùrnuigh uaignich, no 'bhi mi-chùramach, olc 'n a do chaithe-beatha, ciamar a dheanadh tu an sin? Ach nach è am bàs sìorruidh a's uamhasaiche na 'm bàs aimsireil? Na'n deanadh Dia peanas foillaiseach an diugh air gach gnìomh peacach, mar a rinn è air Ananias agus Saphīra, (*Gnīomh.* 5.) ciod an seòrsa caithe-beatha 'bhitheadh agad, a pheacaich? Ach nach è corruich shìorruidh a's uamhasaiche gu mòr na sin uile?

Na'n tigeadh aon de do sheànn luchd-eòlais anis o na mairbh, agus na'n ìnnseadh è dhuit gu'n robh è air a phìanadh le cruaidh dhóruinn ann an ifrinn, o uair a bhàis, airson nam peacaidhean sin de'm bheil thusa nis ciontach, ciod an gnè chréutair a bhitheadh annad an déigh sin? Ach nach è rabhadh o Dhia cùis eagail a's mò dhuit na eadhon sin. Na'n robh thu air do dheanamh làn chìnnteach gur è so an là mu-dheireadh dhuit 's an t-saoghal so, ciamar a chaitheadh tu è? Agus cha n-'eil fhios idir agad nach è so do là mu-dheireadh, agus tha thu cìnnteach nach 'eil è fada uait. Na'm faiceadh tu an saoghal uile air a leaghadh ás, agus a ghlòir 's a ghreadhnachas uile air an losgadh gu neo-ni, ciod a theireadh tu ris an t-sealladh uamhasach sin? Matà, chì thus' an sealladh sin gun teagamh. Na'm faiceadh tu caithir a' Bhreitheanais air a suidheachadh, agus na leabhraichean air am fosgladh, agus na h-aingidh a' seasamh fo chrith air làimh chlìth a' Bhreitheimh, agus na naoimh a' deanamh gàirdeachais air a làimh dheis, agus caochladh bìnn 'g a toirt amach air gach sluagh dhiubh sin, ciod an seòrsa duine 'bhitheadh annad an déigh an t-seallaidh sin? Bi cìnnteach, matà, gu'm bheil là 'teachd air am faic thus' an sealladh sin. Na'm faiceadh tu ifrinn fosgailte, agus a' mhuinntir mhallaichte gu léir ann an teth dhóruinn nach sguir; agus na' m faiceadh tu nèamh fosgailte, mar chunnaic Stephen diadhaidh, agus na naoimh uile ri àrd chaithream ann an glòir, ciod an seòrsa caithe-beatha 'bhitheadh agad an déigh dhuit sin fhaicinn? Matà, cha n-fhada gus am faic thus' an dà shealladh mhòr sin. Na'n robh thu air do shìneadh ann an ifrinn fad aon bhliadhna, aon là, no aon uair, a' fulang na dóruinn sin mu'm bheil thu nis a' cluinntinn, nach dùrachdach, cùramach a labhradh tu, agus a dheanadh tu ùrnuigh chum an t-àit sin a sheachnadh! Agus nach gabh thu focal fìrinn Dhia mar dhearbhadh air an dóruinn sin, mur fairich thu ì? No na'n robh seilbh agad air glòir nèimh fad aon bhliadhna, nach deanadh tu saothair anabarrach mòr, a chum do sheilbh air a' ghlòir gun choimeas sin a chumail gu bràth!

Ach nach dubhairt mì gu leòr? Mur dean so am peacach a dhùsgadh suas gu obair dhùrachdach a dheanamh airson a shlàinte féin, faodaidh è tosd a chur air, agus 'fhàgail gun leisgeul, 'nuair a ghairmear è gu breitheànas Dhia. 'Nuair a gheibh ar càirdean bàs, cha dean focal, no gnìomh uainn-ne féum idir dhoibh, ach a chum ar dàimh riutha agus ar bròn air an son a nochdadh, ni sinn guil 'us caoidh air an son. Air an dòigh chéudna, matà, ni mise caoidh airson nan anamanan truagh sin a tha marbh anns a' pheacadh. Tha crith air mo chridhe 'smuaineachadh orra 'n an seasamh nàraichte, tosdach an làthair an Tighearna! 'Nuair a their è riutha, "An è an saoghal, no Sàtan caraid a b'fheàrr dhiubh na mise? An ìad sin a's mò a rinn air bhur son na mise? Feuchaibh anis an urrainn ìad sin bhur sàbhaladh, no bhur duaiseachadh airson cāll nèimh, no idir a bhi cho maith dhuibh 's a b'àill leams' a bhith." Ciod a their am peacach truagh ris na nithibh sin? Ach ged nach éisd an duine sinn, faodhaidh sinn labhairt ri Dia, agus éisdidh è. "O Tighearn' a ghuil agus a rinn osna 'n ad' spiorad os-cionn Lasurais mhairbh, gabh truas ris na h-anamaibh marbh gun chìall sin; thoir ìad gu guil 'us osnaich air an son féin, gus an gabh ìad truas dhiubh-féin! Mar thug thu comas labhairt do d' sheirbhiseach, labhair féin anis; éisdidh ìadsan do ghuth-sa 'labhairt ri 'n cridheachan, nach éisd rium-sa 'labhairt ri 'n cluasaibh. A Thighearna, is fhada bha thus' a' bualadh aig dorsaibh an cridheachan gu dìomhain; bris anis na dorsan agus rach astigh."

Ach buinidh do'n t-sluagh dhiadhaidh, os-ceànn nan uile dhaoine, a bhi gu dùrachdach, dìchiollach, sùrdail ag ìarraidh gu nèamh, agus a chum a nochdadh dhoibh carson is còir dhoibh saothair mhòr a dheanamh, bu mhìann leam 'fhaighneachd dhiubh, "ciod a' ghnè dhaoine 'bu chòir a bhi ànnta-san" a thagh Dia gu bhi 'n an soithichean tròcair? ìadsan a fhuair am bioradh le goimh an dearmaid féin aig uair na h-ùr-bhreith, fo ghéur agartas coguis, fo theagamh agus eagal, no ann an àmhuinn na trioblaid? a dh'aidich peacaidbean an dearmaid gu tric do Dhia 'n an ùrnuigh; agus a cheangail ìad-féin ri Dia le iomadh cùmhnant. Ciod a' ghnè dhaoine 'bu chòir a bhi ànnta-san a tha cho fagus do Dhia ri cloinn a theaghlaich féin? a bhlais gur maith 's gur milis ùmhlachd dhìchiollach a thoirt do Dhia? ìadsan 'us mòran diubh cho neo-chìnnteach ciod an staid anns am bi an anamanan tre àlaibh na bith-bhuantachd? Ciod a' ghnè dhaoine 'bu chòir a bhi ànnta-san ann an naomhachd, agus an naomhachadh fathast cho neo-iomlan? ìadsan a dh-fhaodas, le deadh chaithe-beatha agus le ceart aire d' an dleasanasaibh, mìltean a theàrnadh, no le caithe-beatha mi-chùramach 'us dearmad dleasanais, mìltean a sgrios; seadh, ìadsan air am bheil Dia féin ag ìarraidh a ghlòir a chur air aghaidh?—Do bhrìgh gu'm bheil na nithe sin mar sin, tha mis' a' sparradh ort, a Chriosduidh, ann an ainm do Mhaighstir, thus' a' cheist mhòr so a thoirt fainear agus 'fhuasgladh, "Ciod a' ghnè dhaoine 'bu chòir a bhi annainn, ann an caithe-beatha naomh, agus diadhachd?" *Pead.* 3. 11. Agus freagradh do chaithe-beatha nis a' cheist, cho maith ri do theangaidh.

Caibdeil VIII.

Cionnus a dh-aithnicheas sinn ar Còir air Fois nan Naomh.

Am bheil Fois cho glòrmhor sid cho faisg air làimh? Agus nach ruig neach sam-bith air an fhois ud, ach sluagh Dhé? Ciamar, matà, a gheibhear a' chuid a's mò de shluagh an t-saoghail beò gu toilichte, gun chìnnteas aca air còir anns an fhois so, agus gun saothair cheart air-bith a dheanamh a chum a dhearbhadh am bheil, no 'm faod còir a bhi aca-san ìnnte? An déigh do'n Tighearn sonas na rìoghachd glòrmhoir 'fhosgladh suas cho làn shoilleir dhuinn—sonas air nach ruigear gu bràth ach amhàin leis na creidmhich ùmhal-dhìleas; agus an déigh dhà ìnnseadh cho soilleir ciod ìad na dóruinnean sin a bhithear a' fulang gu bràth ann an ifrinn leis a' chuid eile de'n t-saoghal, shaoilinn nach fhaigheadh a' mhuinntir, a tha 'creidsinn gu'm bheil sin uile fìor gun teagamh, sìth no socair ànnta-féin gus am bi ìad làn chìnnteach gur oighreachan ìad air an rìoghachd. A Thighearna, nach uamhasach a' bhoile so! daoine, aig am bheil fios gu'm féum ìad ann an ùin glé ghoirid a dhol astigh do aoibhneas, no do dhóruinn nach atharraichear gu bràth, a bhi fathast beò cho neo-shùimeil, neo-chìnnteach do thaobh na crannchuir a bhitheas aca, as ged bhitheadh ìad uile air an deanamh làn chìnnteach áisde, gun chunnart idir dhoibh! Am bheil ìad 'n an dùisg, no 'n an cadal ? Cò air a tha ìad a' smuaineachadh ? Càit am bheil an cridheachan ? Ma bhitheas cùis àraid aca ann an cùirt-lagha, nach cùramach a dh-ìarras ìad fios co dhiubh a théid a' chùis leo, no 'n an aghaidh ? Na'n robh ìad ann an cunnart am beath' a chāll fo bhìnn cùirte talmhaidh, nach cùramach a chìteadh ìad ag ìarraidh fios co dhiubh a bha ìad gu bhi air an saoradh, no air an dìteadh, gu sònruichte na'm faodadh cùram mu'n cor a bhi 'n a mheadhon teàrnaidh dhoibh. 'Nuair a bhitheas ìad ann an tinneas glé chunnartach, faighnichidh gach aon diubh gu cùramach de'n dochdadair, "Dé bhur barail dhìom ? an saoil sibh an tig mì troimhe ? am fàs mì slàn arìst ?" Ach cha chuir ìad aon cheist mu shlàint an anamanan ; fanaidh ìad neo-chìnnteach do thaobh sin, toilichte gu leòr. Ma dh-ìarras tu air a' mhòr chuid de dhaoine " réusan an dòchais a ta ànnta," their ìad riut, " Tha Dia tròcaireach, agus bhàsaich Criosd airson pheacach." Cha n-fhaighear aca ach " réusan" coitchionn mar sin, a dh-fhaodas neach sam-bith a thoirt. Ach cuir ìad a dhearbhadh an còir ann an Criosd, agus ann an tròcair theàrnaidh Dhia, agus cha n-urrainn ìad dearbhadh idir a thoirt air a' chùis. Na'n abradh Dia, no duine ri aon diubh, A dhuine, ciod an cor anns am bheil d' anam ? am bheil, no nach 'eil è air 'ath-ghineamhuinn, air a naomhachadh agus an d'fhuair è maitheanas ? gheibhteadh è ullamh gu ràdh, mar thuirt Cain olc mu Abel a bhràthair féin, " Cha n-'eil fhios agam, am mise fear-gleidhidh m'anama ? tha deadh dhòchas agam ; tha mis' ag earbsa m' anam' ri Dia ; bithidh mì cho maith dheth ri muinntir eile ; taing do Dhia, cha robh teagamh sam-bith agam-féin rìamh mu shlàinte m' anama."

Ach, O dhuine, is ann agad-féin a tha an t-aobhar teagaimh, a chionn nach robh teagamh riamh agad, agus a thuilleadh air sin, a chionn gu'n robh thu mi-chùramach 'n ad' earbsa. Nach 'eil do bhriathran ag innseadh gu soilleir gu'n d'rinn thu dùr dhearmad air sluinte d'anama ? Tha thu dìreach mar sgiobair a leigeadh leis an luing a rathad féin a ghabhail fo na siùil sgaoilte, ag ràdh rithe, " gabh romhad ameasg nan creag, nan tōnn 's nan gaoth ; tha mise 'g ad' earbsa ri Dia ; bithidh tu cho maith dheth ri soithichean eile." Nach uamhasach an eas-onoir sin do Dhia! neach a bhi mar sin a' gabhail air-féin a bhi 'g a earbsa féin ri Dia, chum cleòc a chur air a dhearmad féin, no chum a mhi-chùram 'fholach! Ma tha thu da rìreadh a' cur d' earbsa ann an Dia, bithidh tu air do riaghladh agus air do threòrachadh le Dia, agus cuiridh tu d' earbs' ànn, mar tha e-féin ag òrduchadh dhuit. Tha Dia ag ìarraidh ort "tuilleadh dìchill a dheanamh chum do ghairm agus do thaghadh a dheanamh cìnnteach." 2 *Pead.* 1. 10. Agus mar sin earbaidh tu ás. Tha è nis ag ìnnseadh dhuìt anns an Sgriobtuir ciamar is còir dhuit cor d' anam' a rànnsachadh agus a dhearbhadh, agus mar dh-fhaodas tus' a bhi air do dheanamh cìnnteach air a' chùis. Nach b' amaideach leat fear-astair a choisicheadh air aghaidh air rathad, gun fhios aige co dhiubh a bha è 'dol ceart no dochair, agus a theireadh, "tha mì 'an dòchas gu'm bheil mì ceart, gabhaidh mì romham, ag earbsa ann an Dia?" Agus nach 'eil thusa ciontach anns an amaideachd sin, air d' astar a dh-ionnsuidh na sìorruidheachd? Carson, matà, nach 'eil thu nis a' faotuinn amach am bheil, no nach 'eil thu air an t-sligh cheart? am bheil do shaothair tarbhach no dìomhain, am féum thu saothair na's dìchiollaich' a dheanamh, no mur dean thu sin, slàint d' anam' a chāll, agus a bhi air do sgrios? Cionnus is urrainn thu smuaineachadh, no labhairt air an Dia uile-chumhachdach, gun uamhas ort, fhad 's a gheibhear thu neo-chìnnteach co aca is Athair no nàmhaid dhuit è, agus gun fhios agad nach bi a chumhachd mòr air 'oibreachadh 'n ad' aghaidh?

No cionnus a smuainicheas tu le aoibhneas air Criosd, gun fhios agad am bheil, no nach 'eil d' anam air a ghlanadh le fuil Chriosd, am bi thu air do shaoradh, no air do dhìteadh leis air "là mòr a' bhreitheanais?" an è clach-stéidh do shonais, no an clach-thuislidh dhuit è leis am bi thu air do bhriseadh agus air do phronnadh gu mìn dhus? Ciamar a dh-fhosglas tus' am Biòbull gun sgàth ort? Nach bi gach duilleag dheth dhuit mar bha an sgrìobhadh ud air a' bhalla do Bhelsāsar, ach amhàin cho fad 's a gheibhear ì 'g a do thoirt gu do dhleasanas a dheanamh. 'Nuair a léughas tu mu na geallaidhean, cha n-fhios duit an ruig thu-féin air toradh aoin idir dhiubh. 'Nuair a léughas tu na bagairtean, cha n-fhios duit nach ì do bhìnn féin a tha thu nis a' léughadh. Cha n-iongantach idir ged is dearg nàmhuid thu do shearmonachadh soilleir, dìleas, dìan; cha n-iongantach ged labhras tu gu suarach an aghaidh a' mhinisteir, mar a labhair Ahab an aghaidh an fhàidh, ag ràdh, "Tha fuath agam dhà, oir cha n-'eil e 'deanamh fàistneachd mu m' thimchioll idir air nithibh maith, ach air olc." 2 *Eachd.* 18. 7. Cionnus a nì, no 'dh-éisdeas tu ùrnuigh gun sgàth ort? 'Nuair a gabhas tu an t-sàcramaid, cha n-'eil fhios agad co aca bhitheas, no nach bi sin 'n a bheannachd dhuit. Ciod an sòlas a bheir caraid, onoir, tigh, no fearann dhuit, gus am bi thu cìnnteach gu'm bheil beannachd Dhia agad leo sin, agus gu'm faigh thu fois maille ri Dia 'nuair a thréigeas ìad sin thu? Tairg ceòl, aodach grìnn, onoir agus sùgradh do phrìosanach ciontach, mu'n toirear amach a bhìnn, ach is beag aige na nithe sin uile, gus am faigh è fios am bi a bheatha air a caomhnadh; is beag sòlas a bheir saoibhreas agus onoir dhà, ma tha fios aige gu'm féum è bàsachadh air an ath là. Shaoilinn, matà, gu'n tigeadh dhuits' a bhi anns an t-suidheachadh chéudna gus am faigh thu fios air do staid shìorruidh. Shaoilinn nach fhaigheadh tu sìth no fois, a là, no dh'-oidhche, gus am bi làn fhios agad air so. Nach fhaic thu cho sòlasach 's a tha sluagh Dhé a' gluasad air an t-sligh gu glòir, 'us tu-féin gun dòchas maith idir agad gu'n ruig thu air glòir a chaoidh? Nach cuir sin doilgheas air do spiorad anis? Cionnus a smuainicheas tu air uair do bhàis, 'us fios agad gu'm bheil è fagus duit, agus nach gabh è seachnadh, no casgadh le ìnnleachd air-bith? Ma gheibh thu bàs an diugh, (agus cò aig a tha fios ciod a bheir là uaith?) cha n-'eil thu cìnnteach co dhiubh a théid thu do nèamh, no gu ifrinn. Agus cionnus is urrainn thus' a bhi subhach, gus am faigh thu mach ás a' chunnart so? Ciod an ìnnleachd leis a cum thu do chridhe saor o eagal, 'nuair a smuainicheas tu air là mòr a' bhreitheanais, agus air lasraichean sìorruidh? Nach gabh thu "eagal mòr" ri cluinntinn mu'n là sin, mar ghabh Felics? Ma 'chriothnaich an luchd-coimhid' agus ma chaidh ìad an riochd mairbh 'nuair a chunnaic ìad aingeal a' carachadh na cloiche bho uaigh Chriosd,' ciamar is urrainn thusa smuaineachadh air a bhi beò maille ri deamhnaibh ann an ifrinn, gus am faigh thu cìnnteas bunaichte gu'n téid thu ás? Is ro shocrach do leabaidh, no is ro chruaidh do chridhe, ma gheibh thu fois ann an staid cho neo-chìnnteach.

Mur gabhadh leigheas idir air an neo-chìnnteas chumanta so, a gheibhear aig mòran do thaobh an teàrnaidh, dh-fhéumteadh giùlain leis, mar ghiùlainear leis gach aimhleas eile nach gabh seachnadh. Ach mo chreach! is ann aig daoine féin—aig an droch dhearmad féin—a gheibhear a' choire gu léir. Cha n-àill leo an leigheas a ghnàthachadh. Is è féin-cheasnachadh, rànnsachadh 'us dearbhadh staid a chridhe féin aréir riaghailt an Sgriobtuir, an dòigh a's feàrr is urrainn duine sambith a ghabhail a chum fios cìnnteach 'fhaotuinn air cor 'anama féin. An dara cuid, cha n-aithne do dhaoine nàdur agus luach an dleasanais so, no cha n-àill leo dragh a chur orra-féin a dhearbhadh na cùise. Feuch co-thional anns am bheil mìle pearsa, agus is ro bheag a gheibhear ànn, a bhuilich riamh aon uair air faotuinn amach an còir air nèamh le féin-cheasnachadh dìleas, teànn. Feòraich anis de do choguis féin, a léughadair, cò an t-àm, agus cò an t-àit anns an d'rinn thusa gu beò-dhùrachdach do chridhe féin a ghairm gu cùnntas an làthair Dhia, 'g a do cheasnachadh féin aréir an Sgriobtuir, agus a' fiosrachadh amach am bheil, no nach 'eil do chridhe air 'ath-nuadhachadh agus air a shòcrachadh na's mò air Dia no air a' chréutair, air nèamh no air an talamh? agus cuin a lean thusa air a cheasnachadh so, gus an d'fhuair thu mach do chor, a' toirt breith 'us bìnn ort-féin aréir do chor?

Ach o'n is obair mhòr, luachmhor ì so, a ta gu ro thric air a mòr-dhearmad, feuchaidh mì dhuit anis—gu'm faod muinntir teachd le saothair gu làn chìnnteas air cor an anamanan,—Ciod a tha nis a' bacadh dhaoine bho 'n staid féin a dhearbhadh agus aithneachadh;—An déigh sin ainmichear caochladh aobhar a chum do ghluasad gu tòiseachadh air d' fhéin-cheasnachadh,—agus caochladh seòladh,—le comharraidhean o'n Sgriobtuir leis am faod thus' a dhearbhadh agus aithneachadh gu cìnnteach, an ānn, no nach ānn de shluagh Dhé thu-féin.

1. Tha Focal Dé ag ìnnseadh dhuinn gu'm faod neach dearbhadh cìnnteach 'fhaotuinn air a theàrnadh féin, agus gur còir dhà sin ìarraidh le saothair. Tha 'n Sgriobtuir ag ìnnseadh dhuinn gu tric gu'n d'fhuair na naoimh, a bha romhainn, fios air am fìreanachadh agus air an teàrnadh sìorruidh féin : tha sin air 'fhoillseachadh anns na briathraibh so :—"Ge b'e neach a chreideas ann an Criosd, cha sgriosar è, ach tha a' bheatha mhaireannach aige." Ach bu dìomhain sin a ràdh mur b' urrainn neach aithneachadh ànn-féin am bheil, no nach 'eil è nis a' creidsinn ann an Criosd. Tha eadar-dhealachadh mòr air a chur, anns an Sgriobtuir, eadar cloinn Dé agus cloinn an diabhuil: agus tha è ag àithneadh dhuinn "tuilleadh dìchill a dheanamh, chum ar gairm agus ar taghadh a dheanamh *cìnnteach.*" Tha è a' dìan-sparradh òirnn 'sinn-féin a cheasnachadh, agus a dhearbhadh, agus aithneachadh annainn-féin, am bheil sinn 's a' chreidimh, agus am bheil Iosa Criosd annainn, mur daoine a chuireadh air cùl, no daoidh sinn.' 2 *Cor.* 13. 5. Tha fòs àithntean an Sgriobtuir ag ìarraidh òirnn gàirdeachas a dheanamh do ghnàth, ar n-Athair a ghairm do Dhia, a bhi beò 'n a mholadh, gràdh a thoirt do theachd Chriosd, a bhi 'g ìarraidh a theachd an aithghearr, agus sòlas a ghabhail dhuinn-féin ri luaidh air sin. Ach cò is urrainn aon de na nithibh sin a dheanamh gu toileach, mur 'eil è cìnnteach, ann an tomhas, gur leanabh do Dhia è?

2. Cha n-'eil teagamh nach 'eil Sàtan a' deanamh a chuid féin ameasg nan iomadh bacadh a tha gu tric a' cumail dhaoine bho dhleasanas an fhéin-cheasnachaidh. Ciod-air-bith cumhachd a ta aig Sàtan, no meadhon, no inneal, no ìnnleachd a's urrainn a' bhéist a ghnàthachadh, bi cìnnteach gu'n cuirear air obair ìad uile, chum thus' a chumail air d' ais o'n dleasanas so, seach gach dleasanas eile. Is duilich leis truaillidheachd nan daoine diadhaidh a bhi nis a' leaghadh ás fo 'n aoibhneas, fo'n chìnnteachd agus fo'n bhuannachd a gheibhear leo 'n an ceasnachadh féin gu tric, toileach, dìleas. Is maith a tha fhios aige, do thaobh nan daoine mì-dhiadhaidh,

na'n ceasnaicheadh aon diubh e-féin gu dùrachdach, eadhon aon uair, gu'm faigheadh ìad amach a chuilbheirtean, agus an cunnart féin, agus mar sin gu'm faodadh ìad a dhol ás uaith. Ciamar a b'urrainn è cho liuthad mìle créutair a thoirt do ifrinn na'n robh fios aca, no na'n creideadh ìad gu'n robh ìad a' dol do'n àit sin? Ach nach math a dh-fhaodadh fios a bhi aca càit an robh ìad a' dol, na'm feuchadh ìad ri fios 'fhaotuinn, agus solus glan an Sgriobtuir aca chum an céum air an robh ìad a dheanamh soilleir dhoibh. Mur bi an ribe folaichte, théid an t-eun ás. Is seòlta, glic, tapaidh a ni Sàtan ìasgach air anamaibh; cha leig è dhoibh an dubhan no 'n drìamlach 'fhaicinn idir, cha dean è fuaim a chuireas eagal orra, agus cha n-fheuch è idir a chruth gràda féin doibh. Ach séididh è càil an uilc astigh orra gun fhios doibh. Mar sin, saothraichidh è gu dìan a chum sluagh a chumail o éisdeachd shearmoin a rànnsaicheas an cridhe; no chum am ministear a chumail o chobhair a thoirt doibh gu ìad-féin a rànnsachadh; no chum am faobhar a thoirt de chlaidheamh an fhocail, ionnus nach eadar-sgair agus nach geàrr è; no togaidh è air falbh an aire, no lìonaidh è ìad le claonbhreth. Is maith a tha fios aig Sàtan, cò an t-sàbaid air am bi searmoin rànnsachaidh air a h-ullachadh leis a' mhinistear, freagarrach ri cor 'us easbhuidh cuid de'n luchd-éisdeachd, agus uime sin, ma's urrainn è, cumaidh è aig an tigh ìad air an là sin, no bheir è cadal orra 's an tigh-aoraidh, no goididh è air falbh am focal le ro chùram agus le briathrachas an t-saoghail; no bacaidh è obair éifeachdach an fhocail air dòigh air-chor-eigin eile.

Is *luchd-bacaidh* mòr eile air féin-cheasnachadh, sluagh aingidh. Tha ìad sin air iomadh dòigh a' tàladh muinntir gu mi-chùram. Fuathaich thusa droch eisempleir nan aingidh; an cuideachd 's an còmhradh gàireach, spòrsail; an gnàth dhéigh air cùisibh saoghalta; an sgallais 's am magadh air muinntir dhiadhaidh; an aomadh, am breugadh, am buaireadh 's am bagradh—tha gach droch bhuaidh dhiubh sin glé ullamh gu daoine neochaithriseach a thilgeil ann an suain na foise feallsa. Is gānn a dh-fhosglas Dia sùilean peacaich bhochd gu fheuchainn dà gu'm bheil è air an t-sligh dhochair, nach grad-léum sgaoth de theachdairean Shàtain air, ag ìarraidh a mhealladh 's a thoirt air ais gu socair a ghabhail fo riaghladh a sheànn mhaighstir. "Ciod è so, a dhuine!" their ìad, "a bheireadh ort-sa teagamh air-bith a bhi agad mu do theàrnadh? thusa 'bha beò cho maith agus nach d'rinn riamh cron air neach eile? Tha Dia tròcaireach; agus mur bi do leithid-sa air a theàrnadh, gu'n sealladh Dia air mòran eile! Ciod a their thu ri do shìnnsearan? Agus ciod a thig dhe do chàirdean 'us do choimhearsnaich a tha beò mar tha thusa? An dìtear ìad sin uile? Uainn è, uainn è, mur leig thu dhìot éisdeachd ris an t-seòrsa luchd-searmonachaidh sin, a bhitheas a' cur eagail air sluagh, cuiridh ìad ás do chìall thu. Nach peacaich na h-uile dhaoine? Agus nach do bhàsaich Criosd chum peacaich a theàrnadh? Na cuireadh na smuaintean sin cùram ort gu bràth, agus éiridh gu maith dhuit." Och! och! tha na mìltean 's na deich mìltean air an cumail 'n an cadal, le druidheachd mar sin, fo mhealladh 'us fo mhi-chùram, gus an dùisg am bàs agus ifrinn ìad. Tha Dia ag éigheachd ris a' pheacach agus ag ìnnseadh dhà, "Is cumhann an dorus, is aimhleathan an t-slighe, agus is tearc ìad a ta 'g amas oirre: dearbh agus ceasnaich thu-féin; dean tuilleadh dìchill a chum a bhi cìnnteach." Tha 'n saoghal ag éigheachd, "Na bitheadh teagamh idir agad, na cuireadh na smuaintean sin dragh ort gu bràth." Ach cuimhnich thus', a pheacaich, anns a' chàs so, gur è Criosd, agus cha n-ìad do shìnnsearan, no do choimhearsnaich, no do chàirdean, a bhitheas 'n a bhreitheamh ort mu dheireadh, agus ma dhìtear thu le Criosd, cha n-urrainn ìadsan do theàrnadh. Uime sin, nach 'eil eadhon cìall nàdurrach féin ag ìnnseadh dhuit nach ānn idir o bhriathraibh dhaoine talmhaidh, aineolach, ach o fhocal Dhé, is còir dhuit dòchas do theàrnaidh ìarraidh. Bu bhàs do Ahab sin ìarraidh ameasg nam fàidhean brosgulach. Is urrainn ìad sin le brosgul muinntir a chur anns an ribe, ach cha n-urrainn ìad ìnnseadh ciamar a gheibhear ás. "Na mealladh neach air bith sibh le briathraibh dìomhain: oir air son nan nithe sin tha fearg Dhe a' teachd air cloinn na h-eas-ùmhlachd. Na bithibh-se uime sin 'n 'ur luchd-comh-pàirt riu." *Eph.* 5. 6, 7.

Ach is ìad an *luchd-bacaidh* a's miosa, droch cridheachan dhaoine féin. Tha cuid cho dāll, aineolach as nach aithne dhoibh idir ciod è sin féin-cheasnachadh, ni mò is aithne dhoibh ciod a tha ministear ag cìallachadh 'nuair a chomhairlicheas è dhoibh ìad-féin a dhearbhadh, no cha n-'eil ìad a' tuigsinn am féum air sin. Is ānn a their ìad, gur còir do gach duine a chreidsinn gu'm bheil a pheacaidhean air am maitheadh cheana, co aca 'tha, no nach 'eil, agus gur mì-cheart teagamh sam-bith a bhi aig neach air a' chùis so. No their ìad nach ruigear idir air dearbhachd, no nach 'eil mòr eadar-dhealachadh eadar aon duine seach duine eile, gur Criosduidhean sinn uile agus, air an aobhar sin, carson a chuireamaid tuilleadh dragh', no cùram òirnn-féin mu thimchioll sin; no cha n-aithne dhoibh brìgh an eadardhealachaidh a tha eadar am fìrean agus an t-aingidh. Gheibhear am beachd air an ath-ghineamhuinn, cho brucach, lapach ri beachd Nicodémuis. Their cuid nach cuir Dia eadar-dhealachadh idir eadar daoine anns a' bheatha ri teachd. Cuid a dh-éisdeas ruinn, ach sin uile na nì ìad: tha ìad cho fuar, rag-chruaidh as nach gabh ìad gu cridhe ni sam-bith a their sinn. Cuid air an lìonadh suas cho mòr le féin-spéis agus uabhar, as nach fhaodar a ràdh idir gu'm bheil ìadsan ann an cunnart air-bith, cosmhuil ri ceannaiche mòr-chuiseach leis nach b'fhìach comhairle ghlic a ghabhail o neach a dh-ìarradh air a leabhar-cùnntais féin a chur ceart, no ri pàrantaibh ro bheadarrach nach creid 's nach éisd droch-sgéul an aghaidh aoin de'n cloinnn féin. Cuid cho ciontach as gu'm bheil eagal orra ìad-féin a dhearbhadh, ach gidheadh cha n-'eil eagal orra ás an dearbhadh uamhasach a ta gu cìnnteach a' feitheamh orra, air là mòr a' chùnntais. Cuid aig am bheil gràdh cho mòr do shlighibh a' pheacaidh, agus gràin cho mòr do shlighibh Dhia, as nach dàna dhoibh an giùlain féin a dhearbhadh, air eagal gu'n éignichear ìad gus an céum a's taitniche leo a thréigsinn, agus an céum is fuathach leo a leantuinn. Cuid a' rùnachadh cho làidir nach atharraichear ìad o'n staid anns am bheil ìad gu bràth, as mar sin a' dearmad féin-cheasnachaidh mar ni gun mhaith. O-na chaidh ìad sin cho fad air seachran cheana, is feàrr leo an cunnart a sheasamh—an anamanan 'fhàgail fo chunnart a bhi càillte—coma ciod a thig dhiubh, na pilleadh ri Dia. Tha mòran arìst air an cur ann an dìan chabhaig cho mòr leis an t-saoghal as nach gabh ìad aon mhionaid a chum iad-féin a cheasnachadh air an còir air fois nèimh. Cuid eile air an sacachadh cho mòr le lùnndaireachd spioraid, as nach fhaighear ìad a' ceasnachadh an cridhe féin uair sam-bith. Ach is è an creidimh feallsa agus an dòchas mealltach sin de'n goirear "dànadas," no "dāll-earbsa," an *luchd-bacaidh* a's cumanta agus a's cunnartaich' a ta ānn. Tha ìad sin a' deanamh greim air cridheachan na cuid a's mò de'n t-saoghal, agus 'g an cumail gun amharus agus gun smuain idir air an cunnart.

Ach abair gu'm bheil neach anis a' buadhachadh thairis air an *luchd-bacaidh* sin uile, agus a' tòiseachadh air e-féin a cheasnachadh, féumaidh è 'thoirt fainear nach ruigear air dearbh-bheachd a dh-aon bhéum, no air bāll. Tha ro mhòran 'g am mealladh féin anns a' chùis so, tre aon, no aon eile de na h-aimhreitibh a dh-ainmichear anis :—

Gheibhear aimhreit 'us dorchadas cho mòr ann an anam an duine, gu h-àraid duine neo-ìompaichte, as gur gānn is urrainn è ìnnseadh ciod a tha e-féin a' deanamh, no ciod a ta ànn-féin. Faic tigh anns nach fhaighear ni sam-bith 'n a àit féin, ach na h-uile nithe thar a chéile, bun-os-ceànn, is duilich ìnnseadh ciod a tha dh-eas-bhuidh air ; mar sin gheibhear an cridhe anns am bheil na h-uile nithe ann an droch òrdugh. Is coigrich a' chuid a's mò 'n an dachaidh féin, is beag eòlas na muinntir sin air mèinn 'us gluasad an cridheachan féin. Cha chleachd ìad sin 'fhaotuinn amach idir. Iarrraidh mòran breth a thoirt air an cor féin, mu'm faigh ìad dearbhadh air. Cosmhuil ri breitheamh cealgach fo bhrìb, no brìbichte, a rànnsaicheas a' chùis mar gu'm àill leis breth chothromach a thoirt amach, an déigh dearbhadh na cùis' a chluinntinn, geda rùnaich è roi làimh gu'n téid a' chùis leis an taobh a thug a' bhrìb dhà. Bithidh daoine mar sin, bàigheil, leth-bhreitheach riutha-féin ; ullamh gu smuaineachadh nach 'eil am peacaidhean mòra ach beag, agus gur neo-ni am peacaidhean beaga; agus gur obair gràis toradh an nàduir féin. Their ìad mar thuirt an t-òganach ri Criosd, "Choimhid mi ìad sin uile o m' òige." Their gach aon diubh "Tha mi beartach agus air fàs ann an saoibhreas, agus gun fhèum agam air ni sam-bith." *Taisb.* 3. 17. Cha dean a' chuid a's mò de dhaoine ach leth an dleasanais airson an anamanan, ma ni ìad sin féin. Mur gabh an dleasanas deanamh gu socrach, aithghearr, caillidh ìad am misneachd, agus sguirear dheth. A dh-easbhuidh eòlais air fìor nàdur na diadhachd, gheibhear ìad 'g an ceasnachadh féin le caochladh dearbhadh 'us riaghailt nach 'eil idir aréir teagaisg an Sgriobtuir. Cuid a' gabhail seachad air riaghailt an Sgriobtuir, agus cuid eile a' gabhail pàirt dì. Gheibhear ìad gu tric a' dol dochair anns an obair so, ag ìarraidh a deanamh 'n an neart féin. B'àill le cuid an Spiorad Naomh a deanamh air an son, gun saothair idir a chur orra-féin. Feuchaidh cuid eile rithe, gun chuideachadh air-bith ìarraidh o'n Spiorad agus gun sùil ris. Gu cìnnteach cha n-urrainn ìad sin ruigheachd air dearbh-bheachd.

Air uairibh, gheibhear luchd-bacaidh àraid a' cumail Chriosduidhean fìrinneach féin o làn dearbh-bheachd sòlasach air an staid. Tha an dearbh-bheachd air a bhacadh gu tric le laigead an gràis. Is gānn a dh-aithnichear nithe beaga. Is leòr leis a' mhòr chuid do Chriosduidhean tomhas beag de ghràs, gun làn neart spioradail ìarraidh idir. Is è an leigheas a's feàrr air an laigead so, buanachadh ann an deanamh an dleasanais gus am meudaichear an gràs. Feith air an Tighearn ann an gnàthachadh nam meadhon a dh'òrduich è, agus beannaichidh è thu, agus meudaichidh è gràs dhuit. Hò! b'fheàrr gu'm builicheadh Criosduidhean a' chuid a's mo de'n ùin sin air tuille gràis ìarraidh, a tha ìad a' buileachadh air smuaineachadh 'us faighneachd le teagamh iomaganach, co dhiubh a tha gràs aca, no nach 'eil! B'fheàrr dhoibh gu mòr a bhi gu beò-dhùrachdach ag ùrnuigh airson tuille gràis, na bhi cho tric a' gearan air lughad an gràis. Guidheam ort, a Chriosduidh, thu so a ghabhail mar chomhairle bho Dhia. Creid gu dìan, dìleas, agus gràdhaich gu beò, blàth, agus cha n-urrainn teagamh na's mò 'bhi agad mu do chreidimh 'us do ghràdh, na tha aig duine blàth gu'm bheil è blàth, no aig duine làidir, sùnntach gu'm bheil è beò. Tha Criosduidhean a' beagachadh an sòlais féin, le sealltuinn na's mò agus na's trice ris na comharraidhean a ta nis ag ìnnseadh dhoibh ciod a tha ànnta-féin, na ris na riaghailtibh a ta gu soilleir ag ìnnseadh dhoibh ciod bu chòir dhoibh a dheanamh: mar gu'm bi an staid anns am bheil ìad, an dràst, an staid anns am bi ìad gu sìorruidh: agus mur faigh ìad maitheanas anis, nach 'eil leigheas air an son. Nach b' amadan fear a laidheadh a' guil 's a' caoidh nach 'eil è nis a' faotuinn maitheanais, agus a rìgh 'n a sheasamh fad na h-ùine làimh ris, agus a' tairgse maitheanais dhà, agus 'g a chomhairleachadh gu sin a ghabhail? A Chriosduidh, cha chreidimh fìreanachaidh do dhearbh-bheachd-sa air gràdh sònruichte Dhia dhuit, ach do ghabhail-sa ri Criosd—thusa Criosd a dhlùghabhail h-ugad, a chum do dheanamh ionmhuinn, gràdhach. Is feàrr dhuit gu mòr Criosd a ghabhail h-ugad, mar tha è air a thairgse dhuit, na bhi cho tric a' caitheamh ùine ri teagamh co dhiubh a tha Criosd agad, no nach 'eil.

Is cùis iomagain eile do Chriosduidhean, na teagamhan sin a bhitheas ag ìadhadh orra, 'nuair nach fhaigh ìad an gàirdeachas sin a thig air uairidh le dearbh-bheachd, no 'nuair a chuirear dearbh-bheachd féin an àit gàirdeachais. Ach c'uime 'chuireadh sin iomagain orra? Nach fhaod leanabh a ràdh gur mac è, ach amhàin cho fad 's a bhitheas è 'faicinn fìamh-ghàire ann an gnùis 'Athar, no 'cluinntinn briathran sòlasach a bheòil? no nach 'eil an t-athair a bha aige roimhe 'n a athair cho caoimhneil, dìleas dhà fathast 's a bha è, ged nach fheaictеadh fìamh-ghàire air, no ged sguireadh a bhriathran aoibhneach? Ciod air-bith a their, no ni athair, cha sguir a dhàimh 's a ghràdh d'a leanabh féin. Agus mar sin, cha n-fhàilnich gràdh Dhia d'a chloinn féin gu bràth.

Gheibhear anamanan fo iomagain a ta gu tric ag éirigh o aineolas air a' mheadhon, no air an dòigh ghnàthaichte trid am bheil Dia a' toirt sòlais. Saoilidh ìad nach 'eil tuilleadh aca ri dheanamh ach 'ìarraidh, agus gu'm builich Dia orra gach ni mar their ìad-féin.

Ach féumaidh ìad sin aithneachadh gu'm bheil brìgh an sòlais air a filleadh ann an geallaidhean Dhia, agus gur ānn uatha sin a dh-fhéumas ìad sòlas a tharruing, cho tric 's a bhitheas sùil, no toil aca sòlas 'fhaotuinn, agus sin le meòrachadh gu dìchiollach gach là air na geallaidhean; agus le sin a dheanamh, faodaidh ìad dùil a bhi aca, gu'n compàirtich an Spiorad sòlas riutha. Is aon aoibhneas, aoibhneas nan geallaidhean, agus aoibhneas an Spioraid Naoimh. Aig cuid bithidh dùil ri dearbh-bheachd na's mò, na's soilleire na tha Dia gu tric a' buileachadh. Fhad 's a bhitheas ìad ann an teagamh, saoilidh ìad nach 'eil dearbh-bheachd idir aca. Mar sin, cha n-'eil ìad a' toirt fainear gu'm bheil ìomadh céum de dhearbh-bheachd ānn. Faodaidh tomhas na's mò dheth a bhi aig cuid na tha aig cuid eile. Ach cuimhnicheamaid, fhad 's a bhitheas sinn an so, nach 'eil "eòlas againn" ach "ann an cuid." 1 *Cor.* 13. 9. Agus gheibhear Criosduidhean, aig toiseach an turuis, a' gabhail sòlais dhoibh-féin air bōnn mì-fhreagarrach. Is minig a rinn anam gràsmhor sin—anam aig am bheil bōnn maith gun fhios aig air. Tha beatha aig naoidhean gun fhios aige-féin air; agus tha iomadh ni mu 'thimchioll nach 'eil e-féin a' tuigsinn, ach cha dubhairt sin idir nach 'eil è beò. Agus mar sin an Criosduidh, ged gheibheadh è easbhuidh 'n a cheud shòlas, cha n-fhaod è idir a cho-dhùnadh o sin gu'm bheil easbhuidh 'n a theàrnadh.

Tha mòran air an cumail fo theagamh le laigead an nàduir. Is iomadh cridhe sìmplidh aig am bheil ceànn lag, agus do nach aithne ciamar is còir dhà e-féin a dhearbhadh. Aidichidh an seòrsa so luach nan geallaidhean, ach cha dean ìad làn ghreim orra. Mur dean Dia féin an réusan lag a chuideachadh air dòigh air-chor-eigin eile, is duilich 'fhaicinn ciamar is urrainn sìth shoilleir, chìnnteach a bhi aca. Is aobhar iomagain mòr agus ro chumanta do mhòran, ìad a bhi fathast ag altrum peacaidh aithnichte sam-bith. Tha sin a' lughdachadh an gràis, agus 'g a fhàgail na's duirche. A chuid nach mìll am peacadh, fàgaidh è dorch ì. Tha obair a' ghràis air casgadh, far am bheil buaidh sam-bith aig peacadh air-bith: oir bithidh guth a' ghràis air a bhàthadh, ionnus gur gānn a chluinnear è, fhad 's a leanas fuaim truaillidh a' pheacaidh so. Doilleirichidh dallaidh, no dùnaidh neul a' pheacaidh sùilean an anama, ionnus nach fhaic 'us nach mothaich è a chor féin. Agus mu dheireadh gràinichidh è Dia air falbh o'n anam, agus mar sin fàgar è gun sòlas, gun chobhair an Spioraid. An déigh sin cha n-urrainn neach sam-bith dearbh-bheachd a bhi aige gu bràth gus an tréig è am peacadh sin a ghràinich Dia agus a Spiorad air falbh ás. Cha n-urrainn peacadh agus sìth spioradail còmhnuidh a ghabhail le chéile anns a' chridhe, oir chuir Dia dealachadh eatorra. Is dìomhain dhuit dùil a bhi agad ri sòlas, fhad 's a gheibhear àrdan, gràdh do'n t-saoghal, mìann na feòla, no cleachdadh mi-dhiadhaidh sam-bith air a chaidreachadh leat. 'Ma chuireas duine suas iodholan dhà-féin 'n a chridhe, agus ma chuireas è suas ceap-tuislidh 'aingidheachd fa chomhair a ghnùis; agus ma thig è gu ministear no gu Dia, ag ìarraidh sòlais, an àit sòlas a thoirt dà, bheir Dia freagradh dhàsan a thig, aréir lìonmhoireachd 'iodholan.' *Esec.* 14. 3-9.

So anis aobhar glé mhòr agus ro choitchionn eile, a ta gu tric a' fàgail muinntir gun sòlas, agus is è sin easbhuidh beo-oibre, easbhuidh a bhi gu beothail, dìleas, seasmhach ag oibreachadh a' ghràis a ta aca, biodh a thomhas beag no mòr. Mar a's mò do dhragh agus do dhìchioll a' dol tre do dhleasanas gach là, is ānn a's cìnntiche do chéum gu sòlas. Bheir Criosd gu pailt sìth agus sòlas dhoibh-san a bheir gu dìleas ùmhlachd dhà-féin. Misnichidh è a phobull ùmhal, dìleas le sìth agus sòlas. Agus ged nach 'eil ùmhlachd air-bth, a's urrainn ìad a thoirt, airidh air na beannachdan sin, gidheadh is ann aréir an dìchill, a ghnàthaichear leinn ann an deanamh ar dleasanais, a bhuilichear ìad mar is trice. Ma's beag do dhìchioll, is beag do shìth: ma's mòr do dhìchioll, is mòr do shith. Féumaidh d' ùrnuigh a bhi air a lìonadh le creidimh agus beò-dhùrachd, cho maith ri làn earbsa ann am fuil agus ann an eadarghuidhe Chriosd, ma's maith leat soirbheachadh. Agus mar sin bitheadh gach pàirt eile de d' ùmhlachd beò, blàth, tric, dìchiollach. Ma dh-fhàsas tu foirmeil, fuar, gu h-àraid ann an ùrnuigh uaignich ri Dia, a' deanamh do dhleasanais amhàin aréir àbhaist, no cleachdhaidh, gun lughdachadh idir air d' aoibhneas, is aobhar eagail gu'm bheil d' aoibhneas feòlmhor, no deamhnaidh. A bhàrr air sin, cha n-fhaicear agus cha mhothaichear gràs leis an anam, ach am feadh a bhithear 'g a oibreachadh: air an aobhar sin, cha n-urrainn dearbh-bheachd a bhi aig an anam anns nach 'eil obair gràis; oir ginidh easbhuidh deanadais, easbhuidh dearbh-bheachd. Ach an uair a gheibhear an t-anam 'g a oibreachadh féin air seirbhis ghlòrmhoir na diadhachd, thig mòr shòlas gu nàdurrach leis an obair sin. Nach milis, do-labhairt an gnìomh a bhi gu tric a' gràdhachadh Dhia Tha 'n t-anam a's mò gràs,* 'nuair nach 'eilear ag oibreachadh a' ghràis leis, cosmhuil ri inneal-ciùil grìnn air a dheadh-ghéusadh le téudaibh, nach dean ceòl na's feàrr na maide sam-bith eile, fhad 's a dh-fhàgar è gun a làimhseachadh, ach an uair a làimhsichear 's a dh-oibrichear è le fear-ciùil sgilear, eòlach, ni è fuaim a's binne ceòl. Gheibh an t-anam tomhas sòlais o gach deadh ghnìomh, mar gheibhear blàs o theine, agus taitneas o sholus na gréine. Gach duine a ta fuar, is còir dhà oibreachadh gus am fàs è blàth; agus mar sin, gach neach aig nach 'eil dearbh-bheachd, oibricheadh è leis gach gràs, no fàth-chothrom a thug Dia dhà, gus an teich gach teagamh a ta aige.

Is tric a gheibhear cuid a dh-easbhuidh sòlais 'n an anam, 'nuair a tha ìad a' fulang fo throm-ìnntinn, no fo dhubh-bhròn. Tha è cho dualach do dhuine treibhdhireach ann an dubh-bhròn, a bhi fo theagamh, fo eagal agus eu-dòchas, 's a tha è do dhuine tìnn a bhi ri osnaich, no do leanabh sgread a dheanamh, 'nuair a bhuailear è. Gu tric is beag a ni saothair a' mhinisteir, a dh-easbhuidh an léigh, ann an cùis mar sin. Faodaidh tu an trom-ìnntinneach a chur sàmhach, ach cha n-uarainn thu sòlas a thabhairt dà. Faodaidh tu a thoirt air aideachadh gu'm bheil tomhas gràis aige, ach cha n-urrainn thu a thoirt gu sòlas an sìthe. Is ainmig a mhaireas gach misneachd 'us comhairle mhaith a bheirear dhà air a chor, seach là no dhà. Gheibhear an duine dubh-bhrònach a' sìor-smuaineachadh 's a' labhairt le grath air a' pheacadh, agus air corruich Dhia, gun tuigsinn idir gur è leann-dubh, no galar a chuirp féin, is àrd mhàthair-aobhair do'n eagal, do'n bhuaireadh 'us do'n smuairean so uile.

---

* *Gràs:* fàbhar, sochair, tiodhlac aimsireil, no spioradail air a bhuileachadh gu saor le Dia air a' chinne-daoine. Anns an t-seadh sin, tha "gràs" aig gach neach a tha nis a' sealbhachadh tròcair o Dhia: mar tha solus na gréine, biadh 'us aodach, &c. Ach ann an seadh Sgriobtuireil agus spioradail an fhocail, "gràs," gheibhear uile bheannachdan àrd, saoibhir, luachmhor an t-soisgeil. Is ìad cuid dhiubh sin eòlas slàinteil, ath-ghineamhuinn, fìreanachadh, solus an Spioraid, réite tre Chriosd, dòchas na beatha maireannaich, maitheanas peacaidh agus teàrnadh sìorruidh, &c. Tha gach sochair dhiubh sin air a buileachadh, mar shaor ghràs, no a nasgaidh, le Dia tre Chriosd air na fìor chreidmhich, cha n-ànn air sgàth airidheachd air-bith a ta ànnta-féin, no an lorg còir sam-bith a ta aca-féin air aon sochair, ach amhàin air sgàth tròcair, no saor ghràs Dhia ann an Criosd. "Oir is ann le gràs (fàbhar Dhia) a ta sibh air bhur teàrnadh, tre chreidimh; agus sin cha'n ann uaibh-féin: oir is e tiodhlac Dhé e." *Eph.* 2. 8.—EADAR.

3. So dhuit anis caochladh aobhar maith a chum do ghluasad agus do bhrosnachadh gu tòiseachadh gun dàil air dleasanas an fhéin-cheasnachaidh, no air thu-féin a cheasnachadh; agus guidheam ort aire cheart a thoirt do na nithibh a dh-ainmichear anis:—Tha è glé fhurasda dhuit a bhi air do mhealladh mu do chòir air nèamh. Is mòr an àireamh a tha nis ann an ifrinn, nach do shaoil idir riamh gu'n robh an cridheachan air am mealladh, muinntir aig an robh mòr ghliocas tìmeil, agus a bha beò fo sholus glan an t-soisgeil, agus a bha gu tric a' searmonachadh an aghaidh mi-chùraim muinntir eile. Tha sluagh air am mealladh gu ro thric anns a' chùis so. Is è so cor na cuid a's mò de'n t-saoghal. Nach bu tearc an àireamh air an robh eagal breitheanais, anns an t-seànn saoghal agus ann an Sōdom! Iarraidh ach beag gach duine ann ar measg a bhi air a theàrnadh. Ach tha Criosd ag ìnnseadh dhuinn gur 'tearc ìadsan a ta 'g amas air an dorus chumhang, agus air an t-slighe aimhleathain a ta 'treòrachadh chum na beatha'. *Matà.* 7. 14. Agus ma tha àireamh cho anabarrach mòr air am mealladh, nach tigeadh dhuinnne sinn-féin a rànnsachadh gu dìchiollach, air eagal gu'm meallar sinn mar-an-céudna? Cha n-'eil ni sambith ānn a's cunnartaiche na muinntir a bhi air am mealladh mar so. Ma mheasas sluagh diadhaidh an staid féin na's miosa na tha ì, togaidh am mearachd sin bròn doibh: ach cha n-urrainnear càinnt idir a chur

air meud an aimhleis a thig air na h-aingidh thruagh. Bunaichidh è ìad ann an obair Shàtain. Fàgaidh è gun éifeachd meadhonan nan gràs doibh. Cumaidh è duine gun iochd a dheanamh air 'anam féin. Càit am bheil cùis air-bith eile cho àrd-luachmhor ri aire cheart a thoirt nach bi thu air do mhealladh, agus an lorg sin air do mhallachadh gu sìorruidh? Agus cuimhnich ma cheadaicheas tu dhuit-féin a bhi air do mhealladh gus an tig uair do bhàis, tha thu càillte gu bràth. Faic mar sin matà, cia mòr do chunnart, agus ma's duine glic thu, rànnsaichidh tu do chridhe féin a là 's a dh'oidhche, gus am faigh thu dearbh-bheachd air teàrnadh. Tuig cho beag 's a tha saothair an dleasanais so, ann an coimeas ris an dóruinn a thig o dhearmad a dheanamh air. Ni thu saothair 'us obair chruaidh, ghoirt o bhliadhna gu bliadhna, chum bochduinn thìmeil a sheachnadh, carson, matà, nach builicheadh tu beagan ùine air féin-cheasnachadh, a chum dol ás o thruaighe shìorruidh? Dearmaid an dleasanas so, agus is gănn is urrainn thu taitneas eile na's mò na sin a thoirt do Shàtan, no cron na's mò 'dheanamh ort-féin. Is ì àrd chrìoch Shàtain, anns gach aomadh a bheir è dhuit, do mhealladh agus do chumail aineolach air do chunnart, gus an tilgear thu ann an lasraichean sìorruidh; agus carson a bhitheadh tus' a' cuideachadh leis an diabhul a chum thu-féin a mhealladh? Fhad 's a ni thu sin, tha thu dìreach a' deanamh na cuid a's mò de'n obair air a shon. Agus am bheil è airidh air do chuideachadh féin a chum d' anam a mhallachadh? Is fagus an là air an ceasnaich Dia thu. Ged nach bitheadh agad ri sheachnadh ach àmhghar na beatha so féin, b'fheàrr leat air an là 's an gairm Dia gu cùnntas thu, gu'n d'rinn thu do dhleasanas, a chum dol ás o bhreitheanas an Uile-chumhachdaich. B'uamhasach a' ghairm do Adhamh, "C'àit am bheil thu?" "an d'ith thu do'n chraoibh?" agus do Chàin, "C'àit am bheil do bhràthair?" "Cha 'n 'eil daoine a' toirt fainear 'n an cridhe (deir an Tighearn) gur cuimhne leam-sa an uile aingidheachd; a nis chuairtich an gnìomhara féin ìad air gach taobh; tha ìad fa chomhair m' aghaidh-sa." *Hos*. 7. 2.

Thoir fòs fainear cho milis 's a bhitheas toradh an fhéin-cheasnachaidh so. Ma bhitheas tu cothromach agus diadhaidh, treòraichidh sin thu dìreach gu dearbh-bheachd air gràdh Dhia. Mur 'eil thu mar sin fathast, bheir è trioblaid dhuit an dràst, ach aomaidh è do chridhe gu sonas, agus treòraichidh è thu mu-dheireadh gu dearbh-bheachd air do shonas. Nach taitneach an ni dhuit fios cìnnteach a bhi agad ciod a tha gu tachairt dhuit an déigh so? gu h-àraid ciod a tha gu tachairt do d' anam? ciod è an t-àit 's an staid anns am bi thu-féin gu bràth? Agus ma's taitneach eòlas féin air a' chùis, nach mò gu mòr a's taitniche na sin an sòlas a gheibhear o chìnnteas air teàrnadh! Nach milis na smuaintean a bhitheas agad air Dia! Bithidh a' mhòrachd 's an ceartas sin uile a tha 'n an cùis eagail do mhuinntir eile, 'n an cùis aoibhneis dhuit-sa. Nach milis smuaineachadh air Criosd, air an fhuil a dhòirt è, agus air na beannachdan a cheannaich è dhuinn le 'fhuil! Nach taitneach a gheibh thu focal Dé, agus nach 'maiseach leat cosan nan teachair a chluinneas tu 'g a shearmonachadh!' Nach milis dhuit na geallaidhean 'us tu cìnnteach gu'm buin ìad uile dhuit-féin! Bheir eadhon na bagairtean sòlas dhuit a' cuimhneachadh nach 'eil ìad anis 'n a d' aghaidh féin. Cia mòr an dànachd agus an sòlas a bhitheas agad, 'nuair a dh-fhaodas tu "ar n-Athair" a ràdh, le làn chìnnteas! Bithidh suipeir an Tighearna 'n a cuilm ùrachaidh do d' anam! Fàsaidh gach tròcair eile,—na tròcairean a's lugha,—mòran na's mìlse dhuit. Cia sòlasach a dh-fhaodas tu nis a dhol tre gach àmhghar. Bithidh tu socrach ann an smuaineachadh air a' bhàs, air breitheanas, air nèamh 'us air ifrinn! Fàgaidh so thu beothail ann an obair an Tighearna, agus tarbhach, féumail do gach neach mun-cuairt duit! Cuiridh so spionnadh ann do bhuaidhean gràsmhor agus d' aignidhean uile! Beothaichidh so d'aithreachas, lasaidh è do ghràdh, geuraichidh è do dheadh mhìann, agus daingnichidh è do chreidimh! bithidh è 'n a thobar aoibhneis a' sruthadh annad an còmhnuidh, sàr-lìonaidh è do chridhe le tàingealachd, togaidh è suas thu ann an obair bhìnn, mhilis a' mholaidh, bheir è dhuit ìnntinn nèamhaidh, agus fàgaidh è thu buan-dhìchiollach anns na h-uile nithibh. Sin anis cuid de na toraidhean milis a thig o dhearbh-bheachd, agus dheanadh ìad do bheatha mar nèamh dhuit air talamh.

Is cìnnteach mise gur mòr brìgh agus réusan nan aobhar ceasnachaidh sin uile, gidheadh, a léughadair, tha ro eagal òrm gu'm faod thus' an leabhar so a chur seachad, mar nach biodh tuilleadh agad ri dheanamh ach so a léughadh, agus nach buail thu idir air cleachdadh do dhleasanais. Ach smuainich thus' anis. Is ì so cùis a's mò luach dhuit-sà,—Co dhiubh a bhitheas tu gu sìorruidh beò air nèamh, no ann an ifrinn! An so guidheam ort, matà, air sgàth d' anama féin; ni-h-eadh, ach tha mis a' sparradh ort ann an ainm mòr an Tighearna, na cuir dàil aon mhionaid na's fhaide anns a' chùis. Buail air an obair air bāll. Gairm do chridhe féin anis gu cùnntas; agus gu dìan, dùrachdach smuainich agad-féin, ceasnaich thu-féin, agus feòraich dhìot-féin mar so:—"Am bheil è cho furasda, cho cumanta, agus cho cunnartach do shluagh a bhi air am mealladh? Am bheil cho liuthad rathad meallaidh ānn? Am bheil an cridhe cho cealgach? Carson, matà, nach 'eil mis' a' rànnsachadh gach oisinn de mo chridhe féin, gus am faigh mì fios air mo staid? An éudar dhomh a bhi gu h-aithghearr air mo dhearbhadh an làthair caithir breitheanais Chriosd? agus nach dearbh mì mi-féin anis? Ciod a thig dhìom an sin, ma bhitheas mì air mo mhealladh? Am faod fios a bhi agam air mo staid le beagan rànnsachaidh a dheanamh gu dìchiollach anis? agus nach dean mì saothair?" Ach theagamh gu'n obair thu, "Cha n-aithne dhomh ciamar a nì mì è." Ach ni mise do sheòladh anis. Ach mo chreach! bithidh mo sheòladh dìomhain, mur 'eil thus' a' cur romhad a chleachdadh. Am bheil thu, matà, mu'n téid thu céum na's fhaide, anis a' gealltuinn an làthair an Tighearna, gu'm buail thu gun dàil idir air deanamh do dleasanais aréir gach seòlaidh a tha mis' a' dol a thoirt duit anis o fhocal Dé? Cha n-'eil mì idir ag ìarraidh ni sam-bith do-dheante, no mì-réusanach ort. Cha n-'eilear ag ìarraidh ort ach amhàin beagan uairean a bhuileachadh a chum fios 'fhaotuinn ciod an staid anns am bith thu-féin gu bràth. Na'n ìarradh coimhearsnach, no caraid ort uair, no dà uair a chur seachad maille ris, a' labhairt air gnothach féumail sam-bith, is cìnnteach nach diùltadh tu sin; agus an diùlt thu uair do d' anam féin air a' ghnothach a's àirde luach! Guidheam ort, matà, a' chomhairle so a ghabhail uam, mar gu'm bithinn 'g a toirt dhuit, ann an ainm Chriosd, air mo ghlùinibh; agus théid mì air mo ghlùinibh arìst, ag ùrnuigh ri Criosd gu'n deanadh è do chridhe rag aomadh a dh-ionnsuidh an dleasanais so.

4. So anis seòladh dhuit, ciamar is còir dhuit thu-féin a cheasnachadh:—Tilg amach o d' ìnntinn gach uile smuain agus gach uile chùram eile, chum nach bi d'ìnntinn air a h-ioma-luasgadh, no air a roinn leo. Is leòr an obair so féin dhuit aig aon àm, gun smuain, gun obair sam-bith eile maille rithe. An déigh sin crōm thu-féin sìos air do ghlùinibh an làthair Dhia, ann an ùrnuigh ris gu toileach, dùrachdach ag ìarraidh cobhair a spioraid, chum do chor a dheanamh làn shoilleir dhuit, agus a chum d' ìnntinn a shoillseachadh anns gach céum de'n obair so. Rôghnaich an t-àm 's an t-àit a's freagarraiche. Gabh àit uaigneach, agus uair air nach cuirear dragh ort le ni sam-bith eile. Ma dh-fhaodar idir, gabh an uair so—"anis an t-àm." Biodh agad ùr air d'chridhe, no ann an sgrìobhadh, cuid de'n Sgriobtuir anns am bheil cùnntas air na naoimh, agus geallaidhean an t-soisgeil air teàrnadh, agus dean thu-féin làn-dearbhte gur fìrinn neo-mhearachdach ìad. An déigh sin, tòisich air a' cheist a chur riut-féin. Ach cha n-e idir am bheil ni maith annad-féin? no am bheil gràs beag, no mòr agad? Ach co dhiubh a tha, no nach 'eil gràs slàinteil—gràs teàrnaidh —annad, ann an treibh-dhireas? Ma dhiùltas do chridhe 'dhol air aghaidh leis an obair, na gabh idir diùltadh dheth, ach éignich air aghaidh è. Leig d'òrdugh air gu teànn. Gnàthaicheadh do réusan a chumhachd os a chionn. Seadh, thoir àithn Dhia dhà agus spàrr air ùmhlachd a thoirt dì, air eagal tuiteam fo fheirg Dhé. Deanadh do choguis a cuid féin de'n dleasanas so cuideachd; agus na stad idir gus am bi do chridhe air a ghléusadh airson na h-oibre. Gabh an aire nach leig thu le do chridhe, uair sam-bith, a bhi gu dìomhain a' caitheamh na h-ùine 'bu chòir dhà

'bhuileachadh gu dìchiollach air an obair so. Bitheadh agad-sa ri ràdh mar thuirt an Salmadair, " Rinn mi cainnt ri mo chridhe féin, agus rànnsaich mo spiorad gu géur." An neach a bheir buaidh air a chridhe féin, bheir è buaidh maille ri Dia.

Ach mur faigh thu thu-féin stéidhichte an déigh do shaothair uile, ìarr amach cuideachadh. Gairm air aon de shluagh Dhé, cha n-è aon a dh-fhaodas a bhi fathast gun " dearbh-bheachd," mar tha thu-féin, ach duine diadhaidh, fiosrach, tuigseach, comasach, fìrinneach, agus innis do chor dhà, agus ìarr a dheadh chomhairle chum do chuideachadh. Gabh a chomhairle airson d'anama, mar ghabhar comhairle dochdadair airson a' chuirp. Agus ged nach urrainn an céum so do dheanamh làn chìnnteach air teàrnadh, faodaidh è do chuideachadh, do neartachadh agus do sheòladh gu mòr ann an deanamh tuille saothair. Gabh a' cheart aire gu'm buanaich thu ann an obair an fhéin-cheasnachaidh, a' cuimhneachadh an còmhnuidh nach urrainn comhairle duine sam-bith, air a feothas, ach amhàin do chuideachadh a chum saothair na's feàrr a dheanamh. Faodaidh a' chomhairle bhi glé mhaith, ach cha leòr sin idir dhuit-sa; oir féumaidh tu-féin leantuinn gu seasmhach air an obair fo sheòladh na comhairle, agus gu h-àraid aréir na fìrinn, gu bràth gus am faigh thu fios cìnnteach air an nì luachmhor a ta dh-easbhuidh ort. Nise, matà, cho luath 's a chì thu gu soilleir d'fhìor staid féin, thoir amach bìnn ort-féin, aréir do staid. Faic am fìor Chriosduidh thu-féin, no nach eadh? Ach na bi idir grad, no cabhagach leis a' bhìnn so. Na dean sodal, no brosgul riut-féin, agus na bi air do ghluasad le dubh eagal, no trōm uamhas, ach dearbh do staid le briathran an Sgriobtuir agus le do réusan, gu cùramach, stòlda, fìrinneach, aréir do choguis. Saothraich a chum do chridhe féin a thoirt gu làn mhothachadh air a chor, aréir na breith a thug thu mach air. Ma gheibh thu è gun ghràs ànn, smuainich air do chor truagh. Ma tha è air 'ath-nuadhachadh agus air a naomhachadh, smuainich air an staid bheannaichte gus an tug an Tighearn thu-sa. Lean romhad ag altrum nan smuaintean sin gus an dean ìad làn ghreim agus drùigheadh air do chridhe: agus sgrìobh an cuimhneachan so air clàr do chridhe. "Air leithid so a dh'àm, an déigh dhomh mi-féin a làn-cheasnachadh, fhuair mis' amach gu'm bheil mo staid mar so, no mar sid." Bithidh am focal-cuimhne sin fìor fhéumail dhuit an déigh so. Na abair idir gur leòr na fhuair thu mach cheana. Na earb ás idir mar nach biodh féum agad air tuilleadh dearbhaidh, ach rànnsaich do chor 'us do shligh gach là. Ma's éudar dhuit thu-féin a cheasnachadh gu tric, na biodh idir droch mhisneachd agad. Mur 'eil thu fathast air d'ath-ghineamhuinn, thoir a' cheart aire nach abair thu idir nach fhaod thu 'bhi air d' ath-ghineamhuinn an déigh so. Na abair idir gu'm bi do staid an déigh so, mar tha ì an dràst. Na abair idir "Tha mise mi-dhiadhaidh agus mar sin gheibh mì bàs: Is cealgadair mise, agus mar sin bithidh mì." Na tuit idir ann an éu-dòchas. Cha n-urrainn ni sam-bith ach do mhì-thoil fèin do chumail o Chriosd. Gabhaidh è riut fathast, ma thig thu, ged bha thu roimhe so mi-chùramach, no ri cleasachd a' chealgadair.

5. Ceadaich dhomh anis beagan chomharraidhean a thoirt leis am faod thu do chòir air Fois nan Naomh a dhearbhadh. Cha n-ainmich mì ach a dhà dhiubh sin —eadhon, Dia a ghabhail mar d' àrd mhaith,—agus Criosd 'n a aonar a ghabhail gu toileach mar do Shlànuighear agus do Thighearn.

Is è Dia féin àrd shonas gach anam' aig am bheil còir air an fhois so. Is è làn mhealtuinn glòrmhor Dhia an fhois so. Is Pàganach, agus fear-iodhoil-aoraidh suarach gach neach nach gabh ri Dia, mar a mhaith àrd agus sìorruidh. Faighnicheam dhìot, matà, an è, no nach è an sonas a'a feàrr agus a's àirde leat an Tighearn a mhealtuinn ann an glòir? An urrainn thu 'ràdh, "Is è Dia mo chuibhrionn? Cò th'agam anns na nèamhaibh ach thusa, agus an coimeas riut cha n-'eil neach air thalamh air am bheil mo dhéigh." Ma's oighre thus' air an fhois so, their thu sid. Ged bhitheas an fheòil ag ìarraidh taitneis dhi-féin, agus an saoghal a' snàigeadh astigh air d'aignidhean, gidheadh ann am fõnn ceart, gnàthaichte, suidhichte d' ìnntinn agus d' aignidhean, is è Dia a's ànnsa leat na gach uile ni 's an t-saoghal, Is è crìoch do mhìann agus do shaothair uile. Is ānn gu h-àraid a chum thu-féin a dheanamh cìnnteach ás an fhois so, a dh-éisdeas tu agus a ni thu ùrnuigh, agus a dh-ìarras tu 'bhi beò air thalamh. Ged nach 'eil thu 'ga h-ìarraidh cho tric, dìchiollach, dìan as bu chòir dhuit, gidheadh is ì àrd chuspair do dhéigh agus d'oidhirpean uile, agus cha n-ìarrar agus cha n-fheàrr leat cuspair sam-bith eile air thoiseach oirre. Cha chruaidh, searbh leat saothair air-bith a's urrainn thu nis a dheanamh air a son. Agus geda dh-fhaodas an fheòil crùbadh, no sgàth a ghabhail air uairibh, fo'n t-saothair so, gidheadh fathast tha thusa gu toileach a' cur romhad seasamh an aghaidh gach dosguinn gus an toir thu buaidh. Bithidh meas cho àrd agad air an fhois so, agus gràdh dhì cho mòr, as nach tugadh tu do chòir oirre agus do dhòchas ìnnte airson nì 's an t-saoghal, no airson an t-saoghail so uile. Ged theireadh Dia riut, So dhuit air aon làimh, toil-ìnntinn shìorruidh air thalamh, agus air an làimh eile, fois nan naomh air nèamh, agus gabh do roghainn dhiubh, dhiùltadh tu an toil-ìnntinn thalmhaidh, agus rôghnaicheadh tu an fhois nèamhaidh.

Ach mur 'eil thu fathast air do naomhachadh, is feàrr leat ann do chridhe, sonas an t-saoghail so na Dia; agus geda dh-fhaodas do bhéul a ràdh gur è Dia an t-àrd mhaith, cha n-è sin idir barail do chridhe. Oir is ānn an déigh an t-saoghail a tha do mhìann 'us do shaothair uile. Tha do chridhe dìreach bunaichte air an t-saoghal. Tha do chùram agus do shaothair air am buileachadh air do chreideas agus air do thaitneasaibh feòlmhor. Is beag a dh-ìarr thu riamh a thuigsinn de ghlòir neo-fhaicsinnich sin an t-saoghail eile. Is beag a chunnaic thu de àileachd na glòire sin, agus mar sin, is beag saothair a rinn thu airson fois na glòire. Ma rinn thu saothair idir air a son, bu bhochd, mi-thoileach ì. Bha thu dùrachdach, cùramach, dìchiollach ann an deanamh seirbhis do'n t-saoghal, ach bu leòr leat beagan smuaintean fuar, fānn, mi-chùramach a bhuileachadh air seirbhis Dhia, 'nuair nach robh an saoghal a' gairm ort. Leigeadh tu leis a' ghnothach aimsireil 'bu lugha seasamh eadar thu agus obair Dhia. Bu leòr leat fuighleach an t-saoghail a thoirt do Dhia, ma thug thu dad idir dhà. Cha d'rinn thu airson nèimh ach na fhuair thu féumail, taitneach a chum do chuid, do chliù agus do bhuannachd a chumail riut air thalamh. Faodaidh tu beagan a dheanamh airson Dhia an dràst agus arìst, 'nuair a cheadaicheas an saoghal dhuit, air eagal gu'n tilgear do ifrinn thu an déigh do bhàis. Ach an urrainn thu-féin a ràdh gur seirbhis dhìleas sin do Dhia? Ach ma theirear an fhìrinn, is ro theànn leat òrdugh Dhé, agus an lorg sin cha n-àill leat gnàth-ghluasad agus saothair a dheanamh aréir riaghailt an t-soisgeil, agus an uair a dhearbhar thu gu cnàimh do dhrŏma 'dh-fheuchainn co aca is feàrr leat Criosd, no do shonas saoghalt' a thréigsinn, gheibhear thus' a' dol leis an t-saoghal 's a' diùltadh ùmhlachd a thoirt do Dhia. Na'n ceadaicheadh Dia dhuit a bhi beò gu bràth ann an slàint 'us saoibhreas air thalamh, b'ànnsa leatsa sin na fois nan naomh. Iarradh ìadsan leis an àill gu nèamh, ach is è sid sonas a b'fheàrr 's a b'àirde leat-sa. So anis do chor, mur 'eil thu fathast air d' ath-ghineamhuinn, no air d' ath-breith,—mur 'eil do chridhe air 'atharrachadh o staid nàduir gu staid naomhachd,—tha thu gun chòir ann am fois nan naomh.

Ach ma tha thu nis a' socrachadh do chridhe air Dia, mar d' àrd mhaith, gabhaidh tu gu toileach, taitneach ri Criosd mar do Shlànuighear agus do Thighearn a chum do threòrachadh a dh-ionnsuidh na foise so. Anns a' cheud chomharradh bha sùim "na ceud àithne agus na h-àithne mòire," eadhon àithn an lagha, "Gràdhaichidh tu an Tighearn do Dhia le d' uile chridhe." Agus anns an dara comharradh so, a bheir mì dhuit anis, tha sùim àithn' an t-soisgeil, "Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus tèarnar thu." Agus is è an dà àithn sin a choimhlionadh, an diadhachd agus an creidimh Criosdail uile. Is mìneachadh so air creidimh. Am bheil thus' a' tuigsinn gur peacach càillte thu do thaobh nàduir, agus air do dhìteadh an lorg do bhriseadh air a' cheud chùmhnant? Am bheil thus' a' tuigsinn gur è Iosa Criosd an t-eadar-mheadhonair a thug làn rìarachadh do'n lagh? agus air dhuit a chluinntinn anns an t-soisgeil gu'm bheil è air a thairgse gu saor do na h-uile dhaoine, am bheil thu gu toileach a' dlù-ghabhail ri Criosd 'n a aonar, mar do Shlànuighear, gun earbsa sam-bith a chur ann an obair, no ann an dleasanas air-bith a ni thu-féin, ach amhàin mar mheadhonaibh air an òrduchadh fo làimh Chriosd. Am bheil thus' ag amharc air gach obair, dleasanas, no gnìomh a nì thu-féin, mar nithe nach 'eil comasach ann an tomhas air-bith air gairm an lagh' a rìarachadh agus a mhallachd a thoirt air falbh, no mar nithe anns nach 'eil fìreantachd laghail air-bith? Am bheil thu toilichte teàrnadh d'anam' earbsa ris an t-saorsa mhòir a choisinn Criosd? Am bheil thu mar-an-céudna toilichte Criosd a ghabhail mar do Thighearn agus do Rìgh, a chum a bhi air do rìaghladh agus air do threòrachadh le lagh agus le spiorad Chriosd? Am bheil thu toileach agus ullamh gu ùmhlachd a thoirt do àithn Chriosd, eadhon an uair a chuireas è na dleasanais a's truime agus a's cruaidhe mu do choinnimh, seadh, na dleasanais a's mì-thaitniche do chàil na feòla? Am bi doilgheas ort, am brònach leat, ma thuiteas dhuit do rùn suidhichte mu aon de na nithibh sin a bhriseadh uair air-bith, agus an aoibhneas mòr dhuit an coimhead gu ceart, agus fìor ùmhlachd a thoirt do Chriosd? An neach thu nach tréigeadh do Thighearn agus do Mhaighstear airson an t-saoghail uile? Ma's fìor Chriosduidh thu, bheir do chridhe freagradh glan do na ceistibh sin uile. Ach ma's cealgadair thu, cha taitinn ìad idir ri do chridhe truagh. Faodaidh tu "Mo Thighearn" 'us "mo Shlànuighear" a ghairm do Chriosd, ach cha n-fhaca tu riamh gu'm bheil thu càillte gun Chriosd, cha d'ìarr thu è agus cha d'earb thu ás mar do Shlànuighear, a' creidsinn nach urrainn thu idir a bhi air do theàrnadh ach trìd-san amhàin. No cha d'aontaich thu leis gu toileach, a' tabhairt suas d' anam' agus do bheatha dhà gu bhi gu bràth air an ceànnsachadh agus air an riaghladh leis: ni mò 'ghabh thu focal agus lagh Chriosd, a chum do smuaintean agus do ghnìomhran a riaghladh aréir a thoile. Faodaidh gu'm bu mhaith leat a bhi air do theàrnadh o ifrinn le Criosd, 'nuair a ghlacas am bàs thu, ach an dràst cha n-àill leat ùmhlachd a thabhairt dà, no e-féin aideachadh idir mar do Thighearn, ach amhàin cho fada 's a fhreagras sin do d' thaitneas agus do d' bhuannachd shaoghalta. Agus na'n ceadaicheadh è sin dhuit, b'fheàrr leat a bhi beò gu bràth aréir an t-saoghail agus aréir na feòla, na idir aréir an fhocail agus an spioraid. Faodaidh tu, air uairibh, a dhol céum no dhà le Criosd, ach tha rùn 'us mìann cumanta do cridhe suidhichte air nithibh aimsireil—cuspairean a's ànnsa leat na Criosd. Agus air an aobhar sin, cha n-fhìor Chriosduidh thu. Cha n-'eil thu fathast a' fior-chreidsinn ann an Criosd. Ged tha thu 'g a aideachadh le do bhriathraibh, 'tha thu ann an oibribh 'g a àicheadh, air dhuit a bhi gràineil, agus eas-ùmhal, agus a thaobh gach deadh oibre ás éugmhais tuigse.' *Tit.* 1. 16. Is è sin anis cor na muinntir a dhùinear amach o fhois nan naomh.

Thoir fainear, is è aonta do chridhe, no do thoil a thathas ag ìarraidh a rànnsachadh gu h-àraid. Cha n-'eilear a' faighneachd dhìot an so, am bheil dearbh-bheachd agad air teàrnadh, no an urrainn thu 'chreidsinn gu'm bheil do pheacaidhean air am maitheadh, agus gu'm bheil thu ionmhuinn le Dia agus le Criosd? Cha phàirtean na nithe sin idir de chreidimh fìreanachaidh, ach toraidhean maiseach a' chreidimh sin. Iadsan a gheibh na nithe sin, bithidh ìad air an deanamh sòlasach leo, ach theagamh nach fhaigh thus' ìad gu bràth anns a' bheatha so, agus gidheadh faodaidh gur oighre fìor thu air an fhois so. Na abair idir matà, "Cha n-urrainn mis' a chreidsinn gu'm bheil mo pheacaidhean air am maitheadh, no gu'm bheil mì taitneach do Dhia, 's an lorg sin cha n-fhìor chreidmheach mì." Na tilg thu-féin idir anns a' mhearachd sin. Is ì so a' cheist,—Am bheil thusa gu toileach a' gabhail ri Criosd, a chum gu'm bi d' uile pheacaidhean air am maitheadh dhuit, gu'm bi thu air do dheanamh réidh ri Dia, tre Chriosd, agus mar sin air do theàrnadh? Am bheil thu làn toileach Criosd a ghabhail, agus anis 'g a ghabhail mar do Thighearn, a cheannaich thu, agus a bheir do nèamh thu 'n a rathad féin? Sin anis creidimh fìreanachaidh agus creidimh teàrnaidh, agus an *comharradh* leis am féum thusa thu-féin a dhearbhadh. Ach thoir fainear fathast, féumaidh an t-aontachadh so uile a bhi fìor, toileach, deònach, slàn; cha n-ānn cealgach, feallsa, faoin ann an tomhas air-bith. Cha n-fhaodar a ràdh, mar thuirt am mac cealgach, "Théid mì, a Mhaighstir." Agus an déigh sin, cha deachaidh è. Ma tha do chridhe na's suidhichte air ni, no neach eile, na tha è air Criosd, cha dheisciobul dà thu, cha n-ānn de shluagh Chriosd thu. Is cìnnteach mise gu'm faighear an *dà chomharradh* sin aig gach fìor Chriosduidh, agus nach fhaighear ìad aig neach air-bith ach fìor Chriosduidh. O matà, gu'n deanadh an Tighearn thus' aomadh anis gu thu-féin a làn-dhearbhadh, chum nach criothnaich d' anam le uamhas, 'nuair a dhearbhar thu le Breitheamh an domhain uile, ach gu'n dean sùil ri teachd bàis agus breitheanais do spiorad a bheothachadh, agus do lìonadh le aoibhneas!

Agus anis, a Chriosduidh, leis an àill sòlas agus sonas 'fhaotuinn nach meall ort agus nach tréig thu gu bràth, is è gnothach àraid do bheatha, saothair mhòr a dheanamh chum fàs ann an gràs, cumhachd Chriosd a mheudachadh agus àrdachadh 'n a d' anam, agus cumhachd na feòla a lagachadh agus a chlaoidh. Na leig dhuit-féin a bhi air do mhealladh le smuaineachadh gu'n d'rinn Criosd na h-uile nithe air do shon, gun ni sambith fhàgail agad-féin ri dheanamh. Agad-sa tha ri buaidh a thoirt air an diabhul, air an t-saoghal agus air an fheòil, agus a chum sin a dheanamh, féumaidh tu caithris a dheanamh agus seasamh fo d' armachd an còmhnuidh, a' sìor-chogadh gu foighidneach, tréun, gus am faigh thu crùn na beatha. Is ānn le caithe-beatha mar sin a's feàrr agus a's luaithe a ruigear air dearbh-bheachd air ar slàint shìorruidh. Sibhse 'tha air bhur baisteadh, agus sibhse, a phàrantan, a thainig astigh fo bhóid a' bhaistidh do Dhia, ciamar a choimhlionas sibh bhur gealladh do Dhia, agus ciamar a sheasas sibh 'n a làthair le sòlas, an déigh uair bhur bàis, agus air là mòr a' bhreitheanais, mur faighear sibh an diugh gu fritheilteach, riaghailteach a' feitheamh air na meadhonaibh naomh sin a dh'òrduich Dia chum bhur sonas sìorruidh a chur air aghaidh? Ge-b'-e neach nach 'eil gu seasmhach, dìchiollach ri saothair airson anama féin, air gach là sàbaid 'us seachduin, cha Chriosduidh idir è.

Cha n-'eil 'n a chreidimh, ma tha creidimh idir aige, ach sgleò. Cha n-ānn idir do gach neach a chreideas gu dìomhanach, dàna, ach "do 'n tì a bhuadhaicheas a bheir Criosd r' a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir è dhà clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh sgrìobhta, nach aithne do neach air-bith ach do'n tì a gheibh ì; ithidh e do chraoibh na beatha, a tha ann am meadhon pàrrais Dhé, agus cha chiùrrar leis an dara bàs e. Aidichidh Criosd ainm-san am fianuis 'Athar, agus am fianuis aingle-san, agus nì se e 'n a phost ann an teampull Dhé, agus cha téid e ni 's mò amach ás, agus sgrìobhaidh e ainm a Dhé air, agus ainm caithreach a Dhé, a's ì Ierusalem nuadh, a thig a nuas o nèamh o a Dhia; agus sgrìobhaidh e ainm nuadh féin air. Seadh, "bheir e comas dhà suidhe maille ris air a rìgh-chaithir, amhuil fòs a bhuadhaich e-féin, agus a shuidh e maille ri 'Athair air a rìgh-chaithir-san. An tì aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh." *Taisb.* 2. 7, 11, 17: agus *Caib.* 3.

CAIBDEIL IX.

'S è Dleasanas Sluaigh Dhé muinntir eile 'mhisneachadh gus an Fhois so ìarraidh.

Am bheil duais cho ghlòrmhor ri Fois nan Naomh air a cur romhainn le Dia, agus an d'rinn è sinne comasach air sonas cho do-mheasraichte 'fhaotuinn? Carson, matà, nach 'eil clānn na rìoghachd so a' saothrachadh na's mò, chum muinntir eile 'thoirt a dh-ionnsuidh na foise so? carson nach 'eil sinn 'g an cuideachadh na's mò, chum an treòrachadh gu sonas cho mòr a mhealtuinn? Mo chreach! nach beag sùim a gheibhear a' chuid a's mò dhìnn a' gabhail do anamaibh bochda mu-n-cuairt duinn! Tha sinne 'faicinn glòir' na rìoghachd, ach cha n-'eil ìadsan: tha sinne 'faicinn truaighe na muinntir a tha mach áisde, ach cha n-'eil ìadsan: tha sinne 'g am faicinn a' dol fad air seachran o'n t-sligh, agus tha fios againn mur pillear air an ais ìad, nach tig ìad a dh-ionnsuidh na slighe gu bràth, oir cha n-aithne dhoibh-féin an t-sligh gu fois. Nach tigeadh dhuinn-ne, matà, am mearachd 's an cunnart 'fheuchainn doibh gu cùramach, agus oidhirp a thoirt, leis gach cuideachadh ann ar comas, air an cur anns an t-sligh mhaith, chum gu'm mair ìad beò ? Och, is tearc a gheibhear Criosduidhean a tha tric a' saothrachadh, aréir an uile chomais, a chum anamanan a shàbhaladh ! Neor-thàing dhuinn-ne, mur bi nèamh falamh, agus mur caillear anamanan ar bràithrean. A' faicinn, matà, cho àrd-fhéumail 's a tha 'n dleasanas so, chum glòir Dhé, agus sonas dhaoine peacach a chur air aghaidh, mìnichidh mì—Ciamar is còir a dheanamh,—Carson a tha è air a dhearmad cho mòr ;—agus an déigh sin, bheir mì beagan carailean a chum sluagh aomadh gus a dheanamh.

I. Is è dleasanas gach Criosduidh a bhi gu tric a' cuideachadh 's a' misneachadh muinntir eile chum an toirt gus an còir air fois nan naomh aithneachadh, ach cha n-'eilear idir a' cìallachadh le sin gur còir do gach Criosduidh a bhi 'n a shearmonaiche follaiseach, no 'dhol aon chéum thairis air crìochaibh na gairme sònruichte a ta aige, no taobh-spiorad *(party spirit)* àrach, no aon fhocal a ràdh an aghaidh mearachdan dhaoine air an cùlaobh, gun labhairt idir riu-féin anns an aoduinn. Cha n-è sin idir nàdur an dleasanais so. Is è nàdur àraid an dleasanais so—Truas ri anamaibh truagh ar co-chréutairean,—Gach fàth-chothrom a ghlacadh a chum an teagasg ann an sligh na slàinte,—Am buannachd a chur air aghaidh le meadhonaibh follaiseach nan gràs.

Bitheadh, matà, truas ann ar cridhe ri anamaibh truagh ar co-chréutairean. Bitheamaid iochdmhor riutha, agus ìarramaid gu beò-dhùrachdach an aiseag gu slàinte. Ma bhitheas fadachd dhùrachdach òirnn airson an ìompachaidh, agus ma bhitheas ar cridheachan éudmhor gu maith a dheanamh dhoibh, tòisichidh sinn air an obair, agus beannaichidh Dia ar saothair.

Féumaidh sinn gach fàth-chothrom ann ar comas a ghabhail, a chum a theagasg dhoibh cionnus a dh-fhaodas ìad ruigheachd air teàrnadh. 'Nuair a choinnicheas tu neach aineolach dean saothair a chum a thoirt air a thuigsinn ciod è àrd shonas an duine. Ciamar a chàill è am fìor shonas a bha aige air tùs. Ciamar a bhris è an cùmhnant a rinn Dia ris. Ciod am peanas a tha è nis a' toilltinn an lorg a' bhrisidh sin, agus meud na truaighe sin a thug è air-féin le tuiteam air falbh o Dhia. Teagaisg dhà a mhòr fhéum air Fear-saoraidh; tròcair mhòr Chriosd ann an teachd a shaoradh dhaoine; mar phàidh è am peanas a thoill ìad; ciod è brìgh a' co-cheangail nuaidh; ciamar tha daoine air an toirt a dh-ionnsuidh Chriosd; na sochairean agus an saoibhreas a tha aig na creidmhich ann an Criosd. Mur dean na nithe sin drùigheadh air an aineolach, feuch dhà òirdhearcas na glòire sin a tha e-féin a' dearmad. Feuch dhà uamhas agus teànntachd na dóruinn sìorruidh a tha aig a' mhuinntir mhallaichte; gur ceart peanas na h-ifrinn a dheanamh air gach h-uile shluagh a tha nis a' rag-dhiùltadh gràis: feuch dhà cho cìnnteach 's cho fagus 's a tha uamhas a' bhàis agus a' bhreitheanais; dìomhanas nan uile nithe air thalamh; àrd luachmhorachd Chriosd; olcas a' pheacaidh; féum gach duine air ath-ghineamhuinn, air creidimh, air naomhachd agus air fìor nàdur nan nithe sin a làn-thuigsinn. Ach ma gheibh thu do cho-chréutair air a mhealladh le dòchas feallsa, aslaich air a staid a rànnsachadh, agus dearbh dhà a mhòr fhéum air sin a dheanamh; cuidich è, agus na dealaich idir ris, gus an dearbh thu air, càit am bheil a dhochann agus a leigheas. Feuch dhà cia dìomhain, mìllteach an obair a bhi 'cur a dhleasanais an àit Chriosd, agus mar sin ag ìarraidh e-féin 'fhìreanachadh tre oibribh luideagach an duine. Ach air a h-uile cor, treòraich è gu gnàthachadh nan uile mheadhon,—léughadh agus éisdeachd an fhocail; gairm air Dia ann an ùrnuigh; conaltradh ri pobull Dhia; seachnadh a' pheacaidh; seachnadh gach cuideachd 'us céum a bhrosnaicheas gu peacadh, gu h-àraid droch cōmpanaich. Comhairlich na nithe sin dhà, agus maille riutha sin, comhairlich dhà a bhi gu tric a' feitheamh gu foighidneach air Dia ann an gnàthachadh nam meadhon, ag ìnnseadh dhà gur ānn amhàin tre na meadhonaibh, a gheibhear eòlas air Dia agus fagus dà.

Ach o'n is obair fìor luachmhor ì so, féumar mòr aire 'thoirt do'n rùn cridhe leis an deanar ì. Air an aobhar sin. bi air do stiùradh g' a h-ionnsuidh leis na riaghailtibh so:—Tòisich air an obair le deadh rùn. Iarr glòir Dhia a chur air aghaìdh ann an teàrnadh do cho-chréutair. Dean an obair, cha n-ānn a chum aiunm mòr 'us meas 'fhaotuinn, no idir a chum muinntir a chur fo chomain dhuit, no chum an aomadh leat gu pàirtidh sam-bith a leantuinn, ach ann am fìor ùmhlachd do Chriosd, agus aréir eisempleir Chriosd, gu tìorail a' gràdhachadh anamanan dhaoine. Na biodh d' obair idir cosmhuil ri obair na muinntir sin a cheartaicheas gu cùramach an clănn 's an seirbhisich 'nuair a thuiteas ìad ann am mearachd a chuireas cāll, no droch-gean orra, ach nach d'ìarr riamh an anamanan a threòrachadh gu sligh na slàinte, mar tha sin air 'òrduchadh le Dia.

Dean an obair gu grad. Ma's maith leat do cho-chréutair pilleadh gu sonas gun dàil, na cuir-sa dàil ann an ìarraidh air pilleadh. Am feadh a gheibhear thus' a' rùnachadh, no 'smuaineachadh a theagasg 's a chuideachadh, gun tòiseachadh air an obair, tha esan a' dol na's doimhne ann an clàbar a' pheacaidh; fearg a' càrnadh suas 'n a aghaidh; am peacadh a' freumhachadh ànn na's mò; a chleachdadh a' greimeachadh air; a bhuaireadh a' dol a mòid: a choguis a' seargadh; chridhe 'cruadhachadh; an diabhul 'g a riaghladh Criosd air a dhùineadh amach leis; an Spiorad air a dhiùltadh, eas-onoir air a cur air Dia gach là; lagh Dhé air a bhriseadh; Dia gun seirbhis o'n neach so 'bu chòir a bhi deanamh seirbhis dhà; ùin a' ruith gu dlùth; bàs 'us breitheanas aig an dorus, agus dè ma bhàsaicheas è, agus ma thuiteas è ann an ifrinn am feadh a tha thus' a' cur romhad tòiseachadh air a chumail ás! 'Nuair a bhitheas corp do cho-chréutair tìnn, cha n-abair thu ris "Bi falbh 'us thig arìst, am màireach bheir mì leigheas dhuit, agus è agad anis aig do làimh. Ciamar a thig dhuit, matà, dàil a chur ann an leigheas, no cuideachadh a thoirt dà airson 'anama? Cha n-fheàrr na mortair, an léigh sin a chuireas dàil ann an ìoc-shlaint, no comhairle sam-bith a thoirt do neach thìnn gus am bàsaich è, no gus an téid è thar leigheas. Uainn leisgeulan 'us nithe beaga, matà, agus "Earailichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoirear An là 'n diugh dheth ; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltaireachd a' pheacaidh." *Eabh.* 3. 13.

Bitheadh d'earail ann an iochd agus ann an gràdh. Cha n-ānn le fala-dhà, fanaid, trod, no càineadh, a cheartaichear daoine, no idir a dh-ìompaichear ìad gu Dia. Ruig am peacach le deòir ann do shùilibh, a' feuchainn dà gu'm bheil thu 'creidsinn gu'm bheil è truagh, agus gu'm bheil gun teagamh truas agad ris. Bitheadh do chomhairle dhà, dùrachdach, iriosal. Tuigeadh è gur è dùrachd do chridhe maith a dheanamh dhà, nach 'eil crìoch sam-bith eile agad ann an labhairt ris, ach a shonas sìorruidh a chur air aghaidh, agus gur è d'fhios air a chunnart agus gràdh d'a anam a dh'éignich thu gu labhairt ris. Seadh, gu'm bheil "fios agad air uamhas an Tighearna," agus eagal ort gu'm faodadh esan a bhi air a dhìteadh fo'n "uamhas" sin gu dóruinn shìorruidh.

Abair ris a' pheacach, "Mo charaid, cha n-'eil mis' ag ìarraidh buannachd air-bith dhomh-féin. Ged bu toilichte leat an dràst mise do bhreugadh, agus d'fhàgail mar tha thu, no leigeil dhuit a bhi beò gun Chriosd, gidheadh cha cheadaich mo ghràdh do d' anam dhomh a bhi tosdach, agus mì 'g ad' fhaicinn-sa nis a' dol bàs. Cha n-'eil mì idir ag ìarraidh ni sam-bith uait, ach do thoirt gu sonas a ghabhail. Ma thig thus' a dh-ionnsuidh Chriosd, is ānn dhuit-féin a bhitheas a' bhuannachd agus an sòlas sin uile." Na'n labhramaid air an dòigh so ris gach créutair aineolach, no nàbuidh aingidh, cha b'fhada gus am faiceamaid toradh beannaichte an déigh ar saothair!

Dean an obair gu soilleir, sìmplidh, dìleas. Na dean idir peacadh an aineolaich na's lugha na tha è. Labhair ris an aghaidh an dòchais fheallsa. Ma gheibh thu è gun solus idir 'n a anam, ni a tha anabarrach cunnartach, abair ris gu soilleir, dìreach, "Mo nàbuidh, tha eagal òrm nach d'ath-nuadhaich Dia do chridhe fathast; tha eagal òrm nach 'eil thu fathast air do thoirt o chumhachd Shàtain a dh-ionnsuidh Dhé. Tha eagal òrm nach do rōghnaich thu Criosd os-ceànn gach cuspair eile, agus nach do ghabh thu ris gu toileach mar d'àrd Thighearn. Na'n gabhadh tu ri Criosd, is cìnnteach nach bu dàna dhuit ùmhlachd a dhiùltadh dhà, no dearmad a dheanamh cho tric air aoradh Dhia ann do thigh féin, agus gu follaiseach anns an tigh-aoraidh air an t-sàbaid. Ma ghabh thu ri Criosd, ciamar a tha do chridhe 'us do mhìann gu léir a' dol leis an t-saoghal, gun fhocal idir agad ach air nithibh aimsireil nach fhad a mhaireas dhuit? Na'n do ghabh thu ri Criosd, no na'n robh thu 'ann an Criosd, bu chréutair nuadh thu; rachadh na seànn nithe seach, agus bhitheadh na h-uile nithe nuadh.' Bhitheadh agad smuaintean nuadh, labhairt nuadh, cuideachd nuadh, oidhirpean nuadh, caithe-beatha nuadh, agus còmhradh nuadh. Bi cìnnteach mur faighear na nithe sin agad, nach urrainn thu idir a bhi air do theàrnadh. Theagamh nach è sin do bharail féin. Ach ciod-air-bith do bharail 'us do dhòchas, chì thu gu'm bi thu air do mhealladh leò, agus gu'm bàsaich ìad uile maille riut." Air an dòigh so, féumaidh tu labhairt gu dìleas ri daoine, ma tha rùn ort maith a dheanamh dhoibh. Cha n-ionann leigheas an anama agus leigheas a' chuirp. Ann an leigheas a' chuirp cha n-fhaodar gu tric a chunnart ìnnseadh do'n neach thìnn, air eagal gu'm millear éifeachd an leigheis. Ach ann an leigheas an anama féumar a chunnart uile agus a thruaighe ìnnseadh gu soilleir do'n pheacach, agus féumaidh e-féin an leigheas a chleachdadh dha-féin. Mur bi fios aige air a thruaighe féin, cha dean è caoidh air a son gu bràth, agus cha n-fhaic è idir a mhòr fhéum air Slànuighear.

Dean an obair gu beò-dhùrachdach, éudmhor, éifeachdach. Saothraich a chum peacaich a thoirt gu thuigsinn nach nithe beaga nèamh agus ifrinn idir, nach leòr idir labhairt, no smuaineachadh ūmpa gu cabhagach, mi-chùramach an dràst 's arìst. "Is cìnnteach, a pheacaich, nach fhada gus am bi thusa ann an aoibhneas, no ann an dóruinn shìorruidh; agus nach dùisg sin thu? Nach beag an àireamh a tha air sligh na beatha? nach mòr an àireamh a ta air sligh a' bhàis? Nach doirbh a hol ás? nach soirbh dhuit a bhi air do mhealladh? gus thusa fathast leisg, lùnndach, dìomhanach gun hùram, gun saothair? Ciod a tha thu 'cìallachadh? n saoghal a' teicheadh uait: gach taitneas, gach noir 'us buannachd a' seargadh ás, agus 'g ad' fhàgail; iorruidheachd dlùth dhuit; Dia cothromach 'us éudmhor; a bhagairtean cìnnteach. Bithidh an là mòr amhasach. Uin a' ruith 'n a deànn. Do bheatha eo-chìnnteach. Thusa fad air dheireadh. Do chor unnartach. Ma gheibh thu bàs am màireach, nach nì-ullamh thu! Cia mòr an t-uamhas leis an dealaich d'anam ri do chorp! Agus nach dean thusa cabhag anis? Cuimhnich, tha Dia rè na h-ùine so uile a' feitheamh riut. Foighidin Dhia nis a' gìùlain leat! Fad fhulangas Dhia nis a' giùlain leat! Tròcair a' guidhe ort! Fuil agus toilltinneas Chriosd 'g an tairgse dhuit! An Spiorad a' strì riut! Do choguis féin a' dìteadh! Sàtan ag ìarraidh do ghlacadh! *Anis,—anis—anis* d'àm, no cha n-fhaigh thu *àm* gu bràth. An fheàrr leat a bhi gu bràth a' losgadh ann an ifrinn na aithreachas a dheanamh air thalamh? An fheàrr leat diabhulan a bhi 'n am pìanadairean dhuit na Criosd a bhi 'n a Uachdaran ort? An fheàrr leat cùl a chur ri Dia agus glòir, na cùl a chur ris a' pheacadh? O! mo charaid, ciod a tha thu-féin ag ràdh ris na nithibh sin? Rinn Dia duine dhìot. Thug Dia réusan dhuit. O! na tilg uait è matà, 'nuair is còir dhuit a ghnàthachadh gu ceart." Och! Och! cha dean focail mhaol, mhāll, bhlìan, thrōm am peacach cruaidh-chridheach a thaiseachadh. Cha dean fala-dhà, miodal, no magadh, no earail leth-dhùrachdach an cridhe marbh a dhùsgadh. Cha ghlaodh fuar, fānn, no òraid air nàdur 'us cunnart teine a bheirear 'nuair a bhitheas tigh a' losgadh, ach ruithear 'us éighear gu h-àrd, Teine! teine! Air uairibh, is beag maith a ni è, gu tric is mò an cāll na 'm maith, a pheacaidhean uamhasach ìnnseadh do dhuine gu mìn, fuar, socrach, mar a labhair Eli ris na mic olc aige-féin, no mar a chronaich Iehosophat Ahab, ag ràdh " Na abradh an rìgh mar sin." Thatar a' sgrios dhaoine le sgàth mì-thlachd a chur orra, ann an labhairt riutha gu dìleas, an aghaidh a' pheacaidh a ta ànnta

Ach air eagal gu'n abair thu ro bheag, no ro mhòr, na's mò, no na's lugha na bu chòir dhuit a ràdh ris a' pheacach mhi-chùramach, is ì mo chomhairle dhuit labhairt ris le gliocas agus cìall. Rōghnaich an t-àm a's freagarraiche. Na labhair ri daoine air a' chùis so, 'nuair a bhitheas fearg, no “paisean” orra, no air dòigh a bheir masladh do dhuine sam-bith. Is ānn an uair a bhitheas an talàmh bog, a théid an crānn astigh ànn. Labhair ri duine 'nuair a bhitheas è fo àmhghar, no fo dhrùigheadh an déigh searmoin éisdeachd. Mar Chriosduidhean fìrinneach, is còir dhuinn, cha n-è mhàin maith a dheanamh air gach àm air an gairmear sinn, ach gach fàth-chothrom a ghlacadh a chum maith a dheanamh. Labhair aréir gnè agus mèinn an duine. Cleachd argumaid 'us réuson na's mò na comhairle ann an labhairt ri duine tùrail, géur-chuiseach. Cleachd araon argumaid agus comhairle ri neach aineolach. Is còir aignidhean neach, aig am bheil faireachadh air a chor, a bhlàthachadh. Is còir an duine rag-chrosd a chronachadh gu géur. Labhair gu tìorail, blàth ris gach lag-chridheach. Freagraidh focail shìmplidh, dhùrachdach a' ghràidh do na h-uile, ach is gānn a dh-fhuiligeas cuid focail atmhor an uamhais. Gnàthaich briathran glàn, fìor fhreagarrach: oir gràinichidh càinnt mhì-thlachdmhor an luchd-éisdeachd air falbh o'n bhiadh air am bu chòir dhoibh a bhi beò, gu h-àraid ma's sluagh ìad aig am bheil cluasan foirmeil, no cridheachan feòlmhor. Is maiseach teagasg na fìrinn, agus air an aobhar sin, is còir an teagasg sin a lìrigeadh ann am briathraibh maiseach.

Daingnich gach earail 'us achmhasan le focal Dé. Dearbh air peacaich nach ann idir á do cheànn féin a tha thus' a' labhairt riutha. Feuch dhoibh an caibdeil 's an rānn anns am bheil am peacaidhean air an dìteadh, agus an dleasanais air an àithneadh dhoibh. Is suarach guth duine, ach tha guth Dhé àrd-urramach, cumhachdach, uamhasach. Iadsan do nach dàna focail Dhé a dhiùltadh, faodaidh ìad do theagasg-sa 'chur suarach.

Bitheadh d' earail tric do dhaoine. “Is còir ùrnuigh a dheanamh do ghnàth, agus gun fhannachadh.” *Lūc.* 18. 1. Is toigh le Dia sinn a bhi 'sìor-ìarraidh air-féin;

agus mar sin, is ănn le sìor-ìarraidh air daoinibh am peacadh a thréigsinn, is dòcha dhuinn buadhachadh orra. Is ì so àithn Dhé dhuinn, "Earailichibh a chéile gach là." *Eabh.* 3. 13. Agus is còir sin a dheanamh "leis an uile fhad-fhulangas." 2 *Tim.* 4. 2. Cha tric a bheirear teine ás an spor leis a' cheud bhuille: mar sin, cha n-'eil aignidhean dhaoine air an làn bhlàthachadh leis a' cheud earail; agus ged bhitheadh, is goirid gus am fàs ìad fuar, mur leanar air earail a thoirt doibh arìst 's arìst. Lean am peacach, ag ìarraidh air gu caomh, dùrachdach gabhail ri Críosd, agus na leig fois leis anns a' pheacadh. Is fìor ghràdh so. So an céum gu anamanan a theàrnadh, agus bheir è mòr shòlas dhuits' a leanas è.

Saothraich a chum d'earailean a thoirt gu buil mhaith. Ged labhradh tu na briathran a's drùightiche fuaim, is ainmig a shoirbhicheas do shaothair, ma sguireas do chùram uile maille ri do bhriathraibh. Ach is tric Dia a' beannachadh saothair an luchd-teagaisg a tha gu dùrachdach ag ìarraidh anamanan ìompachadh, agus a' suidheachadh an cridheachan air an obair sin. 'Nuair a chronaicheas tu peacadh, na stad gus an geall am peacach dhuit am peacadh sin a thréigsinn, agus gach brosnachadh d' a ìonnsuidh a sheachnadh. 'Nuair a chomhairlicheas tu do neach a dhleasanas a dheanamh, ma's urrainn thu idir, na leig ás è gus an geall è tòiseachadh air gun dàil. Ma's maith leat muinntir a threòrachadh a dh-ionnsuidh Chriosd, na dealaich riutha gus an aidich ìad truaighe na staide neo-ìompaichte anns am bheil ìad, am féum air Criosd, agus air "cridhe glan," agus gus an geall ìad tòiseachadh air gnàthachadh nam meadhon. O b'fheàrr gu'n labhradh, cha n-è amhàin ministearan, ach na h-uile Chriosduidhean air an dòigh so ri coimhearsnaich a ta 'n an tràillean aig a' pheacadh, agus aineolach air Criosd!

Aon uair fathast. Bi cìnnteach gu'n teagaisg d' eisempleir féin sluagh, cho maith ri do bhriathraibh. Faiceadh ìad thu-féin seasmhach anns gach uile dhleasanas a tha thu, uair sam-bith, a' comhairleachadh dhoibh-san. Faiceadh ìad, ann do chaithe-beatha féin, an deadh ghiùlan barraichte sin a tha thu gu tric a' moladh dhoibh-san. Faiceadh ìad do shaothair airso nèimh a' dearbhadh gu soilleir gu'm bheil thu-féin a làn-chreidsinn nan nithe sin a b'àill leat ìadsan a chreidsinn. 'Nuair a labhras tu ri muinntir eile a aoibhneas mòr nèimh, 'us tu féin cho tàrlaideach mu' t-saoghal, cho déigheil air saoibhreas, no cho frionasac ri do choimhearsnaich, no ri sluagh eile, cò a chreideas d bhriathran, no 'dh-ìarras sonas sìorruidh an déigh d chomhairle ? Na faiceadh daoine thu-féin àrdanach 'u tu 'g an comhairleachadh gu bhi iriosal, no do chridh féin cruaidh, an-iochdmhor ann an ni sam-bith, 'nuair b' àill leat an cridheachan-san a bhi caoin, iochdmho tlàth. Is pìan gun sgur do pheacaich mu-n-cuairt dui caithe-beatha nèamhaidh, naomh a' sìor-ìarraidh orra féin gach peacadh a thréigsinn.

A bhàrr air comhairlibh uaigneach, is còir dhuit mò shaothair a dheanamh, chum sluagh mi-chùramach thoirt amach gu meadhonaibh follaiseach nan gràs—searmonachadh an fhocail agus òrduighean eile a t-soisgeil: a' sìor-chomhairleachadh dhoibh féum dheanamh dhe na meadhonaibh sin a chum buannach 'fhaotuinn uatha. Chum na crìche so, is còir ga saothair a dheanamh chum ministearan dìleas, diadhaid ullachadh airson an t-sluaigh. "Cionnus a chluinne ìad gun searmonaiche ?" *Ròm.* 10. 14. Anns a' chùis s gnàthaich do dhìchioll, do chumhachd, do chomas agu do chuid, agus na stad gus am buadhaich thu. Is mòr a àireamh anamanan a dh-fhaodas a bhi air an teàrnadh le a' mhinistearachd a dh-uallaichear le do chuideachadh-s Is è ullachadh airson anamanan, gràdh a's àirde ag a's òirdheirce gu mòr, na fuasgladh air cuirp dhaoi Is mòr am maith a dh-fhaodadh daoine saoibhir dheanamh na'm builicheadh ìad beagan de'n cuid chum òganaich dhìleas, ealamh, chomasach, dhiadhai a theagasg airson dreuchd na ministearachd. Is m am maith a dheanadh uaislean na tìre, na'n comhairlic eadh 'us na'n cuidicheadh ìad anamanan truag dearmadach gu tighinn amach a dh-éisdeachd an t-soi geil air a shearmonachadh. Bi-sa màta, 'gan sìor-tharrui a dh-éisdeachd. Thoir tric gu'n cuimhne na nit prìseil a chual' ìad, agus cho tric 's a ghabhas è deanam

P 3

bitheadh na nithe sin air an aithris 'n an teaghlaichibh· A bhàrr air cruinneachadh gu follaiseach anns a' cho-thional air gach sàbaid, cuidich ìad a chum cruinneachadh gu léughadh 'us ùrnuigh maille ri 'chéile air làithibh eile, cha n-ānn mar cho-thional air-leth, ach mar mheur de cho-thional na h-eaglais, ag ìarraidh gu fìor dhìchiollach, no na's dìchiollaiche na càch, a bhi nis "ag ath-cheannach na h-aimsir," agus a' cuideachadh a chéile air an turus gu nèamh. Teagaisg dhoibh mòr mheas a chur air òrduighean an t-soisgeil uile. Is beag a dh-oibrichear air duine sam-bith le ni air am bheil e-féin a' deanamh dìmeas. Mar so deir an t-Abstol, "guidheamaid oirbh, a bhràithre, aithne 'bhi agaibh air an dream a tha saoithreachadh 'n'ur measg, agus a tha os bhur ceann s' an Tighearn, agus a tha 'g'ur comhairleachadh; agus meas mòr a bhi agaibh dhiubh ann an gràdh air son an oibre. Bithibh sìochail 'n'ur measg féin." 1 *Tes*. 5. 12, 13.

II. Rànnsaichidh sinn anis ciod is aobhar do 'n dearmad nàrach a thatar a' deanamh cho tric air an dleasanas so. Faiceamaid cò ìad, agus càit am bheil an luchd-bacaidh, agus an déigh sin is còir dhuinn ìonnsachadh ciod ì an dòigh a's feàrr a chum buaidh a thoirt orra,—chum an tilgeil ás an rathad. Is ìad cuid de'n luchd-bacaidh so, peacadh agus cionta dhaoine. Daoine aig nach 'eil ànnta-féin tlachd, no aoibhneas ann an nithibh nèamhaidh, is beag an cùram mu anamaibh muinntir eile: is beag saothair dhùrachdach a ni ìad a chum an co-chréutairean a thoirt gu tlachd, no aiteas a ghabhail anns na nithibh sin nach fhiù leo-féin. Cha do mhothaich ìad fathast gu'm bheil iad-féin ann an staid chàillte, gu'm bheil mòr fhéum aca air Criosd agus air solus an Spioraid. Ciamar a b' urrainn daoine anns a' chor thruagh sin saoibhreas Chriosd a dheanamh aithnichte do mhuinntir eile? Tha iad-féin ciontach, agus an lorg sin, bithidh nàir orra daoine ciontach eile 'chronachadh airson a' pheacaidh a tha iad-féin a' deanamh cho tric.

Is aobhar bacaidh eile, an ain-diadhachd fholaichte sin a gheibhear a' buadhachadh ann an cridheachan dhaoine. Na'n robh sinn a' làn-chreidsinn gu'm bi gach anam neo-ìompaichte, mì-naomh air a phìanadh gu sìorruidh, ciamar a dh-fhanamaid 'n ar tosd? ciamar nach briseadh ar deòir amach? 'nuair a shealladh sinn ri créutairean neo-ìompaichte anns an aoduinn, gu h-àraid ar luchd-dàimh agus ar càirdean gràdhach féin. Ach tha sinn air ar bacadh, air ar casgadh agus air ar cumail air ais o'n dleasanas so le cumhachd an as-creidimh fholaichte sin a gheibhear a' snàmh ann ar cridheachan. O Chriosduidh, na'n do chreid thu da rìreadh gu'm bi do choimhearsnaich, do bhean, do chōmpanach, do mhac, do nighean, ain-diadhaidh gu cìnnteach air am pìanadh ann an ifrinn gu bràth, mur bi ìad air an làn-ìompachadh—air an deanamh 'n an créutairean nuadh—mu'n spìonar air falbh ìad leis a' bhàs, nach bu leòr sin gu do ghreasad gu labhairt riutha, gach là 'us oidhche, gus an faigheadh tu an toirt gu sligh na slàinte. Is mòr an cāll a tha 'n t-as-creidimh mallaichte so gu tric a' deanamh air ar n-anamaibh féin, agus air anamaibh ar coimhearsnach.

Tha 'n dleasanas so air a bhacadh gu mòr le easbhuidh gràidh agus iochd ri anamaibh dhaoine. 'Nuair a chì sinn anamanan bochda, truagh, gabhaidh sinn seachad orra, mar ghabh an sagart agus an Lébhitheach seachad air an duine leòinte. *Lūc.* 10. 30-32. Nise ged nach iarradh am peacach féin, a ta air a lot leis a' pheacadh agus air a ghlacadh le Sàtan, cuideachadh air-bith uait, tha cor truagh a' pheacaich sin ag éigheachd riut gu h-àrd. Mur cluinneadh Dia àrd ghlaodh ar truaighean mu'n cual' è glaodh ùrnuigh uainn, agus mur deanadh è iochd ōirnn, gus an d'ràinig ar n-ìarrtas è, no gus an d'ìarr sinn tròcair, is fhada bhitheamaid 'n ar tràillean aig Sàtan. Ni thu ùrnuigh ri Dia airson do cho-chréutairean, a' guidhe air gu'm fosgladh è an sùilean agus gu'm pilleadh è ìad. Ach ma tha thus' a' mìannachadh sin, carson nach 'eil thu idir a toirt oidhirp air an ìompachadh? Agus mur 'eil thu 'g a mhìannachadh, carson a tha thu 'g a ìarraidh? Carson nach 'eil thu idir ag ìarraidh orra-féin smuaineachadh air an cor, agus pilleadh ri Dia, cho maith 's a tha thu ag ìarraidh air Dia an ìompachadh 's am pilleadh. Na'm faiceadh tu do choimhearsnach a' tuiteam ann an tōll dubh, domhainn, am bu leòr leat ìarraidh air Dia a chuideachadh amach ás an tōll, gun thu-féin do làmh a shìneadh idir g' a chuideachadh, no aon seòladh a thoirt dà chum e-féin a chuideachadh? Gu cìnnteach cha b' eadh: oir mur deanadh tu ach ùrnuigh ri Dia air a shon, rachadh do dhìteadh mar chealgadair an-iochdmhor. Is còir dhuit, matà, furtachd a dheanamh air anam do choimhearsnaich, cho maith 's a ni thu air a chorp. "Ge b'e neach a chì a bhràthair ann an uireasbhuidh agus a dhruideas a chridhe 'n a aghaidh, cionnus a tha gràdh Dhé a' gabhail còmhnuidh ann-san?" 1 *Eòin* 3. 17. Am bheil gràdh idir aig an duine sin do anam a bhràthar?

Tha sinn gu ro thric air ar bacadh o'n dleasanas so le spéis dhìblidh do thoil dhaoine. Air eagal muinntir a mhì-thoileachadh, am fàbhar, an gean maith, an glòir, 's an deadh bharail umainn a chāll, gheibhear sinn a' dearmad an dleasanais aithnichte so. Nach b' amaideach, mi-dhìleas, olc, dochdadair a leigeadh le duine tìnn bàsachadh, air eagal dragh a chur air. 'Nuair a bhitheas caraid, no coimhearsnach ás a chìall, cha toilich thu è le ni sam-bith a dh-fhaodas cron a dheanamh air—cha leig thu a dhroch thoil féin leis. Ach ged chithear do chàirdean 'us do choimhearsnaich ás an cìall do thaobh slàint an anamanan, agus a' ruith gu gòrach a dh-ionnsuidh sgrios, cha chaisg thu ìad, air eagal am mì-thoileachadh. Ciamar is Criosduidhean sinn ma's "ànnsa leinn glòir dhaoine na glòir Dhé?" Oir ma 'dh-ìarras sinn daoine a thoileachadh, cha sheirbhisich do Chriosd sinn.' *Gal.* 1. 10.

Is tric a bhacar an dleasanas so le saidealtas, ciontach, no nàire labhairt ri neach an aghaidh a' pheacaidh. 'Nuair bu chòir dhuinn a bhi gu dùrachdach a' nàireachadh muinntir eile air falbh o'n gnìomhraibh peacach, is ānn a gheibhear nàir òirnn-féin an dleasanas sin a dheanamh. Ach nach 'eil sinn air ar dìteadh leis na peacaich sin féin, oir cha bhi nàir orra-san a bhi ri buaireadh, ri mionnan, ri misg, 's a' dearmad aoradh Dhé mu-n-cuairt duinn, ach gheibhear nàir òirnn-ne ìarraidh orra, no 'chomhairleachadh dhoibh an t-olc sin a thréigsinn? Is peacach an ni saidealtas ann an cùis na h-éigin, no air uair do dhleasanais. Carson a bhitheadh saidealtas, no nàir air neach ùmhlachd a thoirt do Dhia le ìarraidh air neach eile am peacadh a thréigsinn agus pilleadh ri Criosd? Gu cìnnteach cha n-aobhar nàire sin. Anis, a léughadair, nach tric a dh'innis do choguis so dhuit, ag ìarraidh ort labhairt ri peacaich bhochda, ach bha nàir ort-sa do bhéul 'fhosgladh, agus mar sin leig thu leo 'dhol fodha no snàmh. O léugh focal Dé agus criothnaich, "Ge b'e neach a ghabhas nàire dhiom-sa, agus do m' fhoclaibh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc so, dheth-san gabhaidh Mac an duine nàire, 'nuair a thig e 'an glòir Athar, maille ris na h-ainglibh naomha." *Marc.* 8. 38.

Is aobhar bacaidh eile dhuinn, spiorad dìomhanach, mi-fhoighidneach. Gu tric is obair neo-thaitneach, obair gun tàing an dleasanas so, agus air uairibh togaidh ì naimhdean dhuinn ameasg dhaoine. A bhàrr air sin, is ainmig a shoirbhicheas a' cheud oidhirp, mur leanar oirre. Is fhad a dh-fhéumar a bhi 'teagasg nan aineolach 's a' coimhairleachadh chréutairean ragmhuinealach, mu'm faighear an toirt gu fìor eòlos. Ach cuimhnich thusa cho mòr-fhoighidneach 's a bha Dia riut-sa, 'nuair a bha thu-féin beò anns a' pheacadh. An-aoibhinn dhuinn-ne, na'n robh Dia cho mi-fhoighidneach ruinn-féin 's a gheibhear sinne ri muinntir eile. Is aobhar bacaidh eile, féin-ìarraidh, "Oir tha na h-uile ag ìarraidh nan nithe a bhuineas doibh-féin, cha 'n iad na nithe a bhuineas do Iosa Criosd." *Philip.* 2. 21. Cha n-è maith an co-chréutairean a mheudachadh.

Is ceap-bacaidh mòr eile do mhòran, àrdan. Labhradh cuid gu luath ri duine mòr, na'n saoileadh ìad nach gabhadh è gu h-olc è. Ach ìarr orra sin a dhol ameasg an t-sluaigh bhochd, agus saothair a dheanamh 'g an teagasg 'n an tighean-còmhnuidh, agus càit am faigh thu neach a nì è? Ni mòran uaill 'us gàirdeachas ma bha ìad 'n am meadhon air duine-uasal ìompachadh, (agus is mòr an t-aobhar gàirdeachais è,) ach dearmaididh ìad an sluagh bochd, mar nach bitheadh a h-uile anam cho luachmhor le Dia. Mo chreach! is beag a tha ìad sin a' toirt fainear cho ìosal 's a dh'ìlsich Criosd e-féin a chum daoine bochda, peacach a thearnadh. 'Cha n-iomadh iad a tha saoibhir, agus uasal agus glic, a ta air an gairm.' Is ìad na bochdan a gheibhear a' gabhail ri deadh sgéul mòr-aoibhneach an t-soisgeil. Tha cuid air an cumail o'n dleasanas so le aineolas. Ma's aithne dhoibh idir gur dleasanas Chriosduidhean so, cha n-aithne dhoibh gur è an dleasanas féin è. Ma's ānn dhiubh sin thus', a léughadair, is è mo dhòchas gur aithne dhuit do dleasanas anis, agus gu'n tòisich thu air.

Na diùlt do làmh a chur ris an dleasanas so, ag ràdh nach 'eil thu comasach air earail a thoirt do neach eile. Mur urrainn thu-féin a dheanamh, faigh neach eile na's comasaiche na thu-fèin gu làmh a thoirt air an obair gun dàil, no oibrich gu iriosal, dìleas leis a' bheagan comais a ta agad, ag ìnnseadh do pheacaich, mar dh-fhaodas duine lag a dheanamh, ciod a tha Dia féin ag ràdh 'n a fhocal. Na trèig do dhleasanas eadhon an uair is còir dhuit comhairle, no earail a thoirt do neach a's mò inbhe na thu-féin. Is teànn, dìan a dh-fhéumar labhairt air uair cunnairt. Ma's pàrant, céile, no fear-teagaisg è, féumar labhairt ris air a' chùis so. 'Nuair a bhitheas pàrant ann an uireasbhuidh, féumaidh a chlānn a chuideachadh. 'Nuair a bhitheas duine-pòsda tìnn, féumaidh a bhean cùram a ghabhail, 'n a àit, de'n teaghlach. 'Nuair a thig duine saoibhir gu bochdainn, féumaidh è déirc 'fhaotuinn. 'Nuair a bhitheas an léigh tìnn, féumaidh cuid-eigin frithealadh dhà. Mar sin, is còir do'n t-seirbhiseach a's ìlse earail modhail, dìleaas a thoirt d' a mhaighstear, an leanabh d' a phārant, a' bhean d' a cōmpanach, am pobull d'am ministear, agus biodh sin air a dheanamh gu dìleas, 'nuair a bhitheas aobhar ceart air a shon, ach an còmhnuidh le fìor irioslachd, le fìor bhéusachd agus fìor chiùineachd.

Na abair idir, "nithear luchd-searmonachaidh dhìnn uile leis an obair sin:" oir ged nach searmonaiche follaiseach gach deadh Chriosduidh, is fear-teagaisg è, agus is còir dhà cùram a bhi air mu anam a choimhearsnaich. Is dochdadair gach duine, far nach ruigear air an dochdadair aidichte, agus far am faodar an easlaint a leigheas le duine tuigseach air-bith, agus air an dòigh chéudna, is fear-teagaisg d'a choimhearsnach gach Criosduidh.

Na abair idir nach téid an obair leat. Nach maith is uarrainn Dia a thoirt air do shaothair soirbheachadh? Agus nach ann le meadhonaibh, agus air uairibh le meadhon beag, a bheirear ì gu buil? Na tagair idir nach 'eil anns an obair so ach "tilgeadh nèamhnuidean am fianuis nam muc." 'Nuair a bhitheas tu ann an cunnart a bhi air do réubadh ás a chéile, is àill le Criosd thu seasamh dìleas, ach ciod is fhìach do leisgeul-sa, nach 'eil idir ann an cunnart mar sin? Fhad 's a dh-éisdeas neach riut, is misneachd sin dhuitsa gu labhairt. Air an aobhar sin, na toir thairis idir è mar chréutair suarach. Agus na abair, "So caraid do'm bheil mì fo mhòr chomain, agus ma thòisicheas mì ri ìnnseadh a pheacaidh agus a thruaighe dhà, cha dean è fàbhar tuilleadh rium, 'us caillidh mì an taic a's feàrr a th'agam." An luachmhoire leat fàbhar na teàrnadh do charaid? An fheàrr leat sochair dhuitféin na slàint do anam do charaid? Am fuilig thu dhà gu tosdach ruith gu sgrios, o'n is è do charaid è? An è sin comain a's feârr a chuireas tu air airson a chàirdeis riut? An fheàrr leat è 'bhi gu bràth a'losgadh ann an ifrinn na 'n dìon 's am fàbhar a nochd è dhuit a chāll?

III. Ach a chum na h-uile dhaoine, air am bheil eagal Dé, a ghluasad gu oibreachadh air gach dòigh 'n an comas—agus tha beagan comais aig gach Criosduidh—chum an obair bheannaichte so a chuideachadh air aghaidh, guideam òirbh na h-aobharan so a dh-ainmichear anis a thoirt fainear gu cùramach. Seadh matà—tha nàdur féin, ach gu h-àraid gràs, ag aomadh an anama gu maith a chompàirteachadh ri muinntir eile. Uime sin, is peacadh an aghaidh nàduir agus gràis, dearmad a dheanamh air an obair so. Nach bu mhi-nàdurrach leat duine sam-bith a leigeadh le 'leanabh féin, no le coimhearsnach bàsachadh le acras air an rathad mhòr, agus biadh aige 'n a làimh a dh-fhaodadh è 'thoirt doibh? Agus nach mi-nàdurraiche na sin an neach a leigeas le cloinn, no coimhearsnaich bàsachadh agus a bhi càillte gu sìorruidh, gun a bhéul 'fhosgladh riamh chum an teàrnadh? Is uile-bheist an duine mì-thròcaireach, an-iochdmhor, a dh-fhuathaichear leis na h-uile. Na'n ìarradh Dia ort dealachadh ri do chuid de'n t-saoghal, no ri do bheatha, chum do cho-chréutair a theàrnadh, is cìnnteach nach b' àill leat sin a dheanamh, 'nuair nach builich thu aon deò dhe d'anail, eadhon focal do bheòil, a chum a theàrnadh. Nach airidh anam cōmpanaich, no mnà, no leinibh, no nàbuidh air beagan bhriathran? Is fìor mhallaichte am peacadh, an-iochdmhorachd ri cuirp dhaoine, ach a's mallaichte na sin, an-iochdmhorachd ri anamaibh dhaoine; oir is è an t-anam a's luachmhoire gu mòr na 'n corp, agus is ì sìorruidheachd a's luachmhoire na tìm. Is beag d'fhios nach 'eil ìomadh anam a' fulang, air a' mhionaid so, ann an ifrinn, a bhàsaich anns a' pheacadh, ach a dh-fhaodadh a bhi air an teàrnadh, na'n tug thusa earail dìleas dhoibh.

Smuainich ciod a rinn Criosd a chum anamanan a theàrnadh. Mheas è ìad airidh air 'fhuil féin, agus nach meas sinne ìad airidh air fuaim ar beòil. Nach dean thus' obair bheag, far an d'rinn Criosd obair cho mòr? Smuainich cho féumach 's a tha anamanan mì-dhiadhaidh air truas. Tha ìad "marbh ann an éuceartaibh, agus ann am peacaibh." Cha n-'eil cridheachan aca, a mhothaicheas an truaighean, no 'ghabhas truas dhiubh-féin. Mur gabh muinntir eile truas riutha, is beag truas a ghabhas ìad riutha-féin; oir is è droch nàdur an galair a bhi 'g an deanamh an-iochdmhor riutha-féin, seadh 'n an sgriosadairean ro chruaidh-chridheach dhoibh-féin.

Smuainich gu'n robh thu-féin aon uair mar tha ìad-san. B'è òrdugh Dhia do na h-Israelich a bhi caoimhneil ri coigrich, do bhrìgh gu'n robh ìad-féin 'n an coigrich ann an tìr na h-Eiphit. Mar sin, matà, is còir dhuit-sa truas a ghabhail ris na créutairean sin a tha 'n an coigrich do Chriosd, agus do dhòchas 'us do shòlasaibh nan naomh, do bhrìgh gu'm bu choigreach thu-féin aon uair do na beannachdan sin.

Smuainich air an dàimh anns am bheil thu-féin agus do cho-chréutair d'a chéile. Is è do choimhearsnach, do bhràthair a's còir dhuit a ghràdhachadh mar thu-féin. "An tì nach gràdhaich a bhràthair," ars' an t-Abstol

Eòin, "a tha e 'faicinn gach là, cionnus a dh'fheudas e Dia nach fac e a ghràdhachadh." Agus am bheil an duine sin a' gràdhachadh a bhràthar, a chì è nis a' greasad gu ifrinn, agus nach dean saothair a chum a chumail ás?

Smuainich air a' chionta thrōm a tha dearmad an dleasanais so a' fàgail air d' anam féin. Tha thu ciontach ann am mort 's ann am mallachadh nan anamanan sin uile air an d'rinn thu dearmad; tha thu ciontach anns gach peacadh a tha ìad a' deanamh an diugh; ciontach anns gach eas-onoir a tha ìad a' toirt do Dhia, agus ciontach anns gach breitheanas a bheir am peacaidhean air a' bhaile, no air an dùthaich anns am bheil ìad a' gabhail còmhnuidh.

Smuainich ciod a their thu riut-féin, ma chì thu an déigh so do chàirdean bochd ann an lasraichean sìorruidh, agus do choguis féin ag ìnnseadh dhuit, mur bitheadh do dhearmads' orra, gu'm faodadh ìad a bhi air an teàrnadh. Ma sgriosar thu-féin maille riutha, gu'n dean an dearmad so do dhóruinn an-tromachadh. Ma gheibh thu gu nèamh, gu'm bi thu brònach (sin ri ràdh ma dh-fhaodas bròn idir a bhi 's an àit naomh sin,) a' cluinntinn nan anamanan bochda sin, shìos ann an ifrinn, ag éigheachd amach riut gu bràth, agus gach aon ag ràdh, "Och! och! na'n d'innis thusa mo pheacadh agus mo chunnart dhomh gu soilleir, dìleas: na'n do labhair thusa gu dìreach, teànn ri mo chridhe, dh-fhaodainn a dhol ás o'n dóruinn so, agus a bhi ann am fois!" Nach bu mhuladach leat an glaodh sin!

Smuainich cia àrd an t-aoibhneas dhuit air nèamh, coinneachadh an sin ri anamaibh a bha thu-féin a' cuideachadh 's a' treòrachadh a dh-ionnsuidh an àite sin, agus gur tu bu mheadhon air an toirt ānn! Thu nis a' faicinn an aghaidhean dealrach, 'us tu gu bràth a' moladh Dhia maille riutha-san do'n robh thu, gu tric air thalamh, a' teagasg eòlais air Criosd, 's ag aslachadh orra ùmhlachd a thabhairt dà!

Smuainich cia lìan anam a rinn thus' tharruing gu sligh nam mallachd, no 'bha air a chruadhachadh leat anns an t-sligh sin. Bha cōmpanaich againn-féin anns a' pheacadh, air làithibh ar n-aineolais agus ar mi-chùraim, 'g am mealladh 'us 'g am misneachadh anns an droch shligh. Agus nach cubhaidh dhuinn uiread a dheanamh anis, chum anamanan a theàrnadh, 's a bha sinn a' deanamh roimhe so chum an sgrios?

Smuainich cho dìchiollach 's a tha naimhdean a chum na h-anamanan bochda sin a tharruing sìos do ifrinn. An diabhul 'g am buaireadh a là 's a dh'-oidhche. An ana-mìanna féin 'g an sìor-mhilleadh. An fheòil a sìor-ìarraidh a càil féin a rìarachadh. Seànn chōmpanaich a' sìor-fhuathachadh naomhachd, agus mur faighear neach idir a threòraicheas gu teàrnadh ìad, ciod a dh-éireas dhoibh?

Smuainich cho géur, cho domhainn 's a lotas dearmad an dleasanais so, 'nuair a dhùisgear suas a' choguis: 'nuair a thig duine gu uair a bhàis, their a choguis féin ris, "Ciod am maith a rinn thusa air làithean do bheatha? Is è sàbhaladh anamanan obair a's mò agus a's feàrr, ciod a rinn thusa dhe 'n obair mhaith sin? Cia lìan anam ris an robh thus' a' labhairt gu tric, dìan, dìleas?" Is tric a chunnaic mì coguisean dhaoine, aig uair am bàis, air an trōm-lot airson an dearmaid so. 'Nuair a bha mi-féin dlùth do'n bhàs, rinn mo choguis mo dhìteadh airson dearmaid an dleasanais so, na's mò na airson peacaidh sam-bith eile; ì gu teànn a' labhairt rium air gach nàbuidh aineolach, mi-dhiadhaidh do nach d'innis mis' a chunnart riamh. Theireadh ì rium, "Bu chòir dhuit a dhol agus labhairt riutha os-ìosal, agus an cunnart uamhasach ìnnseadh dhoibh gu h-onorach, geda b'ānn air uair do bhéidh, no uair do chadail, mur faigheadh tu fàth-chothrom eile." Chuimhnicheadh mo choguis dhomh mar bha mì air leithid so no sid a dh'àm ann an cuideachd nan aineolach, no ag imeachd air an t-sligh maille ri rag pheacach, agus cothrom agam labhairt ris air cor 'anama, gun fhocal a ràdh ris air a' chùis sin, no ma thubhairt, bu bheag a bhuil. Gu'n deònaicheadh Dia dhomh-sa mo dhleasanas a dheanamh fad làithean mo bheatha, chum nach bi aobhar mòr aig mo choguis mo dhìteadh aig uair a' bhàis.

Smuainich cho deadh-thràthail 's a tha do chothrom air an obair so a dheanamh anis. Faodaidh uairean a bhi ānn air nach bi è sàbhailt dhuit labhairt, no air an cailleadh tu do shaorsa, no do bheatha. Air an aobhar sin, bi dìchiollach, éudmhor fhad 's a mhaireas do chothrom. Cha n-fhad gus an gairm am bàs thufébin agus do choimhearsnaich amach ás an t-saoghal so. Greas ort, matà, a Chriosduidh co-air-bith thu, agus labhair riutha, cho fad 's a dh-fhàgar an cothrom agad.

Smuainich gur ì so obair a's mò gràdh, agus gu'm faod ì gu cìnnteach a bhi air a deanamh leis na h-uile, —leis na h-uile aig am bheil gràdh do Dhia, agus gur còir dhì 'bhi air a deanamh leis gach Criosduidh, agus leis gach ban-Chriosduidh—leis gach aon de shluagh Dhé, bitheadh è bochd, no saoibhir. Tha teangaidh ann am béul gach aoin gu focal caoimhneil, dìleas a labhairt ann an deadh àm ri peacach.

Aon uair fathast, smuainich air toraidhean sona, saoibhir na h-oibre so, far an deanar ì gu dìleas, ceart. Thàinig Criosd anuas o nèamh agus bhàsaich è chum anamanan a theàrnadh, agus tha ainglean Dhé a' sìordheanamh gàirdeachais airson an teàrnaidh, agus ma's instrumaid thusa air teàrnadh anamanan, beannaichidh ìad sin thu tre thìm agus tre shìorruidheachd. Glòraichear Dia le do shaothair. Meudaichear agus ùraichear an eaglais leis. Leasaichear agus neartaichear d'anam féin le sòlas a' chreidimh, agus le spionnadh na beatha diadhaidh agus meudaichear sìth do choguis, agus d'aoibhneas anns an Spiorad Naomh. Le labhairt ri muinntir eile air lànachd Chriosd, bithidh do chridhe féin air a bheothachadh, agus do ghràdh air a bhlàthachadh. Fosgail suas olcas agus cunnart a' pheacaidh do mhuinntir eile, agus bithidh d'fhuath féin do'n pheacadh agus do bhuaidh 'n a aghaidh air am meudachadh gu mòr. Bu lìonmhor tròcairean Dhia riamh do m' anam fèin. Gràdh Dhia ann an Criosd do m' anam, an tròcair a's àirde luach, agus, anns an ath chéum do, sin molaidh mì Dia gu h-aoibhneach, a shoirbhich cho pailt le mo shaothair ameasg muinntir eile. O cia mòr an toradh a chithinn, na'n robh mì na b'fhìrinniche! Is maith a tha fios agam gu'm féum sinn a bhi glé amharusach air ar cridheachan féin anns a' chùis so, air eagal nach faighear ann ar gàirdeachas ach uaill, no féin-ghlòir. Is nàdurrach dhuinn cliù ìarraidh dhuinn-féin airson gach deadh oibre. Ach is è dleasanas gach aoin de chloinn Dé, eisempleir 'Athar nèamhaidh a leantuinn ann an deanamh iochd 'us maith; agus gàirdeachas a dheanamh aréir an tomhais anns an deanar maith. Dh'innis mì dhuit mar so, matà, fiosrachadh m' anama féin air an dleasanas so, chum do mhisneachadh, agus na'm b'aithne dhuit a thoradh aoibhneach, is cìnnteach mì nach b'urrainn cùis, no gnothach air-bith do sgàthachadh o'n obair bheannaichte so air là, no oidhche.

Togaibh oirbh, matà, gach aon aig am bheil teangaidh 'n a cheànn, agus a ta 'n a sheirbhiseach do Chriosd, deanadh è beagan ann an seirbhis a Mhaighsteir. Carson a thug è teangaidh dhuibh, ach gu labhairt 'n a sheirbhis? Agus ciod an t-seirbhis a's urramaiche is urrainn sibh a dheanamh dhà na treòrachadh anamanan d'a ionnsuidh? An Tì a ghairmeas "beannaichte sibh" air an là dheireannach, agus a dh-fhàilticheas sibh a dh-ionnsuidh "na rìoghachd a ta air a deasachadh dhuibh," a chionn gu'n 'tug sibh biadh dhà, gu'n d'eudaich sibh è, agus gu'n tàinig sibh a dh-amharc air' ann an nochdadh caoimhneis' "do aon de na bràithribh a's lugha," gu cìnnteach gairmidh è "beannaichte sibh" airson obair cho mòr ri treòrachadh anamanan a dh-ionnsuidh a rìoghachd. An Tì a thubhairt, "Tha na bochdan agaibh a ghnàth maille ribh," dh'fhàg è na daoine mi-dhiadhaidh "a ghnàth maille ribh" chum gu'm bitheadh agaibh fathast cuspairean air an tigeadh dhuibh bhur gràdh a thaomadh amach. Ma tha cridheachan Chriosduidhean, no dhaoine agaibh, tiomaicheadh ìad anis ri bhur coimhearsnaich aineolach, mhi-dhiadhaidh. Abraibh, mar thuirt lobhair Shamaria, "Cha 'n 'eil sinn a' deanamh gu ceart; is là deadh sgéil an là so, agus tha sinne 'n ar tosd." 2 *Rì.* 7. 9. Nach mòr an tròcair a rinn Dia òirbh-féin, agus nach dean sibhse tròcair air bhur coimhearsnaich bhochd?

Buinidh an dleasanas so do gach uile Chriosduidh, ciod-air-bith inbhe, no suidheachadh anns am bheil è, ach gu h-àraid do chuid, aréir mar a ghairm Dia ìad, no mar a dheasaich è ìad air a shon. Dhoibh sin gu sònruichte, matà, bheirear earail anis.

Tha Dia ag ìarraidh an dleasanais so uait-sa gu h-àraid a's mò ionnsachadh agus eòlas, agus a's feàrr comas labhairt na do choimhearsnaich. Cuimhnich, is è Dia a bhuilich na tàlantan sin ort, agus is àill leis thus' am buileachadh air a sheirbhis féin. Is còir dhoibh-san a tha làidir a' mhuinntir lag a chuideachadh; agus féumaidh ìadsan, a ta nis a' faicinn, na doill a threòrachadh. Is ì toil Dhé thusa gach cuid, gibht 'us gràs, a thug è dhuit, a ghnàthachadh ann an deanamh an dleasanais so gu fìrinneach, agus ma dhearmaideas tu sin a dheanamh, b'fheàrr dhuit nach d'fhuair thu riamh ìad; oir meudaichidh ìad do dhìteadh, agus cha n-oibrich ìad teàrnadh dhuit-féin, no do mhuinntir eile.

Tha Dia ag ìarraidh an dleasanais so air na h-uile a ta eòlach air muinntir mhi-dhiadhaidh. agus aig am bheil cùram àraid dhiubh. Dh'ith 'us dh'ōl Criosd féin maille ri cìs-mhaoir agus ri peacaich, ach is ānn a chum an teagasg, no chum a bhi 'n a Léigh dhoibh a rinn è sin, agus cha n-ānn idir a chum a bhi 'n a chōmpanach dhoibh ann an amaideas. Cò is urrainn a ràdh nach do chuir Dia do luchd-eòlais, no do chàirdean fo do chùram-sa chum na crìche so? Cha n-'eil fhios nach tus' an instrumaid, no 'm meadhon leis am bheil ìad gu bhi air an ìompachadh. Iadsan nach éisd ri guth coigrich, faodaidh ìad éisdeachd ri bràthair, no ri piuthair, no céile, no mnaoi, no caraid, oir is mòr cumhachd càirdeis, seach dàimh air-bith eile, gu iochd agus caoimhneas a ghintinn eadar duine 'us duine.

Is còir do léighean, no do dhochdadairibh a tha tric mu thimchioll dhaoine tìnn, no ri uchd a' bhàis, a cheart aire 'thoirt do 'n dleasanas so. Is mòr am fàth-chothrom àraid a ta aca-san air maith a dheanamh do anamaibh an co-chréutairean. Gheibhear ìad maille riutha air àm na h-euslaint' agus a' chunnairt—àm air an éisd a' chluas, agus air an lùb an cridhe na's feàrr na air uair na slàinte. Amhaircidh daoine air an dochdadair mar dhuine aig am bheil am beatha 'n a làimh, no an car a's lugha, mar neach a dh-fhaodas mòr chobhair a thoirt a chum an slàint aiseag dhoibh, agus mar sin gabhaidh ìad a chomhairle gu toileach. Sibhse aig am bheil dreuchd urramach na dochdadarachd, na abradh aon dibh gu bràth nach buin dhuibh-se comhairle dhiadhaidh a thoirt do dhuine tìnn, no slàn; na abraibh nach buin do bhur gairm-sa saothair a dheanamh chum anamanan a theàrnadh; na abraibh idir gur ānn amhàin do mhinistearan a bhuineas an obair so uile, mur àill leibh a ràdh nach Criosduidhean sibh-féin, no nach bu chòir dhuibh a bhi iochdmhor. O dhochdadair, matà, cuidich na h-euslaintich chum slàint 'fhaotuinn d'an anamaibh! Ma's beatha, no bàs doibh, teagaisg dhoibh ciamar is còir dhoibh a bhi beò, agus ciamar is còir dhoibh bàsachadh. Thoir leigheas airson an anama, cho maith 's a bheir thu airson a' chuirp. Glòir do Dhia, is iomadh àrd dhochdadair diadhaidh a gheibhear a' deanamh an dleasanais so anns an lìnn so, agus mar sin a' glòrachadh Dhé, agus ag àrdachadh an dreuchd féin.

Is mòr fath-chothrom dhaoine saoibhir, cumhachdach aig am bheil mòran luchd-eisimeil fòpa, air an dleasanas so a dheanamh, na'm b'àill leo an làmh a chur ris. Na'n gnàthaicheadh uaislean an ùghdarras agus an cumhachd a chum sonas ìslean a chur air aghaidh, is mòr, maireannach am maith,—maith nach gabhadh àireamh, no ainmeachadh,—a dheanadh ìad ameasg dhaoine! O dhaoine saoibhir, cumhachdach, nach è Dia féin a thug dhuibh gach saoibhreas 'us onoir a ta agaibh? Nach 'eil Criosd ag ràdh, "Gach neach d'an d' thugadh mòran, ìarrar mòran uaith?" Na'n labhradh sibh ri bhur luchd-eisimeil—riutha-san a ta fo bhur cumhachd, air an dleasanas do Dhia, faodaidh gu'n gabhadh ìad bhur comhairle, 'nuair a dheanadh ìad dìmeas air comhairle ministeir. Anis, Uachdarain, ma's luachmhor leat onoir Dhé, ma's luachmhor leat do shòlas féin agus teàrnadh anamanan, deanadh do chumhachd thairis air tuathanaich 'us coimhearsnaich an treòrachadh a dh-ionnsuidh Chriosd. Ruig an tigheancòmhnuidh. Faic am bheil ìad ag aoradh do Dhia 'n an teaghlaichibh. Glac gach fàth-chothrom chum an toirt gu'n dleasanas a dheanamh do Dhia. Na dean tàir idir orra. Cuimhnich, "Cha n-'eil Dia ag amharc air pearsaibh seach a chéile." Faiceadh daoine, mar tha toiseach agad air muinntir eile ann an saoibhreas agus onoir an t-saoghail, gu'm bi toiseach agad orra ann an oibribh dìchiollach, iochdmhor, diadhaidh. Féumar aideachadh gu'n dean an obair so duine sònruichte —air-leth dhiot, ach bithidh tusa "sònruichte" ma ruigeas tu air glòir nèimh; oir "cha 'n iomadh iad a ta cumhachdach agus uasal a ta air an gairm." Ach glòir do Dhia, tha cuid de na daoine mòra, cumhachdach air an gairm anns gach rìoghachd, agus gheibhear ìad sin a' saothrachadh gu h-éifeachdach anns 'a' ghàradh-fhìona.'

Agus, a Mhinistearan an t-soisgeil, is è anamanan a chuideachadh 'n an turus gu nèamh, obair mhòr, àraid bhur gairme-sa. Cuimhnichibh matà, amharc an còmhnuidh air an obair so mar àrd chrìoch bhur meòrachaidh agus bhur searmonachaidh. Is è am ministear sgileil, eòlach, comasach, am fear a's feàrr eòlas air teagasg, air soilleireachadh, air comhairleachadh, agus an lorg sin, air buinnigeadh anamanan; agus is ì an t-searmoin leis an deanar sin, searmoin a's feàrr. Ma's è bhur glòir féin a's feàrr leibh na glòir Dhé, is sibh a's suaraiche de na h-uile dhaoine ann am fianuis Dhé. Is fìor do thaobh bhur cliù féin an ni a ta Criosd ag ràdh do thaobh bhur beatha. "Esan a ghràdhaicheas 'anam (a bheatha) caillidh se è." Dearbhadh spionnadh gach earail a bheir sibh, gu'm bheil sibh-féin a' làn-mhothachadh mòr luach a' ghnothaich air am bheil sibh a' labhairt. Searmonaichibh gu stòlda, dìan, dùrachdach mar dhaoine a tha da rìreadh a' creidsinn an teagaisg féin, agus aig am bheil fios, mur creid an luchd-éisdeachd, gu'm bi ìad mallaichte.

Ullaichibh gu cùramach airson na cùbaid, oir is è am ministear a's feàrr a dh-ullaicheas a's feàrr a shearmonaicheas. Ach cuimhnichibh nach 'eil bhur n-obair uile anns a' chùbaid. Is buachaillean sibh aig an còir fios a bhi air cor gach aoin de'n tréud; gach aon a tha fathast fo ghalar a' pheacaidh a chuideachadh gu leigheas, agus gach aon a théid air seachran a threòrachadh dhachaidh. Fōghlumaibh o Phòl, cha n-è mhàin an sluagh "a theagasg am follais," ach "o thigh gu tigh." Fiosraichibh ciamar a tha ìad a' fàs ann an eòlas, agus ann an naomhachd, agus ciod am bōnn air am bheil ìad a' stéidheachadh an dòchais airson slàinte, agus co dhiubh a tha ìad 'g an giùlain féin gu cothromach, agus a' deanamh an dleasanais, gach aon 'n a àit féin. Biodh fios agaibh am bheil ìad a' cumail aoradh Dhé 'n an teaghlaichibh, agus biodh eòlas agaibh orra, chum an treòrachadh a dh-ionnsuidh Dhé. Faicibh ciod am féum a tha ìad a' deanamh de shearmonachadh an fhocail. Mur 'eil aca ach beag tlachd ann an nithibh spioradail, gabhaibh truas dhiubh, ach na dearmaidibh ìad.

Ma chithear aon air-bith a' gluasad gu mi-riaghailteach, ìarraibh a chur ceart le dìchioll agus foighidin. Ma gheibhear cuid aineolach, faodaidh coire sin a bhi agaibh-se, cho mòr riutha-féin. Feuchaibh nach caidil sibh 's am madadh-alluidh 'n a dhùisg. Buinibh gu dìleas ris gach neach. Cha n-àill le cuid am peacaidhean ìnnseadh do'n t-sluagh, a chionn gur daoine mòra, no daoine diadhaidh ìad, mar nach bu chòir labhairt gu soilleir, dìleas an aghaidh a' pheacaidh, ach amhàin ri créutairean aingidh, bochd.

Bithibh glic, seòlta, cìallach ann an labhairt ris gach neach, chum gu'm freagair an dòigh oibreachaidh do òirdhearcas na h-oibre. Gheibhear gràdh agus tuigse aig gach anam réusonta, air an aobhar sin, bitheadh gach searmoin spioradail, réusonta, tuigseach, caidreach. Meòraichibh agus aslaichibh, agus aslaichibh agus meòraichibh, a chum saothrachadh mar luchd-oibre "nach ruig a leas nàire a ghabhail, a' roinn focail na fìrinn gu ceart," ionnus gu'm bi araon taitneas agus buannachd aig an t-sluagh ann an éisdeachd ruibh.

Teagaisgeadh bhur caithe-beatha, cho maith ri bhur briathran. Bitheadh bhur caithe-beatha nèamhaidh, naomh, a' còrdadh ris an teagasg a tha sibh a' sparradh air muinntir eile. Bitheadh bhur searmoinean spioradail 's a' togail suas ìnntinn an t-sluaigh ann an eòlas. Fuiligibh gach uile nì, mu'n leig sibh leis an t-soisgeul agus le anamaibh dhaoine fulang fo bhur làimh. Faiceadh muinntir nach ănn amhàin mar cheàird gu bhi beò oirre, a ghabh sibh dreuchd na ministearachd, ach gu'm bheil bhur cridheachan suidhichte air sonas anamanan a chur air aghaidh.

Mar theagaisgeas sibh macantas, irioslachd, suairceas, no féin-àicheadh o'n t-soisgeul, teagaisgibh sin mar-an-céudna le bhur deadh eisempleir féin. Iarraibh gu cùramach aonachd agus sìth a ghnà-chumail suas ameasg an t-sluaigh. Ma's maith leibh aobhar Chriosd agus slàint an t-sluaigh a chur air aghaidh, deanaibh gach nì ann an céum na sìth agus a' ghràidh. Bu cho furasda coinneal a chumail beò ann an stoirm, ri sluagh a chumail ann an deadh eagar coguis, no ann am fōnn fallain, tuigseach, cìallach, gràsmhor, nèamhaidh, spioradail, diadhaidh, agus ann an caithe-beatha riaghailteach, ameasg aisith agus còmhstri. Uime sin, matà, àraichibh-se aonachd, sìth agus gràdh ameasg an t-sluaigh. "Is beannaichte an seirbhiseach sin, a gheibh a Thighearn, an uair a thig e, a' deanamh mar sin." *Lùc.* 12. 43.

Agus deanadh am pobull an dleasanas féin do'n luchd-teagaisg. Eisdeadh ìad gu dùrachdach agus gabhadh ìad gu toileach ri teagasg a' mhinisteir a tha gu dìleas a' searmonachadh soisgeil Chriosd dhoibh. Cuidicheadh ìad è; neartaicheadh ìad a làmhan, agus misnicheadh ìad a chridhe, air gach dòigh 'n an comas, a chum obair an Tighearn' a chur air aghaidh. Cuimhnichibh-se, a phobuill, gu'm féum gach ministear fìrinneach, dìchiollach, là no làithean de'n t-seachduin a chur air leth, a chum ullachadh a dheanamh gu h-uaigneach 'n a sheòmar-smuaineachaidh, airson gach sàbaid. Agus ma's maith leibh biadh spioradail a bhi air 'ullachadh air bhur son féin, ma's maith leibh obair an Tighearn' a chuideachadh air a h-aghaidh ann bhur measg féin, leigibh fois le bhur ministear air làithibh an ullachaidh. Gabhaibh a' cheart aire nach fhaighear sibh a' cur dragh air, no 'g a ghluasad, gun aobhar ro àraid, air na làithibh sin. Chithear créutairean cho feòlmhor, talmhaidh, no aineolach, ionnus gu'm bheil ìad coma ciamar a théid obair naomh an ullachaidh so air a h-aghaidh, ma gheibh ìad an gnothach féin, geda dh-fhaodadh è 'bhi deante air là eile. 'Bitheadh aithne agaibh air seirbhisich an Tighearna, a tha os bhur ceànn, agus 'g a bhur comhairleachadh; agus biodh meas mòr agaibh dhiubh ann an gràdh airson an oibre.' 1 *Tes.* 5. 12, 13.

Anis sibhse uile ris an d'earb Dia clānn agus seirbhisich, cuimhnichibh cùram a ghabhail de'n an amaibh. Bithidh gu tric 'g an cuideachadh agus 'g an treòrachadh a dh-ionnsuidh na foise nèamhaidh. Faic, a phàraint, cho soilleir 's a tha an dleasanas so air 'àithneadh dhuit le Dia 'n a fhocal, " Agus bithidh na briathra so, a tha mi ag àithneadh dhuit an diugh, ann ad' chridhe ; agus teagaisgidh tu iad do d' chloinn, agus labhraidh tu orra 'nuair a shuidheas tu a'd' thigh, agus an uair a dh'imicheas tu air an t-slighe, agus an uair a luidheas tu sìos, agus an uair a dh'éireas tu suas." *Deut.* 6. 6-7. " Teagaisg leanabh a thaobh na slighe air an còir dha imeachd ; agus an uair a bhios e sean, cha tréig e i." *Gnàth.* 22. 6. "Togaibh bhur clānn ann an oilean (eòlas) agus ann an teagasg an Tighearna." *Eph.* 6. 4. Abraibh agus deanaibh, mar a thuirt 's a rinn Iosua diadhaidh, " Ach air mo shon-sa agus airson mo thighe ni sinne seirbhis do'n Tighearn." *Ios.* 24. 15. Agus tha Dia féin a' moladh cùraim Abrahaim mu'n dleasanas so," Oir is aithne dhomh e, gu'n toir e àithne d'a chloinn, agus d'a theaghlach 'n a dhéigh agus gleidhidh iadsan slighe an Tighearna." *Gen.* 18. 19. Cuimhnich gur còir dhuit, aréir ceartais, an dleasanas so a dheanamh airson do chloinn féin. Is ann uait-sa a thug ìad truighe agus truaillidheachd an nàduir ; àgus air an aobhar sin, is è do dhleasanas gach saothair 'us dìchioll ann do chomas, a dheanamh chum an aiseag gu slàint. Smuainich cho dlùth 's a tha do chlānn dhuit. Is pàirt dhìot-féin ìad. Ma shoirbhicheas ìad an déigh do bhàis, tha sin leat mar gu'm bitheadh tu-féin beò agus a' soirbheachadh ànnta ; agus nach còir dhuit mar sin d'ìnntinn a shuidheachadh air am fois shìorruidh ? Ma dhearmaideas tu an dleasanas so, is fianuis thu an aghaidh d'anama féin. Is mòr do chùram, do shaothair agus do chosdas a chum an cuirp a bheathachadh, ach dìtidh sin thu, ma dhearmaideas tu an anamanan prìseil. Seadh, dìtear thu leis na brùidean féin, oir gheibhear ìad sin uile glé chùramach mu thimchioll an òg shliochd féin.

Smuainich gur è Dia féin a chuir clānn agus seirbhisich air do chùram. An abair thu gu'm bheil ìad air cùram a' mhinisteir agus a' mhaighsteir-sgoile ? Cuimhnich thusa gur còir dhuit cùram na's mò a ghabhail de gach anam ann do theaghlach, na ghabhas ministear, no duine sam-bith eile ; oir gu cìnnteach gairmidh Dia gu cùnntas thus', a phàraint, no thus' a mhaighsteir, airson do theaghlaich. Is è so cùram a's mò a dh'earbadh riamh riut, agus an-aoibhinn duit-sa, ma leigeas tu dhoibh a bhi aineolach, aingidh, an lorg do mhi-chùraim de'n taobh. Smuainich air an obair a tha dhuit 'n an nàdur, 'n an togradh agus 'n an caithe-beatha. Cha n-aon pheacadh ach mìle a gheibhear an sin : éucailean lìonmhor, dùchasach a' pheacaidh air am measgachadh 'n an nàdur truaillidh. Agad-sa tha le teagasg fhallain ri buaidh a thoirt air na h-uilc sin uile. Na lagaicheadh do mhisneachd, ged gheibhteadh na leasanan, a's còir dhuit a theagasg, a' dol calg-dhìreach an aghaidh tlachd 'us toil na feòla. Gu'n deònaicheadh Dia dhuits' a thuigsinn cho mòr, luachmhor 's a tha do chùram agus d'obair !

Smuainich cia searbh am bròn a tha thus' ag ullachadh dhuit-féin, ma tha thu nis a' deanamh dearmaid air teagasg do theaghlaich. Ma bhitheas a chlānn sin fathast 'n an sguilb ghoirt dhuit, cuimhnich is ānn de do shuidheachadh féin ìad. Ma bhitheas tu-féin air do theàrnadh, agus ìadsan air am mallachadh, nach uamhasach, goirt dhuit smuaineachadh gur è do mhi-chùram féin a b'aobhar d'an sgrios ? Ma bhàsaicheas tu-féin agus ìadsan anns a' pheacadh, mallaichidh ìad thu, ag éigheachd amach gu garg 'n ad' aghaidh ann an ifrinn, " Is tus' a thug an truaighe so òirnn uile. Bu chòir dhuit ar dleasanas a theagasg dhuinn, ach cha d'rinn thu è. Bu chòir dhuit sinne 'chasgadh 's a chronachadh o'n olc, ach cha d'rinn thu sin." Nach teannaichear do thruaighe féin gu mòr leis gach glaodh dóruinneach dhiubh sin !

Smuainich, air an làimh eile, air an t-sòlas a bhitheas agad, ma gheibhear fìrinneach thu anns an dleasanas so. Mur téid è leat, bithidh d'anam saor o chiont' a dhearmad, agus bithidh sìth aig do choguis. Ma théid è leat, bithidh do shòlas do-labhairt. Chì tha do chlānn gràdhach, ùmhal, taitneach, taiceil dhuit, anns a' chuid a tha romhad de do thurus gu glòir. Is mòr is fheàirrd do theaghlach uile è, ma gheibhear eadhon aon leanabh, no aon seirbhiseach diadhaidh ànn. Ach is mòr d' aoibhneas an là a their thu, " a Thighearna, Feuch mise, agus a' chlānn a thug thu dhomh." An déigh sin bithidh tu beò gu h-aoibhneach maille riutha gu bràth.

Smuainich cho mòr 's a tha maith na h-eaglais agus na rìoghachd an eisimeil an dleasanais so. Cha n-urrainn riaghailtean maith an lagha sluagh glic, diadhaidh a dheanamh dhìnn, mur tòisich ar teagasg ann an uchd an teaghlaich. Agaibh-se, a phàranta, tha 'n obair so ri dheanamh, agus ma dh-fhàgar ì gun deanamh, gus an tig bhur clānn, aineolach agus cruadhaichte leis a' pheacadh, fo làimh mhinistearan, ciod is urrainn ministearan a dheanamh ? Ach na'n robh ìad air an teagasg leibh-se ann an eagal Dé air làithibh an òige, agus air an treòrachadh ann an eòlas, agus ann an cleachdadh na diadhachd, O bu mhòr a' mhisneachd sin do mhinistearan, agus shoirbhicheadh obair an Tighearna gu mòr 'n an làmhan! Innseam dhuibh gu cùramach, gur è dearmad air teagasg na cloinne ann an eòlas air an dleasanas do Dhia, a's aobhar do uile thruaighean na h-eaglais agus na rìoghachd.

Guidheam fòs air pàrantaibh smuaineachadh air na cothroman lìonmhor, luachmhor a tha aca, chum an clānn a theàrnadh. Tha ìad fo bhur làimh, am feadh a ta ìad maoth, sùbailt, òg. Cha chrānn garbh daraich a ta agaibh ri lùbadh, ach fiùran a dh-aomas leibh. Na'n spìonadh pàrantan meacain a' pheacaidh amach á cridheachan an cloinne féin, cha bhitheadh dubhailcean freumhaichte, cruaidh, garbh a' pheacaidh cho tric ri ghearradh ásda an déigh dhoibh fàs suas. Cha n-'eil coguisean na cloinne air an cruadhachadh cho mòr le cleachdadh a' pheacaidh agus le diùltadh gràis, 's a tha coguisean muinntir eile. Tha cridheachan na cloinne mar an talamh bog, tais a ghabhas astigh an crānn gu luath, ach tha cridheachan na h-aois mar thalamh cruaidh, clachaidh air a theannachadh fad iomadh bliadhna fo chéumaibh an uilc. Is obair dhùbailt ìadsan, nach d'fhuair an ionnsachadh air làithibh an òige, a theagasg anis ; oir féumar air tùs am pilleadh o'n olc, 's an déigh sin maith a theagasg dhòibh. Ach na'n d'fhuair ìad an teagasg òg, bu leòr leth na h-oibre sin. Is ann duibhs' a's mò an gràdh air thalamh. Is sibhse a's mò ùghdarras os an ceànn. Is ann ruibh-se tha ìad a' sealltuinn airson am beathachaidh uile. Is ann duibh-se a's feàrr is aithne am mèinn 's an togradh. Tha sibh maille riutha do ghnàth, agus fàth-chothrom agaibh an còmhnuidh gu bhi 'bìadhadh an cridheachan le eòlas maith. Cuimhnichibh-se so gu h-àraid, a mhàthraichean, a tha na's trice na 'n aithrichean maille ri bhur cloinn, am feadh a tha ìad fathast òg. Is mòr bhur dìchioll a chum an cuirp a bheathachadh. Is mòr bhur pìan agus bhur saothair 'g an toirt astigh do'n t-saoghal. Agus nach dean sibh saothair a chum an anamanan a theàrnadh? Tha dìan ghràdh blàth agaibh dhoibh, agus an leig sibh dhoibh a bhi càillte gu sìorruidh? Guidheam òirbh, matà, air sgàth sliochd bhur cùim féin, teagaisgibh ìad, comhairlichibh ìad, agus gabhaibh mòr chùram dhiubh, agus na leigibh fois leo, gus am faigh sibh an treòrachadh a dh-ionnsuidh Chriosd.

Guidheam òirbh, a phàranta Criosdail, a léughas na briathran so, deanaibh iochd air anamaibh bochd bhur cloinne féin. Bithibh fìrinneach, dìleas do Dhia a dh'earb clānn ruibh. Mur urrainn sibh na b' àill leibh a dheanamh, deanaibh na 's urrainn sibh air an son. Tha 'n eaglais agus an stàit, gach baile agus dùthaich ag osnaich gu trōm fo'n dearmad a thathas a' deanamh air an dleasanas so. Cha n-'eil eòlas aig bhur cloinn air Dia, no air a lagh, ach bheir ìad "ainm Dhé an dìomhanas;" nì ìad tàir air aoradh Dhé; agus cha theagaisg 'us cha chronaich sibh ìad. Air an aobhar sin, cronaichidh Dia ìadsan agus sibhse. Cha léir do bhur gràdh do bhur cloinn am peacaidhean. Na bitheadh ioghnadh òirbh, matà, ged ghoirticheadh Dia sibh airson peacaidhean bhur cloinne, oir tha sibh ciontach anns gach peacadh a tha ìad a' deanamh, a chionn gu'n d'rinn sibh dearmad air an teagasg agus air an cronachadh. Tòisichibh anis, matà, air an dleasanas so, agus na deanaibh dearmad air na's fhaide. Cuimhnichibh air Eli. Tha bhur clānn mar bha Maois ameasg nan cuilc, ullamh gu bàsachadh mur faigh ìad an cuideachadh. Ma's àill leibh nach dìtear sibh mar mhortairean an anamanan, no ma's àill leibh nach cluinn sibh an glaodh 'g a bhur dìteadh féin anns an teine shìorruidh, tòisichibh gu grad ri teagasg dhoibh ciamar a dh-fhaodas ìad a dhol ás o'n teine sin; agus togaibh ìad ann an naomhachd 'us ann an eagal Dé.

Tha mì nis a' sparradh air gach aon dibh, aréir bhur bóidean-baistidh do Dhia, agus mar dh-fhéumas sibh uile freagairt do Dhia 'an ùin glé aithghearr, na diùltaibh agus na dearmaidibh an dleasanas àrd-fhéumail so air chor sam-bith. A phàraint, mur 'eil thu toileach a dheanamh, agus fios agad gur dleasanas mòr è, is ceannairceach thu, agus cha sheirbhiseach fìrinneach do Chriosd. Ma tha thu toileach, ach gun fhios agad ciamar is còir dhuit do dhleasanas a dheanamh ri do chloinn féin, gabh anis beagan seòlaidh, chum do chuideachadh. Treòraich do chlănn, le do dheadh eisempleir féin, gu ùrnuigh agus dleasanasaibh diadhaidh eile. Teagaisg an tuigse. Lìon an cuimhne le eòlas maith. Ceartaich an toil. Beothaich an aignidhean. Cum an coguis beò, blàth. Caisg an teangaidh. Teagaisg briathran glan dhoibh. Caithris 'us ceartaich an giùlain 's an caithe-beatha. Faigh Bìobuill 'us leabhraichean maith eile dhoibh, agus faic ìad 'g an léughadh. Ceasnaich ìad gu tric air na nithibh a tha ìad ag ìonnsachadh. Cuimhnich gu'm bi thu-féin 'us ìadsan ris an obair so air gach là sàbaid. Na ceadaich idir dhoibh a bhi ri amaideachd, cluith, no dìomhanas sam-bith air an là naomh sin. Thoir maille riut gu "Tigh Dhé" ìad. Cum anns an sgoil-shàbaid ìad gu seasmhach, riaghailteach. Is mòr, luachmhor an cuideachadh do phàrantaibh an sgoil-shàbaid. Bi gu tric a' mìneachadh dhoibh brìgh nan nithe a tha ìad a' léughadh 's ag ìonnsachadh. Na leig le leisgeulan beaga an cumail ás an sgoil; oir gach là a chailleas ìad de'n sgoil, cha bheir ìad gu bràth air. Na dearmaid an *Leabhar-cheist* a theagasg dhoibh. Cum amach á droch cuideachd ìad. Treòraich ìad gu eòlas air sluagh diadhaidh. Thairis air gach uile nì, teagaisg agus cuimhnich dhoibh gu tric cho féumail, cho òirdheirc, cho taitneach, cho luachmhor, glòrmhor 's a tha eòlas air Dia, agus air a sheirbhis; agus saothraich a chum làn bheachd air sin a shuidheachadh gu teànn air an cridheachan.

CAIBDEIL X.

Cha n-fhaighear Fois nan Naomh air thalamh.

Cha n-'eil sinn fathast air teachd a dh-ionnsuidh ar n-àite-tàimh. Ach tha àit-tàimh a' feitheamh òirnn. O matà, nach peacach, amaideach a bhi 'g a ìarraidh, no dùil a bhi againn ris an so! Càit am faighear Criosduidh nach 'eil toilltinneach air achmhasan do thaobh na cùise so? B'àill leinn gach cùis soirbheachadh leinn an còmhnuidh. Dh-ìarramaid gach ni a tha socrach, taitneach do'n fheòil. Is beag a tha sinn a' tuigsinn cho mi-réusanach 's a tha ar mìann. Ma gheibh sinn àitean-còmhnuidh goireasach, biadh 'us aodach, fearann 'us teachd-astigh, agus meadhonan nan gràs a dh'òrduich Dìa, chum ar maith spioradail, is leòr sin leinn, agus ìarraidh sinn fois ànnta. Ma's fortanach, no mì-fhortanach ar staid, ma's tìnn no slàn sinn, gheibhear sinn gu dìan a' sìor-ìarraidh fois' ann am mealtuinn a' chréutair,—ann an taitneasaibh faicsinneach. 'Nuair a bhitheas taitneas aimsireil uainn, nach fhaighear sinn 'g a ìarraidh na's dùrachdaiche na dh-ìarras sinn Dia féin? Nach fheàrr leinn a mhealtuinn na mealtuinn Dhé? Agus ma chailleas sinn ar taitneas aimsireil, nach truime leinn sin na làthaireachd Dhé féin a chāll? Cha leòr leinn ar beannachdan aimsireil a ghnàthachadh a chum ar cuideachadh agus ar n-ùrachadh air an t-sligh gu nèamh, ach féumar nèamh féin a dheanamh dhuinn dhiubh sin. A Chriosduidh a léughas so, cha n-'eil peacadh sam-bith eile 's an t-saoghal a b'fheàrr leam thus' a thuigsinn 's a sheachnadh na 'm peacadh so, na'm b' urrainn mì ìnnseadh ciamar a thuigear è; oir is mòr cònsachadh an Tighearna ruinn anns a' chùis so. Anis a chum sin a thuigsinn guidheam ort gu dùrachdach smuaineachadh—cho réusanta 's a tha trioblaidean na beatha so,—agus cho mi-réusanta 's a tha fois ìarraidh ann an toil-ìnntinn aimsireil;—smuainich fòs cho mì-thoileach 's a tha sinn a dhol anūll air a' bhàs a chum seilbh 'fhaotuinn air fois shìorruidh.

I. Chum réusantachd nan trioblaid a thuigsinn, smuainich—gur ìad an t-sligh gu fois,—Tha, ìad a' teagasg dhuinn gu soilleir càit am bheil ar fois,—Tha ìad 'g ar treòrachadh air an t-sligh gu fois,—Tha ìad a' greasad ar céum d'a h-ionnsuidh,—Is ānn gu h-àraid do'n fheòil a tha ìad draghail,—fo thrioblaidibh gheibh sluagh Dhé gu tric an roimh-bhlās a's mìlse air am fois.

1. Thoir fainear, gur è saothair ' us trioblaid an rathad cumanta gu fois, araon ann an cùrsa nàduir agus gràis. An urrainn idir fois a bhi ānn gun sgìos? Coisichidh agus oibrichidh tu an toiseach, 's an déigh sin, gabhaidh tu fois. Caithear an là ri saothair 's an déigh sin, thig an oidhche le fois. Carson a dh-ìarramaid cùrsa gràis atharrachadh na's mò na cùrsa nàduir? Is òrdugh suidhichte "gur ann tre iomadh àmhghar is éigin duinn dol a steach do rìoghachd Dhé." *Gnīomh.* 14. 22. Agus "ma dh'fhuiligeas sinn, rìghichidh sinn mar an ceudna maille ri Criosd." 2 *Tim.* 2. 12. Agus ciod è sinne gu'm bitheadh reachdan Dhé air an atharrachadh a chum taitneas a thoirt duinn?

2. Tha trioblaid, no àmhghar ro fhéumail a chum a dhearbhadh dhuinn càit am bheil ar fois. Is céum toileach, agus cha chéum éignichte, céum a' Chriosduidh gu nèamh. Air an aobhar sin, is féumail gach ni cruaidh, no socrach a chuidicheas a thoil agus a thuigse. Is è am mearachd a's cunnartaiche d'ar n-anamaibh, an crèutair a chur an àit Dhé, agus an talamh a chur an àit nèimh. Nach blàth, deothasach, dìan ar cridheachan a' dol an déigh an t-saoghail, gus am fuaraichear 's an ceànnsaichear ìad le trioblaidibh. Labhraidh trioblaid gu h-éifeachdach, agus éisdear rithe le cuid nach d'éisd riamh gu ceart agus nach éisd ri searmonaiche. Is iomadh Criosduidh bochd a gheibhear air uairibh a' suidheachadh a smuaintean air saoibhreas, no air feòil-thaitneas, no air cliù tìmeil, agus mar sin, a' cāll a thlachd ann an Criosd, agus ann an aoibhneas nèamhaidh, gus am buailear a shaoibhreas, a chlānn, a choguis, no a shlàint le Dia, agus am brisear sìos a neart a shaoil è cho mòr. Agus an uair a thilgear è, an déigh sin, ann an geimhlibh Mhanasseh, no air leabaidh na h-easlaint,

is neo-ni leis an saoghal, ach is rud-eigin nèamh leis. Mur cuireadh ar Tighearn gràdhach na stuib sin ann ar cluasaig, chaidleamaid amach ar beatha, agus chailleamaid ar glòir.

3. Tha Dia a' gnàthachadh trioblaid mar mheadhon fìor éifeachdach a chum sinne 'threòrachadh agus a chumail air an t-sligh gu fois. A dh-easbhuidh na callaide drisich so air an làimh dheis 'us chlìth, is gānn a chumadh sinn an rathad gu nèamh. Ma chì sinn aon bheàrn, no cachlaidh fosgailt' air, nach ullamh sinn gu léum amach oirre? 'Nuair a dh-fhàsas sinn mear, no saoghalta, no uaibhreach, faic mar dh-ìslichear sinn le tinneas, no trioblaid eile! Faodaidh gach Criosduidh a ràdh, cho maith ri Luther, gur è trioblaid aon de na maighstearan-sgoil' a's feàrr a bha riamh àige; agus a ràdh maille ri Daibhidh, "Mu'n robh mi ann an àmhghar chaidh mi air seacharan; ach a nis tha mi a' gleidheadh t'fhocail." *Salm.* 119. 67. Is iomadh mìle peacair ìompaichte a dh-fhaodas éigheachd amach, "O thinneis shlàinteil! O bhròin shòlasaich! O chāll-daich tharbhaich! O bhochduinn shaoibhir! O là bheannaichte air an robh mis' ann an trioblaid!" 'Bheir na cluaine glasa agus na uisgeachan ciùin, agus cadhon an t-slat agus an lorg comhfhurtachd dhuinn.' Is è am focal agus an Spiorad a ni an fhìor obair éifeachdach air a' chridhe, ach bheir trioblaid 'us fulang an crānn-dùnaidh dhe dorus a' chridhe, chum rathad réidh a dheanamh do'n fhocal gu dhol astigh.

4. Tha trioblaid féumail, mar-an-céudna, chum ar céum a ghreasad a dh-ionnsuidh na fois'. B'fheàrr gu'm fóghnadh gràdh gu sinne 'thàladh gu nèamh! ach am far nach gluaisear fo ghairm a' ghràidh, is tric a ghreasar fo bhuille na slaite. O-na tha ar cridheachan cho rag-olc as nach gabh ìad tarruinn le caomh thròcair, is feàrr ar greasad leis an sgiùrsair a's geòire buille na maille chàillteach a dheanamh, cosmhuil ris "na h-òighean amaideach," gus am bi an dorus air a dhùnadh. O nach dìan, làn, dùrachdach an ùrnuigh a ni sinn ann am builsgean na h-easlainte, seach an ùrnuigh eutrom, fhuar, fhoirmeil a gheibhear againn air làithibh ar slàinte! Co dhiubh a's doimhne an t-aithreachas a

nithear air là na socair, no air là na h-anshocair? Och! Och! mur cuirteadh an spur annainn air uairibh, bu mhāll céum na cuid a's mò dhinn gu nèamh! Carson, matà, nach gabhamaid gu toileach buillean-greasaidh géur o Dhia, chum ar maith, 'us féum cho mòr aig ar droch nàdur orra? Smuainich féin, a Chriosduidh, nach cùramach, caithriseach, luath a ghluaiseas do chéum gu nèamh fo bhuillibh na h-easlainte, seach do chéum fo thaitneas soirbheachaidh.

5. Thoir fainear arìst—is ì gu h-àraid an fheòil a's mō a gheibhear air a buaireadh agus air a goirteachadh le trioblaidibh. Gheibhear an t-anam saor o'n chuid a's mō de na fulangasaibh do'm bheil sinn buailteach, mur dean sinn-féin a phìanadh d'ar deòn. "Carson, matà, O m' anam, a tha thus' a' dol leis an fheòil sin, agus a' gearan mar tha ise ri gearan? Nach bu chòir dhuit a cumail fodha, agus a cur fo smachd; agus ma ni Dia sin air do shon, an tig dhuit a bhi mì-thoilichte? Nach è thus' a bhi 'g a toileachadh a thug ach beag gach bròn spioradail ort? Carson, matà, nach deanadh a mì-thoileachadh d'aoibhneas a mheudachadh? 'Nach séinn Pōl agus Sìlas laoidh-mholaidh, ged tha 'n casan daingnichte anns a' cheap'? Cha robh an spioradan ann am prìosan. Ah, anam neo-airidh! an è sin do thàingealachd do Dhia a dh'àrdaich thu cho mòr os-ceànn do chuirp? 'Nuair a bhitheas do chorp a' grodadh anns an uaigh, is cōmpanach thusa do spioradaibh foirfichte nam fìrean. Nach 'eil sòlas agad an dràst, air nach 'eil fios aig an fheòil? Na gearan idir, matà, air làimh Dhé, 'nuair a bheanas ì ri do chorp. Is gràdh gach smachdachadh a bheir a làmh: agus carson nach buineadh è riut-sa mar bhuin è ris na naoimh uile? Na creid gu bràth gu'm mìnich an fheòil dhuit gu ceart a' chùis a tha 'n t-slat a' ciallachadh. Their d'fheòil gur fuath, gràdh; agus gu'm bheil Dia a' sgrios, an uair a tha è 'teàrnadh. Tha d'fheòil a' fulang, agus an lorg sin cha bhreitheamh freagarrach idir ì." O! na'n creideamaid Dia féin, na'n géilleamaid do'n t-slait-smachdachaidh, mar tha focal Dhé ag àithneadh, na'n tuigeamaid cho tarbhach 's a tha ì do'n anam, na'm faiceamaid mar tha ì 'g ar greasad a dh-ionnsuidh ar fois', agus na'm b'urrainn sinn tosd a

chur air craos collaideach na feòla, is ānn an sin bu chothromaiche ar beachd agus ar breth air aobhar agus deadh thoradh ar trioblaidean uile.

6. Ach smuainich fathast—is ainmig a bheir Dia d'a shluagh roimh-bhlăs air an fhois ri teachd, cho milis 's a bheir è dhoibh 'n an àmhghar trōm. Gleidhidh è dhoibh an deoch-ùrachaidh a's mò luach, gus an tig an uair a's mò am fannachadh agus an cunnart. Bheir è dhoibh ì 'nuair a chì è féum oirre, agus an uair a chì ìadsan a luach, agus a bheir ìad tàing dhà air a son, agus a bhitheas ìad air an deanamh aoibhneach leatha. Gu h-àraid, ma gheibhear sinn a' fulang dìreach airson aobhair Dhé féin, is tric leis, air an àm sin, cupan searbh na trioblaid a dheanamh milis. Is ann an uair bu ghoirte agus bu doimhne fulangas nam martarach a b' àirde agus bu mhìlse an aoibhneas. Is ānn an uair a bha cridheachan nan deisciobul brònach a' dealachadh ri Criosd, bu mhò leo an sòlas a labhair è riutha. Is ānn an uair a ' bha ìad cruinn agus na dorsa dùinte orra, air eagal nan Iudhach, a thàinig Iosa agus a sheas è 's a' mheadhon, ag ràdh riu, Sìth dhuibh.' Is ānn an uair a bha Stephen a' toirt suas a bheatha, mar fhianuis airson Chriosd, a chunnaic è nèamh fosgailte. Nach ì staid a's feàrr, an staid sin anns am mò a chì 's a gheibh sinn de Dhia? Carson eile tha sinn ag ìarraidh gu nèamh. Ma dh-ìarras sinn fois nèimh ann an taitneasaibh feòlmhor, bithidh sinn air ar mealladh. Abair, matà, nach misd aon air-bith de na naoimh, trioblaid 'n a thurus air an t-sligh gu fois. Am bheil sinne na's glice na Dia? Nach aithne dhà ciod a tha chum maith dhuinn, cho maith ruinn-féin? Nach 'eil è cho cùramach umainn agus cho toileach maith a dheanamh dhuinn 's a tha sinn-féin? An-aoibhinn dhuinn-ne, mur bitheadh Dia mòran na's cùramaich' umainn na tha sinn-féin! agus mur tugadh è gràdh na's feàrr dhuinn na tha sinne 'toirt dhà-san, no dhuinn-féin!

Na abair idir, " b'fheàrr leam giùlain le trioblaid air-bith eile na leis an trioblaid so." Na'n cronaicheadh Dia thu le trioblaid a b'urrainn thus' a ghiùlain, cha n-fhaiceadh agus cha tréigeadh tu d'iodhol. Agus na abair ni's mò, " Na'n saoradh Dia mì o'n trioblaid so, is ānn bu toilichte leam a giùlain." Nach mòr, maith leat gealladh Dhé, 'us e-féin ag ràdh gu'n oibrich ì chum do mhaith? Nach leòr leat a bhi air do dheanamh cìnnteach gu'n saorar thu bho gach "trioblaid agus téinn" aig uair a' bhàis? Na abair, "Na'n robh mì comasach air mo dhleasanas a dheanamh, is ànn a b'fhusa leam giùlain le mo thrioblaid." Tha thu comasach air an dleasanas sin a dheanamh a ta chum do mhaith féin; oir is ānn a chum do dheanamh na's dùrachdaiche, do bheothachadh agus do chuideachadh na's mò ann an deanamh do dhleasanais dhuit-féin, a thàinig an trioblaid so ort. Agus anis a thaobh do dhleasanais do mhuinntir eile, cha n-'eil sin air 'ìarraidh uait le Dia, gus an toir e-féin comas dhuit a dheanamh. Theagamh gu'n abair thu, "Tha mis' air mo shàrachadh le sluagh diadhaidh: na'm b'è daoine mì-dhiadhaidh a thug an trioblaid so òrm, is ānn bu shocraiche leam ì." Ciod-air-bith an instrumaid tre 'n tàinig do thrioblaid, is ānn o Dhia a ta ì, agus is tu-féin a thoill ì; agus nach fheàrr dhuit anis sealltuinn na's mò ri Dia agus riut-féin? Nach 'eil fhios agad gu'm bheil na daoine sin a's feàrr, fathast peacach ann an cuid. Na abair idir, "Na'n robh agam an sòlas sin a tha Dia, mar theirear, a' toirt air amaibh fulangais, is ānn bu toilichte leam fulang: ach cha n-'eil mis' a' faicinnn dad de sin." Mar a's mò 'dh'fhuiligeas tu air sgàth fìreantachd, is ānn a's mò 'dh-fhaodas do dhòchas a bhi ris a' bheannachd sin; agus mar is mò 'dh-fhuiligeas tu airson do dhroch giùlain féin, is ānn a's fhaide 'bhitheas mìlseachd a' bheannachd sin gun teachd. Nach 'eil an sòlas a tha thus' ag ìarraidh air a dhearmad, no air a dhiùltadh leat? An d'oibrich do thrioblaid gu fàbharach ort, agus an d'ullaich ì thu airson sòlais? Am bheil thu air d'irioslachadh? Am bheil thu air do thoirt gu do chionta mòr aideachadh gu fìrinneach, agus gu do pheacadh sin a b'ànnsa leat, a thréigsinn; agus am faighear thu nis gu dìchiollach, dùrachdach a' deanamh nan dleasanas a bha cho fad air an dearmad leat? An d'rinn do thrioblaid do chridhe peacach a thearbadh o na h-iodholaibh a bh'agad roimhe, agus do thoirt gu Dia féin a ghabhail gu sìmplidh, mar do chuibhrionn agus mar d'fhois? Mur d'rinn, cionnus is u rrainn dùil a bhi agad ri sòlas? Am b'àill leat Dia do lot a cheangal suas, agus ì fathast ag iongrachadh 'n a taobh-stigh? Cha n-è na tha thus' a' fulang a dh-ullaicheas tu airson sòlais, ach deadh bhuaidh agus deadh thoradh do thrioblaid air do chridhe, no féum maith a dheanamh dhì.

II. Chum 'fhaicinn cho mi-réusanta 's a tha fois ìarraidh ann an toil-ìnntinnibh aimsireil, no anns na nithibh a ta làthair, smuainich,—Sin a bhi nis a' deanamh dia dhiubh,—Sin àicheadh na crìche 'tha aig Dia 'n an tabhairt duinn,—Sin an céum gus an diùltadh dhuinn, an toirt uainn, no an deanamh searbh dhuinn;—Cha n-'eil mallachd ānn cho mòr ri cheadachadh dhuinn ar fois a ghabhail 's an t-saoghal so,—sin fois ìarraidh am far nach 'eil ì: mheudaicheadh na créutairean, no nithe an t-saoghail, gun Dia, ar truaighe gu mòr,—agus dearbhar sin uile, le beachdachadh air ar fiosrachadh féin agus air fiosrachadh muinntir eile.

1. Is iodhol-aoradh gràineil, no bréug-aoradh, fois ìarraidh do'n anam ann an créutair, no ann am meadhon air-bith. Is ì còir àraid Dhé féin 'n a aonar, a bhi 'n a fhois do'n anam. Is iodhol-aoradh soilleir ar fois ìarraidh ann an saoibhreas, no onoir, agus cha n-'eil ach ìodhol-aoradh beagan na's grinne, no na's fasanta na sin ann am fois ìarraidh ann am meadhonaibh maiseach nan gràs. Faic cho mì-thaitneach 's a tha so do'n Tighearn bhèannaichte: éisd anis ri gearan an Tighearna òirnn-féin agus air luchd-iodhol-aoraidh eile, "Bu chaoraich chàillte mo shluagh-sa, leig iad an àite-fois air dìchuimhne." *Ier.* 50. 6. "Is feàrr le mo shluagh-sa fois ann an ni sam-bith eile na annam-féin. Is feàrr leo taitneas a ghabhail ann an cach a chéile, na annam-sa. Ni ìad gàirdeachas ann an leantuinn mo chréutairean agus m' òrduighean, ach cha dean ìad gairdeachas annam-sa. Seadh, ìarraidh ìad fois ann an saothair 'us ann an dleasanas, ach cha n-ìarr ìad fois annam-sa. B'fheàrr leo 'bhi ann an àit air-bith eile na maille rium-sa. An ìad sin an dìathan? An ìad sin a shaor ìad? Am bi ìad sin na's feàrr dhoibh na bha mise, no na b' àill leam a bhi dhoibh?' Na'm biodh agad-féin céile

no bean, mac no nighean leis am b'fheàrr a bhi ann an àit air-bith eile na maille riut-sa, agus a gheibhteadh toilichte, subhach 'nuair a b'fhaide uait ìad, nach gabhadh tu gu h-olc è? Mar sin gabhaidh Dia è matà.

2. Tha thus' ag àicheadh na crìche sin a tha aig Dia ann am buileachadh nan toil-ìnntinn sin ort' Thug è dhuit ìad a chum do chuideachadh gu teachd d'a ionnsuidh, agus an cuir thus' ìad 'n a àite féin? Thug è dhuit ìad mar bhiadh-ùrachaidh dhuit air do thurus, agus am fan thu 's an tigh-òsda gun dol céum na's fhaide? Faodar a ràdh mu na sòlasaibh agus na h-òrduighean againn, mar chaidh a ràdh mu na h-Israelich o shean, "Chaidh àirc coimhcheangail an Tighearna rompa astar thrì làithean, a ràannsachadh a mach àite-tàimh dhoibh." *Air*. 10. 33. Mar sin, tha tròcairean an Tighearna a' sìor-dhol romhainn an so, ach cha n-ìad na tròcairean sin ar fois. Cha n-'eil ànnta, mar dh'aidich Eòin, am Baisteach, nach b'esan Criosd, ach iomadh guth a' glaodhaich anns an fhàsach so, 's ag ìarraidh òirnn sinn-féin ullachadh airson rìoghachd Dhé, 's ag ìnnseadh dhuinn gu'm bheil ar fìor fhois am fagus. Air an aobhar sin, ma dh-ìarrar fois an so, gheibhear sinn a' dol calg-dhìreach an aghaidh nan crìoch airson an tug Dia na tròcairean sin duinn, 'g am mi-ghnàthachadh gu cronail, agus 'g ar milleadh féin leis na nithibh a dh'òrduich Dia chum ar cuideachadh agus ar treòrachadh suas d'a ionnsuidh féin.

3. Ma dh-ìarrar fois an so, is ì sin an dòigh gu thoirt air Dia na tròcairean a tha sinn ag ìarraidh, a dhiùltadh dhuinn, no na tròcairean a ta againn a ghearradh uainn, no an car a's lugha, an deanamh searbh dhuinn. Tha Dia éudmhor anns a' chùis so seach cùis air-bith eile. Na'm bitheadh agad-sa seirbhiseach 'bu docha le do mhnaoi na thu-féin, nach gabhadh tu sin gu h-olc dhì, agus nach cuireadh tu an seirbhiseach sin air falbh á do thigh? Mar sin, matà, ma gheibh an Tighearn thus' a' socrachadh do chridhe air an t-saoghal, agus ag ràdh, "An so gabhaidh mì fois," na bitheadh iongantas idir ort geda dheanadh è gu h-éudmhor, luath an t-socair sin anshocrach dhuit. Ma tha gràdh aige dhuit, na gabh iongantas geda bheireadh è uait an ni sin leis am bheil è 'g ad' fhaicinn a' deanamh "croin ort-féin." Is

tric a chunnaic mise daoine 's an t-saoghal so a' toirt ionnsuidh air nithibh mòra 's a' caitheamh mòr ùine ri oibribh ainmeil, cosgail; agus a fhuair an toil a rìarachadh le fortan mòr an oidhirpean; agus muinntir eile an déigh dhoibh a bhi fada air an sàrachadh le trōm thrioblaidibh, a fhuair buaidh orra, agus an sin, thòisich ìad ri toil-ìnntinn agus fois a ghabhail anns an staid gus an robh ìad air an toirt leis an fhortan a dh'oibrich an oidhirpean féin amach dhoibh. A dh' aon fhocal, shaoil leo gu'n robh ìad anis socrach, sona, saoibhir. Ach mar bu trice, is gānn a thòisich ìad ri mealtuinn na toil-ìnntinn so, 'nuair a bhuail am bàs ìad, no 'thàinig aimhleas air-chor-eigin eile orra leis an robh an taitneas so uile air a dheanamh neo-thaitneach, gruamach, no searbh dhoibh. Cho luath 's a gheibhear a' chàinnt so ann an cridhe duine, “Anam gabh fois, ith, òl agus bi subhach,” is ì gu tric an ath theachdaireachd a thig, “Amadain, air an oidhche so féin,” no air a' mhìos so, no air a' bhliadhna so, “ìarrar d'anam uait: an sin cò dhà a bhuineas na nithe sin a dh'ulluich thu?” *Lùc.* 12. 19. Càit am bheil tigh anns nach faighear an “t-amadan” sin a gabhail còmhnuidh? Feuchadh gach aon dhinn-ne nach è sin a cheart ainm féin. Is iomadh aon de sheirbhisich Dhé, a fhuair a làithean a ghiorrachadh air an talamh, an lorg a bhi air a mheas agus air a ghràdhachadh na's mò na b'fhìach è. Is dearbh leam nach 'eil gach smuain mì-thoilichte agus gach gearan eile a gheibhear againn, cho mì-thlachdmhor le Dia, ri fois ìarraidh agus toil-ìnntinn ro mhilis a ghabhail ann an nithibh taitneach na beatha so. Ma bhuail Dia thusa le do bhean, do chlānn, do chuid 'us do chàirdean, no do thaitneas ànnta sin, a thoirt uait, feuch thusa nach ānn an lorg do thoil-inntinn a bhi 'sìor-stad ànnta sin, agus thu-féin ag ràdh, “Tha mì ceart anis,” agus mar sin a' deanamh dia dhe do chor taitneach, a bhrosnaich thu an Dia éudmhor gus a làmh a shìneadh amach a'd' aghaidh? Co dhiubh is caraid no nàmhuid do Dhia thu, na biodh dùil agad gu bràth gu'n ceadaich è dhuit d' iodholan a mhealtuinn le socair.

4. Na'n ceadaicheadh Dia dhuit fois a ghabhail anns an t-saoghal so, is è sin mallachd a's mò 'b' urrainn

tuiteam ort. B'fheàrr dhuit a bhi gun aon là fois' riamh anns an t-saoghal so, oir mar sin dh-fhaodadh sgìos an t-saoghail a thoirt ort an fhìor fhois ìarraidh. Ach ma cheadaichear dhuit suidhe sìos socrach, agus fois a ghabhail an so, is truaghan gun fhois thu tre àlaibh na bith-bhuantachd. Is è làn chuibhrionn a ghabhail anns a' bheatha so, crannchur nam peacach ro thruagh a bhitheas càillte gu sìorruidh. An tig è do Chriosduidhean, matà, dùil mhòr a bhi aca ri fois an so? Is ì ar fois a's nèamh dhuinn; agus far an gabh sinn fois, ni sinn nèamh dhuinn-féin an sin. Agus nach ìarradh tu nèamh na's feàrr na'n saoghal so?

5. Ma's ānn an so a tha thus' ag ìarraidh fois', tha thu 'g a h-ìarraidh am far nach 'eil ì—am far nach urrainnear a faotuinn. Agus ma leanas tu air a h-ìarraidh an so, bithidh araon do shaothair agus fois shìorruidh d'anama càillte. Is ì ar fois, éirigh suas mu-dheireadh gu làn mhealtuinn Dhé. Ach cha ruigear air sin anns a' bheatha so, ni mò 'dh-fhaodas dùil a bhi ri fois an so. Am faodar Dia a mhealtuinn anns an eaglais a's feàrr air thalamh, mar tha è air a mhealtuinn air nèamh? Fada bho sin. Nach beag a tha na naoimh a' mealtuinn de Dhia fo na meadhonaibh a's feàrr? Innseadh an gearan 's an osnaich féin. Is bochd na comhfhurtairean na h-òrduighean a's feàrr a dh-easbhuidh Dhé féin. An tigeadh do fhear-astair tàmh air an t-sligh? Cha tigeadh idir, do bhrìgh gu'm bheil a dhachaidh aig ceànn na slighe. 'Nuair a gheibh thu gach uile ni a's urrainnear a thoirt duit tre chréutairibh agus tre mheadhonaibh, an d'fhuair thu, am bheil agad na nithe sin uile anns an robh thu cho fad a' creidsinn, na nithe a bha thu cho tric ag ìarraidh ann an ùrnuigh, agus an duais àrd sin air-son an robh thus' a' fulang? Thar leam nach dàna dhuit a ràdh gu'n d'fhuair. Is cosmhuil sinn ri cloinn bhig, a chaidh air seachran o thigh an athar, agus tha Dia anis 'g ar treòrachadh dhachaidh, ach gheibhear sinne ullamh gu dhol asteach do thigh sam-bith eile, gu stad 'us cluith ris gach ni a choinnicheas sinn air an t-sligh, agus gu suidhe sìos air gach tolman uaine; agus gu dearbh cha bheag an t-saothair ar faighinn dachaidh.

An so tha sinn gach là ameasg shaothair 'us chunnart, agus am fois, no àite-fois sin? Nach trōm an obair a ta romhainn? Feuch, ar coimhearsnaich, ar n-anamanan agus ar Dia, agus nach mòr an obair a tha againn ri dheanamh do thaobh gach aoin diubh sin! Agus an urrainn sinn fois a ghabhail ameasg nan obair sin uile? Is ionann ar fois air thalamh ri fois na h-àirc' ann am meadhon Iòrdain: fois bheag, ghoirid: no ri Abraham ag ìarraidh air na h-ainglibh tionndadh asteach agus an anail a leigeil 'n a bhùth, far nach bu taitneach leo còmhnuidh a ghabhail. An tigeadh do na h-Israelich fois a ghabhail anns an fhàsach ameasg nathraichean, ameasg naimhdean 's ameasg sgìos 'us gorta? An tigeadh do Noah dachaidh bhuan a dheanamh de'n àirc, agus a bhi duilich gluasad amach áisde, an déigh "do na h-uisgeachan traoghadh?" An tigeadh do'n mharaiche a dhachaidh a thogail air druim a' chuain, agus fois a ghabhail ameasg nan creag, nan gaineamh agus nan stoirm feargach? An tigeadh do'n t-saighdear fois a ghabhail ann an teas meadhon a naimhdean? Agus nach 'eil Criosduidhean mar luchd-turuis, mar mharaichean agus mar shaighdearan? Nach 'eil eagalan againn astigh, agus cunnartan amuigh? Nach 'eil sinn ann an cunnartaibh an còmhnuidh? Cha n-urrainn sinn ith, no òl, no cadal, no obair, no ùrnuigh, no éisdeachd, no còmhradh a dheanamh, ach ameasg ribichean: agus an suidhear sìos a ghabhail fois an so? O nis, a Chriosduidh, lean air d'obair; seall ri do chunnart; cum romhad gu ruig a' chrìoch, coisinn am blăr, agus fàg an talamh, mu'n smuainich thu air fois gun anshocair.

Ge-b'-e uair a labhras tu air fois 'fhaotuinn air thalamh, is cosmhuil thu ri Peadar air a' bhéinn; 'tha thu gun fhios agad ciod a tha thu ag ràdh.' Na'n dubhairt Criosd ris a' ghaduiche ìompaichte, gabhaidh tu fois an so air a' chrănn-chéusaidh, an àit a ràdh ris, "Bithidh tu maille rium-sa an diugh ann am pàrras," nach dona 'chòrdadh sin ris? Thar leam gu'm bu bhochd an fhois do neach, fois a ghabhail ann an easlaint, ann an cràdh, ann an géur-leanmhuinn 's ann an àmhghar. Ach mur dearbhar òirnn le ni sam-bith eile nach fhaighear fois an so, is cìnnteach bu chòir do fhuighleach a' pheacaidh, " a ta gu furas ag ìadhadh umainn," a dhearbhadh gu luath air gach creidmheach, nach ānn an so a gheibh è fois. Air an aobhar sin, deiream ris gach neach a ta nis ag ìarraidh fois' air thalamh, " Eiribh agus imichibh, oir cha-n ì so bhur còmhnuidh, a chionn gu'm bheil e air a shalachadh." *Mic.* 2. 10. Ann an nàdur nan nithe sin cha n-'eil fìor fhois do'n fhìor Chriosduidh. Tha ìad ro bhochd gu sinne 'dheanamh saoibhir; ro ìosal gu sinne àrdachadh gu sonas; ro fhalamh gu anam a shàsachadh; ro dhiombuan gu sinne 'dheanamh toilichte gu sìorruidh. Ma's ro shuarach fortan, no ni sam-bith a mhìannaichear leinn gu dia a dheanamh dheth, gu cìnnteach, is ro shuarach è gu fois ìarraidh ànn. Féumaidh fois an anama 'bhi iomlan, a chum toil-ìnntinn mhaireannach a thabhairt dà. Ach fàsaidh gach toil-ìnntinn sean, a bheir créutairean, agus sìolaidhidh ì ás an déigh a mealtuinn car ùine bige. Ged fhrasadh Dia biadh ainglean anuas òirnn, is goirid gus an gabhamaid sgìos de'n mhana féin. Is neo-bhlasda, trōm a dh-fhàsas gach taitneas air thalamh, mur athbheothaichear è le annas. Tha na h-uile chréutairean dhuinn-ne, mar tha na flìùraichean do'n t-seillean; is beag mil a gheibh è air aon diubh, air an aobhar sin, féumar greasad a dh-ionnsuidh aoin eile. Mar a's mò 'chì sinn de 'n chréutair, is ann a's lugha gu mòr a rìaraichear sinn leis. Is ìadsan amhàin nach fhaic na's mò na sgeimh a leth-muigh, a ta air an làn-toileachadh leis a' chréutair, gun aithneachadh idir cia mòr an dìomhanas a ta anns an leth-stigh dheth. 'Nuair a dh-aithnichear gu soilleir, làn, cor dhaoine eile, agus a chithear an t-olc 's am maith, a' ghaoid cho maith ris an tomhas iomlanachd a ta ànnta, sguiridh ar meas orra, agus ar taitneas ànnta.

6. Ma ghabhas sinn tlachd ann an créutairibh agus ann am meadhonaibh, a dh-easbhuidh Dhé leo, meudaichidh sin ar truaighe. Na'n abradh Dia riut, " Gabh mo chréutairean, m' fhocal, mo sheirbhisich agus m'òrduighean, ach na gabh mi-féin;" am bu shonas sin leat? Na'n robh focal Dhé agad gun am Focal, a's è Dia féin, a bhi agad; no aran an Tighearna, 'dh-easbhuidh an Tighearna féin, neach a's è an t-aran fìor;

no na'n abradh tu leis na h-Iudhaich, "Teampull an Tighearna," agus tu gun Tighearn an teampuill agad.—nach bu bhochd an sonas dhuit sin? An robh muinntir Chapernaum air an deanamh na bu shona, no na bu truaighe le faicinn nan oibre cumhachdach a chunnaic ìad, agus le cluinntinn briathran Chriosd a chual' ìad? Is cìnnteach cha n-fhois dhuinn an ni sin a mheudaicheas ar peacadh agus ar truaighe.

7. Anis, matà, dearbhar na nithe sin uile le beachd achadh air ar fiosrachadh féin agus air fiosrachadh muinntir eile. Is iomadh ceud mìle anam a dh'fheuch ri fois iomlan 'fhaotuinn air thalamh, ach riamh cha d'fhuair aon anam fois iomlan, no fois gu leòr an so. Cha n-'eilear ag ràdh nach d'fhuair ìad toil-ìnntinn, shiubhlach, ach fois agus rìarachadh, sin nithe nach d'fhuaradh riamh agus nach fhaighear gu bràth anns a' bheatha so. Agus am faod dùil a bhi againn-ne ris an ni sin 'fhaotuinn an so, nach d'fhuair duine sam-bith eile riamh romhainn. Bu bheag aig Ahab a rìoghachd, a dh-easbhuidh fìon-lios Naboit, ach cha robh è air a rìarachadh an déigh dhà am fìon-lios 'fhaotuinn. 1 *Rì.* 21. 2. Geda shealladh tu thairis air an talamh, mar a rinn columan Noah, ag ìarraidh àite-fois, philleadh tu air d'ais ag aideachadh nach robh è idir ānn. Rach 'us faighnich ri onoir, Am bheil fois an so? Bu cho math dhuit fois ìarraidh air sgòrr àrd nam beànn a's gailbhiche stoirm, no ann an lasraichibh Æetna*. Faighnich ri saoibhreas, Am bheil fois an so? Tha dìreach a leithid 's a gheibhear ann an leabaidh dhris. Iarr fois ann an taitneas saoghalta; is cosmhuil an fhois sin ris an ìasg a' slugadh a' mhaghair: 'nuair a's mìlse leis an greim, is ānn a's fhaisg' am bàs air. Iarr fois do d'anam ann an ìonnsachadh, agus eadhon ann an òrduighean na diadhachd: faodaidh tu ola-ghéug an dòchais 'fhaotuinn ànnta sin, mar mheadhon a' foillseachadh nithe na sìorruidheachd, agus a' treòrachadh dhaoine 'dh-ionnsuidh am fois, ach cha n-urrainn ìad sin idir, dhiubh-féin, fois a thoirt dhuit gu bràth. Is maith a dh-fhaodadh gach aon diubh sin uile freagairt

---

* *Béinn theine* ann an eilean Shicilia, air taobh deas na h-Eadailt.

a thoirt, mar thug Iacob do Rachel, " Am bheil mis' an àite Dhé," gu'n tigeadh tu do m' ionnsuidh a dh-ìarraidh fois do d'anam? Cha n-urrainn stàitean dhaoine, dùthaich no cùirt, bailtean no bùth-thighean, achaidhean no coilltean, airgiod no ionmhas, uaigneas no cuideachd, leabhradan, searmoin no searmonachadh, ni sam-bith cosmhuil ris an fhois bheannaichte so a thabhairt dhuinn. Na'm b-urrainn thu fhaighneachd de dhaoine marbh nan uile lìnn a bh'ānn, no de dhaoine beò air feadh uile rìoghachdan a' chruinne-ché, càit am faighear fois, theireadh ìad uile riut, " Cha n-'eil fois an so." Ach mur leòr leat fiosrachadh dhaoine eile, seall ri d'fhiosrachadh féin. An cuimhne leat anis a bhi riamh ann an staid a rinn do lân-rìarachadh, no ma bhà, an urrainn thus' a ràdh gu'm mair an staid sin dhuit gu bràth? Faodar a ràdh leinn uile, do thaobh ar fois air thalamh, mar a thuirt Pòl do thaobh ar dòchais, " Ma's anns a' bheatha so a mhàin a tha ì, is sinn a's truaighe do na h-uile dhaoinibh." 1 *Cor.* 15. 19.

Anis, matà, ma chreidear an Sgriobtuir, no réusan, no ar fiosrachadh féin, agus fianuis an t-saoghail uile, faodaidh sinn 'fhaicinn gu soilleir. nach 'eil ionad-tàimh an so. Agus ged is fìor sin, nach ciontach a gheibhear a' chuid a's mò dhinn do thaobh a' pheacaidh so—ìarraidh fois am far nach fhaighear ì. Nach iomadh céum mìthoileach, stad 'us seasamh a gheibhear sinne gu tric a' deanamh mu'n àill leinn an Tighearn féin a ròghnachadh mar ar fois! Gu tric féumaidh Dia ar céum a ghreasad agus sinne iomain air falbh o gach cuspair eile, air eagal gu'n suidh sinn sìos a' gabhail fois an so. Ma bheir è dhuinn fortan, saoibhreas, no onoir an so, tòisichidh sinn ann ar cridhe ri sùgradh agus dànnsa 'n an làthair, mar a rinn na h-Israelich an làthair an laoidh òir a rinn ìad dhoibh-féin, ag ràdh, " Sin do dhée," agus their sinn "Is maith a bhi an so." Agus ma ni Dia na nithe sin searbh dhuinn, nach beag ar fois gus an deanar ar staid milis, no taitneach dhuinn, chum gu'm faigh sinn suidhe sìos arìst a' gabhail fois ànnta! Ma bheir Dia an créutair uainn gu léir a chum ar leigheas, nach dìan, dùrachdach a gheibhear sinn ri saothair, ri éigheachd 'us ùrnuigh ag ìarraidh air an créutair aiseag dhuinn, a chum fois a ghabhail ànn arìst! Agus am feadh a chumar uainn an t-iodhol anns an robh ar taitneas roimhe, is feàrr leinn a bhi beò ann an dòchas gu'm faigh sinn fathast è, agus fois a dheanamh dhuinn-féin dhe 'n dòchas sin, na teachd a dh-ionnsuidh Dhe; no théid sinn o chréutair gu créutair, ag ìarraidh cuspair éigin eile 'n a àit; agus mur faighear ni sam-bith eile a lìonas suas àit na toil-ìnntinn a chàill sinn, is feàrr leinn 'fantuinn mì-thoilichte, agus fois a ghabhail ann am beatha na truaighe, na na h-uile nithe a thréigsinn agus greasad a dh-ionnsuidh Dhé! O nach mallaichte *Mì-thoil* ar n-anamanan an aghaidh teachd a' dh-ionnsuidh Dhe! O thus' a mhì-thoil, is tu ban-mheirleach ar sìthe!

Na'n robh àit so-iomchair, no car socrach air-bith ann an ifrinn, b'fheàrr leis an anam fois a ghabhail ànn, na teachd a dh-ionnsuidh Dhé. Seadh, an uair a tha Dia 'g ar treòrachadh d'a ionnsuidh féin, agus an déigh dhà luachmhorachd a shlighean agus a sheirbhis féin a dhearbhadh òirnn, gheibhear sinne fathast 'g ar meall-adh féin eadhon anns a' chéum mhaith so, oir is feàrr leinn ar cridheachan a shocrachadh air na céumaibh a tha 'g ar treòrachadh a dh-ionnsuidh Dhé, agus air na h-òrduighean a ta nis a' labhairt ruinn mu Dhia, agus air na gibhtibh 's air na beannachdan a thig o Dhia na teachd gu làn-toileach d'a ionnsuidh féin. Anis, a Chriosduidh, na gabh iongantas mis' a bhi cho dìan a' labhairt an aghaidh *foiseachaidh* anns na nithibh sin: ach gabh an aire nach 'eil thu-féin a' gabhail fois' ànnta. Thar leam gu'm bheil fios agad gur dìomhanas saoibh-reas, onoir agus toil-ìnntinn na beatha so; agus gu'm bheil thu 'g an àicheadh mar nithe anns nach faighear fois; agus is maith dhuit, ma's *f*hìor sin. Ach is beag d'amharus air meadhonaibh nan gràs. Saoilidh tu nach urrainn thu toil-ìnntinn ro mhòr a ghabhail ànnta, 'nuair a chì thu a' chuid a's mò de'n t-saoghal 'g an cur suarach, no a' gabhail beag tlachd ànnta. Is maith is aithne dhomh-sa gur còir an gràdhachadh, agus mòr mheas a chur orra, agus cha Chriosduidh am fear leis nach taitniche ìad na ni sam-bith eile 's an t-saoghal. Ach an uair a gheibhear sinne (ni a tha ro thric a' tach-airt,) toilichte le òrduighean a dh-easbhuidh Dhé leo, 'nuair is feàrr leinn searmoin mhaith na nèamh; agus an uair is ànnsa leinn bāll de'n eaglais a ta bhos na 'n eaglais iomlan a ta shuas; is brònach am mearachd sin. Na gabhadh d'anam sòlas ann an òrduighean, ach amhàin cho fad 's a gheibhear Dia féin ànnta, a' cuimhneachadh nach ìad sin nèamh, ach an ceud thoradh. 'Am feadh a ta sinn aig an tigh 's a' choluinn, tha sinn air choigrich (air falbh) o'n Tighearn'. 2 *Cor.* 5. 6. Agus am feadh a ta sinn air falbh o'n Tighearn, tha sinn air falbh o'n fhois. Na'n robh Dia cho toileach a bhi air falbh uainn-ne 's a tha sinne 'bhi air falbh uaith-san, agus na'n robh è cho mì-thoilichte a bhi 'n a fhois duinn, 's a tha sinne fois a ghabhail ànn-san, bhitheamaid dealaichte uaith agus air ar fàgail gun fhois gu sìorruidh. A dh' aon fhocal, faic cho peacach 's a tha è dhuit a bhi mì-thoilichte le do staid air thalamh, agus cho neo-sheasmhach 's a tha do thoil-ìnntinn ann an Dia féin, agus bitheadh d'ùrnuigh gu tric ri Dia, ag ìarraidh air an cionta sin a mhaitheadh dhuit. Os-ceànn gach plàigh eile a ta air an taobh so do ifrinn, feuch gu'n dean thu caithris agus ùrnuigh nach faighear thu gu bràth a' socrachadh do chridhe air ni, no neach sam-bith ach nèamh, no idir a' gabhail fois' do d' anam ann an ni, no neach air bith eile, ach Dia féin.

III. Is è nis an ath ni a bheirear fainear, an so,—an-toil neo-réusanach an aghaidh bàs 'fhaotuinn. Cha n-àill leinn idir dealachadh ris an fheòil bhochd so, chum seilbh 'fhaotuinn air glòir agus fois nan naomh. Gheibhear sinn a' sìor-stad agus a' deanamh maille, cosmhuil ri Lot ann an Sòdom, gus, "air do'n Tighearn a bhi tròcaireach dhuinn," an spìon è air falbh sinn an aghaidh ar toile. Aidicheam nach 'eil am bàs idir taitneach ann-féin; ach is taitneach fois an anama maille ri Dia, agus is è am bàs an rathad cumanta air an téidear a dh-ionnsuidh na foise sin. Agus a chionn gu'm bheil a' chùis so air a cur suarach le mòran, agus grathail, no mì-thaitneach do na h-uile, feuchaidh mì dhuibh anis nàdur agus leigheas na h-an-toile so, le caochladh argumaid, mar a leanas:—

Tha mòran as-creidimh ìnnte. Na'n creideamaid da rìreadh anns a' ghealladh a tha Dia 'n a fhocal a' toirt air fois na glòire; na'n creideamaid da rìreadh gu'm bheil Dia gun teagamh a' cìallachadh mar tha e-féin ag ràdh; na'n creideamaid gu'm bheil Dia a' làn-rùnachadh gach gealladh a làn-cho-lionadh, agus gu'm bheil sonas cho mòr, 's a chuala sinn, air 'ullachadh airson nan creidmheach, 'an àit dhuinn a bhi, mar gheibhear sinn anis, mì-thoileach, no fo eagal bàsachadh, gu cìnnteach is ànn a b'fhada leinn ar beatha, bu bhliadhna leinn gach là, gus an tigeadh ar là mu-dheireadh. An urrainnear idir a ràdh gu'm bheil sinne da rìreadh a' creidsinn gu'n togar suas leis a' bhàs sinn o thruaighean cho mòr, gu glòir cho mòr, agus sinne fathast an-toileach bàs 'fhaotuinn? Ma's è ar teagamh féin air còir anns a' ghlòir sin. is aobhar eagail dhuinn, tuigeamaid gu'n deanadh fìor chreidimh ann an cìnnteas agus ann an òirdhearcas na foise so, sinne mì-fhoisneach gus am faiceamaid ar còir oirre air a deanamh soilleir dhuinn. Geda gheibhear mòr chreidimh agus mòr dhiadhachd ann ar bilibh, gidheadh tha fathast mòran mì-chreidimh agus mòran pàganachd anns na cridheachan againn, agus is è sin is àrd aobhar do'n an-toil, no do'n eagal a gheibhear annainn a dhol anūll tre'n bhàs.

Gheibhear an an-toil so ag éirigh bho fhuarachd reòta ar gràidh. Ma's gràdhach leinn ar caraid, is toigh leinn a chuideachd, is toigh leinn a làthaireachd, is duilich leinn uainn è. 'Nuair a thig è h-ugainn, cuiridh sinn fàilt air, agus gabhaidh sinn ris le gàirdeachas 'Nuair a gheibh è bàs, ni sinn caoidh air a shon, agus gu tric caoidh ro mhòr. 'Nuair a dhealaichear neach o charaid gràdhach, dìleas, tha sin dhà mar bhāll air a ghearradh o 'chorp. Agus nach bitheadh ar déigh air Dia cho làidir sin, na'n robh fìor ghràdh againn dà? Ni-h-eadh, ach nach bu chòir dhuinn gràdh fada nan cìan na's mò na sin a thoirt do Dhia, oir is fìor àillidh esan seach gach uile charaid eile? O gu'n teagaisgeadh an Tighearn sinn gu sealltuinn astigh gu dlùth air ar cridheachan féin, agus gus an aire cheart a thoirt, nach fhaighear sinn 'g ar mealladh féin anns a' chùis so! Ciod-air-bith a dh-aidicheas sinn, ciod-air-bith a their, no 'chreideas sinn, ma ghrâdhaicheas sinn athair, màthair, fear-pòsda, bean, leanabh, caraid, saoibhreas, no ar beatha féin, na's mò na Criosd, cha dheisciobuil dhà-san sinn idir fathast. 'Nuair a thig là mòr an dearbhaidh, cha n-ì idir a' cheist, Co a's mò a shearmonaich, no cò a's mò a labhair, ach, cò a's mò a ghràdhaich? Cha ghabh Criosd searmoinean, no ùrnuighean, no trasgadh, no idir ar maoin a thoirt do na bochdan, no ar cuirp a thoirt gu bhi air an losgadh, 'an àit gràidh. Agus an urrainn gràdh a bhi againn dhà, agus sinn fathast coma cia fad a bhitheas sinn uaith-féin? Nach b' aoibhneach Iacob a' dol a dh-fhaicinn gnùis Iòseiph 's an Eiphit? agus am bi sinne toilichte gun sealladh 'fhaicinn do Chriosd ann an glòir, agus sinn ag ràdh gu'm bheil gràdh againn dà? Cha dàna dhomh a ràdh nach 'eil gràdh idir againn dà, 'nuair a gheibhear sinn cho an-toileach a dhol dachaidh gu fois na glòire; ach their mì, na'n robh tuilleadh gràidh againn, bhitheamaid na's toiliche falbh. Na'n robh lasair naomh a' ghràidh air a làn-bheothachadh ann ar broilleach, is toilcach a theireamaid le Daibhidh, "Mar a thogras am fiadh chum nan sruth uisge, mar sin tha m'anam a' togairt a' d' ionnsuidh-sa, a Dhé. Tha tart air m'anam chum Dhé, chum an Dé bheò: c'uin' a thig mi, agus a nochdar mi 'am fianuis Dhé?" *Salm* 42. 1, 2.

Bho'n an-toil so a ta annainn a dhol tre chéum a' bhàis, tha è soilleir nach 'eil sinn ach beag-sgìth de'n pheacadh. Na'm b' è am peacadh olc a's gràineile agus a's mò leinn, cha bhitheamaid toileach fuireach 'n a chuideachd cho fada. "O thus' a chridhe pheacaich, amaidich! thusa-féin a b'àit-còmhnuidh, cho fada, do gach ana-mìann neo-ghlan; thusa, tobar a' sìor-thaomadh amach uisgeachan searbh, salach a' pheacaidh, nach 'eil thu fathast sgìth dheth? Anam bhochd! thu féin 'us d'uile bhuaidhean a' crìonadh sìos, thu cho doilgheasach, truagh, māll anns gach gnìomh, thu cho luchdaichte leis gach éucoir, agus nach 'eil thu fathast sgìth dhe sin? Am b'àill leat laidhe sìos fathast fo d' éigin, fo do laigse, agus fo d' uireasbhuidh? An d'fhuair thus' am peacadh 'n a bhuannachd cho tarbhach, 'n a chōmpanach cho féumail, 'n a obair cho taitneach, 'nuair a tha eagal cho mòr ort roimh uair do dhealachaidh ris? Nach ceart a dh-fhaodadh Dia do thoil a dheònachadh dhuit, agus, aréir d' ìarrtais, d'àit a shéulachadh dhuit, astar fada uaith-féin, agus do chluasan a thairgneachadh ri dorsaibh sin na truaighe, agus do ghlasadh amach gu sìorruidh bho fhois na glòire?"

Chithear nach 'eil mothachadh againn air dìomhanas a' chréutair, 'nuair is fuathach leinn cluinntinn, no smuaineachadh air an imrich. "Ah! anam amaidich, mhì-shona! Nach 'eil gach prìosanach eile nis ag osnaich an déigh fuasglaidh? Nach mìannach leis gach tràill là saoraidh'? Nach mìannach gach duine tìnn air slàint? Nach fhada leis gach acrach gus am faigh è biadh? agus, O m' anam, am fuathach leat-sa-féin fuasgladh? Nach ìarr an seòladair am fearann 'fhaicinn? Nach ìarr an tuathanach am foghar, agus an cosnach a phàidheadh? Nach fhada leis an fhear-astair gus an ruig è a dhachaidh? Nach fhada leis an réisear gus an coisinn è an duais, agus leis an t-saighdear gus an coisnear am blàr? agus am faighear thus' amhàin mì-thoileach toradh do shaothair a mhealtuinn, agus crìoch do chreidimh agus d'fhulangais 'fhaicinn 'us 'fhaotuinn? Am bruadar do bhròn? Ma's eadh, is dona 'thig dhuit eagal a bhi ort dùsgadh. Ach nach éudaraideachadh gur bruadar agus sgleò uile thaitneas an t-saoghail, mur 'eil an saoghal anis air fàs tairis,—air fàs na's caoimhneile na b'àbhaist dà?" Faodaidh sinne, fo chunnart ar n-anamanan, sinn-féin a dheanamh réidh ris an t-saoghal, ach gu bràth cha dean an saoghal e-féin réidh ruinn-ne." O thus' anam neo-airidh! leis am b'fheàrr còmhnuidh a ghabhail ann an tìr an dorchadais agus a dhol air seachran anns an fhàsach thioram, chruaidh, neo-thorach so na bhi ann am fois maille ri Criosd! thusa leis am b'fheàrr fantuinn ameasg nam madadh-alluidh, agus fulang gach là fo ghathaibh an scorpioin, na 'dhol a mholadh an Tighearna maille ri armailtibh nèimh!"

Is ceannairc mhòr an droch an-toil so an aghaidh an Tighearna. Nach 'eil ì gu soilleir a' dearbhadh gur feàrr leinn an talamh so na Criosd, agus na nithe 'ta làth air na sonas buan, agus gu'm bheil sinn mar sin a' deanamh fìor dhia dhiubh? Na'n ròghnaicheamaid Dia féin mar ar crìoch, ar fois, ar cuibhrionn, ar n-ionmhas, ciamar a b'urrainn sinn a bhi toilichte 'dh-easbhuidh a bhi gu dùrachd ach ag ìarraidh a mhealtuinn? Agus chithear cealgaireachd anns an an-toil so. Am b'àill leat duine am-bith do chreidsinn, 'nuair a their thu gur è an Tighearn féin d'aon dòchas, agus a labhras tu mu Chriosd mar "na h-uile anns na h-uile," agus air an "lànachd aoibhneis a ta 'n a làthair," agus an déigh sin uile, is feàrr leat a bhi air do shàrachadh fo na buillibh a's goirte 's a' bheatha so, na dealachadh riutha agus a dhol astigh do làthair an Tighearna. Nach 'eil sinn ag àicheadh ar briathran féin, 'nuair a labhras sinn cho garg an aghaidh an t-saoghail agus na feòla, 's a gheibhear sinn ri osnaich 'us gearan air fulang fo thrioblaidibh goirt a' pheacaidh, agus gidheadh cha n-'eil cùis eagail ānn a's mò leinn na 'n uair sin a bheir fuasgladh dhuinn gu bràth o gach trioblaid?

Nach mòr a' chealgaireachd so! sluagh ag aideachadh a bhi ri spàirn chruaidh, agus a' cogadh airson nèimh, agus ìad mì-thoileach a dhol do nèamh: ag ùrnuigh là an déigh là, 's ag ìarraidh beannachd nach àill leinn a ghabhail! Is éucoir a' mhì-thoil so an aghaidh an Tighearna agus a gheallaidhean, a' maslachadh a shlighean ann an sùilibh an t-saoghail. 'Nuair a chì sluagh an t-saoghail sinne cho mì-thoileach a dhol gu fois na glòire, nach 'eil ar giùlain 'g am brosnachadh gu teagamh a chur ann am focal 's ann an gealladh Dhé? Nach abair ìad, Am bheil glòir ānn cho mòr 's a tha an Sgriobtuir ag ainmeachadh? 'Nuair a chì ìad sinne cho mì-thoileach dealachadh ris na nithibh a ta làthair,—sinne a dh'aidich a bhi beò tre chreidimh,—sinne a bha gu tric a' deanamh uaill ás ar dòchas ri fois ann an saoghal eile—sinne a bha cho tric ag ìnnseadh do mhuinntir eile gur suarach na h-uile nithe a ta bhos ann an coimeas ris na nithibh maireannach a ta shuas,—fathast mì-thoileach a dhol suas a mhealtuinn nan nithe sin; nach teannaich an droch eisempleir so gu mòr sluagh an t-saoghail 'n an as-creidimh agus 'n am feòlmhorachd! "Gu cìnnteach," their ìad, "na'n robh dùil aig an luchd-aideachaidh sin ri glòir cho mòr, na'n robh an saoghal cho suarach leo 's tha ìad ag ràdh, cha bhitheadh ìad-féin cho mì-thoileach a dhol imrich ás."

O cia mòr an éucoir so an aghaidh Dhé agus anamanan! ciamar a fhreagras sinn air a son? Nach bu mhòr an onoir do Dhia, nach bu mhòr an neart do na creidmhich, agus nach bu mhòr an dearbhadh 's an teagasg do as-creidmhich, na'n deanadh Criosduidhean aréir an aideachaidh anns a' chùis so: na'm fàilticheadh ìad an teachdair gu suilbhir, 'nuair a thigear 'g an gairm dhachaidh gu fois na glòire.

Tha è soilleir o'n mhi-thoil so gur beag féum a rinn sinn de'n ùin mhòir a chaith sinn air an talamh. Nach d'fhuair sinn uile làithean ar beatha chum sinn-féin ullachadh gu bàsachadh? cho liuthad bliadhna gu sinn-féin a dheanamh ullamh airson aon uair, agus am bheil sinn fathast cho mì-ullamh 'us cho mì-thoileach? Ciod a bha sinn a' deanamh? Carson a dh'fhàgadh cho fada beò sin? An robh gnothach a b'fheàrr na so againn ri chuimhneachadh? Am b' àill leinn rabhadh 'fhaotuinn na bu trice? Nach tric a chunnaic sinn am bàs a' gairm air ar coimhearsnaich? Nach tric a bhuail è aig ar dorus féin! Nach iomadh éucail a chiùrr ar cuirp, ionnus gu'm b'éigin duinn éisdeachd ri "bìnn a' bhàis!" Agus am bi sinn mì-ullamh agus mì-thoileach an déigh sin uile? O nach mi-chùramach, marbh-chridheach na peacaich sinne, créutairean mi-dhìleas, neo-airidh a' dearmad nan iomadh rabhadh a thugadh dhuinn le Dia, agus a' brath ar n-anamanan féin!

Cuimhnich, mur bàsaichear, cha ruigear air sonas gu bràth. B'è am bàs a sheachnadh, àrd shonas a chāll, mur togadh Dia suas sinn, mar thog è Enoch agus Eliah, ni nach d'rinn è riamh roimh sin, no 'n a dhéigh, ri neach air-bith eile. "Ma's anns a' bheatha so amhàin a tha dòchas againn, is sinn a's truaighe de na h-uile dhaoinibh." 1 *Cor.* 15. 19. Mur b'àill leat bàsachadh agus a dhol do nèamh, ciod tuilleadh a b'àill leat seach geòcair, no brùid? Carson a gheibhear sinn ri ùrnuigh, agus ri trasgadh agus ri caoidh? Carson a tha sinn a' fulang tàire bho'n t-saoghal? Carson is Criosduidhean, agus nach Pàganaich agus as-creidmhich sinn; mur 'eil sinn ag ìarraidh na beatha ri teachd? Anis, a Chriosduidh, am b'àill leat do chreidimh agus do shaothair, toradh do dhleasanais agus d'fhulangais, uile chrìoch do bheatha, agus slàint tre fhuil Chriosd, a chāll, agus a bhi toilichte le cuibhrionn spìocaire, no brùid? Gu-ma feàrr leat a ràdh, mar thuirt aon àraid air a leabaidh-bhàis, an déigh do neach fhaighneach dheth, co dhiubh a bha, no nach robh è mì-thoileach bàsachadh, "An urrainn," ars' e-féin, "neach a tha toileach a bhi maille ri Criosd, a bhi mì-thoileach bàsachadh!"

Nach 'eil Dia toileach sinne 'ghlòrachadh leis a' bhàs, agus carson a gheibhear sinn cho mì-thoileach bàsachadh, a chum a bhi air ar glòrachadh? Shaoilinn, na'm bitheadh prìonnsa toileach oighre 'dheanamh dhìot air-féin, gur gānn a dhiùltadh tus' an onoir sin. Bu mhi-thàingeil, neo-airidh neach a dhiùltadh caoimhneas cho mòr. Is teànn a bhuineas Dia ris a' mhuinntir a bhitheas a' gabhail leisgeulan, 'nuair bu chòir dhoibh teachd a dh-ionnsuidh Chriosd: tha è nis a' labhairt 'n an aghaidh, mar so, "Cha bhlais aon de na daoinibh ud a fhuair cuireadh, de m' shuipeir-sa." *Lūc.* 14. 24. Dìreach mar sin, matà, buinidh è ruinn-ne, ma gheibhear sinn a' deilbh leisgeulan, 'nuair bu chòir dhuinn a dhol gu toileach a chum fois na glòire.

Bu toileach an Tighearn Iosa teachd anuas o nèamh a dh-ionnsuidh na talmhainn air ar son-ne, agus am bi sinne mì-thoileach a dhol imrich o'n talamh gu nèamh, air ar son-féin agus air a shon-san? Dh-fhaodadh è 'ràdh, "Ciod è sin dhomh-sa, ma dh-fhuiligeas na peacaich sin? Ma's luachmhoire leo am feòil na 'n anamanan féin, agus an ana-mìannan féin na gràdh m' Athar-sa; ma reiceas ìad an anamanan air neo-ni, cò is còir an cāll sin 'fhulang? An è Mise, air an d'rinn ìad éucoir? Am faod ìad d'an deòn mo lagh a bhriseadh, agus am féum mis' am pìan, a thoill ìad, 'fhulang? An éudar dhomh teachd anuas o nèamh a dh-ionnsuidh na talmhainn agus mi-féin éideadh le feòil an duine, gu bhi air mo chur fo smugaidean 'us fo mhagadh dhaoine, gu trasgadh agus guil a dheanamh, agus gu fallas trōm a shileadh, agus gu m' fhuil a dhòrtadh agus gu bàs mallaichte 'fhulang; agus sin uile airson dhurragan truagh leis am b'fheàrr an anamanan féin a chur fo cunnart, na aon ghreim toirmisgte àicheadh dhoibh-féin? An tilg ìadsan air falbh ìad-féin cho suarach, 'us mise 'g an saoradh le luach cho daor?" Mar so chithear gu'n robh cion-fàth mòr aig Criosd a bhi mì-thoileach teachd 'g ar saoradh, ach gidheadh thàinig è gu toileach, deònach. Ach cha n-'eil réusan air-bith ānn gu sinne 'chumail o theachd a dh-ionnsuidh Chriosd, mur labhair sinn an aghaidh ar dòchais, ag ìarraidh fantuinn gu bràth ann ar dosgainnibh féin. Thàinig Criosd anuas a chum sinne 'thogail suas. Agus am b'àill leinn Criosd 'fhuil a dhòrtadh, saothair cho mòr a dheanamh air ar son, agus falbh arìst, gun sinn-féin a dhol maille ris idir. An do cheannaich è fois dhuinn le éirig cho luachmhor? Am bheil oighreachd 'air a ceannach dhuinn le fuil Chriosd?' Agus am bheil sinne, an déigh sin uile, mì-thoileach a dhol astigh do'n oighreachd againn-féin? Ah! a dhaoine, is ann aig Criosd 'us cha n-ānn idir againn-ne, a bha cion-fàth a bhi mì-thoileach. O gu'n deanadh an Tighearn ar mì-thoil a mhaitheadh dhuinn, agus a' mhi-thàingealachd so a shlànachadh, a' gearradh uainn gach smuain nach 'eil aréir a thoile féin.

Nach 'eil sinn a' cuideachadh le droch ìnnleachdan nan naimhdean a's miosa agus a's an-iochdmhoire a ta againn, 'nuair a gheibhear sinn mì-thoileach siubhal, agus a dhol do nèamh? Ciod ì obair an diabhuil gach là? Dìreach ar n-anamanan a chumail o Dhia. Agus am bi sinne toilichte le sin? Nach 'eil sinn ag ìarraidh leth na h-ifrinn dhuinn-féin, am feadh a gheibhear sinn ag ìarraidh a bhi air falbh o nèamh? Nach taitneach an spòrs so le Sàtan, a Chriosduidh, do mhìann-sa agus a mhìann féin a bhi nis a' còrdadh anns a' chuis so? 'Nuair a chì è nach urrainn è do mhealladh sìos leis gu ifrinn, is maith leis gur urrainn è do chumail cho fad amach á nèamh, agus a thoirt ort-féin a bhi gu dùrachdach ag ìarraidh sin! Ho! na toilich idir an diabhul, a' deanamh croin cho mòr ort-féin! Nach 'eil eagal a' bhàis gach là anshocrach dhuinn, 's a' sìor-phìanadh ar beatha, 'nuair bu chòir dhuinn a bhi làn aoibhneis, 's a' meòrachadh air a' bheatha bheannaichte ri teachd; gach là 'us uair air air beothachadh suas le smuaintibh milis, sòlasach air sonas sìorruidh na glòire? Ach is ānn a gheibhear sinne gu ro thric air ar crathadh, air ar gluasad, no air ar buaireadh le droch eagalaibh gun aobhar! Mar sin, a' milleadh ar sòlais féin, 's a' réubadh ás a chéile nan toil-inntinn a's àirde luach. 'Nuair a dh-fhaodamaid laidhe sìos, éirigh suas agus gluasad mu-n-cuairt le cridheachan air an sàr-lìonadh le aoibhneas ann an Dia, is ănn a gheibhear sinn an còmhnuidh air ar lìonadh le grath 'us uamhas. An tì air am bheil eagal a' bhàis, bithidh eagal air a ghnàth; a chionn gu'm bheil aobhar aige do ghnàth, dùil a bhi aige ris a' bhàs. Agus cionnus is urrainn beatha an duine sin a bhi sòlasach, a tha beò fo eagal gun sgur, gu'n càill è gach sòlas 'us taitneas?

Cò ás a tha eagal a' bhàis? nach sinn-féin a chruthaich è? nach è am fulangas so ar deanadas féin? Mar nach bu leòr leinn gach cronachadh a thug Dia dhuinn a chum ar maith, féumaidh sinne sinn-féin a shàrachadh a chum ar cron. Nach 'eil am bàs searbh gu leòr dheth-féin, ged nach deanadh sinne a shearbhachd dùbailt, no trì-fìllte? Tha na trioblaidean a leigear òirnn le Dia, gu léir a' treòrachadh gu buil mhaith. Tha ìad 'g ar toirt o thrioblaid gu foighidin, o sin gu dearbhadh, agus arìst gu dòchas, agus fa dheòigh gu glòir. Ach tha na trioblaidean, a bheir sinn òirnn-féin, a' sìor-ìadhadh umainn, 'g ar sìor-chuairteachadh, agus sinn-féin a' dol o pheacadh gu trioblaid, o thrioblaid gu peacadh, agus o thruaighe gu truaighe gun stad. Cha n-è sin uile, ach fàsaidh ìad mòr, lìonmhor 'n an céum. Is mò gu tric gach peacadh ùr na 'm peacadh a rinneadh roimhe, agus mar sin meudaichidh trioblaid òirnn: ionnus, mar abair sinn gu'n d'rinn Dia pìanadairean dhuinn-féin dhìnn, gur beag ar féum air a bhi cho tric ag altrum eagal a' bhàis.

Ach nach beag is fhìach, agus nach neo-tharbhach an t-eagal so? 'Cha n-urrainn ar cùram uile aon fhuiltein a dheanamh geal no dubh,' no "aon làmhchoille a chur ri ar n-àirde féin." Agus cha mhò is urrainn eagal ar trioblaidean a bhacadh, no idir uair ar bàis a chur aon mhionaid na's fhaide uainn; oir toileach, no mì-thoileach sinn, féumar falbh. Is tric a gheibhear eagal a' greasad muinntir a dh-ionnsuidh a' bhàis, ach cha chualas riamh gu'n robh bàs duine sam-bith air a chasgadh le eagal. Gu cìnnteach is maith dhuinn eagal glic, cùramach a bhi òirnn ás a' chunnart a ta an déigh a' bhàis. Bu tarbhach an t-eagal so do mhòran, agus tha è anabarrach féumail a chum sluagh a chumail amach ás a' chunnart sin a tha air taobh thāll a' bhàis; ach is neo-tharbhach, peacach eagal a bhi air aon de oighreachan Chriosd a dhol astigh d'a oighreachd féin. Nach 'eil eagal a' bhàis a' ribeadh ar n-anamanan, 's ag àrach iomadh buairidh? Ciod a thug air Peadar a Thighearn àicheadh? Ciod a bheir air luchd-claonaidh an fhìrinn a thréigsinn air amaibh dearbhaidh, no fulangais? Carson a sheargas duilleag ghōrm agus bhog a' chreidimh neo-fhreumhaichte fo theas na géur-leanmhuinn? Is olc eagal prìosain, is olc eagal bochduinn, ach is è eagal a' bhàis a's mìosa gu mòr. Mar is mò d'eagal ás a' bhàs, is ānn gu tric is mò do ghealtachd agus do neo-dhìlseachd ann an seirbhis Dhé. Is è am peacadh so, anns am bheil sinn ciontach cho tric, an tōll dorch, truaillidh sin anns am bheileas a' deilbh ìnnleachdan lìonmhor an as-creidimh, gearan air riaghladh glic Dhé, agus droch smuaintean mu oibribh a fhreasdail.

Smuainich air an ùin fhada, chubhaidh, chuimsich a fhuair mòran dhìnn air thalamh. Ma's àill le duine siubhal idir, carson a bhitheadh è mì-thoileach a dhol imrich gu fois na glòire, aig aois dheich bliadhna fichead, no aig dà fhichead, ma chì Dia iomchuidh a ghairm, cho deònach 's a rachadh è aig trì fichead 's a deich, no aig ceithir fichead? Cha dean ùin fhada truaillidheachd a cheannsachadh. Cha shearg agus cha chrìon ì gu bràth le aois. Mur faigh sinn tuille gràis maille ri làithean fada, is ānn a bhitheas sinn, aréir nàduir, a' fàs na's miosa.

"O m'anam siubhail 'an sìth! Mur b'àill leat saoibhreas 'us onoir gun tomhas, na ìarr ùin ro fhada air thalamh. O m'anam! na'n tuigeadh tu cho neo-airidh 's a tha thu air aon uair de'n fhoighidin sin a ghiùlain leat cho fada, theireadh tu, Is mòr mo thìm. Nach 'eil crìoch do làithean air a suidheachadh le gliocas Dhé? Cuiridh Dia onoir air-fèin le caochladh duine agus le iomadh lìnn, agus cha n-ānn le aon duine no aon lìnn. Air dhuit-sa d'obair féin a dheanamh, agus do réis òrduichte féin a ruith, gluais dhachaidh gu toilichte, agus lìonadh muinntir eile d'àit, gach aon diubh a' dol 's a' tighinn 'n a char féin, cho maith riut-sa. Is lìonmhor dleasanas a tha aig làithean fada. Iarr thusa, matà, gràs a chum féum na's feàrr a dheanamh dhe d'aimsir, agus bi toilichte le àireamh do làithean.

"O m'anam! agad-sa bha tomhas freagarrach de shòlasaibh na beatha so. Dh-fhaodadh Dia do bheatha 'dheanamh truagh, trōm dhuit; dh-fhaodadh a sgìos agus a h-uallach a bhi air an deanamh cho mì-thaitneach dhuit 's a tha d' eagal anis dealachadh rithe. Dh-fhaodadh è 'cheadachadh dhuit do làithean a chaitheamh ann an dorchadas an aineolais gun eòlas teàrnaidh air Criosd: ach faic mar dh'fhosgail è do shùilean air maduinn do làithean, a' teagasg eòlais dhuit gu tric air obair do bheatha. An do thilg d'Athair nèamhaidh do chrannchur anns an Roinn-Eòrpa, agus cha n-ānn 's an Asia, no ann an Africa; ann an America, no ann an Sasunn, agus cha n-ānn 's an Spàinn, no 's an Eudailt? Nach do lìon è d'uile bheatha le tròcairibh prìseil, agus am beag leat anis do chuibhrionn? Smuainich, nach iomadh uair shòlasach, nach ìomadh sàbaid thaitneach, léughadh luachmhor, cōmpanach dìleas, furtachd iongantach, fàth-chothrom òirdheirc, obair tharbhach, sgéul aoibhneach, fiosrachadh milis agus freasdal miorbhuileach a shealbhaich do bheatha! An robh do bheatha cho milis dhuit as nach àill leat dealachadh rithe? An è sin do thàing do 'n Tì sin a tha, mar sin, ag ìarraidh do thoirt a dh-ionnsuidh na mìlseachd a thaisg e-féin suas dhuit? O thus' anam amaidich! b'fheàrr gu'n robh thu cho sānntach an déigh na sìorruidheachd 's a tha thu an déigh na beatha sin a tha gach uair a' seargadh agus a' crìonadh ás. B'fheàrr gu'n robh thu cho déigheil air gnùis Dhia ann an glòir 's a tha thu air còmhnuidh air thalamh! Na'n robh, ghlaodhadh tu, 'C'arson a ta 'charbad co fhad a' teachd? c'arson a ta rothan a charbaid a' deanamh moille?' Cia fhad, a Thighearna! cia fhad!

"Ciod, na'n ceadaicheadh Dia dhuit a bhi beò mòran bhliadhnachan air talamh, ach na tròcairean, a bha agad roimhe, àicheadh dhuit? Nach fhaodadh è beatha 'thabhairt duit, mar thug è na *gearra-goirt* do na h-Israelich ghearanach? Dh-fhaodadh è beatha 'thabhairt duit gus am bitheadh tu sgìth dhì, agus cho toilichte dealachadh rithe 's a bha Iùdas, no Ahitophel; agus gus am fàgaidh ì thu cosmhuil ri iomadh créutair truagh 's an t-saoghal, a's gānn is urrainn ìad-féin a chumail o làmh-mharbhaidh a chur 'n am beatha féin Na bì-sa, matà, ag ìarraidh làithean cho fada, air eagal gu'm faod ìad a bhi 'n am mallachd 'us cha n-ānn idir 'n am beannachd dhuit.

"O m'anam! nach lìonmhor seirbhiseach luachmhor le Dia, ás gach lìnn agus àit, a chaidh dhachaidh romhad! Cha n-ànn idir air rathad neo-choisichte 'tha thus' a' dol. Cha tus' idir an ceud neach a chaidh nūll air an t-sligh so. Cò de na naoimh, ach Enoch agus Eliah, nach deachaidh tre chéum a' bhàis? Agus am feàrr thusa na ìadsan? Is iomadh ceud mìle de na naoimh a fhuair bàs, seach na tha an diugh air an talamh dhiubh. Nach mòr an àireamh dhe do chàirdean gràdhach féin, agus dhe do chōmpanaich ann an dleasanas, a dh'fhalbh, agus carson a bhitheadh tusa cho mì-thoileach an leantuinn? Ni-h-eadh, ach nach deachaidh Criosd féin air an t-sligh so? Nach d'rinn è, le 'chorp fèin, an uaigh socrach, agus an dus cùbhraidh dhuinn, agus am bheil thusa m-ìthoileach Criosd a leantuinn cuideachd? Gu-ma feàrr leat a ràdh le Tómas 'Rachamaid-ne mar an ceudna, chum gu'm faigh sinn bàs maille ris'."

Mur leòr na chaidh a ràdh gu muinntir a dheanamh réidh ri imrich a' bhais, is beag a ni Sgriobtuir no réusan. Labhair mì gu pailt air a' chùis so, a chionn gu'n d'fhuair mì sin féumail dhomh-féin agus do mhuinntir eile; agus a chionn gu'm faca mì mòran Chriosduidhean a b'urrainn mòran a dheanamh, agus mòran 'fhulang airson Chriosd, ach is beag dhiubh sin a b'urrainn am bàs 'fhulang gu toileach; agus àireamh lìonmhor eile, geda thug ìad, ann am pàirt, buaidh air truaillidheachd an nàduir, is ro bheag dhiubh a fhuair buaidh air an an-toil so. Cha n-'eil mì idir ag ìarraidh air sluagh mi-dhiadhaidh, no air na h-aingidh eagal a' bhàis a chur uatha: is ănn is iongantach, gu dearbh, nach 'eil tuilleadh orra dheth. Is iongantach nach 'eil ìad an còmhnuidh fo chrith eagal ás a' bhas. Tuilleadh teannachaidh dhoibh-san fo'n eagal so, gus an tig ìad a dh-ionnsuidh Chriosd a sgapas air falbh gach eagal, mar a sgapas a' ghaoth am mōll.

CAIBDEIL XI.

Mòr luach Caithe-beatha Nèamhaidh a choimhead, no àiteachadh air thalamh.

Am bheil fois cho glòrmhor air a fàgail dhuinn? Carson, matà, nach 'eil sinn a' smuaineachadh oirre na's trice? Carson nach 'eil ar cridheachan suidhicht' oirre an còmhnuidh? Carson nach 'eil ar cridheachan a' tuineachadh air an fhois so, agus a' meòrachadh oirre gu seasmhach? Ciod idir is aobhar do'n dearmad so? Am bheil sinn réusantach anns a' chùis so? Freagair a' cheist. Dh'ullaich an Dia sìorruidh glòir cho mòr dhuinn, agus gheall è sinn-féin a' thogail suas a chum còmhnuidh a ghabhail maille ris-féin, agus nach fhìach sin smuaineachadh air? Nach bu choir do mhìann ar cridheachan a bhi 'plosgartaich an déigh na foise so? Am bheil sinn a' creidsinn so, agus sinn fathast 'g a dhì-chuimhneachadh agus 'g a dhearmad? Mur ceadaich Dia dhuinn teachd dlùth do'n t-solus so, ciod a thathas a' cìallachadh leis gach cuireadh dùrachdach a tha e-féin a' tabhairt dhuinn? Carson a tha è cho tric a' dìteadh talmhaidheachd ar n-ìnntinn, agus ag àithneadh dhuinn ar cridheachan a shocrachadh air na nithibh a ta shuas? Ah! cridheachan truaillidh! Na'n robh fois nèimh air a toirmeasg dhuinn le Dia, is ănn bu dòcha sinn a h-ìarraidh, ach cha ghluais ar cridheachan aon òirleach d'a h-ionnsuidh, 'nuair a tha Dia ag àithneadh dhoibh éirigh suas gu nèamh. Cosmhuil ri ar sìnnsearaibh peacach, na h-Israelich, nach gluaiseadh céum, ach a dh'éirich ann an ceannairc, 'nuair a dh'òrduich Dia dhoibh gluasad a dh-ionnsuidh tìr Chanàain; ach cho luath 's a thoirmisg è dhoibh a dhol air an aghaidh, thog ìad orra gu falbh gun dàil. Mar a's trice 'their Dia "Na gràdhaichibh an saoghal, no na nithe a tha 's an t-saoghal," is ānn a's teotha dh-fhàsas ar gràdh do'n t-saoghal. Nach saor, tric a gheibhear sinn a' smuaineachadh air ar taitneasaibh, air ar càirdean, air oibribh, air an fheòil 's a h-anamìannaibh, seadh air éucoiribh 'us truaighean, air eagalan 'us trioblaidean! Ach càit air thalamh am faighear Criosduidh aig am bheil a chridhe làn-shuidhichte air an fhois nèamhaidh? Dè so? Am bheil sinn cho làn aoibhneis, agus gun fhéum air tuilleadh? Nach 'eil dad idir air nèamh gu sinne 'dheanamh aoibhneach? Ach nach ānn againn a tha na cridheachan feòlmhor, trôm, dāll. Islicheamaid na cridheachan feòlmhor sin anns am bheil cho beag sùim mu Chriosd, agus mu ghlòir. Mur labhramaid air ni sam-bith eile, ach air nithibh an t-saoghal so, mheasadh na h-uile sinn mi-dhiadhaidh; carson, matà, nach meas sinn ar cridheachan féin mi-dhiadhaidh, 'us cho beag tlachd aca ann an Criosd agus ann an nèamh?

Ach is ānn amhàin riutha-san aig am bheil an cuibhrionn air nèamh a thatar a' labhairt an so,—riutha-san aig am bheil an dòchas an sin, agus a thréig na h-uile nithe airson na glòire so: agus am bi sgàth òrm a chomhairleachadh dhoibh-san ìnntinn nèamhaidh àiteachadh air thalamh? Mo chomh-Chriosduidhean, mur éisd, mur géill, mur creid sibhse, cò eile a nì è? Is maith a dh-fhaodas sinn gearan a dheanamh nach éisd an saoghal ain-diadhaidh, dāll ri earail dìleis, agus a ràdh, mar thuirt Maois, "Feuch, cha d'éisd clann Israeil rium; cionnus ma tà 'dh'éisdeas Pharaoh riumsa?" Ach, a léughadair, comhairlicheam dhuit, ma tha dòchas agad ri cuid anns a' ghlòir so, do chridhe féin a ghairm anis gu cùnntas. Cronaich è gu sgaiteach airson a dhearmaid air Dia. Tog suas do smuaintean de gach dìomhanas. Lùbadh d'anam agus smuainicheadh è air sìorruidheachd. Dean saothair chabhagach airson na beatha ri teachd. Cleachd thu-féin ri meòrachadh spioradail. Na biodh do smuaintean air na nithibh so, ainmig, no éutrom. Fairc d'anam ann an sòlasaibh nèimh. Ma gheibh thu d'anam mì-thoileach, ceànnsaich è. Ma thòisicheas è ri fannachadh, beothaich è. Ma thòisicheas do smuaintean nèamhaidh ri sgaoileadh, cruinnich astigh ìad; cum air an obair ìad, agus na ceadaich dhoibh, air chor sam-bith, a bhi rag, leisg, no dearmadach. Agus an déigh dhuit, ann an ùmhlachd do Dhia, oidhirp a thoirt air an obair mhaith so, agus fàs eòlach oirre, dean faire air do smuaintibh, gus an ìonnsuich ìad géilleadh: an sin gheibh thu thu-féin fagus do nèamh, agus blaisidh tu air a' mhìlseachd a ta ann an oibribh agus ann an slighibh Dhé, agus tuigidh tu gur beatha aoibhneach, beatha dhiadhaidh. Gheibh thu an sòlas pailt sin a bha d'ùrnuigh, do phlosgartaich agus d'osnaich ag ìarraidh—sòlas nach 'eil mòran Chriosduidhean a' faotuinn anns a' bheatha so, do bhrìgh nach aithne dhoibh an rathad ceart d'a ionnsuidh, no ma's aithne, cha n-fhaighear ìad gu dìleas, dùrachdach a' gluasad ànn le'n uile chride. Na abair idir, "Cha n-urrainn sinne ar cridheachan a shocrachadh air nèamh; is è sin obair Dhé féin." Gun teagamh, is è Dia àrd fhear-riaghlaidh a' chridhe, ach cuimhnich, is tu-féin an ath fhear-riaghlaidh fo Dhia air do chridhe féin. Ged 'nach urrainn sinne ni sam-bith a dheanamh ás éugmhais Chriosd,' gidheadh fo làimh Chriosd, faodaidh tu an obair mhòr so a dheanamh, agus féumaidh tu a deanamh, mur dean, bithidh tu-féin agus do shaothair càillte, an lorg do dhearmaid. Anis, a Chriosduidhean, na'n robh bhur n-anamanan beò-dhùrachdach, slàinteach, neartmhor, gheibheadh ìad taitneas agus mìlseachd ann an smuaintibh aoibhneach a' chridimh air an t-sonas ri teachd, mòran, mòran na's mò na gheibh an stamag a's fallaine càil anns a' bhiadh a's mìlse blăs, no ann an cuspair tìmeil air-bith a's urrainnear a mhealtuinn: agus thuigeadh sibh cho sòlasach, socrach, prìseil 's a tha an obair bheannaichte so.

Tha fios agam gur ro ghănn ar togradh a dh-ionnsuidh an dleasanais so, fhad 's a bhitheas sinn air ar cuairteachadh leis an fheòil, agus le fuighleach na h-ìnntinne feòlmhoire sin a ta 'n a naimhdeas an aghaidh Dhé, agus an aghaidh na h-oibre so, agus air an aobhar sin, cuiridh mì sìos an so cùisean smuaineachaidh a bhitheas gun teagamh fìor luachmhor agus éifeachdach do

Chriosduidhean, agus a ghluaiseas ìad gu tòiseachadh air an dleasanas òirdheirc so, ma dh-éisdeas agus ma ghabhas ìad riutha gu cùramach, 'g an tuigsinn aréir an luach. Smuainich gu h-àraid matà :—

Dearbhaidh an obair so dìlseachd do dhiadhachd,—Is ì òirdhearcas a's àirde ann an nàdur a' Chriosduidh,—Is ì an dòigh a's feàrr gu bhi beò gu toilichte,—Is ì dìon a's feàrr a ghleidheas tu bho bhuaireadh a' pheacaidh,—Beothaichidh ì do ghràs agus do dhleasanas,—Is ì deoch-ùrachaidh a's feàrr anns gach trioblaid,—Fàgaidh ì thu tarbhach do mhuinntir eile,—Cuiridh ì onoir air Dia ;—A dh-easbhuidh na h-oibre so diùltaidh tu ùmhlachd a thoirt do àithntibh Dhé, agus caillidh tu solus fìor ghràsmhor agus fìor shòlasach an fhocail,—Is ì d'obair a's réusantaiche chum do 'chridhe 'shocrachadh air Dia, mar tha a chridhe-féin cho mòr ort-sa,—agus air nèamh far am bheil còir 'us dàimh cho mòr agad; A bhàrr air sin, cha n-'eil nì sam-bith eile ànn, ach nèamh, air an fhìach dhuit do chridhe bochd a shocrachadh.

1. Smuainich, ma tha do chridhe suidhichte air nèamh, cha n-urrainn thu dearbhadh na's feàrr na sin 'fhaotuinn air ionracas do chreidimh, no foillseachadh na's soilleire air fìor obair nan gràs a bhi nis a' teàrnadh d'anama. Is tric a dh-fhaighnicheas tu, " Cionnus a dh-aithnicheas mì, am bheil mì air mo naomhachadh gu fìor ?" So dhuit comharradh neo-mhearachdach o bhéul Chriosd féin : " Ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, is ann an sin a bhios bhur cridhe mar an ceudna " *Mata* 6. 21. Is è Dia ionmhas agus sonas nan naomh; nèamh an t-àit anns an dean ìad a lànmhealtuinn. Air an aobhar sin, is è 'n cridhe a ta suidhichte, air nèamh, an cridhe sin a ta suidhichte air Dia : agus ciod an dearbhadh a's cìnntiche do'n chridhe air gràs teàrnaidh, na e-féin a bhi cheana suidhichte air Dia tre Chriosd ? 'Nuair nach urrainn ìonnsuchadh, no eòlas air do dhleasanas, no argumaid do theanga, no idir obair do làmh, a chùis so a dhearbhadh dhuit, dearbhaidh staid do chridhe dhuit ì. Gabh Criosduidh bochd aig am bheil tuigse lag, cuimhne lag agus teangaidh mhànntach, gidheadh ma tha a chridhe suidhichte air Dia, ghabh è ris mar a chuibhrionn, agus

bithidh a smuaintean air nèamh, agus ìarraidh è 'dh-ionnsuidh an àite sin, ag ràdh "O nach robh mis' an sin!" Is prìosan leis gach là gus am faigh è sealladh ùrachaidh de'n t-sìorruidheachd. B'fheàrr leam bàs 'fhaotuinn ann an cor an duine sin, na ann an cor duine a ta glé ainmeil, barraichte do thaobh ghibhtean 'us ghnìomhran, mur robh a chridhe suidhichte air Dia. Is è an duine aig nach bi am fõnn cridhe so, am fear a ghlacar 's a dhìtear le Criosd air an là dheireannach, a chionn nach 'eil "trusgan na bàinnse uime." Cha n-ì idir a' cheist air an là sin, Cia uiread 's a b'aithne dhuit, a dh'aidich, no labhair thu? ach ciod an gràdh a thug thu, agus càit an robh do chridhe? Anis, a Chriosduidh, ma's maith leat dearbhadh a bhi agad air do chòir air glòir, saothraich a chum do chridhe '*chumail shuas*. Mur cum am peacadh agus Sàtan d'aignidhean de na nithibh glòrmhor a ta shuas, cha n-urrainn ìad gu bràth do phearsa 'chumail uatha.

2. Is è cridhe nèamhaidh, òirdhearcas a's àirde ann an nàdur a' Chriosduidh. Tha òirdhearcas cumanta ann an Criosduidhean a ta 'g an àrdachadh os-ceànn an t-saoghail, ach is onoir àraid so leis am bheil a' chuid a's òirdheirce dhiubh air an àrdachadh os-ceànn na cuid eile. Tha aghaidhean nan créutairean a's inbheile ri nèamh, mar sin, tha cridheachan nan Criosduidhean a's inbheile spiorad air an sìneadh na's dìriche suas ri nèamh. Faic an cridhe nèamhaidh, naomh an déigh a thogail suas, le meòrachadh aoibhneach, a dh-ionnsuidh Dhé, thig è nuas arìst le lān shealladh de Chriosd, agus le àrd eòlas air àitibh na glòire! Nach naomh, àrd a labhairt! Is leòr è gu dhearbhadh air gach neach a dh-éisdeas 's a thuigeas, gu'm fac' è an Tighearn, agus nach b'urrainn duine sam-bith briathran cho nèamhaidh a labhairt, mur bitheadh è maille ri Dia. So, so an Criosduidh inbheil. Is ainmeil le daoinibh a' bhèinn 's a' chraobh a's àirde ceànn agus a's faisg' air na spéuraibh, agus is è 'n Criosduidh a's rõghnaiche le Dia, am fear sin aig am bheil a chridhe gu tric, taitneach a' dìreadh àrd gu nèamh. Ma bha neach a' gabhail còmhnuidh fagus do'n rìgh, no ma chunnaic è Sultan Phersia, no rìgh nan Turcach, theirear gu'm bheil è

céum na's àirde na sluagh eile nach d'fhuair an onoir sin. Ciod a theirear, matà, ris an fhear a choisicheas gach là gu nèamh, agus a chì Rìgh nan rìgh an sin, a' dol astigh gu tric an làthair Dhé, agus a' sàsachadh anam' air "craoibh na beatha?" Aréir mo bheachd féin, tha'n duine sin fad air thoiseach, ann an onoir, air na daoinibh a's mò saoibhreas, urram 'us ìonnsuchadh 's an t-saoghal.

3. Is ì ìnntinn nèamhaidh céum a's cìnntiche agus a's faisge 'bheir sinn air beatha shòlasaich, thoilichte. Is fuar, reòta na dùchan a's fhaide gu tuath, a chìonn gu'm bheil ìad astar fada bho theas na gréine. Carson a gheibhear Criosduidhean cho fuar, cho reòta, cho mi-shòlasach, ach ìad a bhi beò astar cho fada bho néamh? Agus ciod a tha 'deanamh cuid diubh cho blàth, cho toilichte, cho sòlasach, ach ìad a bhi na's àirde agus na's fhaisg' air Dia. 'Nuair a thig a' ghrìan fagus duinn 's an earrach, faic mar dh-fhàilticheas gach nì a teachd! Fàsaidh an talamh gorm, cuiridh na craobhan amach am blàth, ath-bheothaichidh na luibhean, seinnidh na h-eòin, agus bithidh fìamh ghàire air gach nì. Anis na'n caitheamaid ar beatha maille ri Dia, a' sìor-chumail ar cridheachan air na nithibh a ta shuas, is ann againn a bhitheadh an t-earrach aoibhneis 's an taobh-stigh dhìnn! Cha b' fhada gus am falbhadh geamhradh searbh ar bròin! Is moch a dh-éireamaid a mholadh a' Chruthaidheir ghlòrmhoir! O Chriosduidh, faigh suas. Sin an t-àit anns am faighear co-chomunn blàth ri Dia. Is milis, blàth an co-chomunn so leis gach neach a bha shuas! Creideam gu'n do bhlais thu-féin air an t-sòlas so air uairibh. Cuin bu mò do shòlas? Nach ānn an uair a bha thu gu h-iriosal a' còmhradh ri Dia agus a' labhairt ri luchd-àiteachaidh an t-saoghail a's àirde, agus a' beachdachadh air an àitibh-còmhnuidh, agus d'anam air a lìonadh le roimh-bhlăs air glòir? Ma's aithne dhuit, o d'fhiosrachadh féin, ciod è àrd luach a' chleachdaidh so, faodar a ràdh gur aithne dhuit ciod è sin aoibhneas spioradail. "'Nuair a thogas," mar tha Daibhidh ag ràdh, "an Tighearn solus a ghnùise, air a' chridhe, cuiridh è aoibhneas ànn ni's mò na 'nuair a's pailte

arbhar agus fìon." Uime sin, ìadsan a's faisge 'thig air Dia, agus a's mò 'chì dheth, is ìad a's mò aoibhneas. Cò a choiricheas sinn, matà, 'nuair a gheibhear ar sòlas cho beag, ach dearmad ar cridheachan féin ?

Dh'ullaich Dia crùn glòire air ar son, agus gheall è dhuinn a chur gu goirid air ar cìnn, agus cha n-àill leinn uiread agus smuaineachadh air. Tha Dia ag ìarraidh òirnn beachdachadh le aoibhneas air ar crùn, ach is gānn a bheir sinn sùil air. Gidheadh gheibhear sinn a' gearan air lughad ar sòlais. Is ānn le làn-chreidsinn ann an Dia féin a lìonar sinn le sìth agus aoibhneas, ach cha mhair sin ach amhàin cho fad 's a bhitheas ar cridheachan a' beò-chreidsinn. Is ānn 'an "dòchas" a tha na naoimh "a' deanamh gàirdeachais," ach cha mhair an gàirdeachas na's fhaide na gheibhear ìadsan air an lìonadh le dòchas Tha Spiorad Dhé ag oibreachadh sòlais dhuinn le ar spioradan féin a chur a smuaineachadh le taitneas air na geallaidhean, agus togaidh è suas ar smuaintean a dh-ionnsuidh ionaid ar sòlais. Thoilicheadh tu duine sānntach le meall òir 'fheuchainn dà ; mar sin, tha Dia gu tric a' toileachadh a phobuill féin le bhi, mar gu'm b'eadh, 'g an treòrachadh suas gu nèamh, agus 'g a fheuchainn féin, agus am fois' dhoibh. Cha toir è aoibhneas duinn 'nuair a gheibh è dìomhain sinn, no air ar lìonadh le tlachd ann an nithibh eile. Is ānn amhàin an uair a threabhas, a dh-ullaicheas, a shìol-chuireas, a mhathaicheas, a dh-uisgicheas agus a ghlanas sinn an talamh, a' feitheamh gu foighidneach ri beannachd Dhia air ar saothair, a gheibh sinn toradh na talmhainn : agus mar sin, is ānn an déigh saothair spioradail a dheanamh, a bheir Dia sòlas do'n anam. Guidheam ort, a léughadair, ann an ainm an Tighearna, ma's luachmhor leat beatha aoibhneach gun sgur, agus sìth thaitneach na deadh choguis, nì a's cuilm thaitneach a ghnàth do gach neach aig am bi ì, buail gun dàil air an obair so le beò dhùrachd, agus gabh eòlas air ìnntinn nèamhaidh, agus chì thu fàs ceud-fìllte air d'anam, agus bithidh agad beannachd a's luachmhoire gu mòr na do shaothair. Ach so an truaighe mhòr a gheibhear ann an nàdur an duine : geda tha gu nàdurrach fuath aig gach duine do bhròn, agus ged is toigh leis gach neach a' bheatha sin a's pailte sabhachas agus aoibhneas, gidheadh is beag an àireamh leis an toigh sligh an aoibhneis fhìor; is beag saothair a ni ìad, agus is beag dragh a dh-fhuiligeas ìad a chum sòlas 'fhaotuinn. Is feàrr leo ni sam-bith a thig 's an rathad a ghabhail, agus a bhi toilichte le taitneasaibh talmhaidh, na'n cridheachan a thogail suas gu nèamh a dh-ìarraidh sòlais. Agus an déigh an saothair uile, féumaidh ìad sòlas 'fhaotuinn air nèamh, no 'bhi gu bràth gun sòlas idir.

4. Is è cridhe nèamhaidh, dìon a's feàrr a chum do ghleidheadh o bhuaireadh a' pheacaidh. Cumaidh è thu ri deadh obair. 'Nuair a gheibhear dìomhain sinn tha sinn a' brosnachadh an diabhuil gu sinn-féin a bhrosnachadh, dìreach mar a bheir créutairean mi-chùramach misneachd agus fàth-chothrom do mheirlich léum air an cuid. Faodaidh an cridhe nèamhaidh am buaireadair a fhreagairt, mar a rinn Nehemiah, ag ràdh "Tha mi a' deanamh oibre mòire, agus cha-nurrainn mi 'dhol." Cha n-'eil adhais aige gu bhi ana-mìannach, no iollagach, àrd-ìnntinneach, no saoghalta. 'Nuair a bhitheas neach ag obair gu sùrdail, dìchiollach, cha bhi ùin aige, no cha bhi è cho ullamh gu éisdeachd ri sanasaibh a' bhuairidh, gu h-àraid ma bhitheas neach a' smuaineachadh gu cùramach air Dia. Cò am breitheamh a dh-éireadh o'n bhòrd, 'nuair a tha è 'toirt breith eadar beatha agus bàs, gu dhol amach a chluith maille ri cloinn air na sràidibh? Agus cha mhò na sin a dh-éisdeas an Criosduidh dìleas, aig am bheil a chridhe air fois nèimh, ri geasaibh meallaidh Shàtain. Cha tig idir do chloinn na rìoghachd nèamhaidh mionaid a chaitheamh air dìomhanas, gu h-àraid an uair a tha ìad air gnothach na rìoghachd sin, agus cha n-'eil dìdean eile aig na naoimh an aghaidh buairidh, na's feàrr na socrachadh an cridheachan air a' ghnothach sin.

Is è gach neach aig am bheil cridhe nèamhaidh a's saoire agus a's glaine bho'n pheacadh, a chionn gu'm bheil mothachadh na's cìnntiche agus na's geòire aige air nithibh spioradail; agus gur aithne dhà olcas a' pheacaidh, dìomhanas a' chréutair agus gràinealachd nan taitneas feòlmhor, cha leig è leo sin a bhuaireadh, cha n-'eil ach beag cumhachd aca thairis air. "Is dìomhain," arsa Solamh, "an lìon a sgaoileadh ann an sealladh eòin air bith." Agus gu tric is dìomhain do Shàtan a ribichean a shuidheachadh a chum an t-anam, a ta 'g am faicinn gu soilleir, a ghlacadh. Is ānn air thalamh a tha Sàtan a' brosnachadh agus a' buaireadh, agus gu cumanta, is ānn de'n talamh an greim meallaidh leis am bheil è gu tric a' brosnachadh sluaigh, ach ciamar a mheallar an Criosduidh sin a thrèig an talamh, agus a tha nis a' gluasad maille ri Dia? Nach è còmhradh ri daoinibh glice agus ionnsuichte an rathad gu fàs glic? ach is glice gu mòr na sin a dh-fhàsar le còmhradh ri Dia. Gheibhear gliocas 'us fiosrachadh aig daoinibh a shiubhail tre iomadh àit de'n t-saoghal, an déigh dhoibh pilleadh dhachaidh, ach nach mò gu mòr na sin a gheibhear aig an fhear-astair a shiubhlas gu nèamh? Tha cuirp dhaoine air an deanamh freagarrach ri àile agus nàdur na dùcha anns am bheil ìad fad a' gabhail còmhnuidh, ach cia mòr a shoillsichear, le solus glan, tuigse gach duine diadhaidh a chòmhnaicheas maille ri "Athair na soillse!"

Is dubh, dorch tuigse dhaoine saoghalta; agus cha n-iongantach è, oir glacaidh Sàtan ìad 'nuair is àill leis, do bhrìgh gu'm bheil an smuaintean uile air nithibh talmhaidh, agus nach 'eil ìad idir ag éirigh aon òirleach na's àirde na 'n talamh féin. Cionnus a chì na famhan agus na durragan aig am bheil an àit-còmhnuidh do ghnàth anns an talamh? Fhad 's a bhitheas dus na talmhainn ann an sùilibh dhaoine, cha n-iongantach ged chuireas ìad buannachd thìmeil 'an àit na diadhachd, am peacadh 'an àit gràis, an saoghal an àit Dhé, an toil féin 'an àit lagh Chriosd agus mu-dheireadh, ifrinn 'an àit nèimh. Air do'n Chriosduidh a chridhe féin a thogail de smuaintibh saoghalta, agus tòiseachadh air còmhradh ri Dia air nèamh, faodar a ràdh gu'm bheil è mar bha Nebuchadnesar an déigh dhà 'bhi air a thoirt o mheasg bheathaichean na machrach a dh-ionnsuidh na caithreach rìoghail, agus a réusan anis air pilleadh d'a ionnsuidh. Air do'n Chriosduidh boillsgeadh 'fhaotuinn de'n t-sìorruidheachd agus sealltuinn sìos arìst air an t-saoghal, their è air an uair sin, O nach bu dubhamaideach mo dhearmad air Criosd, nach bu truagh mo thaitneas feòlmhor agus mo chùram talmhaidh! "Mu ghàire," their è, "Is cuthach e; agus mu shùgradh, Ciod a ni è?" Nach abair è, Cha n-'eil duine ann am "bedlam"* cho beag cìall ri peacaich reasgach, agus riutha-san a tha gu tric a' deanamh tàir' air Criosd agus glòir! Ni so duine ri uchd a' bhàis gu tric na's glice na muinntir eile, a chionn gu'm bheil è nis a' faicinn na sìorruidheachd dlùth dhà, agus gu'm bheil a chridhe air a bhioradh le smuaintibh na's drùighticheche mu thimchioll na beatha ri teachd, na bha è riamh air làithibh a shlàinte agus a shoirbheachaidh. 'Nuair a thig uair am bàis, fosglar sùilean mhòran de naimhdibh guineach, garg nan naomh, agus éighidh ìad amach, mar a rinn Balàam, ag ràdh, "Faigheam-sa bàs an ionracain, agus bitheadh mo chrìoch dheireannach cosmhuil r'a chrìch-san." Ach faigheadh na daoine sin an aiseag gu slàint agus tuilleadh làithean air an talamh, agus, mar tha tric a' tachairt, seargaidh an smuaintean 's an cùram mu nithibh na beatha ri teachd, agus is goirid an déigh sin gus am fàs ìad cho mì-thuigseach, cho mi-chùramach, agus cho dearmadach mu nithibh spioradail, 's a bha ìad mu'n do bhuail eagal a' bhàis ìad! Labhair eadhon ri peacair neo-ìompaichte ri uchd a' bhàis, air saoibhreas, air onoir 'us taitneas an t-saoghail so, agus an sin their è riut, "Is beag agam ìad uile; ciod is fhìach na nithe sin dhomh-sa, a dh-fhéumas seasamh gun dàil an làthair Dhé, agus cùnntas a thabhairt dà air mo bheatha gu léir?" Anis, a Chriosduidh, ma dheargar cho mòr air daoine mì-dhiadhaidh, ma dh-atharraichear am beachd, agus ma nithear ìad mòran na's glice na bha ìad roimhe, an uair, fo eagal a bhàis, a chì ìad an t-sìorruidheachd glé dhlùth dhoibh; O nach b'òirdheirc, luachmhor a' bhuil gus an tigeadh è dhuit-sa, na'n cumadh tu do shùil an còmhnuidh air Dia, agus do smuaintean gu làn, riochdail air do staid shìorruidh! Is cìnnteach, faodaidh an creidmheach, ma dh-oibricheas è a chreidimh gu dleasanach, a bhi air a mhisneachadh le sealladh na's soilleire de'n bheatha ri teachd air làithibh a shlàinte, na bhitheas mi-chreidmheach aig uair a' bhàis.

---

* Tigh-luchd-cuthaich; tigh anns am bheil créutairean gòrach, no gun chìall, gun réusan, air an cumail.—ÈADAR.

Is dìdean fòs ìnntinn nèamhaidh an aghaidh gach buairidh, a chionn gu'm bheil na h-aignidhean cheana làn-shuidhichte air àrd thoil-ìnntinnibh an t-saoghail eile. (Faic Caib. XIV.—Ear. II.) Is ānn do'n neach a's mò gràdh, 'us cha n-ānn do 'n neach a's mò eòlas, is fusa seasamh amach an aghaidh gairm a' pheacaidh. Tha maitheas cho taitneach leis an toil 's a tha 'n fhìrinn leis an tuigse. Sin taitneas àrd anns am faigh an Criosduidh mòr neart. 'Nuair a bhlaiseas tu air sòlas ùr, milis o nèamh, is duilich a thoirt ort dealachadh ris. Cha n-àill le leanabh dealachadh ri 'chuid aran milis 's a bhlăs fathast milis 'n a bhéul. O b'fheàrr gu'n robh thus' a' beathachadh na's mò air "a' mhana fholuichte," agus a' blasad gu tric air sòlasaibh nèimh! An sin, bhitheadh do rùn diadhaidh air a dhaingneachadh, an sin, bu bheag agad amaideachd an t-saoghail, agus bu shuarach leat a bhi air do thàladh le faoineas. Na'n do bhuail an diabhul air Peadar a bhrosnachadh, 'nuair a bha è shuas air "béinn a' chruth-atharrachaidh" a' faicinn Mhaois agus Eliah a' labhairt ri Criosd, 'saoil thu-féin am bitheadh è cho furasd' a thoirt air a Thighearn àicheadh? Ciod! cha bhitheadh idir, 's an sealladh glòrmhor ud a' dealrachadh gu làn air a shùil. Aréir sin, matà, na'n gabhadh an diabhul air-féin tighinn a bhuaireadh a' chreidmhich, 'nuair a gheibhear 'anam shuas maille ri Criosd air a' bhéinn, nach abradh è ris air bāll, "Imich air mo chùl a Shàtain, am b'àill leat mis' a mhealladh sìos á so le taitneasaibh faoin, agus mo chridhe aoibhneach a ghoid air falbh o àit so m' fhois'? Am b'àill leat mise m'aoibhneas a reic air neo-ni? Am bheil onoir, no sòlas ānn cosmhuil ri so? Càit am bheil a' bhuannachd a b'fhìach m'fhois, no sealladh de m'fhois a thoirt air a son?" Ach cha n-abair Sàtan aon fhocal brosnachaidh ruinn, gus an tig sinn anuas o'n bhéinn, agus gus an téid blăs nèimh amach ás ar béul, agus gus an dì-chuimhnich sinn a' ghlòir a chunnaic sinn, agus an déigh sin, is furasda dhâ gu tric ar cridheachan a mhealladh. 'Nuair a bha na h-Israelich aig ìochdar an t-sléibh, ag ith 's ag òl, ag éirigh 's a' sùgradh, agus 'g an truailleadh féin an làthair an iodhoil,—an laogh òir a rinn ìad dhoibh-féin,—cha b'ì sin idir an obair a bha aig Maois shuas air an t-sliabh. O na'n gleidheamaid an còmhnuidh blăs milis, taitneach nan nithe a ta shuas, ùr agus beò ann ar n-anamaibh, is suarach a thilgeamaid uainn greimean meallaidh a' pheacaidh!

A bhàrr air sin, am feadh a bhitheas an cridhe suidhichte air nèamh, tha duine fo theàrmunn Dhé. Ma bhuaileas Sàtan òirnn air an àm sin, tha Dia na's fhaisge dhuinn a chum ar dìon, agus gu cìnnteach seasaidh è dlùth dhuinn, ag ràdh ris gach aon dhìnn, "Is leòir mo ghràs-sa dhuit." 'Nuair a tha neach ag ìarraidh beannachd Dhé, is ann a's lugha 'chunnart a bhi air a mhealladh leis a' pheacadh. Anis, a Chriosduidh, so dhuit dìdean cumhachdach an aghaidh gach buairidh,—leigheas maith an aghaidh gach brosnachaidh,—cum dlùth ri Dia le ìnntinn nèamhaidh. Bi maille ri Criosd, a' smuaineachadh air na nithibh a ta shuas. Sin cuideachadh is cìnntiche dhuit a's urrainn thu 'fhaotuinn. "Tha slighe na beatha shuas do'n duine ghlic, chum dol ás o ifrinn shìos." *Gnàth.* 15. 24. Cuimhnich, "bu duine cothromach Nòah, agus iomlan 'n a lìnn," oir "ghluais è maille ri Dia." Agus thubhairt Dia ri Abraham, "Gluais a'm' fhìanuis, agus bi iomlan."

5. 'Nuair a chumas tu do chridhe gu seasmhach air nèamh, neartaichear do ghràsan uile, agus beothaichear do dhleasanais uile. Is è an Criosduidh nèamhaidh, an Criosduidh neartmhor, beothail. Is fuar, marbh ar cridheachan, 'nuair a gheibhear ìad fada bhò nèamh. Théid an saighdear ann an cunnart a bheatha, agus seòlaidh am maraiche tre stoirmibh fiadhaich nan tōnn; is beag aca sin gach cùis eagail, 'nuair a shaoileas ìad gu'm faighear eadhon ionmhas tìmeil nach mair ach goirid. O nach bu bheothail, tarbhach oidhirpean a' Chriosduidh, na'n smuainicheadh è gu tric air an ionmhas mhaireannach a ta air a thasgadh dhà air nèamh! Is māll a gheibhear sinn a' ruith, agus is leisg a gheibhear sinn "a' deanamh cruaidh spàirn';" agus carson? Dìreach

lughad ar sùim do'n duais. Beachdaich air a' Chriosduidh a bhitheas tric air nèamh, agus chì thu nach ionann idir dà as do Chriosduidhean eile; chithear tomhas de na nithibh sin a chunnaic è shuas, ann an iomairt a dhleasanais, agus a chaithe-beatha. Ma's fear-searmonachaidh è, nach nèamhaidh a shearmoin! Ma's Criosduidh uaigneach è, nach nèamhaidh a chonaltradh, 'ùrnuigh agus a ghiùlain! Tòisich air an obair so, agus chithear "aghaidh" do chonaltraidh "a' dealrachadh," agus their muinntir eile, Gu cìnnteach bha è shuas "air an t-sliabh maille ri Dia." Ach ma chromas tu sìos, a' gearan air do mharbhachd 's air do chadalachd, air aon nì 'us nì eile, ag ràdh gur beag do ghràdh do Chriosd, gur beag d'aoibhneas 'n a ghràdh, gur fānn d'ùrnuigh, agus gur màll, fuar thu anns gach dleasanas eile, agus an obair bheothachaidh so fathast air a dearmad leat, cuimhnich, is tu-féin cion-fàth do ghearain. Nach 'eil do "bheatha folaichte maille ri Criosd ann an Dia?" Càit an téid thu 'g a h-ìarraidh, matà, ach a dh-ionnsuidh Chriosd féin, agus càit am bheil sin, ach air nèamh, far am bheil Criosd. "Cha n-àill leat teachd a dh-ionnsuidh Chriosd, chum gu'm faigheadh tu beatha." *Eò.* 5. 40.

Ma's àill leat solus agus teas, carson nach 'eil thu na's trice ann an deàrsadh na gréine. Ma's àill leat tuilleadh 'fhaotuinn de'n ghràs sin a tha nis a' sruthadh o Chriosd, carson nach 'eil thu na's trice maille ri Criosd 'g a ìarraidh? Tha do neart ann an nèamh agus do bheatha ann an nèamh, agus o sin féumaidh tu an tarruing gach là, ma's àill leat am faotuinn. Mur bi thu gu tric a' tarruing do bheatha bho nèamh, bithidh d'anam mar lòchran gun lasadh, agus do dhleasanais mar ìobairt gun teine. Thoir aon "éibhleag" gach là bhàrr na h-altair so, agus chì thu mar loisgeas do thabhartas. Las do lòchran aig an altair agus lìon è gach là leis an ola sin a gheibhear an sin, agus chì thu cho glòrmhor 's a dhealraicheas è. Cum dlùth ris an teine ath-bheothachaidh so, agus bithidh d'aignidhean air am blàthachadh. 'Nuair is beag leat do ghràdh do Dhia, tog suas sùil a' chreidimh ri nèamh agus faic maise Dhé; meòraich air òirdhearcas Dhé, agus chì thu mar bheothaichear do chridhe le smuaineachadh air àillteachd agus air maitheas iomlan Dhé. Bheír obair thìmeil càil, neart 'us treòr do'n chorp, air an dòigh chéudna meudaichear gu luath gràs agus beatha spioradail do'n anam, le oibribh nèamhaidh. Ach cha n-è " teine" feallsa, no " coimheach" a gheibh thu bho nèamh airson d'ìobairtean a bhlàthachadh. Is dòcha gur éud nèamhaidh an t-éud a dhùisgear annad le meòrachadh nèamhaidh. Tha cuid de dhaoine air an deanamh dùrachdach le léughadh leabhraichean, cuid le àmhghar searbh, cuid le béul dùsgaidh ministeir, agus cuid le amharc air luchd-éisdeachd cùramach : ach an t-anam do'n aithne an rathad dìreach gu nèamh, agus a bhitheas ag òl gach là á " tobar na beatha," ath-bheothaichear è gach là le uisg na beatha, agus leis an t-sòlas sin a ta na naoimh a' mealtuinn !

'Tre 'n chreidimh so bheir thu suas ìobairt Abeil,—ìobairt na's òirdheirce na bheir daoine cumanta, leis am faigh thu teisteas gur fìrean thu, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis mu do thiodhlacaibh', gu'm bheil ìad treibh-dhireach'. *Eabh.* 11. 4. 'Nuair a bhitheas muinntir eile, cosmhuil ri sagartaibh Bhàail, ullamh gu ìad-féin a ghearradh, a chionn nach loisg an ìobairtean, faodaidh do chridhe-sa 'bhi air a mhòr-mhisneachadh, agus éirigh suas gu h-àrd ann an carbad a' mheòrachaidh, gus am bi d'anam agus d'ìobairt a' lasadh gu glòrmhor, agus cha n-urrainn an saoghal agus an fheòil lasair d'aoibhneis a mhùchadh le'n uisgeachan naimhdeil uile. Na abair idir, " Cionnus is urrainn daoine bàsmhor éirigh suas gu nèamh ?" Tha sgìathan aig creidimh agus is è meòrachadh, no smuaineachadh a charbad. Nach fhaic thu so, 'nuair a chumas tu criomag ghloine, mu leud bōnn sgillinn, dìreach ri aghaidh na gréine, glacaidh ì gathan teth, agus fadaidh ì teine ann am bòrd ris an cuimsich thu builsgean na gloine, ach bu bheag blàs a' bhùird mur rachadh gathan na gréine 'chruinneachadh d'a ionnsuidh leis a' ghloine. Anis is è creidimh gloine-losgaidh d'ìobairt-sa, agus is è meòrachadh an làmh a chumas ì ri aghaidh na gréine gus an glacar blàs, ach gabh an aire nach toir thu air falbh an làmh sin ro luath, ach cum sìnte ris a' ghréin ì fad ùine, 's an déigh sin, bithidh d'anam a' lasadh le sòlas nèamhaidh.

Nach abair thus', a léughadair, 'nuair a chì thu Criosduidh beothail, agus a dh-éisdear leat a chòmhradh solusach, agus 'ùrnuighean blàth, dùrachdach, "O cia sona an duine sin! O nach robh m'anam féin anns an staid bheannaichte sin!" Seadh, matà, is ì mo chomhairle dhuit o Dhia, thusa d'anam a shuidheachadh gu coguiseach air an obair so. Nigh thu-féin gu tric anns an Iòrdan so, agus ath-bheothaichear d'anam lobharach, marbh, agus "bithidh fios agad gu'm bheil Dia ann an Israel," agus faodaidh do bheatha 'bhi beothail agus aoibhneach, mur dean thu-féin a milleadh le dearmad air do thròcairibh.

6. Is è sealladh tric air glòir, an deoch-ùrachaidh a's luachmhoire do'n chreidmheach anns gach trioblaid. Misnichidh an deoch so ar spioradan; fàgaidh ì gach fulangas na's socraiche dhuinn; comasaichidh ì sinn air gach trioblaid a ghiùlan le foighidin 'us aoibhneas; neartaichidh ì ar rùn, agus bheir ì òirnn nach tréig sinn Criosd le eagal trioblaid. Faodaidh an rathad a bhi garbh, ach cha n-fhada leinn è, ma tha è 'g ar treòrachadh gu nèamh. O nach milis dhomh thus' a thinneis, thus' a mhaslaidh, thus' a phrìosain, no thus' a bhàis, 'nuair a bheir thu òrm blasad air m' fhois ri teachd! Cha leig so leis an anam fulang: cha n-fhuilig ach amhàin an fheòil—an corp truaillidh so. Mur bitheadh am blasad beag (Och! cia beag!) a fhuair mì de 'n fhois, bu doilgheasach, trõm mo thrioblaid dhomh, agus bhitheadh am bàs na b' uamhasaiche dhomh. Faodaidh mì 'ràdh, "dh-fhannaichinn, mur biodh gu'n do chreid mì gu'm faicinn maitheas an Tighearna ann an tìr nam beò." *Salm* 27. 13. Mur biodh gu'm b'è an fhois so, a ta air a gealltuinn dhomh, "mo thlachd, an sin gheibhinn bàs a'm' àmhghar." *Salm* 119. 92. "Aon ni ghuidh mi air an Tighearn, sin ìarraidh mi, a bhi 'm chòmhnuidh ann an tigh an Tighearna rè uile làithean mo bheatha, chum gu faicinn maise an Tighearn', agus gu fiosraichinn 'n a theampull. Oir folaichidh e mi 'n a sgàth-thigh ann an là an uilc; folaichidh e mi ann an dìomhaireachd a phàilliuin: air carraig togaidh

e suas mi. Agus a nis togar suas mo cheann os ceann mo naimhdean mu'n cuairt orm; agus ìobraidh mi 'n a phàilliun ìobairtean aoibhneis; seinnidh mi, agus canaidh mi cliù do'n Tighearn." *Salm* 27. 4-6. Is neo-ni gach trioblaid leinn, fhad 's a gheibh sinn ar neartachadh le aoibhneas mar sin. An déigh do ghéur-leanmhuinn agus do eagal na dorsan a dhùnadh, is urrainn Criosd tighinn astigh, agus seasamh anns a' mheadhon, agus a ràdh ri 'dheisciobuil, "Sìth maille ribh." Is urrainn Pòl agus Sìlas a bhi ann an nèamh, an uair a tha "ìad air an tilgeil do'n phrìosan a's fhaide astigh," an cuirp air an sgiùrsadh le "iomadh buille," agus "an casan air an daingneachadh anns a' cheap." Is mò fois nam martarach anns na lasraichean, na fois an luchd-sàrachaidh 'n am mòr-chuis 'us 'n an aintighearnas; a chionn gu'm bheil ìad (na martaraich) a' roimh-fhaicinn nan lasair ifrinneil o'n téid ìad ás, agus na foise gus am bheil an carbad teine 'g an giùlain. Ma dh-imicheas Mac Dhé maille ruinn, tha sinn sàbhailt "ann am meadhon" nan lasair sin a sgriosas ìadsan a thilgeas ànnta sinn. Chaidh Abraham amach ás a dhùthaich féin, "gun fhios a bhi aige càit an robh e 'dol," a chionn "gu'n robh sùil aige ri baile aig am bheil bunaitean, air am bheil Dia 'n a fhear-dealbhaidh agus 'n a fhear-togail." "Bu mhò an saoibhreas masladh Chriosd le Maois, na ionmhais na h-Eiphit; oir bha sùil aige ris an luachsaoithreach." "Thréig è 'n Eiphit gun eagal a bhi air roimh chorruich an rìgh: oir bha e làidir 'n a ìnntinn, mar neach a bha 'faicinn an tì a ta neo-fhaicsinneach." "Chràdh-phìanadh dream eile, gun ìad a ghabhail ri saorsa; chum gu'm faigheadh ìad aiseirigh a b'fheàrr." Eadhon "Iosa, ceannard agus fear-crìochnaich ar creidimh, neach air son an aoibhneis a chuireadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-ceusaidh, a' cur na nàire an neoshuim, agus a shuidh air deis rìgh-chaithreach Dhé." *Eabh.* 11. 8-35: *Caib.* 12. 2. So anis buannachd urramach a' chreidimh, chì è am meadhon agus a' chrìoch le 'chéile.

'Nuair a sheallas sinn ris an olc féin, gun idir ar smuaintean a shocrachadh air na cuspairibh glòrmhor a ta air an taobh thāll deth, fàsaidh sinn mì-fhoighidneach, agus tòisichidh sinn ri coireachadh Dhé. Iadsan nach fhaic Criosd ach amhàin air a' chrānn, no anns an uaigh, crathaidh ìad an cìnn, a' saoiltinn gu'm bheil è càillte; ach chunnaic Dia Criosd a' bàsachadh, air adhlaiceadh, ag éirigh, air a ghlòrachadh, agus sin uile ann an aon sealladh. An so leanaidh creidimh Dia féin, cho fad 's a chuidichear è le solus geallaidh. An diugh chì sinn Dia 'g ar càramh anns an ùir, ach cha léir dhuinn roimh-làimh là mòr an earraich sin air an ath-bheothaichear sinn uile. Na'm faiceamaid gu soilleir gur è sinn-féin àrdachadh gu nèamh, crìoch nan uile nithe socrach, no anshocrach a tha Dia a' deanamh ruinn, is cìnnteach cha bu shearbh leinn aon air-bith de dheanadasaibh. Na'n togadh Dia suas sinn anis gu beatha na glòire, chitheamaid, ged is fhada nèamh agus am peacadh o chéile, nach fhad idir o 'chéile nèamh agus prìosan, no fògradh, nèamh agus cōm na muice-mara, no "gàradh nan leòmhan," nèamh agus tinneas trōm, no teachd a' bhàis. Ach mar a "chunnaic Abraham là Chriosd, agus a rinn è gàirdeachas" air a shon, dh-fhaodamaid-ne, eadhon air àm ar trioblaid, an là sin 'fhaicinn, air an toir Criosd fois dhuinn, agus gàirdeachas a dheanamh ànn. Guidheam ort, a Chriosduidh, air sgàth an t-soisgeil agus air sgàth slàinte d'anama, na cuir dàil anns an eòlas nèamhaidh so ionnsuchadh, gus an tig an uair a's mò d'éiginn, agus a's mò d'fhéum air a ghnàthachadh. Gach neach a chì, mar chunnaic Stephen, "glòir Dhé, agus Iosa 'n a sheasamh air deas làimh Dhé," giùlainidh è gu toilichte le buillibh nan clach. "Is e gàirdeachas an Tighearna ar neart." Agus féumaidh sinne an gàirdeachas sin a tharruing o'n àit anns am bheil ar gàirdeachas. Ma ghluaiseas sinn a dh-easbhuidh ar neirt, cha n-urrainn dòchas a bhi againn ri seasamh fada, foighidneach fo thrioblaid.

7. Is tarbhach dhoibh-san uile, a ta mu-n-cuairt dà, an Chriosduidh aig am bheil a "chaithe-beatha air nèamh." 'Nuair a bhitheas duine ann an tìr chéin, no ann am measg choigreach, cia taitneach leis cuideachd neach a bhuineas d'a dhùthaich féin! Nach sòlasach leo labhairt air an dùthaich féin, air an luchd-eòlais, agus air na nithibh a dh'fhàg ìad aig an dachaidh!

Nach bu taitneach le Iòseph labhairt ann an tìr na h-Eiphit ri 'bhràithribh agus feòrachadh dhiubh mu thimchioll 'athar, agus a bhràthar, Beniamin! Agus nach taitneach fòs leis a' Chriosduidh labhairt ri 'bhràithribh a bha shuas, agus feòrachadh dhiubh mu thimchioll 'Athar, agus Chriosd, a Thighearn! Cha labhair an duine talmhaidh air ni sam-bith ach an saoghal, cha labhair am "bailtear" *(politician)* air ni sam-bith ach gnothaichean na stàite, cha labhair an lōm sgoileir air ni sam-bith ach fōghlum aimsireil, agus cha labhair am fear-aideachaidh cumanta, no foirmeil ach air a dhleasanasaibh eile; ach gheibhear an duine nèamhaidh a' labhairt mu nèamh, agus mu'n ghlòir iongantaich a chunnaic è le sùil a' chreidimh, agus mu'n choinnimh bheannaichte sin a bhitheas gu goirid aig pobull Dhé air nèamh. O nach ùrail, féumail, tarbhach, taitneach briathran an duine sin! Bioraidh agus leaghaidh a bhriathran an cridhe, agus cruth-atharraichear ìadsan, a dh-éisdeas ris, gu sluagh eile! "Silidh a theagasg mar an t-uisge, tuitidh mar an drùchd a chàinnt; mar mhìn uisg air an lus mhaoth agus mar fhrasan air an fhéur, 'nuair a bhitheas a bhilean a' foillseachadh ainm an Tighearna, agus a' toirt mòrachd d' a Dhia!" Nach faighear a chòmhradh milis mu nèamh, cosmhuil ris a' bhocs' olaidh luachmhoir a "lìon an tigh le fàile cùbhraidh," an déigh dhà "bhi air a dhòrtadh air ceànn Chriosd?" Faodaidh gach neach, a ta fagus do'n duine bheannaichte sin, a bhi air a làn-ùrachadh le sileadh taitneach a bhriathran. Is sona an sluagh aig am bheil ministear nèamhnidh! Is sona a' chlānn agus na seirbhisich aig am bheil pàrant, no maighstear nèamhaidh! Is sona an duine aig am bheil cōmpanach nèamhaidh a ni caithris thairis air a shlighibh, a neartaicheas è air uair a lag-chuis, a mhisnicheas è 'nuair a bhitheas è fānn, no fo eagal, agus a shòlasaicheas è leis an t-sòlas sin leis an robh e-féin gu tric air a dheanamh sòlasach ann an co-chomunn ri Dia! Sin an duine còir a bhitheas an còmhnuidh a' séideadh sradaig' na beatha spioradail, agus a' tarruing d'anam' a dh-ionnsuidh Chriosd, agus a their riut, mar thuirt bean Shamaria, "Thigibh, faicibh aon a dh'innis dhomh-sa na h-uile nithe a rinn mi riamh!" Aon a ghràdhaich ar n-anamanan eadhon gu bàs! "Nach è so Criosd!" Nach è eòlas air Dia agus air-san, a' bheatha mhaireannach! Nach è glòir nan naomh, a ghlòir-san 'fhaicinn?

Thig do thigh an duine so, agus suidh sìos aig a bhòrd, agus sàsaichidh è d'anam le biadh blasda nèimh. Coisich maille ris air an t-sligh, agus seòlaidh agus beothaichidh è thu air do thurus gu nèamh. Dean reic 'us ceannachd ris anns an t-saoghal, agus comhairlichidh è dhuit "an nèamhnuid ro luachmhor" a cheannach. Ma ni thu éucoir air, is aithne dhà maitheanas a thoirt duit, a' cuimhneachadh gu'n do mhaith Criosd a chuid éucoirean mòra dhà-féin. Ma bhitheas fearg ort, gheibh thu ciùin è, a chiùineachd aréir an eisempleir nèamhaidh a ta e-féin a' leantuinn; no ma théid sibh amach air a chéile, is goirid gus am bi è réidh riut, air dhà cuimhneachadh gur éudar dhuibh a bhi réidh, càirdeil, grâdhach gu sìorruidh air nèamh.

So an Criosduidh air am bheil an comharradh glan, ceart. Is mòr is fheàirrd a choimhearsnaich è. Nach neo-tharbhach cuideachd gach uile sheòrsa Chriosduidhean eile, ann an coimeas ris an duine so! Na'n tigeadh duine 'nuas o nèamh, nach b'fhada le sluagh gus an cluinneadh ìad uaith an sgéul a thug è leis air an t-saoghal eile, ciod a chunnaic è, agus ciod a tha aig an t-sluagh bheannaichte 's an àit sin! Nach è 'n duine sin cōmpanach a b'fheàrr agus nach è còmhradh an duine sin 'bu tarbhaiche leo? 'S è gun teagamh. Cuime, matà, nach 'eil cuideachd nan naomh na's luachmhoire leat an diugh? Carson nach 'eil thus' a' farraid tuille dhiubh? Carson nach 'eil an còmhradh na's blasda leat? Oir théid gach naomh do nèamh ann am pearsa, agus is tric an sin a spiorad. Is tric gach naomh a' faicinn nèimh tre ghloine mhòir an t-soisgeil. B'fheàrr leam-féin cuideachd a' Chriosduidh nèamhìnntinnich, na cuideachd an deasbair a's mò ionnsachadh, agus na cuideachd nam prionnsachan a's àirde cumhachd.

8. Cha n-urrainn duine sam-bith onoir cho àrd a chur air Dia, ris an duine sin aig am bheil a "chaithebeatha air nèamh." Nach maslaichear pàrant an uair

a gheibhear a chlānn ag itheadh nam plaosg, air an éideadh le luideagan, agus ìad gun chuideachd idir aca ach slaightearan 'us baigearan? Agus nach maslaichear ar n-Athair nèamhaidh mar-an-céudna, 'nuair a gheibhear sinne, d'an ainm a chlānn, 'g ar beathachadh féin air nithibh talmhaidh; agus trusgan ar n-anamanan cosmhuil ri sgleò an t-saoghail rùisgte, agus an uair is feàrr le ar cridheachan saor chonaltradh agus dlù-leantuinn ris an duslach, na seasamh an còmhnuidh an làthair ar n-Athar nèamhaidh? Is cìnnteach, tha sinn beò ann an staid na's ìlse na thig do chloinn rìgh, 'us cha n-ānn aréir àirde ar dòchais, no lòin tigh ar n-Athar, agus an ullachaidh mhòir a rinn è airson nan naomh. Is maith gu'm bheil againn Athair aig am bheil cridhe iochdmhor, truasail a dh-aidicheas a chlānn féin 'n an luideagaibh. Is maith gu'm "bheil bunait Dhé a' seasamh daingean," agus gur "aithne do'n Tighearn an dream sin a's leis," no mur b'aithne, is gānn a ghabhadh è sinne mar a chuid féin, oir tha sinn beò cho fada bho 'n onoir a bhuineas do na naoimh. Mur tagradh an Tighearn air tùs a chòir féin òirnn, cha n-aithnicheadh sinn-féin, no muinntir eile gur sinn a shluagh. Ach an uair a bhitheas cridhe, no caithe-beatha Criosduidh air nèamh, gabhaidh 'anam aoibhneas anns na nithibh sin a ta neo-fhaicsinneach, agus cuiridh è onoir àrd air Dia. Togaidh an Tighearn fianuis air taobh a' Chriosduidh sin, ag ràdh, "Tha 'n duine so a' creidsinn annam-sa, agus a' gabhail rium air m' fhocal: tha è 'deanamh gàirdeachais ann mo ghealladh; tha è tàingeil airson nan nithe nach fhaca sùil a chuirp riamh; tha è ri gàirdeachas, ach cha n-ann 's an fheòil; gheibhear a chridhe maille rium-sa; is toigh leis mo chomunn; agus gu cìnnteach mealaidh è mo làthaireachd gu bràth ann mo rìoghachd." "Is beannaichte iadsan nach faca, agus a chreid." *Eò.* 20. 29. "Dhoibh-san a bheir urram dhomh-sa, bheir mise urram." Nach do mheas Dia mar onoir dhà-féin giùlain dìleas Chàleb agus Iosua, 'nuair a chaidh ìad suas a rànnsachadh "tir a' ghealladh," agus a phìll ìad arìst, a' toirt leo blasad de "thoradh na tìre," ag ìnnseadh d'am bràithribh gu'n robh "am fearann ro mhaith," agus a' misneachadh an t-sluaigh gu dhol suas! Feuch, an gealladh agus an duais a fhuair ìad!

9. An t-anam sin nach socraich 'aignidhean air na nithibh a ta shuas, diùltaidh è ùmhlachd a thoirt do àithntibh Dhé, agus caillidh è solus gràsmhor, taitneach an fhocail—focal Dhé. Is è an Dia sin féin a dh'àithn dhuit creidsinn, agus a bhi beò mar dheadh Chriosduidh, a tha nis ag àithneadh dhuit "na nithe a ta shuas ìarraidh, far am bheil Criosd 'n a shuidhe air deas làimh Dhé," agus " d'aigne a shuidheachadh air na nithibh a ta shuas, agus cha-n ann air na nithibh a ta air an talamh." *Col.* 3. 1, 2. Is è an Dia sin féin a thoirmisg dhuit mortadh, gadachd, no adhaltrannas a dheanamh, a tha nis a' toirmeasg dhuit dearmad a dheanamh air an dleasanas mhòr so; agus an dàna dhuit a dhiùltadh? Carson nach 'eil do choguis a' toirt ort an dleasanas so a dheanamh, cho maith ris an dleasanas ud eile? Nach d'òrduich Dia an dleasanas so dhuit cho maith ri instrumaid do shòlais, chum do neartachadh gu làn ghreim a dheanamh air do thròcairean féin? A bhàrr air sin, dearmaid an dleasanas so, agus ciod is fheàirrd thu gach cùnntas fìor ghlòrmhor mu nèamh, gach iomradh fìor air an t-sonas ri teachd, agus gach gealladh prìseil air ar fois? Nach ìad sin na réultan a chithear a' dealrachadh ann an ìarmailt an Sgriobtuir, agus na còrdan òir a chithear ann an leabhar Dhé? Shaoilinn nach dealaicheadh tu ri aon idir de na geallaidhean sin airson an t-saoghail uile.

Is è nèamh iomlanachd ar tròcairean uile, mar sin is ìad geallaidhean nèimh anns an t-soisgeul, fìor anam an t-soisgeil féin. Nach neo-ni uile shòlas an t-saoghail ann an coimeas ri aon fhocal sòlais o bhéul Dhé? Is eadh. Carson, matà, tha thus' a' deanamh dearmaid agus dimeas air cho liuthad focal sòlais? Carson a dh'fhoillsich Dia a chomhairle féin duinn ann an tomhas cho mòr, agus carson a labhair è ruinn roi-làimh air an lànachd aoibhneis a tha sinn gu shealbhachadh, ach a chum ar deanamh aoibhneach le fios 'fhaotuinn air? Mur b'àill leis sinne 'dheanamh aoibhneach le fios a thoirt duinn air ar sonas roi-làimh, dh-fhaodadh è a rùn a chumail aige-féin; gun aon fhocal ìnnseadh dhuinn mu 'thimchioll, gus an tig an uair air an togar suas gu glòir sinn. Seadh, a chionn gu'm bheil ar fois ann an làimh Dhé féin, dh-fhaodadh è a buan mhaireannachd a cheiltinn òirnn, ni a dheanadh ar gàirdeachas milis a lughdachadh gu mòr fo eagal a chāll. Ach b'ì toil ar n-Athar nèamhaidh a chomhairle féin 'f hosgladh suas, agus fios a thoirt duinn air làn rùn a chridhe, 'chum gu'm bitheadh ar gàirdeachas coimhlionta', agus gu'm bitheamaid beò mar oighreachan air a rìoghachd. Agus an dean sinne nis dìmeas air sin uile? Am bi sinn beò ann an iomadh cùram agus bròn, gun ghàirdeachas na's mò 'dheanamh anns na nithibh foillsichte sin, na ged nach sgrìobhadh làmh an Tighearna riamh ìad? Na'n séulaicheadh rìgh na tìre so dhuit còir-sgrìobhte air moraireachd, no gealltuinn morair a dheanamh dhìot, nach tric a bheireadh tu sùil air do chòir-sgrìobhte, a' smuaineachadh oirre le taitneas gus am faigheadh tu an onoir sin? Ach nach do shéulaich Dia còir-sgrìobhte dhuit air onoir nèimh, agus am fàg thu ì 'n a laidhe dùinte ri do thaobh, gun smuain, gun sùil a thoirt oirre, mar nach bitheadh cuimhne agad gu'm bheil a leithid ānn? Ho! b'fheàrr gu'n robh ar cridheachan cho àrd ri ar dòchas, agus ar dòchas cho àrd ris na geallaidhean neo-mhearachdach sin!

10. Is còir d'ar cridheachan a bhi suidhichte air Dia, oir tha cridhe Dhé làn-shuidhichte òirnn-ne. Nach ìosal a dh'ìslich Tighearn na glòire e-féin air ar son-ne ann an suidheachadh a chridhe òirnn-ne, créutairean peacach an duslaich! Nach bu chòir dhuinn-ne, matà, ar cridheachan a shocrachadh gu toileach, taitneach air Criosd agus air glòir, a' togail suas ar n-aignidhean gach là 'dh-ionnsuidh an Tì sin a dh'ìlsich e-féin cho mòr a chum sinne àrdachadh! Anis, a Chriosduidh, nach 'eil thus' a' tuigsinn gu'm bheil cridhe Dhé air a shuidheachadh ort, agus gu'm bheil è fathast a' cuimhneachadh ort le gràdh tìorail, eadhon an uair a gheibhear thus' a' deanamh dì-chuimhne ort-féin agus air-san? Nach 'eil a thròcairean air an ath-nuadhachadh dhuit gach là? Nach 'eil è a' sìor-labhairt ri d'anam leo? Nach 'eil è ag ullachadh airson do chuirp, agus a' gleidh-

eadh araon do chuirp agus d'anama? Nach 'eil è 'g a do ghiùlain an còmhnuidh ann an gàirdeanaibh a ghràidh, agus a' gealltuinn "gu'n comh-oibrich na h-uile nithe chum maith" dhuit, agus gu'm bi gach ni a nì è riut a chum d'àrd bhuannachd, agus gu'n toir è "àithn d'a ainglibh mu d'thimchioll?" Agus am bi thusa toilichte le aoibhneas ìosal na talmhainn, agus an dì-chuimhnich thu do Thighearn a tha cho cuimhneach ort-sa? Ah! a mhi-thàingealachd neo-chaoimhneil! Eisd ris a' labhairt air a chaoimhneas féin ruinn-ne, "Ach thubhairt Sion, Thréig an Tighearn mi, agus rinn mo Thighearn mo dhì-chuimhneachadh. An dì-chuimhnich màthair a leanabh cìche, gun iochd a dheanamh air mac a cuim? Feudaidh eadhon ìadsan dì-chuimhneachadh, ach cha dì-chuimhnich mise thusa. Feuch air dearnaibh mo làmh ghearr mi thu; tha do bhallachan a'm' fhianuis an còmhnuidh." *Isà.* 49. 14-16. Ach éisd ris anis a' labhairt air ar cùram-ne d'a thaobh féin 'us cluinnidh tu è ri gearan òirnn, "Am feud òg-bhean a h-usgraichean a dhearmad? no bean-bainnse a h-éideadh? Gidheadh dhearmaid mo shluagh mise làithean gun àireamh. *Ier.* 2. 32. Mar gu'n abradh è, "Air gach maduinn a dh-éireas sibh, is taitniche libh dìomhanas 'us éideadh grìnn a chuimhneachadh na mise. An ìad sin a's luachmhoire dhuibh na bhur Dia? An fheàrr dhuibh na nithe sin na bhur beatha mhaireannach? Nach 'eil sibh a' dearmad na nithe sin a's feàrr là an déigh là?" Na tugamaid aobhar do Dhia a bhi ri cònsachadh ruinn. Gu-ma feàrr leinn ar n-anamanan a thogail suas a dh-ionnsuidh Dhé, taoghal aige gach maduinn, agus ar cridheachan bochd a shìneadh d'a ionnsuidh gach mionaid.

11. Nach 'eil ar còir ann an nèamh, agus ar dàimh ris an àit sin, ag ìarraidh òirnn ar cridheachan a chumail an còmhnuidh air nèamh? An sin, tha cùirt ar n-Athar. Gairmidh sinn dheth "Ar n-Athair a ta air nèamh. Clānn neo-airidh sinne! a bhitheas toilichte le cluith 'us faoineas, gun chuimhne air Athair cho maith. An sin, tha Criosd ar Ceànn, ar Céile, ar Beatha; agus nach seall sinn suas ris, agus nach ìarr sinn è cho tric 's is urrainn sinn, gus an tig an là air am faic sinn è aghaidh ri

aghaidh? A chionn gur "éigin do nèamh a ghabhail gu aimsiribh aisig nan uile nithe;" gabhadh nèamh mar-an-céudna na cridheachan againn-ne maille ris. An sin fòs "a ta an Ierusalem nuadh a's màthair dhuinn uile." *Gal.* 4. 26. An sin tha mòr àireamh ar bràithrean a's sine. An sin tha ar càirdean, ar seànn luchd-eòlais, ìadsan 'bu chuideachd thaitneach leinn anns a' bheatha so, agus bu bhrònach sinn a' dealachadh riutha aig uair am bàis! agus nach tog sin suas ar smuaintean gu nèamh? Na'n robh ìad sin fathast air thalamh, nach rachamaid astar fada g' am faicinn. Agus carson, màta, nach 'eil ar spioradan a' dìreadh suas na's trice d'an ionnsuidh air nèamh, agus le aoibhneas a' smuaineachadh roi-làimh air an àit agus air an là ghlòrmhor sin 's an coinnich ìadsan agus sinne fathast? B'aoibhneach le Socrates bàsachadh, a chionn gu'n robh è 'creidsinn gu'm faiceadh è Hòmer, Hesiod,* agus daoine comharraichte eile air taobh thāll a' bhàis. "Nach mò gu mòr na sin m' aobhneas-sa," arsa ministear diadhaidh, aosda, "agus mì cìnnteach gu'm faic mì Criosd mo Shlànuighear, Mac sìorruidh Dhé, a ghabh air-féin nàdur an duine, maille ri mòran aithrichean, fhàidhean 'us abstol glic, naomh, ainmeil," &c. Is còir do gach cridmheach sealltuinn suas gu nèamh, a' meòrachadh air staid bheannaichte nan naomh, agus a' labhairt ri 'chridhe féin, mar so, "Ged nach 'eil mise fathast cho sona 's a tha sibhse, gidheadh is sòlas dhomh gach là, gur sibhse mo bhràithrean agus mo chomh-bhuill ann an Criosd, agus air an aobhar sin, is è bhur gàirdeachas-sa mo ghàirdeachas-sa, agus bhur glòir-sa, an lorg mo dhlùth dhàimh so ruibh, mo ghlòir-sa! Seadh gu h-àraid 'us mis' a' creidsinn ann an Criosd féin, agus a' deanamh teànn ghreim air a' cheart chreidimh agus air a' cheart ùmhlachd sin leis an robh sibhse mar so air bhur n-àrdachadh, agus a' deanamh gàirdeachais ann mo spiorad maille ribh-se, 's a' meòrachadh le tàingealachd 'us taitneas air bhur sonas gach là."

A bhàrr air sin, is ānn *shuas* a tha ar tigh 's ar dachaidh. " Oir a ta fios againn, na'n sgaoilteadh o chéile ar tigh talmhaidh a' phàilliuin so, gu bheil againn aitreabh o Dhia, tigh nach do thogadh le làmhaibh, siorruidh anns na nèamhaibh." Carson, matà, nach 'eil sinn a' sealltuinn suas ris na's trice, agus " ag osnaich 's a' mìannachadh a bhi air ar n-éideadh le ar tigh o nèamh?" 2 *Cor*. 5. 1, 2. Na'n robh ar dachaidh mòran na's fhaisge, is cìnnteach chuimhnicheamaid oirre, do bhrìgh gur ì ar dachaidh. Na'n robh thu air d'fhògradh air falbh gu tìr fad-ás, nach tric a smuainicheadh tu air do dhachaidh. Carson, matà, nach fhaighear thu gu tric a' smuaineachadh air nèamh? Nach è sin gu ceart, cìnnteach ar dachaidh bhuan, far am bi ar còmhnuidh shìorruidh, agus cha n-ānn 's an t-saoghal so ris am bheil sùil againn dealachadh air gach uair?

---

* *Socrates*, *Hòmer*, *Hesiod*, sin ainmean thriùir dhaoine fiosrach, ainmeil de mhuinntir na Gréige. Bha ìad āun roimh theachd ar Slànuigheir.—EADAR.

Is coigrich sinn, agus is è nèamh ar dùthaich. Is oighreachan sinn agus is è nèamh ar n-oighreachd; eadhon " oighreachd neo-thruaillidh, agus neo-shalach, agus nach searg ás, a ta air a coimhead anns na nèamhaibh dhuinn." *Pead.* 1. 4. An so, tha sinn fo àmhghar agus fo uireasbhuidh an còmhnuidh, ach a ta ar " maoin" air nèamh; eadhon " maoin a's feàrr a ta maireannach." *Eabh.* 10. 34. Seadh, tha ar fìor dhòchas air nèamh; ar n-uile dhòchas ri fuasgladh o gach trioblaid, ar n-uile dhòchas ri sonas, 'nuair is truagh sinn an so: agus ' tha an dòchas so uile air a thasgadh suas dhuinn air nèamh.' *Col.* 1. 5. Carson, a Chriosduidhean ionmhuinn, a tha còir cho mòr againn air nèamh agus cho beag smuaintean againn an sin? dàimh cho dlùth, agus gràdh cho beag? An tig dhuinn tlachd cho mòr a ghabhail ann an cuideachd choigreach; agus ar n-Athair 's ar Tighearn a dhì-chuimhneachadh? no 'bhi cho toilichte leo-san a ta 'g ar fuathachadh agus 'g ar sàrachadh, agus ar càirdean a's feàrr agus a's dìlse a dhì-chuimhneachadh? no 'bhi cho déigheil air ìasad faoin, agus dearmad a dheanamh air ar seilbh agus air ar n-ionmhas féin? no 'bhi cho mòr air ar cìùrradh le deòir 'us uireasbhuidh, agus ar gàirdeachas agus ar fois a dhì-chuimhneachadh? Is tric Dia a' tagair a chòir annainn; agus mar sin a' dearbhadh dhuinn gu'n oibrich è maith dhuinn, a chionn gur sinn a shluagh féin, a rōghnaich è dhà-féin amach ás an t-saoghal. Carson, matà, nach fhaighear sinne gu tric a' tagair ar còir ànn-san, agus mar sin a' togail suas ar cridheachan a dh-ionnsuidh ar Dé, agus a dh-ionnsuidh nèimh, ar seilbh féin. Gu tric is ro thaitneach agus is ro luachmhor le daoine na nithe tìmeil a bhuineas doibh-fèin, 'g an cuimhneachadh ro mhòr. Ho! b'fheàrr gu'n robh ar n-oighreachd nèamhaidh leth cho taitneach agus leth cho luachmhor leinn 's is fhìach ì!

12. Aon uair fathast smuainich, cha n-'eil ni sambith ānn, ach nèamh air an fhìach dhuinn ar cridheachan a shuidheachadh. Mur suidhich sinn ìad air Dia, cò air a shuidhicheas sinn ìad, no cò dhà 'bheir sinn ìad? Mur cuimhnich thu air d'fhois, cò air a chuimhnicheas tu? An d'fhuair thu mach dia eile, no ni sam-bith eile a sheasas dhuit 'an àit fois'? An d'fhuair thu mach sonas sìorruidh air thalamh? Càit am bheil è? Ciod de 'm bheil è air a dheanamh? Cò an duine fortanach a fhuair amach è? Cò am fear mu-dheireadh aig an robh è? Càit an robh a chòmhnuidh? C'ainm a bh' air? No, an tu-féin an cheud neach a fhuair nèamh air thalamh? Ah! a thruaghain, na earb á d'fhortan, na dean uaill ann do bhuannachd, gus an ìarr làithean fada, fiosrachaidh ort uaill a dheanamh. Na sàraich thu-féin le ìarraidh ni air thalamh nach 'eil idir ànn, air eagal gu'n càill thu d' anam, agus gu'n ionnsuich thu le fiosrachadh goirt, ni a dh-fhaodadh tu, na'm b' àill leat, ionnsachadh gu toinisgeil a chum do bhuannachd a's feàrr, le éisdeachd ri iomadh rabhadh o Dhia 'n a fhocal, agus le smuaineachadh air sgrios nam mìltean a mheall 's a mhìll ìad-féin romhad. Geda choinnicheadh tu Sàtan air 'béinn a' bhuairidh,' agus geda 'nochdadh è dhuit an sin uile rìoghachdan an domhain agus an glòir,' cha b' urrainn è ni sam-bith a nochdadh dhuit air am b'fhìach dhuit do smuaintean a shocrachadh, no idir ni a b'fhìach dhuit a rōghnachadh air thoiseach air d'fhois. Gun teagamh, féumaidh sinn, ann an céumaibh ar dleasanais, sùim a ghabhail de na nithibh a ta bhos, ach càit am faighear duine nach ìarr tuilleadh? no cò an t-anam a's urrainn fìor fhois 'fhaotuinn ànnta? Am fear a's lugha cùram mu nithibh tìmeil, gheibh è cuid diubh draghail, no searbh.

Anis, a Chriosduidh, faic falamhachd 'us bochduinn nan uile nithe a ta bhos, agus lànachd phrìseil nan nithe a ta shuas. Geda ruitheadh do smuaintean, cosmhuil ris an t-seillean dhìchiollach, thairis air gach ni 's an t-saoghal, a' dol o luibh gu luibh, o chréutair gu créutair, agus o shaoibhreas gu onoir, is beag mil, no mìlseachd a bheireadh ìad dachaidh, ach na chruinnicheadh ìad o'n dàimh ris an t-sìorruidheachd. Ged is fìor luachmhor gach focal de fhìrinn Dhé, agus ged is còir a dìon gu cùramach, gidheadh is ānn a chum ar treòrachadh a dh-ionnsuidh ar fois', a bhuineas duinn smuaineachadh air teagasg na fìrinn. Gu dearbh is fìor cheart a theirear, "Nach robh cridheachan luchd-deasboireachd air diadhachd riamh air am blàthachadh ann an deasbud, le aon sradaig de ghràdh Dhé." Is còir aire cheart a thoirt do "ghnothaichean na h-eaglais agus na stàite," fhad 's a tha ìad a chum freasdal Dé a shoilleireachadh, chum an soisgeul a chraobh-sgaoileadh, a chum onoir a chur air uachdaranachd Chriosd, agus mar sin, a chum ar n-anamanan féin agus anamanan nan ginealachd a thig 'n ar déigh a theàrnadh; ach is ìad sin nithe a bhuineas do'n t-saoghal shìorruidh. Cha n-airidh na gnothaichean a's feàrr agus a's àirde 's an t-saoghal so, eadhon reic 'us ceannach, ith 'us òl, togail thighean 'us pòsadh, cogadh agus sìth, air làn smuaintean tric a' Chriosduidh, ach amhàin cho fad 's a bhuineas ìad do'n bheatha ri teachd, 'us cha n-ānn do thoileachadh na feòla. Agus anis nach 'eil do choguis féin ag ràdh nach 'eil ni sambith ānn air an fhìach dhuit d'anam a shocrachadh, ach amhàin nèamh agus an t-sligh d'a ionnsuidh?

Anis, a léughadair, am bheil, no nach 'eil na smuaintean sin luachmhor, cudthromach? An do dhearbh mì dhuit gur è do dhleasanas do chridhe bochd a shuidheachadh air na nithibh saoibhir a ta shuas? Freagair a' cheist. Ma their thu, Cha do dhearbh, is cìnnteach mise gu'm bheil thus' ag àicheadh guth do choguis féin. Ma dh-aidicheas tu thu-féin dearbhte, gur è so do dhleasanas, dìtidh do theangaidh sin féin thu, agus labhraidh d'aideachadh sin gu géur a'd' aghaidh, ma ni thu dearmad air do dhleasanas aidichte. Bi làn-toileach, matà, agus tha 'n obair tuilleadh 'us leth deante.

So dhuit anis beagan sheòlaidhean soilleir, anns an ath Chaibdeil, a chum do chuideachadh ris an obair mhòir so. Ach, mo chreach ! is dìomhain an ainmeachadh, mur 'eil thusa toileach an cleachdadh. Gidheadh, bheirear dhuit ìad, agus gu'n deanadh an Tighearn do chridhe aomadh a dh-ionnsuidh na h-oibre so !

Caibdeil XII.

Caochladh Seòladh a chum Caithe-beatha Nèamhaidh a choimhead air Thalamh.

Ma's luachmhor leat an sòlas a thig o *chaithe-beatha nèamhaidh*, guidheam ort o Dhia, seachainn gu cùramach luchd-bacaidh àraid ; agus an déigh sin, dean gu tric, dìchiollach, fìrinneach na dleasanais sin a chuidicheas tu gu mòr a chum ruigheachd air caithe-beatha nèamhaidh.

I. So anis an luchd-bacaidh a's còir dhuit a sheachnadh gu cùramach, air gach dòigh ann do chomas ; eadhon, —A bhi beò ann am peacadh aithnichte sam-bith,—Inntinn thalmhaidh,—Cuideachd dhaoine mi-dhiadhaidh,—Creidimh nam barail,—Spiorad uaibhreach, mòr-chuiseach,—Spiorad lùnndach,—Earbsadh ann an ullachadh lōm airson na beatha nèamhaidh, gun eòlas idir air a' bheatha sin féin.

1. Is *bacadh* mòr air caithe-beatha nèamhaidh, a bhi beò ann am peacadh aithnichte sam-bith. Fàsaichidh sin d'anam gu trōm. Mo thruaighe ! millidh è d'aoibhneas ! Is goirt am milleadh a rinn è air gràsaibh mhòran ! a' sìor-lagachadh neart an anama ann an coimhlionadh a dhleasanais ! Anis, a léughadair, an neach thus' a rinn ainneart air do choguis féin ? Am fear-dearmaid thu air do dhlasanasaibh aithnichte, follaiseach no uaigneach, conaltrach no dìomhair ? An tràill thu do ana-mìann, no do dhroch càil air-bith ? Am bheil thu àrdanach, agus déigheil, mìannach air moladh ? An duine drànndanach, frionasach thu, ullamh gu fearg a ghabhail ris gach focal, 'nuair a shaoileas tu gu'n d'rinneadh tàire,

no dìmeas ort? Am fear-meallaidh thu ann an deanamh ghnothaichean ri muinntir eile, no am bheil thu 'g ìarraidh a bhi saoibhir, iochd, achd, àraidh? Ma's duine mar sin thu, faodar a ràdh gu'm bheil nèamh agus d'anam-sa glé aineolach air a chéile. Cha leig na sailean sin ann do shùilibh dhuit amharc suas ri nèamh. Is neòil ìad a' seasamh eadar thu-féin agus Dia. 'Nuair a dh-fheuchas tu ri smuaineachadh air an t-sìorruidheachd, agus ri sòlas a tharruing o'n bheatha ri teachd, seallaidh do pheacadh riut anns an aoduinn, air a' cheart uair sin, ag ràdh riut, " Cha bhuin na nithe sin dhuit-sa. Cionnus a gheibheadh tusa sòlas o nèamh, agus tlachd cho mòr agad ann an ana-mìannaibh salach na feòla?" Faic, O faic mar bhàthas sin d'aoibhneas! Ginidh è smuaintean searbh, agus cha n-è toil-ìnntinn mhilis dhuit! fàgaidh è thu gun tlachd ann an staid na fois'! Bàthaidh gach peacadh, a ni thu, do shòlas mar bhàthas uisg an teine. 'Nuair a shaoileas tu gu'm beothaichear do shòlas, is ānn a bhàthas do pheacadh ás è gu léir. Chàill thu nise do thoil, chàill thu do chomas air éirigh suas gu nèamh le meòrachadh diadhaidh; oir chàill thu do sgìath,—eadhon sgìath làidir a' chreidimh,—gheàrr do pheacadh dhìot ì. Cha n-urrainn thu éirigh suas na's mò na b'urrainn eun éirigh air iteig, an déigh d'a sgìathan a bhi air an gearradh dheth.

Gearraidh am peacadh fèithean na beatha nèamhaidh so. O dhuine! Is mòr a' bheatha sin a tha thus' a' căll! Is mòr an sòlas làitheil a tha thus' a' reic air ana-mìann truaillidh! Coinnichidh nèamh agus ifrinn a chéile, agus gràdhaichidh Dia am peacadh, air an là sin air an urrainn do chaithe-beatha-sa 'bhi air nèamh le blasad air glòir, 'us tu fathast beò ann am peacadh air-bith, 's ag òl truaillidheachd. Gabh an aire nach fògair am peacadh do phearsa bho nèamh, mar tha è nis a' fògradh do chridhe bho smuaintibh nèamhaidh. Agus mur 'eil thu ciontach ann am peacadh, mur 'eil peacadh aithnichte sam-bith a'rìgheachadh annad, smuainich, cia muladach do chor, ma gheibhear thu uair air-bith fo bhuaidh peacaidh. Dean caithris, matà; rùnaich gu làidir gach coslas peacaidh a sheachnadh. agus cum amach ás gach céum buairidh. Is mòr ar féum air an ùrnuigh so a chur suas gach uair, " Na leig sinn ann am buaireadh, ach saor sinn o 'n olc !"

2. Is *bacadh* eile, ìnntinn thalmhaidh ; agus féumar a seachnadh gu cùramach. Cha n-urrainn tlachd do chridhe 'bhi araon ann an Dia agus ann am mammon, ann an nèamh agus anns an talamh. 'Nuair a gheibhear an creidmheach nèamhaidh 'g a thoileachadh féin le beannachd Dhia, agus " a deanamh gàirdeachais 'an dòchas" na glòire ri teachd ; theagamh gu'm faighear thusa 'g a d'thoileachadh féin le do shoirbheachadh saoghalta, agus a' deanamh gàirdeachais ann an dòchas do chinneachaidh 's an t-saoghal so. 'Nuair a bhitheas an Criosduidh nèamhaidh a' gabhail toil-ìnntinn dhà-féin ann an sealltuinn suas ri Criosd, ris na h-ainglibh agus ris na naoimh, a' chuideachd a bhitheas aige gu sìorruidh, bithidh tus' a' gabhail toil-ìnntinn dhuit-féin ann an sealltuinn ri do shaoibhreas, ri do chuid pàipeirean, ri do chùnntais, ri do bhannaibh-sgrìobhte, ri do bhathar, do spréidh, no d'aitreabh ; agus a' smuaineachadh air deadh-ghean dhaoine mòra, air oighreachd mhòir, thaitnich, air ullachadh mòr airson do chloinne an déigh do bhàis, air onoir do theaghlaich, no air meudachadh do luchd-eisimeil. Ma thuirt Criosd " amadan" ris an fhear a labhair ris-fèin, ag ràdh, " Anam, gabh fois, a ta agad mòran do nithibh maithe air an tasgaidh fa chomhair mòrain bhliadhnachan," nach tus' " amadan" a's mò gu mòr a' labhairt nam briathran céudna ann do chridhe le fios duit ? Innis dhomh anis, ma's urrainn thu, ciod an t-eadar-dhealachadh a tha eadar briathran an "amadain" so agus smuaintean do chridhe-sa ?

Cuimhnich, is ann ri ' Fear-rànnsachaidh nan cridheachan' a tha do ghnothach. Bi cìnnteach á so, mar a's mò do thaitneas agus d'fhois ann an nithibh talmhaidh, is ānn a's lugha do thaitneas ann an Dia. Faodaidh d'ìnntinn thalmaidh còrdadh ri d'aideachadh agus do dhleasanas o'n leth-muigh, ach cha n-urrainn ì còrdadh ris an dleasanas nèamhaidh so. Is maith is aithne dhuit-féin cho ainmig, fuar, cho cabhagach, gruamach 's a bha do smuaintean air an aoibhneas a ta shuas, riamh o'n thòisich thu cho dìan air marsantachd an t-saoghail

O nach mallaichte boile sin mhòran a ta nis a' gabhail orra-féin a bhi diadhaidh! Léumaidh ìad air oibribh ìionmhor, tròm gus am bi ìad luchdaichte le saothair, agus air am bacadh le cùram, ionnus gu'm bheil è cho mì-chomasach d'an anamaibh conaltradh a chumail ri Dia 's a bhitheadh è do dhuine coiseachd le béinn air a dhruim; agus ìad cho neo-dheas gu éirigh suas air sgìath a' mheòrachaidh nèamhaidh, 's a tha 'n cuirp air cruinn léum a thoirt suas gu uchd na gréine! Agus an uair a chailleas ìad a' bheatha nèamhaidh sin a dh-fhaodadh ìad a choimhead air thalamh, gheibhear ìad 'g an dìon féin, ni nach gabh idir deanamh, le argumaidibh faoin, grod, ag ìarraidh a dhearbhadh gu'm bheil an cleachdadh féin laghail gu leòr.

Comhairlicheam dhuit, a Chriosduidh, a bhlais air taitneasaibh na beatha nèamhaidh, ma's maith leat blasad orra fathast, seachainn pōll-slugaidh na h-ìnntinn talmhaidh. Ma's "àill leat a bhi beartach, tuitidh tu ann am buaireadh, agus ann an ribe, agus ann an iomadh ana-mìann amaideach agus cìùrrail." 1 *Tim.* 6. 9. Cum na nithe sin air an taobh muigh dhìot, chum gu'm bi è soirbh dhuit an tilgeil uait air gach àm, mar thilgeadh tu d'fhalluinn uachdair; ach cum Dia agus glòir an còmhnuidh astigh ann do chridhe. Cuimhnich gu bràth "gur nàimhdeas an aghaidh Dhé, càirdeas an t-saoghail; ge b'e air bith neach uime sin leis an àill a bhi 'n a charaid do'n t-saoghal, tha è 'n a nàmhaid do Dhia." *Séum.* 4. 4. "Na gràdhaichibh an saoghal, no na nithe a ta 'san t-saoghal. Ma ghràdhaicheas neach air bith an saoghal, cha-n 'eil gràdh an Athar ann." 1 *Eò.* 2. 15. Is soilleir, dìleas an teagasg sin, agus is sona do gach neach a ghabhas ris gu cùramach, ceart!

3. Bi faicilleach an aghaidh cuideachd dhaoine mi-dhiadhaidh. Ach cuimhnich, cha n-eilear idir ag ìarraidh ort tàir a dheanamh orra, no idir am fuathachadh. Na fuathaich ach amhàin an droch gnè, an droch càinnt 's an droch cleachdadh. Gràdhaich an anamanan, agus fhad 's a bhitheas dòchas de'n taobh, gnàthaich gach fàth-chothrom ann do chomas, a chum an toirt gu ath-leasachadh beatha. Na abair idir nach fheàrr ìad na madraidh no mucan, agus mar sin, nach

fhìach ìad seasamh 'n an cuideachd, no idir labhairt riutha mu chor an anamanan. Is ì an dòigh a's feàrr an comhairleachadh gu ciùin, dìleas, gràdhach, agus leantuinn air an comhairleachadh mar sin, fhad 's a bhitheas dòchas de'n taobh. Ach gabh an aire nach cum thu dlùth chōmpanas gun fhéum, gun mhaith ri daoine mì-dhiadhaidh.

Gheibhear cronail, cha n-è mhàin cuideachd dhaoine mi-naomh, am mionnadair, am misgeadair agus nàimhdean na diadhachd, ach gu ro thric cōmpanas dhaoine modhail, sìobhalta aig am bi còmhradh faoin, falamh gun teagasg nèamhaidh. Tha ìad sin glé ullamh gus ar smuaintean a tharruing air falbh o nèamh. An àit sin, is ānn a chuireadh ar cridheachan rag, féum an còmhnuidh air cuideachadh làidir, a chum an tarruing suas gu nèamh ; oir do thaobh nàduir, cha ghluais aon diubh a dh-ionnsuidh nèimh, na's mò na ghluaiseas clach, no clōd o'n talamh a dh-ionnsuidh nan spéur. Cha ruigear a leas na creagan a bhacadh o éirigh suas anns na spéuraibh, is leòr gun an cuideachadh. Agus gu cìnnteach, mur faigh na spioradan againn-ne an cuideachadh gu mòr, is furas an cumail o éirigh suas, ged nach coinnicheadh ìad cnap-bacaidh sam-bith. O smuainich air so 'nuair is àill leat cōmpanaich a dheanamh dhuitféin ! Ach an uair a bhitheas do spiorad cho déigheil air nèamh, ionnus nach bi féum aige air cuideachadh a chum a thogail suas, ach ê, mar lasair, a'sìor-éirigh suas, agus a' trusadh leis gach neach a choinnicheas è air an t-sligh, an sin, ach nì h-ānn idir gu sin, faodaidh tus' a bhi car coma cò a' chuideachd anns an tuit thu. Ciod is fheàirrd do bheatha nèamhaidh a chluinntinn ciamar a tha 'dol do'n fhéill, agus do'n aimsir, no dè an naigheachd ùr a tha 'measg sluaigh ? Is è sin còmhradh dhaoine talmhaidh.

An cuidichear do chridhe gu éirigh suas a dh-ionnsuidh Dhé le neach a chluinntinn ag ràdh ' B'è sid am ministear comasach, no b'è sid an searmonaiche tréun, no b'ê sid an Criosduidh mòr, no b'è sid an t-searmoin àluinn, no b'e sid an leabhar maith,' no le éisdeachd ri cōnsachadh teànn gun stà mu chreidimh ? Gu ro thric is è sin còmhradh a's feàrr a's dòcha dhuit 'fhaotuinn aig fear-aideachaidh foirmeil, bruidhneach, marbhchridheach. Anis ma bha thus' o chionn ghoirid a' blàthachadh do chridhe le meòrachadh air na h-aoibhneasaibh beannaicht' a ta shuas, nach meilicheadh an còmhradh sin d'aignidhean, agus nach grad a bheireadh ê air do chridhe reothadh arìst? Tha mì nis a' faighneachd so dhe tuigse gach neach a dh'fheuch ris an obair so, agus aig am bheil beachd idir air fōnn a spioraid féin. Cha mhaith is urrainn daoine labhairt air aon ni, agus aire cheart a thoirt do ni eile, gu h-àraid dà ni cho eadar-dhealaichte 'n an nàdur ri nèamh 'us talamh. Sibhse, a mhuinntir òg, a ta ro bhuailteach do'n bhuaireadh ud, smuainichibh air an teagasg so. An urrainn bhur cridheachan a bhi air néamh, agus sibh maille ri cōmpanaich stoirmeil ag éigheachd 's a' gleadhraich os-ceànn na dibhe-teinntich anns an tigh-òsda? no 'nuair a bhitheas sibh ag obair maille ri créutairean d'an càinnt chumanta "draosdachd, no còmhradh amaideach, no bao-shùgradh, nithe nach 'eil iomchuidh?" *Eph.* 5. 4. Ni-h-eadh, ach leigibh dhomh ìnnseadh dhuibh, ma's è sluagh mar sin is cōmpanaich dhuibh, 'nuair a dh-fhaodadh sibh, na'm b'àill leibh, còmpanaich na b'fheàrr 'fhaotuinn, agus ma's è an cuideachd toilìnntinn a's taitniche leibh, is fhada sibhse bho chaithebeatha nèamhaidh; cha n-'eil còir agaibh fathast air nèamh; agus mur atharraich bhur cridheachan, bithidh sibh fada, fada bho nèamh gu sìorruidh. Na'n robh bhur n-ionmhas shuas, cha b'urrainn bhur cridhe 'bhi air nithibh a ta cho fada bho nèamh. A dh'aon fhocal, is ì ar cuideachd pàirt de'n t-sonas a bhitheas againn air nèamh, agus is ānn aréir na cuideachd a rōghnaichear leinn air thalamh, a luathaichear no 'chaisgear ar céum gu nèamh.

4. Seachainn *deasboireachd* mu nithibh na diadhachd, agus creidimh aig nach 'eil stéidh sam-bith ach barail dhaoine. Is ìadsan a's lugha eòlas air a' bheatha nèamhaidh. deasboirean a's braise agus a's teotha air na nithibh a bhuineas do thaobh-muigh na diadhachd. Am fear aig nach 'eil creidimh sam-bith eile, ach amhàin fuaim nam barail, is è a's trice agus a's éudmhoire 'gheibhear a' labhairt 's a' dìon a bharailean bochd féin

Ach am fear aig am bheil a chreidimh a' sruthadh bho eòlas air Dia, agus o ghràdh do Dhia agus do Chriosd, is è a's dìchiollaich' a labhras air an là shona sin air am faigh è an làn-mhealtuinn. Is tearc, luachmhor an Criosduidh sin d'an aithne fìor fhéum a dheanamh de 'n fhìrinn shoilleir. Air an aobhar sin, comhairlicheam dhuit-sa, ma's àill leat beatha nèamhaidh, na caith ach beag de do smuaintibh, de d'ùin, de d'éud, agus de do bhriathraibh air deasboireachd nach urrainn sìth, no sòlas a thoirt do d'anam. 'Nuair a bhitheas cealgadairean beò air rùisg 'us plaoisg, bì-sa beò air na h-aoibhneasaibh a ta shuas. Is maith a bhi comasach air fìrinn Dhé a dhìon ameasg dhaoine, agus is còir dhuinn léughadh agus ionnsuchadh a chum na crìche sin; ach thugamaid a' cheart aire nach ceadaich sinn do dheasboireachd mu'n fhìrinn féin ar cridheachan a ghluasad de na nithibh a ta shuas. Is tric a chualas muinntir a' cōnsachadh ri 'chéile mu chreidimh, ach is ainmig a chunnacas ìad a' fàgail na cùise na's soilleire, an déigh dhoibh sgur, na bha ì 'nuair a thòisich ìad. Tha na nithe sin ro dhomhain airson sealladh goirid dhaoine.

Is beag is fheàirrd anam air-bith cōnsachadh mu 'n fhìrinn, agus is maith nach 'eil mòr chōnsachadh mu na fìrinnibh a's prìseile luach. Ach éisdeamaid anis ciod a tha focal Dhé féin ag ràdh air a' chùis so:—"Gabhaibh ris an neach a ta anmhunn 's a' chreidimh, ach cha-n ann chum deasboireachd amharusach." *Ròm.* 14. 1. "Ach seachainn ceisdean amaideach agus neo-fhòghluimte, air dhuit fios a bhi agad gu'n tog iad connsaichidhean. Agus cha-n fheud òglach an Tighearna 'bhi cōnspoideach. 2 *Tim.* 2. 23. "Ach seachainn ceisdean amaideach, agus sloinnteireachd, agus cōnspoidean, agus cōnsachadh mu'n lagh: oir tha iad gun tairbhe agus dìomhain." *Tìt.* 3. 9. "Ma bheir aon neach atharrachadh teagaisg uaith, agus nach aontaich e do bhriathraibh fallain, eadhon do bhriathraibh ar Tighearna Iosa Criosd, agus do'n teagasg, a ta réir na diadhachd: Tha e uaibhreach, gun eòlas aige air ni sam-bith, ach e ás a chéill mu thimchioll cheisdean, agus bhriatharcōnnsachaidh, o'n tig farmad, comhstri, anacainnt droch amharusan, fiar-dheasboireachd dhaoine aig am bheil ìnntinn thruaillidh, agus as eugmhais na fìrinn, a' meas gur buannachd an diadhachd: dealaich ri an leithidibh sin." 1 *Tim.* 6. 3-5.

5. Gabh an aire nach bi do spiorad uaibhreach, mòrchuiseach. Tha fuath anabarrach làidir eadar Dia agus am peacadh so. Fhad 's a bhitheas am peacadh so a' rìgheachadh ann do chridhe, cha tig Dia agus do chridhe gu bràth fagus d'a chéile. So am peacadh a thilg Sàtan, agus na h-ainglean a thuit, amach á nèamh, agus ma gheibhear annads' è, cumaidh è do chridhe mach á nèamh. So am peacadh a thilg ar ceud sìnnsearan amach á pàrras, agus a dhealaich sinne bho 'n Tighearn, agus a thug a mhallachd air na h-uile chréutairibh an so fo nèamh; agus gu cìnnteach cumaidh è ar cridheachan o phàrras, agus meudaichidh è ar dealachadh mallaichte bho Dhia. Ach cumaidh co-chomunn ri Dia sinn iriosal, agus meudaichidh an irioslachd sin co-chomunn dhaoine ri Dia. 'Nuair a chleachdas duine 'bhi tric maille ri Dia, agus a bhi 'smuaineachadh air a bhuaidhean glòrmhor, 'gabhaidh è gràin dheth-féin ann an duslach agus ann an luaith', agus is è am féin-irioslachd sin deasachadh a's feàrr a chum a thoirt astigh an làthair Dhé, arìst. Uime sin, matà, an déigh là irioslachaidh an anama, no air amaibh trioblaid, 'nuair a's ìlse an t-anam, is tric leis rathad réidh 'fhaotuinn a dh-ionnsuidh Dhé, agus blasad gu pailt air a' bheatha sin a tu shuas. Tha tlachd Dhé anns an duine sin "a ta bochd agus leònta 'n a spiorad, agus a chriothnaicheas roimh 'fhocal." *Isà.* 56. 2. Agus tha tlachd an anama sin ann an Dia; agus an uair a bhitheas an tlachd mar sin taobh air thaobh, bithidh aca coinneachadh réidh, fàilt thaitneach agus conaltradh tric. Ach is fhada Dia bho chòmhnuidh an anama sin a ta uaibhreach, àrdanach, agus cha cheadaich Dia dhà teachd fagus dà. "An tì aig am bheil sealladh àrd, agus cridhe uaibhreach, esan cha-n fhuiling mi." *Salm* 101. 5. "Tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibh-san a tha iriosal." 1 *Pead.* 5. 5.

Gheibhear ìnntinn uaibhreach 'g a h-àrdachadh féin, le féin-mheas, féin-spéis, agus le géur-thogradh feòlmhor. Ach gheibhear ìnntinn iriosal air a h-àrdachadh gu ceart 'an sealladh Dhé le géur-thogradh naomh. Sin anis dà ìnntinn àrd a tha, seach gach seòrsa ìnntinn eile, a' dol calg-dhìreach an aghaidh a chéile, mar chithear cogadh, mar a's trice, eadar rìgh agus rìgh, 'us cha n-ānn eadar rìgh agus treabhaiche. Seadh, matà, an duine thus' a tha luachmhor ann do shealladh féin? An taitneach leat daoine eile mòr mheas a chur ort, agus an cuirear mòr sprochd ort, an uair a ni ìad dìmeas ort? An docha leat muinntir a chuireas onoir ort: agus an suarach leat ìadsan nach cuir, ged bu daoine còire, diadhaidh ìad? Am féumar do chàil a rìarachadh? an àill leat do bharail féin a bhi 'n a rìaghailt, agus d'fhocal, olc, maith è, a bhi 'n a lagh do na h-uile a ta mu-n-cuairt duit? An las d'fhearg, ma dhiùltar do thoil, no d'fhocal? An ni suarach, tàireil leat spiorad iriosal? An aithne dhuit aideachadh agus géilleadh iriosal a dheanamh an déigh dhuit peacachadh an aghaidh Dhé, no cron a dheanamh air do cho-chréutair? An duine thus' a tha coma do na bochdan, agus am bi nàir ort a bhi air d'fhaicinn 'n an cuideachd? An urrainn thu seirbhis a dheanamh do Dhia ann an àit air-bith, àrd, no ìosal? Am bheil d'uaillair a casgadh le crìonnachd, no seòltachd, agus cha n-ānn le irioslachd? Am mìannach leat sùilean nan uile dhaoine 'bhi ort, agus an cluinntinn ag ràdh, "So an duine?" Am bheil thu aineolach air mealltaireachd 'us aingidheachd do chridhe féin? An fheàrr leat a ràdh gu'm bheil thu neo-chiontach, na thu-féin a choireachadh, no do chionta féin aideachadh? An gānn a dh-fhuiligeas tu achmhasan, no teagasg teànn, dìleas a rùisgeas droch nàdur do chridhe dhuit? Ma's ìad na nithe sin dealbh do chridhe, is créutair uaibhreach thu. Tha ro mhòran de nàdur na h-ifrinn a' gabhail còmhnuidh annad. Tha d'anam cosmhuil ris an diabhul, 's an lorg sin tha thu aineolach air nèamh, agus air dlùth chonaltradh ri Dia. Is è 'n duine uaibhreach a dhia féin. Cuiridh è suas e-féin mar iodhol dhà-féin. Ciamar, matà. is urrainn aignidhean an duine sin a bhi suidhichte air Dia? Ciamar idir is urrainn a chridhe 'bhi air nèamh? Faodaidh ìnnleachd agus cuimhne làidir a theangaidh a lìonadh le briathraibh iriosal agus nèamhaidh, ach cha n-'eil dad de nèamh, no idir irioslachd 'n a spiorad. Is ceart labhairt gu farsuing air a' cheànn so, a chionn gur è so am peacadh cumanta agus cunnartach a's mò 'tha gach uair a' greasad dhaoine gu peacadh mòr na h-ain-diadhachd.

O nis, a Chriosduidh! ma's àill leat a bhi beò an còmhnuidh an làthair do Thighearna, luidh sìos anns an duslach, agus togaidh e-féin suas á sin thu. "Fòghlumaibh uam," arsa Criosd, "oir a ta mise macanta agus iriosal an cridhe: agus gheibh sibh fois do bhur n-anamaibh." *Mata* 11. 29. Mur gabh thu tairgse Chriosd, bithidh d'anam "cosmhuil ris a' mhuir bhuairte, oir cha-n urrainn ì bhi aig fois; ach tha a h-uisgeachan a' dùsgadh a nìos salchair agus làthaich." *Isà.* 57. 20. Agus an àit dhuit a bhi air do lìonadh le tlachd milis ann an Dia, lìonaidh d'uabhar thu le buaireas nach sguir. "Ge b'e dh'ìslicheas e-féin mar leanaban, is e sin a's mò" a bhitheas an déigh so "ann an rìoghachd nèimh." *Mata* 18. 4. Agus mar sin, is è neach a's mò roimh-bhlăs an diugh air an rìoghachd sin. "Gabhaidh Dia còmhnuidh maille ris-san fòs a ta leònta agus iriosal 'n a spiorad; a bheothachadh spioraid nan iriosal, agus a bheothachadh cridhe nan daoine leònta." *Isà.* 57. 15. Air an aobhar sin, "irioslaichibh sibh-féin am fianuis an Tighearna, agus àrdaichidh è sibh." *Séum.* 4. 10. Agus "an uair a dh'ìslichear daoine, an sin their thu, Bithidh ārdachadh ann; agus saoraidh è an t-iriosal." *Iob* 22. 29.

6. Is *fear-bacaidh* trōm eile air a' chaithe-beatha nèamhaidh so, *spiorad lùnndach, leisg.* Gu dearbh is è mo bheachd féin nach 'eil ni sam-bith eile 'g a bhacadh na's mò na sin ann an daoine aig am bheil deadhthuigse. Mur bitheadh ri dheanamh ach amhàin gnìomh pearsa, gluasad nam bilean, agu slùbadh na glùine, rachadh daoine 'n an léum do nèamh, cho tric 's a théid ìad a dh-fhaicinn caraid; ach is leisg, duilich leinn ar smuaintean agus ar n-aignidhean a tharruing o'n t saoghal, gach gràs a ta againn a chur air obair, agus a chumail air obair, 'g a shìor-mheudachadh gus an soirbhich an obair ann ar làmhaibh.

A léughadair, tha nèamh os do chionn, agus an saoil thu-féin gu'n dìrich thu an àirde mhòr sin gun rùn, gun saothair? An téid agad air do chridhe talmhaidh a thogail gu nèamh, agus d'ìnntinn leisg a thoirt a dh-ionnsuidh Dhé, 'us tu-féin sìnte sìos ris an talamh, agus a' gabhail fois', gun aon smuain agad air nèamh? Na'm bu leòr dhuinn fantuinn shìos aig ìochdar na beinne, agus sealltuinn suas le seòrsa tograidh a mullach a ruigheachd, gun saothair idir ach sin, dh-fhaodamaid coiseachd gach là gu nèamh. Ach "a ta rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt agus luchd na h-ainneirt 'g a glacadh le làmhachas làidir." *Mata* 11. 12. Féumar "ainneart," no obair dhìan a ghnàthachadh a chum an ceud thoradh 'fhaotuinn, cho maith ri làn sheilbh. Nach 'eil thu-féin a' tuigsinn gur fìor sin, ged nach rachadh ìnnseadh idir dhuit an so? An téid do chridhe suas, mur greas thu suas è? Tha fios agad gur è nèamh d'uile dhòchas; tha fios agad nach urrainn ni sam-bith air thalamh fois a thabhairt duit, agus gur beag sòlas a gheibh cridhe bho nèamh, nach 'eil ach ainmig a' smuaineachadh air nèamh, agus gidheadh nach 'eil thus' a' fantuinn shìos sìnte ris an talamh, ged tha iomadh fàth-chothrom agad air éirigh suas, agus a bhi beò maille ri Dia? Nach tric a mholas tu mìlseachd na beatha nèamhaidh, agus nach abair thu gur ìad na Criosduidhean a's feàrr aig am bheil ì, agus an déigh sin uile. cha bhlais thu-féin oirre? Mar a shìneas an lùnndair e-féin air a leabaidh, ag éigheachd, "O b'fheàrr gu'm b'obair so!" mar sin gheibhear thusa ri bruidhinn, ri dìomhanas, agus tu beò ann am fois do lùnndaireachd, ag ràdh, "O b'fheàrr gu'm faighinn mo chridhe suas gu nèamh!" Nach iomadh neach a léughas leabhraichean agus a dh-éisdeas searmoinean le dùil gu'n cluinn ìad mu rathad na's socraiche, no gu'm faic ìad rathad na's giorra gu sòlas, na gheibhear anns na Sgriobtuiribh? No ìarraidh ìad seòladh airson beatha nèamhaidh, agus na'm bu leòr èisdeachd ri seòladh, càit am faighear Criosduidhean a's néamhaidh na ìadsan! ach an uair a chomharraicheas sinn amach an obair a tha dleasanach dhoibh, agus a dh-ìnnseas sinn dhoibh nach urrainn ìad an sòlas nèamhaidh so 'fhaot uinn air dòigh na's socraiche, no gun saothair cheart a dheanamh air a shon, an sin, fàgaidh ìad sinn mar "dh'fhalbh an t-òganach" o Chriosd "gu brònach;" oir b'ànnsa leis a "shaoibhreas" tìmeil na "ionmhas air nèamh." *Mata.* 19. 22.

Anis, a léughadair, ma tha thu dearbhta gu'm bheil an obair so féumail a chum do shòlas a chur air aghaidh, tòisich oirre gun dàil le d'uile chridhe. Ma dhiùltas do chridhe, ceànnsaich è le do réusan. Ma chuireas do réusan 'n a h-aghaidh, leig àithn Dhia air gu dìan, teànn, agus éignicheadh d'fhéum è. Léugh arìst na smuaintean a ta air an cur sìos anns an *aon Chaibdeil deug* de'n Leabhar so. Na leig le ionmhas cho òirdheirc laidhe romhad, agus do làmh glaiste 'n a d'uchd gun a sìneadh d'a ionnsuidh. Na biodh do bheatha fo shìor aineadas 'nuair a dh-fhaodadh ì 'bhi taitneach, sòlasach dhuit, na'n robh thus' a' deanamh spàirn a chum ruigheachd air solus nèamhaidh. Na suidh sìos dìomhain, dubhach fo spiorad lùnndach gun ghluasad a dh-ionnsuidh nan sòlas prìseil a ta nis a' fàs roimh do shùilibh. Na bi cosmhuil ri duine 'n a shìneadh ann an lios fhliùraichean, leis nach àill éirigh suas 'g am faicinn, no idir a bhlasad air an cùbhraidheachd mhilis. Is è Criosd tobar na beatha. Ach gu cìnnteach is domhain an tobar, agus féumaidh tusa dìchioll a dheanamh air uisg a tharruing ás an tobar so, mu'n urrainn thu 'bhi air d'ùrachadh leis. Cho fad 's a tha do chridhe spioradail, cha n-'eil féum agad air a' "chruaidh spàirn" agus air an "ainneart" so uile; ach tha thu fathast feòlmhor ann an cuid, agus fhad 's a bhitheas tu feòlmhor anns an tomhas a's lugha, bithidh mòr fhéum agad air saothair a dheanamh gach là. B'è cleachdadh nam Partach, gun bhiadh sam-bith a thoirt d'an cloinn anns a' mhaduinn, no air toiseach an là, gus am faiceadh ìad fallas air an gruaidhean, an déigh dhoibh obair, no saothair a dheanamh; agus mar sin tha Dia gu tric a' deanamh ri 'chloinn féin: cha toir è dhoibh blasad air na sòlasaibh milis a ta aige dhoibh, gus an tòisich ìad ri fallas a chur dhiubh le saothrachadh air an son. Thoir breth, matà, co aca nis a's feàrr dhuit beatha nèamhaidh, no d'fhois fheòlmhor, agus mar dhuine glic, rōghnaich aréir do bhreith: rōghnaich "a' chuid mhaith" Seadh anis, thoir leat so chum do mhisneachadh: Cha ruig thu leas tuille smuaintean a ghnàthachadh seach na tha nis agad. Ach so ni a dh-fhéumas tu 'dheanamh, socraich do smuaintean air nithibh na's feàrr, na's luachmhoire, na's taitniche. Builich air gach là cho liuthad smuain cùramach, dùrachdach air glòir òirdheirc na beatha ri teachd, 's a b'àbhaist duit a bhi 'caitheamh gach là roimhe so, air nithibh saoghalta, seadh, air dìomhanas 'us amaideas, agus cha n-fhada gus am bi do chridhe air nèamh.

A dh'aon fhocal, is è 'fearann an duine leisg, a ta uile air fàs suas le cluaranaibh, agus còmhdaichte le eanntagach. Marbhaidh mìann an leisgein a ghàirdeachas; oir diùltaidh a làmhan obair a dheanamh. Is è 'n leisgein a their, tha leòmhan 's an t-slighe, leòmhan anns na sràidibh. Mar a thionndaidheas an dorus air a lùdanaibh, mar sin an leisgein air a leabaidh. Folaichidh an leisgein a làmh 'n a bhroilleach, is doilich leis a toirt a chum a bheòil, geda b'ānn a chum e-féin a shàsachadh le bìadh na beatha.' *Gnàth.* 24. 30, 31. *Caib.* 21. 25. *Caib.* 26. 13-15. Ciod a gheibhear anns an leisg so uile, ach milleadh ar sòlais, agus mar sin a' tilgeil uainn luach na fola prìseil a cheannaich dhuinn è? oir "an tì sin a ta leisg 'n a obair, is bràthair è do'n mhìllteir mhòr." *Gnàth.* 18. 9. Cleachd an teagasg so aig d'obair spioradail, agus smuainich air a bhrìgh gu ceart.

7. So anis *cūis-bhacaidh* fholaichte, chunnartach eile, agus is è sin, sinn a bhi toilichte le ullachadh amhàin airson na beatha nèamhaidh so, agus sinn fathast tur aineolach air a' bheatha sin féin. Nach tric a gheibhear sinn làn-toilichte le nithibh nèamhaidh ìonnsuchadh amhàin, le briathraibh nèamhaidh 'us barailibh umpa, no le labhairt ri càch a chéile mu 'n timchioll, mar gu'm bu leòr sin gus ar cridheachan a dheanamh nèamhaidh. Tha luchd-teagaisg na fìrinn, luchd-léughaidh agus gu h-àraid luchd-searmonachaidh an t-soisgeil fo chunnart glé mhor tuiteam anns an ribe so. O cia furasda dhoibh sin a bhi air am mealladh.

mur dean ìad faire! Nach 'eil ìad sin a sìor-léughadh agus a' sìor-ionnsuchadh mu nèamh, a' searmonachadh 's ag ùrnuigh, 's a' labhairt gu tric mu nèamh; nach ì sīn an gnàth obair, agus nach beatha nèamhaidh, nach caithe-beatha nèamhaidh sin! Och! cha n-'eil anns na nithibh sin uile ach amhàin ullachadh air a son! Cha n-'eil ànnta sin ach tional an stuth', no nan cùngaidhean airson na h-aitreibh, agus cha n-è idir suas-thogail na h-aitreibh féin. Cha n-'eil ànnta sin ach tional a' mhana airson muinntir eile, agus sinn-féin gun dad itheadh. no 'mhearbhadh dheth.

Mar dh-fhaodas duine sgileil, 'us è 'n a shuidhe stigh 'na thigh féin, fìor dhealbh dùcha nach do choisich 'us nach fhac' è riamh, a tharruing gu snasmhor, mar sin faodaidh tusa taitneas agus aoibhneas nèimh a mhìneachadh do mhuinntir eile, agus gidheadh gun do chridhe féin a theachd riamh fathast dlùth do nèamh. Faodaidh duine dāll, ma dh-ionnsuicheas è eòlas orra, labhairt gu pùngail, soilleir air solus agus dathan: mar sin faodaidh tusa labhairt gu briathrach ri muinntir eile air an t-solus nèamhaidh sin leis nach robh d'anam féin air a shoillseachadh riamh, agus an teine sin a thoirt gu cridheachan do luchd-éisdeachd, leis nach robh do chridhe féin riamh air a bhlàthachadh. Bha mòran bhriathran nèamhaidh ann an teagasg Bhalàaim, ach is beag a bha 'n a spiorad dhiubh! O mhinistearan an t-soisgeil, agus uile luchd-teagaisg na fìrinn, thugamaid a' cheart aire nach bi sinn air ar mealladh. Tha è na's buailtiche dhuinn-ne na tha è do Chriosduidhean eile, a bhi air ar tàladh air falbh o'n bheatha nèamhaidh so. Is è ìonnsuchadh 'us searmonachadh mu nèamh a's mò coslas ri beatha nèamhaidh, na smuaineachadh 'us labhairt mu nithibh saoghalta, agus tha sinn fo chunnart a bhi air ar mealladh leis a' choslas sin. Sin anis bas ro thruagh 'fhaotuinn, eadhon sinn-féin a reangadh, agus aran romhainn air ar bòrd; agus bàs 'fhaotuinn le tart, agus sinn a' tarruing uisge airson muinntir eile, a' smuaineachadh gur leor a bhi 'n a mheasg gach là, ged nach òlamaid féin dheth idir, a chum ar n-anamanan ùrachadh.

II. Air dhomh ìnnseadh dhuit anis cò ìad an *luchd-*

bacaidh a bhitheas ag ìarraidh do chumail o'n obair so is è mo dhòchas gu'm bheil thus' a' làn-rùnachadh seasamh amach 'n an aghaidh, agus gu dùrachdach, cùramach a' cur romhad an seachnadh; oir mur dean thusa sin, bithidh do shaothair dìomhain. Fòs ìnnseam dhuit an so, gur maith leam thus' a ghealltuinn, ma's luachmhor leat an roimh-bhlăs taitneach so air nèamh, gu'n coimhlion thu na dleasanais a leanas, le làn rùn do chridhe: agus tuig nach dean idir léughadh nan dleasanas sin, gun an cleachdadh, nèamh a thoirt a dh-ionnsuidh do chridhe. Gu h-àraid, màta;—

Bi dearbhta nach 'eil ionmhas agus sonas ănn ach nèamh 'n a aonar,—Saothraich a chum fios 'fhaotuinn gur è so do shonas féin—Cia fagus a tha d'fhois;—Labhair gu dùrachdach, tric air d'fhois,—Feuch ri d'aignidhean a thogail na's fhaisge air àit d'fhois' anns gach dleasanas,—Gnàthaich gach cuspair, gach cùis 'us uair a chum na crìche sin,—Bi tric ri obair dhiadhaidh a' mholaidh,—Sealbhaich d'anam le smuaintibh creidmheach air gràdh neo-chrìochnach Dhé,—Faic, fàiltich agus caidrich togradh agus aomadh an Spioraid Naoimh; —Agus na dearmaid eadhon cùram dleasanach a ghabhail mu shlàint do chuirp.

1. Bi dearbhta nach 'eil ionmhas agus sonas ănn ach nèamh, agus saothraich a chum fios 'fhaotuinn cia mòr, cia maith an t-ionmhas agus an sonas sin Mur creid thu gur è sin an t-àrd mhaith, cha shocraich thu do chridhe gu bràth air: agus féumaidh an dearbhadh so greim domhain a dheanamh air d'aignidhean; (Faic *Caib.* XIV—*Ear.* II.) oir mur bi agad ach a mhàin barail air a' chuis, is beag éifeachd a gheibh d' anam ànn. 'Nuair a shaoil le Eubha gur è am meas toirmisgte 'bu luachmhoire dhì na gràdh agus mealtuinn Dhé, cha b'iongantach geda thug sin a cridhe air falbh o Dhia. 'Nuair a's feàrr le do bheachd-sa taitneas na feòla na sòlas ann an làthair Dhé, cha n-urrainn do chridhe 'bhi air nèamh. Gu tric is ro luachmhor le daoine nithe talmhaidh, 'nuair nach aithne dhoibh cho bochd, falamh 's a tha ìad; mar sin, is beag is fhìach le daoine sòlas àrd nèimh, 'nuair a gheibhear ìad aineolach air a mhòr luach. Ma chì thu sporan òir, agus fios agad nach 'eil

ànn ach droch airgiod, no cùineadh feallsa, is beag do mhìann 'n a dhéigh. Cha n-è fìor òirdhearcas ni féin, ach fios air an òirdhearcas a ta ànn, a dhùisgeas mìann neach 'n a dhéigh. Thoir do dhuine neo-ionnsuichte leabhar anns am bheil dìomhaireachd eòlais 'us ealantais air am mìneachadh gu soilleir, agus is beag a's fhìach leis an leabhar, cha n-fheàrr leis è na pàipeir eile, agus sin do bhrìgh gu'm bhèil è aineolach air a luach, ach thoir an leabhar do dhuine aig am bheil fios air a luach, agus cuiridh è mòr mheas air: is feàrr leis léughadh dheth na biadh, deoch 'us cadal. Chuir na h-Iudhaich am Mesiah gu bàs air a' cheart àm 's an robh ìad a' feitheamh ris, no anns an robh dùil aca ri 'theachd, a chionn nach b'aithne dhoibh è, agus mar sin tha sluagh an t-saoghail an diugh, a' sìor-éigheachd airson fois', agus le mòr shaothair ag ìarraidh taitneis agus sonais, a chionn nach aithne dhoibh an fhìor fhois; oir na'n robh fìor eòlas aca air mòr luach na foise nèamhaidh, ciamar a b'urrainn ìad dìmeas cho mòr a dheanamh air an ionmhas shìorruidh sin?

2. Saothraich fòs a chum fios 'fhaotuinn gur è nèamh do *shonus féin.* Faodaidh sinn aideachadh gur è nèamh an t-àit, 's an staid a's feàrr, gun làn dòchas a bhi againn idir ri nèamh a mhealtuinn; faodaidh sinn nèamh ìarraidh gu dùrachdach, 'nuair a shaoileas sinn gu'n téid againn air a ruigheachd, ach cha n-urrainn sinn gu bràth gàirdeachas fìor thaitneach a dheanamh ann an smuaineachadh air sonas nèimh, gus an tig sinn gus ar còir féin air an t-sonas sin 'fhaicinn ann an cuid. Nach beag an sòlas do dhuine rùisgte, aodach blàth, grìnn 'fhaicinn air muinntir eile? Nach beag an sòlas do dhuine aig nach 'eil àit anns an cuir è a cheànn fo fhasgadh, aitreabh mhòr, chosgail, ghoireasach 'fhaicinn aig muinntir eile? Nach bu dòcha sin a dheanamh na's mi-thoilichte, na's anshocraiche, no na's truaighe? Agus mar sin, gach neach a chluinneas mu òirdhearcas nèimh, gun fhios aige co dhiubh a tha, no nach 'eil còir aige-féin ànn, faodaidh an t-iomradh sin a thoirt air an t-òirdhearcas sin a mhìannachadh agus ìarraidh. ach gidheadh is beag aoibhneas a gheibh è ànn. Ciod is fheàirrd duine sam-bith a chridhe féin a shocrachadh

air cuid duine eile? Mur bu leat-féin do thigh, do mhaoin, do spréidh 'us do chlānn, is ānn bu lugha do chùram ùmpa, agus do thaitneas ànnta. Anis, O Chriosduidh! na stad thusa, uime sin, gus am faigh thu fios air do chòir ann am fois nan naomh,—gus an urrainn thus' a ràdh, "Is ì an fhois sin m' fhois-sa." Ceasnaich, rānnsaich do chridhe féin. Beachdaich air ullachadh mòr nan naomh, 's an déigh sin, air ullachadh d'anama féin. Faic aréir na fìrinn gur è ullachadh nan naomh an t-ullachadh air am bheil féum agad-sa. Thoir breth ort-féin an diugh le focal na fìrinn a ta agad,—a' cheart fhocal sin leis an toirear breth ort air "là mòr a' bhreithanais." Fench nach mì-thuig thu an t-iomradh, no 'n cùnntas a gheibh thu air na naoimh anns an Sgriobtuir. Na ceadaich dhuit-féin a bhi air do mhealladh le mearachd. Oir is olc dòchas feallsa; meallaidh agus millidh è d'anam. Is ānn le dòchas gun stéidh cheart a bha 's a bhitheas a' chuid a's mò de na daoine truagh, mallaichte air am mealladh. Seachainn droch theagamhan,—teagamhan gun stéidh,—oir lagaichidh agus millidh ìad do shìth. Is mòr an t-aobhar sàrachaidh agus an imcheist ìad do na naoimh. Air an aobhar sin, ceasnaich thusa thu-féin gu sàbhailt. Stéidhich do dhòchas air a' bhōnn cheart. Lean air d'obair rànnsachaidh gu cìallach, glic, foighidneach le làn rùn do chridhe, agus na sguir dhì gu bràth gus am faigh thu fios cìnnteach am bheil, no nach 'eil còir agad fathast anns an fhois so. Hò! na'm b'aithne do dhaoine gu ceart gur è Dia an Athair, agus Criosd am Fearsaoraidh agus an Ceànn, agus gur ìad sin an "aiteancòmhnuidh sìorruidh," agus gu'm faod ìad còmhnuidh a ghabhail ànnta sin, agus a bhi sona gu bràth, ciamar nach ròghnaicheadh ìad le aiteas àrd roimh-bhlăs air an t-sonas sin? Na'n sealladh Criosduidh suas ris a' ghréin, ris a' ghealaich agus ris na réultaibh, mar gu'm bu leis féin ìad sin uile ann an Criosd, ag ràdh, "Sin beannachdan a dh'ullaich mo Thighearn air mo shon-sa, maille ri nithibh eile a ta fada nan cìan na's mò na ìad sin," cia mòr an t-àrd aoibhneas naomh leis am bitheadh a spiorad air a bheothachadh!

Nach 'eil muinntir a' trōm-pheacachadh an aghaidh an sòlais féin, agus an aghaidh gràis an t-soisgeil, 'nuair a tha ìad a' géilleadh do chumhachd a' mhì-chreidimh, agus ag àrach smuaintean an-earbsach mu thimchioll Dhé, agus smuaintean cronail mu thimchioll Chriosd, am Fear-saoraidh, a' labhairt air a' cho-cheangal, cha n-ānn mar cho-cheangal gràis, ach mar cho-cheangal gnìomha, a' cur dòchais ann an oibribh a' chréutair, agus ag amharc air Criosd mar nàmhaid 'us cha n-ānn mar Shlànuighear, mar gu'm b'àill leis ìad a bhàsachadh 'n am mì-chreidimh, an déigh dhà an cuireadh 's an gairm d' a ionnsuidh féin cho tlàth, cho caoimhneil agus cho tric, agus na pìantan sin 'fhulang air an son, 'bu chòir dhoibh-fèin 'fhulang? O nach bu sinn na h-éucoraich! ag àrach amharuis mu Chriosd, ar Tighearn, 'nuair bu chòir dhuinn a bhi ri gàirdeachas 'n a ghràdh. Càit am faighear neach a b' urrainn Criosd a rōghnachadh, mu'n do rōghnaich Criosd esan, no càit am bheil neach a bha na's toiliche 'bhi sona, na tha Criosd air a dheanamh sona. Uainn, uainn, matà, na smuaintean amharusach sin, mur abair sinn toibheumach riutha. Ma leig thu riamh amharus astigh air dorus do chridhe, tilg uait è gu grad, agus gabh a' cheart aire nach faighear amharus agad ni's mò. Sgrìobh Dia ainmean a phobuill féin air nèamh, mar a sgrìobhas sinne ar n-ainmean, no ar comharradh air băthar, no nithibh a bhuinneas dhuinn, agus am faighear sinne nis ag ìarraidh ar n-ainmean a dhubhadh amach á nèamh, agus an sgrìobhadh air dorsaibh na h-ifrinn? Ach gu ma beannaichte Dia, oir 'seasaidh a bhunait daingean.' (2 *Tim.* 2. 19.) Agus 'cumaidh cumhachd Dhé sinne tre chreidimh chum slàinte.' 1 *Pead* 1. 5.

3. Saothraich a chum fios 'fhaotuinn cho fagus 's a tha d'fhois. Ciod-air-bith a chreidear a bhi faisg òirnn, is è sin a's aithnichte leinn na ni a chithear astar fada uainn. Is beag ar cùram mu bhreitheanasaibh agus mu thròcairibh, fhad 's a sheasas ìad sin fada uainn, ach an uair a thig ìad faisg òirnn, criothnaichidh sinn fòpa, no ni sinn gàirdeachas ànnta. 'Nuair a smuainicheas daoine air nèamh, mar àit fad ás,—àit a tha astar fichead, deich thar fhichead, no dà fhichead bliadhna uatha, seasaidh an cridheachan fad ás—fad air

falbh o nèamh. Cia mòr a b'fheàrr dhuinn "bìnn a' bhàis" a ghabhail "annainn-féin," ar sùilean a thogail a dh-ionnsuidh na sìorruidheachd, agus 'fhaicinn cho faisg 's a tha ì air làimh! 2 *Cor.* 1. 9. Am feadh tha mis' a' smuaineachadh 's a' sgrìobhadh, tha ì 'teannadh òrm, agus bithidh mì stigh air a dorus mu'n saoil mì. Am feadh tha thus' a' léughadh nam briathran so, co-air-bith thu, tha tìm a' taomadh seachad ort, agus falbhaidh do bheatha "mar sgéul a dh'ìnnseadh." Na'n creideadh tu gu'n robh thu gu bàs 'fhaotuinn am màireach, nach cùramach a smuainicheadh tu air nèamh a nochd! 'Nuair a thuirt Samuel ri Saul, "Am màireach bithidh tu maille rium-sa," bhuail sid a chridhe gu teànn. Agus na'n abradh Chriosd an dràst ri anam a' chreidmhich, Am màireach bithidh tu maille rium-sa, bheireadh sin gu nèamh è roimh-làimh. Amhairc ort-féin, matà, mar aon a' dol astigh do nèamh, agus cuidichidh sin do chridhe gu mòr a chum smuaineachadh na's dùrachdaiche air sonas nèimh. No bheir gnàth mheòrachadh air an fhois nèamhaidh anam a' chreidmhich na's fhaisg' air an fhois sin.

4. Bì-sa 'labhairt gu dùrachdach, tric air d'fhois shìorruidh; gu h-àraid ri muinntir anns am bheil nàdur nèamhaidh, agus mar sin a's urrainn labhairt riut-sa do réir fios 'us faireachadh an cridheachan féin. Is bochd Criosduidhean 'fhaicinn a' coinneachadh a chéile air thalamh, gun aon fhocal a ràdh mu'n dealaich ìad, mu thimchioll an coinnimh air nèamh, no mu thimchioll na slighe d'a ionnsuidh. Is bochd dhoibh a bhi 'caitheamh ùine cho mòr air còmhradh dìomhain, agus air deasboireachd gun mhaith, gun fhocal dùrachdach idir mu nèamh 'n am measg. Aréir mo bharail féin, bu chòir dhuinn coinneachadh a dh'aon obair, a chum ar spioradan 'fhaotuinn air am blàthachadh le labhairt ri 'chéile air ar fois. 'Nuair a chluinnear Criosduidh a' labhairt gu beò, soilleir, comasach o ghealladh an t-soisgeil air an staid ghlòrmhoir, bheannaichte sin, bu chòir do sin a thoirt òirnn a ràdh, mar thuirt Criosduidhean eile, "Nach robh ar cridhe a' lasadh annainn, am feadh a bha e a' labhairt, agus a dh'fhosgail e dhuinn na Sgriobtuirean?" *Lùc.* 24. 32. Ma chriothnaicheas

Felics 'nuair a chluinneas è breitheanas air a nochdadh dhà le fear-searmonachaidh comasach, carson nach biodh an creidmheach air a bheothachadh ás-ùr, a h-uile uair a chluinneas è an fhois shìorruidh air a searmonachadh, no air a h-ainmeachadh? Is taitneach le daoine aingidh labhairt ri 'chéile air an droch gnìomhraibh féin, agus carson, matà, nach bu taitneach le Criosduidhean labhairt ri chéile gu tric mu Chriosd? carson nach labhradh oighreachan nèimh air an oighreachd féin? Faodaidh sin ar cridheachan ùrachadh, mar bha cridhe Iacoib air a mhòr-ùrachadh, 'nuair a chual' è an teachdaireachd leis an robh è air a ghairm gu tìr Ghòshein, agus a chunnaic è na carbadan leis an robh è gu bhi air a ghiùlain a dh-ionnsuidh Iòseiph. O b'fheàrr gu'n robh againn sgil na's mò agus rùn na's suidhichte chum còmhradh cumanta dhaoine a tharruing gu nithibh àrd agus luachmhor nèimh! Nuair a chluinnear muinntir a' labhairt air dìomhanas, no air nithìbh gun fhéum, b'fheàrr gu'm b'aithne dhuinn focal a chur astigh airson nèimh, agus airson nan nithe prìseil a bhuineas do fhois an anama, ag ràdh, mar thuirt Peadar mu lòn a chuirp, "Ni h-eadh, oir cha deachaidh riamh aon ni coitchionn, no neo-ghlan a steach do m' bheul." Nach mòr am maith a dh-fhaodamaid a dheanamh dhuinn-féin agus do mhuinntir eile leis a' chéum so. Nach ānn a chum ar casgadh o chòmhradh mì-tharbhach, a tha Criosd ag ìnnseadh dhuinn, "Gu'n toir daoine cùnntas ann an là a' bhreitheanais airson gach focail dhìomhain a labhras ìad." *Mata* 12. 36. Abair, matà, leis an t-Salmadair, "Leanadh mo theangadh ri m' ghial, mur feàrr leam Ierusalem na m' aoibhneas a's àirde." *Salm* 137. 6. An sin chì thu gur fìor na briathran eile so, "Is craobh beatha teangadh fhallain." *Gnàth.* 15. 4.

5. Oidhirpich anns gach dleasanas air d'aignidhean a thogail suas na's faisge air nèamh. (Faic Caib. XIV. —Ear. II.) B'è rùn Dhé ann an suidheachadh 'òrduighean uile, gu'm bitheadh ìad 'n an céuman treòrachaidh dhuinn a dh-ionnsuidh ar foise; agus gu'm bitheadh ar n-aignidhean, ann an ùmhlachd do Chriosd, a' dìreadh suas gach là gu nèamh, air na céumaibh sin. Gnàth-

aich thusa òrduighean Dé chum na crìche so, agus gu cìnnteach soirbhichidh leat. Nach b'aoibhneach leat sgrìobag litir 'fhaotuinn o charaid, 'nuair nach b'urrainn thu 'fhaicinn aghaidh ri aghaidh! Agus mar sin, nach fhaod ar cridheachan co-chomunn a bhi aca ri Dia 'n a òrduighean féin, ged robh ar cuirp fathast fada uaith? Nach fhaod ar spioradan gàirdeachas a dheanamh ann an léughadh nan litrichean sin air feadh an Sgriobtuir, anns am bheil ar dìleab agus ar còir air nèamh air an sgrìobhadh dhuinn? Le aiteas agus àrd aoibhneas faodaidh sinn léughadh mu ghràdh Dhé dhuinn, agus cluinntinn mu thimchioll ar dùcha nèamhaidh féin, ged nach tàinig fathast an là sona sin air an téid sinn astigh a ghabhail seilbh oirre! Is maith is urrainn daoine, a tha air an dealachadh o 'chéile le muir 'us fōnn, labhairt ri 'chéile, agus am buannachd a chur air aghaidh le litrichean a sgrìobhadh a dh-ionnsuidh cach a chéile, agus nach fhaod an Criosduidh a dhleasanais féin a dheanamh gu glic, tarbhach, agus a bhuannachd shona sin a ghreasad air aghaidh, a bheir gu fois è!

Thig anis, matà, tilg uait foirmealachd agus gach cleachdadh 'us moladh faoin, agus lùb thu-féin sìos gu h-uaigneach, no gu follaiseach ann an ùrnuigh, agus biodh làn dòchas agad gu'm faigh thu do chridhe 'thoirt na's fhaisge air Dia, mu'n éirich thu suas. 'Nuair a dh-fhosglas tu do Bhìobull, no leabhar maith eile, bitheadh dòchas agad gu'n coinnich thu earrann de'n fhìrinn, maille ri beannachd an Spioraid, a bheir dhuit blăs na's mò air nèamh. 'Nuair a théid thu do thigh Dhé a dheanamh aoraidh do Dhia, abair, "Tha mì 'an dòchas gu'm faigh mì neart o Dhia a thogas m' aignidhean suas, mu'm pìll mì dhachaidh arìst; tha mì 'an dòchas gu'n coinnich an Spiorad rium agus gu'm mìlsich è mo chridhe le sòlasaibh nèamhaidh; tha mì 'an dòchas gu'm 'foillsich Criosd e-féin dhomh air an t-sligh sin, agus gu'n dealraich solus o nèamh mu-n-cuairt dhomh', agus gu'n cluinn mì a ghuth a' teagasg agus ag athbheothachadh m' anama, agus gu'n toir è air na 'lannan tuiteam o mo shùilibh', chum gu'm faic mì na's mò de'n ghlòir sin na chunnaic mì riamh roimhe. Tha mì 'an dòchas, mu'm pìll mì, gu'n toir an Tighearn Iosa sealladh do mo chridhe air an fhois, agus gu'n suidhich è mo chridhe an làthair 'Athar, chum gu'm pìll mì, mar phìll na buachaillean o'n t-sealladh nèamhaidh, 'a' glòrachadh 's a' moladh Dhé, airson nan uile nithe a chuala 's a chunnaic mì'." A' cheud uair a chunnaic na h-Innseanaich gu'm b'urrainn na Sasunnaich labhairt ri 'chéile, agus an gnothaichean a chur air aghaidh cho maith, le litrichean, shaoil leo gu'n robh spiorad air a dhùnadh astigh anns gach litir. Chuir fios a ghiùlain o àit gu àit le litrichean mòr iongantas air na h-Innseanaich bhochd, aineolach. Mar sin, matà, gabhaidh muinntir eile iongantas 'nuair a chì ìad co-chomunn aig Criosduidhean ri Dia 'n an dleasanasaibh; agus theirear, "Ciod a tha na Criosduidhean sin a' faotuinn anns na Sgriobtuiribh sin, anns na searmoinibh sin agus anns na h-ùrnuighean sin a tha nis a' lìonadh an cridheachan le aoibhneas cho mòr, agus 'g an togail cho àrd os-ceànn muinntir eile?" Gu cìnnteach, cuidichidh Dia sinn gu pailt ann an coimhlionadh ar dleasanais, ma bhitheas sinn an còmhnuidh dìchiollach, seasmhach. Mur tréig thusa do shonas féin, cha tréig Dia a chaoidh thu. Cuimhnich, uime sin, a bhi gu dùrachdach a' sìor-ùrnuigh airson do mhinisteir, gu'n cuireadh Dia teachdaireachd spioradail 'n a bhéul, a bheathaicheas agus a dh-ùraicheas do spiorad le blăs nèamhaidh. Ach gu-ma feàrr leat focal Dhé féin a thoirt leat na briathran a' mhinisteir.

6. Gnàthaich gach cuspair, gach cùis 'us uair, a chum d'anam a chumail ann am beò chuimhne air dlùth theachd na foise so. Is meadhon gach freasdal 'us créutair a chum ar treòrachadh a dh-ionnsuidh ar fois'; oir is ì crìoch nan uile nithe anns a' bheatha so féin sinne 'chuideachadh ann an ullachadh airson nèimh. Cha bhitheadh na beannachdan a's taitniche, a tha Dia a' buileachadh òirnn an diugh, leth cho taitneach 's a tha ìad, mur bitheadh ìad a' comharrachadh amach taitneis na's mò dhuinn. Cha n-'eil agad ach an lōm eàrlas, gun ghuth air d'àrd thuarasdal, 'nuair a ghabhas tu do thròcairean eile, gun chuimhne agad idir air do chrùn. O b'fheàrr gu'n robh Criosduidhean na's eòlaiche air an ealantas so! Faodaidh tu do Bhìobull

'fhosgladh, agus sealltuinn fòs ann an leabhar mòr nàduir agus an fhreasdail mu-n-cuairt duit, agus léughadh ànnta sin mu Dhia agus mu ghlòir. Na'n cleachdamaid sinn-féin mar so ri cuimhneachadh air ar fois, dh-fhaodamaid blasad air Criosd agus air nèamh, aig gach trà cumanta, ann an tomhas na's mò na bhlaiseas a' mhòr chuid de dhaoinibh aig bòrd na sàcramaid. Ma shoirbhicheas tu ann do ghnothaichean aimsireil, deanadh sin do chridhe na's cuimhniche air do shoirbheachadh sìorruidh. Ma tha thu sgìth le obair, deanadh sin do smuaintean air d'fhois shìorruidh na's mìlse dhuit. Ma bhitheas cùisean a' dol 'n a d' aghaidh, 'us tu air do shàrachadh leo, deanadh sin do mhìann na's dùrachaiche chum crìoch, 'fhaicinn gu bràth air gach trioblaid agus bròn. Am bheil do chorp air 'ùrachadh le biadh agus cadal? cuimhnich air an ùrachadh do-mheasraichte sin a gheibhear maille ri Criosd. 'Nuair a chluinneas tu deadh sgéul, cuimhnich cia aoibhneach, ait an sgéul, trompaid Dhé, agus fàilt mholaidh Chriosd a chluinntinn. 'Nuair a gheibh thu mòr thaitneas ann an cuideachd neo-iomlain nan naomh air thalamh, cuimhnich air a' chuideachd iomlain a bhitheas air nèamh. 'Nuair a gheibh thu do spiorad air a bheothachadh le Dia, cuimhnich air àm do mhòr àrdachaidh, 'nuair a bhitheas do cho-chomnnn ri Dia agus d'aoibhneas sàr làn. 'Nuair a chluinneas tu buaireas garg nan aingidh, agus aimhreit an t-saoghail, cuimhnich air a' chòrdadh mhilis, bheannaichte sin a ta air nèamh. 'Nuair a chluinneas tu stoirm atmhor, gharg a' chogaidh, cuimhnich air an là sin air am bi thu-féin ann an làn shìth gu bràth fo sgìathaibh "Prionnsa na sìthe." Mar sin bheir gach uair, cor 'us créutair comas dhuinn cuimhneachadh air a' bheatha nèamhaidh, ma's àill leinn ar cridheachan a' shocrachadh air féum a dheanamh dhiubh.

7. Bi tric ri obair nèamhaidh a' mholaidh. Mar a's nèamhaidh d'obair, is ānn a's nèamhaidh a bhitheas do spiorad. Is è moladh Dhé, obair nan aingeal agus nan naomh air nèamh, agus is ì sin an obair a bhitheas againn-ne gu sìorruidh, agus na'n robh sinn na's trice ris an obair so an diugh, is ānn bu choltaiche 'bhitheamaid ris an staid anns am bi sinn air nèamh. Is è

ìarrtas, creidimh agus dòchas a's giorra 'mhaireas na gràdh agus gàirdeachas; agus mar sin sguiridh searmonachadh, ùrnuigh agus na Sàcramaidean, maille ris gach meadhon eile 'tha nis a' nochdadh 's a' daingneachadh ar creidimh agus ar dòchais, 'nuair a thòisicheas guth àrd-aoibhneach a' ghràidh agus a' ghàirdeachais sin a mhaireas gu sìorruidh. Faic pobull Dhé cruinn maille ri 'cheile fo àrd mhothachadh air a chumhachd, air 'òirdhearcas agus air a mhaitheas, an cridheachan air an lìonadh le aoibhneas agus gràdh, araon an cridhe 's an guth a' co-aonadh le 'chéile, 'us ìad gu suilbhir, ceòlmhor, bìnn a' séinn àrd mholaidh do Dhia. Sin agad, matà, cho fad agus is aithne dhomh-sa, an sàmhladh air nèamh, a's soilleire a's urrainnear 'fhaicinn air thalamh. Sin taitneas a dhearbhas, cosmhuil ri obair an Spioraid, gur ānn o Dhia a ta è, agus is fianuis ànnféin gach taitneas mar sin, gur nèamhaidh an cumhachd leis an do ghineadh è.

Is beag is aìthne dhuinn am milleadh mòr a tha sinn a' deanamh òirnn-féin, 'nuair nach cluinnear moladh Dhé againn maille ri ùrnuigh, no le ùin 'us aire cho beag a bhuileachadh air obair a' mholaidh 's a gheibhear mòran a' toirt dì, am feadh a gheibhear ìad gu tric 'us pailt ri aideachadh 'us aslachadh. Cuimhnich, a léughadar, guidheam ort, tuilleadh ùine agus mòr chùram a bhuileachadh air moladh Dhé, anns gach dleasanas. Deasaich do chridhe airson molaidh, cho maith 's a dheasaicheas tu è airson aideachaidh 'us aslachaidh. Chum na crìche sin, smuainich air òirdhearcas agus air maitheas an Tighearna, cho tric 's a smuainicheas tu air d' uireasbhuidh agus air do neo-airidheachd féin; smuainich air na tròcairean a fhuair thu, agus air na tròcairean a tha air an gealltuinn dhuit, cho tric 's a smuainicheas tu air na peacaidhean a rinn thu. Bi tric a' moladh Dhé airson na thug agus na gheall è dhuit. "Do na h-ionraic tha cliù cìatach." "Esan a dh'ìobras moladh, bheir è glòir do Dhia," "Molaibh an Tighearn, oir tha an Tighearn maith· seinnibh cliù d'a ainm, oir tha e taitneach." *Salm* 33. 1; *S.* 50. 23; *S.* 135. 3. "Thugamaid suas ìobairt buidheachais do Dhia a ghnàth, 's e sin, toradh ar bilean, a toirt molaidh d'a ainm." *Eabh.* 13. 15 Nach b'fhìor nèamhaidh spiorad Dhaibhidh, a bha cho dùrachdach, tric ris an obair nèamhaidh so? Nach togar suas ar cridheachan, 'nuair nach dean sinn ach amhàin òran Mhaois, agus sailm Dhaibhidh a léughadh? Nach mò na sin gu mòr a gheibheadh ar spioradan an togail agus an ùrachadh, na'n robh sinn-féin gu h-eòlach, tric ris an obair so.

O nach eagalach boile na h-òigridh a chaitheas neart an cuirp agus an ìnntinn air taitneasaibh dìomhain agus air ana-mìannaibh feòlmhor a ta cho mì-chubhaidh do'n obair àrd-òirdheirc a dh'òrduicheadh airson an duine! Agus O! nach peacach amaideas mhòran de na naoimh, a gheibhear a' sìor-bhàthadh an spioradan féin ann an dubhachas, agus a' caitheamh an làithean ri gearan 'us osnaich, agus mar sin 'g an deanamh féin eadar chorp 'us ìnntinn, neo-fhreagarrach gu dhol air aghaidh gu suilbhir, réidh leis an obair mhilis, nèamhaidh so! 'An àit a dhol le sluagh Dhê 'g a mholadh gu subhach, is ānn a gheibhear na créutairean dorch, gearanach, gruamach sin a' seasamh ann an teagamh mu'n airidheachd agus mu'n iomchuidheachd féin, agus a' dubh-smuaineachadh air an truaighean féin, agus leis an droch dhòigh sin a' spùinneadh a ghlòire féin o Dhia, agus a' gearradh air falbh an sòlais féin. Ach is beag sòlas fallain a gheibhear ann an obair a' mholaidh, 'nuair nach 'eil ìnnte ach amhàin fōnn 'us ceòl bìnn a' bheòil a' toileachadh na cluaise, agus ar crideachan dìomhanach, gun dad idir a dheanamh dhì, ged is ānn doibh bu chòir a bhi làn dhì, no mar tha 'n t-Abstol ag ràdh, 'deanamaid ceòl do'n Tighearn ann ar cridhe.' Is mìllteir mòr air obair an fhìor mholaidh cridhe dìomhanach,—cridhe gun cheòl 's an taobh-stigh dheth.

8. Cum d'anam làn de smuaintibh creidmheach air gràdh neo-chrìochnach Dhé. Is è gràdh a ghineas gràdh. Is tearc ìadsan a tha cho fìor thruaillidh as nach gràdhaich ìad a' mhuinntir a bheir gràdh dhoibh. Gun teagamh is è bàs ar beatha nèamhaidh, smuaintean cruaidh, no fuathach a thogail, no altrum mu thimchioll Dhé, no 'smuaineachadh air mar aon leis am b'fheàrr sinne 'mhallachadh na sinne 'theàrnadh. B'è sin an

Dia beannaichte a chur ann an coltas Shàtain. 'Nuair a ghabhas neach tre aineolas agus ás-creidimh, droch bheachd, no barail chlaon, chām mu thimchioll Dhé, 'n a ìnntinn, an sin tòisichidh è air gearan nach urrainn è Dia a ghràdhachadh. Agus gheibhear a' chùis mar sin do thaobh iomadh mìle Criosduidh. Och! Och! sinne mar sin a' toirt toibheim do Dhia na glòire, a ghràdhaich sinn cho mòr, agus a' sgealbadh ar gàirdeachais féin ás a chéile! Nach 'eil an Sgriobtuir 'g ar deanamh cìnnteach gur "gràdh Dia." 1 *Eò*. 4. 16. Agus nach 'eil idir "dìan chorruich ànn-san." *Isà*. 27. 4. Agus nach "'eil tlachd air bith aige ann am bàs an aingidh; ach gu'm pilleadh an t-aingidh, agus gu'm biodh è beò." *Esec*. 33. 11. A bhàrr air sin, dhearbh Dia a ghràdh d'a phobull taghta féin, agus a làn rùn an teàrnadh gu h-éifeachdach. O b'fheàrr gu'n smuainicheamaid a ghnàth air Dia, mar a smuainicheas sinn air caraid, mar aon aig am bheil gràdh buan, glan dhuinn, seadh, gràdh na's mò na gheibhear againn-ne dhuinn-féin, mar aon a shocraich a chridhe féin òirnn-ne, chum maith a dheanamh dhuinn, agus a dh'ullaich ionad-còmhnuidh sìorruidh dhuinn maille ris-féin; na'n smuainicheamaid air Dia mar sin, is ānn bu taitniche leinn ar cridheachan a ghnà-chumail maille ris! Is ānn air a' chuspair a's ànnsa leis a' chridhe, a smuainicheas è gu tric, taitneach, suilbhir. Tha eagal òrm gur mò leis a' mhòr chuid de Chriosduidhean gràdh caraid aoidheil na gràdh Dhé. Cha n-ìongantach, matà, ma ghràdhaicheas ìad an càirdean na's mò na Dia, geda b'fheàrr leo còmhnuidh a ghabhail maille riutha, na maille ri Dia.

9. Thoir fainear gu cùramach agus caidrich gach aomadh a thig o spiorad Dhia. Ma dh-éireas d'anam gu bràth na's àirde na 'n talamh so, agus ma dh-fàsas tu eòlach air a' bheatha nèamhaidh so, cuimhnich, féumaidh d'anam a bhi air a thogail suas le Spiorad Dhia, mar bha Eliah air a thogail suas leis a' charbad—is è 'n Spiorad do charbad-togail,—seadh, dìreach am beò chumhachd leis an éudar dhuit a bhi air do ghluasad agus air do thogail. Hò! matà, na cuir-sa doilgheas air d'fhear-treòrachaidh naomh, na mùch do bheatha,

na tilg uait cuibhleachan do charbaid! Is beag d'fhios, gus an tuig thu è, cia mòr a mheudaichear gràs duit, agus a dh-àraichear sonas d' anama, le gabhail ris an Spiorad gu h-ùmhal, gu toileach agus gu h-ealamh. Ma dhiùltas thus' an Spiorad, 'nuair a dh-aomas è do chridhe gu dleasanas na h-ùrnuigh, uaigneach no follaiseach, no 'nuair a bhacas è do pheacadh aithnichte dhuit, no 'nuair a chomharraicheas è mach dhuit an t-sligh air an còir dhuit gluasad, cha n-iòngantach ged bhitheadh nèamh agus d'anam aineolach air a chéile. Mur àill leat an spiorad a leantuinn, 'nuair a tha è ag ìarraidh do tharruing leis a dh-ionnsuidh Chriosd agus do dhleasanais; ciamar a threòraicheadh è gu nèamh thu, agus a bheireadh è do chridhe stigh an làthair Dhé. Is spioradail a' chobhair agus is réidh an rathad a gheibh d' anam gu teachd dlùth do'n Uile-chumhachdach, 'nuair a bheir è làn ùmhlachd sheasmhach do ghairmibh an Spioraid! Ach nach rag, leisg, marbh, nàireach a gheibhear an duine sin ann an labhairt ri Dia, a bhris gu tric air falbh o'n Spiorad a bha gu mìn, ciùin, caomh ag ìarraidh a threòrachadh! A léughadair, ma's Criosduidh thu, nach fhaigh thu air uairibh aomadh, no ìarrtas làidir annad-féin gu dhol gu taobh o'n t-saoghal, agus gu teachd dlùth do Dhia? Na diùlt, matà, ach lean an t-aomadh maith so, gabh an tairgse, agus tog suas na siùil agad, fhad 's a mhaireas an oiteag bheannaichte so a' séideadh air d'anam. Mar a's mò 'dhiùltas sinn an Spiorad, is ānn a's doimhne 'théid ar lot; agus mar a's mò ghabhas sinn ri sanasaibh an Spioraid, is ānn a's luaithe 'thig ar sìth. Is ānn o'n Spiorad Naomh a tha gach deadh smuain, gach deadh rùn, gach deadh thoil, agus gach deadh ìarrtas a ghluaiseas do cridhe. Am bheil eagal glan ort nach 'eil an Spiorad agad? Ma tha, sin dhuit-sa deadh chomharradh—obair an Spioraid féin.

10. Is ì mo chomhairle dhuit, a chum do chuideachadh anns an obair nèamhaidh so, na dearmaid cùram dligheach a ghabhail mu shlàinte do chuirp. Is féumail an seirbhiseach do chorp, ma bheirear a dhlighe féin dhà, agus gun tuilleadh ach a dhlighe féin. Ach is ain-tighearn cruaidh, glutach, béisteil, mìllteach è, ma rìaraichear a chàil mhi-réusantach: agus cha n-fheàrr

è na sgìan mhaol, ma chumar uaith gu mì-cheart na tha féumail a chum a chumail suas. 'Nuair a bheirear fainear cho tric 's a tha daoine a' dol dochair anns an dà chùis so,—ann an toileachadh a' chuirp gu ro phailt, no gu ro ghānn—agus cho tearc 's a tha ìadsan a gheibhear a' gnàthachadh nan corp aca-féin gu ceart, cha n-iongantach ged bhitheadh an conaltradh ri nèamh air a bhacadh gu mòr, no geda tha ìad aineolach air a' bheatha nèamhaidh. Gheibhear a' mhòr chuid de dhaoine 'n an tràillean d'an càil féin; is gānn a dhiùltas ìad ni sam-bith do'n fheòil, agus an lorg sin leanaidh ìad taitneas na feòla gu toileach, agus ribear ìad le amaideas, le ana-mìann no cōmpanaich dhìomhain, 'nuair bu chòir dhoibh an ìnntinn a thogail suas a dh-ionnsuidh Dhé agus nèimh. Ma's ionmhuinn leibh bhur n-anamanan "na deanaibh ulluchadh airson na feòla, chum a h-ana-mìanna a choimhlionadh." *Ròm.* 13. 14. Agus togaibh leibh na briathran so eile, 'us bithibh air bhur teagasg leo gu slàinteil:—"Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus sìth i: do bhrìgh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé; oir cha-n 'eil i ùmhal do lagh Dhé, agus cha mhò a tha'n comas di 'bhi. Uime sin cha-n urrainn iadsan a tha 'san fheòil Dia a thoileachadh. Uime sin, a bhràithre, tha sinn fo fhiachaibh, cha-n ann do'n fheòil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla. Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mharbhas sibh tre'n Spiorad gnìomhara na colla, bithidh sibh beò." *Ròm.* 8. 6-8, 12, 13. Tha cuid a' milleadh an gàirdeachais nèamhaidh féin gu mòr, le àicheadh a nithe féumail do'n chorp, agus mar sin 'g a dheanamh neo-chomasach air a sheirbhis a dheanamh dhoibh. Mur bitheadh ìad sin ach a' ciùrradh na feòla 'n a h-aonar, cha bu mhòr an cāll è, ach tha ìad fòs a' ciùrradh an anamanan féin, dìreach mar chiùrrar an luchd-còmhnuidh, no teaghlach 'nuair a bhrisear an tigh os an ceànn. 'Nuair a bhitheas an corp tìnn, lagaichear ar misneachd, agus is trōm, māll, fānn a ghluaiseas ar smuaintean air aoibhneasaibh nèimh.

CAIBDEIL XIII.

Nàdur a' Mheòrachaidh Nèamhaidh, agus an t-Am, an t-Ait, agus an t-Ullachadh ìnntinn, a ta freagarrach air a shon.—(Faic CAIB. XVI.)

Guidheam ort aon uair fathast, a léughadair, mar dhuine glic do'n aithne do dhleasanas foillsichte, agus do nach dàna gairm an Spioraid a dhiùltadh le do dheòn, agus leis an luachmhor sòlas àrd nan naomh, agus obair aoibhneach a' mheòrachaidh nèamhaidh a thogas suas an t-anam,—tòisich gu luath, gu dìchiollach, fìrinneach, ri cleachdadh nan seòladh a bheirear dhuit anis. Mar faic thu gu'm meudaichear d'uile ghràs leis an obair mheòrachaidh so, agus gu'm fàs thu suas gu àirde na's mò na Criosduidhean cumanta, agus gu'm bi thu air do dheanamh na's féumaile 'n a d'àit féin, agus na's luachmhoire ann an sùilibh nan uile dhaoine glice, tuigseach; mur faigh d'anam co-chomunn na's mò ri Dia, agus mur faigh thu sòlas beatha na's pailte agus dòchas tre 'n obair so a bheir dhuit neart 'us socair aig uair a' bhàis—an sin, tilg uait gach seòladh a thug mise, agus dìt mì gu bràth mar mheallltair.

So dhuit, matà, an dleasanas a ta mis' a' sparradh ort cho dùrachdach, agus a' seòladh dhuit anis ciamar is còir dhuit a dheanamh. Gu h-àraid,—"Oibrich gu suidhichte, cùramach uile bhuaidhean d'anama le meòrachadh, no beachd-smuaineachadh air d'fhois shìorruidh." A chum nàdur an dleasanais so a dheanamh soilleir, ni mì, anns a cheud àit, beagan mìneachaidh air, agus an déigh sin comharraichear amach an *t-Am, an t-Ait* agus *a' mhèinn*, no *am fònn ìnntinn a's freagarraiche air a shon.*

1. Is è Meòrachadh nèamhaidh, matà, beachd-smuaineachadh air nithibh spioradail. Aidichear an dleasanas so leis na h-uile dhaoine, ach gheibhear a' mhòr chuid diubh 'g a àicheadh 'n an cleachdadh. Dearmaididh mòran an dleasanas so, do nach ceadaich an coguis

dleasanais eile 'dhearmad. Is duilich leo ma chailleas ìad searmoin, no là trasgaidh, no uair na h-ùrnuigh, no àm aoraidh sam-bith eile, uaigneach no follaiseach, ach cha duilich leo idir uair a' mheòrachaidh a chāll, no 'dhearmad; ma dhaoite, fad uile làithean am beatha, gus an là an diugh, ged is ānn leis an dleasanas so a's feàrr a bheothaichear agus a leasaichear gach dleasanas eile, agus a bheirear comas do'n anam air an fhìrinn a mhearbhadh a chum a bheathachadh agus a lìonadh le sòlas. B' ì àithn Dhé do Iosua, "Cha téid leabhar an lagha so as do bheul; ach beachd-smuainichidh tu air a là agus a dh'oidhche, chum gu'n toir thu 'n aire gu'n dean thu a réir gach ni a ta sgrìobhta ann: oir an sin bheir thu air do shlighe soirbheachadh leat, agus an sin ni thu gu glic." *Ios.* 1. 8. Mar thionndaidheas am biadh anns an stamaig gu leann-goile (*chyle*) agus fuil a chum neart agus slàint a thoirt do'n chorp, mar sin tionndaidhidh meòrachadh na fìrinnean, a ghabhar agus a chuimhnichear leis an anam, gu aignidhean blāth, rùn làidir agus còmhradh naomh.

Anns a' mheòrachadh so oibrichear uile bhuaidhean an anama. Is ì so obair nam beò agus cha n-ì obair nam marbh. Is obair fìor spioradail agus fìor àrd ì so seach gach obair air-bith eile; agus air an aobhar sin, cha ghabh ì deanamh gu maith le cridhe nach 'eil ach feòlmhor, talmhaidh. Féumaidh an cridhe beagan dàimh a bhi aige ri nèamh, mu'n urrainn è éirigh gu h-eòlach, saor a dh-ionnsuidh nèimh. Is ìadsan aig am bheil còir air fois, a thatar a' cìallachadh, 'nuair a thathas a' comhairleachadh dhoibh gàirdeachas a dheanamh ann am meòrachadh air fois. Agus ma's Criosduidh thus,' a léughadair, tha mìs' anis a' comhairleachadh dhuit a bhi gnìomhach, dìchiollach. Is ì obair d'anam' a thathas a'cur romhad, 'oir is beag tairbh a' chleachdaidh chorporra an so.' Féumar uile bhuaidhean d'anama oibreachadh air a' mheòrachadh so, chum 'eadar-dhealachadh o mheòrachadh cumanta luchd-ionnsuchaidh eile. Cuimhnich, cha n-ì do thuigse, d'anam uile; agus cha n-urrainn do thuigse an obair so a dheanamh uile. Ann am beathachadh do chuirp, féumaidh do stamag am biadh a thionndadh gu leann-goile (màthair na fola,) agus a dheasachadh airson an sgamhain, agus féumaidh an sgamhan 's an dubh-lìath a thionndadh gu fuil, agus a dheasachadh airson a' chridhe agus na h-eanchainn; mar sin, matà, ann am beathachadh d'anama, 'féumaidh do thuigse an fhìrinn a ghabhail astigh agus a deasachadh airson do thoile, agus do thoil a deasachadh airson d'aignidhean. Tha caochladh òirdhearcas mòr ann an Criosd agus nèamh, agus aréir sin thug Dia caochladh comas do'n anam a chum gach òirdhearcas a tha ànnta sin a thuigsinn. Ciod a b'fheàirrd sinn luibhean cùbhraidh, mur b'urrainn sinn an cùbhraidheachd 'fhaireachadh? Ciod a b'fheàirrd sinn càinnt, no ceòl, mur bitheadh clàisteachd againn? Ciod an taitneas a ghabhamaid ann am biadh 'us deoch, mur faigheamaid b'ăs orra? Mar sin, matà, ciod am maith a dheanadh uile ghlòir nèimh dhuinn, no ciod an tlachd a ghabhamaid ann an àrd iomlanachd Dhé féin, na'm bitheamaid a dh-easbhuidh aignidhean a' ghràidh agus a' ghàirdeachais? Agus ciod an neart, no idir a' mhìlseachd a's urrainn thusa 'fhaotuinn ann am meòrachadh air an t-sìorruidheachd, 'nuair nach 'eil thu idir ag oibreachadh aignidhean sin d'anama, leis am féumar a' mhìlseachd agus an neart a ta ann an nithibh sìorruidh aithneachadh leat? Is è mearachd mòr Chriosduidhean ìad a bhi 'smuaineachadh nach 'eil ni sam-bith anns a' mheòrachadh so ach obair na tuigse agus na cuimhne,—obair a dh-fhaodas gach balachan-sgoil' a dheanamh, no ìadsan leis am fuathach na nithe air am bheil ìad a' smuaineachadh Mar sin chithear gu'm bheil na's mò ri dheanamh na lom chuimhneachadh agus lom smuaineachadh air nèamh. Tha iomadh obair ānn air am féumar, cha n-è mhàin làmh no cas, ach a' choluinn uile a làn-oibreachadh; agus dìreach mar sin, féumar an t-anam uile a chleachdadh ris a' mheòrachadh nèamhaidh.

Tha aignidhean a' pheacaich cho maith ri 'thuigse suidhichte air an t-saoghal, agus fuaighte ri iodholaibh, agus air tuiteam air falbh o Dhia; ach ann an céum a theàrnaidh, féumaidh aignidhean a' pheacaich cho maith ri 'thuigse a bhi air an làn-philleadh a dh-ionnsuidh Dhé. Agus mar bha'n t-anam uile air a lìonadh roimhe leis a' pheacadh. féumaidh an t-anam uile 'bhi air a lìonadh anis le Dia. Faic iomradh Dhaibhidh air an duine bheannaichte, "Tha tlachd" an duine sin "ann an lagh an Tighearna, agus smuainichidh (no meòraichidh) e air a lagh-san a là agus a dh'oidhche." *Salm* 1. 2.

Is meòrachadh suidhichte agus cùramach è so. Is ùrnuigh stòlda, no shocrach a nithear, an uair a shuidhicheas neach e-féin gu léir air an dleasanas so; agus is ùrnuigh ghoirid, no chabhagach a nithear, an uair a chuireas neach achanaich ghoirid, ghrad suas ann am mionaid a dh-ionnsuidh Dhé, air an àm a's mò a chabhag le gnothaichean eile. Mar-an-céudna, is meòrachadh socrach a ni sinn, an uair a bheir sinn sinn-féin gu h-iomlan do'n obair mhaith so, agus is meòrachadh caochlaideach a ni sinn an uair a ghleidheas sinn smuaintean maith mu Dhia ann ar cridheachan, ameasg ghnothaichean eile. Agus mar nithear ùrnuigh air amaibh suidhichte, gu cunbhalach mar dhleasanas, no air uairibh, no air àm sònruichte, mar sin fòs nithear meòrachadh. Anis is maith meòrachadh a dh-fhaodas a bhi air a mheasgachadh le gnothaichean cumanta, no air a dheanamh mar ghairmeas làithean àraid ort, ach is feàrr gu mòr a dheanamh gach là gu seasmhach, mar dhleasanas cunbhalach, mar nithear ùrnuigh, éisdeachd, agus léughadh nan Sgriobtuir air gach là; agus na measgaich cùisean eile maille ris an obair so, na's mò na mheasgaicheas tu ìad maille ri ùrnuigh, no dleasanas naomh eile.

Bithidh am meòrachadh so air d'fhois shìorruidh. Cha n-'eilear idir ag ìarraidh ort gach meòrachadh ceart eile a leigeil dhìot. Ach a chionn gur è nèamh a's àrd-inbhiche luach, gu cìnnteach is è àit a's feàrr is fhìach dhuinn meòrachadh air. Is è 'n ni sin a's sona a ni sinn an uair a gheibhear è, a's aoibhnich' a ni sinn an uair a mheòraichear air. Is iomadh meòrachadh eile a ta ann. Tha ìad cho lìonmhor ri ruinn nan Sgriobtuir, no ri créutairibh an domhain, no ri freasdalaibh àraid ann an riaghladh an t-saoghail. Ach is céum am meòrachadh so gu "sliabh Shioin,"—gluasad o rìoghachdan an t-saoghail so gu rìoghachd nan naomh;

o'n thalamh gu nèamh; o thìm gu sìorruidheachd. Is è so sràid-imeachd a' chridhe air a' ghréin, air a' ghealaich, agus air na réultaibh ann an gàradh 's am pàrras Dhé. Faodar nèamh a shaoiltinn fad-ás, ach is luath-chasach spioradan; "ma's ann 's a' choluinn, no ás a' choluinn," is luath, grad an céum gu nèamh. Na bitheadh eagal ort, cosmhuil ri sluagh an t-saoghail, gu'n cuir na smuaintean sin á do chìall thu. Thoir an aire, is ānn gu nèamh, 'us cha n-ānn gu ifrinn, a thàtar a' comhairleachadh dhuit gluasad. Is è gàirdeachas, 'us cha n-è bròn, a thàtar a' comhairleachadh dhuit a chleachdadh .Cha n-'eilear a' sparradh idir ort amharc air cuspairibh suarach, tàireil ach amhàin air glòir àrd-aoibhnich nan naomh, agus air òirdhearcas do-labhairt Dhé na glòire, agus air na gathaibh soluis a tha nis a' sruthadh amach o ghnùis a Mhic. Am buairear duine le smuaineachadh gu ceart air a shonas féin? Am buairear créutairean truagh le smuaineachadh air tròcair? Am buairear am prìosanach le sùil a thoirt roi-làimh air a shaorsa féin? Am buairear daoine bochda le smuaineachadh air teachd dlùth air saoibhreas agus onoir dhoibh-féin? Is ānn a shaoileamaid gur ānn bu dòcha duine cìallach a bhi air a bhuaireadh le smuaineachadh air a bhith beò anns an t-saoghal thruagh so, agus air fantuinn ann am bochduinn 's 'an easlaint, ameasg nan aingidh gun chìall, na le smuaineachadh air a bhith beò gu bràth maille ri Criosd ann an sonas na glòire. "Ach a ta gliocas air a fìreanachadh le a cloinn uile." *Lùc.* 7. 35. Cha n-'eil nàmhaid aig eòlas ach na h-aineolaich. Cha n-abair neach aon fhocal an aghaidh an rathaid nèamhaidh so, ach ìadsan do nach b'aithne riamh è, no ìadsan nach do choisich riamh air. Is mò m' eagal do thaobh na muinntir a gheibhear ag aontachadh leis, na do thaobh nan ìnnleachd agus nan argumaid a thogar 'n a aghaidh.

I. Theirear focal anis air an *àm* a's freagarraiche airson a' mheòrachaidh nèamhaidh so. Matà, bitheadh an *t-àm* so—suidhichte, bidheanta, deadh-thràthail.

1 Thoir *àm suidhichte* do'n mheòrachadh so. Seall ri buannachd na h-oibre, agus air eagal tuiteam ann am

baoth-chreidimh,* feuch nach saoil thu gu'm bheil diadhachd air-bith anns an *àm féin.* Is callaid, no balla-dìon do dhleasanas, àm suidhichte. Is teàrmunn è fòs an aghaidh iomadh buairidh agus dearmaid. Is lìonmhor ìadsan aig nach 'eil an ùin 'n an làimh féin, agus an lorg sin cha n-urrainn ìad uair a shuidheachadh, agus tha mòran eile cho bochd as nach ceadaich easbhuidhean an crannchuir dhoibh an t-saorsa so a ghabhail. Ach bitheadh muinntir mar sin gu caithriseach ag ath-cheannach na h-aimsir, agus a' glacadh gach mionaid a's urrainn ìad, agus a' deanamh greim air gach fàth-chothrom a thuiteas amach, gu h-àraid, cuimhnicheadh ìad meòrachadh goirid a dheanamh maille ri ùrnuigh, 'nuair a bhitheas ìad air ceànn an gairmean laghail, no ri obair. Ach cuimhnicheadh ìadsan uile aig am bheil an tìm 'n an làimh féin, agus ìadsan a dh-fhaodas, ma's àill leo, uair a' mheòrachaidh a ghlacadh gach là, an dleasanas so a dheanamh air *àm suidhichte.* Ma nithear obair gach là gu riaghailteach air a h-àm féin, is ānn a's feàrr a gheibh sinn comas agus eòlas air ùin a dheadh-ghnàthachadh, agus air ar dleasanas a choimhlionadh gu ceart.

2. Bitheadh am meòrachadh so *bidheanta* cho maith ri *suidhichte.* Ach cia tric is còir dhà 'bhith, sin ni nach urrainnear a ràdh, a chionn nach ionann cor, no crannchur do na h-uile dhaoinibh. Ach tha è soilleir o theagasg an Sgriobtuir gur còir a dheanamh tric. Tha'n Sgriobtuir a' labhairt air "smuaineachadh (no meòrachadh) a là agus a dh' oidhche." Air an aobhar sin, is còir do gach cridhe meòrachadh air Dia gach là, do réir an tomhais anns an ceadaich ùin dhà. Faodaidh cuid, ìadsan a' smò cothrom, a bhi na's bidheanta ris an dleasanas so, na cuid eile, ach cha n-'eil neach sam-bith ānn nach fhaod beagan ùine,—beagan mhionaidean,—a bhuileachadh air gach là, geda b'ānn aig obair an ach-

---

* Is è Baoth-chreidimh no saobh-chreidimh (*superstition,*) a bhi 'creidsinn ann an nì nach 'eil idir ānn, mar tha *buitseachd*, *taibhsean* 'us *giseagan* eile gun bhrìgh, gun chomas, anns am bi créutairean aineolach a' creidsinn. Is è aineolas 'us eagal a bhitheas a' toirt air muinntir creidsinn ann an nithibh faoin mar sin, cumhachd nach 'eil idir ann, no aig nach 'eil bonn air-bith, ach fiamh na h-ìnntinn aineolaich.—*Eadar.*

aidh, no 'nuair a dh-imichear air an t-sliabh, no 'nuair a sheòlar air a' chuan. Tha meòrachadh bidheanta air-leth féumail. Fàgaidh è an t-anam eòlach air Dia, agus bheir è misneachd dhà gu labhairt ris. Faic dithis dhaoine tuigseach a bhitheas gu bidheanta ann an cuideachd a chéile, fàsaidh ìad fìor eòlach air a chéile; meudaichidh an gràdh d' a chéile; bithidh taitneas aca ann an comunn a chéile, agus làn mhisneachd gu labhairt ri 'cheile. Aréir sin, màtà, is è crìoch àraid an dleasanais so ar n-eòlas air Dia, agus ar co-chomunn ris a mheudachadh. Ach ma's ainmig a mheòraicheas tu air Dia, is beag eòlas a gheibh thu air. Is coigreach dhà thu fathast. 'Nuair a mhothaicheas neach a mhòr fhéum air Dia, agus a dh-ìarras è cobhair o Dhia air uair a théinn, is mòr a mhisneachd air an là sin gu dhol a dh-ionnsuidh an Dé sin air am bheil è eòlach, agus a's aithne dhà gu maith. "O moladh do Dhia!" arsa Criosduidh a' chridhe nèamhaidh, "is aithne dhomh-sa càit, agus cò dh-ionnsuidh a théid mì. Is iomadh uair a chaidh mis' air an t-sligh sin roimhe so. Is è so mo Dhia ris an robh mo chonaltradh gach là, agus so an t-sligh air am b' àbhaist dhomh gluasad gach la. Is maith is aithne do Dhia mise, agus tha mis' eòlach air-san.

Air an làimh eile, cia mòr an t-uamhas, am buaireas agus a' mhì-mhisneachd a ghlacas an t-anam, 'nuair a dh-éignichear è air uair a théinn gu léum a dh-ionnsuidh Dhé, ag ràdh le caoidh, "Och mise! cha n-fhios domh càit an téid mì! Cha deachadh mì riamh a dh-ionnsuidh Dhé. Cha n-aithne dhomh an t-sligh sin. Cha n-'eil eòlas agam air cùirt nèimh. Cha n-aithne do m' anam an Dia sin ris am féum mi labhairt, agus tha eagal òrm nach gabh è rium." Ach an uair a thigear gu uchd a' bhàis, agus a dh-fhéumar seasamh gun dàil an làthair Dhè, agus dùil aig neach ri dhol astigh do 'n fhois shìorruidh, sin an uair air am faicear agus air am fairichear gu soilleir, taitneach mòr thoradh agus mòr aoibhneas a' mheòrachaidh nèamhaidh, agus a their gach fear-meòrachaidh dìleas, "Tha mis' anis a' dol a dh-ionnsuidh an àite sin anns an robh céum 'us mìann mo chridhe gach là roimhe so. Tha mis' a' dol a dh-ionnsuidh an àite sin o'n d'fhuair mì gu tric blasad air taitneas mòr. Tha m' anam a' dol a dh-ionnsuidh Dhé a's tric a choinnich è air uair a' mheòrachaidh. Is tric a bha mo chridhe air nèamh roimhe so, agus a bhlais è air a' mhìlseachd ath-bheothachaidh sin a gheibhear ann am meòrachadh air Dia; agus ma bha mo shùilean air an soillseachadh cho mòr, agus mo spiorad air 'ùrachadh cho mòr, 'nuair nach d'fhuair mì ach blasad air a' mhìlseachd sin, cia mòr m'aoibhneas agus mo shonas, 'nuair a bhitheas mis' a' beathachadh air gu saor gun sgur!" Air an làimh eile cia grathail do neach a smuaineachadh agus a ràdh, "Féumaidh mì bàsachadh agus mì gun fhios agam càit am bheil mì 'dol, a dhol o àit air am bheil mì eòlach gu àit nach aithne dhomh, agus air nach 'eil eòlas idir agam!" Is uamhasach, ann an tomhas nach gabh ìnnseadh, smuaintean an duine sin a gheibhear aineolach air Dia agus air nèamh, aig uair a bhàis. Cha n-'eil teagamh nach 'eil eagal a' bhàis air a dheanamh searbh do dhaoine diadhaidh féin, le dearmad air an dleasanas so. Uime sin, bitheadh gach Criosduidh a' meòrachadh gu bidheanta air Dia.

Mar mheudaicheas an obair so d'eòlas air Dia, meudaichidh ì fòs do sgil air an dleasanas féin. Nach slaodach, cearbach a chuireas daoine an làmhan ri obair nach 'eil ìad a' cleachdadh ach ainmig! Ach an obair ris am bheil daoine air an cleachdadh gu bidheanta, fàsaidh an cridheachan eòlach oirre, agus bithidh ì socrach, taitneach dhoibh. A' bhéinn a bha duilich dhuit a dhìreadh, agus a thug air d'anail bualadh luath air d'uchd, a' cheud uair a choisich thu suas gu 'mullach, fàsaidh ì na's fhasa dhuit a dhìreadh, mar a's eòlaich' a dh-fhàsas tu air an rathad a threòraicheas suas thu. Agus an dleasanas a gheibhear duilich a' cheud uair a dh-fheuchar ris, fàsaidh è socrach, taitneach an déigh dhuit thu-féin a chleachdadh ris gu tric.

Gleidhidh tu mar-an-ceudna am blàs cridhe agus a' bheatha nèamhaidh a fhuair thu cheana. Mur ith thu bìadh ach amhàin aon uair fad dhà, no trì làithean, falbhaidh do neart cho luath 's a thig è. Ma gheibh thu fagus do Chriosd tre mheòrachadh naomh, agus ma bhlàthaichear do chridhe le éibhleig a' ghràidh, gun teachd d'a ionnsuidh ach ainmig an déigh sin, is goirid gus am fàs thu cho fuar 's a bha thu roimhe. Oir cuimhnich, is obair spioradail,—obair nach fàiltich nàdur truaillidh, a ta agad ri dheanamh. Is cìnnteach gu'm faod cleachdadh dhleasanas, gu h-àraid ùrnuigh uaigneach, mòran a dheanamh chum d'anam a chumail shuas; ach 's a' chuid a's mò, is è meòrachadh beatha nan dleasanas eile, agus is è sealladh de nèamh beatha do mheòrachaidh.

Rōghnaich fòs ıan t-àm a's deadh-thràthaile. Is maiseach, maith na h-uile nithe 'n an àm féin. Mur bi d'àm deadh-thràthail, faodaidh tu toradh do shaothair a chāll, d'obair a dheanamh an-shocrach agus do dhleasanas a thionndadh gu peacadh dhuit-féin. Faodaidh nach bi an uair a bhitheas deadh-thràthail do aon neach, deadh-thràthail do neach eile. Féumaidh seirbhisich 'us cosnaich an t-àm sin a ghabhail a's feàrr a cheadaicheas an gnothaichean eile dhoibh. Ach faodaidh tu, ma's àill leat, an dleasanas so a dheanamh ann an tomhas maith air ceànn d'oibre aimsireil, air turus, no 'nuair a tha thu sìnte air do leabaidh mu'n caidil thu 's an oidhche. Iadsan a dh-fhaodas uair sam-bith de 'n là 'ghabhail, deanadh ìad àm suidhichte de 'n uair sin air am mò 'gheibh ìad an spioradan air am beothachadh, agus air an deanamh freagarrach airson meòrachaidh. Is è 'm feasgar, o dhol fodha na gréine, anns a' ghlomanaich, an t-àm a's freagarraich' a fhuair mi-féin riamh. Dh'ainmich mì so do bhrìgh gu'm b'è sin àm meòrachaidh duine 'bu ghlice agus a b'fheàrr na mise; oir tha è sgrìobhta, " Chaidh Isaac amach a bheachdsmuaineachadh 's an fhaiche *air feasgar.*" *Gen.* 24. 63. Tha là an Tighearna anabarrach freagarrach airson an dleasanais so. Ciod an t-àm a's freagarraiche gu meòrachadh air fois, na là sin na fois' a tha cho soilleir a' sàmhlachadh amach ar foise sìorruidh? Gu cìnnteach is airidh an dleasanas àrd-spioradail so air cuid de'n là sin a's còir a chaitheamh uile ri dleasanas spioradail. Nach ì so àrd obair na sàbaid Criosdail, agus an obair a's feàrr a fhreagras do'n là sin a shuidhich Dia le òrdugh cho soilleir, teànn a chum fois a ghabhail air o oibribh aimsireil? Ciod an t-àm a's freagarraiche gu labhairt ris an Tighearn na là an Tighearna? Ciod an là a's freagarraiche do 'nchridhe gu éirigh suas gu nèamh, na 'n là sin air an d'éirich an Tighearn suas o'n talamh, an déigh dhà buaidh-chaithream a dheanamh gu làn thairis air a' bhàs agus ifrinn?

Is è 'm fōnn ìnntinn a's freagarraiche airson fìor Chriosduidh, a bhi, mar bha Eòin, "anns an Spiorad air là an Tighearna." *Taisb.* 1. 10. Agus ciod a's feàrr a threòraicheas sinn a dh-ionnsuidh an aoibhneis so anns an Spiorad, na fhaicinn gu spioradail gu'm bheil ar glòir a' teachd fagus? Smuainichibh air so, sibhse do'n àbhaist là an Tighearn' a chaitheamh amhàin ri aoradh follaiseach, gun mhionaid idir dheth a bhuileachadh air dleasanas uaigneach; tha sibh a' deanamh mòr chroin air bhur n-anamaibh féin, le bhi air an là naomh sin a' deanamh dearmaid air dleasanas spioradail a' mheòrachaidh. Agus sibhse fòs a bhitheas a' caitheamh na h-ùine ri diomhanas agus ri còmhradh amaideach air là an Tighearna, na'm b'aithne dhuibh cho luachmhor 's a tha dleasanas a' mheòrachadh so, cha n-ìarradh sibh fearas-chuideachd eile ach è; bu ghoirid leibh an là sin a's fhaide 'chaitheamh ris, agus bu duilich leibh 'nuair a ghiorraichteadh bhur toil-ìnntinn le ni sam-bith eile. Anis, a Chriosduidhean, faigheadh nèamh àit na's mò ann bhur làithibh-sàbaid; seadh, nèamh anns am faigh sibh-féin gu goirid bhur sàbaid shìorruidh. Gnàthaichibh bhur sàbaidean mar chéuman soilleir a tha nis a' treòrachadh gu glòir, gus an coisich sibh seachad orra gu léir, agus an ruig sibh bhur ceànn-uidhe. Gu h-àraid sibhse, a tha bochd ann 'ur crannchur, agus an lorg sin, nach urrainn uairean meòrachaidh 'fhaotuinn, ach gānn air làithibh eile na seachduin, cuimhnichibh féum maith a dheanamh de là na sàbaid. 'Nuair a gheibh bhur coluinnean fois o oibribh aimsireil, ìarradh bhur spioradan an déigh na fois' a ta o Dhia.

A bhàrr air uairean freagarrach, cunbhalach air gach là, agus gu h-àraid air là an Tighearna, gheibhear fòs uairean comharraichte eile airson meòrachaidh nèamhaidh. Is ìad na h-uairean sin an leithid so:—

'Nuair a bhlàthaicheas Dia do spiorad gu pailt le éibhleig bheò bho shuas, sin uair àraidh air am faod thusa dìreadh suas le mòr shaorsa,—saorsa na's mò na gheibhear air amaibh eile. Is beag an t-saothair a chuireas do chridhe air obair air uair mar sin, geda dh-fhaodadh tu air uairibh eile saothair air bheag féum a dheanamh. Thoir fainear oiteagan blàth an Spioraid, agus ciamar a tha Spiorad Chriosd a' gluasad do spioraid féin. "As éugmhais Chriosd cha'n urrainn sinn aon ni a dheanamh." Air an aobhar sin, bitheamaid a' deanamh na h-oibre maith am feadh a tha Criosd a' cuideachadh leinn. Thugamaid an aire nach faighear sinn amach á sligh ar dleasanais, no 'n ar cadal, 'nuair a thig è. 'Nuair a gheibh an Spiorad do chridhe, mar fhuair è Peadar, ann am prìosan, agus ann an ìarunn, agus a bhuaileas è thu, ag ràdh, "Eirich gu grad, agus lean mise;" bi cìnnteach gu'n éirich thu air an uair sin, agus gu'n lean thu è, agus chì thu do "cheanglaichean a' tuiteam" dhìot, agus "fosglaidh na dorsan" uile dhuit, agus bithidh tu aig nèamh mu'n fhios duit.

So dhuit àm comharraichte eile airson a' mheòrachaidh nèamhaidh, agus is è sin an uair a bhitheas tu fo thrioblaid, a' fulang, air do shàrachadh, no air do bhuaireadh. Cuin a dh-òlamaid ar deoch-ùrachaidh ach air uairibh ar fannachaidh? Ciod an t-àm a's freagarraiche gu gluasad gu nèamh, na 'n uair sin air nach fhaighear aon oisinn de'n talamh anns am faod sinn a bhi beò le sòlas idir? no cuin bu chòir dhuinn ar smuaintean a thogail suas, ach air an uair sin air nach faighear ni sam-bith a bhos, ach pìan 'us bròn? Càit an tigeadh do choluman Noah a bhi, ach anns an àirc, 'nuair a bha 'n talamh uile còmhdaichte leis na garbh uisgeachan, agus nach b'urrainn è fois 'fhaotuinn do bhònn a choise? Cò air bu chòir dhuinn smuaineachadh, ach air tigh ar n-Athar, 'nuair nach faighear eadhon plaoisg an t-saoghail a chum ar beathachadh? Gu cìnnteach is ànn a chum do thoirt d'a ìonnsuidh féin a tha Dia a' ceadachadh do thrioblaid thus' a bhualadh. Is sona dhuit-sa, matà, a dhuine bhochd, ma's è so féum a ni thu dhe do bhochduinn, agus is sona dhuits' a dhuine thìnn, ma dh-oibricheas tu do thinneas a chum na crìche céudna! Is è 'n t-àm deadh-thràthail gu teicheadh gu "tìr a' ghealladh," an uair sin air am meudaichear ar n-uallaichean trōm anns an Eiphit, agus air am faigh sinn ar fàsgadh gu goirt anns an fhàsach chruaidh.

Anis, a léughadair, na'm b'aithne dhuit mar dh-ùraicheas sealladh dùrachdach air glòir thu ann am builsgean do thrioblaid agus do bhròin, is ānn gu mòr bu lugha d'eagal ás na trioblaidibh neo-lochdach sin, agus is ānn bu mhò do dhéigh air an ìocshlaint sin a dh-ath-bheothaicheas agus a chumas suas thu. "Ann an lìonmhoireachd mo smuaintean an taobh a stigh dhiom," arsa Daibhidh, "thug do chomhfhurtachd-sa sòlas do m' anam." *Salm* 94. 19. "Tha mì a' measadh," arsa Pòl, "nach airidh fulangais na h-aimsir a ta làthair a bhi air an coimhmeas ris a' ghlòir a dh-fhoillsichear annainn." *Ròm*. 8. 18. "Uime sin cha-n 'eil sinn a' fannachadh, ach ged thruaillear ar duine o'n leth muigh, gidheadh tha an duine o'n leth stigh air athnuadhachadh o là gu là. Oir a ta ar n-àmhghar eutrom, nach 'eil ach rè sealain, ag oibreachadh dhuinne tromchudthrom glòire a ta ni's ro anabharraich agus sìormhaireannach; air dhuinn bhi ag amharc cha-n ann air na nithibh a tha r'am faicinn, ach air na nithibh nach 'eil r'am faicinn: oir tha na nithe a chithear, aimsireil; ach tha na nithe nach faicear, sìorruidh." 2 *Cor*. 4. 16-18.

Agus is àm eile a ta gu h-àraid freagarrach airson an dleasanais nèamhaidh so, an uair a thig teachdairean Dhé h-ugainn le gairm a' bhàis. Cuin bu chòir dhuinn a bhi glé thric a' lìonadh ar n-anamanan le smuaintibh taitneach, creidmheach mu'n bheatha ri teachd, ach an uair a chì sinn a' bheatha so gu ìre bhig air falbh? Càit am faighear muinntir a's mò féum air aoibhneas neartachaidh na daoine ri uchd a' bhàis, agus càit an téidear a dh-ìarraidh sòlais aig uair a' bhàis, ach a dh-ionnsuidh ar n-aoibhneis shìorruidh? Gheibhear taitneas nèamhaidh na's mìlse, 'nuair nach 'eil è air a mheasgachadh le ni talmhaidh sam-bith, mar sin gheibh an Criosduidh gu tric taitneas na's mìlse aig uair a' bhàis na fhuair è riamh roimhe sin. Nach bu mhòr, taitneach na beannachdan fàistinneach a bha aig Isaac agus Iacob d'am mic, aig uair am bàis! Cia nèamhaidh an t-òran, agus cia naomh am beannachadh leis an do chrìochnaich Maois cuairt a bheatha air an talamh! Nach bu nèamhaidh a' chomhairle agus an ùrnuigh a fhuair na deisciobuil o'n Tighearn. 'nuair a bha è 'dol a dhealachadh riutha! Nuair a 'bha Pòl anis gu bhi air 'ìobradh,' nach bu nèamhaidh a' chomhairle agus an earail a thug è do na Philipianaich, do Thimoteus, agus do sheanairibh Ephesuis! Nach b'fhagus air nèamh Eòin ann an eilean Phatmois, goirid mu'n robh è air a thogail suas! Is è fōnn coitchionn nan naomh a bhi na's nèamhaidh, air an uair sin a's fhaisge ìad air nèamh.

Ma chì thus', a léughadair, uair do bhàis a' teachd dlùth dhuit. O càit an tigeadh dhuit do chridhe 'shuidheachadh 's an uair sin, ach air Criosd? Nach bu chòir dhuit 'fhaicinn 'n a sheasamh ri d'thaobh agus labhairt ris, 'g a fhàilteachadh mar d'Athair. do Chōmpanach, do Léigh, do Charaid? Nach bu chòir dhuit, mar gu'm b'eadh, na h-ainglean 'fhaicinn 'g ad' chuairteachadh, agus a' feitheamh chum an t-seirbhis mu-dheireadh a dheanamh airson d'anama, eadhon na h-ainglean sin a ghiùlain le taitneas anam Lasuruis "gu uchd Abrahaim," is taitneach an obair leo thus' a thoirt a dh-ionnsuidh na h-onoire sin. Amhairc air do thinneas agus air do phìan mar dh'amhairc Iacob air carbadaibh Iòseiph. agus ath-bheothaicheadh do spiorad 's an taobh-stigh dhìot, agus abair "Is leòr e. tha" Criosd "fathast beò;" agus "do bhrìgh gu'm bheil esan beò bithidh mise beò mar an céudna!" *Eò.* 14. 19. Am bheil féum agad air an deoch-ùrachaidh a's feàrr? An sin gheibh thu deoch shòlais a's feàrr na's urrainn an saoghal a thabhairt; an sin gheibh thu làn aoibhneas nèimh, chì thu Dia agus Criosd, agus gheibh thu uile shonas nan daoine beannaichte. Tha na beannachdan milis sin air an tairgse dhuit le làimh Chriosd, dh'ullaich è air nèamh ìad, sgrìobh è còir dhuit orra ann an gcallaidhean an t-soisgeil; amhàin sìn amach làmh a'chreidimh, agus glac ìad, agus beathaich d'anam orra; dean gàirdeachas agus mair beò. Tha'n Tighearn ag ràdh riut, mar thuirt è ri Eliah, "Eirich, ith; oir tha 'n turus mòr air do shon."

1 *Rì.* 19. 7. Agus ged nach 'eil do thurus fada, thà làthach anns an t-sligh: air an aobhar sin, géill do ghuth an Tighearna, éirich agus ith, "agus ann an neart a' bhìdh sin" faodaidh tu 'dhol gu "sliabh Dhé," agus, cosmhuil ri Maois, bàs 'fhaotuinn 's an t-sliabh d'an téid thu suas'; agus a ràdh le Simeon diadhaidh, "A nis, a Thighearna, a ta thu 'leigeadh do d'sheirbhiseach siubhal an sìth; oir chunnaic mo shùilean (sùilean mo chreidimh) do shlàinte." *Lùc.* 2. 29, 30.

II. Do thaobh *an àite* sin a's freagarraiche airson meòrachaidh nèamhaidh, is leòr a ràdh gur è àit uaigneach a's iomchuidh air a shon. 'Nuair a bhitheas sinn ris an obair so, is mòr féum ar spioradan air gach cobhair, agus air a bhi dealaichte bho gach ni a dh-fhaodadh ar meòrachadh a bhacadh. Tha Criosd a' teagasg dhuinn, 'nuair a ni sinn ùrnuigh uaigneach, imeachd a steach d'ar seòmar, agus an dorus a dhùnadh, chum gu'm faic ar n-Athair nèamhaidh sinn an uaignidheas'. *Mata* 6. 6. Mar sin, matà, is còir dhuinn meòrachadh air sonas nèamhaidh. Nach tric a chaidh Criosd féin a thaobh gu béinn, no gu fàsach, no gu àit uaigneach eile, a mheòrachadh agus a dheanamh ùrnuigh; mar sin a' fàgail eisimpleir againn-ne, chum gu'n leanamaid è anns a' chùis so, mar ann an cùisibh maith eile! Sin anis mar thig dhuit meòrachadh socrach, cùramach a dheanamh air d'àm suidhichte. Ach na dì-chuimhnich am meòrachadh goirid a dh-fhaodar a dheanamh air uairibh eile gu tric ameasg do ghnothaichean aimsireil. Anis air uair shuidhìchte do mheòrachaidh, matà, fàg cuideachd gach uile neach, eadhon cuideachd dhaoine diadhaidh, chum gu'm faigh thu car ùine cuideachd chiùin do Thighearna. Mur urrainn sgoilear, aig nach 'eil ach amhàin ri ìnnleachd a chìnn agus a chuimhne oibreachadh air nithibh tìmeil, a leasan ìonnsuchadh le sìth ameasg cuideachd, ciamar a b'urrainn thusa, ann an cuideachd, uile bhuaidhean d'anama oibreachadh le meòrachadh air Dia a tha cho àrd seach an saoghal so agus gach nì a gheibhear ànn. Na leanamaid idir uaigneas nam baoth-chreidmheach; ach bitheamaid gu tric ann an uaigneas ris a' mheòrachadh sin a dh-àraicheas fìor dhiadhachd anns an anam. Is ainmig a gheibhear, anns an Sgriobtuir, Dia a' labhairt e-féin, no le 'ainglibh ri aon air-bith de na fàidhean, no de na naoimh ameasg cuideachd eile, ach is tric a gheibhear Dia agus 'ainglean 'g am foillseachadh féin dhoibh sin 'us ìad leo-féin.

2. Ach rōghnaich thusa dhuit-féin àit air-bith a's feàrr a chòrdas ri do spiorad; ma's ānn astigh, no 'muigh. "Chaidh Isaac amach a bheachd-smuaineachadh, (no a mheòrachadh) *'s an fhaiche*:" agus creideam gu'n lean mòran eisimpleir Isaaic, 'nuair a cheadaicheas an aimsir dhoibh. Bu tric ar Tighearn ri ùrnuigh ann an lios uaigneach. "agus b'aithne do Iùdas," 'nuair a thàinig è chum a bhrath, "an t-àit" 's am faighteadh è; agus geda thug Criosd a dheisciobuil leis a dh-ionnsuidh an àite sin, chaidh è astar beag uatha, chum ùrnuigh uaigneach a dheanamh: agus ged nach 'eil meòrachadh air a làn ainmeachadh, cha n-'eil teagamh nach robh è ri meòrachadh maille ri ùrnuigh; oir is ann fo mheòrachadh géur air an fhulangas agus air a' bhàs a bha nis a' dlùthachadh air, a thubhairt è, "Tha m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs." *Marc.* 14. 34. Agus mar a rōghnaich Criosd àit uaigneach, air-leth anns am b'àbhaist dà 'bhi ris an dleasanas so, is còir dhuinn-ne sin a dheanamh mar-an-céudna. Rōghnaich è àit uaigneach gus an deachaidh è gu taobh air falbh o chuideachd nan deisciobul aige-féin, agus féumaidh sinne an t-eisimpleir sin a dh'fhàg è againn a leantuinn. Bu domhain, trōm meòrachadh Chriosd seach a bhriathran; a chridhe agus 'anam anis air am bualadh le smuaintibh drùighteach, géur. agus mar. sin féumar meòrachadh a dheanamh leinn-ne. Ach cha b'ionann idir cuspair meòrachaidh do Chriosd agus dhuinn-ne. Mheòraich Criosd air na fulangasaibh trōm sin a thoill peacaidhean dhaoine, 'us corruich 'Athar a' bualadh tre 'anam uile, ach is è 'tha againn-ne ri meòrachadh air a' ghlòir a cheannaich Criosd dhuinn, chum gu'm bi ar smuaintean air an togail, ar n-aignidhean air an ath-bheothachadh agus ar n-anamanan air an sàr-lìonadh le gràdh an Athar agus le aoibhneas an Spioraid.

III. Bheirear an ath chomhairle mu ullachadh do chridhe airson a' mheòrachaidh so. Tha moran aig fōnn, no mèinn do chridhe ri dheanamh anns an obair so, ma's maith leat ì soirbheachadh leat. 'Nuair nach robh ni sam-bith ann an cridhe an duine a chuireadh doilgheas air an Spiorad, bu taitneach air an là sin an t ionad-còmhnuidh leis a' Chruthaidhear è. Cha d'fhàg Dia an t-àit-còmhnuidh a bha aige-féin ànn air tùs, gus an d'fhuadaich an duine air falbh ás è le brosnachadh olc. Cha robh sgàth, no saidealtas anns a' chridhe gus an d'fhàs è peacach, agus 'n a thōll ro ghràineil le Dia gu taitneas a ghabhail ànn. Agus na'n robh an cridhe so air 'aiseag anis a dh-ionnsuidh na staide neo-chiontaich anns an robh è roimhe, philleadh Dia air bāll d'a ionnsuidh a ghabhail còmhnuidh ànn arìst. Seadh, geda chaidh cridhe an duine cho fad air seachran o Dhia, gidheadh tha Dia ag ìarraidh seilbh air fathast, agus aréir an tomhais anns am faighear è air a ghlanadh o 'ana-mìannaibh, air a chàramh agus air 'ath-nuadhachadh leis an Spiorad, agus air a dheanamh maiseach arìst le ìomhaigh Dhé, aidichidh Dia fathast è mar a chuid féin. Foillsichidh Criosd e-féin dà, agus gabhaidh an Spiorad è mar theampull agus mar chòmhnuidh dhà-féin. Is ānn aréir an tomhais anns deasaichear an cridhe chum conaltradh ri Dia, a gheibh è, mara's trice, Dia a mhealtuinn, no co-chomunn ris ann an dleasanas a' mheòrachaidh. Air an aobhar sin matà, "leis gach uile dhìchioll gléidh do chridhe; oir ás a sin tha sruthan na beatha." *Gnàth.* 4. 23. Thoir fainear gu h-àraid gach seòladh a leanas :—

1. Faigh do chridhe a dhealachadh o'n t-saoghal air uair do mheòrachaidh, cho maith 's a ghabhas deanamh. Tilg amach ás gach uile smuain mu do ghnothaichean, do thrioblaidean, do thoil-ìnntinn eile, seadh, gach smuain a dh-fhaodas àit a thogail air taobh-stigh d'anama. Bitheadh do chridhe cho falamh de gach ni eile 's a ghabhas deanamh, a chum a bhi air a dheanamh na's comasaiche gu bhi air a lìonadh le smuaintibh glan mu thimchioll Dhé. Geda rachadh agad air dleasanas o'n leth-muigh a dheanamh le cuid de do chridhe 'shocrachadh air, bi làn chìnnteach nach urrainnear an dleasanas naomh so a dheanamh le sòlas, a dh-easbhuidh d'uile chridhe; oir seasaidh smuaintean

eile eadar d'anam agus Dia, agus bithidh do shealladh dheth air a dheanamh dorch leo, amhuil mar dhorchaicheas neòil dhubh gnùis na gréine. 'Nuair a théid thu suas gu béinn a' mheòrachaidh, is cosmhuil thu ri duine sànntach 'us càrn òir air a chur 'n a làthair. maille ri cead na's àill leis a ghabhail dheth, agus a dh-fhalbhas a' caoidh nach b'urrainn è tuilleadh a thoirt leis de'n mhiotailt luachmhor a ghabhadh faotuinn a nasgaidh: mar sin matà, gheibh thusa uiread de Dhia 'us de ghlòir agus a's urrainn do chridhe cumhang a chumail, gun ni sam-bith ach gānn gu seilbh a bhacadh dhuit air tuilleadh 'us tuilleadh, ach mi-chomas agus cuingead do spioraid féin. An sin their do chridhe, "O b'fheàrr gu'm b'urrainn mo thuigse agus m' aignidhean tuilleadh a chumail! O na'n robh mise na's freagarraiche, na'n robh mo chridhe na's ullaichte n tha è, bu nèamh dhomh an t-àit so! 'Gu cìnnteach tha an Tighearn 's an àit so, agus cha robh fios agam air. 'Tha'n sliabh so làn do charbadaibh teine' ach tha mo shùilean-sa cho dùinte as nach n-urrainn mì am faicinn. O na focail ghràidh a tha aig Criosd ri labhairt! O iongantas a' ghràidh sin a tha aige ri fhoillseachadh, ach air mo shonsa-sa, cha n-urrrainn mì an giùlain fathast! Tha nèamh ullamh air mo shon-sa. ach cha n-'eil mo chridhe-sa ullamh airson nèimh!"

2. Uime sin, a léughadair, air dhuit 'fhaicinn gur ānn an uair a chuireas tu do chridhe ann am fōnn maith airson do dhleasanais. a gheibh thu Dia a mhealtuinn anns a' mheòrachadh so, ìarr anis è le d'anam uile.—ìarr è anns a' mheòrachadh so, ma dh-ìarras tu gu bràth è. Na tilg Criosd 'anns a' phrasaich 's an stàpull,' mar gu'm bitheadh aoidhean na's feàrr agad airson nan seòmar sgìamhach. Abair ri d' uile ghnothaichean agus ri d'uile smuaintean saoghalta, mar thubhairt Criosd ri 'dheisciobluibh, "Suidhibh-se an so, gus an téid mise a dheanamh ùrnuigh an sud," no mar thubhairt Abraham ri 'sheirbhisich. 'nuair a bha è 'dol a dh-ìobradh a mhic, Isaac, "Fanaibh-se an so, agus théid mise gu ruige sud, agus ni mì aoradh, agus thig mi a rìs d'ur n-ionnsuidh." Mar thilg na sagartan rìgh Usiah amach ás an teampull, 'nuair a ghabh è air-féin

tùis a losgadh, air dhoibh a' mhùir 'fhaicinn air; mar sin, tilg-sa mach á teampull do chridhe gach smuain nach 'eil taitneach do Dhia.

3. Bi cìnnteach gu'n tòisich thu air an obair so le làn chùram agus mòr stòldachd cridhe agus ìnntinn. Cha n-'eil faoin obair idir ann an nithibh naomh 'Naomhaichear Dia annta-san a thig am fagus dha.' *Lebh.* 10. 3. Is fìor tharbhach an dleasanas spioradail, òirdheirc so, ag àrdachadh an anama, 'nuair a chuairtichear è gu cùramach, ceart; ach is fìor chunnartach a dheanamh gu mi-chùramach, no le leth-taobh do chridhe. Saothraich thusa, uime sin, a chum làn mhothachadh 'fhaotuinn air làthaireachd Dhé, agus air a mhòrachd do-mheasraichte. Mur faodadh a'bhan-rìgh Ester teachd am fagus do'n rìgh, gus 'an sìneadh è mach an t-slat-òir rìoghail;' smuainich thusa, matà, cia mòr an t-urram leis an còir dhuit-sa teachd am fagus Dhà-san a rinn na saoghail le focal a bheòil, a ta nis a' cumail suas na talmhainn mar le bois a làimh', a ta 'cumail na gréine, na gealaiche agus nan réult 'n an àit agus 'n an astar àillidh féin, agus a' suidheachadh chrìochan na mara mòire, feargaich'. Cuimhnich, is ann ri Dia a tha thus' a' dol a labhairt; roimh-san crithidh an talamh, agus criothnaichidh deamhnan; agus is goirid gus am féum thusa agus uile luchd-àiteachaidh an t-saoghail seasamh an làthair caithir a bhreitheanais, far an toirear breth air na h-uile dhaoine mu dheireadh. Hò smuainich! agus abair, "an sin, gheibh mise làn mhothachadh beò air a mhòrachd. An sin, dùisgear suas mo spiorad tromsanach, agus tilgear air falbh m' eas-urram. Carson nach bitheadh m' anam air a ghluasad agus air a lìonadh an diugh le beò bheachd air a mhòrachd, agus le eagal urramach roimh 'ainm?"

4. Saothraich fòs a chum meud, luachmhorachd agus òirdhearcas na h-oibre so, ris am bheil thu nis, a làn-thuigsinn. Na'n robh thu nis a' tagair airson do bheatha 'an làthair breitheimh aimsireil, is dùrachdach a smuainicheadh tu air a' chùis, ged is neo-ni sin ann an coimeas ris an dleasanas so. Ged robh thu ri obair cho mòr 's a bha aig Daibhidh 'nuair a chaidh è mach a chogadh ri Goliah, a chum sonas rìoghachd a dhìon

le 'làimh, bu neo-ni an obair sin ìnnte-féin ann an coimeas ris an dleasanas so. Abair gu'n robh thu nis a' dol a ghleacadh mar a rinn Iacob, no 'dh-faicinn an t-seallaidh a chunnaic an triùir dheisciobul air "béinn a' chruth-atharrachaidh," nach stòlda, dùrachdach, urramach a ghluaiseadh agus a shealladh tu! Na'n robh eadhon aingeal o nèamh gu do choinneachadh ann an àit agus air uair do mheòrachaidh, cia mòr am fìamh leis am bitheadh tu air do lìonadh! Smuainich, matà, cia stòlda, dùrachdach am fōnn cridhe leis an tig dhuit an Tighearn féin a choinneachadh, agus cia mòr an stòldachd, an dùrachd agus am fìamh leis an tig dhuit labhairt ris gach là! Smuainich fòs air deadh thoradh na h-oibre so. Ma shoirbhicheas ì leat, agus carson nach soirbhicheadh ì leat-sa cho maith ri neach eile? bheir ì 'stigh 'an làthair Dhé thu, tòisichidh ì do ghlòir sìorruidh air thalamh, bheir ì dhuit a bhi beò ann an staid na's àirde agus na's taitniche na muinntir eile. àrdaichidh ì thu gus an ath chéum do onoir nan aingeal féin, agus bithidh tu beò 'us gheibh thu bàs le aoibhneas. Is mòr do dhuais, uime sin bitheadh d'ullachadh aréir do dhuais. Cha n-'eil idir beatha cho beannaichte agus cho aoibhneach aig neach air thalamh 's a gheibhear aca-san a ta eòlach air a' chonaltradh nèamhaidh so. Cha n-'eil aoibhneas nan uile dhaoin' eile, ach mar chluith na cloinne bige, mar ghàire nan amadan, no mar bhruadar an duine thìnn mu shlàint. Ge-b'-e neach a dh-oibricheas airson nèimh, sin amhàin an neach a bhuannaicheas. Agus ge-b'-e neach a dhearmadas nèamh, sin amhàin an neach a chailleas. Cia tric, dìan, dùrachdach, matà, is còir do'n obair nèamhaidh sin a bhi air a deanamh leis gach Criosduidh!

CAIBDEIL XIV.

Mar nithear Meòrachadh Nèamhaidh le Smuaineachadh, leis na h-Aignidhean, le Féin-labhairt, agus Urnuigh.—(Faic CAIB. XVI.)

Air dhuit do chridhe 'fhaotuinn air a ghléusadh, tòisicheamaid anis air a' cheòl. Air dhuit càil 'fhaotuinn thig anis a dh-ionnsuidh na cuilm', agus 'sàsaich d' anam le smior agus saill'. 'Thig, oir a ta na h-uile nithe ullamh." *Mata* 22. 4. Tha nèamh, agus Criosd, agus glòir anabarrach mòr romhad. Na diùlt an cuireadh so. Na tòisich idir ri leisgeulan a ghabhail. Co-air-bith thu, bi saoibhir no bochd, biodh do chòmhnuidh ann an tigh-déirce, ann an ospadal, anns na rathadaibh mòra, no anns na gàraidhean, is è mo chomisean-sa, ma's urrainnear idir, do "cho-éigneachadh gu teachd a steach;" agus "is beannaichte esan a dh'itheas aran ann an rìoghachd Dhé!" Tha 'm mana sgaoilte mu thimchioll do bhutha, gluais amach, tionail leat è, thoir dhachaidh è, agus beathaich air. Ach seòlam dhuit anis ciamar a ghnàthaicheas tu do Smuaineachadh agus d'Aignidhean, d'Fhéin-labhairt agus d'Urnuigh chum na crìche so.

I. Is è *Smuaineachadh* an instrumaid mhòr leis am bheil an obair nèamhaidh so air a cur air aghaidh. Ach féumaidh an smuaineachadh so a bhi air a dheanamh gu toileach agus cha n-ānn idir éignichte. Smuainichidh cuid gu mì-thoileach, mar nì na h-aingidh, 'nuair a dh-éignicheas Dia ìad 'gu smuaineachadh air am peacaidhean féin, agus a chuireas è an òrdugh iad fa chomhair an sùilean.' *Salm* 50. 21, 22. Mar sin, smuainichidh an sluagh mallaichte, gun éifeachd dhoibh anis, air òirdhearcas Chriosd air an d'rinn ìad dìmeas roimhe so; agus air an aoibhneas shìorruidh a chàill ìad le'n amaideachd. Is mòr cumhachd an smuaineachaidh a chum na h-aignidhean a ghluasad, agus a chum nithe maith a theannachadh air a' chridhe; mar chithear o'n teagasg àraid a leanas.

1. Foslgaidh *Smuaineachadh*, mar gu'm b'eadh, an dorus eadar an ceànn agus an cridhe. 'Nuair a ghabbhas an tuigs' astigh an fhìrinn, taisgidh ì suas ì anns a' chuimhne, agus giùlainidh smuaineachadh an fhìrinn ás a' chuimhne, 'dh-ionnsuidh nan aignidhean. Cia mòr an t-òirdhearcas a gheibhteadh ann am mòr ionnsuchadh agus ann am mòr eòlas, na'n robh rathad réidh air 'fhosgladh dhoibh eadar an ceànn agus an cridhe, agus na h-aignidhean 's an tuigs' a' co-fhreagairt d'a chéile! 'Am bidheantas, is è 'n sgoilear a's feàrr, esan aig am bheil tuigse ghlan, ealamh, shoilleir,

dhìonach. Ach gu tric is è 'n Criosduidh a's feàrr, esan aig am bheil tuigse fìor dhomhain agus fìor chaidreach, agus anns am faigh an fhìrinn rathad réidh, cha n-ănn amhàin o'n chluais a dh-ionnsuidh na h-eanchainn, ach o'n chluais a dh-ionnsuidh a' chridhe. Agus ged is è an Spiorad Naomh a ni an obair shlàinteil air a' chridhe, is è do chuid-sa dhì an dorus 'fhosgladh dhà le smuaineachadh air a chumhachd.

2. Feuchaidh *Smuaineachadh* do na h-aignidhean na nithe sin a's mò luach. Cha toir an cuspair a's taitniche toil-ìnntinn air-bith, am far nach fhaicear è, agus cha dean an sgéul a's aoibhniche deargadh sam-bith air an fhear nach cluinn è. Ach bheir smuaineachadh sealladh dhuinn air na nithibh sin a bha ás ar sealladh roimhe, agus giùlainidh è ìad gu sùil agus cluais an anama. Nach drùighteach na cuspairean Criosd agus glòir? Nach oibricheadh ìad gu h-iongantach air an anam na'n robh ìad air am faicinn gu soilleir, agus ar tuigse 'g an gabhail astigh ann an tomhas car-freagarrach ri'n luach? Is è smuaineachadh orra sin a nochdas dhuinn ìad. Is è smuaineachadh sùil-ghloine, no gloine-bheachdachaidh a' Chriosduidh, leis am faic a chridhe an rathad uile bho'n talamh gu nèamh.

3. Fòs nochdaidh *Smuaineachadh* na nithe sin a's mò luach dhuinn air an dòigh a's drùightiche. Réusanaichidh è gach cùis gu dìreach ris a' chridhe féin. 'Nuair a bheir an creidmheach a chridhe gu smuaineachadh nèamhaidh, nach lìonmhor argumaid a bhuaileas air a chridhe 's an uair sin mu Dhia agus mu Chriosd, mu gach aon de bhuaidhean iomlan Dhé, mu'n staid anns an robh agus anns am bheil sinn, mu na geallaidhean, mu fhulangais agus mu thoil-ìnntinnibh na h-aimsir a ta làthair, mu nèamh agus ifrinn! Nochdaidh na h-uile nithe maith iad-féin dhuinn a chum ar gàirdeachas a mheudachadh, agus is è smuaineachadh an làmh leis an deanar greim orra. Bheir è dearbhadh an déigh dearbhaidh dhuit, dùisgidh è suas do ghairdeachas, agus nì è aobhar do ghàirdeachais làn shoilleir dhuit, a' fosgladh suas agus a' socrachadh gach ceiste, gus an tosdaichear gach eagal, teagamh agus gearan. Ma dh-éisdeas sinn ri réusanachadh duine eile, gun

fhios cìnnteach againn ciod an rùn leis am bheil è 'labhairt, no co dhiubh a b'àill leis ar cur ceart, no dochair, nach mò na sin bu chòir dhuinn éisdeachd ri guth ar réusanachaidh féin, 'us làn fhios againn air rùn ar cridhe féin! Ni-h-eadh, ach fad air thoiseach air sin uile, nach bu chòir dhuinn géilleadh gu toileach do réusanachadh Dhìa, agus sinn cìnnteach nach dean è ar mealladh agus nach urrainnear e-féin a mhealladh! Anis is è smuaineachadh an dòigh air an léughar agus air an aithrisear arìst 's arìst réusanachadh Dhé, leis a' chridhe. Is iomadh aobhar teànn a bha aig "a' mhac struidheil" gu réusanachadh ri 'chridhe féin mu philleadh dhachaidh gu "tigh 'athar;" mar sin féumaidh sinne réusanachadh ris na h-aignidhean againn a chum an greasad dhachaidh gu àit-còmhnuidh sìorruidh ar n-Athar nèamhaidh.

4. Ardaichidh *Smuaineachadh* réusan an duine 'dh-ionnsuidh a làn ùghdarrais féin. Cuidichidh è chum a shaoradh o dhaorsa nan ceud-fàdh, no nan ana-mìann, agus suidhichìdh è réusan arìst mar rìgh air an anam. Fhad 's a bhitheas réusan 'n a thosd, gu tric is iochdaran gun sgoinn è, agus riaghlaidh na càilean feòlmhor aréir an toil féin, 'nuair a gheibh ìad esan 'n a chadal. Ach dùisgidh smuaineachadh ar réusan, agus an sin mosglaidh è suas gu grad, cosmhuil ri Samson, a' briseadh dheth 's a' bualadh sìos uile cheanglaichean agus uile mhealltaireachd na feòla. Nach beag neart a chuireas an leòmhan dheth 'fhad 's a bhitheas è 'n a chadal? Ciod è rìgh seach duine eile, 'nuair a thilgear sìos a bhàrr na caithreach è? 'Nuair a thogar suas réusan spioradal an duine; cha n-ānn le gairm, no càil na feòla, ach le meòrachadh nèamhaidh, tuigidh è ciod è sin aoibhneas nèamhaidh. Ardaichidh smuaineachadh cuspairean ar creidimh ann ar sùilibh, a 'comharrachadh amach dhuinn cho suarach 's a tha cuspairean nan càil feòlmhor, ann an coimeas ri nithibh nèamhaidh. Is ìad na daoine sin a's lugha smuaineachadh a's mò feòlmhorachd. Is furasda agus is ro thric le daoine peacachadh an aghaidh eòlais, ach is ainmig a gheibhear neach a ni dìmeas air smuaineachadh dùrachdach, stòlda, dìan, leanmhuinneach a chridhe féin.

5. Bheir *Smuaineachadh* air réusan fàs làidir, gnìomhach, cumhachdach. Bha è roimhe mar uisge-tàmh, ach anis mar shruth làidir, bras a sguabas sìos gach ni leis 'n a chéum grad. Bha è roimhe mar chloich sìnte 's an t-sruth, ach is clach è nis air a tilgeil le "crānntabhuill" Dhaibhaidh, leis am buailear Goliah an ascreidimh ann an "clàr 'éudain." Mairidh daoine aingidh cho aingidh 's a bha ìad riamh, gus an tòisich ìad air an réusan oibreachadh gu gnìomhach, glic : agus mar sin is gānn sòlas dhaoine diadhaidh, fhad 's a bhitheas an réusan agus an creidimh 'n an cadal, gus an dùisgear suas ìad, agus an gairmear ìad gu féum le obair a' mheòrachaidh so. Nach lìonmhor eagal, bròn 'us aoibhneas a thogar annainn le bruadaraibh na h-oidhche! Ach cia mòr a's feàrr na sin a dhrùighear òirnn le meòrachadh glan, cùramach.

6. Mairidh agus leanaidh *Smuaineachadh*, ma's àill leat, air an obair réusantaich so. Cumaidh meòrachadh réusan agus creidimh aig an obair féin, agus séididh è an teine, gus an las è gu soilleir, làn. Is beag teas a chuirear air duine le beagan chéuman a dheanamh, ach ma choisicheas è gu luath fad uair no dhà, faodaidh è fàs blàth ; agus mar sin cha n-fhaigh ar n-aignidhean an togail suas, no teas spioradail air-bith ann an smuaintibh goirid, cabhagach an dràst 's arìst mu nèamh, ach bheir meòrachadh air ar smuaintean leantuinn gun stad, gus am fàs ar cridheachan blàth. Mar sin chì thu gu'm bheil làmh chomasach aig smuaineachadh a chum an t-anam a thogail suas gu mòr, àrd ann an obair a' mheòrachaidh nèamhaidh.

II. Faiceamaid anis ciamar a dh-oibricheas gach aon fa-leth de *na h-aignidhean* ann an cur air aghaidh na h-oibre nèamhaidh so. Is ānn le smuaineachadh a ghairmeas sinn an toiseach air a' chuimhne, agus a bheirear áisde na fìrinnean nèamhaidh sin air am bheil sinn a' dol a mheòrachadh 's an àm, mar tha gràdh neo-chrìochnach Dhé ann an Criosd, geallaidhean na beatha maireannaich, iomradh air glòir nan naomh, agus an aiseirigh, &c. Bheir sinn ìad an déigh sin a dh-ionnsuidh ar tuigse, ag ìarraidh oirre beachdachadh orra gu socrach, sealladh soilleir, làn a ghabhail dhiubh agus 'fhaicinn gu cothromach cho iomlan 's a tha ar sonas nèamhaidh, gun éisdeachd air-bith a thoirt do chàil, no do ghuth na feòla; mar sin a' moladh an Tighearn' ann ar cridhe, gus an lìonar sinn le iongantas agus aoibhneas naomh.

Ach cha n-è mhàin ar tuigse, no ar comas breithneachaidh an nì àraid a dh-fhéumas sinn oibreachadh, ach ar creidimh anns an fhìrinn leis am bheil ar fois shìorruidh air a deanamh cìnnteach dhuinn; seadh araon ann am fìrinn nan geallaidhean, ann ar comhroinn féin ànnta, agus ann ar còir orra. Na'n creideamaid da rìreadh, agus gu daingean gu'm bheil glòir cho mòr ānn, agus gu'm faiceadh ar sùilean è ann am beagan làithean, O cia lāidir, dìan am mìann a thogadh è annainn! Cia iongantach am mothachadh a bheireadh è dhuinn air a bheatha ghlòrmhoir ri teachd! Cia mòr an gràdh 's an fhadachd a dhùisgeadh è suas 's an taobh-stigh dhìnn! O mar bheothaicheadh è gach aigneadh! O mar mheudaicheadh aoibhneas annainn fo dhearbh-bheachd air ar còir air fois! Ach cha dean gràdh 'us aoibhneas aon chéum annainn, 'nuair a stadas creidimh. Is ànn le creidimh a dh-fhéumar an dùsgadh, agus an treòrachadh air aghaidh. Air an aobhar sin, oibrich do chreidimh gach là, faiceadh è cho làn, cho saor 's a tha'n gealladh; faiceadh è Dia a' sìor-chuireadh nan uile gus an gealladh a ghabhail: faiceadh è rùn gràsmhor Chriosd, dearbhadh air gràdh agus air dìlseachd Chriosd; faiceadh è Chriosd a' coimhlìonadh a gheallaidh anns gach ni, agus faiceadh è dearbhadh air gràdh Chriosd annainn-féin. Càraich na nithe sin uile fo shùil do chreidimh, agus smuainich cia mòr an dearbhadh ìad air deadh thoil Dhé do thaobh ar slàinte; agus mar dh-fhaodar, an uair a thuigear ìad gu ceart, béul an as-creidimh a dhùnadh leo. Mar sin, matà, 'nuair a bhreithnicheas do thuigse, agus a chì do chreidimh an fhìrinn leis am bheil sonas a' Chriosduidh air a dheanamh làn-chìnnteach dhà, faodaidh d' aignidhean a bhi air am beothachadh suas le obair a' mheòrachaidh nèamhaidh: Gu h-àraid na h-aignidhean so, eadhon,—*Gràdh—Mīann—Dòchas—Misneachd* no *Dànachd*—agus *Gàirdeachas*.

1. Is è *Gràdh* a' cheud aigneadh a dhùisgear ann an obair a' mheòrachaidh nèamhaidh. Is è maitheas cuspair an aignidh so. So anis, a Chriosduidh, a' chuid sin de d'obair a dh-ath-bheothaicheas d'anam. Rach a dh-ionnsuidh do chuimhne, do thuigse. agus do chreidimh. agus faigh ànnta sin òirdhearcas d' fhois'. Nochd an t-òirdhearcas sin do aigneadh do ghràidh, agus an déigh sin, gheibh thu thu-féin, mar gu'm b'eadh, ann an saoghal eìle. Labhair amach, agus éisdidh gràdh. Amhàin foillsich an ni so dhà, agus chì gràdh è. Is dāll gràdh brùideil an t-saoghail, ach is ro ghéur-shuileach an gràdh diadhaidh. Deanadh do chreidimh greim air do chridhe, agus feuch dhà an aitreabh ghreadhnach, àluinn anns am bi d'àit-còmhnuidh sìorruidh, agus na neamhnuidean glòrmhor a tha ann an tigh d'Athar, eadhon na h-àitean-còmhnuidh a dh'ullaich Criosd, agus iomadh onoir a rìoghachd. Treòraicheadh do chreidimh do chridhe gu làthair Dhé, agus air dhuit a thoirt cho faisg air agus is urrainn thu, abair ris " Feuch Aosda nan làithean, an Tighearn Iehòbhah, d'an ainm IS MI. Is è so an Tì a rinn na saoghail le focal a bheòil, a tha nis a' cumail suas na talmhainn, a' riaghladh nan cinneach, ag òrduchadh gach cùise, a' ceànnsachadh a naimhdean, a' casgadh thōnn atmhor, béucach a' chuain, a' stiùradh nan gaoth 's nan stoirm, agus a' toirt air a' ghréin a réis a ruith, agus air na réultaibh an cùrsan féin aithneachadh ;— So an Tì a ghràdhaich thus' o shìorruidheachd, a dheilbh thu anns a' bhroinn, a thug dhuit an t-anam so, a thug amach á broinn do mhàthar thu. a dh'fheuch an solus dhuit, agus a shuidhich thu mar aon de na créutairean a's àirde gliocas air thalamh ;—So an Tì a thug tuigse dhuit, a sgeadaich thu le tiodhlacaibh a ghràidh, a tha nis a' gleidheadh do bheatha agus do shòlais uile dhuit, agus 'ga d' eadar-dhealachadh uatha-'san a's suaraiche agus a's truaighe ameasg dhaoine. An so tha cuspair airidh air do ghràdh ! An so thigeadh dhuit do chridhe 'dhòrtadh amach ann an gràdh ! An so cha n-urrainn thu gràdhachadh ro mhòr ! So an Tighearn a bheannaich thu le 'thiodhlacaibh, a ' dheas-

aich bòrd dhuit am fìanuis do nàimhdean, agus a thug air do chupan cur thairis'! So an Tì a tha na h-ainglean agus na naoimh a' sìor-mholadh, agus a dh-àrd-mholar gu brath le feachd glòrmhor nèimh!" Mar sin meòraicheadh do chridhe air cumhachd, air maitheas agus air cliù Dhé. Fosgail do chridhe agus feuch dhà iomadh òirdhearcas an Tighearna, gus an tòisich teine naomh a' ghràidh ri lasadh 's an taobh-stigh dhìot.

Mur faigh thu do ghràdh a' lasadh fathast, treòraich do chridhe céum na's fhaide, agus feuch tuilleadh dhà, feuch dhà Mac an Dé bheò, d'an ainm "Iongantach, Comhairliche, an Dia cumhachdach, an t-Athair siorruidh, Prionnsa na sìthe." Feuch dhà "Rìgh nan naomh" air caithir rìoghail a ghlòire, "an Ceud neach agus an neach Deireannach; an Tì a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd; an Tì a ta beò, agus a bha marbh, agus feuch, tha è beò gu bràth;" an Tì a rinn do shìth le fuil a chruinn-chéusaidh, agus a dh'ullaich àit na sìthe dhuit maille ris-féin. So am Fear-sìtheachaidh mòr,—sin a dhreuchd. Is ì a rìoghachd-san, rìoghachd na sìthe,—a shoisgeul, deadh sgèul na sìthe,—a ghuth riut-sa nis, guth na sìthe. Thig am fagus dà, matà, agus amhairc air. Nach cluinn thu nis a ghuth? An Ti a thuirt ri Tómas, Thig am fagus, agus faic "aileadh nan tairngean, agus cuir do mheur" anns na lotaibh air mo thaobh; sin an Tì a ta nis a' gairm ort-sa, agus ag ràdh 'Thig am fagus, agus faic an Tighearn do Shlànuighear, agus na bi mi-chreideach, ach creideach: Sìth dhuit; na biodh eagal ort, is é mi-féin a ta ānn'. Amhairc air gu maith. Nach aithne dhuit è? 'So an caraid a's dìlse na bràthair.'

Sin an Tì a thog suas thu á slochd na h-ifrinn, a dh'atharraich bìnn do dhìtidh, a ghiùlain am mallachd 'bu chòir dhuit-féin a ghiùlain, a dh'aisig dhuit na beannachdan a chàill thu, a cheannaich dhuit an crùn glòire sin a shealbhaicheas tu gu sìorruidh. Agus nach aithne dhuit è fathast? Chaidh a làmhan a tholladh, chaidh a cheànn, a chridhe 's a thaobh a tholladh, a chum gu'n aithnicheadh tus' è do ghnàth leis na lotaibh sin. Nach cuimhne leat an uair a fhuair è thu sìnte 'n a d' fhuil, agus a ghabh è truas dhìot, agus a cheangail è suas do chréuchdan. agus a thog è dhachaidh thu, ag ràdh riut, Mair beò? An do dhì-chuimhnich thu gu'n do lot sè e-féin, a chum do lotan-sa 'shlànachadh, agus gu'n do dhòirt è 'fhuil féin a chum casgadh a chur air dòrtadh d'fhola-sa?

Mur aithnich thu è air a ghnùis, air a ghuth, air a làimh, faodaidh tu 'aithneachadh air a chridhe,—an cridhe sin aige-san cho iochdmhor ri anamaibh,—sin a chridhe-san. Is è gràdh 'us ìochd dà shéula chòmharraichte a chridhe. So an Tì a rōghnaich do bheatha-sa air thoiseach air a bheatha féin; a tha nis a' tagair air do shon le luach 'fhola féin an làthair 'Athar, agus a' deanamh gnàth eadar-ghuidhe air do shon an sin. Mur fuiligeadh an Tì so, nach mòr a dh-fhéumadh tus' 'fhulang? Cha robh ach céum beag eadar thusa agus ifrinn, 'nuair a léum è stigh 'n a d'àit agus a ghiùlain è na buillean trōm, goirt ud a bha 'dol a thuiteam ortsa. Nach leòr an connadh sin, matà, chum do ghràdh a bheothachadh agus a chumail leò? Nach 'eil do chridhe plosgach a' stad an so a chum e-fèin éutromachadh agus thusa, cosmhuil ri Iòseph, ag ìarraidh àite anns an guil thu? No nach 'eil deòir do ghràidh anis a' sileadh sìos air an duilleig so? Gabh air d'aghaidh, matà, oir is farsuing achadh a' ghràidh Is è faicinn agus gràdhachadh an obair shìorruidh a bhitheas agad, agus is geal is fhìach dhuit meòrachadh air an obair sin an diugh.

Nach tric a fhuair an Tighearn thusa, mar fhuair è Hàgar, a' suidhe, agus a' guil, agus thu fo eagal gu'n robh d'anam càillte, agus a dh'fhosgail è tobar sòlais dhuit, agus do shùilean a chum an tobar sin 'fhaicinn! Nach tric a fhuair è thu, 'us tu cosmhuil ri Eliah, ag ìarraidh bàsachadh amach á do thruaighe, agus a dheasaich è bòrd air do shon, agus a thug è fuasgladh dhuit, 'nuair nach robh ach beag dùil agad ris, agus a chuir è thu gu 'obair fèin leis an robh thu air d'ùrachadh agus air do mhisneachadh! Nach tric, 'us tu mar bha seirbhiseach an fhàidh ag éigheachd amach, 'Mo thruaigh! cionnus a ni sinn, tha armailt 'g ar cuairteachadh;' a dh'fosgail é do shùilean a dh-fhaicinn gur lìonmhoire ìadsan a tha leat na ìadsan a tha 'n a d' aghaidh !' Nach tric, 'us tu coltach ri Iòna, frionasach, crosd' agus sgìth dhe do bheatha, a thuirt è riut gu mìn, blàth, " Am maith a thig dhuit fearg a bhi ort," no gearan a dheanamh a'm' aghaidh-sa ? Nach tric a chuir è thus' a dheanamh faire, ùrnuigh, aithreachais, agus a dh-oibhreachadh do chreidimh, agus an déigh dhà pilleadh do d'ionnsuidh a fhuair è thu a'd' chadal, agus gidheadh chòmhdaich è do lag-chuis le falluinn gràidh, gu caomh a' togair air do shon gu'm " bheil an spiorad togarach ach a ta'n fheòil anmhuinn ! An urrainn do chridhe 'bhi fuar, 'nuair a smuainicheas tu air sin ? An urrainn è 'bhi 'n a thosd, 'nuair a chuimhnicheas è air an iochd neo-chrìochnach sin ?

Mar so, a léughadair, labhair thus' air maitheas mòr Chriosd ri do chridhe féin. Mar so tagair ri d'anam fuar, gus am faod thu 'ràdh le Daibhidh, " Dh'fhàs mo chridhe teth 'an taobh a stigh dhìom ; 'nuair a bha mì a' beachd-smuaineachadh, las an teine." Mur mosgail sin do ghràdh, tha uile òirdhearcas eile Chriosd agad gu meòrachadh air maille ri sid,—a thròcairean àraid dhuit-féin, a dhàimh mhilis, dhlùth riut, agus sonas do chòmhnuidh sìorruidh maille ris-féin. Ach air a h-uile cor, cum ìad sìn teànn, dlùth ri do chridhe. Buin ris mar bhuin Criosd ri Peadar, 'nuair a dh'fharraid è dheth trì chuairt, " An toigh leat mise ?" gus an robh Peadar " doilich," agus a' freagairt, " A Thighearna tha fhios agad gur toigh leam thu !". Mar sin, matà, dean-sa do chridhe duilich, agus nàirich amach ás a chadal fuar è, gus am faod thu 'ràdh gu fìor, taitneach, " Tha fios agam, agus tha fios aig mo Thighearn, gur toigh leam è."

2. Is è *Mìann* an ath aigneadh a ta ri ghluasad ann am meòrachadh nèamhaidh. Is cuspair dhà maitheas a chithear fad no goirid uainn, no air nach d'ràinig neach fathast. Ma's teth do ghràdh, cha bhi do mhìann fuar. Smuainich agad-féin " Ciod a chunnaic mì ? O glòir do-mheasraichte ! O maise bharraichte ! O cia sona sibhse, anamana, a ta nis a' mealtuinn an t-sonais ghlòrmhoir air nèamh ! a ta nis a' faicinn mise agus glòir nèimh, mìle cuairt na's soilleire na chunnacas riamh ìad leinn-ne, a ta fathast astar uatha

Cia taitneach bhur staid-se seach mo staid-sa! Mis' ag 'g am faicinn tre neulaibh dorch! O cia àrd, cia sona sibhse seach mise: mis' ag osnaich, agus sibhse nis a' séinn, gu h-aoibhneach, àit. Mis' a' peacachadh, agus sibhse a' toileachadh Dhé. Is cùis truais mise, coltach ri Iob, no ri Lasarus, ach tha sibhse foirfe, gun ghaoid air-bith! Mise air mo ribeadh ann an gràdh an t-saoghail, agus sibhse air bhur slugadh suas ann an gràdh Dhé! Agaibh-se cha n-'eil, mar gheibhear agam-sa, eagal no cùram. Cha ghuil sibh 'an uaigneas, cha n-fhannaich sibh le caoidh, no bròn gu bràth; tha bhur 'deòir uile air an tiormachadh air falbh o bhur sùilibh.' O nach sona, nach anabarrach sona na h-anamanan sibhse!"

"Och mise! an fheòil pheacach so m'àit-còmhnuidh fathast, 'us mo bhràithrean agus mo chōmpanaich a' gabhail còmhnuidh shuas maille ri Dia! Is fhada mis' an so bho 'n cuideachd agus o'n àrd thoil-ìnntinn! Is bochd, lag mo smuaintean mu Dhia! Is fuar m' aignidhean dhà! Nach beag a gheibhear agam-sa de'n bheatha, de'n ghràdh agus de'n ghàirdeachas làn sin leis am bheil na naoimh gach mionaid air an deanamh aoibhneach, ait air nèamh! Nach goirid a mhaireas mo sholus beag air an t-sonas mhòr sin, oir gu tric teichidh è uam, 'ga m' fhàgail ann an tiugh dhorchadas! An dràst 's àrìst tuitidh sradag shoilleir, bheò air mo chridhe, amhaircidh mì oirre, agus dubhar ás ì, no bàthaidh mo chridhe fuar ì! Ach tha solus aig na naoimh air nèamh ann an solus an Tighearna, agus òlaidh ìad á tobar an aoibhneis an còmhnuidh! Anns a' bheatha bhochd so gheibhear sinn a' buaireadh a chéile, gach aon ri carraid, cōnsachadh 'us aimhreit ri aon eile, ach shuas air nèamh cha n-'eil ach aon chridhe, aon ghuth 'us aon ghràdh aig na h-uile 'us ìad gu léir aon-ìnntinneach, agus Alelùia nèamhaidh anns gach béul 'g a shéinn gu ceòlmhor, réidh gach uair. O cia mòr a' chuilm a fhuair mo chreidimh, ach cia mòr a' ghort a ta air mo spiorad! O anamana beannaichte! cha n-fhaod mì, cha dàna dhomh farmad a ghabhail ruibh, O cha ghabh idir; is feàrr leam mòr ghàirdeachas a dheanamh ann bhur sonas, agus a bhi toilichte le smuaineachadh gu taitneach air an là shona sin air an gabhar astigh mise do bhur cuideachd! Cha n-è mo mhìann àit aoin dibh a ghabhail, ach is è mo mhìann a bhi cho sona 's a tha sibh,—mo mhìann a bhi maille ribh. Cuime 'dh-fhanas, a ghuileas, a dh-fheitheas mì an so? Dh'fhalbh mo Thighearn. Dh'fhàg è an talamh so, agus chaidh è stigh d'a ghlòir. Dh'fhalbh mo bhràithrean; tha mo chàirdean air nèamh, mo thigh, mo dhòchas agus m' uile chuid an sin. Am feadh a bhitheas mise astar cho fada bho mo Dhia, na gabh iongantas ciod a bhitheas a' tighinn rium, ma chluinnear mì ri gearan anis. Ma dh'ìarr Mìcah aineolach an déigh 'iodhoil, nach ìarr m'anam-sa gu dìan a dh-ionnsuidh an Dé bheò? Mur bitheadh dòchas agam ri àrd thoil-ìnntinn, rachainn g' am fholach féin anns an fhàsach, agus laidhinn sìos ag ulartaich ann an àit fàsail, dorch air-chor-eigin, a' caitheamh mo làithean ri mìannachadh gun fhéum. Ach romham-sa tha tìr na fois', agus dhomh-sa tha tìr 'us fois shona air an gealltuinn, agus maille riutha sin àrd ghlòir gus an àrdaichear suas mì. Tha m' anam anis a' teannadh dlùth air m' fhois; is beag nach 'eil è aice cheana. Air an aobhar sin, gràdhaichidh agus mìannaichidh mì, amhaircidh agus ìarraidh mì, agus bithidh mis' ag ùrnuigh. Cia fhad a Thighearna? cia fhad a dh-fhàgas tu an t-anam so ri plosgartaich 'us osnaich, gus am fosgail thu an dorus gu glòir dhà-san a tha nis a' feitheamh 's a' mìannachadh a bhi maille riut?"

Mar sin, a Chriosduidh, ìarradh do smuaintean suas, gus am bi mìann air d' anam, mar bha air Daibhidh ag ràdh, "O gu'n tugadh fear-éigin dhomh deoch uisge o thobar Bhet-lehem!" 2 *Sam.* 23. 15. Agus gus am faod thu 'ràdh, mar thuirt è uair eile, "Bha mi'n geall air do shlàinte, a Thighearna." Agus mar chuir màthair agus bràithrean Chriosd fios d'a ionnsuidh, 'nuair nach b'urrainn ìad teachd am fagus dà le dòmhlachd an t-sluaigh, ag ràdh, "Tha do mhàthair agus do bhràithre 'n an seasamh a muigh ag ìarraidh d'fhaicinn;" mar sin ruigeadh do mhìann-sa Criosd, agus aidichidh è thu, oir thubhairt è, "Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean ìadsan a dh'éisdeas ri focal Dhé, agus a ni e." *Lūc.* 8. 20, 21.

3. Is è *Dòchas* aigneadh eile a ta ri oibreachadh ann

am meòrachadh nèamhaidh. Cuidichidh è gu mòr a chum an t-anam a chumail suas fo thrioblaid; misnichidh è sinn anns gach éiginn, no cruaidh chàs; neartaichidh è agus ni è seasmhach sinn fo na deuchainnibh a's geòire béum; beothaichidh è sinn anns gach dleasanas. Is è dòchas am fìor ìnneal leis am bheil uile chuibhleachan na h-ìnntinn air an gluasad. Cò a chreideadh, cò a dheanadh cruaidh spàirn airson nèimh mur bitheadh dòchas aige ri dhol do nèamh? Cò a dheanadh ùrnuigh, 'mur bitheadh dòchas aige gu'n éisd Dia ris? Ma bhàsaicheas do dhòchas, bàsaichidh do dhleasanas, bàsaichidh d'oidhirp, bàsaichidh do ghàirdeachas agus bàsaichidh d'anam. Agus mur bi do dhòchas ag obair, ach 'n a chadal, is beag nach 'eil è marbh cheana, no tha è anns an ath chéum do bhàsachadh. Hò! cum beò è.

Air an aobhar sin, a Chriosduidh, 'nuair a bhitheas tus' a' togail suas d'aignidhean eile gu nèamh, tog àrd do dhòchas. Smuainich mar so, agus réusanaich mar so ri do chridhe féin, "Carson nach bitheadh dòchas earbsach, sòlasach, làidir agam-sa, agus m'anam ann an làmhan Slànuigheir cho iochdmhor? agus Dia cho fìalaidh a' rìaghladh 's a' buileachadh na rìoghachd? Am facas riamh è air dòigh sam-bith mi-thoileach maith a dheanamh dhomh, no toileach mo sgrios? Nach do mhionnaich è 'nach 'eil tlachd air-bith aige ann am bàs an tì a bhàsaicheas, ach gu'm fheàrr leis è aithreachas a dheanamh agus a bhi beò?' Nach 'eil gach ni a rinn è rium a' dearbhadh sin dhomh? Nach d'innis è mo chunnart dhomh, 'nuair nach robh eagal cunnairt òrm, a chionn gu'm àill leis mo theàrnadh? Nach d'innis è dhomh càit am bheil mo shonas, 'nuair nach robh sùim idir agam-féin dhà, a chionn gu'm b'àill leis mo dheanamh sona? Nach tric a tharruing è mì d'a ionnsuidh féin agus a dh-ionnsuidh Chriosd, 'nuair a bha mis' a' seasamh air m'ais? Nach robh a Spioraid a' sìor-ìarraidh mo chridhe? Agus an deanadh è sin uile air mo shon, na'm b'àill leis mis' a bhi càillte? Na'n robh m'anam ann an làmhan mo nàimhdean fuilteach, an sin bu bheag m' aobhar dòchais ri teàrnadh; seadh, na'n robh è gu léir 'an earbsa rium-féin, dheanadh m'fheòil agus m'amaideas a sgrios. Ach an tig dhomh-sa 'bhi an-earbsach mu Dhia, mar bhithinn mu naimhdibh agus umam-féin? Gu cìnnteach cha tig.

"Nach tigeadh dhomh dòchas a bhi agam, na'n gealladh duine còir dhomh ni àraid a bha 'n a chomas a dheanamh air mo shon? Agus nach còir dhomh dòchas* a bhi agam 'us co-cheangal agus focal Dhé agam? Is fìor, nach d'fhuair sinn làn shealladh air glòir fathast; cha n-fhaca sinn ionad-còmhnuidh sìorruidh nan naomh fathast, ach nach cìnntiche gealladh Dhé na ar sealladh-ne? Is ānn le dòchas 'us cha n-ānn le sealladh a dh-fhéumas sinn a bhi air ar teàrnadh, agus 'dòchas a chithear cha dòchas è: oir an ni a ta duine 'faicinn, c'arson a bhios dòchas aige ris? Ach ma tha dòchas againn ris an ni nach 'eil sinn a' faicinn, feithidh sinn gu foighidneach ris.' *Ròm.* 8. 24, 25. Bha nàir òrm airson mo dhòchas a chur ann an gàirdean feòla, no ann an duine, ach cha 'nàraich an dòchas' a chuirear ann an gealladh Dhé. *Ròm.* 5. 5. An uair a's truime mo shārachadh agus a's mò mo théinn their mì, "Is e an Tighearn mo chuibhrionn, tha m'anam ag ràdh; uime sin cuiridh mi mo dhòchas ann. Is maith an Tighearn dhoibh-sa an dh'fheitheas air, do'n anam a dh'iarras e. Is maith bhi ann an dòchas, agus feitheamh gu fòil ri slàinte an Tighearna. Oir cha tilg an Tighearn uaith gu bràth; ach ged bheir e aobhar bròin, gidheadh ni e iochd a réir lìonmhoireachd a thròcairean." *Tuir.* 3. 24-32. Ged dh-fhannaichinn, ged bhàsaichinn, fathast bithidh dòchas agam; oir 'bithidh dòchas aig an fhìrean 'n a bhàs.' *Gnàth.* 14. 32. Ged laidhinn sìos ann an duslach dorchadais, eadhon an sin 'gabhaidh m'fheòil fois ann an dòchas.' *Salm* 16. 9. Agus an uair nach bi aobhar gàirdeachais air-bith eile aig m'fheoil, fathast ni mì greim teànn air 'gàirdeachas an dòchais gu daingean gus a' chrìoch.' *Eabh.* 3. 6. Oir 'bithidh dùil (no dòchas) nam fìrean 'n a aobhar aoibhneis.' *Gnàth.* 10. 28.

"Gu dearbh na'n robh agam-féin ri ceartas Dhé a rìarachadh, cha bhitheadh dòchas idir agam. Ach

---

Dochus: dùil, no fiughair ri ni a ta neach a' miannachadh; muinighin ann am maith ri teachd —EADAR 'thug Criosd a steach dòchas a's feàrr, tre 'm bheil sinn a' teachd am fagus do Dhia.' *Eabh.* 7. 19. No. na'm b'ānn ri créutair lag—créutair air-bith—a bha mo ghnothach, bu bheag an dòchas dhomh sin; oir cionnus a b'urrainn è mo chorp a thogail suas o'n duslach, agus m'àrdachadh os-ceànn na gréine? Ach ciod è sin ann an coimeas ris a' Ghàirdean uile-chumhachdach a rinn nèamh agus talamh amach á neo-ni? Nach urrainn an Gàirdean sin a thog Criosd o na mairbh, mis' a thogail: agus nach urrainn an Tì a ghlòraich an Ceànn, na buill a ghlòrachadh mar-an-céudna? Gun teagamh, 'le fuil a' choimhcheangail, cuiridh Dia amach a phrìosanaich ás an t-slochd anns nach 'eil uisge sam-bith;' air an aobhar sin, 'pillidh mise chum an daingnich, mar phrìosanach an dòchais.'" *Sech.* 9. 11, 12.

4. Is è *Misneachd* no *Dànachd* aigneadh eile, a dh-fhéumar oibreachadh ann am meòrachadh nèamhaidh. Treòraichidh an t-aigneadh so an cridhe gu deadh rùn, agus crìochnaichidh è ann an gnìomh. An déigh dhuit do ghràdh, do mhìann agus do dhòchas a dhùsgadh suas, gabh air d'aghaidh, a' smuaineachadh agad-féin mar so, "An gabh Dia da rìreadh còmhnuidh maille ri daoine? An ruig dòchas air glòir cho mòr? Carson, matà, nach 'eil mise nis a' deanamh greim air a' ghlòir sin? Càit am bheil spionnadh mo chridhe? càit am bheil neart suilbhir, dòchasach mo spioraid? Carson nach 'eil mis' a' 'crioslachadh leasraidh m' ìnntinn?' 1 *Pead.* 1. 13. Carson nach 'eil mis' a' casgadh mo naimhdean,—an fheòil 's a feachd,—air gach taobh dhìom, agus gu fearail a' briseadh tre gach cùis-bhacaidh? Ciod a chuireadh stad, sgàth, no eagal òrm? Nach 'eil Dia leam? nach 'eil Criosd leam anns an obair so? Agus ma tha 'Dia agus Criosd leam cò 'dh'fheudas a bhi a'm' aghaidh?' *Ròm.* 8. 31. Ann an obair a' pheacaidh is beag nach cuidich na h-uile nithe leinn. cha n-'eil ach amhàin Dia agus a sheirbhisich 'n ar n-aghaidh anns an obair sin. Ach ann mo chéum-sa gu nèamh, is beag nach 'eil na h-uile nìthe ag oibreachadh a'm' aghaidh, gidheadh tha Dia leam; agus an lorg sin théid an obair leam gu comasach, taitneach!

"Am buail mì air an obair so ann mo neart féin?

Nach ann le neart Chriosd, mo Thighearn, a ghabhas ì deanamh dhomh? Agus nach 'urrainn mì na h-uile nithe a dheanamh tre Chriosd a neartaicheas mì.' *Philip.* 4. 13. An d'fhairtlich nàmhuid riamh air Criosd? Gu dearbh is iomadh nàmhuid a thug ionnsuidh gharbh air, ach cò a thug buaidh air? Carson, matà, a gheibhear m'fheòil a'sìor-ghearan gu'm bheil an obair duilich, cruaidh? Am bheil nì sam-bith ro chruaidh air an Uile-chumhachdach? Nach fhaod Peadar imeachd gu dàna air an fhairge, 'nuair a bheir Criosd comas dhà? Ma thòisicheas è air dol fodha, an ānn o easbhuidh neirt ann an Criosd, no bho lughad a chreidimh féin? Nach maith is airidh mis' air mo thilgeil do ifrinn, ma leigeas mì le bagairtean bàsmhor m' iomain do'n àit sin? Nach airidh mì air mo dhùnadh amach á nèamh, ma leigeas mì le eagal na droch theanga mo chumail anis o obair an àite sin? Ciod! geda b'athair, no màthair, fear-pòsda, no bean, no abair, mo charaid a's feàrr 's an t-saoghal, ma's fhìach an leithid càirdean a ghairm dhiubh, a mhealladh m' anam gu àit nam mallachd, nach bu chòir dhomh ìad sin agus gach uile chréutair, a chumadh mì bho Criosd, a thréigsinn? Ma thuiteas mì fo chorruich Dhé, an urrainn càirdeas dhaoine mo thogail, no sòlas a thoirt do m'anam mallaichte? Am bi mis' a' geilleadh do thoil dhaoine agus le sin a' cruadhachadh mo chridhe féin an aghaidh an Tighearna? Iarradh ìad òrm air an glùinibh, ach so am fear leis nach fhiù ìad, nach tréig gu bràth a chéum nèamhaidh féin air an son, agus nach éisd idir ri'n guth meallaidh. Bitheadh ìad sodalach, no gruamach; géuraicheadh ìad an teangaidh 's an claidheamh a'm' aghaidh, béumadh ìad mì mar is àill leo, ach ann an neart Chriosd, seasaidh mise mach 'n an aghaidh, dùlanaichidh mì ìad agus amhaircidh mì orra mar dhuslach: geda thairgeadh ìad onoir, eadhon rìoghachdan dhomh, chum mo mhealladh, cha b' fhearr leam ìad na inneir na talmhainn. O thusa m' fhois bheannaichte! O thus' a staid ghlòrmhor! cò a reiceadh tu air faoin dhòchas, faileas agus sgleò? cò a thréigeadh do chéum le guth meallaidh, no eagail? Cò nach deanadh cruaidh spàirn, agus cogadh, agus faire, agus ruith 'us léum, agus sin le 'ainneart,' eadhon gu bàs, a chum d'fhaotuinn? Cò ach amhàin ìadsan aig nach 'eil eòlas ort, agus nach 'eil a' creidsinn ann do ghlòir."

5. Is è *Gàirdeachas* an t-aigneadh mu-dheireadh a ta ri oibreachadh ann am meòrachadh nèamhaidh. Tha gràdh, mìann, dòchas agus misneachd a' co-oibreachadh uile chum ar gàirdeachas a thogail. Gu nàdurrach is mìannach, taitneach leis gach duine gàirdeachas a dheanamh, agus tha fios aig na h-uile nach urrainn neach a bhi sona gun ghàirdeachas. Is è mo dhòchas, uime sin, a léughadair, nach ruigear a leas mòran a ràdh riut a chum d'aomadh an déigh ni sam-bith a ni do bheatha taitneach dhuit. Anis, matà, ma's duine thu aig am bheil làn dearbhadh annad-féin gur brùideil, diombuan taitneas na feòla, agus gur ānn o nèamh a gheibhear gàirdeachas làn, làidir, maireannach, cha n-'eil féum cho mòr agad air do chomhairleachadh an so, agus air an aobhar sin, tòisichear anis air do sheòladh. Ma rinn thu d'obair eile gu maith roimhe so, fhuair thu sealladh air d'fhois, tha thu nis a' creidsinn ìnnte; tha dearbhadh agad air a h-òirdhearcas; tha thu air tuiteam ann an gaol oirre; tha fadachd ort 'n a déigh; tha dòchas agad rithe; agus tha thu le làn mhisneachd a' cur romhad a dhol tre gach cunnart a chum a faotuinn. Ach am bheil obair idir aig gàirdeachas an so? Is taitneach leinn am maith a ta againn. Is è am maith a ta làthair cuspair a' ghàirdeachais; agus their thusa, "Mo thruaigh mise! tha mì gun ghàirdeachas òrm." Ach smuainich car beag agad-féin, "Nach dad idir còir sgrìobhte bho Dhia? Nach aobhar gàirdeachais a gheallaidhean neo-mhearachdach? Nach dad idir a bhi beò gach là ann an dòchas ri dhol asteach do'n rìoghachd? Nach lān aobhar gàirdeachais do-labhairt dhomh mo dhearbh-bheachd gu'm bi mì air mo ghlòrachadh an déigh so? Nach taitneach do oighre rìoghachd smuaineachadh air an onoir sin a gheibh è 'an ùin ghoirid, ged nach 'eil è an diugh na's àirde na seirbhiseach? Nach 'eil araon àithn 'us eisimpleir againn gu gàirdeachas a dheanamh 'an dòchas glòire Dhé." *Ròm.* 5. 2: *Caib.* 12. 12.

An so anis, a léughadair, gairm air do chridhe aon uair fathast, agus tog suas è gu mullach na beinne sin a's àirde. 'Nochd dhà rìoghachd Chriosd agus a glòir,' agus abair ris, 'So uile bheir do Thighearn dhuits' a chreid ànn, agus a bha 'deanamh aoraidh dhà.' 'Is è deadh thoil an Athar an rìoghachd so a thoirt dhuit.' *Lūc.* 12. 32. Nach fhaic thu nis a' ghlòir ìongantach a ta os do chionn? So uile d'oighreachd féin. Is leats' an crùn sin. Is leat-sa na taitneasa sin, a' chuideachd sin, an t-àit maiseach sin; is leat-sa ìad sin uile; a chionn gur le Criosd thusa, agus gur leat-sa Criosd. 'Nuair a bha thu air d'aonadh ris, bu leat na nithe sin uile maille ris."

Mar sin, treòraich do chridhe 'dh-ionnsuidh "tìr a' gheallaidh." Feuch dhà nis na beànntan taitneach, na glìnn thorach. Feuch dhà na "bagaidean dhearcan" a chruinnich thu, chum a dhearbhadh air gur tìr bheannaichte sin "a' sruthadh le" nithibh a's feàrr na "bainne agus mil." Rach astigh air geataibh a' "bhaile naoimh," imich tre shràidibh na h-Ierusaleim Nuaidh. 'Cuairtich Sion, agus rach m'a timchioll, àireamh a tùir; thoir an aire d'a balla làidir, comharraich a lùchairtean, chum gu'n cuir thu an céill e do d'anam.' *Salm* 48. 12, 13. 'Nach 'eil glòir Dhé aig a' bhaile sin, agus nach 'eil a shoillse cosmhuil ri cloich ro luachmhoir, mar chloich iaspis, soilleir mar chriostal? Faic dà bhunait dheug a bhalla, agus annta-san ainmean dà abstol deug an Uain. Agus tha a bhalla air a thogail do chloich iaspis; is òr fior ghlan am baile, cosmhuil ri gloine shoilleir; agus tha bunaitean balla a' bhaile air an deanamh sgìamhach leis gach uile ghnè chlocha luachmhor. Agus an dà gheata dheug, is dà neamhnuid dheug ìad, agus is neamhnuid gach aon gheata fa leth, agus is òr fior ghlan sràid a' bhaile, mar ghloine shoilleir. Cha n-'eil teampull ann, oir is e 'n Tighearn Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull dà. Agus cha n-'eil feum aig a' bhaile air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh ànn: oir shoillsich glòir Dhé e, agus is e an t-Uan a's solus dà; agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'n a sholus. Tha na briathran so dìleas agus fìrinneach. Agus chuir an Tighearn, Dia nam fàidhean naomha, 'aingeal féin, agus a Mhac féin a nochdadh d'a sheirbhisich na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.' *Taisb.* 21. 11-24: *Caib.* 22. 6.

Abair anis ri sin uile, "Sin d'fhois O m'anam! Agus is è 'n t-àit sin do chòmhnuidh shìorruidh. 'Deanadh mic Shioin aoibhneas, deanadh nigheana Ierusaleim gàirdeachas; oir is mòr an Tighearn, agus is ro airidh air cliù è ann am baile ar Dé, ann an sliabh a naomhachd; sgìamhach 'n a shuidheachadh, aoibhneas na talmhainn uile, is e sliabh Shioin. Aithnichear Dia 'n a lùchairtibh mar theàrmunn.'" *Salm* 48. 11, 1-3.

Fathast gabh air d'aghaidh. An t-anam a ghràdhaicheas, dìridh è suas gu bidheanta, agus ruithidh è gu h-eòlach tre shràidibh na h-Ierusaleim nèamhaidh, a' faicinn nan aithrichean agus nam fàidhean, a' fàilteachadh nan abstol, ag amharc le iongantas air armailtibh nam martarach; mar sin, treòraich thusa do chridhe bho shràid gu sràid; thoir astigh è do lùchairt an "Rìgh mhòir;" treòraich è, mar gu'm b'eadh, bho sheòmar gu seòmar. Abair ris, "An so gabhaidh mise còmhnuidh. An so bithidh mise beò. An so molaidh mise. An so gràdhaichidh mise agus gràdhaichear mì. Gu goirid, is mise aon de'n luchd-ciùil nèamhaidh; an sin bithidh mì na's eòlaiche air a' cheòl, eadhon ceòl a' mholaidh nèamhaidh. Gabhaidh mì m'àit ameasg na cuideachda beannaichte so, agus togaidh mo ghuth an t-òran ceòlmhor, bìnn maille riutha. An sin tiormaichear air falbh mo dheòir uile. Tionndaidhear m'osnaich gu fōnn eile. Atharraichear mo bhothan creadha gu bhi mar an lùchairt so. Nithear luideagan mo phrìosain cosmhuil ris na trusganaibh àluinn sin. Cuiridh mì dhìom an fheòil shalach so, agus cuirear umam corp spioradail, glan, sgìamhach mar a' ghrìan: oir an sin 'chaidh na ceud nithe thairis.' *Taisb.* 21. 24. 'Innsear nithe glòrmhor ort-sa, a chaithir Dhé.' *Salm* 87. 3.

"'Nuair a sheallas mì suas ris an àit ghlòrmhor so, is otrach agus toll dubh an talamh ann mo shùilibh. O ciod è duine lag air a phìanadh, ri osnaich, a' bàsachadh 's a' grodadh sìos do'n uaigh, ann an coimeas ri aon de na naoimh àrd-aoibhneach, dhealrach sin! An sin 'òlaidh mi á amhainn nan sòlas, 's a sruthain a' deanamh caithir Dhé ait.' *Salm* 36. 8. : agus 46. 4.

"'Bhuineadh do Israel, 'us ìad fo dhaorsainn an lagha, seirbhis a dheanamh do'n Tighearn le gàirdeachas, agus subhachas cridhe, airson pailteis nan uile nithe.' *Deut.* 28. 47. Agus nach dean mise seirbhis dhà le gàirdeachas agus subhachas cridhe, airson pailteis na glòire? 'Ma ghabh naoimh 'us ìad fo ghéur-leanmhuinn, le luath-ghàir ri creachadh am maoin,' (*Eabh.* 10. 34,) nach gabh mise le gàirdeachas làn aiseag nan uile nithe dhomh? Nach bu là iomraideach 'an là air an d'fhuair na h-Iudhaich fois o'n naimhdibh,' a chionn gu'n 'd'iompaicheadh è dhoibh o thuirse gu aoibhneas agus o bhròn gu àm maith?' *Est.* 9. 22. Ach O! cia mòr an là sin do m'anam-sa, 'nuair a dh-atharraichear è gu fois fada nan cìan na's mò na sin! ''Nuair a chunnaic na drùidhean (daoine glice) an réult,' a threòraich ìad a dh-ionnsuidh Chriosd, 'rinn ìad gàirdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.' *Mata* 2. 10. Acb nach mis' a ni an gàirdeachas gu h-aithghearr, 'us mì 'faicinn Chriosd, 'réult dhealrach na maidne!' *Taisb.* 22. 16.

"'Dh'imich na deisciobuil o'n uaigh le mòr ghàirdeachas', 'nuair a chual' ìad gu'n robh an Tighearn 'air éirigh o na mairbh.' *Mata* 28. 7, 8. Ach cia mòr mo ghàirdeachas-sa, 'nuair a chì mì mo Thighearn a' rìgheachadh ann an glòir, agus mi-féin air m'àrdachadh gu co-chomunn beannaichte maille ris gu bràth? An sin gheibh mì 'maise 'an àit luaithre, oladh aoibhneis 'an àit bròin, éididh mholaidh an àit spioraid airsneil;' agus 'nithear' Sion ''n a h-òirdhearcas sìorruidh, 'n a h-aobhar gàirdeachais feadh lìnn nan lìnn.' *Isà.* 61. 3: *Caib.* 60. 15. Carson, matà, nach 'eil mis' ag éirigh suas o'n duslach, agus a' sgur de gach gearan? Carson nach 'eil mì nis a' pronnadh smuaintean dìomhain fo mo chosaibh, agus a' beathachadh air sòlasaibh na glòire, a chithear mar so roi-làimh? Carson nach gàirdeachas gun sgur mo bheatha, agus carson nach 'eil Slànuighear nèimh an còmhnuidh air mo spiorad?"

Anis, a léughadair, ceadaich dhomh ainmeachadh dhuit, nach ruigear a leas na h-aignidhean sin oibreachadh anns a' cheart òrdugh 's am bheil ìad air an sgrìobhadh sìos an so, ni mò a ruigear a leis an oibreachadh uile còmhla. Air uairibh faodaidh féum a bhi agad air aon de d'aignidhean a dhùsgadh gu obair, na's mò na aon eile, no faodaidh aon a bhi na's beothaile na 'chuid eile dhiubh ; mur bi do chothrom ach goirid, faodar aon aigneadh oibreachadh an diugh, agus fear eile am màireach, a' dol thairis orra mar sin, a lìon fear 'us fear, mar cheadaicheas do chrannchur, agus mar sheòlas do ghliocas dhuit.

Faodaidh tu, ma's àill leat, aignidhean eile, a bhàrr orra sid oibreachadh,—aignidhean car-measgaichte do nach ionann idir 'us dhoibh-san a chaidh ainmeachadh roimhe so. Is ìad sin *Fuath* do'n pheacadh a dh-iarradh an t-aoibhneas neo-bhàsmhor ud a ghearradh amach á d'anam. *Eagal diadhaidh* gu'm mi-ghnàthaich thu do thròcairean uair air-bith. *Nàire dhiadhaidh* agus *bròn* airson gu'n d'rinn thu am mi-ghnàthachadh cho tric. *Fìor aithreachas glan. Féin-dhìombadh. Amharus* air do chridhe féin. *Truas* ris a' mhuinntir sin a tha ann an cunnart an t-aoibhneas sìorruidh ud a chāll. (Faic Caib. IX.)

III. Bheirear anis fainear mar chuirear meòrachadh nèamhaidh air aghaidh le *Féin-labhairt* agus *Urnuigh.* Ged is ānn le smuaineachadh a nithear a' chuid a's mò de'n obair so, cha n-'eil è cho dualach dhà deargadh air a' chridhe leis-féin 'n a aonar. Anns a' chùis so tha meòrachadh coltach ri searmonachadh leis am mìnichear an fhìrinn, agus leis an teagaisgear do dleasanais dhuit, ach is ain miga dheargas sin air a' chridhe, gus an cluinnear *co-chur* beò, drùighteach na searmoin, a' labhairt gu dìreach, dìleas, dìan, drùighteach ris a' choguis ; agus sin gu h-àraid 'nuair a dh-ìarrar gu dùrachdach beannachd Dhé air co-chur na searmoin.

1. Is è *Féin-labhairt*, labhairt ri do chridhe féin—tagair na cùise gu dìreach, dìleas, teànn ri do chridhe ; oir féumaidh tu air àm do mheòrachaidh do chridhe féin a làn-bheothachadh. Féumaidh tu 'dhol ann an deasbud chùramach, dhùrachdach ris. Labhair agus tagair ris gu drùighteach, dlùth, agus gluais è leis gach argumaid làidir a's cumhachdaiche buaidh. Mar sin chleachd "daoine naomha Dhé" labhairt ri'n cridhe féin anns

gach lìnn de'n t-saoghal. Mar so gheibhear Daibhidh a' labhairt ris-féin :—

" O m'anam, c'uim' a leagadh thu,
  Le diobhail misnich sìos ?
Is c'uim' am bheil thu'n taobh stigh dhìom
  Fo aimheal is fo sgìos ?
Cuir dòchas daingean ann an Dia :
  Oir molam e a ghnàth,
O 's e a's slàinte do mo ghnùis,
  Is e mo Dhia gu bràth."—*Salm* 42. 11.

Faic arìst cho maiseach, drùighteach 's a gheibhear an Rìgh diadhaidh sin a' tagair ri 'anam féin leis na briathraibh milis so :—

" O m'anam, beannaich thusa nis
  An Dia Iehobhah mòr :
Moladh gach ni an taobh stigh dhiom
  'Ainm naomha mar is còir.
O m'anam, beannaich féin a nis
  Iehobhah mòr do Dhia
Na dì-chuimhnich na tiodhlacan
  A dheònuich dhuit an Triath."—*Salm* 103. 1-5.

Is còir an fhéin-labhairt so a dheanamh aréir gach aoin fath-leth de aignidhean an anama, agus aréir gach suidheachaidh anns am bi neach. Le féin-labhairt tha neach a' searmonachadh dhà-féin : Is searmonaiche maith gach maighstear maith. no deadh athair teaghlaich d'a theaghlach féin ; mar sin is searmonaiche maith gach deadh Chriosduidh d'a anam féin. Uime sin, ceart mar labhras gach ministear dìleas ris an t-sluagh, buinidh do gach Criosduidh oidhirp a thoirt air labhairt ri 'chridhe féin. Thoir fainear na briathràn, agus an dòigh theagaisg leis an fheàrr a rànnsaichear an cridhe, agus a dheargar air fo shearmonachadh drùighteach, no dìreach mar a làimhsicheas ministear fìrinneach cridheachan an t-sluaigh, a' rùsgadh am peacaidhean doibh, a' feuchainn an cunnairt doibh 'g an soillseachadh agus 'g an cronachadh, 'g am misneachadh agus 'g an treòrachadh a dh-ionnsuidh Chriosd le teagasg na fìrinn ; làimhsich agus treòraich thusa do chridhe mar-an-céudna. Dean sin air uair do mheòrachaidh nèamhaidh. Mìnich dhuit-féin na cùisean air am bheil thu nis a' meòrachadh. Daingnich do chreidimh ànnta leis an Sgriobtuir. Co-chuir riut-féin ìad aréir na fìrinn agus mar tha d' fhéum féin ag ìarraidh. Cha leisgeul idir dhuit a ràdh nach 'eil thu comasach air an dleasanas so a dheanamh. An d'fheuch thu ris, arìst 's arìst? Na abair gu bràth nach 'eil thu comasach air a dheanamh, gus am feuch thu ris gu tric, dùrachdach; agus ma dh-fheuchas tu ris gu deònach, ann an ainm Dhé, agus ann an neart a Spioraid, bi cìnnteach gu'n téid agad air. Nach 'eil Dia féin ag àithneadh dhuit na Sgriobtuirean a "theagasg do d'chloinn, agus labhairt orra 'nuair a shuidheas tu ann do thigh, agus an uair a dh'imicheas tu air an t-slighe, agus an uair a luidheas tu sìos, agus an uair a dh'éireas tu suas?" *Deut.* 6. 7. Agus ma dh-fhéumas tu beagan comais a bhi agad a chum do chlānn a theagasg, cia mòr na's mò na sin a chum thu-féin a theagasg: agus ma's urrainn thu labhairt air nithibh na diadhachd ri muinntir eile, carson nach labhradh tu orra ri do chridhe féin mar-an-céudna?

2. Fòs neartaichear meòrachadh nèamhaidh gu mòr le labhairt ri Dia ann an *ùrnuigh*, mar nithear le tagair ruinn-féin ann am féin-labhairt. Faodar ùrnuigh ghoirid, luath a dheanamh gu maith maille ri meòrachadh, no meòrachadh a mheasgachadh le ùrnuighean goirid, beothail. Is ì ùrnuigh cuid mhaith de dhleasanas a' mheòrachaidh. Nach tric a gheibhear Daibhidh anns an aon Salm, air aon uair a' tagair ri 'anam féin, agus air uair eile ri Dia. Tha 'n t-Abstol ag ìarraidh òirnn "labhairt ruinn-féin ann an salmaibh, ann an laoidhibh agus ann an dànaibh spioradail." *Eph.* 5. 19. Agus gu cìnnteach is còir dhuinn labhairt ri Dia ànnta sin. Cumaidh sin làthaireachd Dhé ann an sùil an anama, agus treòraichidh è gu mòr a chum a bheothachadh agus a thogail suas. Is è Dia féin cuspair a's àirde air an urrainnear smuaineachadh, agus le beachdachadh air le labhairt agus tagair ris, àrdaichear an t-anam agus misnichear na h-aignidhean na's mò na nithear le meòrachadh air dòigh sam-bith eile. Geda dh-fhaodas nach deanar ach beag drùigheadh air ar cridheachan fhad 's a bhitheas sinn a'tagair na cùise ruinn-fèin,

gidheadh cho luath 's thòisicheas sinn air labhairt ri Dia féin faodar ar bualadh le fìamh agus cùram naomh, agus faodaidh naomhachd agus mòrachd an Tì ris am bheil sinn a' labhairt, a thoirt araon air an fhocal agus air a bhrìgh deargadh gu domhain, tarbhach air a' chridhe.

Tha sinn a' léughadh gu'n "deachaidh Isaac amach a bheachd-smuaineachadh 's an fhaiche." Anns a' Bhìobull Eabhrach tha 'm focal sin. a chaidh eadartheangachadh gu "beachd-smuaineachadh," a' cìallachadh ùrnuigh a dheanamh, cho maith ri meòrachadh. Is è meòrachadh mar sin le cuideachadh féin-labhairt agus ùrnuigh,—aon uair a' tagair ri ar cridheachan féin, agus uair eile a' tagair ri Dia,—an céum a's àirde, do réir mo bheachd féin, a's urrainn sinn a ghabhail anns an obair nèamhaidh so. Na abair idir gur leòr ùrnuigh a dheanamh a dh-easbhuidh meòrachaidh, oir cuimhnich, is dà dhleasanas àraid ìad, agus féumar an deanamh le 'chéile. Tha mòr fhéum againn orra le 'chéile, agus ma dhearmadas sinn aon diubh, ni sinn cron òirnn-féin. A bhàrr air sin, le 'm measgachadh gheibhear ìad, coltach ri ceòl, na's taitniche leinn, oir cuiridh aon diubh beatha, treòir agus fõnn milis anns an aon eile. Agus is còir dhuinn labhairt ruinn-féin ann am meòrachadh, mu 'n labhair sinn ri Dia ann an ùrnuigh. Mur toirear a' cheart aire do'n òrdugh so 'n a àm féin, labhraidh daoine ri Dia le urram 'us togradh na's lugha, na labhradh ìad ri aingeal, na'm faicteadh aingeal leo, no ri breithreamh, na'n robh ìad a' tagair ris airson am beatha. Is àrdluachmhor agus cudthromach labhairt ri Dia nèimh ann an ùrnuigh, seach na tha mòran a' saoiltinn.

CAIBDEIL XV.

Meòrachadh Nèamhaidh air a chuideachadh le Nithibh faicsinneach, agus air a dhìon an aghaidh a' Chridhe sheachranaich.

Is ì nis a' chuid a's dorra de mheòrachadh nèamhaidh, beachd beò, ceart mu nithibh nèamhaidh a làn-chumail air a' chridhe. Is fhusa smuaineachadh air nèamh féin fad là, na 'bhi beothail agus togarach ann ar smuaintibh mu nèamh, aon chairteal na h-uaire. Is neo-iomlan ar creidimh, oir cha n-'eil sinn air ar n-athnuadhachadh fathast ach ann an cuid, agus tha aige ri cogadh an aghaidh an t-saoghail cheannaircich, ach aìr dhà 'bhi spioradail tha è ullamh gu fannachadh agus crìonadh, mur beothaichear agus mur misnichear è an còmhnuidh. Is làidir cumhachd nan càil talmhaidh air an neartachadh leis an fheòil. Is nàdurrach an cumhachd sin, agus mairidh è cho fad 's a mhaireas nàdur féin. Is fhada uainn cuspairean a' chreidimh, ach is fagus cuspairean nan càil. Feumaidh sinn a dhol cho fad ás ri nèamh a dh-ìarraidh aoibhneis. Cha n-'eil è idir cho furasda dhuinn aoibhneas a dheanamh ann an nì nach fhaca sinn riamh, no duine sam-bith a chunnaic è, gun sealladh againn air ach amhàin gealladh anns a' Bhìobull, ri aoibhneas a dheanamh ann an ni a ta sinn a' faicinn agus a ta againn. Anis, matà, is è cuid de ghliocas spioradail nithe faicsinneach, no cuspairean nan càil a ghairm astigh a chum ar cuideachadh ann ar turus a dh-ionnsuidh Dhé; agus is maith an gnothach, ma gheibhear càirdean a dheanamh de na naimhdibh cumanta sin, agus instrumaidean a dheanamh dhiubh-san a chum ar togail a dh-ionnsuidh Dhé, a tha cho tric 'g ar tarruing air falbh uaith. Carson a thug Dia dhuinn ar càilean (*senses*) nàdurrach agus an cuspairean nàdurrach, ach a chum e-féin a mholadh leo? Carson a tha 'n Spiorad Naomh ag ìnnseadh glòir na h-Ierusaleim Nuaidh ann am briathraibh a tha taitneach eadhon do'n fheòil féin? An ānn a chum gu'n saoileamaid gur ānn de neamhnuidean 'us òr a tha nèamh air a dheanamh? no gu'm bheil naoimh 'us ainglean ag itheadh agus og òl? Cha n-ānn idir, ach a chum ar cuideachadh gu nithe nèamhaidh a thuigsinn 's a bhreithneachadh, aréir ar comais, le nithibh talmhaidh a ta dhuinn mar ghloine leis am faicear ìad an diugh ann an tomhas beag, gus an tig an là aoibhneach sin air an ruigear ìad, agus air am faicear ìad gu h-iomlan 'g an làn-mhealtuinn. Agus a bhàrr air sin, faodar meòrachadh nèamhaidh a chuideachadh le nithibh faicsinneach.

I. A chum meòrachadh nèamhaidh a chuideachadh le nithibh faicsinneach, comhairlicheam,—Iomadh Sàmhladh làidir a thogail o nithibh a chithear, agus Cuspairean nan càil a choimeas ri cuspairibh a' chreidimh.

1. Smuainich air an aoibhneas a ta shuas, mar gheibh thu è air 'ainmeachadh gu làn dhuit anns an Sgriobtuir; 's an déigh sin, ìslich do smuaintean gu crìochaibh nan càil nàdurrach. Meudaichear gràdh agus aoibhneas le cōmpanas 'us eòlas càirdeil. 'Nuair a dh-oidhirpicheas sinn air smuaineachadh air Dia agus glòir, gun bheachdachadh orra, mar tha na Sgriobtuirean 'g am foillseachadh dhuinn, caillidh sinn ar sealladh orra, agus fàgar sinn gun ni sam-bith againn air an socraich sinn ar smuaintean. Cuiridh sinn fada uainn ìad, agus bithidh ar smuaintean gun ghreim ac' orra, agus sinn-féin ullamh gu ràdh, "Is neo-ni dhuinn-ne na nithe àrd a ta shuas." Is beag gràdh a ghinear ann an neach le smuaineachadh amhàin air Dia agus glòir, mar chuspairean a ta ro àrd os-ceànn na's urraiun sinn a bhreithneachadh, agus is beag aoibhneas a ghinear le smuaineachadh nach ruig ar gràdh idir orra. Air an aobhar sin, na cuir Criosd na's fhaide uait na chuir se e-féin uait, air eagal gu'n càill thu do shealladh air nithibh diadhaidh. Ach smuainich air Criosd mar tha è air a ghlòrachadh ann ar nàdur-ne; oir ghabh è nàdur an duine air-féin. Smuainich air na naoimh ghlòraichte, mar dhaoine air an deanamh foirfe. Abair gur cōmpanach thu-féin do Eòin, an diadhair, a' beachdachadh air an "Ierusalem Nuadh," no air a' bhaile nèamhaidh, ag amharc air na rìgh-chaithrichibh, air a' mhòrachd ghlòrmhoir, air an armailt nèamhaidh, air a' ghreadhnachas dhealrach a chunnaic è. Abair gur cômpanachturuis dhà thu-fèin a' dol leis gus an rìoghachd nèamhaidh, agus gu'm faca tu na naoimh uile 'n an "trusganaibh geala, agus pailm aca 'n an làmhaibh," agus gu'n cuala tu "òrain Mhaois agus an Uain." Na'm faca agus na'n cuala tu na nithe sin da rìreadh, nach bu mhòr d'àrd aoibhneas! Matà, mar a's mò agus mar a's dùrachdaich' a shaoileas tu annad-féin gu'm faca tu ìad, is ānn a's àirde 'thogar suas do chridhe le meòrachadh orra.

Na dean, coltach ris na Pàpanaich, na nithe glòrmhor sin a riochdachadh dhuit-féin ann an dealbhan, no ìomhaighean, ach faigh an dealbh a tharruing cho làn, cho beò, cho soilleir agus is urrainn thu, air clàr do chridhe le meòrachadh air an Sgriobtuir anns am bheil ìad air an sgrìobhadh, gus am faod thu 'ràdh, "Thar leam gu'm bheil agam boillsgeadh de ghlòir! Thar leam gu'n cluinn mì iolach an aoibhneis agus a' mholaidh, gu'm bheil mì nis a' faicinn Abrahaim agus Dhaibhidh, Pheadair agus Phòil maille ris na naoimh àrd-aoibhneach eile ann an glòir! Thar leam gu'm faicear leam Mac Dhé anis a' dealradh anns na 'neulaibh,' agus an saoghal a' seasamh an làthair caithir a bhreitheanais, a chum am bìnn 'fhaotuinn; agus gu'n cluinn mì an Tighearn ag ràdh ris na naoimh, 'Thigibh, a dhaoine beannaichte m'Athar-sa;' agus 'g am faicinn a' dol astigh le gàirdeachas 'do aoibhneas an Tighearna!' Air uairibh, ni eadhon mo bhruadar air na nithibh sin mòr dhrùigheadh òrm, ach cia mòr na's mò na sin bu chòir dhoibh drùigheadh òrm, 'nuair a smuainicheas mì orra do réir na fìrinn! Ciod a theirinn na'm faca mì na nithe do-labhairt ud a chunnaic Pòl! No, an sealladh ud a fhuair Stephen, 'nuair a chunnaic è 'nèamh fosgailte, agus Criosd 'n a shuidhe air deas làimh Dhé!' Is cìnnteach bu bheag aige an fhras chlach leis an robh è air a ghoirt-bhualadh, an déigh an t-seallaidh ud! *Gnìomh.* 7. 55-59. Ciod a theirinn na'm faca mì, mar chunnaic Micaiah, 'an Tighearn 'n a shuidhe air a rìgh-chaithir, agus uile shlòigh nan nèamh 'n an seasamh air a làimh dheis, agus air a làimh chlì!' (1 *Rì.* 22. 19.) Sin nithe àrd, glòrmhor a chunnaic sluagh sin Dhé, agus is goirid gus am faic mise mòran na's mò na chunnaic na daoine maith sin, mu'n robh ìad air am fuasgladh o phrìosan na feòla, o'n éigin dhomh-sa 'bhi air m' fhuasgladh mar ìadsan." Air an dòigh so, chithear mar dhùisgear agus mar thogar suas ar n-aignidhean anns an obair nèamhaidh so, 'nuair a ghabhar sàmhladh soilleir, làidir air an staid bheannaichte ri teachd, o nithibh faicsinneach, no bho chàilibh a' chuirp, oir tha 'n Spiorad Naomh a' labhairt ruinn, air an dòigh sin, gu tric anns na Sgriobtuiribh.

2. Is ì nis an ath dhòigh air am faodar an obair

nèamhaidh so a chuideachadh le nithibh faicsinneach, sàmhladh, no coimeas a tharruing eadar cuspairean nan càil agus cuspairean a' chreidimh. Mar so, faodaidh tu réusanachadh ri do chridhe féin eadar taitnèas truaillidh dhaoine feòlmhor air thalamh, agus an taitneas glan, aoibhneach a ta air nèamh. Abair annad-féin, "An taitneach leis a' pheacach a bhi beò ann an aingidheachd? Agus nach taitneach leam-sa 'bhi beò maille ri Dia? Am bheil tlachd cho mòr aig a' mhisgeadair ann an cupan salach na dibhe làidir, ionnus nach toir eagal a bhi mallaichte gu bràth air a thréigsinn? An fheàrr leis an druisear, no le strìopadair dealachadh ri cuid, cliù, creideas agus slàint, na ri 'thaitneas brùideil? Ma gheibh droch dhaoine taitneas cho mòr air an t-sligh gu ifrinn, cia mòr seach sin taitneas nan naomh air nèamh? Ma tha tlachd cho mòr aig an duine shānntach ann an saoibhreas, aig an duine 'mhìannaicheas glòir tìmeil, ann an àit àrd, cumhachd 'us onoir, cia mòr seach sin tlachd nan naomh ann an ionmhas sìorruidh, agus ann an onoir nèamhaidh, agus anns an ionad ghlòrmhor sin far an àrdaichear sinn os-ceànn gach uachdaranachd agus cumhachd, agus an deanar sinn 'n ar cōmpanaich ghlòrmhor do Chriosd? Nach taitneach le daoine sōghmhor an cleasachd féin a leantuinn o mhaduinn gu feasgar, no an là 's an oidhche 'chaitheamh ri cluith air chairtean 'us dìsnean! Ach O! cia taitneach seach sin an toil-ìnntinn a gheibhear againn-ne, 'nuair a ruigeas sinn ar fois, a' faicinn gnùis an Dé bheò, 's a' moladh Dhé, agus an Uain!"

Sàmhlaich fòs an taitneas a ta shuas, ri taitneasaibh laghail, ceart, measarra nan càil. Abair riut-féin, "Nach milis dhomh blasad air biadh, 'nuair a bhitheas mì acrach; gu h-àraid, mar a thuirt Isaac, 'Biadh blasda, mar is ionmhuinn leam,' 'us mì 'g a ghabhail ann am measarrachd a chum mo chorp a bheathachadh! Ach cia mòr seach sin an taitneas a gheibh m'anam ann am beathachadh air 'Criosd, an t-aran beò,' agus ann an 'itheadh maille ris aig a bhòrd 'n a rìoghachd!' Bu mhilis le Esau 'a' mhìas bhrochain ud, agus is daor a cheannaich è ì, 'nuair a reic è a chòir-bhreithe air a son;' ach O! cia milis, luachmhor dhomh-sa am biadh nach teirig gu bràth! Cia taitneach deoch òl an uair bhitheas neach tioram, tartmhor, seadh a' bàsachadh le tart; bu leòr è gu 'neart Shamsoin féin ath-bheothachadh!' O cia taitneach do m'anam-sa 'òl á tobar nan uisgeachan beò; oir ge b'e neach a dh'òlas ás an tobar sin, cha bhi tart gu bràth air!' Cia taitneach, cùbhraidheachd ghlan do'n t-sròin! ceòl bìnn do'n chluais! sealladh bòidheach do'n t-sùil! Ach cia taitneach seach sin, cùbhraidheachd mhilis na h-olaidh luachmhoir a ta air a dòrtadh air ceànn ar Slànuigheir ghlòraichte, agus a dhòirtear air cìnn nan naomh uile, agus a lìonas nèamh uile le fàile cùbhraidh! Cia taitneach ceòl nan 'armailt nèamhaidh!' Cia taitneach a gheibhear na nithe sàr-mhaiseach a ta shuas! Cia glòrmhor an 'aitreabh nach do thogadh le làmhaibh dhaoine,' an tigh anns am bheil Dia féin a' gabhail còmhnuidh, gach sràid 'us sealladh àluinn ann am baile Dhia, agus am pàrras nèamhaidh!"

Sàmhlaich fòs an taitneas a ta shuas, ris gach taitneas a gheibhear ann an eòlas nàdurrach. Is àrd taitneas an eòlais nàdurraich seach taitneas nan càil, ach cia àrd seach sin taitneas nèimh! Abair, matà, "Nach bu mhòr an t-aoibhneas agus an taitneas leis an robh an sgoilear mòr, ainmeil, Archimèdes,* air a lìonadh 'nuair a fhuair è mach meur eòlais,—eòlas air tomhas cìan astar nan réult,—air nach robh fios aig daoine riamh roimh lìnn a' chàileadair mhòir sin! Geda bha a luchd-dùcha aineolach gu tric a' bagairt a chur gu bàs 'nuair a thòisich è air teagasg an eòlais ùir so mu nach cual' ìad riamh, b'fheàrr leis am bàs 'fhulang na dealachadh ri solus an eòlais, no sgur de mheòrachadh air! Agus nach còir dhomh-sa 'bhi air mo lìonadh le taitneas na glòire, agus a bhi toileach caochladh ás an t-saoghal so, le ùr mheòrachadh mu nèamh air m'anam, agus fios agam gu'm bi mo thaitneas air a dheanamh iomlan an déigh mo bhàis; ach bhàsaich taitneas Archimèdeis maille ris-féin. Is mòr an taitneas a bhi 'rànnsachadh nithe folaichte nàduir, agus dìomhaireachd an ealantais agus an eòlais 'fhaotuinn amach; gu h-àraid an uair a gheibhear amach nì nuadh mu nach cualas riamh! Ach cia luachmhor, àrd seach sin eòlas air Dia agus air Criosd! Is suarach, brùideil taitneas dhaoine feòlmhor ann an coimeas ris a' mhaise sin a chithear ann an ionnsuchadh glan dhaoine; ach O! cia maiseach gnùis Dhé! 'Nuair a gheibh sinn leabhar ùr, féumail, leanaidh sinn air a léughadh le taitneas a là 's a dh'oidhche 'g a rōghnachadh, ach beag, air thoiseach air biadh, deoch 'us cadal! Ach O! cia mòr an taitneas a gheibhear air deas làimh Dhé, far am faigh sinn fios air na h-uile nithibh ann am mionaid!"

---

* *Archimèdes:* Ard sgoilear, agus spéuradair ionnsuichte, barraichte de mhuinntir Shiracuis ann an Sicilia. Bha é ann mu dhà cheud bliadhna roimh theachd ar Slànuigheir.—EADAR.

Sàmhlaich fòs an taitneas a ta shuas, ri taitneasaibh na béusachd agus nan aignidhean nàdurrail. Bu mhòr taitneas iomadh aoin de na Pàganaich mheasarra ann an riaghailtibh 'us ann an cleachdadh dleasanach nan deadh-bhéus. Cha bu duine ceart, onorach leo, ach amhàin am fear a bha air a riaghladh le subhailc nam béus, cha n-ānn o eagal peanais, ach a chionn gur ionmhuinn, maith an t-subhailc sin ìnnte-féin. B'àrd-luachmhor leo subhailc na béusachd. Aréir am beachd-san is ānn amhàin o leantuinn na subhailce sin a b'urrainn duine ruigheachd air àrd shonas. Abair, matà, " Cia mòr an t-òirdhearcas a gheibhear ann an iomlanachd nèamhaidh a' Chriosduidh, agus ann an iomlanachd neo-chruthaichte sin Dhé a bhitheas sinn a' faicinn! Nach mòr an taitneas a gheibhear ann an oibreachadh a' ghràidh nàdurraich féin, ma's gràdh cloinne, gràdh phàrantan, gràdh chōmpanach, no chàirdean eòlach, dìleas è! Nach dubhairt Daibhidh ri Ionatan, 'B'iongantach do ghràdh dhomh-sa, a' toirt barrachd air gràdh nam ban?' Nach robh 'anam Ionatain ceangailte ri anam Dhaibhidh, 'g a ghràdhachadh mar 'anam féin?' Nach 'b'ionmhuinn, air dòigh àraidh, le Criosd aon deisciobul do'm b'àbhaist luidhe air 'uchd?' Anis, matà, ma gheibhear taitneas cho mòr ann an càirdeas dlùth, dìleas ameasg dhaoine, cia mòr seach sin an taitneas a gheibhear ann an càirdeas an Tì a's Airde, agus ann an làn eòlas air cuideachd Chriosd, agus ann an gràdh fìor bhlàth nan naomh air nèamh! Gu cìnnteach, gheibhear an càirdeas sin na's treise agus na's dìlse, agus na cuspairean sin na's gràdhaiche agus na's taitniche, na chunnacas riamh fo'n ghréin; agus bheìr araon sinne do'n Athair agus do'n Mhac, ar Dia agus ar Slànuighear, agus gu h-àraid ìadsan dhuinn-ne, gràdh fada nan cìan na's mò na b'aithne dhuinn rìamh anns a' bheatha so. Ma bha neart aon aingil cho mòr as gu'm b'urrainn è feachd a sgrios, bithidh, do réir sin, gràdh nan spiorad làidir mar-an-céudna, ionnus gu'n gràdhaich sinne mìle cuairt na's teotha agus na's càirdeile an déigh so, na's urrainn sinn a dheanamh an diugh. Is do-mheasraicht' uile bhuaidhean agus oibre Dhé, mar sin tha'n gràdh so; gràdhaichidh è sinne ann an tomhas neo-chrìochnach os-ceànn a' ghràidh a's coimhlionta 'bheirear dhà leinn-ne. Cia mòr, iongantach, matà, an gràdh sin a bheirear taobh air thaobh!

Sàmhlaich fòs òirdhearcas nèimh ri oibribh glòrmhor sin a' chruthachaidh a ta ar sùilean a' faicinn anis. Ciod an gliocas, ciod an cumhachd, ciod am maitheas a ta foillsichte ànnta! Ciamar a chithear mòrachd a' Chruthaidheir a' dealrachadh ann an aitreibh mhòir an t-saoghail so! "Tha gnìomharan an Tighearna mòr; rànnsaichear ìad leo-san uile aig am bheil tlachd ànnta." Cia mòr an sgil dhiadhaidh a chithear ann an cumadh chorp dhaoine agus ainmhidhean! Cia mòr an t-òirdhearcas a chithear anns gach luibh! Faic àilleachd nam flìùraichean! Iomadh féum nan luibhean, nam measan, agus nam mèinn! Na h-iongantais lìonmhor sin a gheibhear anns an talamh agus ameasg a luchd-àiteachaidh; cuan mòr nan uisgeachan, a' lìonadh 's a' traoghadh; an t-earrach 's am foghar, an sàmhradh 's an geamhradh a' teachd gu riaghailteach, gach aon diubh 'n a àm féin! Abair anis, "Nach làn na nithe sin uile de luachmhorachd dhìomhair,—nithe air an òrduchadh gu bhi 'n an seirbhisich do dhaoine peacach. Ach O! cia maiseach an t-àit sin anns am bheil Dia féin a' gabhail còmhnuidh,—an t-àit a dh'ullaich è airson nam fìrean air an deanamh foirfe maille ri Criosd! Cia iongantach glòir gach réult a's lugha! Nach mòr, dealrach am bāll a' ghealach ud; agus nach àillidh gach réult! Cia do-mheasraichte glòir na gréine! Ach ànnta sin uile cha n-'eil ach neo-ni ann an coimeas ri glòir nèimh. Dubhar ás a' ghrìan ud, cha n-'eil ìnnte ach dorchadas ann an coimeas ri tigh m'Athar-sa. Bithidh mi-féin cho glòrmhor ris a' ghréin ud. Cha n-'eil anns an talamh so uile ach stòl-coise m'Athar. Is neo-ni an tàirneanach ann an coimeas ri guth uamhasach Dhé. Cha n-'eil ann an séideadh garbh nan gaoth sin ach anail a bheòil. Ma's iongantach a bhi nis 'a' cur uisge, agus a' tabhairt air a' ghréin éirigh air na fìreanaibh, agus air na neo-fhìreanaibh,' cia iongantach, cia glòrmhor seach sin a' ghrian sin nach dealraich air aon sam-bith ach air naoimh 'us ainglibh!"

Sàmhlaich fòs an toil-ìnntinn a ta shuas ri iongantasaibh an fhreasdail ann an gleidheadh na h-Eaglais, agus ann an riaghladh an t-saoghail. Nachb' fhìor iongantach an sealladh leinn na'm faiceamaid 'an fhairge 'seasamh mar bhalla air an làimh dheis agus air an làimh chlì, agus an talamh tioram, soilleir anns a' mheadhon, agus sluagh Israeil a' dol anùll tioram, sàbhailt, agus Phàraoh agus 'armailt air am bàthadh? no na'm faiceamaid deich plàighean na h-Eiphit? no a' charraig a' spùtadh amach uisge mar amhuinn? no am mana agus na gearra-goirt air am frasadh anuas o nèamh? no an talamh a' fosgladh agus a' slugadh sìos nan aingidh'? Ach chì sinne nithe gu mòr a's mò na ìad sin; chì sinn iomadh sealladh a's iongantaiche agus a's taitniche na sin, anns nach bi fuil, no fearg air a measgadh, agus cha ghlaodh sinn amach, mar a rinn "daoine Bhet-semeis," ag ràdh "Cò is urrainn seasamh an làthair an Tighearna Dé naoimh so?" 1 *Sam.* 6. 20. Nach b'iongantach a' ghrian 'fhaicinn a' seasamh anns an ìarmailt,' no 'an dubhar air uaireadair gréine Ahais a' dol air ais deich céumanna!' Ach chì sinne là air nach bi grìan ănn ni's mò; no bithidh sinn gu bràth a' faicinn na gréine sin anns am bheil dealradh buan, neo-chrìochnach. Nach bu chumhachdach sinn, nach b'iongantach ar beatha, na'm faigheadh ar n-ùrnuighean tiormachd, no uisg, no teine bho nèamh a chum ar naimhdean a mhilleadh, 'nuair a b' àill leinn, mar fhuair Eliah; no na'm b'urrainn sinn marbh a thoirt beò arìst, mar a rinn Eliah; no éucailean a leigheas le mìorbhuil, agus gach seòrsa cànain a labhairt, mar a rinn na h-Abstoil! Och! is neo-ni na nithe iongantach sin uile ann an coimeas ris na h-iongantasaibh àrd a chì 's a gheibh sinne maille ri Dia: agus is maitheas agus gràdh ìad uile. Nithear sinn-féin 'n ar culaidh-iongantais na's mìorbhuiliche na aon diubh sin. Thogadh suas Iònah an déigh dhà 'bhi trì làithean air 'adhlacadh ann am broinn an éisg mhòir; ach togar suas sinne an déigh dhuinn a bhi iomadh bliadhna 'grodadh anns an duslach, agus àrdaichear na cuirp dhuslaich so againn gu glòir na gréine, glòir a mhaireas tre 'n t-sìorruidheachd. Ma bheir sinn fainear freasdail chumanta; mar tha gluasad na gréine; an làn-mara; seasamh na talmhainn; an talamh air 'uisgeachadh mar lios; riaghladh an t-saoghail aingidh, aimlisgich, agus iomadh freasdal eile, gu cìnnteach, is maith a dh-fhaodar a ràdh, "Is iongantach ìad sin uile." Ach ciod ìad sin do Shion Dhé, do shealladh air Mòrachd Dhé, agus do'n òrdugh àrd anns am bheil na slòigh nèamhaidh.

Cuir riutha sin anis na freasdail àraid sin a thachair dhuit-féin ann an cuairt do bheatha, agus sàmhlaich ìad ris na tròcairibh a bhitheas agad shuas. Cuimhnich air do thròcairean ann an làithibh d'òige, d'aois agus do neirt, air do shocair agus d'an-shocair, air d'fhortan agus do mhì-fhortan, air gach àit agus dàimh fa-leth, agus an uair a nì thu sin gu ceart, nach maith a thig dhuit a ràdh, Is òirdheirc, do-àireamh, saoibhir, mòr, taitneach ìad? Nach bu taitneach dhuit, 'nuair a dh'fhuasgail Dia do theagamhan, a dh'fhuadaich è air falbh d'eagal, a chaisg è an an-shocair anns an tilgeadh do chomhairle féin thu, a dh'éutromaich è do phìan, a shlànaich è d'easlaint, agus a thog è suas arìst thu, mar gu'm b'ānn, o'n bhàs agus o'n uaigh! Abair, matà, "Cia taitneach, luachmhor na nithe sin uile! bu truagh dhomh mo bheatha gach là 'us uair a dh-easbhuidh orra. Nach àrd a thog freasdal Dhé air thalamh mì, nach 'd'rinn a chaoimhneas mòr mì?' Ach O! cia milis a gheibh mis' a làthaireachd ghlòrmhor! Cia àrd a dh-àrdaicheas a ghràdh sìorruidh mì! Cia mòr mo staid ann an co-chomunn ri mòrachd Dhé! Is lionmhor, prìseil mo thròcairean ann an cuairt mo thuruis, agus mo chogaidh air thalamh; ach O! faic mo ghlòir, 'nuair a thig mo chaithream, agus a ruigeas mì mo dhachaidh bhuan! Is iomadh tròcair a tha Dia a' buileachadh òrm, ged is peacach mì, ach féuch! ciod a bhuilicheas è orm fathast, 'nuair a làn-ghlanar mì o gach peacadh, agus a bhitheas m'àit agam ameasg nan naomh foirfichte! Is mòr a th'agam an diugh, geda tha mì astar cho fada bho Dhia, ach cia mòr mo chuid 's mo ghlòir, 'nuair a sheasas mì dlùth dhà gu bràth an làthair a rìgh-chaithreach air nèamh!"

Sàmhlaich fòs an t-aoibhneas a ta shuas, ris na sòlasaibh a gheibhear a bhos ann an òrduighean an t-soisgeil. Nach tobar fosgailte dhuit am Bìobull a' sìor-sruthadh le sòlasaibh, gach là 'us oidhche? Nach freagarrach, sòlasach na geallaidhean a thàinig gu d'ìnntinn, a' toirt dhuit a ràdh le Daibhidh, "Mur biodh gu'm b'e do lagh mo thlachd, an sin gheibhinn bàs a'm' àmhghar." *Salm* 119. 92. Smuainich, matà, "Ma tha focal Dhé cho làn sòlais, nach tobar a' cur thairis le sòlas Dia féin! Ma tha litrichean Dhé cho sòlasach, cia mòr an sòlas glòir a làthaireachd! Ma tha an gealladh cho milis cia milis a choimhlionadh! Nach sòlasach dhuinn tiomnadh ar Tighearna agus ar còir-sgrìobht' air an oighreach, ach O! cia sòlasach ar seilbh air an oighreachd féin!" A bhàrr air sin, abair, "Nach bu taitneach dhomh-sa fòs am focal air a shearmonachadh! 'Nuair a shuidh mì fo shearmonaiche nèamhaidh 'us è 'rànnsachadh, a' gluasad 's a' sìtheachadh a' chridhe, nach tric a bha mo chridhe féin air bhlàthachadh leis an teagasg! Thar leam gur beag nach d'fhuair mì mi-féin ann an nèamh! Nach tric a chaìdh mì 'dh-ionnsuidh na h-éisdeachd agus mo spiorad trioblaideach, brònach, agus a phìll mì dhachaidh aoibhneach! Nach tric a chaidh mì fo theagamh a dh-ionnsuidh na h-éisdeachd, agus a chuir Dia dhachaidh mì le dearbh-bheachd agam air a ghràdh ann an Criosd! Nach iomadh deoch-ùrachaidh a fhuair mì chum mo mhisneachadh anns gach 'còmhrag!' Ma dhealraich aghaidh Mhaois air dòigh cho glòrmhor, O! cia glòrmhor gnùis Dhé! Is maiseach cosan an teachdair a ta 'g éigheachd sìthe, teachdair an deadh sgéil a ta 'g éigheachd slàinte ;' ach O! cia maiseach gnùis 'Prionnsa na Sìthe!' Ma gheibhear an 't-ionmhas' so cho luachmhor 'ann an soithichibh creadha ;' cia luachmhor an t-ionmhas sin a ta taisgte suas dhomh air nèamh! Is beannaichte na sùilean a chì na nithe glòrmhor a chithear an sin, agus na cluasan a chluinneas na nithe a chluinnear an sin An sin cluinnidh mì Eliah, Isàiah, Ieremiah, Eòin, Peadar, Pòl, cha n-ānn a' searmonachadh do eascairdean, ann an prìosan, fo ghéur-leanmhuinn agus fo thàir, ach le àrd aoibhneas a' moladh an Tì a thog suas ìad gu onoir agus glòir."

Abair fòs "Cia mòr an t-aobhar aoibhneis dhomh an diugh, gu'n éisdear ri m'ùrnuigh, gu'm faod mì 'dhol uair sam-bith a dh-ionnsuidh Dhé, mo chùis 'fhosgladh dhà, agus m' anam a thaomadh amach 'n a làthair, mar dheanainn do mo charaid a's dìlse! Ach O! m' aoibhneas do-labhairt, 'nuair a gheibh mì gach beannachd gun 'ìarraidh, agus a dh-fhuadaichear fada uam gach uireasbhuidh agus truaighe, agus a bhitheas Dia féin agam, mar chuibhrionn agus mar oighreachd m' anama." Agus do thaobh suipeir an Tighearna, "Cia mòr an t-sochair 's an onoir dhomh comas suidhe sìos aig a bhòrd, a chum a chùmhnant a shéulachadh dhomh an sin! Ach cha n-'eil anns gach beothachadh agus sòlas dhiubh sin ach eàrlas cìnnteach air na h-àrd shòlasaibh ri teachd. O! cia mòr an t-eadar-dhealachadh a bhitheas eadar suipeir dheireannach Chriosd air thalamh, agus suipeir-bàinnse an Uain air an là mhòr! Is ìad na nèamhan glòrmhor is seòmar dhà air an là sin, armailtean nan aingeal agus nan naomh, a luchd-frithealaidh àluinn. Cha bhi Iùdas, no aoidh neo-ullaichte an sin. Cha bhi ānn ach na creidmhich iriosal a' suidhe sìos maille ri Criosd, agus is è làn ghràdhachadh agus làn ghàirdeachas taobh air thaobh a's cuilm dhoibh." Abair riut-féin mu cho-chomunn nan naomh, "Cia taitneach a bhi beò maille ri Criosduidhean tuigseach, nèamhaidh! Gheibhear Daibhidh ag ràdh mu 'n timchioll, 'Tha mo thlachd uile annta' sin. O nach taitneach, aoibhneach a' chuideachd a gheibh mise shuas! Na'm faca mì Iob, geda b'ānn 'n a shìneadh air an òtrach, bu ghlan an sgàthan foighidin è! ach nach maiseach 'fhaicinn ann an glòir! Nach bu taitneach Pòl agus Sìlas a chluinntinn a' séinn 's an casan teànn-cheangailte anns na cip! Nach taitniche na sin an cluinntinn a' séinn molaidh air nèamh! Nach bu bhìnn an ceòl a rinn Daibhidh air a chlàrsaich féin! ach nach ceòlmhoire gu mòr, am fear-ciùil bìnn sin a chluinntinn ameasg an luchd-ciùil nèamhaidh! Ciod nach tugainn airson saor chòmhradh fad aon uair' ri Pòl, cho luath 's a thàinig è nuas o'n 'treas nèamh!' Ach is goirid gus am faic agus an sealbhaich mi-féin na nithe sin uile."

Aon uair fathast, smuainich air moladh Dhé maille ris na naoimh, "Ciod a theirinn na'n robh mì maille ris na buachaillean ud, a chunnaic agus a chuala 'cuideachd mhòr do armailtibh nèimh a' moladh Dhé, agus ag ràdh, 'Glòir do Dhia anns na h-àrdaibh agus air talamh sìth, deadh ghean do dhaoinibh!' Ach chì agus cluinnidh mì nithe na's glòrmhoire. Bu shona leam mì-féin, na'n cuala mì Criosd a' tabhairt buidheachais d'a Athair! Ach cia sona mì, 'nuair a chluinneas mì Criosd 'g a m' éigheachd beannaichte! Bu mhòr an t-aoibhneas a bha ann an Ierusalem aig 'toirt na h-àirce air a h-ais,' agus aig 'ath-thogail an teampuill;' ach cia mòr an t-aoibhneas a bhitheas anns an 'Ierusalem Nuadh!' Réubadh an talamh le fuaim an t-sluaigh a' deanamh mòr ghàirdeachais, an uair a bhathas a' crùnadh Sholaimh! Ach cia aoibhneach, àrd an iolach a bheirear, an uair a chithear Rìgh na h-Eaglais a' teachd! Ma 'shéinn réulta na maidne cuideachd, agus ma rinn uile mhic Dhé gàirdeachas, 'nuair a leigeadh bunaitean na talmhainn;' cia aoibhneach an t-òran a sheinnear, 'nuair a stéidhichear agus a chrìochnaichear saoghal na glòire, 'nuair a shuidhichear a' chlachmhullaich, agus a bhitheas 'am baile naomh air a sgeadachadh mar bhean-bàinnse, eadhon bean an Uain'!"

Sàmhlaich an t-aoibhneas a bhitheas agad air nèamh, ris an aoibhneas a fhuair na naoimh gu tric 'n an sligh gu nèamh, agus 'n an roimh-bhlăs air. An d'fhoillsich Dia e-féin riamh, air àm air-bith, ann an tomhas beag. no mòr, do aon air-bith de na naoimh, ach àm air an robh aoibhneas an cridheachan aréir an taisbeanaidh a thugadh dhoibh? Faic mòr aoibhneas Pheadair shuas air "beinn a' chruth-atharrachaidh!" "A Thighearn," ars' e-féin, "is maith dhuinne 'bhi an so; deanamaid trì pàilliunna an so: aon dhuit-se; agus aon do Mhaois. agus aon do Elias." *Mata* 17. 4. Mar gu'n abradh è, "Ho! na rachamaid sìos arìst ameasg na gràisge géurleanmhuinnich ud. Na pilleamaid tuilleadh gu staid cho suarach, trioblaideach. Nach fheàrr dhuinn fantuinn shuas an so féin, far am bheil sinn anis? Nach ì so cuideachd a's feàrr, agus toil-ìnntinn a's mìlse?" Ciamar a bha Pòl air a thogail suas leis an t-sealladh a fhuair è? Ciamar a dhealraich aghaidh Mhaois an déigh dhà labhairt ri Dia air sliabh Shinai! Bu roimh-bhlăs sònruichte gach sealladh dhiubh sin, ach is beag ìad ann an coimeas ris an t-sealladh uile-bheannaichte. Nach tric a léugh 's a chuala sinn mu naoimh a bha, aig uair am bàis, cho làn aoibhneis 's a b'urrainn an cridheachan a chumail; agus air a' cheart uair air an robh an cuirp air an fàsgadh le tinneas 'us pìan ro chruaidh, bha sealladh cho mòr de nèamh aig an spioradaibh, ionnus gu'm bu mhò gu mòr an gàirdeachas na 'm bròn! Cia glòrmhor aon sradag de'n t-solus so do'n anam fo àmhghar trōm, ach cia mòr, làn ghlòir féin! O! nach bu làidir aoibhneas nam martarach anns na lasraichean B'fhuil 'us feòil na cuirp aca-san cho maith ris na cuirp againn-féin. Ciod, matà, ach cumhachd òirdheirc, iongantach a rinn an spioradan a lìonadh le aoibhneas cho mòr, 's an uair air an robh an cuirp a' losgadh!

Abair annad-féin, a léughadair, "Gu cìnnteach, is è roimh-bhlăs iongantach air glòir a rinn lasraichean an teine cho socrach, agus 'rìgh dubh nan uamhas' cho taitneach do na martaraich dhiadhaidh ud. Ciod è, matà, glòir féin! Cia beannaichte fois nan naomh! An déigh do Phòl smuaineachadh air an fhois so, bha è 'togarach air siubhal, agus a bhi maille ri Criosd,' ag ràdh, 'is e so a's ro fheàrr.' Agus mar-an-céudna their na naoimh uile nach bi ìad ceart gu bràth, gus am faigh ìad bàs agus an ruig ìad am fois! Am fàiltich am martarach, *Saunders*, an crānn-losgaidh, ag éigheachd amach, 'Fàilt air mo bhàs! agus nach fàiltich mise na's tàitniche mo shonas, ag éigheachd, 'Fàilt air mo chrùn?' Am·pòg am martarach, *Bradford*, an connadh leis an robh e-féin gu bhi nis air a losgadh? agus nach pòg mise mo Shlànuighear? Am bi aoibhneas air banmhartaraich bhochd eile, a cas a chur ann an tōll nan ceap anns an robh casan a' mhartaraich, *Mr. Philpot*, air an teannachadh gu cruaidh roimpe; agus nach bi aoibhneas òrm-sa gu'm bi m'anam beò gu bràth ann an àit na glòire sin gus an deachaidh Criosd agus na h-Abstoil romham? Am fàiltich muinntir eile teine agus connadh, prìosan 'us fògradh, fanaid agus sgiùrsadh searbh, an-iochdmhor, na's mò na dh-fhàilticheas mise Criosd agus glòir! Nar leigeadh Dia."

Sàmhlaich glòir na rìoghachd nèamhaidh, ri glòir na h-eaglais air an talamh, agus ri glòir Chriosd ann an staid irioslachaidh. Nach mòr an t-òirdhearcas a ta ann am fulangas Chriosd airson pheacach; ach cia mòr òirdhearcas Chriosd air 'àrdachadh air deas làimh 'Athar! Is mòr àilleachd na h-eaglais an so, eadhon fo bhuaireadh a peacaidh agus fo shàrachadh a naimhdean; ach cia mòr a h-àilleachd 'nuair a thig "Pòsadh an Uain!" Nach b'iongantach Mac Dhé ann an "cruth seirbhisich" air thalamh! Faic è air a bhreith ann an stàpull, 'us réult a' dealradh os a cheànn, 's a' treòrachadh choigreach a dheanamh aoraidh dhà, 'us è sìnte ann am prasaich fhuair an eich; armailtean nèimh le 'n òranaibh ceòlmhor, bìnn a' moladh uair a bhreith! Faic è, 'us è fathast 'n a leanabh, a' deasboireachd ris an àrd luchd-teagaisg anns an teampull! Faic arìst è, an déigh dhà tòiseachadh air a dhreuchd, a' tionndadh uisge gu fìon, a' beathachadh mhìltean le beagan bhuilinnean agus dà ìasg bheag, a' glanadh nan lobhar, a' slànachadh an t-sluaigh thìnn, a' neartachadh nam bacach, a' toirt léirsinn do na doill agus a' toirt beò nam marbh! Cia iongantach è, matà, 'n a ghlòir nèamhaidh! Ma bha 'leithid 'a ghearradh air géugaibh, a leithid a sgaoileadh air faluinnibh a sgeadachadh na slighe, agus gach béul ag éigheachd Hosanna,' 'nuair a bha Criosd a' marcachd air asal astigh do Ierusalem, ciod a their 's a nì sluagh 'nuair a thig è 'n a ghlòir air a chuairteachadh le 'ainglibh!

Is è thubhairt an sluagh a chuala Criosd a' searmon achadh, soisgeil na rìoghachd, " Cha do labhair duine riamh mar an duine so ;" ach is è their ìadsan a chì a mhòrachd 'n a rìoghachd, " Cha n-fhacas riamh glòir cosmhuil ris a' ghloir so." Ma " thuit" a naimhdean " air an làr" 'nuair a thàinig ìad g'a ghlacadh ; ma " chriothnaich an talamh," ma " réubadh brat-roinn an teampuill," ma " dhorchaicheadh a' ghrìan," ma " sgoilteadh na creagan," ma " dh'éirich cuirp nan naomh ás na h-uaighibh," agus ma dh'aidich an luchd-coimhid air dhoibh na nithe uamhasach sin 'fhaicinn air uair a bhàis, " Gu fìrinneach b'e so Mac Dhé ;" O ! cia mòr an là sin air an éirich na mairbh uile gu seasamh 'n a làthair : air an là sin, " Aon uair eile fathast, crathaidh e cha-n e an talamh amhàin, ach nèamh mar an ceudna ;" air an là sin, spìonar a' ghrìan ud ás na spéuraibh, agus fàgar i-féin 's a glòir dorch gu bràth ; air an lâ sin, aidichidh gach teangaidh esan mar Thighearn agus mar Rìgh ! Ma chàill am bàs agus an uaigh an cumhachd, an déigh dhâ éirigh arìst, ma " charuich aingeal a' chlach" air falbh " o dhorus" na h-uaighe, a' cur " eagail air an luchd-coimhid" gus an deachaidh " ìad 'an riochd mairbh," agus ag ìarraidh orra 'dhol agus " ìnnseadh d'a dheisciobluibh gu'n d'éirich Iosa o na mairbh," agus ma chaidh è suas air nèamh fo'n sùil, cia mòr an cumhachd, an neart agus a ghlòir a ta aige nis, agus a bhitheas againn-ne gu bràth maille ris !

'Nuair dh'éirich Criosd suas gu glòir, thug è cumhachd do àireamh bheag, do iasgairean agus do phàilliunnaich (*tent-makers)* bhochd, na bacaich, na doill agus na h-easlaintich a leigheas, prìosain 'fhosgladh, na h-aingidh a sgrios, na mairbh a dhùsgadh, agus iongantas a chur air an naimhdean. Ach O ! cia iongantach an saoghal sin anns an dean gach aon oibrean a's mò na ìad sin ! Nach cumhachdach searmonachadh an t-soisgeil a' rànnsachadh amach dìomhaireachd a'chridhe, ag irioslachadh nam peacach uaibhreach, a' taiseachadh a' chridhe chruaidh, 's a' toirt air na h-aingidh criothnachadh : Seadh, a' toirt air ' daoine an droch leabhraichean a losgadh, am fearann a reic agus teachd leis an luach 'g a leigeil sìos aig cosaibh an t-searmonaiche ;' seadh, ag ìompachadh mhìltean, agus "a' cur an t-saoghail bun os ceànn;" seadh, ma bheir teagasg an t-soisgeil air gach seòrsa sluaigh o'n phrìosanach gu-ruig am breitheamh air a' chaithir-cheartais, o'n bhaigear gu-ruig am prionnsa, criothnachadh; ma tha an cumhachd agus an onoir so aig Criosd agus aig na naoimh air là an irioslachaidh, agus air àm òrduichte am fulangais agus am maslaidh air thalamh, cia mòr, matà, an làn chumhachd, an làn onoir, agus an làn àrdachadh ann an rìoghachd na glòire!

Sàmhlaich an t-atharrachadh glòrmhor a thig ort mu-dheireadh, ris an atharrachadh ghràsmhor sin a dh'oibrich an Spiorad air do chridhe anns a' bheatha so. Is luachmhoire am fìor ghràine gràis a's lugha 'ta annad na saoibhreas nan Innseachan. Cha n-'eil tog-radh, no osnadh a bheir do chridhe an déigh Chriosd, nach luachmhoire dhuit na uile rìoghachdan an t-saoghail so. Is è nàdur ath-nuadhaichte, fìor 'ìomhaigh Dhé; Criosd a' gabhail còmhnuidh annainn; agus Spiorad Dhé a' fantuinn annainn.' Is gath soluis è bho ghnùis Dhia; sìol Dhé a' fantuinn annainn, aon mhaise chòir, cheart, réusantach an anama: ag àrdachadh an duine os-ceànn gach uaisleachd, 'g a ullachadh a chum tlàchd a Chruthaidheir a thuigsinn, chum a thoil a dheanamh, agus a dhol astigh d'a ghlòir. Ma tha an "gràine" so "de shiol mustaird" cho luachmhor, cia luachmhor "craobh na beatha, a tha ann am meadhon pàrrais Dhé!" Ma's luachmhor sradag de'n bheatha spioradail nach dean ach cogadh an aghaidh truaillidh-eachd, agus beagan mìann 'us osnaich a lasadh anns an anam, cia glòrmhor tobar na beatha sin! Ma theirear gu'm bheil sinn cosmhuil ri Dia, 'nuair a dh-ìslichear sìos sinn, agus a leònar, agus dh-atharraichear ar cridheachan le fìor aithreachas agus tròm bhròn airson peacaidh, is cìnnteach gu'm bi sinn fada nan cìan na's coltaiche ri Dia, 'nuair nach bi peacadh idir annainn. Nach maiseach gràdh 'us déigh air nèamh; ach O! cia maiseach nèamh féin! Nach milis an t-aoibhneas a gheibhear an diugh anns na chì, na chluinneas agus na chreideas sinn mu ghlòir nèimh; ach cia mòr, milis an t-aoibhneas, làn sheilbh air a' ghlòir sin! Cia aoibhneach an Criosduidh 'nuair a gheibh è a chridhe 'blàthachadh, a' taiseachadh 's a' leaghadh sìos le bròn fo smuaineachadh air a pheacadh agus air a mhi-thàingealachd. Bheir eadhon am bròn sin féin gàirdeachas dhà O, matà, ciod an gàirdeachas a gheibhear, an uair a chì, agus a ghràdhaicheas, agus a nì sinn aoibhneas, agus a mholas sinn anns an tomhas a's àirde foirfeachd !

Smuainich annad-féin, " Cia prìseil an t-atharrachadh dhomh-sa 'bhi air mo thoirt o'n staid thruaillidh anns an d'rugadh mì, agus ris an robh mì fuaighte le cleachdadh, 'us mìle peacadh air mo cheànn ; agus na'n do bhàsaich mì anns an staid sin, bha mì mallaichte gu sìorruidh ! O nach iongantach m'atharrachadh gràsmhor, mì nis air m'fhìreanachadh o na ciontaibh uamhasach sin uile, agus air mo shaoradh o na plàighean oillteil sin uile, agus air mo dheanamh 'n a m' oighre air nèamh ! Nach tric a ghlaodh mis' amach 'us mì gu tàingeil a' smuaineachadh air là m'ath-ghineamhuinn, O mo mhìle beannachd air an là sin ! gu-ma beannaichte mo Thighearn, gu'm faca mis' an là sin ! Agus nach éigh mì mach air nèamh, O nis a shìorruidheachd bheannaichte ! agus gu-ma beannaichte mo Tighearn a thug mise gu ruige so ! Nach d'rinn na h-ainglean gàirdeachas airson m'ìompachaidh ! Is cìnnteach gu'n dean ìad comh-ghàirdeachas maille rium airson mo shonais agus mo shlàinte. Cha n-'eil ann an gràs ach sradag bheag a thionailear suas ás an luath, sradag a ta còmhdaichte le feòil o shùil an t-saoghail, agus air uairibh folaichte le truaillidheachd o mo shùil féin, ach cha bhi mo ghlòir sìorruidh neulach, no còmhdaichte le ni sam-bith. Cha chuirear mo 'sholus fo shoitheach, ach air sliabh, eadhon sliabh Shioin, sliabh Dhé.' "

Aon uair fathast, sàmhlaich an t-aoibhneas a gheibh thu shuas, ris gach roimh-bhlăs a thug an Spiorad dhuit air, anns a' bheatha so. Nach d'fhoillsich Dia e-féin gu comharraichte air uairibh do d'anam, a' dòrtadh sileig' ghlòir air ? Nach robh thu ullamh gu ràdh, " O b'fheàrr gu'm faigheadh m'anam sin an còmhnuidh !" Nach do ghlaodh thu riamh amach leis a' mhartarach an déigh dhà feitheamh fada le caoidh, " Thàinig è, Thàinig è !"

Nach do mhothaich thu fo shearmoin shoilleir, bheò mu nèamh, no fo mheòrachadh uaigneach mu 'n staid nèamhaidh, do spiorad trōm, fànn ag ath-bheothachadh, do chridhe crōm fo sprochd a' suas-thogail a chìnn, agus solus nèimh a' dealradh air d'anam? Abair anis annad-féin, " Nach beag an t-eàrlas sin ann an coimeas ris an làn oighreachd! Och! cha n-'eil anns an t-solus iongantach, aoibhneach so uile ach coinneal a' lasadh o nèamh, a chum mis' a threòrachadh tre'n t-saoghal dhorch so suas gu àit na glòire nèamhaidh. Ma ghlaodh daoine diadhaidh, 'nuair a bha ìad air an sàr-lìonadh le aoibhneas nèamhaidh, 'Stad a Thighearna, gu leòr, gu leòr; cha n-urrainn mì tuilleadh a ghiùlain!' cia làn, matà, an t-aoibhneas a gheibh mis' air nèamh, 'nuair a bhitheas m' anam cho comasach air Dia 'fhaicinn agus a mhealtuinn; agus geda bhitheas an solus an sin mìle cuairt na's mò na solus na gréine, is urrainn mo shùilean amharc air le àrd aoibhneas gu bràth." No, mur d'fhuair thusa fathast roimh-bhlăs dhiubh sin air nèamh, (oir cha d'fhuair a h-uile creidmheach è,) oibrich gu maith gach taitneas agus gealladh nèamhaidh a tha nis agad, a chum gu'n tuig thu na's feàrr na gheibh agus na mhothaicheas tu an déigh so.

II. Comharraichear amach anis ciamar dh-fhaodar meòrachadh nèamhaidh a dhìon o chridhe seachranach. Is ì nis d'obair àraid an so, do chunnart 'fhaicinn gu soilleir, agus treòraichidh sin thu gu leigheas freagarrach air do chunnart. Is è do cridhe féin an cnap-bacaidh a's miosa 'gheibhear ag oibreachadh an aghaidh do mheòrachaidh nèamhaidh. Anns a' chridhe gheibhear —Mì-thoil do'n dleasanas so,—no Faoin obair,—no Ruith air falbh gu tric a dh-ionnsuidh nithe eile,—no Grad sgur de'n dleasanas mu'n ceart a thòisichear air. Ma's luachmhor leat idir sòlas a' mheòrachaidh so, féumaidh tu na h-uile chunnartach sin a sheachnadh gu cùramach, agus éirigh suas 'n an aghaidh gu duineil, fìrinneach, dùrachdach, dìan.

1. Gheibh thu do chridhe *mì-thoileach* tòiseachadh air an obair so; cha n-'eil obair eile 's an t-saoghal air am mì-thoiliche leis a' chridhe tòiseachadh na ì so. O nach iomadh leisgeul a ghabhas è! Nach iomadh rathad

seachnaidh a gheibh è mach! Nach iomadh dàil 'us teagamh 'us màirneal a nì è, eadhon an uair a tha è dearbhte gur ceart an obair ì so! Their è riut "Cò aig tha fhios an dleasanas so idir? no ma bhuineas an dleasanas so do mhuinntir eile, cò is urrainn a ràdh gu'm buin è dhuit-se?" Their è riut, "So obair mhinistearan aig nach 'eil tuilleadh ri dheanamh, no obair do mhuinntir aig am bheil pailteas ùine 'n an làimh féin, ni nach 'eil agad-sa." Ma's ministear thu their è riut, "Is è 'm meòrachadh nèamhaidh so dleasanas a' phobuill. Is leòr dhuit-sa meòrachadh amhàin a chum ìadsan a theagasg, agus meòraicheadh ìadsan air na chluinneas ìad." Mar gu'm b'è do dhleasanas amhàin am biadh a dheasachadh dhoibh, a roinn orra, agus ìad-féin amhàin 'itheadh, a mhearbhadh agus a bhi beò air gun thu-féin blasad air aon chriomaig dheth. Mur bac sin thu, gheibh do chridhe leisgeul làidir eile. Labhraidh è riut air obair eile, no cuiridh è thu air dleasanas àraid eile, oir is feàrr leis dleasanas air-bith eile na'n dleasanas so. Theagamh gu'n abair è riut, Tha dleasanais eile na's mò na so agad ri dheanamh; air an aobhar sin, féumar am meòrachadh so 'fhàgail gun deanamh gus am faighear ùin dhà. Is iad dleasanais fhollaiseach a's féumaile, is è searmoinean ullachadh agus an searmonachadh a chum anamanan a theàrnadh, a's àirde gairm dhuit na'm meòrachadh uaigneach so." Mar gu'n abradh è nach 'eil ùin agad gu cùram a ghabhail mu shlàint d'anama féin, 'nuair a bhitheas tu nis ag ullachadh airson anamanan muinntir eile, no gu'm bheil do ghràdh do mhuinntir eile cho mòr as gu'm faod, no gu'm féum thu do shonas sìorruidh féin a dhearmad air an son; no gu'm faod do theagasg a bhi freagarrach, féumail, tarbhach do shluagh eile, ged nach dearbhadh tu thu-féin idir leis an teagasg a bheir thu dhoibh. Gun teagamh is è nèamh solus a's feàrr a chum ar coinneal a lasadh leis, agus leabhar a's feàrr is fhìach do gach searmonaiche ionnsuchadh, agus na'n ionnsuicheadh ministearan an leabhar sin gu pailt, gheibhteadh tuilleadh choinnlean nèamhaidh,—tuilleadh shearmoinean nèamhaidh,—anns an eaglais. An uair a gheibhear ar n-ionnsuchadh diadhaidh, agus ar spioradan diadhaidh, bithidh ar searmonachadh diadhaidh mar-an-céudna, agus an sin ach ni h-ānn gu sin, faodar a ràdh gur diadhairean sinn da rìreadh.

Ach theagamh nach abair do chridhe, an dràst, aon fhocal bāll-dìreach an aghaidh an dleasanais so. gidheadh cuiridh è dàil anns an obair là an déigh lâ, a' sìor-ghealltuinn tòiseachadh oirre, an diugh 's am màireach, ach fathast a' seasamh air ais uaipe; no mu-dheireadh, diùltaidh è thu bāll-dìreach, agus labhraidh a *mhī-thoil* an aghaidh do réusain. Is ānn mu thimchioll a' chridhe 'thatar ag ràdh so uile, cho fad 's a gheibhear feòlmhor è; oir tha fios againn, cho fad 's a gheibhear spioradail è, gu'n abair e-féin gur ì so obair a's mìlse leis 's an t-saoghal.

Ciod a nithear ris anis, matà? An dean thu è nis, ma dh-ìnnsear dhuit? Ciod a dheanadh tu ri cùis eile de'n t-seòrsa so? "Ciod a dheanainn ri seirbhiseach nach dean obair? no ri each nach coisich leam? An cum mi suas ìad amhàin gu amharc orra?" Matà, buin gu fìrinneach, teànn, dìleas ri do chridhe féin. Na leig leis a thoil féin a ghabhail, ach gairm gu 'obair è. Na gabh diùltadh idir dheth. Cronaich è. Smachdaich è airson a *mhī-thoil.* Dean ainneart air. Nach 'eil cumhachd agad thairis air do smuaintibh féin? Nach 'eil comas meòrachaidh air 'fhàgail dhuit gu saor fo do thoil féin an so? Is cìnnteach, ma fhuair thu nàdur nuadh, gu'n tug Dia dhuit, maille ri sin, tomhas comais air do smuaintean féin a cheànnsachadh. An tràill thu rìst do d' nàdur truaillidh? Cleachd d'ùghdarras gun dàil. Gairm astigh Spiorad Chriosd chum do chuideachadh. Cha robh esan riamh agus cha n-'eil è mì-thoileach a làmh a chur ri obair cho maith. Cha diùlt è idir a chobhair dhuit ann an aobhar cho cliùiteach, ceart. Abair ris, "a Thighearna, thug thu dhomh réusan a chum mo smuaintean agus m'aignidhean a a stiùradh 's a riaghladh. Is ānn uait-féin a fhuair mise m' ùghdarras thairis orra, agus feuch, tha ìad anis a' diùltadh ùmhlachd a thabhairt do d'ùghdarras féin. Dh'àithn thu dhomh an gairm gu obair a' mheòrachaidh nèamhaidh, ach bhreab ìad a'm' aghaidh, rag-dhiùlt ìad an dleasanas. Cuidich mis', a Thighearna, chum an t-ùghdarras a thug thu dhomh a gnàthachadh gu glic. Ho! cuir anuas do Spiorad chum gun deanar leis gu h-éifeachdach an cridhe so éigneachadh gu làn ùmhlachd a thoirt do d'àithn, agus gu'm bi do thoil-sa air a deanamh leis." An déigh sin chì thu gu'n géill do chridhe gu taitneach, gu'm fuadaichear air falbh a *mhì-thoil*, agus gu'n dean è obair a' mheòrachaidh nèamhaidh gu h-ùmhal, toileach, suilbhir.

2. Gabh an aire nach leig thu le do chridhe do mheall-adh le *faoin obair*, no d'ùin luachmhor a chaitheamh ri dìomhanas, 'nuair bu chòir dhà 'bhi ri meòrachadh glan, taitneach, éifeachdach. Theagamh, 'nuair a gheibh thu uair gu meòrachadh, gu'n leig do chridhe seachad ì, mu'n tòisich è le dùrachd shuidhichte air an obair. Tha dleasanas a dheanamh, mar sin gu mi-chùramach, leisg, mar nach deanamaid idir è; agus millidh è air mòran, cho maith ri dearmad dleasanais. An so, matà, bitheadh do shùil a ghnàth air do chridhe, dean faire thairis air. Is feàrr dhuit sealltuinn air meud 'us buaidh, 'us luach an dleasanais a nithear na ris an ùin a chaithear ris. 'Nuair a chì thu obair air a deanamh le do sheirbhiseach, faodaidh tu ìnnseadh co dhiubh a bha, no nach è dìchiollach ris an obair a thug thu dhà. Feòraich dhìot-féin, "Cia lian de m'aignidhean a ta nis air an làn-oibreachadh? (Faic Caib. XIV.—*Ear* II.) Am bheil mì nis na's fhaisg' air nèamh?" Na abair idir, "Tha mo chridhe-sa cho faoin, dìomhain, is feàrr dhomh leigeil leis." Ma ni thu sin, fuadaichidh tu gach ùmhlachd spioradail air falbh uait-féin. Cuimhnich cha n-'eil na cridheachan a's feàrr air an naomhachadh ach amhàin ann an cuid, agus an lorg sin, diùltaidh ìad cho fad 's a gheibhear feòlmhor ìad. Ach gu-ma feàrr leat-sa ceart-smuaineachadh air do nàdur truaillidh féin; agus a' cheart aire 'thoirt nach fhaod togradh peacach air-bith àithn Dhé a thilgeil seachad, agus nach leisgeul aon pheacadh airson peacaidh eile; agus gu'n d'òrduich Dia meadhonan a chum ar n-aignidhean a dhùsgadh gu smuaineachadh air-féin; agus is meadhon fìor shònruichte, fìor éifeachdach réusanachadh ruinn-féin, agus smuaineachadh annainn-féin air dleasanas a' mheòrachaidh nèamhaidh, a chum ar gràdh a bheoth-

achadh agus a mheudachadh. Air an aobhar sin, lean thusa air an dleasanas so gus am blàthaichear do chridhe le gràdh do Dhia, ceart mar a leanadh tu air thu-féin a gharadh aig an teine 'us tu fuar, gus am fàsadh tu blàth. Oibrich gu dlùth, dìleas, dìchiollach, gus am beothaichear do ghràdh 's an déigh sin, co-éignichidh gràdh thu gu do dhleasanas a dheanamh gu taitneach, suilbhir, pailt.

3. Gheibh thu do chridhe air uairibh *a' léum air falbh* o do mheòrachadh nèamhaidh, gu nithibh eile. Seallaidh è nūll 's anāll ri iomadh ni eile, coltach ri seirbhiseach mi-chùramach, sgaomach a thogas a cheànn de 'obair gu labhairt ris gach neach a ghabhas seachad. 'Nuair nach bu chòir ni sam-bith eile 'bhi agad air d'ìnntinn ach *nèamh féin*, bithidh do chridhe nis a' smuaineachadh air do ghairm, no air do thrioblaidibh, no air d'uireasbhuidh, no air gach eun, no craoibh, no àit a chithear leat. Cha n-'eil leigheas air an t-seachran so ach an leigheas a chaidh ainmeachadh cheana, eadhon *faire* agus *ainneart*, no *ceànnsachadh*. Abair ri do chridhe, "Dè so! an tàinig mis' an so leat a smuaineachadh air mo ghnothach saoghalta, air muinntir, air àitean, air naigheachdan, no air dìomhanas, no air ni sam-bith ach *nèamh*, air am feothas? 'Nach urrainn thu faire a dheanamh aon uair? Am b'àill leat an saoghal so 'fhàgail agus còmhnuidh a ghabhail maille ri Criosd gu bràth air nèamh, agus nach builich thu 'aon uair' air còmhnuidh maille ri Criosd ann am meòrachadh? An è sin do ghràdh do d'charaid? Nach mò na sin, do ghràdh do Chriosd agus do d'ionad-còmhnuìdh sìorruidh, beannaichte?" Is fuilteach, lonach eunlaith do smuaintean seachranach; ma leigeas tu leo uair do mheòrachaidh nèamhaidh a shlugadh suas, sluigidh ìad suas beatha agus aoibhneas do smuaintean. Air an aobhar sin, ruaig air falbh o d'ìobairt ìad, agus cum do chridhe gu teànn air an obair.

4. Is dòigh eile air an dean do chridhe do mhealladh, an obair mheòrachaidh a *ghrad-chrìochnachadh* mu'n ceart a thòisicheas ì annad. Faodaidh tu sin aithneachadh gu soilleir aig dleasanais eile. Nach tric, aig d'ùrnuigh uaignich, a gheibh thu do chridhe a' cur

cabhaig' ort, a dìan-ìarraidh ort a gearradh goirid agus sgur dhì? Mar sin, matà, aig do mheòrachadh nèamhaidh, bithidh do chridhe sgìth de'n obair, agus caisgidh è do chéum nèamhaidh, mu'n ceart a bhlàthaichear thu. Ach smachdaich thusa do chridhe ann an ainm Dhé, thoir gu làn ùmhlachd è, agus na fàg obair cho mòr lethdheante. Abair ris, "A chridhe amaidich! ag ìarraidh déirce car ùine, agus falbh mu'm faigh thu ì, nach obair chàillte dhuit sin? Ma stadas tu mu'n ruig thu do cheann-uidhe, nach bi do thurus dìomhain? Thàinig thu an so fo dhòchas sealladh 'fhaotuinn de 'n ghlòir a shealbhaicheas tu mar oighreachd, agus an stad thu faisg air mullach an t-sléibh, agus an tionndaidh thu air d'ais mu'n gabh thu sealladh air? Thàinig thu an so 'an dòchas labhairt ri Dia, agus am falbh thu mu'm faic thu è? Thàinig thu chum thu-féin ionnlad ann an sruthaibh an t-sòlais, agus a chum na crìche sin, chuir thu dhìot rùsg do smuaintean talmhaidh, agus am pìll thu air falbh anis gun bheantuinn ach amhàin ri bruaich na h-aimhne beò? Thàinig thus' an so 'a ghabhail beachd' air 'tìr a'gheallaidh,' na falbh, matà, gus am faigh thu 'aon bhagaid fhìon-dhearcan' a dh-fheuchas tu do d'bhràithribh, chum am misneachadh Faiceadh ìad, le aoibhneas do chridhe, gu'n do bhlais thu air an fhìon; faiceadh ìad o shuilbhireachd do ghnùis' gu'n robh thu air d'ùngadh leis an ola; faiceadh ìad o chiùineachd do nàduir agus o mhìlseachd do bhriathran, gu'n robh thu air do bheathachadh leis a' 'bhainne' agus leis a' 'mhil.' Is teine nèamhaidh so a leaghas do chridhe reòta, a ghlanas è, agus a ni spioradail è, ma gheibh è ùin gu oibreachadh air d'aignidhean." Mar sin, lean air an obair, gus am faighear rud-eigin a dheanamh, gus am bi do ghràsan air an oibreachadh, d'aignidhean air an dùsgadh, agus d'anam air a bheò-ùrachadh leis na taitneasaibh a ta shuas; no, mur ruig thu air na nithibh sin uile, aig aon àm, thoireadh sin ort an ìarraidh na's dùrachdaiche air àm eile. "Is beannaichte an t-òglach sin, a gheibh a Tighearn, ri àm dha teachd, a' deanamh mar sin." *Mata* 24. 46.

CAIBDEIL XVI.

Còmhradh Diadhaidh a' Mheòrachaidh Nèamhaidh, no Meòrachadh nèamhaidh air a dheanamh, no air a chleachdadh; agus an obair air a comh-dhùnadh.

Agus anis, a léughadair, bi gach là ag oibreachadh do ghràis air a lughad, araon air meòrachadh agus ùrnuigh aréir nan seòladh a thugadh dhuit anns na CAIBDEILIBH roimhe so. Teich air falbh gu àit uaigneach air-chor-eigin, air an àm a's feàrr a fhreagras dhuit, a' tilgeil uait d'uile smuaintean talmhaidh, cho stòlda, cho beò-dhùrachdach, iriosal 's a ghabhas deanamh, agus seall suas gu nèamh, a' cuimhneachadh an sin air d'fhois shìorruidh. Ionnsuich cho cìnnteach 'us cho òirdheirc 's a tha d'fhois. Eireadh d'anam suas o nithibh faicsinneach gu nithibh brìghmhor a' chreidimh, a' sàmhlachadh nan aoibhneas nèamhaidh ris na h-aoibhneasaibh aimsireil ,uair mu seach ri grad ùrnuigh agus féin-labhairt, no 'g an deanamh ameasg a chéile, a' tagair do chùis gu h-iriosal ri Dia, agus gu làn-dhùrachdach ri do chridhe féin,—a' sìor-thagair mar sin, gus an lìonar do chridhe le sealladh beò, blàth, aoibhneach air nithibh nèamhaidh, gus nach clòdan talmhaidh thu, na's fhaide, ach deàrsadh nèamhaidh, gus am faighear thus' am peacach dearmadach, a ghràdhaich an saoghal, anis a' gràdhachadh Dhé gu beò, blàth, gus am bi an gealtair air a thionndadh gu Criosduidh tréun, dìleas, rùnach gun eagal; gus an atharraichear do bhròn agus do mhulad gun fhéum, gu làn aoibhneas. A dh'aon fhocal, gus an tagair thu do chridhe bho thalamh gu nèamh; o chuideachd thalmhaidh gu gluasad maille ri Dia, agus gus am faod thu do chridhe, 'us è aoibhneach, a shìneadh anis air d'fhois, mar ann an uchd Chriosd, agus do mheòrachadh a' labhairt air d'fhois shìorruidh, aréir an t-seòlaidh a bheirear dhuit anis, a chum do chuideachadh. Meòraich agus labhair riut-féin mar so:—

"O m'fhois! Cia milis d'fhuaim 'us d'ainm! Is ceòl bìnn thu do mo chluais! Deoch-ùrachaidh mo chridhe, a' taomadh air mo spiorad, agus a' ruith tre uile chuislibh m'anama ! M'fhois ! cha n-è fois cloiche air an talamh, no fois a'chuirp so anns an uaigh, no idir an fhois a dh-ìarras an saoghal feòlmhor. O m' fhois bheannaichte ! 'nuair nach ‘ sguir sinn a là no dh'oidhche, a ràdh, is Naomh, Naomh, Naomh an Tighearn Dia Uile-chumhachdach. 'Nuair a gheibh sinn fois o'n pheacadh, ach cha n-ānn o aoradh ; o fhulangas agus o bhròn, ach cha n-ānn o aoibhneas ! O mo là beannaichte ! 'nuair a gheibh mise fois maille ri Dia ! 'nuair a ghabhas mì tàmh ann an uchd mo Thighearna ! 'nuair a gheibh mì fois ann an aithneachadh, ann an gràdhachadh, ann an deanamh gàirdeachais, ann am moladh ! 'nuair a bhitheas m'anam agus mo chorp iomlan a'làn-mhealtuinn Dhé uile choimhlionta ! 'nuair a làn-ghràdhaichear mise le Dia, neach a's gràdh féin, agus a ghabhas è fois 'n a ghràdh dhomh-sa, mar ghabhas mise fois ann mo ghràdh dhà-san, agus a ni è gàirdeachas thairis òrm le aoibhneas, agus gàirdeachas thairis òrm le ceòl, agus a ni mise gàirdeachas ànn-san !

" Cia fagus an là fìor bheannaichte, fìor aoibhneach sin ! Tha è 'teachd gu grad. ‘An tì a ta ri teachd, thig è, agus cha dean è moille'. Ged shaoilear gu'm bheil mo Thighearn a'cur dàil 'n a theachd, fathast tamull beag, agus bithidh è an so. Nach goirid beagan cheudan bhliadhnachan an déigh dhoibh a dhol seachad? Cia cìnnteach a chithear a chomharradh ! Cia grad a ghlacas è an saoghal mi-chùramach, eadhon ‘ mar thig an dealanach o'n àird an ear, agus a dhealraicheas e gus an àird an ìar,' bithidh teachd mo Thighearna'. Thar leamn gu'n cluinn mi nis fead a thrompaid ! Thar leam gu'm faic mì nis ‘ e 'teachd le neulaibh,' air a chuairteachadh le 'ainglibh, ann am mòrachd agus ann an glòir !

O pheacacha gun chùram ! Ciod a ni sibh anis ? Càit am folaich sibh sibh-féin ? Ciod a dh-fholaicheas sibh ? Dh'fhalbh na beànntan. Chaidh na nèamhan agus an talamh, a bh'ānn, seachd. Sgrios an teine mìllteach na h-uile nithe ach sibh-féin, a dh-fhéumas a bhi mar chonnadh gu bràth. O na'n gabhadh sibh losgadh ás cho luath ris an talamh ; agus leaghadh ás mar rinn na nèamhan! Ah! is dìomhain an ìarrtas sin anis! B'è an t-Uan féin bhur Caraid; ghràdhaicheadh è sibh; threòraicheadh è sibh, agus anis shaoradh è sibh; ach cha b'àill leibhs' è roimhe so, agus anis tha è ro anmoch. Tha è ro anmoch éigheachd, 'a Thighearn,' a Thighearna'; ro anmoch, ro anmoch, a dhuine! Cuime 'sheallas tu mu-n-cuairt? Cò is urrainn do theàrnadh? Càit an ruith thu? Cò is urrainn do dhìon? O thruaghain, sgrios thu thu-féin!

"Anis, a dhaoine naomh, beannaichte, a chreid 's a ghéill! So crìoch bhur creidimh agus bhur foighidin. So an t-àit a dh'ìarr sibh, so an onoir ris an dh'fheith sibh. An aithreachas dhuibh anis gach sàrachadh, gach bròn, gach trioblaid a dh'fhuilig sibh, agus gach féin-àicheadh 'us céum naomh a rinn sibh? Am bheil deòir bhur n-aithreachais anis searbh no milis? Faicibh ma Breitheamh 'us fìamh-ghàir' air ruibh! gràdh 'n a ghnùis! na tiodalan, Fear-saoraidh, Cōmpanach, Ceànn, sgrìobhte air 'aoduinn a's gràdhaich' agus a's dealraiche snuadh. Eisd! ghairm è sibh, ag ìarraidh oirbh seasamh an so 'air a làimh dheis.' Na bitheadh eagal òirbh, oir sin an t-àit àrd anns an 'cuirear a chaoraich féin'. O cia aoibhneach an fhàilt! 'Thighibh, a dhaoine beannaichte m'Athar-sa, sealbhaichibh mar oighreachd an rìoghachd a ta air a deasachadh dhuibh o leagadh bunaite an domhain.' Gabhaidh è air làimh sibh, tha 'n dorus fosgailte, is leis-féin an rìoghachd, agus uime sin, is ì bhur cuid-sa: sin bhur n-àit an làthair a rìgh-chaithreach! Gabhaidh an t-Athair ruibh mar chéile sgìamhach a Mhic, agus fàiltichidh è sibh gu crùn na glòire. Ciod-air-bith cho neo-airidh sibh, féumar bhur crùnadh. So an ni a chnuasaich saor ghràs teàrnaidh, so rùn a' ghràidh shìorruidh. O ghràis bheannaichte! O ghràidh bheannaichte! O mar dh-éireas gràdh 'us gàirdeachas! Ach cha n-urrainn mise càinnt a chur air, cha n-urrainn mis' a mheasrachadh. 'Is ro iongantach an t-eòlas so air mo shon: tha e àrd; cha ruig mi air.'

"So an t-aoibhneas sin a chaidh cheannach le bròn, so an crùn a chaidh cheannach leis a' chrānn-chéusaidh. Ghuil mo Thighearn, chum gu'n tiormaichteadh mo dheòir-sa nis air falbh. Dh'fhuilich è, chum gu'n deannainn-sa gàirdeachas anis. Chaidh a thréigsinn, chum nach tréigteadh mis' anis. Bhàsaich è roimhe so, chum gu'm mairinn-sa beò anis. O thus' a shaor thròcair, a's urrainn truaghan cho suarach àrdachadh! A nasgaidh thu dhomh-sa, ged bu daor thu do Chriosd! Is è saor ghràs a rōghnaich mise, 'nuair a dh'fhàgadh mìltean. Mo chōmpanaich 's a' pheacadh a' losgadh ann an ifrinn 'us mise ri gairdeachas an so ann am fois! Mise beò an so maille ris na naoimh sin uile! O cia sòlasach mo choinneamh ri mo sheànn luchd-eòlais,—ìadsan a bha tric ag ùrnuigh leam, a' guil leam agus a' fulang maille rium, agus a labhair rium gu tric air an là 's air an àit so! Chì mì cha b'urrainn an uaigh bhur cumail ìnnte. An gràdh sin a shaor mise, shaor è sibhse mar-an-céudna.

"Cha chosmhuil so ris na bothanaibh creadha, na prìosanaibh, na tighean-còmhnuidh truagh anns an robh sinn air thalamh. Cha chosmhuil an guth aoibhneis so ris na seànn ghearanaibh, na cneadaibh 's an osnaich a bh'againn. Cha chosmhuil am moladh bìnn so ris an fhanaid agus ris a' chàineadh, no ris na mionnan agus na mallachdan a chuala sinn air thalamh. Cha chosmhuil na cuirp so ris na cuirp a bh'againn, no na h-anamanan so ris na h-anamaibh a bh'againn, no a' bheatha so ris a' bheatha bh'againn. Chuir sinn dhìnn an t-àit, an staid, an t-aodach, na smuaintean, a' chàinnt agus a' chuideachd sin a bh'againn. Roimhe, bu lag, suarach iomadh aon de na naoimh, cho uaibhreach, frionasach, as gu tric gur gānn a dh-aithnicheadh neach ciod an gràs a bha aige: ach cia glòrmhor anis gach aon de na naoimh,—gach aon bu shuaraiche dhiubh roimhe! Càit anis am bheil an corp peacaidh leis an robh ìad-féin 'us muinntir eile mu-n-cuairt doibh gu tric air an sgìtheachadh? Càit anis am bheil na barailean caochlaideach sin, na h-ainmean tàireil sin, na roinnean feargach sin, na h-ìnntinnean brosnaichte, gach sealladh coimheach 'us dìteadh neo-charrantach leis an robh sinn air ar buaireadh roimhe? Cha n-'eil againn anis ach aon bharail, aon ainm, aon chridhe, aon tigh agus aon ghlòir. O cia milis an réite! 'Aonaidh bheannaichte! Cha n-'eil anis amaideachd annainn ni's mò, no aineolas a chuireas

eas-onoir air an t-soisgeul. Cha deanar ni's mò tuireadh airson fulang nan naomh, no airson sàrachadh na h-eaglais. Cha deanar caoidh thairis air fulang chàirdean, cha deanar guil aig leabaidh am bàis, agus cha silear deòir aig an uaigh. Cha n-fhaigh thu gu bràth do bhuaireadh aon uair eile le Sàtan, leis an t-saoghal, no le d'fheòil féin. Tha do thinneas, do phìan 'us do bhròn air an leigheas gu léir. Cha luchdaich do chorp thu ni's mò le anmhuinneachd agus sgìos. Cha bhi agad ni's mò ceànn. no cridhe goirt, acras no tart, cadal no saothair. Dh'fhalbh ìad sin uile uait gu bràth!

"O nach cumhachdach an t-atharrachadh so! Mì nis air m' àrdachadh o'n òtrach gu caithir rìoghail; o chuideachd nam peacach géur-leanmhuinneach gu comunn molaidh nan naomh! Bho chorp truaillidh gu corp a 'dhealraicheas mar shoilleireachd nan spéur!' Bho mhothachadh air feirg Dhé, gu Dia a làn-mhealtuinn ann an gràdh! Bho m' uile theagamhan agus m' eagalan, a dh-ionnsuidh na h-oighreachd a dh-fhuadaicheas gach teagamh fada uam! Bho m' uile smuaintean uamhasach air a' bhàs, a dh-ionnsuidh na beatha aoibhnich so! O m' atharrachadh beannaichte! Soraidh leat anis a pheacaidh, agus a bhròin, agus a bhàis gu bràth! Soraidh le mo chridhe creagach, uaibhreach, mì-chreideach! Soraidh le mo chridhe collaidh, talmhaidh, feòlmhor, agus fàilt anis air mo nàdur fìor naomh, fìor nèamhaidh! Soraidh leat 'aithreachais, a chreidimh, agus a dhòchais; agus fàilt ort-féin a ghràidh, a ghàirdeachais agus a mholaidh! Bithidh agam anis foghar torach gun treabhadh, gun chur, gun chlìathadh! Bithidh m' aoibhneas gun searmonachadh, gun ghealladh! na h-uile nithe agam bāll-dìreach o ghnùis Dhé féin! Is iomadh measgadh a gheibhear anns an t-sruth, ach is aoibhneas glan a gheibhear anns an tobar féin. An so cuairtichear mì leis an t-sìorruidheachd, agus bithidh mì beò gu bràth, ag àrd-mholadh an Tighearna! Cha n-fhàs m'aoduinn preasach, cha n-fhàs m'fhalt lìath; oir cuiridh 'an corp truaillidh so neo-thruaillidheachd uime,' agus cuiridh 'an corp bàsmhor so neo-bhàsmhorachd uime,' agus 'sluigear suas am bàs le buaidh! O bhàis, c'àit am bheil' anis 'do ghàth! O uaigh, c'àit am bheil' anis 'do bhuaidh !' Cha ruith là m' aonta de'n bheatha so gu bràth ! Cha chuirear dragh òrm ni's mò le smuaintibh air uamhas a' bhàis ! Cha n-fhuaraichear m' aoibhneas le eagal a chāll ! An déigh do iomadh, iomadh, iomadh mìle lìnn a dhol seachad, cha bhi mo ghlòir ach a tòiseachadh ; agus an déigh do iomadh ceud mìle lìnn tuilleadh gabhail seachad, cha n-fhaisge crìoch mo ghlòire. Is àrd ghrian gach là, is foghar gach mìos, is gàirdeachas gach bliadhna, is làn-aois neartmhor, aoibhneach gach lìnn, agus is aon sìorruidheachd so uile ! O shìorruidheachd bheannaichte ! glòir mo glòir' ! iomlanachd m'iomlanachd !

" Ah ! nis, a chridhe lùnndaich, thromsanaich, nach māll, fuar a gheibhear thus' a' smuaineachadh air là d'ath-bheothachaidh so ! An fheàrr leat suidhe sìos anns a' phōll, na gluasad ann an lùchairt Dhé ? Am bheil thu nis a' cuimhneachadh air do ghnothach aimsireil, no 'smuaineachadh air d' ana-mìann, air do thaitneas talmhaidh, no air do chōmpanaich aighearach ? An fheàrr a bhi bhos an so, na shuas maille ri Dia ? Cò cuideachd a's feàrr ? Cò taitneas a's mò ? Tiugainn, tiugainn ; uam do leisgeul, uam do dhàil. Tha Dia anis ag àithneadh dhomh-sa, agus tha mis' anis ag àithneadh dhuit-sa. Tog ort, matā, crioslaich suas do leasrach. Dìrich an sliabh. Seall mu-n-cuairt duit le creidimh agus cùram. Na seall air d'ais air sligh an fhàsaich, mur ānn gu smuaineachadh cho glòrmhor, maireannach 's a tha an rìoghachd a ta shuas, agus gu thuigsinn na's feàrr cho taitneach 's a tha ì seach fasach sin na h-ulartaich. Sid shuas glòir d'Athar ! Sid, O m'anam ! an t-àit gus an giùlainear thusa, 'nuair a dhealaicheas tu ris a'chorp so ; agus an déigh do chumhachd do Thighearna an corp so a thogail suas o'n uaigh, agus thu-féin 'us esan aonadh arìst ri 'chéile, bithidh sibh,—m' anam agus mo chorp,—beò gu bràth maille ri Dia. An sid chithear an ' Ierusalem Nuadh' ghlòrmhor, na geatachan neamhnuideach, na bunaitean neamhnuideach, na sràidean òir, agus an t-ùrlar òir a's soilleire dreach. Cha bhi féum an sid air a' ghréin ud a tha nis a' soillseachadh an t-saoghail so ; dealraichidh tu-féin cho soilleir ris a ghréin ud. Is è Dia féin a' ghrìan, agus is è Criosd féin an solus an sid, agus 'n a sholus gheibh thusa solus.

O m'anam! am bheil thus' 'a' cur 'an amharus gealladh Dhé le mì-chreidimh?' Is mòr m'amharus ort. Na'n do chreid thu gu làn anns a' ghealladh, bhiodh tu air do lìonadh leis na's mò na tha thu. Nach 'eil è agad fo làimh-sgrìobhaidh, fo shéula agus fo fhocal Dé? An urrainn Dia bréug a dheanamh? An urrainn an Tì, a's è an fhìrinn féin, a bhi bréugach? Carson a ghealladh è dhuit na's mò na 's àill leis a choimhlionadh? An fheàirrd Dia thus' a mhealladh le brosgul? Na bu dàna dhuit an Dia glic, cumhachdach, fìrinneach a choireachadh. Nach iomadh gealladh a bha air a choimhlionadh dhuit ann an gnìomh d'ìompachaidh! An abair thu gu'n tig focal meallaidh o Dhia? O thus', a chridhe thruaigh an as-creidimh! Nach tug Dia dhuit gealladh air fois, agus an diùlt thu è? Faodaidh do shùilean, do chluasan, agus do chàilean uile do mhealladh, ach cha dean gealladh Dhé do mhealladh. Is cìnntiche dhuit gealladh Dhé, sgrìobhte 'n a fhocal, na ged chitheadh tu è le do shùilibh, no ged làimhsicheadh tu è le do làmhan. An cìnnteach thu gur beò thu, no gur è so an talamh air am bheil thu a'd' sheasamh, no gu'm bheil do shùilean a' faicinn na gréine? Cho cìnnteach sin tha uile ghlòir so nan naomh; cho cìnnteach sin bithidh mise na's àirde na réultan nan spéur ud, agus beò gu bràth anns a' bhaile naomh, agus seinnidh mì cliù m'Fhear-saoraidh gu h-aoibhneach, ait; mur bi mì air mo dhùnadh amach le mo 'dhroch cridhe mì-creidimh' so, a' toirt òrm imeachd air falbh o n Dia bheò.

"Agus am bheil an fhois so cho milis 'us cho cìnnteach sid? Ciod, matà, is ciall do mhi-chùram an t-saoghail? An aithne dhoibh ciod a tha ìad a' dearmad? An cual' ìad riamh mu 'timchioll, no 'm bheil ìad 'n an cadal, no marbh? An aithne dhoibh gu'm bheil an crùn rompa, 'us ìad-féin gun aon chéum 'n a dhéigh, no fathast a' ruith air dìomhanas? Nach gòrach ìad a' stad 's a' tional cho dìan air an t-sligh, 'us ìad a' greasad gu luath gu saoghal eile, agus an sonas sìorruidh ann am mòr chunnart. Na'n robh aon srad réusain aca, cha reiceadh ìad am fois air faoin obair, cha reiceadh ìad an glòir air dìomhanasaibh saoghalta, no idir nèamh air taitneasaibh peacach. A dhaoine truagh! O na'n tugadh sibh fainear bhur cunnart, an sin bu shuarach leibh gach greim meallaidh dhiubh sin? Gu-ma beannaichte gu bràth an gràdh sin a shaor mise o'n dorchadas mhealltach so?

"Thig na's faisge fathast, O m'anam! le do ghràdh a's dùrachdaiche céum. So dhuit gnothach air an oibrich ê, rud-eigin a's fhìach dhuit a ghràdhachadh. O faic an àilleachd a chithear an so! Nach 'eil gach maise 's an t-saoghal cruinn an so! Nach mì-dhreach gach àilleachd eile! Am féumar do ghairm anis gu sin a ghràdhachadh. So dhuit anis cuilm mhilis air a sgaoileadh fo do shùilibh do uile chumhachdan d'anama; agus am féumar ìarraidh ort beathachadh oirre? Agus nach urrainn thu an Dia sin, an Criosd sin, a' ghlòir sin a ghràdhachadh, a ta cho fìor airidh air gràdh ann an tomhas gun tomhas,—gu neo-chrìochnach? Gràdhaichidh tu do charaid, a chionn gu'm bheil gràdh aige dhuit, agus nach 'eil gràdh do charaid cosmhuil ri gràdh Chriosd? Cha n-urrainn guil, fuil, no fulang do caraid, socair a thabhairt duit, no do dheòir 'us do bhàs féin a chasgadh, ach tha àrd chumhachd slànachaidh nach dìobair a chaoidh, anns na deòir agus anns an fhuil a thuit o phearsa do Thighearna.

"O m'anam! ma's airidh gràdh, agus ma ghinear gràdh le gràdh, cia do-mheasraichte an gràdh a ta romhad an so! Taom amach uile stòras d'aignidhean an so, ach is ro bheag ìad uile. Hò! nach robh tuilleadh ānn! Hò! nach robh è mìle cuairt na's mò! Fritheil Dhà-san an toiseach, a fhritheil dhuits' an toiseach. Faigheadh E ceud-ghin agus neart d'anama, a thug a neart agus a bheatha féin ann an gràdh air do shon-sa. O m'anam, an gràdhaich thu òirdhearcas? Sid agad tìr an t-soluis! So tìr an dorchadais. Sid agad na réultan a' boillsgeadh, a' ghealach a' dealradh, agus a' ghrìan a' deàrsadh; ach is beag ìad sin uile, cha n-'eil ìad ach mar lòchrain an crochadh air taobhmuigh tigh d'Athar, a chum do shligh a shoillseachadh dhuit, fhad 's a bhitheas tu ag imeachd tre 'n t-saoghal dhorch so: ach is beag is aithne dhuit an sonas agus a' ghlòir a ta air a thaobh-stigh! An gràdhaich thu freagarrachd? Cò is freagarraiche na Criosd? A dhiadhachd agus a dhaonnachd, a lànachd agus a nasgaidheachd, a dheònachd agus a sheasmhachd, ìad sin uile a' sìor-éigheachd gur è caraid a's freagarraiche. Ciod is freagarraiche airson do thruaighe na tròcair? Ciod is freagarraiche airson do pheacaidh agus do thruaillidheachd na onoir 'us iomlanachd na naomhachd? Ciod an t-àit a's freagarraiche air do shon na nèamh? Am bheil an saoghal so ag còrdadh ri do mhìann? Nach 'eil gu leòr agad deth? No, an gràdhaich thu buannachd agus dlùth dhàimh? Càit am faigh thu buannachd a's feàrr na gheibhear air nèamh, no dàimh a's dlùithe na gheibhear an sin.

"An gràdhaich thu fear-eòlais? Ged nach fhaca do shùil do Thighearn riamh, chuala tu a ghuth, fhuair thu gu tric a bheannachd, agus bha thu beò 'n a uchd. Theagaisg è dhuit eòlas ort-féin agus air-féin; dh'fhosgail è dhuit a' cheud uinneag sin tre 'm faca tu an rathad glan astigh do nèamh. An dì-chuimhnich thu 'nuair a bha do chridhe mi-chùramach, agus a dhùisg è dhuit e; cruaidh agus a thaisich è dhuit e; fuar, agus a bhlàthaich è dhuit è; rag, agus a thug è air géilleadh; ann an sìth ris a' pheacadh, agus a ghluais è gu cogadh; slàn, agus a bhris è dhuit è, 'g a shlànachadh arìst? An dì-chuimhnich thu na h-uairean air an d'fhuair è fo dheòir thu, ag éisdeachd ri d'osnaich agus ri d'acain uaignich, a' fàgail nan uile nithe, 's a' teachd a thoirt sòlais dhuit; 'g a do ghlacadh, mar gu'm b'ānn, 'n a ghàirdeanaibh agus ag ràdh, 'Anam bhochd, ciod a tha 'cur ort? Am bheil thu ri guil, an déigh dhomh-sa guil cho mòr air do shon? Biodh deadh mhisneachd agad; is slàint agus cha bhàs do lotan; is mise-féin, leis nach àill do chron, a rinn ìad; geda leigeas mì ruith le d'fhuil, cha leig mì idir ruith le do bheatha.' Is cuimhne leam a ghuth. Cia mìn, ciùin, socrach a thog è suas mì! Cia cùramach a cheangail è mo lotan!

"Thar leam gu'n cluinn mì è fathast ag ràdh, 'A pheacaich bhochd, ged is mi-chaoimhneil a bhuin thusa rium-sa, agus geda thilg thu air falbh uait mì, fathast cha bhuin mise mar sin riut-sa. Geda chuir thusa suarach mi-féin agus mo thrŏcairean, fathast is leat-sa mise agus mo thrŏcairean uile. Ciod a b'àill leat mis' a thoirt duit? Agus ciod a tha dh-easbhuidh ort, nach urrainn mis' a thoirt duit? Ma's taitneach leat nì sam-bith a ta agam, gheibh thu è. An gabhadh tu maitheanas? Matà. maithidh mì dhuit gu saor d'fhìachan uile. An gabhadh tu gràs agus sìth? Matà, gheibh thu ìad sin le chéile. An gabhadh tu mi-féin? Féuch, is leat-sa mise—do Charaid, do Thighearn, do Bhràthair, do Chōmpanach, agus do Cheànn. An gabhadh tu an t-Athair? Bheir mise d'a ionnsuidh thu, agus bithidh è agad, annam-sa agus tromham-sa.'

"B'ìad sin focail ath-bheothachaidh mo Thighearna. Ach an déigh sin, an uair a chuir mise teagamh 'n a ghràdh, is cuimhne leam fathast na h-argumaidean làidir a labhair è rium agus a bhuadhaich air gach teagamh, ag ràdh, 'O pheacaich, am bheil thu fathast ann an teagamh an déigh dhomh-sa uiread a dheanamh chum mo ghràdh a dhearbhadh dhuit? Nach robh mì fada, fada 'g am' thairgse féin 's a' tairgse mo ghràidh dhuit, agus am bheil thu fathast fo theagamh nach 'eil mì toileach a bhi leat? Nach daor a dhearbh mì dhuit gu'm bheil gràdh agam dhuit? Nach creid thu am fulangas searbh sin a thug mo ghràdh dhuit òrm. Nach 'eil mì anns an t-soisgeul mar leòmhan an aghaidh do naimhdean, agus mar uan dhuit-sa, agus nach fhìach leat mo chaoimhneas blàth agus mo nàdur mìn? Na'm àill leam do bhàs, carson a dh-fhuiliginn 's a dheanainn uiread a chum thus' a chumail beò? An robh féum agam air d'ìarraidh cho liosda; agus air do leantuinn cho foighidneach? Carson a tha thu nis ag ìnnseadh d'uireasbhuidh dhomh? Nach 'eil gu leòr agam air mo shon féin agus air do shon-sa? Cuime 'dh-ìnnseas tu do neo-airidheachd dhomh? oir na'n robh thu-féin airidh, càit an robh d'fhéum air m'airidheachd-sa? An tug mì riamh cuireadh, no teàrnadh do mhuinntir airidh agus fhìreanta, no am bheil an leithid sin air thalamh? Am bheil thu gun ni sam-bith agad? am bheil thu càillte agus truagh, gun chuideachadh agus tu uirbheasach? Am bheil thu nis a' creidsinn gur Slànuighear uile-fhoghainteach mise, agus an àill leat mo ghabhail? Feuch! is leat-sa mì, gabh mì; ma tha thusa toileach, tha mise toileach; agus cha n-urrainn peacadh, no Sàtan ar pòsadh a bhriseadh.'

"Sin, O sin na focail bheannaichte a labhair Spiorad an Tighearna rium anns an t-soisgeul, gus an tug è òrm mi-féin a thilgeil sìos aig a chosaibh, agus éigheachd amach, 'Mo Shlànuighear, agus mo Thighearna, bhris thu, dh'ath-bheothaich thu mo chridhe; thug thu buaidh air, choisinn thu è; gabh ê; is leat è; ma thoilicheas a leithid de chridhe thu, gabh è; mur toilich, dean è mar a b'àill leat è 'bhith.' Mar sin, O m'anam! faodaidh tu cuimhneachadh air a' chòmhradh mhilis, eòlach, shaor a bha agad ri Criosd; uime sin, ma ghinear gràdh le eòlas taitneach air neach, dòirt amach do chridhe do Chriosd. Is e-féin a sheas aig leabaidh do 'thinneis ìarganaich;' is e-féin a lughdaich do phìan; is e-féin a dh'ùraich thu 'us tu sgìth; is e-féin a dh'fhuadaich air falbh d'eagal. B'ullamh riamh è gu do fhreagairt, 'nuair a ghairm thu air gu dùrachdach; choinnich è riut ann an àitibh follaiseach agus uaigneach; fhuaradh leat è anns a' choimhthional, ann do thigh, ann do sheòmar, anns an achadh, ann m faire na h-oidhche, agus ann an iomadh cunnart mhòr.

"Ma tharruingear gràdh le fìalachd agus iochd, is mòr, ann an tomhas gun tomhas, m'fhìachan-sa do ghràdh Chriosd! Gach tròcair ann an cuairt mo bheatha, gach àit anns an robh mo chòmhnuidh, gach cuideachd 'us neach air an robh mì eòlach, gach seirbhis, obair agus dàimh, gach cor anns an robh mì agus gach atharrachadh tre 'n deachaidh mì riamh—tha ìad sin uile nis ag ìnnseadh dhomh, gur maitheas a' sìor-sruthadh an tobar. O Thighearna, is mòr an gràdh a ta agam ri phàidheadh dhuit! Agus tha m'fhìachan a' sìor-mheudachadh gach là! Ciamar a bheirinn-sa gràdh arìst airson gràidh cho mòr! Ach an dàna dhomh smuaineachadh air thus a phàidheadh, no air do ghràdh-sa ath-dhìoladh le mo ghradh féin? Am pàidh mo sgillinn bhochd-sa thusa airson nam mèinn òir a thug thu dhomh? Am pàidh m'ìarrtas ainmig d'fhìalachd nach sguir? Mo chuid-sa, neo-ni, ma tha cuid agam, airson do chuid-sa a ta neo-chrìochnach? An dàna dhomh-sa strì riut-sa ann an obair gràidh; no mo shradag fhànn a chur a strì ri Gréin a' ghràidh. An urrainn mise gràdhachadh cho àrd, cho domhain, cho leathann, cho fada, ri Gràdh féin; cho mòr ris an Tì a rinn mì, agus a rinn mo ghràdh, agus a thug dhomh am beagan gràidh a ta agam? Cha mhac-samhuil mise dhuit ann an oibribh cumhachdach, no ann an cruthachadh, no ann an gleidheadh, no ann an riaghladh an t-saoghail, ni mò is mac-samhuil mì dhuit ann an gràdh. Cha n-eadh, cha n-eadh, a Thighearna, ach géilleam dhuit-sa, oir thug thu buaidh òrm. O bhuaidh bheannaichte! Gabh air d'aghairt gu buadhmhor, agus buadhaich fathast, a' deanamh buaidh-chaithream ann an gràdh. Eighidh prìosanach a' ghràidh do bhuaidh, 'nuair a threòraicheas tu mì le àrd chaithream o'n talamh gu nèamh, o bhàs gu beatha, o bhreitheanas gu do rìgh-chaithir. An sin, aidichidh mi-féin, agus gach uile neach a chì è, gu'n tug thu buaidh, agus their na h-uile, 'Feuch cionnus a ghràdhaich se è!'

"Ach bitheadh mo ghràdh-sa sìnte fo do ghràdh-sa; oir ged nach mì do choimeas, is mì do phrìosanach air mo shaoradh leat. Nach toir mì gràdh idir, a chionn nach urrainn mo ghràdh éirigh gu meud do ghràidh-sa? Hò! nach mise b'urrainn a ràdh gu beò-chridheach, 'Is toigh leam thu,' eadhon mar is toigh leam mì-féin, 'us mo charaid! Ged nach urrainn mì ràdh, mar thuirt an t-Abstol, 'Tha fios agad gur toigh leam thu;' gidheadh is urrainn mì 'radh, a Thighearna, tha fios agad gur è mo mhìann do ghràdhachadh. Tha fearg òrm ri mo chridhe, nach 'eil gràdh na's mò aige dhuit; cronaichidh mì è, ach cha téid è am feothas; réusanaichidh mì ris, agus bu bhuidhe leam 'aomadh leam, ach cha n-fhaigh mì gluasad ànn; buailidh agus suathaidh mì è le òrduighean an t-soisgeil, ach fathast, cha n-fhaigh mì blàth è 's an taobh-stigh dhìom. Anam neo-airidh! nach 'eil do shùil anis air an aon chuspair a's àillidh a ta ānn? Nach fhaic thu nis glòir anabarrach aoibhneach nan naomh? Agus nach gràdhaich thu? Nach anam réusanta thu, agus nach tigeadh do d' réusan ìnnseadh dhuit gur tōll dubh an talamh so, ann an coimeas ri glòir nèimh? Nach spiorad thu-féin, agus nach bu chòir dhuit Dia a ghràdhachadh, oir is Spiorad Dia, agus is e-féin Athair nan Spiorad? Cuime 'ghràdhaicheas tu do chrìadh bhàsmhor cho mòr, agus nach gràdhaich thu glòir nèamhaidh na's mò? An gràdhaich thu 'nuair a ruigeas tu shuas? 'nuair a thogas an Tighearn do chorp ás an uaigh, agus a bheir è ort dealradh mar a' ghrìan ann an glòir fad saoghal nan saoghal; an gràdhaich thu air an là sin? Nach coinneamh luchd-gràidh an t-àit sin gus an togar suas thu? Nach staid gràidh a' bheatha an sin? Nach ì sin là-bàinnse mòr an Uain? Nach obair gràidh, an obair an sin, far am faigh anamanan an lìonadh le gràdh maille ri Criosd? Matà, O m'anam, tòisich air an obair an so! Bi tìnn le gràdh anis a chum a bhi slàn le gràdh an sid. Cum thu-féin anis ann an gràdh Dhé, agus na leig le beatha, no bàs, no ni sam-bith do sgaradh uaith, agus gleidhear thu ann an lànachd a' ghràidh gu bràth; agus cha lughdaichear, cha searbhaichear do thoil-ìnntinn le ni sam-bith; oir dh'ullaich an Tighearn baile gràidh agus àit chum a ghràdh a thaomadh air a shluagh taghte, agus ìadsan a bheir gràdh d'a ainm, còmhnaichidh ìad ànn.

"Dùisg, dùisg, matà, O m'anam chadalaich! Is miréusanach cadal fo sholus a'ghràis, agus is miosa na sin cadal fo dhlùth-theachd soluis na glòire. Thig a-mach anis, mo spiorad trōm, reòta agus do Thighearn ag ìarraidh ort gàirdeachas a dheanamh arìst 's arìst. Laidh thu fada gu leòr ann am prìosan na feòla, far an robh Sàtan 'n a dhorsair dhuit, cùraman 'n an ìarunn ort, eagalan 'n an sgìùrsaran dhuit, aran agus uisg àmhghair 'n am biadh dhuit, far am b'è bròn do thighcòmhnuidh, do pheacaidhean agus do naimhdean a' deanamh do leapa dhuit, agus do chridhe mì-chreideach na dorsan agus na cruinn-dùnaidh a bha 'g ad' cumail astigh. Tha Aingeal a' cho-cheangail a' gairm ort anis, a' bualadh aig do dhorus anis, agus ag ìarraidh ort éirigh anis agus a leantuinn. Eirich, O m' anam! agus freagair agus lean è gu suilbhir, agus teichidh do cheanglaichean agus do ghlasan air falbh gu léir. Lean an t-Uan ge-b'-e taobh a théid è. An tigeadh dhuit eagal a bhi ort Fear-treòrachaidh a leantuinn? An urrainn a' Ghrìan do threòrachadh gu àit dorchadais? An treòraich an Tì sin gu bàs thu, a bhàsaìch, agus a tha beò, chum thus' a shaoradh o'n bhàs? Lean è gu luath agus nochdaidh è pàrras Dhé dhuit. Bheir è dhuit sealladh de'n 'Ierusalem Nuadh,' agus blasad air 'craoibh na beatha.' Thig amach, mo spiorad fuar, fānn, agus cuir dhìot d'éideadh geamhraidh; feuchadh d'éideadh aoibhneis agus molaidh gu'm bheil d'earrach air teachd, agus mar tha do shòlas anis ùrail, gōrm, nach fhada gus am bi thu-féin geal, abuich airson an fhoghair; agus an sin gairmear thu gu buain, gu tional, agus gu seilbh a ghabhail. Ach an tig dhomh dàil a chur 'n am aoibhneas, agus a shìneadh uam gus an là sin? Nach còir do aoibhneas an earraich a dhol roimh aoibhneas an fhoghair? Nach fhìach tiodal mu'm faighear làn sheilbh air? Nach àirde staid an oighre na staid tàrlaid?

"Theagaisg mo Thighearn dhomh gàirdeachas a dheanamh ann an dòchas a ghlòire féin; agus ciamar a chì mì a ghlòir tre bhallachan prìosain; oir an uair a nithear 'géur-leanmhuinn òrm airson na còrach,' thu e-féin ag àithneadh dhomh 'gàirdeachas a dheanamh agus a bhi ro shubhach, a chionn gur mòr mo dhuais air nèamh.' Tha fios agam gu'm b'àill leis mo ghàirdeachas a bhi na's mò na mo bhròn, agus tha fios agam, ged is mòr a thlachd anns an anam a ta 'iriosal, briste, brùite,' gur mo na sin a thlachd anns an anam aig am bheil tlachd ànn-féin. Nach do dheasaich mo Thighearn bòrd dhomh anns an fhàsach, agus nach do chòmhdaich è dhomh è le geallaidhean air glòir sìorruidh, 'us biadh ainglean romham air? Nach tric, dùrachdach, fìal a chuireadh dhomh gu suidhe sìos aig a bhòrd, agus itheadh gun sòradh? Nach do bhuilich è òrm, chum na crìche sin, réusan, cìall, creidimh agus nàdur aoibhneach, agus am faod è 'bhith nach b'àill leis mis' a bhi aoibhneach? Nach 'eil è nis ag àithneadh dhuit 'tlachd a ghabhail anns an Tighearn' agus a' gealltuinn 'ìarrtais do chridhe thabhairt duit?' Nach 'eil è nis ag ràdh riut, 'Dean gàirdeachas a ghnàth;' seadh, séinn gu h-ait, agus dean iolach ait? Carson, matà, a bhithinn-sa fo lag mhisneachd? Tha mo Dhia toileach, na'n robh mise toileach. Tha tlachd aige ann mo thlachd-sa. Is àill leis mis' a bhi fagus dà gach là 'us uair, agus a bhì do ghnath anns gach gnothach a' creidsinn ànn, a' meòrachadh air, agus air mo lìonadh le smuaintibh milis, beò air a mhaitheas. O m' obair bheannaichte, freagarrach do mhic Dhé! Ach, O Thigearna, ged is mòr a' chuilm ud a chuir thu romham, is beag ì dhomh-sa gus an cuirear acras òrm. Chuir thusa biadh milis, blasda nèimh romham, ach mo chreach! tha mise cho dāll as nach fhaic mì è, cho tìnn, fānn as nach fhaigh mì blăs milis air, cho meilichte, fuar, rag as nach sìn mì mach làmh d'a ionnsuidh. Air an aobhar sin, a Thighearna, ìarram gu h-iriosal an gràs àraid so uait, mar dh'fhosgail thu nèamh dhomh le d'fhocal, fosgail mo shùilean, chum gu'm faic mì è, agus mo chridhe gu tlachd a ghabhail ànn; air-neo cha bhi nèamh 'n a nèamh dhomh-sa. O thus', a Spioraid na beatha, séid air do ghràsaibh féin annam-sa. Gabh air làimh mì. Tog suas o'n talamh mì, chum gu'm faic mì a' ghlòir sin a dh'ullaich thu airson na muinntir aig am bheil gràdh dhuit!

"Teichibh uam anis, sibhs' a chùraman agus eagalan a bha 'buaireadh m'anama, agus teich thus', a bhròin, a bha gu tric a' ciùrradh mo chridhe. Hò! Teichibh uam car ùine; leigibh dhomh car tamuill; seasaibh air ais; fanaibh shìos an so, gus an téid mise suas agus am faic mì m'fhois. Ged nach 'eil mise fìor eòlach air an rathad, is eòlach Criosd air. Sin an t-àit-còmhnuidh sìorruidh a bha riamh aige mar Dhia glòrmhor. Sin an t-àit gus an tug è a chorp glòraichte fèin. B'ì obair Chriosd an t-àit sin a cheannach. Is ì obair Chriosd an t-àit sin ullachadh, agus mise ullachadh air a shon, agus mo thoirt d'a ionnsuidh. Thug Dia sìorruidh na fìrinn gealladh dhomh,—gealladh séulaichte le séula agus le focal Dhé,—ma chreideas mì, agus is mì a chreideas 'ann an Criosd, nach sgriosar mì, ach gu'm bi a' bheatha shìorruidh agam.' Is goirid an ùin gus an togar m'anam a dh-ionnsuidh an àite naoimh sin, agus cha n-fhada gus an lean mo chorp è. Agus am faod mo theangaidh a ràdh, Is cìnnteach, cha n-fhada gus am bi mise beò maille ri Dia, agus nach léum mo chridhe nis le aoibhneas 's an taobh-stigh dhìom? Am faod mì sin a ràdh tre chreidimh, agus nach fhaod mì a ràdh le aoibhneas? Ah! thus' a chreidimh, is soilleir dhomh anis do laigse! Ach geda dheanadh mì-chreidimh mo sholus dorch, agus mo bheatha trōm, agus m' aoibhneas a mhùchadh, cha n-urrainn è buaidh a thoirt òrm, no idir mo sgrios. Geda ghabhadh è farmad ri mo shòlasaibh uile, fathast, ge b'oil leis, gheibh mise criomag 'us criomag shòlais an so: ach nach bu mhòr, làn, pailt mo shòlas, mur beanadh làmh a' mhì-chreidimh rium idir! an sin dhealraicheadh solus aoibhneach nèimh air mo chridhe, agus is beag nach bithinn cho eòlach air nèamh 's a tha mì air an talamh. Tiugainn, matà, O m'anam, dùn do chluasan, 'nuair a chluinneas tu càinnt 'us fuaim aineolach an as-creidimh. Faodaidh tu gach argumaid, a chluinnear 'n a bhéul, a fhreagairt agus a chur 'n a tosd, no mur téid agad air sin a dheanamh, dean a saltairt fo do chasan gun dàil. Tiugainn, tiugainn, O m'anam! na seas idir ag amharc air an uaigh sin, a' tionndadh nan cnàmhan tioram sin, no idir a' léughadh do leasain anis anns an duslach; oir is goirid gus an dubhar amach na litrichean sin. Ach tog suas do cheànn gu h-àrd, amhairc anis gu nèamh, agus faic d'ainm ann an litrichibh òir, ‘sgrìobhta o thoiseach an t-saoghail ann an leabhar beatha an Uain a chaidh 'mharbhadh.'

“Ciod a theireadh tu na'n tigeadh aingeal a dh-ìnnseadh dhuit anis, gu'm bheil àit-còmhnuidh air 'ullachadh dhuit air nèamh, agus gur leats' è gu bràth gun teagamh air-bith, nach b'aoibhneach leat an teachdaireachd sin? Agus an cuir thu suarach focal a' gheallaidh a thugadh dhuit leis an Spiorad, agus eadhon le Mac Dhé féin? Abair anis gu'm faca tu carbad teine a' teachd anuas o nèamh a chum thus' a thogail suas ànn, mar thogadh suas Eliah, nach b'aoibhneach leat sin? Ach nach 'eil thu air do dheanamh làn-chìnnteach le do Thighearn, gu'n robh anam Lasuruis air a ghiùlain le cuideachd ainglean gu uchd Abrahaim, ìs è sin ri radh, gu onoir 'us glòir nèimh? Nach aighreach a chithear am misgeadair ameasg nan cuach rapach, agns nach sùnntach a shluigeas an geòcair a ghreim reamhar, làn, agus carson nach bithinn-sa aighreach, sùnntach aoibhneach, ait 'us mì air mo rathad dìreach gu nèamh? An taitneach leam biadh 'us deoch, 'nuair a bhitheas acras agus tart òrm? an taitneach leam imeachd air sràidibh breagha, ann an liosaibh òrdail, grìnn, agus còmhnuidh a ghabhail ann an tigh goireasach? An taitneach nithe bòidheach do mo shùilean, an taitneach ceòl bìnn do mo chluasan, agus am mol mì fàile cùbhraidh? agus nach gabh mì tlachd 'us taitneas ann an smuaineachadh roimh-làimh air sonas nèamhaidh?

"Faigheam mo làithean a chaitheamh, a' cruinneachadh eòlais gu milis, toilichte ameasg mo chuid leabhraichean, an sin, theirinn soraidh leat a shaoghail, agus ghabhainn truas ris na daoine mòra, saoibhir sin do nach aithne an sonas so. Ach cia mòr mo shonas air nèamh, far am bi m'eòlas iomlan! Thàinig bàn-rìgh Shéba bho àitibh iomallach na talmhainn a dh-éisdeachd ri gliocas Sholaimh, agus a dh-fhaicinn a ghlòire, ach cia suilbhir bu chòir dhomh-sa nis a dhol o'n talamh gu nèamh a dh-fhaicinn glòir an Rìgh shìorruidh, agus a mhealtuinn a' ghliocais a's àirde; oir ann an coimeas ri sin, is amadain 'us amhlairean na fir a's ionnsuichte air thalamh? Ciod na'n deanadh Dia àrd ìompair dhìom thairis air an talamh uile: ciod na'm b'urrainn mì beànntan atharrachadh, éucailean a shlànachadh le m'fhocal, no le bàrr mo mheòir, no deamhain a thilgeil amach, nach tigeadh dhomh aoibhneas a dheanamh ann an cumhachd 's ann an onoir cho mòr sin? agus nach dean mì aoibhneas gu'm bheil m'ainm sgrìobhta ann an nèamh?

"An so gabhaidh mì taitneas ann mo phàrantaibh agus ann mo chàirdean dìleas, gaolach uile: nach bu taitneach leam iomairt mo ghràidh, 'nuair a leig mì ris è do mo charaid! Ach O! cia taitneach a bhi beò gu bràth ann an gràdh maireannach Dhé! 'Feuch, cia maith agus cia taitneach an ni do bhràithribh còmhnuidh a gabhail cuideachd ann an aonachd!' Cia taitneach teaghlach, fear-pòsda agus a bhean, pàrantan 'us clānn, maighstearan 'us seirbhisich 'fhaicinn beò agus a' deanamh gach nì d'a chéile ann an gràdh! cia taitneach baile 'fhaicinn beò ann an gràdh, gun fharmad, gun trod, gun chònsachadh, gun chòmhstri, gun aimhreit, eas-aontachd, no roinn, ach gach neach a'gràdhachadh a choimhearsnaich mar e-féin, gach aon ag ìarraidh tuilleadh 'us tuilleadh a dheanamh airson aoin eile, agus a'strì cò a's mo gràdh do mhuinntir eile; cia sona, cia taitneach an sealladh sin! O, matà, cia sona seach sin an teaghlach a bhitheas air nèamh, agus luchd-àiteachaidh sìtheil na h-Ierusaleim Nuaidh, far nach 'eil roinn, no eas-aonachd, no mì-run, no fuath, no càirdeas cealgach, no aon fhocal mì-chaoimhneil, no sealladh, no smuain feargach, ach na h-uile 'n an aon ann an Criosd, neach a's aon maille ris an Athair, agus na h-uile beò ann an gràdh an Ti a's gràdh féin! An sin, cha mhò beatha na gràdh an anama. Cia fagus an sin a bhitheas m' anam do Dhia, 'nuair a ghràdhaicheas mì è cho toileach, cho taitneach, cho làidir gun sgur! Ah! thus' a chridhe thruaigh, as-creidmhich, a smuainicheas air là, air obair agus air beatha cho mòr so, le aoibhneas cho beag, ìosal, fānn! Ach bithidh mo thoil-ìnntinn na's aoibhniche an déigh so!

"Cia taitneach dhomh-sa nis oibre mòra ach ìosal sin a' chruthachaidh 'fhaicinn agus ionnsuchadh! Nach maiseach an aitreabh an talamh so air am bheil mo chòmhnuidh an dràst; an t-ùrlar air a sgeadachadh le luibhean, fliùraichean agus craobhan, agus air 'uisgeachadh le tobraichean agus aimhnichean, an ìarmailt àrd os mo cheànn, air a sgaoileadh amach cho farsuing, iongantach, àillidh! Nach lìonmhor iongantas a chithear anns a' ghréin, anns a' ghealaich agus anns na réultaibh, anns na cuantaibh agus anns na gaothaibh! Nach mòr, iongantach an tigh sin a dh'ullaich Dia airson chréutairean truaillidh, airson anamanan ceangailte ann am prìosan; iomadh mìle iongantas air am buileachadh air a naimhdean! Ach O! cia mòr an tigh-còmhnuidh àrd sin a dheasaich è airson a shluaigh féin,—a chlānn ionmhuinn, ghràdhach féin! Cia mòr glòir na h-Ierusaleim Nuaidh seach glòir nan uile chréutairean a chithear an diugh! Eirich, matā, O m' anam, tog suas do smuaintean, bitheadh do smuaintean air a'ghlòir sin! smuainich cìa mòr, cia àrd, cia taitneach glòir nèimh seach òirdhearcas na talmhainn! Na bitheadh eagal ort a dhol amach ás a' chorp so, agus amach ás an t-saoghal so; oir is beannaichte d'imrich, is beannaichte d'atharrachadh; ach abair mar thuirt aon roimhe aig uair a bhàis, 'Tha mì nis aoibhneach, léumaidh mì le aoibhneas; oir thàinig m'uair, an uair air am faic mì IEHOBHAH uile-chumhachdach aghaidh ri aghaidh; roimhe so chunnaic mi le tlachd a mhòrachd ann an obair a làmhan, mhol mì a mhaitheas, dh'ìarr 'us mhìannaich mì è gu dìan tre chreidimh, agus anis bithidh mì maille ris ann an glòir!'

"Nach iongantach fòs iomadh obair an fhreasdail! Cia taitneach an Dia mòr 'fhaicinn a' gabhail cùraim de na naoimh—beagan chréutairean iriosal—luchd-ùrnuigh air an cur suarach leis an t-saoghal, ach air an teàrnadh agus air an àrdachadh le Dia! Nach taitneach dhomh cuimhneachadh air na tròcairean milis, maiseach, àraid a nochd è dhomh-féin ann an cuairt mo bheatha! Nach tric a dh'éisd è ri m'ùrnuigh, a chruinnich è mo dheòir, agus a dh'fhuasgail è m'anam o thrioblaid! Nach tric a thubhairt mo Thighearn rium, 'Biodh deadh mhisneachd agad!' Nach mòr an neart dhomh gach fiosrachadh dhiubh sin, nach soilleir gach dearbhadh dhiubh sin air gràdh m'Athar, do mo chridhe fìamhaidh, mì-chreideach! Ach O! cia beannaichte an là sin air am faigh mì gach uile thròcair, tròcair ìomlan agus làn mhealtuinn Dhé na tròcair! Air an là sin seasaidh mì air an tràigh mhòir, a' sealltuinn air m'ais air na fairgibh fiadhaich, atmhor, buaireasach tre 'n tàinig mì gu sàbhailt; air an là sin seallaidh mì air m'ais air gach pìan 'us bròn, air gach eagal 'us déur, 'us mì nis a' mealtuinn na gloire sin 'bu chrìoch dhoibh sid uile! O na'n robh aon bhoinne de chreidimh beò agam maille ris na smuaintibh sin, cia nèamhaidh an cridhe 'bhitheadh agam 's an taobh-stigh dhìom! Ach is mìannach leam a ràdh, 'A ta mì 'creidsinn, a Thighearna; cuidich thusa le mo mhì-chreidimh.'

"Cia milis, O m'anam, òrduighean an t-soisgeil dhuit! Nach bu taitneach ùrnuigh, moladh agus searmonachadh nèamhaidh, agus cuideachd nan naomh dhuit, a' faicinn an 'Tighearn' a' cur ris an eaglais an dream a thèaruinear!' Ach cha n-urrainn mo chridhe nis ruigheachd air an aoibhneas sin a bhitheas agam, 'nuair a chì mì an eaglais fhoirfichte air nèamh, agus a ghabhar astigh mì do'n teampull nèamhaidh, a mholadh an Tighearna gu bràth maille ri armailtibh nèimh. Bu mhìlse le Iob focal an Tighearna na biadh a bheòil; bu mhìlse le Daibhidh è na eadhon a' mhil agus a' chìr-mheala; b'àrd aoibhneas agus gàirdeachas è do chridhe Ieremiah; ach cia beannaichte an là sin air an dean sinn làn aoibhneas ann an Tighearn an t-saoghail so, gun fhéum tuilleadh air àithn, no air gealladh sgriobhte, no idir air leabhar a léughadh; oir chì sinn na h-uile nithe ann an gnùis ghlòrmhoir Dhé! 'Ghabh' an sluagh, a chuala Criosd a' labhairt air an talamh, 'iongantas ri 'ghliocas agus ri 'fhreagraibh, agus ris na briathraibh gràsmhor a thàinig amach ás a bhéul;' ach cia mòr an t-iongantas a bhuaileas mise, 'nuair a chì mì a mhòrachd gu làn shoilleir!

"An toir sùil ris a' ghloir so air muinntir eile fàilt a chur air anshocair a' chruinn-chéusaidh agus fuasgladh a dhiùltadh, agus nach toir dòchas na glòire òrm-sa giùlain car tamuill gu suilbhir le trioblaidibh beaga? An dean sùil ri glòir na lasraichean milis do na martarach dhiadhaidh, agus nach dean an dòchas céudna mo bheatha, no mo thinneas, no mo bhàs nàdurrach, milis dhòmh-sa? Nach ānn 's an aon bhaile nèamhaidh a bhitheas ìadsan agus mise beò? Nach ionann Dia agus Criosd agus crùn 'us glòir dhòmh-sa agus dhoibh-san? Carson, matà, a gheibhear mo shùil cho dorch, mo chridhe cho marbh, mo ghnùis fo sprochd? Nach d'fhuair mì cheana roimh-bhlăs beag air a' ghlòir ud, agus cia taitneach è seach na h-uile nithe talmhaidh, ach O! cia taitneach a gheibh mì mo shonas iomlan air nèamh!

"Cia maiseach gràsan an Spioraid, ged nach ruigear orra an so ach ann an tomhas neo-iomlan! Ach is beag ìad sin ann an coimeas ris an staid iomlain gus an àrdaichear m'anam an déigh mo bhàis! Nach bu shona mo bheatha air thalamh na'm urrainn mì Dia a ghràdhachadh cho mòr 's a b'àill leam; na'm bu ghràdh mì uile, a' gràdhachadh do ghnàth! O m'anam! ciod nach tugadh tu airson a leithid de bheatha? O nach robh agam eòlas air Dia agus air 'fhocal, cho mòr 's a tha mì nis a' mìannachadh! O nach mis' a b'urrainn earbsa làn a chur ann an Dia air uair gach téinn, 'g a leantuinn cho beò-dhùrachdach 's a chuireas mì mo làmh ri dleasanas air-bith, 'g a mhìannachadh an còmhnuidh, mar thaitneas milis m'anama; an sin cha ghabhainn farmad ri toil-ìnntinn, onoir, no glòir an t-saoghail. Ach, O m'anam! is goirid gus am bi thusa ann an staid uile bheannaichte anns am faigh thu sòlas fada nan cìan na's mò na 's urrainn thu ìarraidh anis, ag oibreachadh d'uile bhuaidhean naomh le àrd aoibhneas 'an dlùth làthair Dhé féin, 'g a fhaicinn gu soilleir, agus cha n-ānn gu dorch, fada uaith, mar tha thu an dràst!

"Nach òirdheirc Eaglais Chriosd an diugh seach aon anam gràsmhor air-bith, ged is iomadh peacadh, àmhghar, 'us géur-leanmhuinn fo 'm bheil ì nis a' fulang? Ach cia glan an Eaglais, 'nuair a làn-chruinnichear agus a làn-ghlòraichear ì; 'nuair a dh-éireas ì suas o 'ghleànn nan déur' gu 'Sliabh Shioin;' 'nuair nach peacaich agus nach fuilig ì ni's mò! Is dorchadas agus mi-dhreach glòir na seànn Ierusaleim ann an coimeas ri glòir na h-Ierusaleim Nuaidh. An sin togaidh sinn iolach àrd, aoibhneach, ait a' faicinn cho glòrmhor 's a tha ar teampull nèamhaidh, 's a' cuimhneachadh cho bochd, suarach 's a bha 'n eaglais air thalamh!

"Ach, mo chreach! cia mòr mo sheachran 'us mo chāll ameasg mo smuaineachaidh. Shaoil leam fad na h-ùine so gu'n robh mo chridhe bochd a' dol leam, ach tha mì 'faicinn nach robh è. Is beag beatha 'gheibhear ann an smuaintibh 's ann am briathraibh falamh a dh-easbhuidh aignidhean. (Faic CAIB. XIV.—EAR. II.) Cha n-fhaigh Dia, no mi-féin taitneas ànnta. Càit an robh thus', a chridhe neo-airidh, fhad 's a bha mis' a' fosgladh nan ionmhas sìorruidh ud dhuit? Nach 'eil nàir ort anis á do ghearan air easbhuidh sòlais, agus á do thalach air Dia airson do lìonadh le bròn, an déigh dhà gu dìomhain taitneas ainglean a thairgse dhuit? Carson nach do lean thu mis' anis gu cùramach, dlùth, agus gheibheadh tu d'ath-bheothachadh, léumadh tu le aoibhneas, agus dhì-chuimhnicheadh tu do phìan 'us do bhròn. Nach beag a shaoil leam gu'n robh mo chridhe cho leisg air gàirdeachas a dheanamh?

"Ach, a Thighearna, dh'ullaich thusa làn aoibhneas dhomh air nèamh. Air an aobhar sin, cuidich leam gu bhi gach uair 'g a ìarraidh gus am faigh mì è; agus meudaich mo mhìann 'us m'fhadachd 'n a dhéigh, 'nuair nach urrainn mì gàirdeachas a dheanamh, mar a b'àill leam. O m'anam! is aithne dhuit, tre bhuillibh do bhròin, nach d'ràinig thu d'fhois fathast. Cuin a ruigeas mì an caladh ciùin, sàbhailt sin anns nach 'eil stoirm, no gaoth, no tōnn, no cunnart? an t-àit anns nach bi mì sgìth gu bràth, agus anns nach bi agam là no oidhche gun fhois! An sin, cha bhi mo bheatha air a measgachadh le dòchas agus eagal, le aoibhneas agus bròn, agus cha bhi m'fheòil agus mo spiorad a' cogadh ri'chéile 's an taobh-stigh dhìom; cha bhi còmhrag gun sgur eadar creidimh agus mi-chreidimh, eadar irioslachd agus uabhar. Hò! cuin a gheibh mì thairis air gach eagal, gach cùram 'us doilgheas a tha nis ciùrradh m'anama? Cuin a gheibh mì mach ás an fheòil so, a tha nis a'milleadh, a'mealladh agus a' ribeadh m'anama? Cuin a thréigeas mì an corp truaillidh so, an saoghal dìomhain, drăghail, buaireasach so? Och 'us Och! féumar fantuinn agus eaglais 'us aobhar Chriosd 'fhaicinn air an luasgadh le cōnspoid dhaoine, air an deanamh 'n an seirbhisich mharsantachd le daoine chum am buannachd thìmeil féin a mheudachadh, no air am maslachadh le barailibh mealltach, faoin! Ach cha n-'eil aon srad de'n aimhreit sin anns an 'Ierusalem nèamhaidh.' An sin gheibh mì spioradan foirfichte nan naomh a'còrdadh gu h-aon-ìnntinneach, dìleas, réidh, agus le làn ùmhlachd a' moladh an Rìgh shìorruidh. O cia mòr a b'fheàrr dhomh a bhi a'm' 'dhorsair' an sin, seach a bhi a'm' àrd uachdaran air an t-saoghal bhuaireasach so uile! Cuime nach 'eil mì na's sgìthe de'n sgìos so? Carson a tha mì cho ro thric a' dì-chuimhneachadh m'àite-tàimh?

"Suas, matà, O m'anam, tog suas do mhìann gu beò-dhùrachdach! Na fuirich idir gus am mìannaich an fheòil so 'dhol suas leat. Na bitheadh idir dùil agad gu'n tuig càil na feòla cò è sin do chuspair beannaichte, no gu'n innis ì dhuit ciod a's feàrr dhuit a mhìannachadh. Nach marbh do mhìann an déigh fois'? Nach 'eil thu air do choireachadh le mi-thaingealachd 'us amaideachd ghràineil do nàduir? Nach daor an luach a phàidh Criosd airson d'fhois', agus nach cuir thusa tuilleadh meas oirre? Nach deachaidh è suas rombad a dh-ullachadh aite-còmhnuidh ghlòrmhoir air do shon, a thruaghain! agus an leisg leats' a dhol a ghabhail còmhnuidh ànn? Nach 'eil Tighearn na glòire nis ag ìarraidh do chuideachd-sa, agus nach ìarr thus' a chuideachd-san? Am féumar an talamh a dheanamh mar ifrinn féin dhuit, mu'm fàs thu toileach dealachadh ris, agus còmhnuidh a ghabhail maille ri Dia?

"O m'anam! amhairc air a' chréutair a's àillidh, no air an staid a's taitniche, agus innis dhomh càit am b'àill leat a bhith, ach maille ri Dia? Is éire thrōm bochduinn; is ribe saoibhreas; is mì-thaitneach easlaint; is neo-chìnnteach slàint; 'bruthaidh' an saoghal coimheach 'do shàil;' gonaidh an saoghal miodalach, fìamh-ghàireach thu gu do chridhe. Mar a's mo dh-ìarrar 's a ghràdhaichear an saoghal leat, is ănn a's mò dh-fhàsas do chron agus do chunnart; agus mur faodar an saoghal a ghràdhachadh, carson a dh-ìarramaid è? Ma mholar thu, gu tric is plàigh dhuit oiteag a' mholaidh. Ma chùl-chàinear thu, no ma bhuinear riut gu mì-chaoimhneil, an airidh gréidheadh mar sin air do ghràdh? Ma tha gach gnothach a' soirbheachadh leat gu pailt, agus ma's fheàrr leat do chàirdean diadhaidh na 'bhi beò maille ri Dia, is mithich do Dhia an toirt uait. Ma fhuair thu d'obair-ionnsuchaidh milis, nach d'fhuair thu searbh ì mar-an-céudna? Ciod is fhìach na nithe sin a's feărr a chithear no 'gheibhear ann an cuairt ghoirid na beatha so ann an coimeas ri co-chomunn sìorruidh ri Dia na fìrinn? Bu taitneas do chàirdean dhuit; ach nach bu drăgh 'us bròn dhuit ìad cuideachd? Tha ìad bàigheil, ach nach 'eil ìad peacach cuideachd? Tha ìad caoimhneil, ach nach aithghearr a ghabhas ìad fearg? Tha ìad iriosal, ach mo chreach! cia àrdanach ìad cuideachd! Is milis an deadh-ghean agus is féumal an tabhartas; ach nach searbh an truaillidheachd, nach cronail an gaoidean? Agus an duilich leat am fàgail agus a dhol a dh-ionnsuidh do Dhia?

"O m' anam! seall suas os-ceànn an t-saoghail so—saoghal nan iomadh bròn! Thus' a bha cho fada air do bhualadh le slait ghoirt na trioblaid, nach do thuig thu fathast na's feàrr ciod a tha na buillean sin a' cìallachadh? Nach b'ì crìoch gach buille do ghreasad air falbh á so? Nach 'eil a guth, mar an guth a thubhairt ri Eliah, 'Ciod è do ghnothuch an so?' Nach 'eil do Thighearn ag ìnnseadh dhuit 'Anns an t-saoghal bithidh àmhghar agaibh,' ach 'annam-sa bithidh sìth agaibh?' Ah! mo Thighearn gràdhach, is mis' a tha nis a' mothachadh brìgh d'fhocail; tha è sgrìobhte 'n am' fheòil agus geàrrte air mo chnàmhan. Tha thus' ag ìarraidh mo chridhe; do shlat a' greasad; còrd mìn, blàth do ghràidh a' tarruing; agus sin uile chum mis' a thoirt h-ugad-féin. Ach, a Thighearna, an fhìach dhuit cridhe cho neo-airidh a ghabhail? Dean airidh è, agus is leat è. Gabh h-ugad-féin è, agus gabh mise leis. Gluaisidh an clŏdan so, ach cha n-éirich è suas, gus am beothaichear è. Mar naoidhean lag ann an uchd a mhàthar, seallaidh è suas riut, a' sìneadh amach a làmhan agus a' mìannachadh gu'n togadh tusa suas è. Ged nach urrainn mis' a ràdh, 'Tha m'anam a' mìannachadh le déigh ort;' gidheadh is urrainn mì ràdh, Is è mo mhìann cridhe glan air a lìonadh le déigh ort. 'Is togarach an spiorad, ach is anmhuinn an fheòil.' Eighidh mo spiorad, 'Thigeadh do rìoghachd,' no thigeam-sa gu do rìoghachd, ach tha eagal air an fheòil gu'n éisd thu ri m'ùrnuigh agus gu'n gabh thu mì air m'fhocal. O gu-ma beannaichte do ghràs a bheir air mo thruaillidheachd ì-féin a mharbhadh, oir is eagal dhomh m'eagalan, agus is bròn dhomh mo bhròn, agus is fhada leam gus am meudaichear mo mhìann, agus mar sin tha mì air mo shàrachadh le lughad mo mhìann, agus tha sin a' meudachadh mo sgìos, agus a' toirt òrm a ràdh le osnaich, Hò! b'fheàrr gu'n robh mì aig m'fhois.

"Gu dearbh, a Thighearna, tha m'anam ann an cruaidh chàs, air a 'theannachadh,' agus cha n-aithne dhomh ciod a's feàrr dhomh ìarraidh; ach is aithne dhuit-sa ciod a's feàrr a thabhairt dhomh. Is è 'siubhal agus a bhi maille ri Criosd a's ro fheàrr.' Ach chithear 'féumail fantuinn 's an fheòil.' Tha fios agad nach 'eil mì idir sgìth dhe d'obair, ach tha mì sgìth peacaidh agus bròin. Tha mì toileach fantuinn fhad 's a bheir thus' obair dhomh an so, agus gach obair a thug thu dhomh a dheanamh gun dàil; ach, guidheam ort, na fàg an so mì na's fhaide, an déigh do'n obair sin a bhi seachad; agus fhad 's a dh-fhéumas mì fantuinn an so, bitheam a' dol am feothas, agus a' dìreadh suas. Dean mise na's feàrr agus tog leat mì, 'nuair is feàrr mì. Cha dàna dhomh a bhi mì-fhoighidneach agus ìarraidh ort mo làithean a ghearradh ás; agus mo thrusadh air falbh 'us mì neo-ullamh; ni mò a b'àill leam fantuinn an déigh do m'obair a bhi deante, a' peacachadh an so, 'nuair a tha mo bhràithrean a' deanamh àrd ghàirdeachais air nèamh. An durrag bhochd so air a bruthadh, 'nuair a tha na réultan ud a' dealradh ann an ìarmailt na glòire. Ach fathast is mise do leanabh-sa cho maith riutha-san: is è Criosd mo Cheànn-sa cho maith ri 'n Ceànn-san; carson, matà, 'tha astar cho mòr eadarainn?' Ach is cothromach do shlighean-sa: is clānn sinne gu léir, ach is mis' an struidhear airidh air m'àit anns an tìr a ta fada uait gu bhi beò air 'na plaoisg,' 'nuair tha ìadsan 'a ghnàth maille riut,' agus a' mealtuinn do ghlòire. Bha ìadsan aon uair mar tha mis' anis agus is goirid gus am bi mise mar tha ìad-féin anis. B'ìosal an staid mu'n d'ràinig ìad an staid a's àirde. Is goirt a dh'fhuilig ìad mu'n robh ìad air an deanamh 'n an rìghrean. 'Thàinig ìad á h-àmhghar mòr' ach tha ìad anis 'an làthair rìgh-chaithreach Dhé;' agus nach bi mise toilichte teachd a dh-ionnsuidh do chrùin-sa mar thàinig ìadsan, agus 'òl de 'n cupan-san' mu'n 'suidh mì sìos maille riutha anns an rìoghachd?'

"Anis, a Thighearna, tha mise toileach feitheamh ri d'uair, agus falbh air do shligh, mar sin àrdaichidh tu mise fòs air d'àm maith féin; agus bheir thu mì a dh-ionnsuidh do shabhail, 'nuair a chì thu abuich mì. An diugh mìannaichidh mì, ach cha ghearain mì; creididh agus ìarraidh mì, ach cha dean mì cabhag pheacach. Is àill leam feitheamh riut, ach cha n-àill leam idir thus' a chāll; agus an uair a chì thusa mì ro thoilichte 'dh-easbhuidh do làthaireachd, an sin beothaich mo mhìann fānn, agus séid suas sradag fhuar mo ghràidh; agus na fàg mì, gus an urrainn mì éigheachd amach le fìrinn, 'Mar thogras am fiadh chum nan sruth uisge, mar sin tha m'anam a' togairt a'd' ionnsuidh-sa, a Dhé. Tha tart air m'anam chum Dhé, chum an Dé bheò: c'uin a thig mi agus a nochdar mi am fianuis Dhé? Tha mo chaithe-beatha air nèamh, an t-ionad ás am bheil dùil agam ris an t-Shlànuighear. Tha m' aignidhean suidhichte air na nithibh a ta shuas, far am bheil Criosd 'n a shuidhe, agus anns am bheil mo bheatha folaichte. Gluaisidh mì aréir creidimh, agus cha-n ānn aréir seallaidh; a' ròghnachadh a bhi air choigrich (air falbh) ás a' choluinn, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn.'

"Ciod an tlachd a tha aig an t-saoghal bhochd so anñam-sa? agus ciod an ni àillidh a gheibhear ànn gu mo ghràdh a mhealladh air falbh o mo Dhia, no gu mi féin a dheanamh mì-thoileach falbh ás? Thar leam, an uair a smuainicheas mì air an t-saoghal so gu cùramach, gur 'fàsach ulartaich' è, agus gur uilebheistean fiadhaich mòran de 'luchd-àiteachaidh. Is duaichnidh leam a mhaise gu léir, agus bàthaidh mì gach sōgh a gheibhear ànn le deòir bheag an aithreachais, no sgiotaidh mì air falbh è le anail m'osnaich. Hò! na ceadaich do'n fheòil so m'anam a mhealladh gus a' bheatha bhochd, sgìth so a ròghnachadh air thoiseach air an àrd aoibhneas a ta timchioll do rìgh-chaithreach! Agus ged nach 'eil am bàs féin taitneach do chàil mo nàduir, gidheadh deanadh do ghràs féin do ghlòir cho soilleir, taitneach dhomh, ionnus gu'm bi eadhon 'rìgh nan uamhas' 'n a theachdair aoibhneis dhomh. Na bitheadh m'anam air a thilgeil amach le ainneart, na cailleadh è idir a thigh-còmhnuidh buan an aghaidh a thoile; ach tarruing è h-ugad-féin le cumhachd dìomhair do ghràidh, mar tharruingeas grìan-theas an earraich créutairean snàigeach amach á cùiltibh fuar, dorch a' gheamhraidh: coinnich è air leth na slighe, agus tàlaidh h-ugad-féin è, mar tharruingeas a' chlachiùil an t-ìarunn, agus mar tharruingeas an lasair mhòr an lasair bheag! Sgiot, matà, na neòil sin a ta nis a folach do ghràidh uam; no tog air falbh na ‘lannan’ nach leig le mo shùil do ghnùis ’fhaicinn; oir cha n-urrainn ni sam-bith eile, ach na gathan soluis a thig o do ghnùis féin, agus roimh-bhlăs air do shlàint mhòir, a thoirt air m’anam a ràdh le fìrinn, ‘Anis leig do d’sheirbhiseach siubhal ’an sìth.’

“Ach, a Thighearna, cha leòr idir do thròcairean cumanta an so. Is obair mhòr ì so, agus an lorg sin féumaidh ì cuideachadh mòr ’fhaotuinn. O tionndaidh gach eagal dhiubh sin gu mìann làidir, agus eagal bàsachadh gu làn mhìann an déigh ort-féin! Fhad ’s a bhitheas mì air falbh uait, bitheadh m’anam ag osnaich cho dìan, ’s a bhitheas mo chorp ann an easlaint! Ma tha tuilleadh ùine agam ri chaitheamh air thalamh, ceadaich dhomh a bhi beò annad-féin, mar aon amach ás an t-saoghal, mar bha mì air uairibh beò ás d’easbhuidh anns an t-saoghal! Fhad ’s a bhitheas smuain agam gu smuaineachadh, na dì-chuimhnicheam thusa; no teangaidh a ghluaiseas, labhradh ì ort-sa le taitneas, no deò-anail a shéideas, plosgadh ì an déigh ort-sa; no glùin a lùbas, lùbadh ì gach là dhuit-sa; agus an uair a ghlaisear mì air leabaidh na h-easlainte, ‘ni thusa mo leabaidh dhomh, cùnntaidh tu àireamh mo phìantan, agus cuiridh tu mo dheòir ann do shearraig féin.’

“Mhìannaich m’fheòil nithe a bha fuathach, gràineil le m’anam, ach anis mìannaicheadh m’anam an là sin is fuathach le m’fheòil. Bitheadh aoibhneas air m’anam a’ feitheamh gu falbh, na’s mò na bròn mo chàirdean, ’nuair a thig uair an dealachaidh! An sin ‘faigheam-sa bàs an fhìrein, agus bitheadh mo chrìoch dheireannach cosmhuil r’a chrìch-san,’ eadhon mo thogail a dh-ionnsuidh na glòire sin air nach tig crìoch gu bràth! An sin giùlaineadh cuideachd ainglean m’anam gu spioradaibh nam fìrean foirfichte agus leanam mo chàirdean a fhuair bàs romham ‘ann an Criosd,’ agus an uair a bhitheas mo chàirdean, a dh-fhàgas mì a’m’ dhéigh, brònach agus a’ guil os-ceànn m’uaighe, gabhadh mo spiorad tàmh ann am fois maille riuts’, a Thighearna! agus an uair a bhitheas mo chorp a’ grodadh anns an dorch, bitheadh m’ anam ann an ‘oighreachd nan naomh

'S an t-solus!' O Thus a ta nis ag àireamh fhuiltein mo chìnn, gabh àireamh nan uile làithean a laidheas mo chorp anns an duslach; agus Thus' a 'sgrìobhas sìos mo bhuill ann do leabhar,' cum cùnntas air mo chnàmhan sgiotach!

"O mo Shlànuigheir, greas air là do theachd arìst: cuir amach d'ainglean, agus séideadh an trompaid uamhasach, aoibhneach sin! Na cuir dàil ann do theachd, air eagal gu'n càill na daoine beò an dòchas: na cuir dàil, air eagal gu'm fàs an talamh mar ifrinn, agus gu'm brisear d'eaglais gu duslach le roinnibh truagh: na cuir dàil, air eagal gu'm faigh do naimhdean fàth an aghaidh do thréud, agus air eagal gu'm buadhaich uabhar, cealgaireachd, feòlmhorachd agus mìchreidimh an aghaidh d'ìarmaid bhig, agus gu'n roinn ìad d'oighreachd uile 'n am measg féin, agus an uair a thig thusa, nach fhaigh thu creidimh air an talamh; na cuir dàil, air eagal gu'n dean an uaigh uaill ás a buaidh, agus air dhì ceannairc ionnsuchadh o làimh a h-aoidh, gu'n diùlt ì do chuid dhligheach féin a thabhairt suas dhuit! O greas air là mòr sin na h-aiseirigh, 'nuair a bheir Thu-féin àithn a dhol amach, agus nach fhaighear aon air-bith a' diùltadh d'òrduigh! 'nuair a 'bheir an fhairge agus an talamh suas am prìosanaich, agus a dhùisgeas na h-uile a ta 'n an cadal anns an uaigh, agus a dh-éireas na mairbh ann an Criosd air tùs;' 'nuair a thig an siol, a chuirear anis truaillidh, amach neo-thruaillidh! 'nuair a bheir na h-uaighean, anns nach robh ach grodadh 'us duslach, suas réultan 'us grìana glòrmhor! Is dàna dhòmh-sa matà, mo chairbh a shìneadh sìos anns an duslach 'g a h-earbsa, cha n-ānn ris an uaigh, ach riuts', a Thighearna; agus uime sin gabhaidh m'fheòil fois ann an dòchas, gus an tog thus' ì suas a mhealtuinn na foise sìorruidh. Pìll, O Thighearna, cia fhad? O thigeadh do rìoghachd! Tha do bhean-nuadh-phòsda chìanail ag ràdh, Thig! oir tha do spiorad féin 's an thaobh-stigh dhì ag ràdh, Thig; agus 'g a teagasg mar so gu ùrnuigh a dheanamh 'le osnaibh do-labhairt!' Seadh, tha 'n cruthachadh uile ag ràdh, Thig; 'a' feitheamh gu bhi air a shaoradh o dhaorsa na truaillidheachd, gu saorsa ghlòrmhoir cloinne Dhé.' Thubhairt Thu-féin, 'Gu deimhin a ta mi a' teachd 'an aithghearr. Amen. Seadh, thig, a Thighearn' Iosa!'"

AN COMH-DHUNADH.

Mar sin, a léughadair, thug mise dhuit mo chomhairle —a' chomhairle 'b'fheàrr a bha agam—a chum do threòrachadh gu caithe-beatha nèamhaidh a dhlù-leantuinn. Mur urrainn thu meòrachadh mar sid, gu dòigheil, làn air aon àm, dean è mar is urrainn thu; ach bi cìnnteach gu'n dean thu è gu stòlda, dùrachdach, bidheanta. Fàs eòlach air an obair nèamhaidh so, agus, aréir do thomhas eòlais air an obair so, bithidh d'eòlas air Dia. Bithidh do ghàirdeachas spioradail, comasach, maireannach, ma's è Dia cuspair do ghàirdeachais, no ma's beannaichte cuspair do ghàirdeachas, bi cìnnteach gur beannaichte fòs do ghàirdeachas; agus bithidh sòlas agad rè do bheatha, agus air uair do bhàis 'nuair nach bi agad saoibhreas, no slàint, no taitneas air-bith 's an t-saoghal so, no cuideachadh air-bith o charaid, o mhinistear, no bho leabhar; seadh, an uair a bhitheas na h-uile nithe air an àicheadh dhuit, no air an gearradh uait, faodaidh tu sòlas làidir, làn, cìnnteach a bhi agad. Bithidh do ghràsan cumhachdach, beothail, buadhach; agus is neart dhuit gach aon là an t-aoibhneas a tharruingear o nèamh le meòrachadh. Bithidh tu mar neach a' seasamh air mullach beinne 'ta glé àrd, agus a' sealltuinn sìos air an t-saoghal, mar gu'm bitheadh è uile fodha; chithear leis achaidhean 'us coilltean 'us bailtean mòra amhàin mar chaimeinibh. Is suarach leat na h-uile nithe tìmeil a chithear shìos an so. Cha mhò leat na prionnsachan a's àirde staid na fionnain-fheòir. Chì thu an saoghal cabhagach-buaireasach, conasach, sanntach, cho beag, suarach ri tòrr sheangan. Cha n-eagal leat maoidheadh dhaoine; cha bhi thu air do mhealladh, no air do bhuaireadh le onoir an t-saoghail; cha bhi cumhachd cronail, no neart aig mealltaireachd a' pheacaidh thairis ort; agus cha bhi àmhghar anis cho goirt duit, oir chàill àmhghar 'us bròn an gath de do thaobh-sa. Is ann anis a chì 's a dh-aithnicheas tu gach tròcair na's feàrr na rinn thu riamh. Is ànn anis a 'chì 's a bhlaiseas tu gur maith 's gur milis Dia.' Is ānn anis a chì thu fo làimh Dhé, co dhiubh a tha no nach 'eil thu gu glic a' ròghnachadh na beatha beannaichte so, agus co dhiubh a bhitheas, no nach bi mo shaothair-sa air do shon, tarbhach no càillte dhuit. Ma bhitheas ì càillte tre do leisg-sa, is tus' a chailleas, agus a's mò gu mor do chăll-sa na mo chăll-sa anns a' chùis so. O dhuine! cò air is còir dhuit smuaineachadh ach air Dia agus nèamh? Nach 'eil thu cheana gu ìre bhig amach ás an t-saoghal so. Nach fhaic thu gach là anam an so 's an sid air a ghairm amach ás a' chorp, le aon ghalar no le galar eile, agus nach fhaod do ghairm-sa 'bhi nis faisg ort? Nach 'eil an uaigh 's a béul fosgailt' a' feitheamh gu do shlugadh sìos? Nach dean durragan bréun na h-ùire cuilm dhoibh-féin air do cheànn 's air do chridhe? Ma bhuaileas do chuisle beagan uairean fathast, ma tharruingeas tu d'anail beagan ùine na's fhaide mu'n tarruing thu an deò mu-dheireadh; ma gheibh thu beagan cadail fathast ann an tìr nam beò, mu'n caidil thu anns an duslach! Och, nach goirid an dàil sin an uair a théid ì seachad! Nach beag nach 'eil do mhionaidean seachad cheana! Nach goirid gus am faic thu do ghloine air ruith amach,—do mhionaid dheireannach air ruith,—agus gus an abair thu riut-féin, "Och dh'fhalbh mo bheatha! Dh'fhalbh mo là! Cha tìll è tuilleadh! Cha n-'eil romham anis ach nèamh no ifrinn!" Càit, matà, an tigeadh do d' chridhe 'bhith anis, ach air nèamh. Na'm b'aithne dhuit cia uamhasach an nì teagamh a bhi aig neach mu nèamh aig uair a bhàis, dhùisgeadh sin suas thu. Agus ciod eile ach dubh theagamh a gheibhear aig an duine sin nach do smuainich riamh roimhe gu cùramach, cìnnteach, tric mu nèamh?

Faodaidh cuid a ràdh, "Cha n-fhìach dhuinn ùin 'us drăgh cho mòr a ghabhail ri smuaineachadh air meud an aoibhneis a ta shuas, a chum sinn-féin a dheanamh cìnnteach ás, tha fios againn gu'm bheil è mòr, agus faodaidh sinn 'fhaotuinn cho maith ri feadhain eile." Ach tha na daoine sin, a their sin, a' diùltadh ùmhlachd a thabhairt do àithn shoilleir Dhé, a ta nis ag ràdh bitheadh "bhur caithe-beatha air nèamh," agus "suidhichibh bhur n-aigne air na nithibh a ta shuas;" agus tha ìad a' deanamh am beatha féin truagh le bhi 'diùltadh nan taitneas a dh'òrduich Dia dhoibh. Ach bu bheag sin mur bitheadh tuilleadh uilc 'n a lorg: ach faic gach cron 'us aimhleas lìonmhor, trōm eile a thig le dearmad air taitneasaibh a' mheòrachaidh nèamhaidh! Fuaraichidh, no bàthaidh an dearmad so gràdh Dhé ann an anam an duine, bheir è air nach gabh è taitneas ann an smuaineachadh, no ann an labhairt mu Dhia, no ann an deanamh seirbhis dhà; àraichidh è droch bheachd mu shlighibh agus mu òrduighean Dé; ginidh è cridhe feòlmhor, sōghmhor, a' fàgail an duine gun neart, gun sòlas fo chumhachd gach àmhghair 'us buairidh, 'g a ullachadh gu tuiteam air falbh gu léir gu céum dorch na h-ain-diadhachd, agus fòs 'g a lìonadh le uamhas am bàs a choinneachadh, agus le mì-thoil dealachadh ris an t-saoghal so. Oir cò a rachadh gu Dia, no gu àit anns nach 'eil tlachd aige? Cò 'dh-fhàgadh taitneas na beatha so gu toileach mur bitheadh taitneas na's feàrr aige ann an àit air-bith eile? Na'm b'è mulad, eagal 'us bròn na céuman a bha air an cur romhad an so, bu réusanach dhuit an diùltadh. Ach féumaidh tu taitneas nèamhaidh 'fhaotuinn, no 'bhi gun taitneas maireannach idir. Is àill le Dia thus' a bhi 'gluasad gach là maille ris-féin, agus thu 'bhi gun sgur ag òl sòlais ás an tobar shìorruidh; ach mur àill leat-sa, fuilig do chāll; agus an uair a chì thu am bàs a' bualadh ort, ìarr sòlas, ma gheibhear è bho nì sam-bith eile; agus faic an seas do shòlas feòlmhor dhuit air an là bhrònach sin. An sin cuimhnichidh do choguis, ge b'oil leat, gu'n deachaidh do chomhairleachadh gu tric gu sòlas fìor òirdheirc ìarraidh,—sòlas a neartaicheadh tu gu làn air uair do bhàis, agus a mhaireadh dhuit tre àlaibh na bith-bhuantachd.

Sibhse nis aig am bheil bhur cridheachan air an togail suas de na nithibh a ta bhos an so, is è mo dhòchas gu'n cuir sibh mòr mheas air a' bheatha nèamhaidh so, agus gu'n coisich sibh, aon uair air gach là, 'dh-ionnsuidh na h-Ierusaleim Nuaidh. Is è Dia bhur gràdh agus bhur mìann; bu bhuidhe leibh tuilleadh eòlais a bhi agaibh air bhur Slànuighear. Tha fios agam gur duilich leibh nach 'eil bhur cridheachan na's fhaisg' air; tha fios agam gur duilich leibh nach 'eil bhur gràdh dhà na's blàithe, agus bhur tlachd ànn na's mò. Hò! matà, cleachdaibh beatha mhilis a' mheòrachaidh so air bhur fois nèamhaidh. So anis a' bhéinn air am faod àirc thōnn-luaisgte bhur n-anamanan fois a ghabhail. Faiceadh an saoghal o bhur caithe-beatha nèamhaidh gu'm bheil rud-eigin na's mò na barailean 'us deasboireachd, no labhairt mu dhleasanasaibh an leth-muigh, ann bhur creidimh-se. Ma chithear an Criosduidh gu bràth 'n a choltas ceart féin, a' gluasad aréir nam fìrinnean a tha è 'creidsinn 's ag aideachadh, is ānn an uair a gheibhear è gu beothail, dìchiollach, dùrachdach ri dleasanas a' mheòrachaidh nèamhaidh.

Mar chaidh Maois suas, mu'n d'fhuair è bàs, gu sliabh Nèbo, a ghabhail seallaidh air tìr Chanàain; mar sin théid an Criosduidh suas gu sliabh a' mheòrachaidh, agus tre chreidimh, gabhaidh è sealladh air 'fhois. Beachdaichidh è air na h-àitibh-còmhnuidh glòrmhor, ag ràdh, "Innsear gu maith nithe glòrmhor ort-sa, a chaithir Dhé." Cluinnidh è, mar gu'm b'eadh, ceòl bìnn an luchd-ciùil nèamhaidh, agus their è, "Is sona an sluagh a tha 's an staid so: is sona an sluagh d'an Dia an Tighearn!" Amhaircidh è air an luchd-còmhnuidh 'ghlòraichte, a ta shuas, agus their è, "Is sona thu, O Israeil; cò 'tha cosmhuil riut, O shluagh a shaoradh leis an Tighearn, sgìath do chòmhnaidh, agus neach a's è claidheamh do mhòrachd!" 'Nuair a dh-amhairceas è air an Tighearn féin, glòir an t-sluaigh naoimh, cromaidh è sìos, maille ri càch, a dheanamh aoraidh dhà-san a tha beò gu saoghal nan saoghal, agus their è, "Is naomh, naomh, naomh an Tighearn Dia Uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a ta ri teachd! Is airidh thusa, a Thighearna, air glòir, agus urram, agus cumhachd 'fhaotuinn!" 'Nuair a dh-amhairceas è air an t-Slànuighear ghlòraichte, cuiridh è Amen ris an òran nuadh sin, ag ràdh, "Moladh, agus urram, agus glòir, agus cumhachd gu'n robh dhà-san a ta 'n a shuidhe air an rìgh-chaithir, agus do'n Uan gu saoghal nan saoghal: do bhrìgh gu'n do mharbhadh thu, agus gu'n do shaor thu sinne do Dhia le d'fhuil féin, ás gach uile thréibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach; agus gu'n d'rinn thu rìghrean dhìnn agus sagairt do ar Dia!" 'Nuair a sheallas è air ais air fàsach an t-saoghail so, moladh è na naoimh dhìleas, chreideach, fhoighidneach air an tric a rinneadh dìmeas; gabhaidh è truas ri sluagh aineolach, gòrach, reasgach, truagh an t-saoghail; agus their è uime-fein, mar thuirt Peadar, "Is maith a bhi an so;" no mar thuirt Asaph, "Is maith dhomh-sa teachd dlùth do Dhia; oir feuch, sgriosar ìadsan a théid fad uait." Mar dh'fhosgail Dàniel, ann an tìr a bhraighdeanais, uinneag a sheòmair gach là ri Ierusalem, geda b'fhada uaith am baile mòr sin, 'nuair a chaidh è 'dheanamh ùrnuigh ri Dia, "trì uairean anns an là," mar sin faodaidh anam a' chreidmhich a ta nis ann am prìosan na feòla, amharc ris an "Ierusalem a ta shuas." Agus mar bha Pòl maille ris na Colōsianaich, faodaidh an creidmheach a bhi maille ris na spioradaibh glòraichte, 'Geda tha è uatha 's an fheòil, gidheadh maille riutha 's an spiorad, a' deanamh gàirdeachais agus a' faicinn an òrduigh nèamhaidh.' Agus mar sheinneas an uiseag gu milis, ceòlmhor, bìnn, 'nuair a's àird' a dh-éireas ì suas anns an spéur, agus a thig grad thosd oirre, cho luath 's a laidheas ì sìos air an talamh; mar sin bithidh fōnn an anama taitneach, nèamhaidh, fhad 's a chumas è a shùil air Dia le meòrachadh. Mo chreach! is ro ghoirid a dh-fhanas sinn shuas, ach a' laidhe sìos arìst, 's a' dì-chuimhneachadh a' chiùil!

Ach, "O thusa, a Dhia na tròcair agus Athair nan Spiorad, is tu-féin tobar a' ghràidh agus tha cuan sòlais annad, tarruing suas h-ugad-féin na cridheachan trōm, cadalach sin, agus cum fo do làimh féin ìad, gus an deanar glan, spioradail ìad. Soirbhich gu pailt le oidhirp lag do sheirbhisich. Treòraich ìadsan, a léughas teagasg an leabhair so, gu tlachd a ghabhail ann an cleachdadh a' mheòrachaidh nèamhaidh, an obair a's feàrr de gach obair! Hò! na leig do anam do sheirbhisich a bhi aineolach air an aoibhneas mhòr a tha è 'mìneachadh do mhuinntir eile, ach cum mì, gach là 'bhitheas mì air thalamh, a' sìor ìarraidh h-ugad-féin, a' sìor-chreìdsinn annad, agus a' sìor-ghluasad maille riut ann an gràdh! Agus an uair a thig thu, faightear mis' a' deanamh mar sin; cha n-ānn a' rìarachadh na feòla, no ri cadal le mo lòchran neo-dheasaichte, ach a' feitheamh le beò mhìann ri teachd mo Thighearna! Thoir orrasan, a léughas briathran nèamhaidh an leabhair so, an gabhail, cha n-ānn mar thoradh mo smuaineachaidh-sa, ach mar phlosgartaich mo bheò dhòchais agus mo ghràidh, ionnus, na'n robh mo chridhe fosgailte fo'n sùilibh, gu'm faiceadh ìad an sin gach focal a labhair mì, air a làn-sgrìobhadh air clàr mo cridhe le gath-soluis o ghnùis Chriosd; gun dìomhanas, gun ana-mìann, gun àrdan ànn, 'nuair a sheargas focail na beatha so. Agus mar sin nach éirich an teagasg so mar fhianuis a'm' aghaidh, ach a' teachd o chridhe an sgrìobhadair, gu'm bi è, le do ghràs, air a dheanamh éifeachdach do chridhe an léughadair, agus mar sin air a dheanamh 'n a shlànuighear beatha dhuinn le 'chéile!" AMEN.

GLOIR DO DHIA ANNS NA H-ARDAIBH, AGUS AIR
THALAMH SITH, DEADH-GHEAN
DO DHAOINIBH.

A' CHRIOCH.

LIST OF GAELIC BOOKS

PUBLISHED AND SOLD BY

MACLACHLAN & STEWART, 64 South Bridge,

EDINBURGH.

A liberal discount allowed on orders for exportation or for private distribution.

---

	s.	*d.*
Alleine's Alarm, 18mo, cloth, ...	1	6
Alleine's Saint's Pocket-Book, cloth, ...	1	0
An Lochran: Dialogues regarding the Church, 12mo, ...	0	6
Andrew Dunn, an Irish Catholic, 12mo, sewed,	0	3
Assurance of Salvation, 18mo, sewed, ...	0	6
Baxter's Call to the Unconverted, 18mo, cloth,	1	6
Baxter's Saint's Everlasting Rest, cloth, ...	3	6
Beith's Catechism on Baptism, 18mo, sewed,	0	3
Bible in Gaelic, 8vo, strongly bound in calf, ...	7	6
Do. 4to edition of 1816, calf, ...	36	0
Bible Stories, with 24 Wood-Cuts, ...	0	4
Blair's Elegy on Mr Kennedy of Redcastle, sewed, ...	0	4
Boston's Fourfold State, 12mo, cloth, ...	4	0

---

	s.	*d.*
Boston's Crook in the Lot, ...	1	6
Brooks' Apples of Gold, 18mo, cloth, ...	1	6
Bonar's Christ is All, 18mo, sewed.	0	3
Buchannan (Dugald) of Rannoch's Life and Conversion, with his Hymns, cloth,	2	0
... Hymns, separately, sewed, ...	0	3
... Do translated by a Missionary, sewed,	0	6
Bunyan's Come and Welcome, cloth, ...	2	0
... World to Come, or Visions from Hell, cloth, ...	1	6
... Grace Abounding, cloth, ...	2	0
... Pilgrim's Progress (*three parts*), cloth,	2	6
... Water of Life, cloth, ...	1	0
... Sighs from Hell, cloth, ...	2	0
... Heavenly Footman, 18mo, cloth, ...	1	0
... Holy War, 18mo, cloth, ...	2	6
Burder's Village Sermons, 18mo, cloth, ...	1	6
Campbell's (J. F.) Popular Tales of the West Highlands, plates, 4 vols.	32	0
Campbell (Donald) on the Language, Poetry, and Music of the Highland Clans, royal 8vo, cloth, with Music, ...	7	6
Caraid a' Pheacaich: The Sinner's Friend, sewed, ...	0	3
Catechism, Shorter, 1d. Gaelic and English,	0	2
... Mother's, 1d. Gaelic and English,	0	2
... Shorter, with Proofs, ...	0	1½
... Brown's Shorter, for Young Children,	0	1
Confession of Faith, fcap. 8vo, cloth, ...	2	6
Doddridge's Rise and Progress, 12mo, cloth,	3	0
Dyer's Christ's Famous Titles, cloth, ...	2	6
Earle's Sacramental Exercises, 18mo, cloth, ...	1	6
Edwards' (Rev. Jonathan) Sermon, sewed, ...	0	2
English Poems, with Gaelic Translations, arranged on opposite pages, 12mo, sewed,	1	6
Flavel's Token for Mourners, 18mo, cloth, ...	1	0

---

	s.	d.
Fletcher's New Birth, and Cobbin's Call, 18mo,	0	3
Forbes' Gaelic and English Grammar, 12mo,	4	0
... Baptism and the Lord's Supper, ...	0	4
Gaelic Tracts, 58 different kinds, sorted, for ...	2	6
Do. bound in 2 vols., cloth, each ...	2	0
Gaelic Dictionary, by the Highland Society, 2 vols., 4to, cloth, ... £12, 12s. for	70	0
Grant's (Rev. D.) Duty of Children to Love and Seek Christ, 18mo, cloth, ...	1	6
Grant's (Rev. Peter) Hymns, 18mo, cloth, ...	1	6
Guthrie's The Christian's Saving Interest, cloth,	2	0
History of Animals named in the Bible, ...	0	9
History of Joseph, sewed, ...	0	4
Innes's Instruction to Young Enquirers, 18mo,	0	6
James' Anxious Inquirer, 12mo, ...	1	0
Long Geal: The White Ship; a Spiritual Poem, 12mo, ...	0	4
M‘Alpine's Gaelic and English Dictionary, 12mo, cloth, ...	9	0
... English and Gaelic, separately,	5	0
... Gaelic and English, separately,	5	0
... Gaelic Grammar, 12mo, cloth,	1	6
M‘Callum's History of the Church of Christ, 8vo, ...	4	0
... The Catholic or Universal Church,	0	6
... Poems and Songs, 12mo, sewed,	0	6
M‘Farlane's Manual of Devotion, 12mo, cloth, 3s. 6d., for	2	0
... Life of Joseph, 18mo, cloth, ...	1	6
M‘Intyre's Poems and Songs, 18mo, cloth, ...	2	0
M‘Leod and Dewar's Gaelic Dictionary, 8vo, cl.	10	6
M‘Lauchlan's (Rev. Thos.) Celtic Gleanings, or Notices of the History and Literature of the Scottish Gael, fcap. 8vo, cloth, ...	2	6
M‘Gregor's (Rev. Dr) Hymns, 18mo, cloth, ...	0	8
Macdonald's (Dr) Gaelic Poems, 18mo, cloth,	2	6

	s.	d.
Macdonald's Hymns, 18mo, sewed,	0	2
Mackenzie's (John) Gaelic Melodist, 32mo,	0	4
Macleod's (Dr Norman) Sermon, Spiritual Warfare, 18mo,	0	2
MacEachen's Gaelic Vocabulary, 32mo, sheep,	4	0
Matheson's Gaelic Psalmody, cloth,	1	0
Muir's (Dr) Sabbath Lessons, by Forbes, sewed,	0	4½
Munro's Treòiriche, or First Book for Schools,	0	6
... Gaelic Grammar, 18mo, bound,	4	0
... Gaelic Primer, and Vocabulary, 12mo,	2	0
Peden's Two Sermons and Letters, 18mo, sewed,	0	6
Prayers and Admonitions (series of six, large type) in packets of 2 dozen, sorted,	0	6
Psalm Book, 18mo, bound,	1	0
Do. Gaelic and English,	1	6
Sixteen Short Sermons, 12mo, sewed,	0	2
Sum of Saving Knowledge, 12mo, sewed,	0	4
The Doctrine and Manner of the Church of Rome,	0	3
The Dairyman's Daughter, 12mo, sewed,	0	4
Thomson's (Dr) Sacramental Catechism, 18mo, sewed,	0	4
Tosd ! bi Samhach : Peace ! be still. By Rev. J. C. Ryle,	0	4
Watts' Divine Songs, with Cuts,	0	2
Whitfield's Sermons, 18mo, sewed,	1	0
Willison's Sacramental Catechism, 12mo, sewed,	0	8

BIBLES, TESTAMENTS, AND PSALM BOOKS,

VARIOUS BINDINGS AND SIZES.

64 South Bridge, Edinburgh.

	s.	*d.*
Hall's (Newman) Come to Jesus,	0	6
Harp of Caledonia, Gaelic Songs, 32mo, *sewed*,	0	3
History of Animals Named in the Bible,	0	6
History of Prince Charles, fcap. 8vo, *cloth*,	3	0
Ditto ditto *cheap edition*, *sewed*,	1	6
Jacobite Songs, with Portrait of Prince Charles,	1	0
James' Anxious Enquirer, 12mo, *sewed*,	1	0
Joseph, Life of, by Macfarlane, 18mo, *cloth*,	1	6
Joseph, History of, 18mo, *sewed*,	0	4
Laoidhean Eadar-Theangaichte o'n Bheurla, 12mo. *cl.*	0	6
Lessons on the Shorter Catechism and the Holy Scriptures, by Forbes, 18mo,	0	4
M'Alpine's Gaelic Grammar, 12mo, *cloth*,	1	6
M'Callum's History of the Church of Christ, 8vo,	4	0
... The Catholic or Universal Church,	0	6
Maccoll's Mountain Minstrel, English Edition,	1	6
Macdonald's (Mac Mhaistir Alistir) Gaelic Songs,	2	0
Macdonald's (Rev. Dr) Gaelic Poems, 18mo, *cloth*,	2	6
... Waters of Jordan, 18mo, *sewed*,	0	2
M'Farlane's Manual of Devotion, 12mo, *bound*,	2	0
M'Gregor's (Rev. Dr) Gaelic Poems, 18mo, *cloth*,	0	8
M'Intyre's (Duncan Ban) Poems and Songs, with an English Translation of "Coire Cheathaich" and "Ben Dorain," 18mo,	2	0
M'Intyre (Rev. D.) on the Antiquity of the Gaelic Language (in English),	1	6
Mackay's (Rob Donn) Songs and Poems, 18mo,	2	6
Mackenzie's (A.) History of Scotland, Eachdraidh na H-Alba, 12mo, *cloth*,	3	6
Mackenzie's Beauties of Gaelic Poetry, rl. 8vo.	12	0
... Gaelic Melodist, 32mo,	0	4
Macleod, Rev. Dr., Sermon on the Life of the late, by Rev. John Darroch, 8vo, *sewed*, 1s. for	0	6
M'Lauchlan's (Rev. Dr) Celtic Gleanings, or Notices of the History and Literature of the Scottish Gael (in English), fcap, 8vo, *cloth*,	2	6
M'Naughton (Peter) on the Authenticity of the Poems of Ossian (in English), 8vo,	0	6
Macneill's Neniae, and other Poems, *cloth*,	2	0

Gaelic Books Sold by Maclachlan and Stewart,

	s.	d.
Macpherson's "Duanaire," a New Collection of Songs, &c., *never before published*, 18mo, *cl.*	2	0
Menzies' Collection of Gaelic Songs, 8vo, *cloth*,	6	0
Mountain Songster, Collection of Original and Selected Gaelic Songs, ...	0	6
Munro's Gaelic Grammar, 18mo, *bound*, ...	4	0
... Gaelic Primer and Vocabulary, 12mo, ...	2	0
... Selection of Gaelic Songs, 32mo, ...	0	4
Ossian's Poems, revised by Dr M'Lauchlan, *cloth*,	3	0
Ossian and the Clyde: Fingal in Ireland, Oscar in Iceland, by Dr H. Waddell, ...	12	6
Peden's Two Sermons and Letters, 18mo, *sewed*,	0	6
Philipps' Seven Common Faults, translated by Rev. H. Maccoll, 12mo, ...	1	6
Prayers and Admonitions, (series of six, large type,) in packets of 2 dozen, *sorted*, ...	0	6
Psalm Book, (General Assembly's Version), large type, 18mo, *bound*, *gilt edges*, ...	2	6
Do. do. 18mo, *cloth*, ...	1	0
Do. Smith's or Ross's, large type, 18mo, *bd.*	2	0
Do. Gaelic and English, on one page, ...	1	6
Ross's (William) Gaelic Songs, 18mo, *cloth*, ...	1	6
Sinner's (The) Friend, 12mo, *sewed*, ...	0	3
Sixteen Short Sermons, 12mo, *sewed*, ...	0	2
Smith's (Dr) Sean Dana, with English Translation and Notes, by C. S. Jerram, ...	2	6
Sum of Saving Knowledge, 12mo, *sewed*	0	4
Thomson's (Dr) Sacramental Catechism, 18mo, *sewed*,	0	2
Willison's Sacramental Catechism, 12mo, *sewed*,	0	8
New Testament for Schools, 12mo, *bound*, ...	1	0
Job to Ecclesiastes, (for the use of Schools), ...	0	2
Proverbs of Solomon, do. do. ...	0	2

BIBLES, TESTAMENTS, AND PSALM BOOKS,

AT VARIOUS PRICES.

64 *South Bridge, Edinburgh.*